

סֵפֶר אֲשֶׁר בַּנְחַל חֵלֶק פ

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנְחַל
הַנוֹבֵעַ מִקּוּר חֲכָמָה יִסְדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרְאִים
וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת, הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת
לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה וְדְרָגָה מִכָּל
מָקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן
הַקְּדוֹשׁ, אוֹר נִפְלְאָה, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִיס לִיָּה
רַבֵּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
וּמְשַׁלֵּב בְּפִסְטוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגֻמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
עִיֵּה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

פְּתַח דְבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחָל", נִדְפְּסוּ כְּכַר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חַיֵּיתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וַיְמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹקְחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֹדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל פְּרֶךְ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסֹדֵר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחָל", מִהֶמְכָּתֵב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפַּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתְּכָם בְּיוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֹדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲר־כֵּן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינַי הַדְּפוּס, וְכִמּוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תַמְצִית הַנוּשָׂאִים שֶׁמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וְיִגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֲתָה אֶת כָּרֶךְ פ',
וּמִקְוִים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כָּרֶךְ אַחַר כָּרֶךְ, וּבִלְבָנוּ תִקְוָה, שֶׁכָּל מִי שִׁיקֵרָא בְּזֶה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלוֹ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפְרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מֵאמְרֵי חַז"ל הַקְדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר
הַקְדוּשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכֹמֶה לְבוּשִׁים מְלִבוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירוּד
וְהַנְּמֹךְ בְּיֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ בְּאִפְּן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן לְשִׁכְל
תַּחְתּוֹן, מַעֲיָלָא לְעָלוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שֶׁרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעֲמֵד עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּתְמִיד בָּהֶם, וְאִזּוֹ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְלִים נִפְלוּ לָנוּ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינֵי לֹא רָאֹתָהּ
אֱלֻקִּים זִוְלַתֵּיךְ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמְיָה', אֲמֵן
וְאֲמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס"א: עַל-יְדֵי אַמוּנַת חֲכָמִים יְכוּלִין לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵינוּ לְאוֹר.

הֵינּוּ מִכָּל הַלְמוּדִים שְׁאָדָם לּוֹמֵד, צָרִיךְ שְׂיִקְבֵּל וְיוֹצִיא מֵהֶם מִשְׁפָּטֵי אֱמֶת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִשְׁפָּט מְעַקֵּל, שְׂיִקְבֵּל וְיִלְמַד מִכָּל הַלְמוּדִים שְׁלּוּמֵד מִשְׁפָּטֵי הַנְּהֻגוֹת, שְׂיִדַּע אִיךָ לְהַתְנַהֵג — הֵן לְעֲצֻמוֹ וְהֵן לְאַחֲרִים, שְׂמִתְנַהֲגִים לְפִי דַעְתּוֹ כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, וְכִפִּי הַמְּשַׁלֵּה וְהַרְבֵּנוֹת שְׂיֵשׁ לוֹ, הֵן לְרַב אוֹ לְמַעַט, וְכֹל זֶה זּוֹכִים עַל-יְדֵי אַמוּנַת חֲכָמִים וְכוּ'.

והנה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת אַמוּנַת חֲכָמִים הוּא, כְּשִׂיזְכָּה לְסַלֵּק אֶת דַּעַת עֲצֻמוֹ לְגַמְרֵי, וְיִדַּע וְיִבִּין בְּאֱמֶת בְּאִיזָה מְעַמֵּד וּמִצָּב אָנִי נִמְצָא, וְעַל-כֵּן עָלִי לְסַלֵּק אֶת דַּעְתִּי לְגַמְרֵי, וְכֹל מֵה שְׂאוֹמֵר לִי הַחֲכָם הָרַב הָאֱמֶת, אָנִי צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלַי כֹּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּהוּא זֶה — דְּבַר קָטָן וְדְבַר גָּדוֹל, וְלִבְלִי לְנִטּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, מִדְּבָרָיו יִמִּין וּשְׂמֵאל, וְכִמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (סִפְרֵי, שׁוֹפְטִים י"א): אֲפֹלוֹ אוֹמֵר לָךְ עַל יְמִין שֶׁהוּא שְׂמֵאל וְכוּ'; וְלִהְשָׁלִיךְ מֵאֲתוֹ כֹּל הַחֲכָמוֹת, וְלְסַלֵּק דַּעְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ שׁוּם שְׂכָל בְּלַעְדֵי אֲשֶׁר יִקְבֵּל מִהַצַּדִּיק וְהָרַב שְׂבִדוֹר. וְכֹל זֶמַן שְׂנִשְׁאָר אֲצִלוֹ שְׂכָל עֲצֻמוֹ, הוּא אֵינוֹ בְּשְׁלֵמוֹת וְאֵינוֹ מְקַשֵּׁר וּמְקַרֵּב לְצַדִּיק, אֲבָל כְּשׁוֹזְכָה לְבִטֵּל אֶת עֲצֻמוֹ לְגַמְרֵי אֶל

הַצְדִּיק וְהָרַב הָאָמֵת, אֲזִי יָכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים — הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַ בְּקוֹלוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כַּג), וְגַם יִזְכֶּה לְצֵאת מִשְׁטֵי־תוֹ, וְשִׁמְעַ בּוֹ עַל-יְדֵי עוֹנוֹתָיו (עֵין שִׁיחוֹת-הֶר"ן, סִימָן סו), כִּי הַצְדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחִדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדֹל וְעַד קָטָן, דְּרִי מַעְלָה וְדְרִי מַטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצְדִּיק כְּפִשּׁוּטָם וְלְהַלְבִּישָׁם בְּכֻלִּים מְכֻלִּים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׁוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלְבַלִּי לוֹמַר וְלְהַמְצִיא סְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת וְכו', כִּי כָּל אֵלֹהֵי הַחֹלְקִים עַל הַצְדִּיק, לְמוֹדֵם הוּא מְמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מְעַקֵּל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יְכוּלִים אֶפְלוֹ לְהַנְהִיג אֶת עַצְמוֹ, מִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהַנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכו'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוֹב עַל פְּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבָר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהַשִּׁיב דְּבָרֵי הַצְדִּיק הָאָמֵת, וְעַל-יְדֵי שְׁזָה מְקֻשָּׁה וְשׁוֹאֵל, וְזָה מְשִׁיב וּמְתַרַץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זָה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זָה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סְפָרִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָרַב הָאָמֵת, שֶׁהוּא שֶׁכָּל הַבּוֹלֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכו'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ כְּמָה סְפָרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לְהִיּוֹת עוֹד כְּמָה סְפָרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאֶסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשָׁלוֹם (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסְּפָרִים הַמְדַבְּרִים מִחֲקִירוֹת צְרִיכִין לְהַרְחִיקָם כְּמִטְחוֹי קֶשֶׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֶמֶץ וּשְׂאוֹר וְיֹתֵר וְיֹתֵר וְכו', וְכו', וְרְאוּי לְגַזֵּר שְׁלֵא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכו', אֲבָל כָּל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּדַרְךְ אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בּוֹדָאֵי מִצְוֵה גְדוּלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סְפָרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדַרְךְ פֶּשֶׁט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רְמֵז, אוֹ סוּד, אוֹ פְרוּשׁ, אוֹ בְאוּר, אוֹ סְפָרֵי הַפּוֹסְקִים וּשְׂאֵלוֹת

ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפייהם באלו מצטערים על הראשונים, שעבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה פראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעיין ולהביט בספרים הרבה מאוד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאוד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאוד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאוד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו ואנך ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארך וטוב לעולמי עד ולנצח

נצחיים?! והלא כִּמָּה תחבולות עושים וכִּמָּה ספרים לאֲלָפִים ולרַבּוֹת מִחֲבָרִים בְּשָׂבִיל עֲסָקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קל וְחֹמֶר כִּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבִּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ' ספרים עד אין קץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשָׂבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֻרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֲצֻמְנוּ צִידָה לְדַרְכֵנוּ הֶרְחֹקָה מְאֹד מְאֹד, וּכְבָר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבִלּוֹ וּבִטְעִיּוֹתָיו וְכוּ', וְכִמָּה ספרים וְתַחבּוּלוֹת אֵין מְסַפֵּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כִּדִּי לְמַצֵּא יַעֲצֶה וְתַחבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בְּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנִּי שַׁחַת, וּלְהַחֲיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִיִּים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נמצא, שְׁכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנוֹרָאִים שֶׁכָּבַר נִמְצְאִים בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֲצָם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן כִּמָּה ספרים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנִּתְחִיל לַגַּע בְּתוֹרָה, מְכַל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן לְבוֹא לְחֻדְרֶיהָ וְלִירֵד לְעַמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁחָבְרוּ עַד הַנּוֹה, עַדִּין אֵינָם חֹלֵק אֶחָד מֵאֵלֶּף מַעֲמָק רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד, בְּעֵת שֶׁיִּתְגַּלוּ סִתְרֵי וְרוֹזֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבִזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהַר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כִּמָּה וְכִמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבִמְקוֹמוֹת אֵלוּ מִתְּפַשְׁטִים אֵלוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עֲצֻמָּן בָּהֶם, וּבִמְקוֹמוֹת אַחֲרִים מְחִיִּין אֶת עֲצֻמָּן בְּסִפְרִים אַחֲרִים דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, בפֿאשר יראה הרוֹאֵה, רק נלקט מפל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כִּמָּה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כִּף וכו', וכן עשב אחר, שמשקלו כִּף וכו', וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפכה, וזאת ההרפכה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפכה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מפל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפכה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחִיב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקו בענוה של שקר, אמה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שֶׁעָרוּם אָבוֹתֵינוּ וְאָבוֹת אָבוֹתֵינוּ בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא כָּלֵל, מִמָּשׁ כְּמוֹ בְּדוֹר הַמַּבּוּל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאִין מִי שְׁיִרְחַם עֲלֵיהֶם כָּלֵל, כִּי נִתְפַּשְׁטוּ סִפְרֵי מִינּוֹת וְנֵאוּף לְאַלְפִים וְלִרְבָּבוֹת, אֲשֶׁר רַבִּים נִתְפָּסוּ בְּזֶה בְּיּוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְחִבְרָא חִבְרֵי אֵית לֵיהּ, וְחִבְרָא דְחִבְרֵי חִבְרֵי אֵית לֵיהּ, וְאַחַד מִכְשִׁיל אֶת חִבְרוֹ, וְשׁוּם רֹאשׁ יְשִׁיבָה וּמִשְׁגִּיחַ אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִזֶּה כָּלֵל (אוֹ עוֹשֶׂה אֶת עֲצָמוֹ כְּאֵינוֹ יוֹדֵעַ), וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁקָעִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם; עַל-כֵּן הִתְקַרַּח לְהִרְחִיב אֶת הַדְּבָר בְּכַמָּה מֵינֵי דְבוּרִים, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, לְמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: כְּשֵׁיגִיעַ בְּכַתִּיבְתוֹ לְעַנְיָן "אָמוּנָה" אוֹ "צִדִּיק", יִרְחִיב אֶת הָעֵט, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל וְלְצַאֵת מִהַחֲשָׁה, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּקָרְבוֹת אֶל הַצִּדִּיק הָאֱמֵת, אֲשֶׁר מְגַלֶּה אָמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֱמַתּוֹ יִתְבָּרַךְ וְרַחֲמֵנוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא הָרוֹפֵא הָאֱמֵתִי, הָרוֹפֵא הַמְּמַחֶה מְאֹד מְאֹד (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ל). וְהוּא וְאֲנָשָׁיו יְכוּלִים לִירֹד אֶל כָּל מֵינֵי צְנוּרוֹת שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא לְהַכְנִיעָהּ, לְשַׁבְּרָהּ וּלְבַטְלָהּ, וּלְהַרִים אֶת הַנְּפֹשׁוֹת שֶׁנִּשְׁקָעוּ שָׁם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח).

עַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצִּדִּיק הָאֱמֵת מִיחִידֵי הַדְּוִרוֹת, שֶׁהוּא גָּמַר כָּל הַתְּקוּנִים וְכוּ', שֶׁהוּא תְּקוּנַת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתְּקוּנַת כָּל הַדְּוִרוֹת וְתְּקוּנַת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכוּ', נִחַל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה הַיּוֹצֵאת מִשְׁלֹשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ', גְּאֻלְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאֵל אֲנָשָׁיו הַיְקָרִים שֶׁבְּכָל דוֹר, שֶׁהֵם צִדִּיקֵי הָאֱמֵת שְׁבַדוֹר, כִּי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו הוּא אֵיבָר לְצִדִּיק, וּבְהִתְחַבְּרוֹתָם יַחַד, שָׁם כָּל הַצִּדִּיק וְכוּ'.

וְאֵי יִזְכָּה לְתַקּוֹן אֱמֵתִי וְנִצְחִי, וְיִזְכָּה לְהַתְגַּלּוֹת הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲשֶׁר עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֻקִּים זוּלְתָךְ יַעֲשֶׂה וְיִזְכָּה לְגֻאֲלָהּ שְׁלֵמָה, אָמֵן בֵּן יְהִי רְצוֹן!

ספר אשר בנחל כרך פ'

י"ז תקן.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"ו אב ה'תנש"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש" די בכל
אתר ואתר, הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל
צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה
ידיהם, וימשיך עליהם אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים
שבעולם, ובפרט עכשו שימי אלול הקדושים ממשמשים ובאים,
אשר צריכים לנצל את כל יום ויום בתורה ובתפלה, וכפי שהאדם
מכין את עצמו בחדש אלול, פן זוכה לתקן את כל השנה, ונעשים
לו פלים לקבל את תקוני ראש השנה של רבנו ז"ל, אשר אין
למעלה מזה, פידוע לנו, אשר רבנו ז"ל דבר הרבה מענין ראש
השנה שלו, ואיך שהקדוש-ברוך-הוא נתן לו מתנה ראש השנה
(חיי-מוהר"ן, סימן תה), וצריכים לבוא אליו לראש השנה לקבל את
תקונו, ובאמת הכל תלוי בפני שמכינים עצמו בחדש אלול, על-פן
ראו להכין את עצמכם בחדש הנורא חדש אלול, ובפרט השנה,
שראש-חדש אלול יהיה בשבת-קדש, ונזכה אל "א שבת-דיגע

אֱלוֹל" (אֱלוֹל שֶׁל שֶׁבֶת), וַיְדוּעַ מֵה שְׂאִיתָא בְּדַבְרֵי רַבְנֵנוּ וַיֵּל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), אֲשֶׁר עָקַר דְּרָף הַתְּשׁוּבָה הוּא לְשִׁמוּעַ
 בְּזִינוּנוּ לְדָם וְלִשְׂתָק, שְׁזָה סוּד שֶׁבֶת — אוֹתִיּוֹת בִּשְׁת, וְאוֹתִיּוֹת תִּשְׁב, כִּי
 בְּזָה תְלוּיָה כָּל הַתְּשׁוּבָה שֶׁל הָאָדָם — לְדָם וְלִשְׂתָק עַל כָּל מֵה
 שְׁעוֹבֵר עָלָיו, הֵינּוּ שֶׁהָאָדָם צָרִיף לְהַכְנִיס בְּעֶצְמוֹ יְדִיעַת אֲמַתַּת
 מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלִידַע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכָל
 אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ מְחִיָּה וּמְהוָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה,
 וְדוּמִם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ.
 וְצָרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ כֹּל-כֶּף בִּידִיעוֹת אֵלוֹ, עַד שְׁשׁוּם דְּבַר
 שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ — הֵן בְּעֲלִיָּה וְהֵן בִּירִידָה, הֵינּוּ
 לְפַעֲמִים הָאָדָם מִתְלַהֵב בְּעֶצְמוֹ יוֹתֵר מִהַמְּדָה, וְרוּצָה דְּבָרִים אֲשֶׁר
 לְמַעַלָּה מִכַּחֲוֹתָיו וְכוּ' וְכוּ', וְרוּצָה שְׂאִינּוּ הוֹלֵךְ לוֹ, אֲזִי נִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי
 וְנִתְרַחַק וְנִתְקַרֵּר מִהֶקְדָּשָׁה, עָלָיו לִידַע שְׁצָרִיכִים בְּקִיאוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד
 מְאֹד לְצַמְצֵם אֶת הַתְּלַהֲבוֹתָיו, וְלֹא לְפַל לְמַעַלָּה כָּלֵל, כִּי לְפַעֲמִים
 מִחֲמַת רַבּוּי אוֹר נַעֲשֶׂה שְׁבִירַת הַכְּלָיִם, וְכֵן לְהַפּוּף — כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל
 וְנִתְלַכְּלֵךְ בְּמַעֲשִׂים מְגַנִּים, וְיוֹרֵד בְּמָקוֹם שְׂיֹרֵד, גַּם שָׁם אָסוּר
 לְהִתְצַאֵשׁ כָּלֵל, וְאִף שְׁהִירִידָה הִיא כֹּל-כֶּף מְלַכְלַכַּת וּמְגַנָּה, וְנִדְמָה
 לוֹ כְּאֵלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְנָה מְמַנּוּ, גַּם שָׁם אָסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל,
 רַק לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְלִידַע אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ, וְאֵלוֹ הַשְּׁתֵי בְּקִיאֵיּוֹת צָרִיכִים אֶל דְּרָף הַתְּשׁוּבָה, כִּי בְּלֹא זֶה
 אֵי אֲפֹשֶׁר כָּלֵל לְשׁוֹב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי עַל כָּל אָדָם בְּזָה הָעוֹלָם
 עוֹבֵר קְטָנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְאֱלוֹלָא לְמוֹדֵי רַבְנֵנוּ וַיֵּל הֵיוּ יְכוּלִים
 לְאֶבֶד אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

כִּי בְּאֲמַת מִי שְׁזוּכָה לְטַעַם טַעַם הַצְּדִיק, כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הֵם
 חַיִּים עַרְבִים וּמְתוּקִים, חַיִּים טוֹבִים, כִּי רַבְנֵנוּ וַיֵּל מְגַלָּה לָנוּ תְּמִיד
 אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֲשֶׁר אֵין שׁוּם תְּכָלִית אַחֲרַת בְּזָה
 הָעוֹלָם, רַק לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ וְלִהְיוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ כְּאֲשֶׁר
 יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ, כִּי כָּל מֵה שְׁהָאָדָם מְכַנִּס בְּדַעְתּוֹ אֶת אֲמַתַּת
 מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ עַד שְׁמִרְגִישׁ אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ עַל פְּנָיו, כְּמוֹ-כֵן הוּא
 יְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם אָבִיו אוֹ עִם חֲבֵרוֹ פְּנִים אֶל

פְּנִים. וְזֶה עֵקֶר הַתְּכַלִּית וְהִיגִיעָה בְּזֶה הָעוֹלָם לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגָּה כְּזוֹ, עַד שְׂיִרְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ עַל פְּנָיו, וְתַמִּיד יִדְבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרָךְ. וְהוּא בְּחִינַת (תְּהִלִּים טו, ח): "שׁוֹיְתֵי הַיַּיִן" לְנִגְדֵי תַמִּיד, וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדָרִין כב): הַמְתַּפְּלֵל צָרִיךְ שְׂיִרְאָה עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ שְׂכִינָה כְּנִגְדּוֹ, שְׁנֹאֲמַר: "שׁוֹיְתֵי הַיַּיִן" לְנִגְדֵי תַמִּיד, כִּי זֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁהָאָדָם יִרְגִישׁ תַּמִּיד אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְרָךְ, וְשׁוּם דְבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ — הֵן בְּעֲלִיָּה וְהֵן בִּירִידָה, וְלִזְזָה אִי אֶפְשֶׁר לִזְכוֹת, כִּי אִם עַל-יַדֵּי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, וְכָל מֵה שֶׁהָאָדָם מִרְגִישׁ אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר נִמְךְ וְיוֹתֵר שְׁפֵל, כְּשֶׁבֵּא בְּלֵב נִשְׁבֵּר, לֵב אֲמַת, אֵלָיו יְתַבְרָךְ — תְּפִלָּתוֹ מִתְקַבֵּלֶת אֲצִלוֹ יְתַבְרָךְ, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (שֵׁם מַג:): מִי שֶׁדַּעַתוֹ שְׁפִלָּה, אֵינן תְּפִלָּתוֹ נִמְאָסֶת, שְׁנֹאֲמַר (תְּהִלִּים נא, יט): "לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹקִים לֹא תִבְזֶה", כִּי כְּשֶׁאָדָם שְׁפֵל בְּדַעַתוֹ מְאֹד, וְשָׁבוּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבֵּר, תְּפִלָּתוֹ עוֹלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב מְאֹד מְאֹד לֵב נִשְׁבֵּר, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם בָּא אֵלָיו יְתַבְרָךְ בְּלֵב אֲמַת, לֵב פְּשׁוּט, לֵב שָׁבוּר אֵלָיו יְתַבְרָךְ, אֵינּוּ זֶה מִשֵּׁם, עַד שֶׁתְּפִלָּתוֹ מִתְקַבֵּלֶת, אֵךְ צְרִיכִים הַתְּחִיזוֹת גְּדוּלָּה בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עֲלִיוֹת וְיִרִידוֹת, נְפִילוֹת וְהִשְׁלָכוֹת, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, פְּעַם הוּא לְמַעְלָה וּפְעַם הוּא יוֹרֵד לְמַטָּה, וְאֵינּוּ יְכוּל לְהַתְּחִיזֵק מֵעַמֵּד, וְזֶה אֲשֶׁר שׁוֹבֵר אֶת כָּל הָאָדָם, וְלִכֵּן צְרִיכִים אֶת הַהֲקָדְמוֹת הַנּוֹרְאוֹת וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל, וְכִבְרֵי הַתְּבִטָּא פְּעַם רַבְּנֵי ז"ל, וְאָמַר (חֲזִי-מוֹתֵר"ן, סִימָן תְּקִיח): יֵשׁ אֲצִלֵי אַנְשִׁים, שֶׁלְּפַעְעָמִים הֵם מִתְּלַהֲבִים לְהֵשֵׁם יְתַבְרָךְ וּסְמוּכִים לְהֵשֵׁם יְתַבְרָךְ בְּאֲמַת, וְהֵם אֲזוּ בְּמַדְרַגָּה טוֹבָה, שֶׁאֶפְלוּ צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם אוֹחֲזִים בְּזֶה, אֲבָל לְפַעְעָמִים נּוֹפְלִים מִזֶּה וְכוּ', מִי יִתֵּן וְהִיָּה לְבַבְּם זֶה בַּעַת שֶׁהֵם אוֹחֲזִים בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, מִי יִתֵּן וְהִיוּ אוֹחֲזִים בְּמַדְרַגָּה זוֹ לְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים הַרְבֵּה. וְאָמַר, שֶׁהָעֵקֶר הוּא הֵלֵב שֶׁל הַהֲתַחֲלָה, כִּי אֲזוּ בְּהֲתַחֲלַת עִבּוֹדַת הַשֵּׁם מִתְּלַהֵב הֵלֵב מְאֹד לְהֵשֵׁם יְתַבְרָךְ. וְטוֹב מְאֹד לְהִשְׁתַּדֵּל וּלְהִתְאַמֵּץ, שְׂיִאֲרִיךְ זְמַן הַרְבֵּה בְּהִתְלַהֲבוֹת וְהִשְׁתַּוָּקְקוֹת לְהֵשֵׁם יְתַבְרָךְ שֶׁל הַהֲתַחֲלָה, וְאָמַר, שֶׁהַצְּדִיק הַקְּדוּשׁ רַבִּי זֹשָׁא מְאַנִּיפּוּלֵי זי"ע, אֲשֶׁר הָיָה בְּעֶנְיֵן זֶה חֲדוּשׁ גְּדוֹל מְאֹד נִגְדַּת כְּמָה צְדִיקִים גְּדוֹלִים, כִּי הֵלֵךְ עִם הֵלֵב שֶׁל

ההתחלה זמן רב. ויש אומרים שהלך עם התלהבות אחת כ"ב שנים, הינו כי גם על הצדיקים הגדולים שרפי מעלה עבר מה שעבר וכו' וכו', עם כל זאת בוער לבכם אליו יתברך בהתלהבות עצומה, ולא נפלו בדעתם כלל, כי העקר הוא התחלה, ועל-כן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב), שהעקר הוא ההתחלה, שהאדם צריך לעשות בכל פעם התחלה חדשה בעבודת השם יתברך, כי כשאדם עושה בכל פעם התחלה חדשה, על-ידי-זה הולך לו יותר בנקל. וכמאמר החכם: "אין חזק החסידות כתחילתו", ודבר זה רואים בחוש, כי כל דבר שחדש, האדם מקבל בהתלהבות חדשה, על-כן צריכים לעשות בכל פעם התחלה חדשה, באפן שיהיה לזה קיום. והצדיקים הקדושים, כל ימי חייהם הם התחלה אחת, שתמיד מתחילים, עד שבוערים אליו יתברך כל ימי חייהם, בדיוק באותה תבונה שהיתה להם בעת שהתחילו.

וזה עקר התשובה, סוד שם אהי"ה, הינו שאני רוצה שיהיה לי הני"ה בזה העולם, לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ולא להסתפל חזרה, כי אחורי שם אהי"ה גימטריה ד"ם, הינו בזיונות ושפיכות דמים, הינו, כי אם האדם תמיד מסתפל חזרה, ואינו ממשיך להתקדם, על-ידי-זה נופל בירידה אחר ירידה, נפילה אחר נפילה וכו' וכו', וסובל שפיכות דמים ובזיונות, חרופין וגדופין, הן מצד עצמו, שנשבר ממעשיו, והן מצד אחרים ששוכרים אותו, אבל כשאדם חזק ואמין בעבודה הקדושה הזו, לעשות בכל פעם התחלה חדשה, והוא תמיד משתוקק אליו יתברך, אזי שום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו בשום פנים ואפן, רק תמיד יברח אליו יתברך במסירות נפש הכי גדולה, אשר דבר זה עולה על הכל.

ובפרט בענין תפלה והתבודדות, שהאדם צריך להרגיל את עצמו לדבר ולשוח ולספור את כל אשר עם לבבו אליו יתברך במסירות נפש הכי גדולה, ויהיה עקשן גדול על דבר זה, ואף שיבוא לו דבר זה קשה מאד מאד, כי בתחלה ידמה לו, שאין מי שמסתכל עליו ואין מי ששומע אותו, אבל אם יהיה עקשן גדול על דבר זה במסירות נפש, יזכה שתתקבל תפלתו, ותהיה נשמעת

בְּקִשְׁתּוֹ, כְּמֵאמָרָם ו"ל (תענית ח.): אֵין תְּפִלָּתוֹ שֶׁל אָדָם נִשְׁמַעַת, אֶלָּא אִם-כֵּן מְשִׁים נַפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ.

וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת עֹקֵשׁ גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר שְׁצָרִיכִים עֹקֵשׁנוֹת וְהַתְּחִיבוֹת כְּמוֹ עֲנִיָּן הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל, שְׁנִרְגִיל אֶת עֲצֻמְנוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יומא כט.): לְמָה נִמְשָׁלָה תְּפִלָּתְךָ שֶׁל צְדִיקִים כְּאֵילָת? אֶלָּא מָה אֵילָת זוֹ, כָּל זְמַן שֶׁמִּגְדַּלְתָּ — קִרְנֵיהָ מִפְּצִילוֹת, אַף צְדִיקִים כָּל זְמַן שֶׁמִּרְבִּין בַּתְּפִלָּה — תְּפִלָּתְךָ נִשְׁמַעַת, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת עֹקֵשׁ גָּדוֹל בְּעַבְדוֹת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ. וְעַקֵּר הָעֹקֵשׁנוֹת צָרִיכִים לְהוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפְּעַל בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי דְבַר זֶה הוּא הָעַבְדוּהָ הַקְּדוֹשָׁה שְׂיִכְנִים מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּעוֹלָם, הֵינּוּ שֶׁהָאָדָם יִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, יִהְיֶה דְבַר זֶה חֵק וְלֹא יַעֲבֹר אֶצֶל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל — לְשׁוּחַ וְלִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ שֶׁהוּא עֹכְשׁוֹ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר וְדָרָךְ כְּבוֹשָׁה לְהַגִּיחַ טְלִית וְתַפְלִין, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה וְהַתְּבוּדוֹת. וְכָל הַהַתְּחִלוֹת הֵינּוּ שֶׁהָאָדָם יִתְחִיל בְּעַבְדוֹת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ זֶה אֵי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן תלו), שְׁטוֹב שְׂיֵאמַר הָאָדָם בְּשַׁעַת הַהַתְּבוּדוֹת כְּשֶׁמִּתְבוּדֵד בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, יֹאמַר: "הַיּוֹם אֲנִי מִתְחִיל לְהַדְבִּק בְּךָ", וַיַּעֲשֶׂה בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה, כִּי כָּל הַהֶמְשָׁכוֹת הוֹלְכִין אַחַר הַהַתְּחִלוֹת, וְאֶפְלוּ הַמְּחַקְרִים אוֹמְרִים, שֶׁהַהַתְּחִלָּה הִיא כְּמוֹ חֲצִי דְבַר שֶׁל כָּל הַמַּעֲשֶׂה. נִמְצָא, מִמָּה נִפְשָׁךְ, יַעֲשֶׂה בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה, וַיֹּאמַר כְּנ"ל, כִּי מִמָּה נִפְשָׁךְ, אִם הִנֵּה מִקְדָּם טוֹב, עֹכְשׁוֹ יִהְיֶה טוֹב יוֹתֵר, וְאִם, חֵס וְשְׁלוֹם, מִקְדָּם לֹא הִנֵּה טוֹב, בְּנֻדָּי צָרִיךְ וּמְכָרַח לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וּבִאֲמַת מִי שְׁמִרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ בְּעַבְדוּהָ הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת, מְרַגֵּשׁ כָּל מִינֵי טַעֲמִים בְּחַיּוֹ.

וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּעַבְדוּהָ הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וּבְפָרֵט עֹכְשׁוֹ בִימֵי אֱלוֹל הַקְּדוֹשִׁים, לְהַתְּמִיד בְּזֶה מְאֹד

מאד, וְתִדְעוּ כִּי הַסֵּמֶן הַמֵּ"ם אֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֶה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמוֹ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְשֵׁם לֹו כָּל מִינֵי מְנִיעוֹת וְעֹכּוֹבִים וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְקִטְנוֹת, וְכֹאֲלוֹ שָׁזָה לֹא שִׁיף אֵלָיו כָּלֵל, וְכֹאֲלוֹ לֹא שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ, וְכֹאֲלוֹ לֹא צְרִיכִים אוֹתוֹ. וּבִאֲמַת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַחֲמָא פְּרַשְׁת וַיְרֵא): אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לִישְׂרָאֵל, הֵווּ זְהִירִין בְּתַפְלָה, שְׂאִין מְדָה אַחֲרֵת יָפָה הַיְמִנָּה, וְהִיא גְדוּלָּה מְכַל הַקְּרַבְנוֹת, וְאֶפְלוֹ אִין אָדָם כְּדַאי לַעֲנוֹת בְּתַפְלָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִמּוֹ, כִּיּוֹן שְׂמַתְפַּלֵּל וּמְרַבֵּה בְּתַחֲנוּנָיִם, אֲנִי עוֹשֶׂה חֶסֶד עִמּוֹ.

וְעַל-כֵּן, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים, אַל תְּהִיוּ בְּטֹלָנִים! רַק תִּקְחוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַדְכֶם עוֹד הַיּוֹם הַזֶּה, וְתַתְּחִילוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֶפְּלוֹ דְבוּר אֶחָד גַּם-כֵּן יִקָּר מְאֹד מְאֹד אֲצָלוֹ יִתְבַּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (תַּיִי-מִוְהַר"ן, סִימָן תמ): אֶפְלוֹ כַּשְׂאִין יְכוֹלִין לְדַבֵּר בְּהִתְבּוֹדְדוּת רַק תִּבַּת "רַבְּנוֹ שֶׁל עוֹלָם", גַּם-כֵּן טוֹב מְאֹד. וְאָמַר, שְׂיִכּוֹלִין לְהַכִּיר בְּאַחַר אִם יֵשׁ לוֹ הִתְבּוֹדְדוּת, כִּי מִי שֵׂישׁ לוֹ הִתְבּוֹדְדוּת, יֵשׁ לוֹ יְשׁוּב הַדַּעַת גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְכָל יְמֵי חַיָּו הוּא כְּבָר אָדָם אַחַר לְגַמְרֵי, כִּי תְּמִיד מִחַ מַחֲשַׁבְתּוֹ דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִוָּדַע אֲשֶׁר אִין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וַיִּרְאֵת הַשֵּׁם חוֹפָה עַל פָּנָיו, וְעוֹשֶׂה תְּמִיד חֲשׁוֹבֵן הַנֶּפֶשׁ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְנִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד מִכָּל מִינֵי גְּבוּבוֹת וְגִזְלוֹת, שְׂאִינוֹ נוֹגֵעַ בְּמִמּוֹן זוּלָתוֹ, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה הוּא עֲבֵרָה גְדוּלָּה מְאֹד, וּבְגִי-אָדָם אִינֶם גְּזֵהִים בְּזֶה, כִּי דִרְךְ בְּגִי-אָדָם, שְׁלוּיִן כְּסָף וְאִינֶם מְשֻׁלְּמִים, וְהוּא בְּחִינַת "לוֹה רָשָׁע וְלֹא יִשְׁלָם", וְכֵן מוֹרִים הֵתֵר לַעֲצָמָם לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֶסֶף אַחֲרִים, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה נַעֲשֶׂה לָהֶם כְּהֵתֵר מִמֶּשׁ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סְנֵהֲדִין קח): בּוֹא וּרְאֵה כְּמָה גְדוֹל כַּחוֹ שֶׁל חֲמָס וְגִזְל, שְׁהָרֵי דוֹר הַמִּבּוּל עָבְרוּ עַל הַפֶּל, וְנַחֲתָם עֲלֵיהֶם גְּזֵר דִּינָם, עַד שֶׁפִּשְׁטוּ יְדֵיהֶם בְּגִזְל; וּמִמֶּשׁ אִין הָאָדָם יְכוֹל לְשַׁמֵּר אֶת עֲצָמוֹ מִזֶּה, כִּי אָדָם אֲשֶׁר אִין לוֹ יְשׁוּב הַדַּעַת, נַעֲשֶׂה אֲצָלוֹ הֵתֵר לְנִגְעַ בְּמִמּוֹן אַחֲרִים, וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה סוּף כָּל סוּף צְרִיכִים לְהַתְּגַלְּגַל, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, בְּכֹלֵב, אֲשֶׁר בָּא תְּמִיד, וּמִסְתּוֹכֵב בֵּין הָאֲשֵׁפוֹת וְהַזְּבָל בְּבֵתִים לְאֹכֵל שִׁיּוּרֵי מְאֲכָלִים שְׁזָרְקוּ בַּחוּץ וְכוּ', וּמְגַרְשִׁים אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי בְּזִיוּנוֹת וּמְקָלוֹת וְאֲבָנִים. וְהַהֲכַרַח לוֹ תְּמִיד

לְחֹזֵר, וְאִף שְׁמַגְרִישׁ אֹתוֹ, הוּא תָּמִיד חוֹזֵר. וְאִינֶם יוֹדְעִים מֵהַ
הַכֶּלֶב הַזֶּה רוֹצֵה, וּמֵהַ הַלְּבִישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּדִירָה זֹו וּבְזֹכֵל וּבְאֲשֶׁפָּה
זֹו. וּבְאֵמֶת זֹו נִשְׁמַת אָדָם, שְׁגֹנֵב וְגֹזֵל וְלֹא שְׁלֵם חֲזָרָה, וְהִהְכִּרְחַ לֹו
לְהַתְגַּלְגֵּל בְּכֶלֶב, וְסוֹבֵל יִסּוּרִים מְרוּרִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעַל-כֵּן
כְּשֶׁאָדָם זֹוכֵה בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ לְהַתְּבוּדָד עֲצָמוֹ, וּלְיִשֵּׁב אֶת דַּעְתּוֹ עַל
כָּל דָּבָר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, עַל-יְדֵי-זֶה נִצּוֹל מִכָּל מִינֵי גְּנֻבוֹת וְגֹזְלוֹת,
וּמִשְׁתַּדֵּל לְהַחֲזִיר אֶת כָּל הַפֶּסֶף שְׁגֹנֵב וְגֹזֵל מֵאַחֲרֵים, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ
הַרְּבֵה מִמֶּנּוּ יִתְּבַרֵךְ, שְׁלֵא יִהְיֶה אֲצִלוֹ שׁוּם כֶּסֶפִּי גֹזֵלָה, וְאִזּוֹ דִּיקָא
תִּהְיֶה תְּפִלָּתוֹ נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלַת אֲצִלוֹ יִתְּבַרֵךְ; כִּי מִי שְׁגֹנֵב וְגֹזֵל,
אֵינֶן תְּפִלָּתוֹ עוֹלָה לְמַעְלָה. וּבְזֶה שְׁאָדָם מִתְּבוּדָד עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ,
עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלַת תְּפִלָּתוֹ תָּמִיד, וְיִזְכֶּה לְחֹזֵר
בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, אֲשֶׁר עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הִיא הַדְּבִקוּת בּוֹ יִתְּבַרֵךְ; כִּי
הַתְּפִלָּה מְבִיאָה אֶת הָאָדָם לְדְבִקוּת עֲלִיוֹנָה, לְהִיּוֹת דְּבִיּוֹק בְּחַיִּי הַחַיִּים
בּוֹ יִתְּבַרֵךְ, עַד שֶׁיִּתְּבַטֵּל לְגַמְרֵי. אִךְ לְכֹל זֶה צָרִיכִים לְהִיּוֹת נְקִי כְּפַיִם,
וְלֹא יִהְיֶה אֲצִלוֹ שׁוּם מְמוֹן גֹּזֵל וְגֹנֵבָה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אֲשֶׁר זֶה מְאֹד
מְאֹד חָמוּר וְשָׁנוּא אֲצִלוֹ יִתְּבַרֵךְ, עַד שֶׁהָשׁוּוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים עוֹן
הַגֹּזֵל כְּעֵרִיּוֹת, וְאָמְרוּ (חֲגִיגָה י"א): גֹּזֵל וְעֵרִיּוֹת נִפְשׁוּ מִחֲמַדְתָּן וּמִתְּאַנְיָה
לָהֶן; וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי חֲטָא עֵרִיּוֹת, נִפְגַּמַת לְאָדָם אֲמוּנָתוֹ לְגַמְרֵי,
וּכְמוֹ-כֵּן מִי שְׁגֹנֵב וְגֹזֵל כֶּסֶפִּי זוּלָתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִחְבָּאִים אֲצִלוֹ
אוֹרוֹת הָעֲלִיוֹנִים, אוֹר הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי הַגֹּנֵב עוֹשֶׂה עֵינַי שֶׁל
מַעְלָה כְּעֵינַי שֶׁל מַטָּה, כִּי עוֹשֶׂה אֶת גְּנֻבָתוֹ בְּסִתְרָה, שְׁבָנִי-אָדָם לֹא
יִרְאוּ אֹתוֹ, וְשׁוֹכַח אֲשֶׁר בָּאוֹתוֹ הִרְגַע הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כֵּן רוֹאֶהוּ.
נִמְצָא, שֶׁהַגֹּנֵב עוֹשֶׂה עֵינַי שֶׁל מַעְלָה כְּעֵינַי שֶׁל מַטָּה, הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁעֵינַי
שֶׁל מַטָּה אֵינּוּ רוֹאֶה בְּשַׁעַת שְׁגֹנֵב, חוֹשֵׁב שְׁגָם עֵינַי שֶׁל מַעְלָה,
כְּבִיכּוֹל, אֵינּוּ רוֹאֶה וּמִסְתַּפֵּל עֲלָיו, נִמְצָא, שֶׁהַגֹּנֵב מְסַלֵּק אֶת שְׂכִינַת
עִזּוֹ מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי, וְאֵינֶן לוֹ אֲמוּנָה. וְעַל-כֵּן פָּגַם הַבְּרִית וְגֹנֵב תְּלוּיִים
זֶה בְּזֶה, כִּי זֶה מוֹנֵעַ אֶת הַתְּפִלָּה.

וּבִשְׁבִיל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֵא קָמָא ע"ט): מִפְּנֵי מַה
הַחֲמִירוֹ תוֹרָה בְּגֹנֵב יוֹתֵר מִבְּגֹזֵל? אָמְרֵי לָהּ זֶה הַשְּׁוֹה כְּבוֹד עֶבֶד
לְכָבוֹד קוֹנּוֹ, וְזֶה לֹא הַשְּׁוֹה כְּבוֹד עֶבֶד לְכָבוֹד קוֹנּוֹ, כְּבִיכּוֹל עֲשֶׂה

עין של מטה כאלו אינה רואה, ואזן של מטה כאלו אינה שומעת. ודבר זה הוא פגם האמונה; כי באמת הוא יתברך שומע ורואה ומסתפל על כל אחד ואחד, ועל-פני נאוף וגנבה תלויים זה בזה, והם מונעים את התפלה. ובשביל זה אמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא י.), שצריך להפריש צדקה קדם התפלה, כי הצדקה היא תקון הברית, ותקון גנבה וגזלה. ולכן בימי אלול הקדושים, צריכים לפשפש במעשיו, איך עברה עליו השנה בענינים אלו.

ולכל זה זוכים על-ידי רבוי תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, לבקש ולהפציר ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליו, שלא תמצא אצלו פרוטה אחת אשר אינה שיכת אצלו. כי אמרו חכמינו הקדושים (בבא קמא קיט:): כל הגזול את חברו שוה פרוטה כאלו נוטל נשמתו ממנו; כל-כף החמירו בעון גזל, שאפלו שוה פרוטה שגזול מחברו, כאלו נוטל נשמתו ממנו, ועל-ידי-זה הורס את אמונתו לגמרי. ואמרו חכמינו הקדושים (תוספתא בבא קמא, פ"ק י'): חמור גזל רבים מגזל יחיד, שהגזול את היחיד יכול לפיסו ולהחזיר לו גזלו, והגזול את הרבים אינו יכול לפיסן ולהחזיר להן גזלה. ודבר זה מכסה ומסתיר ומעלים את האמונה הקדושה מהאדם, ועל-ידי-זה אינו יכול להתפלל כלל, וזה שאמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט:): שלשה אין הפרגוד ננעל בפניהם, ואלו הן: אונאה וגזל ועבודה זרה; פי הם תלויים זה בזה, כשאדם גזול את הבריות על-ידי-זה נכנסות בו מחשבות של עבודה זרה, שהיא כפירות ואפיקורסות, רחמנא לישזבן, ועל-ידי-זה אינו יכול להתפלל אליו יתברך.

ועל-פני ראו, אחי ורעי היקרים! עכשו בימי אלול הקדושים לשוב בתשובה שלמה, בתשובה אמתית אליו יתברך, ושום דבר שפעולם לא יוכל לשבר אתכם, ותמסרו את נפשכם להפיץ את אור רבנו ז"ל, אשר זה גלוי אור אלקותו יתברך, פי בזה שמגלים את גדלת ויפי הצדיק, בזה נתגלה גדלת הקדוש-ברוך-הוא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז); אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, שזכינו להתקרב ולהתודע מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא

כְּזֶה, רַבִּי הַמְּקַרֵּב אוֹתָנוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים,
אֲשֶׁרֵנוּ וְעוֹד פֶּעַם אֲשֶׁרֵנוּ, וְעוֹד פֶּעַם אֲשֶׁרֵנוּ, שֶׁנִּפְלְנוּ בְּחֻלְקוֹ שֶׁל
רַבְּנוּ ז"ל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ו אָב ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוּ יְאִיר.

רְאָה לְכַרֵּר אֶצְלָ ... אִם קָבַל אֶת הַכֶּסֶף מִ... וְכֵן שִׁיכְתָב לִי דִרְךָ
פָּקֵס אֵיךְ מִתְקַדַּמֶת עֲבוֹדַת הַמְּקַנְהָ.

וְכֵן רְאָה לְעֲשׂוֹת רְשִׁימָה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁרוּצִים לְנִסְעַ לְרֵאשׁ
הַשָּׁנָה, כְּדֵי שִׁיּוּכְלוּ לְסֵדֶר לָהֶם מְקוֹם שְׁנָה, כִּי יֵשׁ בְּקוֹשׁ גָּדוֹל
לְמִקְוֵמוֹת לִינְהָ, וְלִי זֶכֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַצֵּא מְקוֹמוֹת לִינְהָ
בְּעִבּוּר מְאֻתִּים אֲנָשִׁים לְעֵת עֲתָה מִמָּשׁ סְמוּךְ וְנִרְאָה לְצִיּוֹן הַקְדוּשׁ,
לְכֵן אֲנִי צָרִיךְ אֶת הַשְּׁמוֹת, שְׁלֵא תִהְיֶה אַחֲרֵי-כֵן מְהוּמָה וּמְהֻפְכָה,
חֵס וְשְׁלוֹם.

דְּבַרְתִּי עִם ... מְאֻשְׁדוּד, וְהִיא מְעַנֵּינַת מְאֹד לְהַפִּיץ אֶת
הַקּוֹנְטְרָסִים בְּשִׁפְהַ הַרוֹסִית, כִּי בְּאֻשְׁדוּד יֵשׁ הַמּוֹן רוֹסִים, וְלָהּ יֵשׁ
הַרְבֵּה תַלְמִידוֹת שְׁבָאוֹת לְחוּגִים וְהַשְׁעוּרִים שְׁלָהּ, וְהֵם מְעַנֵּינִים
לְהַפִּיצֵם בִּינֵיהֶם, עַל-כֵּן תִּהְיֶה בְּקֶשֶׁר אֲתָה, כִּי אֵין דְּבַר גָּדוֹל מִזֶּה,
מְלַהֲפִיץ בֵּין אַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַיּוֹצְאִים מְרוֹסְיָהּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דִּרְכְּךָ תָּמִיד, וְתִמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס חֵלֶק
אַחַר חֵלֶק מְשׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי סוּף כָּל
סוּף זֶה חֵלְקִי מִכָּל עֲמָלִי. וְתִהְלֶה לְאֵל, כְּכָר אוֹחֲזִים בְּסִדּוֹר כָּל

המכתבים עד שנת תשמ"ד, וממשיכים בִּיְתֵר שָׁאת וּבִיְתֵר עֲזוֹ, עַד שְׁנֵי עָשָׂר לְשָׁנָה זוֹ.

רֵאָה לְשַׁלַּח אֶת הַמִּכְתָּב כְּלָלִי לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִם אֲפֹשֶׁר בְּנִקּוּד — מָה טוֹב וּמָה נְעִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ו אָב ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְשִׁמֵּעַ מָה קָרָה לְבִסּוֹף עִם הַדִּירָה שְׁלָךְ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אִם לֹא תִהְיֶה בְּטָלָן, רַק תִּכְרַח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֲצִלוּ יִתְבַּרְךָ חָשׁוּב מְאֹד לֵב נִשְׁבֵּר, וְאַתָּה רוֹאֶה בְּעֵצְמָךְ, שְׁבִשְׂעָה שְׁהִיִּיתְ שְׂבוּר לְגַמְרִי, הִיָּה נִדְמָה לָךְ כְּאִלוּ אִבְדָּתְ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא בְּיַחַד, וּבְכִיתָ בְּלֵב נִשְׁבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּפְתַאֵם נִפְתַּחוּ לָךְ דְּלֵתוֹת יְשׁוּעוֹת. וּבְרַגַע שְׁחִשְׁבַתְ שִׁישׁ לָךְ כְּבָר מִי שְׂיַעֲזֹר לָךְ וְהִתְרַחַב לָךְ, וְהִפְסַקְתָּ לְהִתְפַּלֵּל, אֲזוּ נִחַשְׁתָּ לָךְ עוֹד פְּעַם. וְעַל-כֵּן רֵאָה וְאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רַק בּוֹא תְּבוֹא אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּלֵב נִשְׁבֵּר, לֵב אֱמֶת, אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, שְׂיַחֲוֶס וּיִרְחַם עֲלֶיךָ, וְיִוְצִיאֲךָ מִהַפֶּחַ נִשְׁבֵּר שְׁנִפְלַתְ אֵלָיו. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּצָּא בְּלִילָה בֵּין הַהָרִים, וּלְבַקֵּשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׂיַחֲוֶס וּיִרְחַם עֲלֶיךָ, וְכֵן תִּסַּע אֶל צִיּוֹן הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבִּי מְאִיר בְּעַל הַנֶּסֶם, וְאֲצֵל הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, כִּי הֵם הָעוֹרְכֵי דִינִים הַכִּי טוֹבִים הַיְכוּלִים לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים מִהָאָדָם, וְאִם מִתְעַקְשִׁים אֲצֵלָם — יְכוּלִים לְפַעַל נְסִים וְנִפְלְאוֹת. הָעֵקֶר הוּא אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּגִדְלַת הַצְּדִיקִים, כִּי עַל-יְדֵי אֱמוּנָה, מִמְּשִׁיכִים לְעֵצְמָם יְשׁוּעוֹת וְנְסִים נִפְלְאִים, "אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת" (מְשַׁלִּי כח,

ראה שִׁמְשִׁיכוּ לומר בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ עָרַב וּבִקְרַ וְצִהָרִים מְזִמּוֹר
 ק"ט בְּצָבוֹר, כִּי אֵין לָנוּ שׁוֹם עֲצָה אַחֲרֵת — רַק תְּפִלָּה. וְסוֹף כָּל
 סוֹף יַעֲשֶׂה הַפְּעֻלוֹת הַנְּכוֹנוֹת, כִּי הַסֵּמ"ך־מ"ם אֵינוֹ נָח כְּרַגַע, וְעוֹשֶׂה
 כָּל מִינֵי תַרְגִּילִים מְלַכְלָכִים עָלֵינוּ, וּמְלַכְלָךְ אֶת שְׁמֵי בֵּין כָּל הַרְבָּנִים,
 וְכֻלָּם יֵשׁ לָהֶם טְעָנוֹת עָלֵי — לָמָּה 'הִתְלַבְּשְׁתִּי' עַל "רַב" בְּיִשְׂרָאֵל...
 שְׁמוֹ שְׁמַיִם עַל זֹאת! אָדָם קָל וּפּוֹחֵז, אֵינוֹ דוֹאֵג לְמַקְוֶה, אֵינוֹ דוֹאֵג
 לְחַנוּף, וְאֵינוֹ דוֹאֵג לְכַשְׁרוֹת וְכוּ', רַק דוֹאֵג לְהַכְנִיס אֶת ... כְּדֵי
 לְסַכֵּס אוֹתָנוּ עִמָּהֶם, הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּהְיֶה לוֹ מִפְּלָה
 גְּדוֹלָה, וְנִזְכָּה כְּבָר לְרֵאוֹת בְּשִׂמְחַת הַגְּאֻלָּה.

ראה למסר את המכתב כללי לאנשי שלומנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תקג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר עֲקֵב, כ"ז אָב ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

בְּעֵינַי הָעֵנִיּוֹת וְכוּ', שָׁמַע בְּקוֹלִי וְתִתְחִיל לְהִתְמִיד בְּמִשְׁנֵיּוֹת,
 וְתִרְאֶה אֵיךְ שְׂיָבוֹא אֵלַיךְ שְׁפַע גְּדוֹל. כִּי מִשְׁנֵי עוֹלָה כְּמִסְפַּר
 פְּרָנְס"ה. וְלָכֵן אִם תִּתְמִיד בְּמִשְׁנָה, תִּזְכָּה לְשְׁפַע כְּפוּל, לְח"ם מִשְׁנֵי
 מִזֵּ"ל כְּפוּל, וְצָרִיכִים הַרְבֵּה סִבְלָנוֹת. וְזֶה שְׁנֹאֵמַר אֶצֶל יִשְׁשַׁכָּר
 (בְּרֵאשִׁית מֵט, יד): "יִשְׁשַׁכָּר חֲמוֹר גָּרָם" וְגו', וּפָרַשׁ רַש"י: סוֹבֵל עַל
 תוֹרָה כְּחֲמוֹר חֲזַק, שְׁמִטְעִינִין אוֹתוֹ מִשָּׂא כְּבֵד. וְהִתְרַגּוּם אוֹמֵר:
 חֲמוֹר גָּרָם, עֲתִיר בְּנִכְסִין; הָרִי שֶׁלְּךָ לְפָנַיךְ, אִם מְקַבְּלִים עָלָיו עַל
 תוֹרָה, הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִשְׁפִּיעַ פְּרָנְסָה וְעִשְׂרִיּוֹת. וְלָכֵן כָּלֶיךָ מֵאֵלוֹ
 שְׁמֵתְלוֹצְצִים מְסֻדָּר הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן עו),
 וְאוֹמְרִים שְׂאִינוֹ כְּפִשׁוּטוֹ... פִּתְאֹם הִשִּׁיחָה הַזֶּה אֵינָה כְּפִשׁוּטָה... אֵיךְ
 חֲסִיד בְּרִסְלָב יְכוּל לומר שֶׁהִשִּׁיחָה אֵינָה כְּפִשׁוּטוֹ?! כָּלֶיךָ מֵהֶם,

כב אָשֶׁר י"ז תקד - י"ז תקה בנחל

ותצית את רבנו ז"ל, ותלמד תורה בדרך זו, ותהיה לך עשירות מִפְּלֶגֶת.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ז תקד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, כ"ז אב ה'תנשא.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! אדם צריך תמיד להסתפל על התכלית הנצחית, שסוף כל סוף צריכים לעזוב את זה העולם, ולא יועיל שום דבר. ולכן "והחי יתן אל לבו" וגו' (קהלת ז, ב), וכך זמן שאדם בריא, עליו לשפף שיח ותפלה אליו יתברך על כל פרט ופרט בחייו הפרטיים, ולבקש ולהתחנן על כל דבר, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יד) על הפסוק (תהלים קמה, ט): "טוב הניח" לכל", הקדוש-ברוך-הוא טוב בשביל כל דבר שרק מבקשים אותו, ומוכא מהחזון-איש ז"ל, שכל אדם צריך לדעת, שתפלה יכולה להפך לטובה את כל מצבו בחיים. ולכן אשרי מי שאינו מטעה עצמו בזה העולם, ומדבק עצמו בו יתברך תמיד, ואז אין לו לפחד משום דבר.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ז תקה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, כ"ז אב ה'תנשא.

שלום וברכה אל היקר לי מאוד ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אֶצֶל רַבְּנוּ ו"ל הִיָּה הָעֵקֶר אַהֲבָה וְאַחֲדוּת, וּבְכַרוּשׁ אָמַר
 (חיי-מוֹהֲרָן, סימן רצב): הַעוֹלָם רְאוּי שְׂיִתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאַהֲבָה שֶׁתְּהִיָּה
 בֵּינֵנוּ. וְלִפְנֵי שְׁעוֹב אֶת עֵיר בְּרִסְלָב לְנִסְעַ לְאוּמָן לְהִסְתַּלַּק לְעֵילָא
 וְכוּ', עָמַד עַל יַד הַמְּזוּזָה, וְאָמַר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אִם תַּחֲזִיקוּ עֲצַמְכֶם
 יַחַד, תּוֹכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ אוֹתִי אֲלֵיכֶם וְכוּ' וְרָאוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת בְּאַיִזָּה
 קְבוּץ מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁהָיוּ מְאַחֲדִים יַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה, שֵׁם
 הַרְגִישׁוּ אֶת רַבְּנוּ ו"ל מִמֶּשׁ, שֶׁהוּא נִמְצָא שֵׁם בְּלִי שׁוּם צֶל סִפְק
 וְסִפְק סְפִיקָא, מַה שְּׂאִין בֶּן הַיֶּכֶן שֶׁהָיוּ וְכוּחִים וְכֵן מַחֲלֶקֶת וְכוּ', שֵׁם
 הַרְגִישׁוּ מִמֶּשׁ מְקוֹם הַקְּלָפוֹת, כְּמוֹ שְׂאֵמַר רַבְּנוּ ו"ל (ספֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת
 מְרִיבָה, סימן סו): בְּמְקוֹם מְרִיבָה — שֵׁם הַשֵּׁטֶן; וְלִצְעָרְנוּ הָרַב,
 הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, שֶׁתְּהִיָּה מַחֲלֶקֶת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי
 הוּא מְאֹד מִפְּחַד שֶׁתְּהִיָּה אַחֲדוּת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְכֵן הִיָּה מְרַגְּלָא
 בְּפוּמִיָּה דְרַב נַחֲמָן טוֹלִטְשִׁינְעֵר ו"ל, שֶׁשָּׁמַע מִמוֹהֲרָנ"ת ו"ל, שֶׁהִיָּה
 רְגִיל לִזְמַר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אִין אַתָּם יְכוּלִים לְתַאֲרֵ אֶל אֵילוֹ אוֹרוֹת
 הֵיתָם זוֹכִים לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ו"ל, אִם הִיָּתָה בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה וְאַחֲדוּת.
 אֲבָל לִצְעָרְנוּ, זוֹ עֲבוּדַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם — רַק לְהַפְרִיד כְּשִׂיטַת הַמֶּן,
 שְׂאֵמַר (אֶסְתֵּר ג, ח): "יִשְׁנֹו עִם מְפָזֵר וּמְפָרֵד" וְגו'; כִּי הַמֶּן עֲמַל"ק
 מְכַנֵּס סִפְ"ק בְּלֶב הָאָדָם (שְׁמוֹת יז, ז): "הִישׁ הַנְיָ"ה בְּקַרְבָּנוּ אִם אִין"
 וְגו'; כִּי בְּרַגַע שִׁישׁ פְּרוּדִים בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּכֹר נְכַנְסַת כְּפִירוֹת
 וְאֶפִיקוֹרְסוֹת וְסִפְקוֹת בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. כִּי אַחֲדוּת יִשְׂרָאֵל תְּלוּיָה אַף
 וְרַק בְּאַחֲדוּת הַבוּרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ. וְלִכֵּן אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ,
 שֶׁתּוֹדִיעַ לְכָל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁלֵנוּ הַנְּמַנִים בֵּין תְּלִמִּידֵי "הֵיכַל-
 הַקְּדֻשָּׁ" שְׁבוּנָה רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סימן נט), שִׁישְׁמְרוּ
 מְאֹד מְאֹלוֹ הַקְּלָפוֹת וְהִרְעַ שֶׁל אֵלוֹ הַמְּתַקְרָבִים וְכוּ', כְּדִי שֶׁהִרְעַ
 שְׁבָהֶם לֹא יִתְדַבֵּק בָּכֶם; כִּי אֵלוֹ הַחֲדָשִׁים מְקָרוֹב בָּאוּ, מְבִיאִים אַתָּם
 וְעִמָּם וְכוּ' אֶת הָרַע שֶׁעֵבֵר עֲלֵיהֶם, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר שֶׁלֹּא יִתְדַבֵּק בָּנוּ
 אוּ בִילְדֵינוּ. וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה
 מִמֵּנוּ יִתְבַּרֵךְ, שִׁיזְכֶּה לַחֲזוֹר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ מִתּוֹךְ שְׁמִחָה וְאַהֲבָה.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, כ"ז אָב ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לְהוֹדוֹת תְּמִיד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל גְּדֹל הַחֶסֶד תָּנִם
שָׁעֲשֵׂה עִמָּךְ, שְׂאֵתָה זֹכָה לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּעֵנֵן הַפְּצַת
מַעֲיִנוֹתָיו חוֹצָה, שְׂאִין עוֹד זְכוֹת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה. הֵן אָמַת לְהִיּוֹת
מִקְרָב אֶל רַבְּנוּ ו"ל זֹ זְכוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר
לְהַסְבִּיר, כִּי כָּל זְמַן שְׂאֵדָם מְלַבֵּשׁ בְּלָבוּשׁ גְּשָׁמִי וְחִמְרִי, אֵי אֶפְשָׁר
לְהַסְבִּיר אֶת הַזְכוֹת הַזֵּה שְׂזוֹכִים לְדַעַת מִרַבְּנוּ ו"ל. וּמְכַל שְׁכָן
שְׁלוֹמֵדִים וּמִתְמַיְדִים בְּסִפְרוֹ הַקְדוּשׁ "לְקוֹטִי-מוֹהֵר"ן", שְׂזֵה סִפְרוֹ
שֶׁל מְשִׁיחַ, כִּי בְּדַעַתוֹ יִכְבֹּשׁ מְשִׁיחַ אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי
שְׂזוֹכָה לְהִיּוֹת מִקְרָב אֶל רַבְּנוּ ו"ל וְלִהְתְּמִיד בְּסִפְרָיו. וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי
אֵלֹ שְׂזוֹכִים גַּם לְהַפִּיץ אֶת אֹרוֹ — אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת הַזְכוֹת
הַגְּדוֹלָה הַזֵּה לְהִיּוֹת מִמְּזוֹכֵי הַרְבִּים, אֲשֶׁר זְכוֹת הַרְבִּים תַּעֲמִד לוֹ
תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ז תקז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, כ"ז אָב ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵנֵן שְׁפַתְּבָת וְכוּ', וְכֵן אֵתָה מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל עַד מְאֹד וְכוּ', עַד
שֶׁקָּשָׂה לְךָ לְפָתַח אֶת פִּיךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְכַל שְׁכָן לְפָתַח סִפְרוֹ

לְלַמַּד וְכוּ', הַהִכָּרַח לומר לך כִּי טְעוֹת זוּ יֵשׁ אֲצֶל אַחֲרִים. וְכֵן כִּי
הֵם רוֹצִים הַרְבֵּה וְאֶפְלוּ מְעַט לֹא עוֹשִׂים וְכוּ'. וְזֶה בְּכֹל מֵה שֶׁאָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אֲבוֹת פָּרָק ג, ט): כֹּל שֶׁחֲכַמְתוּ מְרַבֵּה מִמְעַשְׂיוֹ —
חֲכַמְתוּ בְטִלָּה לְגַמְרִי; כִּי אִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ מֵה לומר, רַק דְּבוּר אֶחָד
לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָנִי כָּל-כֶּף מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל,
עַד שֶׁאֵינִי יָכוֹל לְהוֹצִיא דְּבוּר מִפִּי"; וְהָיִיתָ חוֹזֵר עַל זֶה כַּמָּה פְּעָמִים,
וְאִם הָיִיתָ רוֹאֶה מֵה שֶׁקּוֹרֶה בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת מִדְּבוּר זֶה, אָז הָיִיתָ נִבְהַל
וְנִשְׁתּוֹמֵם מֵה הַדְּבוּר הַזֶּה גּוֹרֵם בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת. וּמִכֵּל שֶׁכֵּן עוֹד דְּבוּר
וְעוֹד דְּבוּר. וְכֵן הוּא לְלַמַּד רַק פְּסוּק אֶחָד, מֵה זֶה גּוֹרֵם בְּשָׂמַיִם,
שֶׁמִּדְּבִיק אֶת הַנִּשְׁמָה לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וּמִכֵּל שֶׁכֵּן עוֹד פְּסוּק
אֶחָד וְכוּ', וְאֵל תֹּאמֶר שֶׁאֵתָּה לֹא יָכֹל לְלַמַּד רַק פְּסוּק אֶחָד אוֹ רַק
מִשְׁנֵה אַחַת, אוֹ כַּמָּה שׁוֹרוֹת גְּמָרָא, אוֹ סְעִיף אֶחָד בְּשִׁלְחַן וְכוּ', וְזֶה
עֵקֶר הַטְּעוֹת שֵׁיִשׁ לְרַב בְּנֵי-אָדָם, שֶׁמִּתְאַרִים לְעֲצָמָם שֶׁצְרִיכִים דְּבַר
בְּשִׁלְמוֹת, וְאִם אֵין שְׁלֵמוֹת אֵין כְּלוּם, וְזֶה עֵקֶר הַטְּעוֹת שֶׁל כָּל אָדָם
הַרוֹצֵה לְזַכּוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הוּא חוֹשֵׁב, שֶׁאִם
לֹא יָכוֹל הַרְבֵּה, אָזִי גַם מְעַט אֵינוֹ עוֹשֶׂה. וְזוֹ הַטְּעוֹת הִכִּי גְדוֹלָה
שֶׁרַק יָכוֹלָה לְהִיּוֹת. וְדַבֵּר זֶה מִרַחֵק אֶת רַב הָעוֹלָם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ; כִּי
בְּאֵמַת אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ חָשׁוּב כָּל הַזֶּה בְּעֵלְמָא, שֶׁרַק מִזִּז עֲצָמוֹ אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ. כִּי אֶפְלוּ מִחֲשֶׁבָה אַחַת כְּשֶׁמִּנְתַּק עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה מְאֹד
חָשׁוּב בְּשָׂמַיִם, מִכֵּל שֶׁכֵּן עוֹד מִחֲשֶׁבָה וְעוֹד מִחֲשֶׁבָה וְכוּ'. כִּי
מִחֲשֶׁבָה אַחַת, דְּבִקוֹת אַחַת, יַחֲוֶה אֶחָד, זֶה לְמַעְלָה עֲנִין רוּחָנִי,
שֶׁמִּתְרַחֵב לְמַעְלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים לְרַבֵּי רַבּוֹת פְּרָסְאוֹת וְכוּ'.
וְלִכֵּן כָּל זְמַן שֶׁאָדָם מְלַבֵּשׁ בְּלִבוֹשׁ גִּשְׁמֵי וְכוּ', הוּא אֵינוֹ יָכוֹל לְתַאֵר
מֵה נֶאֱרָע עַל-יָדֵי כָּל מִחֲשֶׁבָה אַחַת טוֹבָה לְמַעְלָה בְּעוֹלָמוֹת
הָעֲלִיּוֹנִים. כְּשֶׁאָדָם כָּבֵר מוֹרִיד אֶת הַגּוֹף הַגִּשְׁמִי שֶׁלוֹ וְכוּ', וְהוּא כָּבֵר
נִמְצָא לְמַעְלָה וְכוּ', אָז הוּא מִתְחִיל לְמַרֵּט אֶת עֲצָמוֹ וְכוּ': "הוּי, הוּי,
כָּל יוֹם וְיוֹם כְּשֶׁהָיִיתִי בְּעוֹלָם הַזֶּה, הִיָּה לִי בְּכֹל מַעַת לְעַת אֶלְךָ
אַרְבַּע-מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים דְּקוֹת, וְכֹל-כֶּף הַרְבֵּה דְּקוֹת בְּלִיתִי עַל הַבֵּל
וְרִיק וְכוּ'. וְאִם זֶה הִיָּה בְטוֹל זְמַן עַל הַבֵּל, זוֹ חֲצִי צָרָה, אֲבָל אִם
הִיָּה בְּטוֹל הַזְּמַן עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן וְכוּ', אוּי וְאֲבוּי
וְכוּ'. וְלִכֵּן חָשׁב הֵיטֵב מֵה שֶׁהִיָּה כָּבֵר הִיָּה, וְאֵין לְחֹזֵר עַל מֵה שֶׁהִיָּה.

הָבָה נִתְחִיל מֵעַכְשָׁיו לְשֹׁמֵר עַל הַזְּמַן הַיְקָר מִכָּל וְכוּ', וְלִהְתְּחִיל לְנַצֵּל אֶת כָּל רֵגַע וְרֵגַע; הֵן לַחֲשֵׁב מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׁכָל דְּקָה שְׁאֲדָם חוֹשֵׁב מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ, זוּהִי מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל יְחִוּד הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ. וְכֵן אִם מוֹצִיא מִפִּי אִיזָה רְצוֹן טוֹב, שְׁזָהוּ דְּבַר גְּדוֹל, אוֹ דְּבוּר תְּפִלָּה, אוֹ לְלַמַּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אוֹ לְדַבֵּר וּלְחַזֵּק אֶת הָאָדָם שְׂרוּצָה לְהַתְּאָבֵד וְכוּ', וְהַצִּלְתָּ אוֹתוֹ מִמָּוֶת בְּטוֹחַ לַחַיִּים בְּטוֹחִים. וְעַל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): כָּל הַמְּצִיל נַפְשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל, כְּאֵלוֹ הַצִּיל עוֹלָם מְלֵא; כִּי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא עוֹלָם מְלֵא. כִּי צָרִיךְ כָּל הָאָדָם לִזְמַר 'בְּשִׁבְלֵי נִבְרָא הָעוֹלָם' (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'); נִמְצָא, שְׁכָל אָדָם צָרִיךְ לַעֲסֹק בְּתַקּוּן הָעוֹלָם. וְלִכֵּן אָסוּר לְהַתְּבַלְּבֵל מִשׁוּם בְּרָיָה, רַק לְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ, וְלִהְמַשִּׁיף עֲצָמוֹ אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שְׁיִהְיֶה נִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ טוֹב מִהַדְּבָקוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזָה הָעוֹלָם, כִּי בְּנִגְלֵי יְכוּלִים לְטַעוֹת, וְלַעוֹלָם אָסוּר לְהִסְתַּפֵּל עַל אַחֵרִים כָּלֵל, רַק כָּל אֶחָד יִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ, כָּל אֶחָד יְכוּל לְהִיּוֹת צָדִיק גְּדוֹל, אִם רַק יִרְצֶה, וְאִז עַל-יְדֵי רְצוֹן יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְכָל הַטּוֹבוֹת. הַעֲקָר לֹא לְהַתְּיָאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, יִהְיֶה אִיךְ שְׁיִהְיֶה וְכוּ'.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֵר עֲקֵב, כ"ז אָב ה'תּש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲנִי רוֹאָה, אֲשֶׁר כָּל מֵה שְׁאֵתָה סוֹבֵל וְאֵתָה רוֹדֵף אֶת עֲצָמְךָ וְכוּ', זֶה רַק בָּא מִבְּטָלָה, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת עֲסוּק בְּכָל יוֹם וְיוֹם, עַד שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ זְמַן פְּנוּי לְרַגַע, כִּי כָּל הַצְּרוֹת שְׁאֲדָם סוֹבֵל, הֵן רַק מִהַבְּטָלָה, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּתָבוֹת נ.ט): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי שְׁעָמוּם (שְׁגָעוֹן) וְלִידֵי זְמָה; וְאָמְרוּ (אָבוֹת דְּרַבֵּי נֶתַן, פְּרָק

(יא): אין אדם מת, אלא מתוך בטלה; ורואים שיש בני-אדם שמתאבדים רק מחמת שמסתובבים בטל וכו', אדם צריך להיות תמיד עסוק עם משהו; או שהוא לומד או שהוא מתפלל או שמקיים מצוות, כגון: בקור חולים, או הולך לצדקה, או מפיץ ספרי רבנו ז"ל, שאין עוד מצוה גדולה מזו — לקרב בני-אדם אליו יתברך. או שהוא מדבר ומחזק את אחרים, שעל-ידי-זה גם לו יהיה חזק, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפד): כשאחד מדבר עם חברו ביראת שמים, נעשה אור ישר ואור חוזר; כי מה שמדבר עם אחרים, בין כך זה קופץ חזרה אליו, ואפלו שההוא לא יקבל את דבריו, על-כל-פנים אפה תקבל את הדבורים, הינו אפה מדבר עם הזולת, אבל בין כך אפה מדבר אל עצמו, כי בזה שמחזקים אחרים, הדבורים חוזרים אליך. ולכן תהיה חזק בזה, ובמקום לדבר דברים בטלים, אשר אמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ג, ב): שנים שיושבים ואין ביניהם דברי תורה, הרי זה מושב לצים; ולהפוך כשיושבים ויש ביניהם דברי תורה, השכינה שורה ביניהם; ומה זה דברי תורה? כשאחד מחזק את השני, זהו כבר דברי תורה, וזה כל אחד יכול לחזק את השני, ואז גם לו יש התחזקות וכו', כי אין דבר כזה לילך בטל, ואם אי אפשר כלום, שתלך לעבד, כי (אבות, פרק ב, ב): יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משפחת עון, שוכח מלחטא, כי הוא כל-כך עסוק, עד שאין לו זמן לחטא.

העקר רק חזק ואמן, ומהיום והלאה לא לענות למבזי ומתרפי נפשך, כי זהו התקון שלך לשמע בזיונות וכו', ולשתק ולא לענות בכלל. אקנה שתציית אותי ולא תפסיד, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), שעל-ידי הדמימה והשתיקה נכנע הרע שבחלל השמאלי, והדם מזדכך.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ז תקט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, כ"ז אָב ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאָרוֹךְ.

מָה אָמַר לְךָ! עַל כָּל דְּבַר יְכוּלִים לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה וּלְתַקֵּן אֶת הַכֹּל בְּתַכְלִית הַתְּקוּן. וְכֵן לְמַד אוֹתֵנוּ רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עח): אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֵין דְּבַר כְּזֶה לְהִתְיַאֵשׁ, וְכָל זְמַן שְׂאָדָם חַי הוּא יְכוּל לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל וְכו'.

רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (סִפְר־הַמְדוּת, אוֹת צְדָקָה, סִימָן כז): יִתֵּן צְדָקָה בְּשִׁפְתַי יְדִים וְתִהְיֶה תִפְלָתוֹ נִשְׁמַעַת; וְלִכֵּן כֵּן נוֹהֲגִים אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁתְּמִיד נוֹתְנִים צְדָקָה בְּשִׁפְתַי יְדִים. וְאִם תִּרְאֶה אָדָם שֶׁנוֹתֵן צְדָקָה בְּשִׁפְתַי יְדִים, תִּדַע כִּבְר שׁוֹנֵה חֲסִיד בְּרִסְלָב. וְלִכֵּן תִּרְבֶּה בְּצְדָקָה וְחֲסֵד, וְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁמַע תִּפְלָתְךָ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שָׁם, סִימָן נא): צְדָקָה מְגַן עַל יַרְעוֹ שֶׁל אָדָם.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, כ"ז אָב ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֵין אִתָּה יוֹדֵעַ אֵיךְ אִתָּה צָרִיךְ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם, שְׂאִתָּה מְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, וְזָכוֹר גַּם תִּזְכֹּר, שֶׁעַקֵּר הַהִתְקַרְבוּת אֵלָיו ו"ל, זֶה רַק עַל־יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, עַד שֶׁיִּהְיֶה שְׂגוּר עַל פִּיךָ וְכו', כָּל הַשְּׁטִיּוֹת, חֲבוּרוֹת וְכו' אֲרֻגוּנִים וְכו' וְכו', הַכֹּל הֶבֶל

ורעות-רוח, בחורים צעירים צריכים להתמיד ב"שיחות-ה'ר"ן" וב"תי-מוהר"ן", עד שיהיה שגור על פיהם ממש, וכן להתמיד בספרי היסוד, שהם: "לקוטי-מוהר"ן", "ספורי-מעשיות", "ספר-המדות", ורק בזה תלויה כל ההתקרבות, כמובא בדבריו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב): פניו, שכלו ונשמתו הם בתוך ספרו; ולכן מי שרק רוצה להפיר את רבנו ו"ל, עצתו שרק יתמיד בספרי רבנו ו"ל.

והעולה על הכל הם ספרי "לקוטי-הלכות", אשר רק מוהר"ן ו"ל הבין את רבנו ו"ל, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו.

היום נעשה מנהג (אותיות גהנם) רע, שעושים בין אנשי שלומנו חבורות, ואחד חולק על השני, איזו בוששה זו וכו'. אמת שרבנו ו"ל אמר (תי-מוהר"ן, סימן שיט): אני אעשה מכם כתות כתות, אבל לא אמר שכתה זו תחלק על כתה אחרת, הכל עצת השטן, שיהיו מריבות ושנאות בין אנשי שלומנו. ומוהר"ן ו"ל היה רגיל לומר לאנשי שלומנו: אם הייתם מחזיקים עצמכם ביחד, אתם לא יודעים אל אילו דרגות רבנו ו"ל היה מביא אתכם אליהן, כי הכל תלוי כפי האחדות והאהבה בין אנשי שלומנו. ולכן צריכים להזהר מרשע ארור טמא וכו', שזורע שנאה וקנאה בין אנשי שלומנו, הוא המפרסם של שקר וכו', הוא הוא הרשע ערם, שרק מחפש פרסום וכבוד וכו'. צריך שתדע, שצדיק אינו מבקש כסף, ואינו נוסע נסיעות בעבור כסף. צדיק בא לו הכסף בתוך ביתו, אנשי הבעל-תפלה ידעו את הפתגם: "מכסף אל תדברו אתי", שהיה אומר הבעל-תפלה, שהוא רבנו ו"ל בעצמו, המתפלל עם כל הנקודות טובות של כלל ישראל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב) שהצדיק מתפלל עם כל הטוב שבכל בר ישראל. ולכן אוי ואבוי אלו התלמידים שלא שמשו כל צרכם, שגורמים מחלקת בין אנשי שלומנו, וכל אחד אומר, שפונתו היא לשם שמים... אוי לו ואוי לנפשו. ומובא בשל"ה הקדוש (שער האותיות): מחלקת מתחילה עם דבר קטן, עד שנתרחב ועומד על יסוד חזק וכו'; ואמר, שכל זה נרמז בתבת מחלקת: אות מ' — למטה פתוחה קצת, שמתחילה

מחלקת עם דְּבַר קָטָן, וְאַחֲר־כֵּן בָּאָה אוֹת ח' — שֶׁכָּבַר פְּתוּחָה לְמִטָּה הַרְבֵּה, וְאַחֲר־כֵּן אוֹת ל' — שֶׁהִמְחִילָתָה מִלְמִטָּה עַד לְמַעְלָה, וְאַחֲר־כֵּן אוֹת ו' — שֶׁיֵּשׁ לוֹ כָּבֵד מִקַּל בְּיַד לְהַפּוֹת אֶת כָּל מִי שֶׁאֵינּוּ נִכְנָע לְפָנָיו, וְאַחֲר־כֵּן אוֹת ק' — שֶׁעוֹמֵד עַל רִגְלֵי אַחַת, וְזוֹ מִדַּת הַקְּנָאָה, שֶׁהוֹרֶסֶת כָּל חֻלְקָה טוֹבָה, עַד שֶׁיֵּשׁ אוֹת ת', שֶׁהִמְחִילָתָה עוֹמֵדֶת בְּחֻזֶק כָּמוֹ אוֹת ת', שֶׁעוֹמֵדֶת עַל בְּסִיס חֻזֶק, כֵּן הוּא מִי שֶׁשׁוֹשָׁאָר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּמַחֲלָקָתָה, שֶׁהוֹרֶסֶת אֶת הַכּל. וְלִכֵּן אֲשָׁרִי מִי שְׁבוֹרַח מִמְחִילָתָה, וְאִז יֵרָאֶה בְּרִכָּה בְּמַעֲשֵׂה יְדָיו.

נָא וְנָא לְעֶסֶק בְּמִדַּת צְדָקָה וְחֶסֶד — לְעִזּוֹר לְאֲנָשִׁים, וְלִבְרַח מִחֲכָרִים רָעִים, שְׁזָה נִגְעַ צְרַעַת.

הַדְּבָק עֲצֻמָּךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקיא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר עֲקֵב, כ"ז אָב ה'תּשנ"א.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל ... נִרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ עִם דְּמֵי הַפְּדִיּוֹן, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִכֶּם כָּל הַדִּינִים, עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן.

דַּע לָךְ, פִּי הַחַיִּים אֵינָם קָלִים, וְעַל כֵּן אֶחָד עוֹבֵר מֵה שֶׁעוֹבֵר וְכו' — צְרוּת וְיִסוּרִים, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיט), שֶׁאֵין מִשְׁגַּל שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, יֵשׁ — אוֹ עוֹלָם הַבָּא, אוֹ גִּיהֵנוּם, כִּנְרָאָה שְׁכָאן הוּא הַגִּיהֵנוּם, כִּפִּי הַצְּרוּת וְהַיִּסוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּנְרָאָה שְׁכָאן הוּא הַגִּיהֵנוּם, אוּלַי יֵשׁ בְּאִיזָה מְקוֹם עוֹלָם הַזֶּה וְכו'. וְלִכֵּן רָאָה לְחַזֵּק עֲצֻמָּךְ בְּתוֹךְ הַגִּיהֵנוּם הַזֶּה וְלְהַחֲזִיק מִעֲמֵד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, יְהִיָּה

אֲשֶׁר י"ז תְּקִיב בְּנַחֲל לַא

אֵיךְ שְׁיִהְיֶה וְכוּ'. אֲשֶׁרֵנוּ, שְׁיֵשׁ לָנוּ אֶת רַבְּנוּ ו"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י"ז תְּקִיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר עֶקֶב, כ"ז אָב ה'תַּשְׁנ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רק תִּזְכֹּר תָּמִיד אֶת קוּלוֹ הַעֲמַק שֶׁצָּעַק רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן עח): גִּיּוּוּאֵלְד וַיִּיט אֵיךְ נִישַׁט מִיָּאֵשׁ, עֵס אִיז גָּאָר קִיִּין
יְאוּשׁ פֶּאָר הַאֲנִידִין; אִיִּין שׁוּם יְאוּשׁ פֶּלֶל. וְהַקּוּל הִזָּה נִשְׁמַע עַד הַיּוֹם.
וְאָמַר הָרַב הַחֲסִיד ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרִדוֹנֶעֶר ו"ל (שְׁהִיָּה מַגְדוּלֵי אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ), עֲכָשׁוּ שְׁהַקּוּל הִזָּה בּוֹקֵעַ בְּכָל הָעוֹלָם, יְכוּל הַסְּמ"ךְ-מ"ם
לְקַפֵּץ עַד הַשְּׁמַיִם, וּבְכָבֵר לֹא יוֹעִיל לוֹ לְיָאֵשׁ בְּנֵי-אָדָם. רַק הַעֲקָר
לְשִׁמְעַע בְּקוּלוֹ. וְכֵן אָמַר פֶּעַם לְתַלְמִידוֹ ר' יִשְׂרָאֵל בְּעַר ו"ל, שְׁהַתְּלוּנָן
לְפָנָיו, שְׁעוּבֵר עָלָיו מָה שְׁעוּבֵר, וְאִיִּין לוֹ בְּמָה לְהַתְּחַזֵּק וְכוּ'. עֲנָה
וְאָמַר לוֹ ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרִדוֹנֶעֶר ו"ל: דַּע לָךְ, שְׁעָלֵי עוּבֵר פִּי בְּמָה
מִמָּה שְׁעוּבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', אֵךְ הַהִפְרָשׁ בֵּינֵי לְבִינֶךָ הוּא, שְׁאֲנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ
עִם הַעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל וְאַתָּה לֹא וְכוּ'. רוֹאִים מִזָּה,
כְּשׁוֹזְכִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם עֲצוֹת רַבְּנוּ ו"ל, יֵשׁ וַיֵּשׁ בְּמָה לְהַחֲזִיִּית עֲצָמוֹ
עִמָּהֶן. וְלָכֵן תַּתְּמִיד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְלֹא תַתְּחַרֵּט — לֹא בְּזָה
וּמְכַל שְׁכָן לֹא בְּבֹא.

מָה אָמַר לָךְ! מִי שְׁזָכָה לְהַתּוֹדַע מִרַבְּנוּ ו"ל, רְאוּי לוֹ לְרַקֵּד
בְּכָל יוֹם מֵרַב שְׁמֻחָה, כִּי אִיִּין עוֹד שְׁמֻחָה כְּשְׁמֻחָה זו, שְׁאָנוּ זוֹכִים
לִידַע מֵרַבִּי אָמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר אִיִּין עֲרֹךְ לְרַחֲמֵנוֹתוֹ, כִּי בְּפֶרוּשׁ גָּלָה לָנוּ
(לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'): אֲשֶׁר הַצַּדִּיק הוּא הַרְחָמָן הָאֱמֶתִי,
הַמוֹצִיא אֶת בְּנֵי אָדָם מֵעֲבָרוֹת, אֲשֶׁר זֶה הַצַּעֵר הַכִּי גְדוֹל, כִּי אִיִּין

יסורים בלא עון (שבת נה.); ופרש רבנו ז"ל, שעקר היסורים — כשאדם נופל בעוונות. והצדיק ממשיך את רחמנותו יתברך על כל אחד ואחד שמקרב אליו. ולכן חזק ואמץ מאד, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תקיג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, כ"ז אב ה'תנש"א.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, פי כשאדם חוטא בהוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה כל המוח שלו פגום לגמרי, והוא מבהל ומבלבל עד מאד, ומר וחשף לו החיים, עד שנמאס לו כל החיים, ורוצה רק להתאבד וכו', פי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, מכניס באדם גאוש ודפאון וכו', ורוצה רק לשבת לבד וכו', ואינו רוצה לראות בני אדם וכו'. אף צריך שתדע, שבשביל זה באה נשמת רבנו ז"ל עכשו לעולם, כדי לעסק בתקון הנשמות הערטילאין, נשמות ערמות וכו', שהן טפות הזרע שנאבד, בני אדם שהן נשמות בלא גופים, ובזה אף אחד עדין לא עסק בתקונן. ולכן מאחר שאתה זכית להתקרב אל רבנו ז"ל, ראוי לך לשמח מאד, והעקר לציית אותו, פי רק בזה תלוייה כל ההתקרבות. ולכן ראה הדבר הראשון להיות רגיל ללכת בכל יום למקנה, ותטבל כדי לטהר עצמך מהקלפות שמספכות אותך, פי חטא הוצאת זרע לבטלה, זהו חטא מאד חמור, שהורג את בניו ובנותיו, פי מפל טפה היא יכול להולד ולד וכו'. וטוב שתעין ותלמד בכל יום את המאמר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמא; ולומר עליה התפלה, אף שזה שיך לחדש אלול, עם כל זאת יכולים לומר את זה בכל יום, כדי שיתעורר

בתשובה, עד שגם אצל הטפות תהיה נעשית התעוררות וכו', עין שם.

העקר תאמר כל ימי חייה כל יום ויום את התקון הכללי, ותעשה לעצמה קביעות שאתה לא מוריד ממך התפלין, עד שאתה אומר את התקון הכללי, שרבנו ז"ל אמר, שזהו תקון גמור לפגם-הברית. ותראה לשמור עצמך מכעס, כי חטא הוצאת זרע לבטלה מביא את האדם, שיהיה תמיד כעסן ועצבני, ולכן כל מי שיודע שחטא בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, עליו לעבד קדם רק על נקדה אחת לא להיות בכעס, שזה אבי אבות הטמאה, וזה בא מקלקול המחין, שנעשה על-ידי פגם-הברית, רחמנא לצלן. וכן החטא הזה מכניס באדם עצבות ומרירות ודכאון פנימי וכו'. ולכן עקר התקון הוא דיקא על-ידי שמחה, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסט): אם אדם תמיד בשמחה, הקדוש-ברוך-הוא בעצמו ישמר אותו מפגם-הברית. ויש לומר על-פי זה (תהלים קכו, ה): "הדורעים בדמעה ברנה יקצרו"; מי שהוציא זרע לבטלה, אשר על-ידי-זה הוא שרוי תמיד בעצבות, ובוכה על מר גורלו, העצה לצאת מזה היא על-ידי "ברנה יקצרו", על-ידי רנה ושמחה קוצרים והורסים את הקלפות שברא מחמת עוונותיו. ולכן ראה רק להיות בשמחה, ותכריח את עצמך להיות בשמחה, ואז תדע שנמחלו לך כל עוונותיך; כי העקר הוא שמחה, שמוחקת את כל הקלפות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

י"ז תקיד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, כ"ז אב ה'תנשא"א.

שלום וברכה אל האברך היקר ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בַּעֲנֵן שְׂשֵׁאלָתָּ פְּשָׁגוֹזְרִין אֶת הַשְּׁעָרוֹת לַיֶּלֶד שֶׁהִגִּיעַ לַגִּיל שְׁלֹשׁ, הָאֵם מִי שְׂגוּזוֹ צָרִיף לְטַל יָדַיִם וְכוּ', וְהִנֵּה בַּשְּׁלַחַן עָרוּף סִימָן ד', סְעִיף יח פְּתַב, אֵילוֹ דְּבָרִים צָרִיכִים נְטִילָה וְכוּ': הַנּוֹגֵעַ בְּרַגְלָיו, וְהַחֹפֵף בְּרֹאשׁוֹ. וְכִתְבוּ הַפּוֹסְקִים (עֵין מִשְׁנֵה בְּרוּרָה שֶׁם סְעִיף קָטָן מא), דְּהִטְעַם מִשׁוּם נְקִיּוֹת שְׂיִישׁ בְּרֹאשׁוֹ זְעָה, וְלֹא מִשׁוּם רוּחַ רָעָה. וְלִפִּי זֶה פְּתַבוּ הַפּוֹסְקִים עַל זֶה, שֶׁבְּנִגְיָעָה בְּעֵלְמָא, אֵין צָרִיף נְטִילָה. וְכֵאֵן הוּא נּוֹגֵעַ רַק הַשְּׁעָרוֹת הַמְּגֻלִּין, בְּוֹדָאֵי שְׁלֹא צָרִיף הַגּוֹזֵז שְׁעָרוֹת שְׁנִקְרָא חֻלְקָה לַיֶּלֶד לְטַל יָדָיו, כִּי רַק נִגַּע בַּשְּׁעָרוֹת שֶׁהֵן קְדִימָה וּמְגֻלוֹת, שְׂשֵׁם לֹא צָרִיף לְטַל יָדָיו כֻּלָּל.

בַּעֲנֵן הֵיכָן מִתְחִילִים לַגּוֹז, אֲנִי נוֹהֵג בְּמָקוֹם הַנֶּחֱת תְּפִלִּין, מִשְׁנֵי טְעָמִים: טַעַם א', כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת בְּטוֹחַ, שְׁלֹא יִנְיָחוּ אוֹתָן הַשְּׁעָרוֹת לְצַמַח כְּדָרְךָ הַגּוֹיִים, שֶׁמִּשְׂאִירִים שְׁעָרוֹת בְּרֹאשׁוֹ, שְׁנִקְרָא בְּלוּרִית. וְהִטְעַם הַשְּׁנִי: כִּי הַמָּקוֹם הַזֶּה הוּא מָקוֹם קְדוֹשׁ, כִּי שֵׁם מִנְיָחִים תְּפִלִּין.

בַּעֲנֵן זְמַנֵּי הַחֻלְקָה, בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נוֹהֲגִים, אִם הַיֶּלֶד נוֹלַד עַד אֶלּוּל מְקַדִּימִים כְּכֹר לַגְּלָחוֹ בַּל"ג בְּעֶמֶר בְּמַרוֹן, וְאִם מְפוּרִים וְאֵילָף, מִחֻפִּים כְּכֹר עַד ל"ג בְּעֶמֶר. וְאַחֲרֵים נוֹהֲגִים תְּכַף-וּמִיד פְּשֵׁה־יֶלֶד נִעְשָׂה בְּגִיל שְׁלֹשׁ, בּוֹ בִּיּוֹם מְגֻלְחִין שְׁעָרוֹת רֹאשׁוֹ. וְהִטְעַם שֶׁמְבִיאִים אֶת הַתִּינּוֹק אֶל צְדִיק, שֶׁהוּא יִהְיֶה הָרֹאשׁוֹן שֶׁיִּתְחִיל לַגְּלָחוֹ, כִּי הַצְדִּיק מְבָרְכוֹ שֶׁיִּגְדֵּל צְדִיק, וְיִהְיֶה שְׂמוֹר מִן הַחֻטָּא, וּמִי לֹא רוֹצֵה בְּרַכָּה כְּזוֹ?!

מֵאֵד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתְּתַמִּיד בְּלַמּוּד גְּמָרָא, שְׁזֶה מְבַעַר אֶת הַקְּלָפוֹת. וְרוֹאִים שֶׁהַסְּמ"ךְ-מ"ם מֵאֵד מְפַחַד מְלַמּוּד גְּמָרָא, כִּי כִּף אָמַר רַבְּנּוֹ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֻלַּק א', סִימָן רִיד), שֶׁמְסַפֵּר תְּלַמוּד עוֹלָה כְּמִסְפֵּר הַקְּלָפָה לִילִיּוֹת, הַמְּחַטָּאֵת אֶת הָאֲדָם בְּפָגַם-הַבְּרִית. וּבְלַמּוּד גְּמָרָא שֶׁהוּא תְּלַמוּד, עוֹקְרִים אוֹתָהּ. וְלִכֵּן רוֹאִים, שֶׁהַלַּמּוּד הַזֶּה בָּא לְאָדָם יוֹתֵר קָשָׁה מִכֹּל הַלַּמּוּדִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקטו.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר עקב, כ"ז אב ה'תנש"א.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי מכתבך.

בנדאי אתה צריך לברך ברפת-הגומל, איזו שאלה היא זו. ונתקיים אצלך (נדה ל): לעולם אפלו בעל הנס אינו מפיר בנסו; פשוט יצאת ממות בטוח לחיים. ולכן אתה צריך לקבל על עצמך מהיום והלאה ללכת עם ציציית, ותהיה רגיל להסתפל בהם, וזו תהיה לך שמירה גדולה, ותהדר לילך עם ציצייות נקיים שלמים ולא קרועים וכו', וכן תקבל על עצמך אם אתה עיף אפלו קצת, לא לנהג ברכב, כי זה מספן מאד, ואדם שעיף ונוהג ברכב, את חיי הוא מפקיר, והוא מפקר לגמרי, כי רכב אינו צעצוע וכו'.

המאחל לך החלמה מהירה...

י"ז תקטז.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר עקב, כ"ז אב ה'תנש"א.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד לא להפנס בלחץ בשום פנים ואפן, כי הלחץ שאדם מלחיץ את עצמו, גורם לו להגיע לכל הצרות. אדם צריך להתמיד בלמוד התורה הקדושה, אשר זה חלקנו וארץ ימינו, וזה הנה רצון רבנו ז"ל — להרבות בלמוד התורה הקדושה בתמימות ובפשיטות גמורה (עין שיחות-הר"ן, סימן יט); ורצונו הנה, שנוכח להיות ולטייל בכל חלקי התורה הקדושה (עין שיחות-הר"ן, סימן

כח); וְנָתַן לָנוּ סֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד, סֵדֶר נִפְלֵא עַד מְאֹד (עַיֵן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סימָן עו); עִם כָּל זֹאת בְּפְרוּשׁ אָמַר לָנוּ לֹא לְהַכְנִס בְּלַחֲץ, מֵאַחַר שֵׁשׁ כָּל-כָּף הַרְבֵּה לְלַמֵּד, אָסוּר לְהִלְחִיץ אֶת עֲצָמוֹ, כִּי הַמְשָׁכִיל עַל דְּבַר אָמֶת, יוֹדֵעַ אֵיךְ לְשַׁחֵק עִם הַזְּמַן הַיְקָר, וּמַחֲלֵק אֶת הַזְּמַן, וְאֵז זוֹכֵה לְאֵט לְאֵט לְעֵבֵר עַל הַמוֹן סְפָרִים. וְלִכֵּן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן! אֵל תִּכְנֹס בְּלַחֲץ מֵצַד אַחַד, וּמֵצַד שְׁנֵי דַע לָךְ, שְׂאֵסוּר לְהִלְחִיץ אֶת עֲצָמוֹ, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סימָן שה): מְעַן הָאֵט גָּאֵר גִּישׁוּט צוֹ טְאֵהֵן (הֵינּוּ אָדָם צָרִיף לְדַעַת, שְׂאֵיִן לוֹ מָה לְעַשׂוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם); וּמֵבִיא אֶת הַגְּמָרָא (מְנַחוֹת צט): תָּנָא דְּבֵי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל דְּבִרֵי תוֹרָה לֹא יִהְיֶה עָלֶיךָ חוֹבָה, וְאֵי אַתָּה רַשָּׁאי לְפִטְרַ עֲצָמָךְ מֵהֵן; הֵינּוּ מֵצַד אַחַד אָסוּר לְהִלְחִיץ אֶת עֲצָמוֹ, וְלִידַע בַּיעַת בְּלִבּוֹלוֹ, שְׂאֵיִן צָרִיף לְעַשׂוֹת כְּלוּם, אֲבָל מֵצַד שְׁנֵי צָרִיף לְזַכֵּר, אֲשֶׁר אֵיִן שׁוּם תְּכִלִּית בְּזֵה הָעוֹלָם, אֲלֵא לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְכַתּוּב עַל זֶה מוֹהַרְנ"ת ז"ל: וְהוּא יַעֲזֶה נִפְלְאָה לְמִי שְׂמַבְיֵנָה קִצָּת. וְאִם תִּתְּבוּנָן הֵיטֵב בְּיָשׁוּב הַדַּעַת תִּרְאָה, שְׂכַף הִיא הַמְּצִיאוּת. לְמָה אָדָם לוֹמֵד? מִפְּנֵי שְׂרוּצָה הַרְבֵּה, אֲזִי גַם קִצָּת אֵינּוּ לוֹמֵד כָּלֵל, וְיִכּוֹל לְעֵבֵר לוֹ יוֹם אַחַר יוֹם, וְאֵינּוּ פּוֹתַח סֵפֶר, וְהוּא תְּמִיד בְּלַחֲץ זוֹ הַדְּחַק, שְׂמַלְחִיץ עֲצָמוֹ, וְאֵינּוּ לוֹמֵד כְּלוּם, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ. וְלִכֵּן רָאֵה לְהִיּוֹת חָכֵם, וְתוֹזֵף לְהִתְמַיֵּד בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הָעֵקֶר לֹא לְחִיּוֹת בְּלַחֲץ כָּלֵל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקיז.

בְּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב, כ"ז אָב ה'תּשנ"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גִּרוֹ יְאִיר וַיְזַרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ! אִם כְּבָר זְכִיתָ לְעַשׂוֹת שְׂדוּף עִם בְּנֵךְ, לְמָה אַתָּה צָרִיף לְהִרְחִיב אֶת הַזְּמַן מִיּוֹם הָאָרוּסִין עַד הַחֲתָנָה, וְלִמְשֵׁךְ תִּשְׁעָה

חֲדָשִׁים?! הֲלֹא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֹשֶׂה עִמָּךְ גַּם, וּבִנְךָ בְּגִיל שְׂמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה, וְזָכָה לְמִצְאָת אֵת בַּת זִוְגוֹ, אֲזִי צָרִיךְ תִּכְף-וּמְיָד לְהִתְחַתֵּן. וְיִדְוַע אֶצְלָנוּ, שְׂרַבְנוּ וְ"ל הַקְפִּיד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה לֹא לְהִרְחִיק בֵּין הָאָרוּסִין לְבֵין הַחַתָּנָה, וּבִפְרָטִיּוֹת מִשָּׁף תִּשְׁעָה חֲדָשִׁים וְכוּ'. הֲלֹא בְנֵךְ הוּא גַם-כֵּן בְּשֵׁר וְדָם, וְצָרִיכִים לְרַחֵם עָלָיו, שְׁלֹא יָבֹא לִיְדֵי פְגַם-הַבְּרִית, אֲשֶׁר הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְשַׁתּוּלָּל עַל הַרְחֻבוֹת עִם שְׂקוּץ תַּעֲוִב עֲרֵם וְכוּ', וְצָרִיכִים לְרַחֵם עַל בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, וּלְחַתְּנָם סְמוּךְ לְפָרְקָם, אֲזִי "וְיִדְעַתָּה כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶךָ" (אִיּוֹב ה', כד).

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, כ"ז אָב ה'תּשנ"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ! הַנְּסִיוֹנוֹת רַבִּים מְאֹד, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחְזִיק מֵעַמְד בְּעֵת שְׁצַר וּמָר לוֹ דִּיקָא; כִּי אֵת כָּל אֶחָד מְנַסִּים בְּעֵת וּבְצִוְרָה אַחֲרֵת וְכוּ'. וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַתְחַזֵּק וּמְחַזֵּק מֵעַמְד תְּמִיד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר כָּלֵל מִשׁוֹם דְּבַר.

בְּעֵינַי הַבְּזִיוֹנוֹת וְכוּ', כָּבֹד אָמַר רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'): עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה — יִשְׁמַע בְּזִיוְנוֹ יָדָם וְיִשְׁתַּק; וְחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (קְדוּשִׁין ע.א.): כִּי מִיִּנְצוּ בֵּי תַרְי בַּהֲדִי הַדְּדִי חֲזוּ הֵי מְנִיִּיהוּ דְקָדִים וְשִׁתִּיק הוּא מִיָּחַס טְפִי; כִּי רַק בְּזָה גְמֻדָּת גְּדֻלַּת הָאָדָם — שְׂזוּכָה לְדָם וְלִשְׁתַּק בְּעֵת שְׁחוּלְקִים עָלָיו. וְכָבֹד הַפְּלִיג רַבְּנוּ וְ"ל בְּמַעֲלַת מַחֲלָקַת וְכוּ'. וּבּוֹדָאִי צָרִיכִים רַחֲמִים, שְׁלֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, כִּי בְּנֶגֶל לִפְלֵ לְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפ"א); עִם כָּל זֹאת מִי שְׂכֵן זוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמְד, אֵינִן חֲקָר לְגְדֻלַּתוֹ, שְׂרַק יַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה; כִּי מַחֲלָקַת נְדָמִית לְמִים, וְהָאָדָם

עַץ הַשָּׂדֶה, וְכִמוֹ שֶׁעֵץ כָּכָל שֶׁמְשַׁקִּים אוֹתוֹ עִם מַיִם — הוּא גָדֵל וְצוֹמֵחַ, כְּמוֹ-כֵן אָדָם, כָּכָל שֶׁחוֹלְקִים עָלָיו וְהוּא דוֹמֵם וְשׁוֹתֵק, אֲזִי הוּא עוֹלָה מֵעֵלָה מֵעֵלָה וְכוּ'. אֲבָל זְעִירִין שֶׁיְכוּלִים לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה, שֶׁמְדַבְּרִים עָלָיו וְהוּא שׁוֹתֵק, כִּי דֶרֶךְ בְּנֵי-אָדָם, שֶׁצָּרִיכִים לְהִצְדִּיק עֲצָמָם וְכוּ'. וּבְאֵמֶת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (עֵין סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יג): מֵיט אֵיין שְׁוִיִּג פֶּאָר עֲנֻטְפֶּרֶט מֵעַן אֲלַע קִשְׁיֹת (עִם שְׁתִּיקָה אַחַת מִתְרַצִּים הַכֹּל); הֵינּוּ כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ שָׁכָל, הוּא שׁוֹתֵק לְמַחְרְפוֹ וְלִמְבוּזוֹ, וְזוֹ הַתְּשׁוּבָה הַנְּכוֹנָה בְּשִׁבְלֹו. וַיֵּשׁ מֵאֲמַר הַחֲכָם: אֵין עוֹד תְּרוּפָה לְשׁוֹטֵה כְּמוֹ הַשְּׁתִּיקָה לוֹ, שֶׁשׁוֹתֵק וְאֵינוֹ עוֹנֶה לוֹ בְּעַת שֶׁמְחַרְפִּיהָ. בּוֹדְאֵי אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁזֶה קִשָּׂה לָךְ מְאֹד, עִם כָּל זֹאת זָכֹר, אֲשֶׁר זֹ תְּשׁוּבָתְךָ הַנְּצַחִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ז תְּקִיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדֵּר עֶקֶב, כ"ז אָב ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְאַל תַּהֲיֶה שָׁבוּר, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. קִבֵּל אֶת הַכֹּל לְכַפְרַת עֲוֹנוֹת וְכוּ'. הֵן אֵמֶת אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁצָּרוּתֶיךָ כְּבֹר עֲבָרוֹ רֹאשׁ וְכוּ', וְקִשָּׂה מִנְשׂוֹא וְכוּ', אֲבָל עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁיֵּשׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים שֶׁאֵין יוֹדְעִים כָּלָל, וְצָרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק.

זָכֹר וְגַם זָכֹר, כִּי מָה הָיִיתָ עוֹשֶׂה בְּלֵי רַבֵּנוּ ז"ל?! וְלָכֵן עַל כָּל פְּנִיִם זֹאת נִחְמַתְנוּ, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, אֲשֶׁר מְכַנְּסֵנוּ בְּנוֹ תַקְוָה וְתוֹחֵלֶת עַל-כָּל-פְּנִיִם לְחַיּוֹת וְלִקְיָם (תְּהִלִּים ד, ב): "בְּצֹר הִרְחַבְתָּ לִּי"; הֵינּוּ גַם בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת לְמִצַּא הִרְחַבּוֹת, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵיוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-

מוֹהַר"ן, חלק א', סימן קצה); וְהִזְהִירְנוּ מוֹהַרְנֵי ת"ו"ל לִילֵךְ עִם הַגְּלוּי הַזֶּה תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ז תקב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי רְאָה, עָרַב רֵאש־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּפְסִיק עִכְשָׁו כָּל הַעֲבוּדוֹת שְׁלֹךְ, וְתִסְדֵּר אֶת הַחֲשֻׁמֵל בַּמְקֹנָה שְׁלָנוּ (אֲצֵל ...), וְהוּא יִשְׁלַם לְךָ. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, שְׂאִין מְלִים בְּפִי לְהִסְבִּיר לְךָ אֶת גִּדְּל הַעֲנָנִין הַזֶּה שֶׁל בְּנֵית מְקֹנָה, וְיָפָה שְׁעָה אַחַת קֹדֶם, כִּי חָבֵל עַל כָּל שְׁעָה מִמָּשׁ שְׁעוֹבֵר לָנוּ בְּלִי מְקֹנָה. וְצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד אֶת הַחֲשֻׁמֵל, כִּי תִכְרַח וּמִיָּד אַחַר זֶה כָּבֵר שְׁמִים אֶת הַקְּרָמִיקָה, עַל־כֵּן תַּעֲשֶׂה עִמִּי חֶסֶד, וְתִשְׁתַּדֵּל קֹדֶם לְגַמֵּר אֶת כָּל עֲבוּדוֹת הַחֲשֻׁמֵל שֶׁצָּרִיכִים בַּמְקֹנָה, וּבִזְכוּת זֶה שְׂאֵתָה עוֹזֵר לְהַקִּים מְקֹנָה טְהוֹרָה לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּיִבְנָאֵל, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, וְתִהְיֶה לְךָ פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַע וּבְלִי שׁוּם דְּאֵגוֹת כָּלֵל.

נָא וְנָא רְאָה לְקִים אֶת דְּבָרֵי, כִּי טְהוֹרַת הַמְשֻׁפָּחָה הוּא הַיִּסוּד וְהַעֲקָר אֲצֵל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וּמָה לַעֲשׂוֹת, שְׂאֲנַחְנוּ גְרִים בְּמִקּוֹם כָּזֶה, שְׂאִין לָנוּ מְקֹנָה, אֲשֶׁר אִם הִיָּה עוֹלָם מְסֻדָּר, וְהִיָּה הַסְּנֵהֲדָרִין, הִיוּ מִחֲרִימִים אֶת ה'בְּרִנְש' הַזֶּה שְׁקוּרָא אֶת עֲצָמוּ 'רַב', אָדָם רִשָּׁע גְּמוּר, שְׁלֵא אַכְפַּת לוֹ כָּלֵל מִטְהוֹרַת הַמְשֻׁפָּחָה, וְשִׁיְהִיָּה מְקֹנָה לְתוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, אוֹי לַעֲנִיִּים שְׁכָף רוֹאוֹת, וְאוֹי לְאֲזַנִּים שְׁכָף שׁוֹמְעוֹת, אֲבָל מָה נַעֲשֶׂה? גַּם הַסּוֹף שְׁלוֹ יִגִּיעַ בְּקִרְוֵב. וְלָכֵן רְאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים, שֶׁתִּגְמַר אֶת עֲבוּדוֹת הַחֲשֻׁמֵל מָה שְׁיֹתֵר מֵהֵר, כִּי חָבֵל עַל כָּל יוֹם.

נָא וְנָא רְאֵה לְבוֹא עָרֵב וּבְקָר וְצִהָרִים לְהַתְפַּלֵּל בְּמַגִּין, כִּי מִי
שְׁזוּכָה לְהַתְפַּלֵּל בְּמַגִּין, עַל-יְדֵי-זֶה זוּכָה לְקַבֵּל פְּנֵי שְׂכִינָה,
וּכְשֶׁהִשְׂכִּינָה אֶצְלוֹ, כָּבֵר לֹא חָסַר לוֹ שׁוּם דְּבָר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֲנִי
מִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ וּבְעֵד אֲשֶׁתְּךָ, שֶׁתִּזְכְּנוּ לְהַפְקִיד בְּזֵרַע שֶׁל קִימָא, וְלֹא
יִחָסַר לְךָ שׁוּם דְּבָר.

עוֹד פַּעַם אֲנִי כּוֹפֵל אֶת בְּקִשְׁתִּי מְאֹד מְאֹד, שֶׁתִּקְרֵים אֶת דְּבָרֵי
אֱלֹהִים, כִּי חָבַל עַל כָּל יוֹם.

הַמְאֻחַל לְךָ פְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקכ"א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי רְאֵה, עָרֵב רֵאש־חֹדֶשׁ אֱלוֹל
ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּהִיָּה עִכְשָׁו פּוֹנֶה מְכַל עֲסָקֶיךָ. וְצָרֶיךָ
שֶׁתִּזְכְּרֵנוּ מֵאֲמָרָם ו"ל (יְרוּשָׁלַיִם בְּרִכּוֹת, פֶּרֶק ה'): הַעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר
בְּעוֹסֵק בְּדְבָרֵי תוֹרָה; וְאֵין לְךָ עוֹד עוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר גְּדוֹל כְּמוֹ
לְבָנוֹת מְקִנָה טְהוֹרָה לְנִשּׁוֹת וּלְבָנוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה עוֹלָה עַל
הַכֹּל, כִּי הַמְקִנָה הוּא הַיְסוּד בְּטְהוֹרַת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וַיְסוּד הַיְהוּדוֹת,
מָה לַעֲשׂוֹת? שְׁאֲנַחְנוּ גָּרִים בְּעִירָה כּוֹז, שְׂרָשַׁע מְרָשַׁע נִקְרָא רַב, וְלֹא
אֲכַפֵּת לוֹ בְּכֹלל שִׁיְהִיָּה מְקִנָה לְנִשּׁוֹת הַמְקוּם, וְאִם הִיָּה הַעוֹלָם עַל
תְּקוּנוֹ, וְהָיוּ הַסְנֵה־דְרִין קְיָמִים, הָיוּ מְחַרְיָמִים אֶת הָאָדָם הַזֶּה, אֲבָל
מָה לַעֲשׂוֹת? זֶה חֵלֶק מֵהַגְּלוּת, אֲבָל תְּהִלָּה לְאֵל, עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת
שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל: אֵין לָנוּ לְהִיּוֹת בְּטְלָנִים, רַק לְקַחַת אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַדֵּינוּ,
וּלְבָנוֹת לַעֲצָמֵנוּ מְקִנָה טְהוֹרָה, וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ,
שֶׁתְּהִיָּה עִכְשָׁו פּוֹנֶה מְכַל הַעֲסָקִים, וְתַעֲזֹב אֶת כָּל הַמְצוּוֹת שְׁאֲנִישִׁים
מִבְּקָשִׁים מִמֶּךָ, שֶׁתַּעֲשֶׂה לִּי טוֹבָה זוֹ... וּמְצוּהָ זוֹ... זָכַר מָה שְׁאֲמָרוּ

חכמינו הקדושים (ספ"ה כה.): עוסק במצנה פטור מן המצוה; בפרט שאתה עוסק במצוה הכלולה מכל המצוות; כי בלי טהרת המשפחה ובלי מקוה, רחמנא לישזבן, אין פלוס. ועל-פן ראה למסר את נפשך כל יום יום, ושיהיה חשוב אצלך כל יום יום וכל שעה ושעה, כי הפועלים אם לא עומדים להם על הראש, הם לא עובדים, וכך אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיגמר בכי טוב המקוה עד ראש השנה הבא עלינו לטובה, וזו תהיה המתנה הכי יפה שנביא לרבנו ז"ל לראש השנה — מקנה טהרה בעירו, עיר ברסלב.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה. ורואים ממש נסים נגלים, איך שונכנסת בכל פעם לגור שם משפחה חדשה, כי רק זה הפתרון — עוד משפחה ועוד משפחה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיכנסו לגור פה מאות משפחות מאנשי שלומנו, עד שתהיה עיר של תורה, עיר של חסד, עיר של שמחה, עיר של תפלה, וינגישו את רבנו ז"ל על כל רחוב. חסדי השם יתברך, שפכר רואים על הרחובות ילדי חן עם פאות על לחייהם ממש, כמו בירושלים ובבני-ברק, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתתמלא כל העירה עם ילדים, אשר חן יהודי על פניהם, אשרנו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, אשר בנחל שם גורלנו.

הכפל הדבר, תקים את כל זה, ותהיה פונה מכל העסקים, ותשתדל לגמר את זה עד שתפסע לאומן לראש השנה.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

י"ז תקכב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ראה, ערב ראש-חדש אלול ה'תנש"א.

שלום וברכה אל ... תחיה.

מאד מאד אֶבְקֶשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתֵּרְאֵי לְכַתֵּב אֶת כָּל הַפְּעִילוֹת שֶׁל הַקִּיטְנוֹת, אִיךָ עֵבֶר הַקִּיץ, וְתִשְׁתַּדְּלֵי לְרִשֵׁם עַל פְּנֵי הַכְּתָב כָּל הַפְּעִילוֹת שְׁעוֹשִׂים אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאִיזָה מְקוֹם שֶׁהֵם, בְּרוּף הַשֵּׁם, אֲנַחְנוּ קָהֵלָה נִפְרָדֶת עִם מוֹסְדוֹת חֲנוּף שֶׁלָּנוּ, וְלֹא צְרִיכִים אוֹתָם כָּלֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּף־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִי שֶׁאֲנִי מִבְקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְכֶם, שֶׁתִּצְאוּ מִכָּל הַחֹבוֹת, וְתִזְכּוּ לְגַמֵּר עִם הַדִּירָה שֶׁלְכֶם, וְתִהְיֶה לְכֶם הַרְחֵבָה גְדוֹלָה, וּבְעֵלְךָ יוֹכֵל לְנַהֵל אֶת הַכוֹלֵל בְּשִׁלְמוֹת בְּלִי שׁוּם טְרָדוֹת וּבְלִבוֹלִים כָּלֵל.

הַמְּאַחַל לְכֶם כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֵדֶר רְאָה, עָרֵב־רֵאש־חֲדָשׁ אֱלוּל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ קִדְשׁ הַשַּׁבַּת, וּבְאַמַּת אֲנִי מִצְטַעֵר מְאֹד מְאֹד בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה, עִם כָּל זֹאת תִּדַּע, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הַרְעָה יָבוֹא הַטוֹב, וּבּוֹדְאֵי הַכֵּל יִסְתַּדֵּר. הָעֵקֶר רְאָה רַק לְהִתְחַזֵּק בְּתִפְלָה וּבִקְשָׁה, שֶׁיַּעֲזוֹר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּף־הוּא לְגַמֵּר כְּבָר עִם הַדִּירָה, שֶׁתִּהְיֶה שְׁלֵף לְחִלוּטִין, וְעוֹד תִּרְאָה אֶת הַנְּסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּף־הוּא. רַק רְאָה לְהִתְחַזֵּק מִעַמָּד, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ. תֵּאֱמִין לִי, שְׁעוֹבֵר עָלַי פִּי-אֶלְךָ הֵן בְּחֹבוֹת וּבִין בְּבִלְבוּלִים וְיִסוּרִים מִכָּל מִינֵי טְפוּסֵי אֲנָשִׁים וְכוּ' וְכוּ', וְצְרִיכִים סְבִלְנוֹת גְּדוֹלָה עַד מְאֹד מְאֹד, וּבְכֹפֶר מְאֹד שֶׁלּוֹמְנוּ, שֶׁיְהִיוּ בְּרִיאִים, וּמִכָּל שְׁכֵן מַה שֶׁאֲנִי צָרִיךְ סְבִלְנוֹת שְׁעוֹת עַל גְּבִי שְׁעוֹת רַב הַיּוֹם וְרַב הַלִּילָה מְאֹד שֶׁבְּאִים לְדַפֵּק עַל דְּלַתוֹת, וְכָל אֶחָד בּוֹכָה

וּמִבְּכָה שָׁמַיִם וְאָרֶץ וְשׁוֹפֵף אֶת לְבוֹ וְצָעְרוּ לְפָנַי, וְאֲנִי אֵין לִי רַק אֶת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, וְלִבִּי כָּבֵד נִמְסָ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי זֶה יָמִים
וְשָׁנִים מְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלַי מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְעַם כָּל זֹאת עֲדִין אֲנִי
מְחֻזָּק אֶת עֲצָמֵי בְּכֹל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וּמוֹצֵא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא.

בְּעֵנִין הַחֲדָר אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִפְתַּח הַיּוֹם
בְּשִׁעָה טוֹבָה וּמְצַלַּחַת, וְאֵל תִּהְיֶה לְךָ שׁוֹם תְּלִישׁוֹת הַדַּעַת כָּלֵל, כִּי
זוֹ טוֹבָה לְכֹל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, כִּי אֲנִי רוֹאֶה בְּחוּשׁ, אֵיךְ שְׁיִפְתַּח
הַמְּקוֹם, וְיִכְנָסוּ לְגוֹר פֶּה מֵאוֹת מְשֻׁפְחוֹת מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְעוֹד יִהְיֶה
לְךָ שְׁפַע גָּדוֹל — בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחֵי, וּבְעֵנִין הַגֵּן לְבָנוֹת תַּעֲשֶׂה
הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ, כִּי יִהְיֶה הַכֶּרֶח לְתֵן רְשִׁימָה שֶׁל הַבָּנִים, כְּדִי לְקַבֵּל אֵיזָה
תְּקָצִיב בְּשִׁבְלֵם, כִּי לִי קָשָׁה וְכָבֵד מְאֹד לְקַחַת עָלַי אֶת הָעֵל הַכָּבֵד
שֶׁל הַחֻזְקָת מְלֻמָּד, כִּי הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים לְהַמְשִׁיךְ בְּ"עֶזְרָ שְׁבַת", כִּי
זוֹ אַחַת מֵהַפְּעֻלוֹת שְׁמָאֵד מְאֹד נוֹגְעוֹת אֶל לְבָבִי לְעֶזֶר לְכֹל אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמְנוֹ, וְלְדַאֵג לָהֶם עַל צָרְכֵי שְׁבַת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עָלֶיךָ, שְׁכָבֵר תּוֹכָה לְצֵאת מִצְרוּתֶיךָ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ
לְמַתָּנַת בָּשָׂר וָדָם, וְכָבֵר תּוֹכֵל לֵישֵׁב עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה, וְתִהְיֶה
דְּבוּק בּוֹ יְתִבְרָךְ, וְתּוֹכֵל לְעֶזֶר לִי לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל כָּל
הַפְּעֻלוֹת טוֹבוֹת.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקכד.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אֱלוֹל ה'תַּשְׁנ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

והנה בענין השליח נתודע לי עכשו, שהוא יצא רק היום, כי לא רצו להעלות אותו למטוס, וממילא יגיע מחר, ועל-פן עשה עמי החסד הזה, שתכף-ומיד פשתהיה ביך התכנית לשלח את זה אל האדריכל, כי מאד חשוב לי, כי אני רוצה להרחיב את בית-מדרש פי שלשה לכל הפחות, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שבוזה אצליח בחדשים הסמוכים, הפתבת היא בתוך המעטפה, גם אבקש אותך אם אפשר שתרב ... או ... ישלחו דרךך פקס בענין התלמוד-תורה "ילדי חן" והבית-ספר "בית פייגא", כי עושים להם בעיות, ודי לחכימא, וזה רק זמני, עד שישגיגו בעצמם פקסימיליה, עכשו במכתב ששלחת, שחסרות כמה שורות, אעתיק לך פה את השורות.

ותכמינו הקדושים אמרו (אבות א, ו): עשה לך רב וקנה לך חבר, והוי דן את כל האדם לכף זכות. ויש להקשות כמה דקדוקים: א. מה הלשון "לך". ב. אם יש לך כבר רב, למה צריך לחבר? ג. מה הקשר לכאן לדון את כל אדם לכף זכות? אף יש לומר על-פי דברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שיש שלש נקודות שצריכים לקבל. קדם נקדת הרב, ואחר-כך נקדת החבר, ואחר-כך נקדת עצמו. ועל-ידי שלש נקודות אלו, על-ידי-זה משפרים את התרפות השורות על הלב, עין שם; ובזה יובן דקדוק א' — לשון "לך", כי האדם צריך תמיד להסתפל על עצמו מה יהיה ממנו, והוא צריך להסתפל על נקדתו מה יצא לו בכל דבר שעושה, ועל-פן אמר עשה "לך" רב, הדבר הראשון: אם אתה רוצה להצליח בחיים, אתה צריך לרב, כי בלי רב שילמד אותך דרך בעבודת השם יתברך לא יהיה "לך" שום דבר, ואחר-כך צריכים חבר לחזר עמו את דברי הרב, וגם את זה צריכים "לך" לטובת עצמך, פי הרבה פעמים החבר מבין אחרת דברי הרב, וצריכים לקבל את נקדת החבר ולשמע מפל אחד ואחד איך שהוא קבל מהרב, ועל-ידי-זה יצליח דרכו ברוחניות ובגשמיות, עכשו על-פי-רב קשה וכבד לאדם למצא חבר, כי על כל חבר הוא מוצא איזה פגם — זה לא טוב, וזה לא טוב, ועל זה אמר: "והוי דן את כל

הָאָדָם לְכַף זְכוּת", וְאִזּוּ יִהְיוּ לְךָ הַרְבֵּה חֲבָרִים, וְיֻכַּל לְקַבֵּל מִכָּל אֶחָד, וְדו"ק.

אֵת הַקָּטָע הַזֶּה תַּכְנִים הַיְכָן שְׁחָסֵר, וּבְכָל פַּעַם כְּשֶׁתַּעֲלֶה לְךָ אִיזוֹ שְׂאֵלָה — תִּשְׂאֵל, כִּי טוֹב מְאֹד שְׂיֵצֵא סֵפֶר בְּלִי טְעוּיֹת. וְתִאֲמִין לִי, שְׂאֵנִי מִסִּתְּפֵל בְּכָל יוֹם בְּחֵלֶק א' שֶׁהַדְּפִסָּתָּ, וְזֶה מִמֶּשׁ לְהַפְּלִיא. אֲשֶׁרֵי הָעֵינַן רְאֵתָה אֵלָיו, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכֶּה אֶתָּה וְאֶשְׁתָּף לְהַדְּפִיס אֶת כָּל חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל", שְׂיֵצֵא בְּעִזְרָתוֹ יִתְּבַרֵךְ כְּמוֹ מֵאָה כְּרָכִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכֶּךָ, וְתַהֲיֶה בְּרִיא אֶתָּה וְאֶשְׁתָּף וְיִלְדֶּךָ, וְתִרְוֶה רַב נַחַת מִכָּל הַיְלָדִים, וְתִמְשָׁךְ עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַת בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַת מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקכה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים רֵאשׁ-חֹדֶשׁ אֱלוֹל ה'תּשנ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֲנִי שֶׁהַכֵּל הוֹלֵךְ אֶצְלֶךָ בְּסֵדֶר, וְהַצְּרַכְנִיָּה שֶׁתַּחַת תַּעֲלֶה וְתִשְׁגֶּשֶׁג לְ"צְרַכְנִית בְּרִסְלָב". הַעֲקֵר רְאֵה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמְךָ מִחֻבּוֹת, תַּכְּרֶךְ-וּמִיָּד כְּשֶׁנִּכְנַס לְךָ כֶּסֶף, הַדְּבַר הָרֵאשׁוֹן תִּשְׁלַם לְסִיטוֹנָאִים, וְכֶךָ אִף פַּעַם לֹא תִכְנַס בְּחֻבּוֹת גְּדוֹלִים, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְּלִיחַ אֶת דְּרַכֶּךָ תָּמִיד, וְשׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ. רַק חֲזוּק וְאַמִּץ, וְאִזּוּ תִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי עוֹד יִכְנַסוּ לְגוֹר שְׂמָה מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר עֲכָשׁוּ נִרְאֶה כָּל הָעֲנָנִין הַזֶּה בְּחֵלּוֹם, אֲבָל, בְּעִזְרָתוֹ יִתְּבַרֵךְ, חֵלְמָא טְבָא חַזִּיתָ, וְאֵנִי רוֹאֶה חֵלּוֹם טוֹב שְׂיִתְגַּשֵּׁם, בְּעִזְרָתוֹ יִתְּבַרֵךְ שְׁמוֹ.

בְּאוֹתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתַּפְּתַח חֶשְׁבוֹן בְּעֵבֹר הַתְּלֻמוֹד-תּוֹרָה

"יְלָדֵי חַן", וּבְעֵבוֹר בֵּית-סֵפֶר "בֵּית פִּיגָא" בְּעֵבוֹר מַמְתָּקִים לְבָנִים וּלְבָנוֹת, וְאֲנִי אַחֲרָאִי לְשֵׁלֶם לָךְ אֶת הַכֶּל, כְּשֶׁאֲבוֹא אֲלֵיכֶם בְּקָרוֹב.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ וְתַעֲלוּ מֵעֵלָה מֵעֵלָה.

הַמְּאַחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

דְּרִישֵׁת שְׁלוֹם לְבִנְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּהִיָּה חֲזָק בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם, כִּי רַק זֶה מֵה שֵׁיִשְׂאָר מִמֶּךָ. וְכֵן תִּתְמִיד בְּלִמּוֹד שְׁלַחַן עָרוּךְ, וּבִפְרָט בְּהִלְכוֹת שְׁחִיטָה, שְׁכַל-כֶּף הַתְּעַנְיָנוּת לְלִמּוֹד, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ קְבִיעוֹת גְּדוֹלָה בְּלִמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי לֹא יִשְׂאָר מִהָאָדָם רַק מֵה שְׁחוּטָךְ בְּכָל יוֹם לְמִוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וּבִפְרָט שְׁאֵתָה עֲדִין בְּגִיל צָעִיר, וַיִּנְקוּתָא פְּלִילָא דְּוֵרְדָא (שְׁבַת קֹנֵב), עַקֵּר יְפִי הַפְּרֹחַ — כְּשֶׁהוּא עֲדִין בְּצַעֲרֵירוֹתוֹ, וְאֵל תִּשְׁכַּח מֵה שְׁלִמְדָתָּ אֲצִלְנוּ — אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְרָאָה לְכַתֵּב לִי כַּמָּה שׁוֹרוֹת, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַנ"ל...

י"ז תקכו.

בְּעֵזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, רֵאשׁ-חֵדֶשׁ אֱלוֹל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל פְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקְדוֹשׁ", הַגְּרָיִם בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַגְּוִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיִּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! הִנֵּה אֲנִי מְבָרֵךְ אֶת כָּלְכֶם בְּבִרְכַּת "מְזֵל טוֹב", "מְזֵל טוֹב", "מְזֵל טוֹב" חֲמָה, שְׂזַכֵּינוּ בְּזִכְיוֹת חֲנָם, שְׁיִפְתַּח

היום התלמוד-תורה "ילדי-חן", יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שזו תהיה התחלה טובה, ונזכה להוסיף אחר-כך פתה א', פתה ב', פתה ג' וכו', עד ישיבה קטנה וישיבה גדולה לבחורים. וכן נזכה בקרוב מאד לפתח גם בית-ספר לבנות "בית פייגא", גן וכתה א', פתה ב' וכתה ג' וכו', עד בית-ספר תיכון וסמינר. ואל תחשבו שזה חלום, אלא כמו שזכני הקדוש-ברוך-הוא היום למסור את נפשנו לפתח את התלמוד-תורה בסלון של אחד מאנשי שלומנו, אשר באמת זה בעצמו מצד אחד חסד גדול ומסירות נפש עצומה, שיפתח התלמוד-תורה עכשו בסלון של אחד מאנשי שלומנו, אף מצד שני הכאב הוא אים ונורא, שיושב לו הסמ"ך-מ"ם הרשע על משכנת דשנה ועל גנבות וגזלות ושחיתות וכו', ולא אכפת לו שום דבר לעשות בשביל חנוך הילדים שלנו, ולא רק שלא אכפת לו, אלא שסדר אותנו, ועוד פעם לקח וגזל מאתנו את המבנים הצבוריים השיכים לחנוך, פי סוף כל סוף מי שגר ביבנאל משלם מסים וארנונה, ובודאי מגיעים לנו מבנים, והלך הרשע מרשע הזה, ומסרם לגוף זר, העקר לדקר אותנו. אבל אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף תהיה לו מפלה כזו, שלא יוכל לקום על-כל-פנים איה שיהא ראוי לכם להתחזק מאד מאד ביניכם באהבה, אחוה ורעות, ואני לא יכול להודות לכם על כל החסד חנם שאתם עושים עמי, פי הולך לי בחיים שיהיה תלמוד-תורה לבנים ובית-ספר לבנות ביבנאל, ועוד תראו דברים נפלאים שיעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא כאן ביבנאל, שכל אחד מאנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל תהיה לו דירה משלו, ופרנסה בשפע ורכב, רק אתם ראו להתפלל ולבקש בעדי, שהקדוש-ברוך-הוא יתן לי את החיים ואת הבריאות, ואצליח בדרך.

נא ונא תמסרו את נפשכם על מדת האהבה, שתהיה אהבה גדולה ביניכם, ואיש את רעהו יאמר חזק, ותשמרו את עצמכם מאד מאד ממחלקת ופוחים וחלוקי דעות, אשר דבר זה הורס את האדם לגמרי — בין בגשמי ובין ברוחני. ובפרט כשאנחנו עומדים עכשו באמצע בנית קהלה נפרדת, עלינו להתאחד באחדות אחת, ועל-ידי-

זֶה נִצְלִיחַ דְּרַכְנֵנוּ, כִּי אֵינוֹ דוֹמָה כְּשִׂאוּחֻזִּים אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד, מֵאֲשֶׁר יֵשׁ חִלּוּקֵי דַעוֹת וּפְרוּדִים, חֵס וְשְׁלוֹם. לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רְאוּ לְיִתְרֵי אֶחָד לְשָׁנִי, וְתַעֲזְרוּ אֶחָד לְשָׁנִי בְּכָל מִינֵי אַפְגָּנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאַהֲיָה לָכֶם אֶסִּיר תוֹדָה תְּמִיד.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְמַיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן, כִּי רַק זֶה מָה שֶׁנִּשְׁאַר מֵהָאָדָם. וְיִדוּעַ פִּתְגָם הָעוֹלָם: "מָה שֶׁבִּיד בְּטוּחַ"; וְעַל-כֵּן בָּזָה שְׂאֵתָם תִּזְכּוּ לַחֲטָף בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וּרְש"י עִם הַתְּרַגּוּם, כַּמָּה פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, וְכַמָּה דְּפִים גְּמָרָא וּפְרָשָׁה בַּמְדְּרָשׁ, וּפְרָק אוֹ שְׁנַיִם רַמב"ם וְסִימָן אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם בְּשִׁלְחַן עָרוּף, וְכֵן כַּמָּה דְּפִים זֵהר וְתַקוּנִים, זֶה מָה שֶׁיִּשְׁאַר לָכֶם לְנִצָּחַ. וּמִלְבָּד זֹאת הַכָּל הֶבֶל וְרַעוּת-רוּחַ. זְכְרוּ הֵיטֵב מָה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (לְקוּט מְשָׁלִי רַמְזוֹ תַתְּקַלֵּב): אִם אֵין אָדָם הוֹלֵךְ אַחֵר דְּבָרֵי תּוֹרָה, הֵם אֵינָם בָּאִים אַחֲרָיו, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהִתְמַיד בְּכָל יוֹם בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן, וְתַדְעוּ כִּי אֲצַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הֵיטָה תְּמִיד מְנַחַת עַל הַשְּׁלִיחַן עֲרָמָה שֶׁל סְפָרִים, וּבְכָל סֵפֶר הֵיטָה סִימְנִיָּה, וְלַמְדוּ כְּסִדְרָן. וְלִכֵּן גַּם אַתֶּם עֲשׂוּ זֹאת, וְיִתֵּר הַזְּמַן הַפְּנוּי רְאוּ לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, וְאֲזוֹ תִצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַכָּפַל הַדְּבָר, רְאוּ לְהַזְפִּירָנִי לְטוֹבָה, וְלִבְקֵשׁ בְּעַדֵי מְמוֹנוֹ יִתְבַרֵךְ, וְהֵן אֵל כַּבִּיר לֹא יִמָּאֵס, כִּי תַפְלַת רַבִּים נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלַת, וְאַהֲיָה לָכֶם אֶסִּיר תּוֹדָה בְּעִבּוּר זֶה.

הַמֵּאֲחַל לָכֶם כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקכז.

בְּעִזְבַּת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵ שׁוּפְטִים, רֵאשִׁיחֵדָשׁ אֱלוֹל ה'תַּנְש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, עֲמוּד בְּפִנְיֵמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּירוּ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיטִי, שֶׁתְּדוּחַ לִי מָה קָרָה בְּחִדְרֵ הַיּוֹם, הַעֲקָר רְאָה

לְחִזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיַּי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּהְיֶה בְּחַלִּישׁוֹת הַדַּעַת כְּרָגַע, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּבְיֵן אִיךָ שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָתְךָ, כִּי אַתָּה מֵיַעַד לְדַבָּרִים הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּדוּלִים מִזֶּה, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק שְׂשׂוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ — זֶה תַעֲשֶׂה יְסוּד בְּחַיֶּיךָ.

וּמֵאֵד מְאֵד רְצִיתִי לְדַעַת מַה יִּהְיֶה עִם הַגּוֹן, כִּי חֲבַל שְׂיִלְךָ לְאֵבוֹד, וְעוֹד פַּעַם לְבַל יִהְיֶה לְךָ כְּרָגַע חַלִּישׁוֹת הַדַּעַת, כִּי הַכֹּל לְטוֹבָתְנוּ וְלְטוֹבַת כָּל קְהַלְתָּנוּ.

קִבַּלְתִּי אֶת חֲשָׁבוֹן הַטְּלָפוֹן וְחֲשָׁבוֹן הַחֲשָׁמַל, וּבְעוֹד כַּמָּה יָמִים אֲשַׁלַּח לְךָ שְׁנֵי צ'קִים בְּעֵבוֹר זֶה. מַה בְּעִנְיָן הַחֲשָׁמַל שְׂיִהְיֶה לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִזְּגָנִים, שְׂיִוְכְלוּ לְלַמַּד בְּרֵאשׁ שְׂקֵט, כִּי לֹא יִשְׂאֵר מֵאַתָּנוּ רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְאֲנִי מִקְוֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוֹב נוּכַל לְבַצֵּעַ בְּנִיָּה וּלְהִרְחִיב אֶת כָּל הַשְּׂטַח שְׂיִהְיֶה בֵּית-הַמִּדְרָשׁ פִּי שְׁלֹשָׁה מִמָּה שְׂיִשׁ לָנוּ עֲכָשׁוּ, וְזוֹ תִהְיֶה תּוֹעֵלַת גְּדוּלָּה זְמַנִּית, עַד שְׁנִזְכֶּה לְקַבֵּל רְשִׁיוֹן לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ הַגְּדוֹל.

הַעֲקֵר רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמָךְ בְּדַבְּקוֹת הַבוֹרֵא יְתַבְּרֵךְ שְׁמוֹ, וְאֵל יַחֲלֵשׁ לְבָבְךָ וְדַעַתְךָ כְּרָגַע, וְאִז תִּצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמֵּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקכח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרַ שׁוֹפְטִים, ד' אֱלוּל ה'תּשנ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כָּל אִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרִסְלָב" וְנִשְׁוֹתֵיהֶם, הַגָּרִים בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְּרִסְלָב", הַנְיָ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל צַעְרֵי וְעַגְמַת הַנֶּפֶשׁ שְׂיִשׁ לִי מִמָּה שְׂקוּרָה אֲצַלְכֶם בְּיָמִים אֵלוּ. לֹא מִסְפִּיק לִי בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים

מֵהַסֵּמ"ף-מ"ם הַרְשָׁע, שֶׁהֵיכֵן שֶׁהוּא רַק יָכוֹל הוּא מְכַפִּישׁ אֶת שְׁמִי (אֲשֶׁר אֲנִי מְקַבֵּל אֶת זֶה בְּשִׁמְחָה וּלְכַפְרַת עֲוֹנוֹת), עוֹד זֹאת מִמֶּשׁ בְּכָל יוֹם אֲנִי מְקַבֵּל טִלְפוֹנִים מֵרַבָּנִים, וְאֲנִי צָרִיף לְהִתְוַכַּח עִמָּהֶם. שְׁמוֹ שְׁמִים! בְּעִירָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לֹא יִהְיֶה מְקוֹה! וְהַפֵּל צָרִיף לְלַכֵּת בְּמַחְתָּרָת, בְּלִי חֲנוּףָ כָּשֶׁר, וְכִשְׁרוֹת מִהֲדַרְתָּ, וּכְשֶׁאֲנִי רוֹצֵה לְנַהֵל הַפֵּל עַל טְהַרְת הַקִּדְשׁ, הוּא שֶׁם רְגָלִים, עַד שֶׁהַפֵּל עָלִינוּ לְעִשׂוֹת בַּחֲשָׁאִי וּבְמַחְתָּרָת, הַחֲדָר לְבָנִים יִהְיֶה בְּאִיזָה סֶלֶוֹן וְכוּ, וְכוּ, וּלְבִסּוּף כָּלֵם נוֹתְנִים לוֹ אֶת הַצֹּדֵק, וְזֶה פְּשׁוּט לֹקַח לִי אֶת הַבְּרִיאֹת, כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֶת הָעוֹלוֹת בְּעֵינַי, וְאֲנִי מֵאֲמִין לְמָה שֶׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ — אִיךָ רָשָׁע מְרָשָׁע, טָמֵא מְטָמֵא, חוֹטֵא וּמְחַטֵּיא אֶת הַרְבִּים יֵצֵא נָקִי, וְאֲנִי הַחַיִּב, עִם כָּל זֹאת תִּאֲמִינוּ לִי, אֵף שֶׁכּוֹאֵב לִי דְבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, אֲבָל עֲדִין אֲנִי יָכוֹל לְהִתְמוֹדֵד עִם זֶה, כִּי כָּל זְמַן שֶׁאֲהִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם, לֹא אֲנִיחַ אֶת רְצוֹנִי וְחֻשְׁקִי וְכִסּוּפִי לְבָנוֹת עִיר עַל שֶׁם רַבְּנֵי ז"ל בְּמֵלֵא מוֹבֵן הַמֶּלֶךְ: "כִּבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", עַל אִפְסָם וְעַל חֲמַתָּם שֶׁל כָּל שׁוֹנְאֵי וּמְתַנַּגְדִּי, אֲבָנָה בֵּית-הַמִּדְרָשׁ עֲנָקִי עִם אוֹלָם שְׂמֵחוֹת לְכָל תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם בְּחִנָּם אֵין כֶּסֶף, אֲבָנָה מְקוֹהָ כְּשֶׁרָה, אֲקִים תְּלַמּוּד-תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, יְשִׁיבָה קִטְנָה וְיְשִׁיבָה גְדוֹלָה לְבַחוּרִים, תִּיכוֹן וְסִמְיָנָר לְבָנוֹת, מוֹסְדוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד בְּעֵבֹר כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, כְּגוֹן: "עֶזֶר שְׂבֵת", וְעוֹד הַרְבֵּה עֲזָרָה, וְעַל כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲנִי אֲמַסֵּר אֶת נַפְשִׁי בְּמֵלֵא מוֹבֵן הַמֶּלֶךְ, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר לִי, שֶׁכָּל דְּבָר שֶׁהִתְחַלְתִּי, אֵף שֶׁהִגִּיעַ לִי בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ בְּפַעַל מִמֶּשׁ, אֲבָל לְבִסּוּף גְּמַרְתִּי וְסִימַתִּי בְּמָה שֶׁהִתְחַלְתִּי, כְּמוֹ-כֵן אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם יִתֵּן אֶת הַחַיִּים, שִׁיגְמֹר בְּמָה שֶׁהִתְחַלְתִּי.

הִנֵּה אֲמַרְתִּי לְעֲצָמִי, שֶׁהַשָּׁנָה מְכַרְחָה לְהִיּוֹת קִיטְנָה הֵן לְבָנִים וְהֵן לְבָנוֹת שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיִבְנָאֵל, וּפְשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, מְסַרְתִּי אֶת נַפְשִׁי שִׁיְהִיָּה כֵן, וְלוֹיִתִי כֶּסֶף עַל זֶה, וְתִהְיֶה לְאֵל, הִיְתָה כָּל הַקִּיץ קִיטְנָה עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב, שֶׁהֵלֵא אֶתֶם יוֹדְעִים אִיךָ אֲנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי שִׁיְהִיָּה לְנוּ חֲנוּףָ כָּשֶׁר עַל טְהַרְת הַקִּדְשׁ וּבְלִי שׁוּם עֲרָבוּב וְדַעוֹת חִיצוֹנִיּוֹת דַּעוֹת חִילוֹנִיּוֹת כָּלָל, רַק חֲנוּףָ כָּשֶׁר כְּפִי שֶׁקִּבְלוּ

אבותינו ואבות אבותינו מדור דור עד קבלת התורה, על-ידי משה רבנו מסיני, שיהיו בנים לחוד ובנות לחוד, וילמדו אתם רק תורה ויראת שמים, וצניעות אמתית, ורק על קטב זה אני רוצה להקים מערכת חנוף לבנים ולבנות, ועל דבר זה צריכים מסירות נפש בפעל ממש בכל העולם כולו, ובפרט בארצנו הקדושה ובפרטי פרטיות ביבנאל, בכל העולם כולו גרים אחינו בני ישראל בין גויים אמות העולם, והחרדים לדבר ה' מוסרים את נפשם שיהיה להם חנוף כשר על טהרת-הקדש נפרד לגמרי, בנים לחוד ובנות לחוד, ולומדים אתם רק למודים קדושים וטהורים, ומוסרים את נפשם אחינו בני ישראל, והקימו תלמודי תורה וישיבות ובתי ספר לבנים ולבנות, ועם כל הקשיים, והפוליטיקה והשקרים וכו' וכו' שמסביב, עם כל זאת מוסרים את נפשם לחנף את הילדים בחנוף כשר וטהור. וכמו-כן אנחנו גרים כאן ביבנאל, אשר רב התושבים חילוניים, ויש לנו סמ"ך-מ"ם שמסית ומדיח נגדנו, וממש בידים גזל מאתנו המבנים של בית-הספר, עד שאין לנו מקום בעבור ילדינו, וצריכים לשלח אותם ללמד בטבריה, ולטלטלם בטלטול הקשה בקיץ בחם הגדול ובחורף בקור ובגשמים החזקים, אין מקנה טהרה, אשר דבר זה כמעט שאין בכל ארץ ישראל. ופה ביבנאל שיושב הסמ"ך-מ"ם עם שטרימל... ומשי על שרווליו... הוא הוא הסוגר את המקנה בכל פעם עם תואנות אחרות וכו', וחנוף כשר מאן דכר שמייה, כי אפלו החנוף הפשר, גם-כן אוי ואבוי לחנוף כזה מערב בנים ובנות, מורים ומורות וכו' וכו', שמו שמים על זה! ואני באתי להלחם להקים חנוף חרדי מפתת גן עד ישיבה גדולה ועד סמינר, והנה שמחתי מאד מאד, שאחרי יגיעות וטרחות ומסירות נפש זכיתי לפתח חדר בעבור הבנים, אף שפפנימיות פואב לי מאד מאד, שהלך לי בחיים ממש לשכור מקום מתאים, ולבסוף נגמר, שזה צריך להיות באיזה סלון של אחד מאנשי שלומנו, אשר דבר זה פואב לי מאד מאד, כי על זה פלל לא תארתיו ולא שערתיו, שלא יהיה לנו מקום פרטי רק בסלון, מה קורה אצלנו?! האם אנחנו גרים ברוסיה, שהפל צריך ללכת במחתרת? ! עם כל זאת התחזקתי, שלבסוף אבנה בנין בשביל התלמוד-תורה, אף מה שיצא מפל

החדר, על זה לא תארתני כלל, אילו שנאות ואילו קנאות, אילו צרות ואילו יסורים, איזו מחלקת ואילו בלבולים, ואילו ופוחים, שמתי ועד של חמשה אנשים, ולבסוף זה לא עובד, כי הכל הוא נגד רצוני מהתחלה ועד הסוף, אני לא יכול לתאר לכם ולהביע בפניכם את צערי הרב, לא לזה קוייתי ולא לזה צפיתי, אם החדר מביא למחלקת ופרודים בין אנשי שלומנו, אני מגלה את דעתי, שאני סוגר את החדר לגמרי, וכן את הגן, ותשלחו את הילדים לטבריה, לא חלמתי שיהיו בין אנשי שלומנו פרודים כאלו, ושיצאו מזה סכסוכים כל-כף מסוכים וקשים, עד שכל אחד ואחת "יסביר את דבריו", "מוהרא"ש אמר כף", "מוהרא"ש צוה כף", "רצון מוהרא"ש הוא זה" וכדומה, "כל אחד מדבר בשם מוהרא"ש". דמי נשפך כמים, אני לזה כספים, כדי שיהיה לכם רק טוב, וכדי שתוכלו לחנוך את ילדיכם על טהרת הקדש, וכדי שיהיה לכם מקוה טהרה, וכדי שיהיה לכם על כל צרכי שבת, כדי שתוכלו לשבת וללמד תורה בקדושה ובטהרה, ותוכלו להתבודד עמו יתברך, בפרט בלילות על ההרים ובשדות כרצון רבנו ז"ל, ולבסוף הכל מתהפך ונעשה הכל נגד רצוני, ופשוט אני יודע איך להביע לפניכם את צערי הקשה על כל זאת, ושוב פעם אני חוזר על עצמי, תאמינו לי שהכל נעשה נגד רצוני, לא האמנתי שייצא דבר כזה דיקא מדבר טוב שאני רוצה לעזר לכם בכל לבי ונפשי, שיהיה לכם טוב, ושתוכלו לישיב וללמד ולהתבודד בין ההרים ובין השדות, ולבסוף נעשה בדייק ההפך, ויוצאים מזה קלקולים ופרודים בין אנשי שלומנו. דעתי היא לסגור לגמרי את החדר והגן גם יחד ושיילכו הילדים ללמד בטבריה. תאמינו לי שלא קוייתי ולא צפיתי לדברים כאלה אחר מסירות נפש כזו, ואני מאמין באמונה שלמה ובטוח בבטחון חזק, כי כל זה פח הסמ"ך-מ"ם, שטמאתו היא טמאה עצומה עד מאד, וכמו שהתבטא עליו רבנו ז"ל ואמר: "עיניו לטש ושניו חרק עלי" (פידוע לשון זה במכתב הכללי שכתב רבנו ז"ל לאנשי שלומנו, איך שהסמ"ך-מ"ם בעצמו קם עליו).

מה אמר לכם, אחי ורעי היקרים! לא צפיתי ולא קוייתי

שֶׁתַּעֲוֹרֵר מַחְלָקֶת וּוְכוּחִים בְּשִׁבִיל זֶה. וְלִכֵּן נִסְפָּם אֶצְלִי לְסֹגֵר
לְגַמְרֵי אֶת הַחֹדֶר וְהַגֵּן, כִּי אִם יֵשׁ בְּדַבָּר זֶה מַחְלָקֶת וּנְגִיעוֹת עֲצָמִיּוֹת,
אֲנִי לֹא צָרִיף אֶת זֶה כֻּלָּל.

עֲכָשׁוּ, בְּעֵנִין ... גֵּרוּ יְאִיר, עָלִי לְסַפֵּר לָכֶם עַל-כָּל-פָּנִים מְקַצָּת
שִׁבְחוּ בְּפָנָיו, וְיוֹתֵר מִזֶּה פִי מֵאָה, שְׁאִינִי יָכוֹל לְכַתֵּב: "הָאָדָם הַזֶּה
מִסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ בְּשִׁבִילִי, נִכְנָס בְּחֹבוֹת עֲצוּמִים, וְאָף
אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ וְלֹא אֶכְפֵּת לוֹ, עַל כָּל עֲשָׂרָה שְׁקָלִים שֶׁרַק קָבַל
הוֹצִיא מֵאָה שְׁקָלִים נִגְדָּם בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא כֻּלָּל, הִלְכוּ לְטָבֵל בַּמְקוֹה,
וְאָף אֶחָד לֹא שָׁאל מִי מִשְׁלָם אֶת הַמַּיִם?! הַשְׁתַּמְשׁוּ בַחֲשֵׁמֶל
וּבַמִּזְגָּן, וְאָף אֶחָד לֹא שָׁאל מִי מִשְׁלָם בְּעֵבֹר הַחֲשֵׁמֶל?! וְכֵן שָׁאַר
כָּל הַהוֹצָאוֹת. וְהַהִכְרַח לִי לְפָרְסֵם לָכֶם, שֶׁהַכֵּל הִיָּה לֹא אַחֵר מִ...
גֵּרוּ יְאִיר, הָאָדָם הַזֶּה רָץ וְנָסַע בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה לִירוּשָׁלַיִם
הַלּוֹף וְשׁוֹב הַלּוֹף וְשׁוֹב פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר, עַד שֶׁקָּבַל תְּקֻצִיבִים
בְּעֵבֹר הַגֵּן, וּמָה שֶׁסָּבְּלָנוּ בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנִים הָאֵלּוּ, שִׁישׁ לָנוּ גֵן חֲרָדִי,
זֶה אֲנִי יָכוֹל לְהַעֲדִיד, הֵן אֶמֶת שֶׁהָיוּ טְעֻנוֹת עָלָיו, אֲבָל תְּמִיד דִּבְרַתִּי
וְהַסְּבַרְתִּי לָכֶם, כִּי מִי שִׁישׁ לוֹ עֵסֶק עִם הָרַבִּים, תְּמִיד יַחֲשְׁדוּ אוֹתוֹ,
וְתְּמִיד יִדְּבְרוּ עָלָיו, אֲבָל אֶת הַטּוֹב לֹא מְסַפְּרִים וְלֹא מְעֲרִיכִים, זֶה
כֶּף טָבַע שֶׁל בְּנֵי-אָדָם, אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָכֶם מָה שֶׁהָאָדָם הַזֶּה
עָשָׂה לְטוֹבַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בִּיּוֹדְעִין וּבְלֹא יוֹדְעִין. וְרַצִּיתִי שֶׁהַגֵּן
יִמְשֹׁךְ הֵלָאָה דִּרְכוֹ, רַק אֶת הַחֹדֶר לְקַחְתִּי תַּחַת חֲסוּתִי מִפָּנֵי כַּמָּה
טְעָמִים הַכְּמוּסִים עָמִי, וּלְבִסּוֹף כְּשֶׁכָּבַר נִגְרָם מַחְלָקֶת וְסִכְסוּכִים,
וּמְדַבְּרִים אֶחָד עַל הַשָּׁנִי מֵאַחֲרֵי הַגֵּב, דִּיקָא עַל-יְדֵי הַחֹדֶר, אֲזַי אֲנִי
רוֹאֶה שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹבֵד עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד. וְלִכֵּן אֲנִי בָּא וּמְפָרְסֵם
לְפָנֵיכֶם, שֶׁמֵּהִיּוֹם אֲנִי סוֹגֵר אֶת הַחֹדֶר, כִּי אִם דָּבָר זֶה גּוֹרֵם לְכָל
הַקְּנָאוֹת וְהַשָּׁנְאוֹת וְהַסִּכְסוּכִים וְהַדְּבוּרִים אֶחָד עַל הַשָּׁנִי מֵאַחֲרֵי
הַגֵּב, אֲזַי לֹא צָרִיכִים אֶת זֹאת כֻּלָּל וּכְלָל לֹא.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי כָּל תְּכָלִית בִּיאָתָנוּ לִיבְנָאֵל, לֹא הִיָּתָה לְשׁוּם
תְּכָלִית אַחֲרָת — רַק לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא בְּמִנוּחָה. בְּאַתְהָה,
אַחֲרָה וְרַעוֹת כְּמִשְׁפָּחָה אַחַת. כִּי הַמְּקוֹם הַזֶּה הוּא מְקוֹם נוֹרָא וְנִפְלָא
מְאֹד, מְקוֹם שְׁקֵט, מְקוֹם יָפֵה, מְקוֹם נְחֻמָּד, וְתֵאמְרֵנוּ לִי, שְׁאִנִּי יוֹדֵעַ

בפרוש, שְׁמֹאות מְשֻׁפְּחוֹת מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב — הֵן מִבְּנֵי-בְּרַק וְהֵן מִירוּשָׁלַיִם, וְהֵן מֵאֲשֶׁדוֹד, וְהֵן מֵשָׂאֵר חֲלָקֵי הָאָרֶץ, מִסֻּפְּלִים מֵהֶצֶד מָה יִהְיֶה וְאִיךָ יִהְיֶה אֶתְנוּ בְּיַבְנָאֵל, כִּי לֹא כָּל אֶחָד רוֹצֶה לְהִיּוֹת מֵהַנְּחָשׁוּנִים הֵרָאשׁוּנִים שְׂבָאִים אֶל מִדְּבַר שְׂמָמָה, שְׂעֵדִין אֵין שָׁם מֵעֶרְכַת חֲנוּף וְכוּ' וְכוּ', הֶרְגַע שְׂיִהְיֶה אֶצְלָנוּ מֵעֶרְכַת חֲנוּף מִגֵּן וְכִתְּהָ א' עַד יִשְׂיבָה קֶטְנָה וְיִשְׂיבָה גְדוּלָה לְבָנִים, וּמִגֵּן וְכִתְּהָ א' עַד תִּיכּוֹן וְסִמְיָנָר לְבָנוֹת, אֲזִי תִרְאוּ אִיךָ יִתְחִילוּ לְהַכְּנִס עַל אַפָּם וְעַל חֻמָּתָם שֶׁל כָּל מִתְּנַגְּדֵינוּ וְשׁוֹנְאֵינוּ מֵאוֹת מְשֻׁפְּחוֹת בְּלֵי שׁוּם גְּזֻמָּא כָּלָל, וְהַמְּקוֹם יִתְהַפֵּף לִירוּשָׁלַיִם שֶׁל הַגָּלִיל.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, שְׂיִשׁ לָנוּ שׁוֹחֵט יָרָא שְׂמִים מִשְׁלָנוּ, וְלֹא צְרִיכִים שׁוֹחֵט מִבְּחוּץ, חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, שְׁנִפְתָּחָה צְרִכְנֵיהָ מִשְׁלָנוּ, שְׂיִכּוּלִים לְקָנוֹת שָׁם כָּל הַמוֹצְרִים הַפְּשָׁרִים שְׂיִשׁ בִּירוּשָׁלַיִם וּבְבִנְי-בְּרַק וְכוּ', וּבְקָרוֹב תִּהְיֶינָה עוֹד כַּמָּה הַפְּתָעוֹת לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּיַבְנָאֵל, אֲשֶׁר עֵדִין אֵין יְכוּלִים לְדַבֵּר מִזֶּה, וְדִי לְחַפְיָמָא. אֲזִי תִרְאוּ אִיךָ שְׂדַבְרֵי יִתְקִימוּ, שְׂיִכְנָסוּ מֵאוֹת מְשֻׁפְּחוֹת, כִּי הַמְּקוֹם הַזֶּה מְרָהִיב, וּמִי שֶׁרַק בָּא לְכָאן מְקַסֵּם וְנִקְשָׁר אֶל הַמְּקוֹם הַזֶּה, כִּי רוֹאִים בְּחוּשׁ אִיךָ שְׂמֵתִקְשָׁרִים שְׂמִים וְאָרֶץ. וְעוֹד תִּרְאוּ דְבָרִים יְפִים שְׂיִקְרוּ שָׁם, שְׂלֹא תוּכְלוּ לְתַאֵר לְעֶצְמְכֶם כָּלָל. וְעַל-כֵּן לֹא בְּחָנָם עֲמַד עָלֵינוּ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ, וְרוֹצֶה לְבַלְעָנוּ חַיִּים.

לְזֹאת בָּאתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאַחַת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, נָא וְנָא רְאוּ שְׂתִהְיֶה רַק נִקְדָּה אַחַת לְפָנַי עֵינֵיכֶם, וְהוּא — הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ. וְתִמִּיד תִּשְׁאַלּוּ לְעֶצְמְכֶם — מָה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבְלֵנוּ יִתְבַּרַךְ, וְאִיךָ יְכוּלִים לְהַגְדִּיל אֶת שְׁמוֹ יִתְבַּרַךְ, וְאִיךָ יְכוּלִים לְפָאֵר אֶת שֵׁם הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא רַבְּנוּ ז"ל בְּבִנְיַת עִיר עַל שְׁמוֹ בְּאֶרְצָנוּ הַקְּדוּשָׁה, וּבְפִתִיחַת תְּלִמוּד תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת עַל שְׁמוֹ הַקְּדוּשׁ, וּבַמָּה יְכוּלִים לְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמוֹ יִתְבַּרַךְ, וְאִיךָ יְכוּלִים לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתּוֹף שְׂמִחָה וְטוֹב לִבָּב, וְאִיךָ יְכוּלִים לְשַׁבֵּת וּלְלַמֵּד תּוֹרָה בְּשִׁקְט וּבְשִׁלְוָה שְׂעוּרִים כְּסֻדְרָן, וְאִיךָ יְכוּלִים לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל לַיְלָה עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְאִיךָ יְכוּלִים לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, רַק עַל דְּבַר זֶה צְרִיכִים לְהַכְּנִס אֶת

כָּל מַחְשַׁבְתְּכֶם. וְרַק זֶה רְצוֹנִי, וְאֵין לִי רְצוֹן אַחַר כָּלֵל, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בְּזֵיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין אֲנִי סוֹבֵל מִבֵּית וּמִבַּחוּץ, עַל-כָּל-פָּנִים זֶה יְהִיָּה לָנוּ, וְזֶה יְהִיָּה שְׂכָרִי — שְׁנֹזֶפֶה לְהַקִּים עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו'ל.

לְזֹאת אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, שֶׁתְּדַעוּ וְיִהְיֶה לִפְנֵי עֵינֵיכֶם, אִם לֹא אֶפְעַל שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּינֵיכֶם, רַק אֶחָד יִרְצֶה לְקַבֵּר אֶת הַשָּׁנִי, עָלֵי לְגִלוֹת לְפָנֵיכֶם אֶת כָּל לְבִי וְדַעְתִּי, שֶׁלֹּא לְזֶה הַתְּפִוּנָתִי אֶל עִיר בְּרֶסֶלֶב. לְזֹאת רָאוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם, שֶׁתִּהְיֶה אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּינֵיכֶם, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֵאמֶר חֲזַק.

עַל-כָּל-פָּנִים זֹאת אֲנִי חוֹזֵר וּמוֹדִיעַ לָכֶם, בְּאִם הַחֲדָר גָּרַם בְּזֵיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים וּמַחְלָקַת וּמְרִיבוֹת, אֲנִי סוֹגֵר אֶת הַחֲדָר מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי שׁוּם יוֹצֵא מִן הַכָּלָל יִכְתֹּב לִי תְּגוּבָה עַל כָּל הַנ"ל, כִּי נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּנַפְשְׁכֶם.

הַמֵּאַחַל לָכֶם כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תַּקְבֵּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים, ד' אֱלוֹל ה'תַּשְׁס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְהַתְקַשֵּׁר תַּכְף-וּמִיד בְּבִקְרָא אֵל ... וְתֵאמֶר לוֹ שֶׁהַפְקַדְתִּי בְּחֻשְׁבוֹן הַבְּנֵק שְׁלוֹ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים שְׁקָל, אִךְ הוּא מְכַרְח לְהוֹרִיד אֶת הַסְּכוּמִים הָאֵלֶּה, וְלְמַסֵּר לְהָרַב ... גֵּרוּ יְאִיר, כְּדֵי שְׂיִשְׁלַם לִי אֶת הַחֻבוֹת הָאֵלוּ.

א. עלי באר חֲכֵרַת הַמַּיִם 1065.62 ש"ח, שְׁרוּצִים כָּבֵד לְנִתְקֵן אֶת הַמַּיִם.

ב. חֲכֵרַת חֲשֵׁמֶל 684.81 ש"ח.

ג. חֲכֵרַת בְּזֹק 861.74 ש"ח.

סך הכל: 2612.17 ש"ח.

אֶת הַסֵּף הַזֶּה מְכַרְחִים לְמַסֵּר לְהֵרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְתֹאמַר לוֹ, שֶׁבְקָרוֹב אֲשַׁתְּדֵל לְשַׁלַּח לוֹ עוֹד כֶּסֶף, וְשִׁימְשִׁיף בְּעֵבֹדַת הַמְקוֹה, וְלֹא יַעֲצֵר כְּרַגַע, וַיְדַוַּח לִי בְדַיּוֹק הַיְכָן מִחֲזִיקִים.

אוֹדוֹת הַמְרָאָה מְקוֹמוֹת, פְּשׁוּט לֹא הֵייתִי בְּבֵיתִי יוֹמִים, וְלֹא יֵצֵא לִי, וְאֲנִי מְקוֹה, שְׁאוּכַל לְמַצֵּא אֶת זֶה. הִנֵּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּקְנֶה סֵפֶר "אוֹצֵר הַזֶּהָר" אַרְבָּעָה חֻלְקִים, שִׁיֵּצֵא לְאוֹר בִּירוּשָׁלַיִם, וְשֵׁם תִּמְצֵא אֶת הַמְרָאָה מְקוֹמוֹת שֶׁל כָּל פְּסָקָה בַּזֶּהָר וּבַתְּקוּנִים, שֶׁאֲתָה רַק צְרִיךְ. וּבְאֵמַת אֲנִי מְסַתְּכָל בְּשׁוֹ"ת אֲשֶׁר בַּנַּחַל, חֻלְק א', שְׁזֹכִיתָ לְהוֹצִיא לְאוֹר, וּמִמֶּשׁ לְהַפְלִיא, כִּי כְּשֶׁמְדַפְּסִים סֵפֶר עִם מְרָאֵי מְקוֹמוֹת, יֵשׁ לָזֶה פָּנִים אַחֲרוֹת לְגַמְרִי.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף מְכַתֵּב כְּלִי שֶׁשֶׁלַּחְתִּי לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנּוּ בִּיבְנָאֵל, וְאֲנִי יוֹדֵעַ אִם הֵרֵב ... יְמַסֵּר אֶת זֶה לְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנּוּ, לְזֹאת אִם אֶפְשֶׁר לְצַלֵּם, וְלְשַׁלַּח לְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנּוּ הַגֵּרִים בִּיבְנָאֵל, כִּי זֶה מְאֹד נְחוּץ לִי.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת כָּל הַצְּרוֹת וְהַעֲגָמַת נַפְשׁ שֵׁישׁ לִי. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְהִיָּה לְכַפְרַת עֲוֹנוֹת. רְאֵה לְכַתֵּב לִי אֶת הַרְשִׁימָה שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנּוּ מִיבְנָאֵל, אֱלוֹ שְׁרוּצִים לְנִסְעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּכְדֹאֵי שֶׁתַּעֲזֹר אוֹתָם שִׁיזְדַּרְזוּ, וּמִי שֶׁאִינוּ רוֹצֵה, שִׁיְהִיָּה עַל-כָּל-פָּנִים מְנִין בִּיבְנָאֵל.

הַמְּאַחַל לָךְ פְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקל.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שופטים, ד' אלול ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

הִנֵּה אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ בְּקִשָּׁה אִישִׁית, שְׁתַּעֲשֶׂה לִי אֶת הַחֹסֵד הַזֶּה
לְמַסֵּר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶת הַמִּכְתָּב כְּלָלִי שֶׁרְצוֹף פֶּה, כִּי צָר וְמָר לִי
מֵאֵד מִכֹּל מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה אֲצִלְכֶם, וְאֲנִי עֹכְשׁוֹ קֶשֶׁר בְּיָדַי וּבְרַגְלַי,
שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לִי לְנַסֵּעַ שׁוֹם נְסִיעָה, וּבִפְרָט לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֲנִי
צָרִיךְ עֹכְשׁוֹ לְשֵׁלֶם הַרְבֵּה חוֹבוֹת, וּמָה גַם שְׁכָל מַח מַחְשַׁבְתִּי הוּא
עֹכְשׁוֹ לְמַעַן הַרְחַבַת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ עַל כֹּל הַדָּשָׂא, וְשִׁלְחַתִּי אֶת
הַתְּכָנִית שְׂאֵנִי רוֹצֶה אֶל ... שֶׁהוּא יָבוֹא וַיְבַדֵּק מִקְרוֹב, מָה יְכוּלִים
לַעֲשׂוֹת, וְהוּא יִרְאֶה לָךְ אֶת כָּל הַשְׂרִטוּטִים שֶׁעֲשִׂיתִי, כִּי אֲנִי רוֹצֶה
לְקַחַת אֶת כָּל הַחֹדֵר שְׁלִי עִם הַחֲנִיָּה, וּלְצַרְפוֹ עִם כָּל הַדָּשָׂא, וְלַעֲשׂוֹת
שָׁם בֵּית-הַמִּדְרָשׁ גָּדוֹל, וּלְבַצֵּל אֶת כָּל סְנְטִימֶטֶר שָׂרָק יְכוּלִים.
וְהַבֵּית-הַמִּדְרָשׁ שֶׁל עֹכְשׁוֹ זֶה יִהְיֶה עֲזַרַת נָשִׁים, הֵינּוּ הֵיכָן שֵׁישׁ עֹכְשׁוֹ
הָאֲרוֹן קֹדֶשׁ, שָׁמָּה תִּהְיֶה הַמְּחִיצָה בֵּין הָעֲזַרַת נָשִׁים לְבֵין בֵּית-
הַמִּדְרָשׁ. וְעַל זֶה יִבְנֶה חֹדֵר הַמִּתְנַה גָּדוֹל, וְחֹדֵר סִפְרִים, וְעַל גַּג הַבַּיִת
עוֹד אַרְבָּעַת חֲדָרִים, וְזֶה אֲצִלִּי עֹכְשׁוֹ עֲנִין רְצִינִי, שְׂאֵנִי רוֹצֶה
לְהַתְחִיל בְּזֶה מָה שְׁיֹתֵר מֵהָר, וּבִשְׂבִיל זֶה אֵינִי יְכוּל לְזוּז מִפֶּה, עַד
שְׂאֵנִי אֲשַׁלֵּם אֶת הַחוֹבוֹת, וְאֲגִיֵּס עוֹד כֶּסֶף, עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא
אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד מִצְטַעֵר מִכָּל אֵלוֹ שְׁחוֹתֵרִים מִתַּחַת בְּכֶמֶה תַּחְבּוּלוֹת
וְכוֹי וְכוֹי, אֵיךְ אֵין יְכוּלִים לְהִטְעוֹת אוֹתִי. וּבִשְׂבִיל זֶה נִסְכַּם אֲצִלִּי,
אִם הֵם אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ, שְׁכָלֵל לֹא צָרִיכִים — לֹא גֵן וְלֹא חֵידָר, שְׁיִרְדּוּ
לְטַבְרָיָה, וְאֲזוּ יְבִינוּ מָה הַפְּסִידוֹ. אֵינִי מִבִּין אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ, פְּשׁוּטוֹ
כְּמִשְׁמַעוֹ. אֲנִי רוֹצֶה לְמַסֵּר אֶת נַפְשִׁי בְּעַבְיֹרֶם וּבְעַבּוֹר טוֹבְתֶם
הַגְּשָׁמִית וְהַרוּחַנִית, וּלְבַסּוֹף זֶה מָה שְׂאֵנִי מְקַבֵּל חֲזָרָה, עַל-כֵּן רָאֵה
לַעֲשׂוֹת מִזֶּה הַעֲתָקוֹת.

הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי

מבקש ומתפלל בעדך, שתצא מכל צרותיך וחובותיך, והדירה תהיה
כבר שלך לחלוטין, ולא תצטרך למתנת בשר ודם, ותוכל לעזור לי
תמיד, ונזפה לראות בבניית יבנאל עיר ברסלב, פשוטו כמשמעו.

שלחתי דרך הבנק כסף ל... בשביל בניית המקוה, ואמרת לי
שיריד את הסכום שצריכים לשלם בעבור המים ובעבור תאורה
ובנק, ותכף-ומיד שתקבלו תשלם, כי איני רוצה שתפגס חס ושלום
בלחץ בשבילי.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

י"ז תקלא.

בעזרת השם יהברך, יום חמישי לסדר שופטים, ה' אלול ה'תנש"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, כי
זה כמה שנכסף נכספתי לראותך, ועל-כל-פנים כתיבת ידך.

אודות העסק שאתה רוצה להכנס בו, לדעתי, זה לא בשבילך,
ויהיו רק הפסדים, יותר טוב שתשאר בעסק של אביך, והקדושה-
ברוך-הוא יעזור לך, שתצליח שם, ותהיה לך פרנסה בשפע, ותוכל
עוד לתרם הרבה לצדקה.

ראה לקבצ עתים לתורה, כי אין לך טוב מתורה, כי התורה
היא חיינו וארץ זמינו, ואשרי מי שמכניס את עצמו בלמוד התורה
הקדושה, וקובע לעצמו שעורים כסדרן בכל יום במקרא, משנה,
גמרא, מדרש ושלחן ערוך וכו' וכו', ועם כל למוד אומרים תפלה
קצת, והעקר שיהיה קבוע.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

י"ז תקלב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ה' אָלוּל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם דְּבַר לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתְךָ, וְתָמִיד תִּזְכֹּר פְּתִגָּם הָעוֹלָם: "הַסּוּס חוֹשֵׁב, שְׁבַגְנַת חֲבֵרוֹ הַדָּשָׂא יוֹתֵר יִרְק", כְּמוֹ-כֵן כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב, שְׁבַבִּית שֶׁל זוּלָתוֹ הוֹלֵךְ יוֹתֵר טוֹב, וּבְשִׁבִיל זֶה יֵשׁ לְכֹל אֶחָד דְּאֵגוֹת וְחֶסְרוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ' קִנְאָה וְעִגְמַת נֶפֶשׁ וְכוּ' וְכוּ'. וּבְאֵמַת הָאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת שְׂמַח בְּחֵלְקוֹ תָּמִיד, וְלִשְׂמַח בְּמָה שְׁחַנֵּן אוֹתוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַזְּווֹיגִים הֵם מִן הַשְּׂמִים, וְלִמְעַלָּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים הֵם נִשְׁמָה אַחַת, וּכְשִׁבְאִים לְמִטָּה וּמִתְפַּצְּלִים וְכוּ', עַד שְׁחוֹזְרִים לְמִצָּא זֶה אֶת זֶה וְנִעְשִׂים אֶחָד, כֵּן מוּכָא בַּזְהַר הַקְּדוּשׁ. וְעַל-כֵּן מָה שֶׁיְּךָ לְהִתְלוֹנֵן, הָאָדָם צָרִיךְ רַק לְהִיטִיב אֶת מַעֲשָׂיו, וְלִשׁוֹב תָּמִיד בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאִז מִמִּילָא יָקִים אֶצְלוֹ: "עֲזֹר כְּנִגְדוֹ", זָכָה — עֲזוּרָתוֹ (סוֹטָה 20:). וְהַעֲקֹר שְׁצָרִיכִים לְעַבֵּד עַל נִקְדָּה זוֹ, שְׂיִהְיֶה בְּבַחֲיִנַת זָכָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לוֹ תָּמִיד לְעֶזֶר. רְאֵה לְשִׂמְחָ מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֵלְקֶךָ עַל אֲשֶׁר בְּנַחֵל שָׁם גּוֹרְלֶךָ, וְתִהְלֶה לְאֵל אֶתְּהָ מִשְׁתוֹקֵךָ לְנִסְעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׂאִין לְמַעַלָּה מְזִנָּה, וּבּוֹדָאֵי תִזְכָּה לְקַבֵּל שָׁם אֶת כָּל הַתְּקוּנִים אֲשֶׁר מְקַבְּלִים אֶצְלֵ הַצַּדִּיק, וּבְזֶה רְאוּי לְךָ לְשִׂמְחָ כָּל הַשָּׁנָה, שְׂאֵתְהָ זוֹכָה לְהִיּוֹת אֶצְלֵ רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הַעֲקֹר רְאֵה לֹא לְחֹשֵׁב הַרְבֵּה מִהַבְּעִיּוֹת שֶׁלְּךָ וְכוּ', אֲלֵא הַכֵּנֶס בְּדַעְתְּךָ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִיךָ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְלֵא כֹל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּכְשִׁחֻשְׁבִּים טוֹב אִז נִעֲשֶׂה טוֹב.

הַמְּאַחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ה' אָלוּל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סִלָּה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׂאֵתָה זֹכָה וּמְזֹכָה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְלִהְיוֹת בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, וְכֵן אֵתָה מִתְחַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר בְּוַדָּאֵי כָּל הַמְחַבֵּר לְטָהוֹר — טָהוֹר (כַּלִּים יב, ב), כְּשִׁמְתַחֲבָרִים עִם אֲנָשִׁים טוֹבִים, עַל-יְדֵי-זֶה גַם הוּא נִעֲשֶׂה אִישׁ טוֹב.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! כְּשִׁמְקַרְבִּים אֵל רַבְּנוּ ז"ל, צְרִיכִים לְצִיַּת אוֹתוֹ. וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית (עֵין שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים רסג, רסד), שֶׁהַבְּעַל-דָּבָר אוֹרֵב מְאֹד עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְשִׁבֵּר אֶת שְׁלוֹם בֵּיתָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְבִסּוּף יִהְיוּ נִכְשָׁלִים בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹנָן. וְיִדְוַע סְפוּר, שֶׁפַּעַם יִשְׁבוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּשִׁלְחַן רַבְּנוּ ז"ל, וְהָיָה שֵׁם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ שְׁלוֹם-בֵּית, וּפְתָאֵם נִפְלֵט מִפִּי רַבְּנוּ ז"ל דְּבוּר: "מִי יֵשׁ לוֹ חֲצִפָּה לְהַרְהֵר הַרְהוּרִים רָעִים בְּשׁוֹלְחָנֵי"?! תִּכְףּ-וּמִיד קָם וְנִכְנַס לְחִדְרוֹ, וְלֹא רָצָה לְצִאָת לְהַמְשִׁיךְ אֶת שִׁלְחָנוֹ. וְזֶה שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ שְׁלוֹם-בֵּית, כְּבָר הִבִּין מַעֲצָמוֹ, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הִתְפּוֹן אֵלָיו, אֲזִי קָם בְּכִיָּה עֲצוּמָה, וְעָמַד אֲצֵל דְּלַת רַבְּנוּ ז"ל, וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ מַחֲלָה, וְהִבְטִיחַ לוֹ, שֶׁיַּעֲשֶׂה שְׁלוֹם-בֵּית. וְכֵן אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִשְׁתַּדְּלוּ אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל אֲזוֹ, שִׁיחֹזֵר אֵל שִׁלְחָנוֹ, וְהִבְטִיחוּ שֶׁהֵם יִרְאוּ שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם-בֵּית אֲצֵל הַנ"ל, וְאֲזוֹ חֹזֵר רַבְּנוּ ז"ל לְשִׁלְחָנוֹ. עַל-כָּל-פָּנִים רוֹאִים מִסְפוּר זֶה, אִיךָ שֶׁהָיָה יְקָר וְחָשׁוּב אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל עֲנִין הַשְׁלוֹם-בֵּית, וְלֹא לְהִיוֹת פֶּלֶג גּוּף. וְלָכֵן רָאָה לְהִזְהֵר מְאֹד מְאֹד בְּשְׁלוֹם בֵּיתָךְ, כָּל דְּבָר שְׂאֵתָה צְרִיךְ רָאָה לְהִתְנַעֵץ עִם אֲשֵׁתְךָ, כִּי הַרְבֵּה פְּעָמִים הָאֲשֶׁה רוֹאָה דְּבָרִים

שֶׁהִבְעֵל אֵינוֹ רוֹאֶה, הָאִשָּׁה מְבִינָה דְבָרִים שֶׁהִבְעֵל אֵינוֹ מְבִין, וְזֶה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ פֶּה, אִם רוֹצִים לְהַצְלִיחַ בְּנִשְׂוֹאִין, צְרִיכִים לְהִתְיַחֵס אֶחָד לְשָׁנִי, וּכְמוֹ בְּשִׁתְּפוּת אִם אֵין גְּאֻמְנוּת בֵּינֵיהֶם, וְאֵינֶם מְחִיעְצִים זֶה עִם זֶה, אִזּוּ לְבִסּוֹף תִּתְפּוֹצְצֵת הַשִּׁתְּפוּת, וְיִתְמוּטֵט כָּל הָעֵסֶק, כְּמוֹ-כֵן בְּנִשְׂוֹאִין, צְרִיכִים לְדַעַת שֶׁהִבְעֵל וְאִשְׁתּוֹ הֵם שְׁנֵי שִׁתְּפִים, וְעַלֵּיהֶם לְהִתְיַעֵץ אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, וְכֵן לְשַׁמַּע אֶחָד לְהַשָּׁנִי, יְכוּל לְהִיּוֹת שִׁישְׁנָם חִלּוּקֵי דַעוּת, כִּי כַּשֵּׁם שֶׁפְּרָצוּפִיהֶם שׁוֹנִים כֶּף דַּעוּתֵיהֶם שׁוֹנוֹת (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פָּרָשָׁה כֹּא, סִימָן ב'), לֹא תָמִיד מְכַרְחִים לְהַסְפִּים אֶחָד לְהַשָּׁנִי, וְזֶה דְבַר נוֹרְמָלִי, אֲבָל תָּמִיד צְרִיכִים לְדַעַת, שֶׁכְּמוֹ שְׁלֵי יֵשׁ דַּעָה גַם לְשִׁתְּפֵי יֵשׁ דַּעָה, אֲלֵא אֲנִי אוֹחֵז אַחֲרָת, אֲבָל לֹא לֹדַמַר שֶׁרַק אֲנִי יֵשׁ לִי אֵת הַדַּעָה, וְרַק אֲנִי מְבִין, וְרַק אֲנִי הַכֹּל, כִּי אִזּוּ אֵין זֶו נִקְרָאת שִׁתְּפוּת, וְלְבִסּוֹף מִתְמוּטֵט כָּל הָעֵסֶק, וּבְדִיוּק כֶּף הוּא בְּחֵי הַנִּשְׂוֹאִין, יְכוּל לְהִיּוֹת שִׁישׁ חִלּוּקֵי דַעוּת מִהִבְעֵל וְאִשְׁתּוֹ, אֲבָל הַכֹּל צְרִיף לְהִיּוֹת בְּדַרְךְ אֲהֵבָה וְהֵבֵנָה הַדְּדִית, וְאֲפִלּוּ כְּשֶׁמְחִזְיָקִים אַחֲרָת, אֲבָל אֵף פַּעַם לֹא בְּמַרְיבוּת וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁפֶן בְּשִׁנְאוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן אִם שְׁנִיכֶם אִתָּה וְאִשְׁתְּךָ תִּתְנַהֲגוּ בְּצוּרָה כְּזוֹ, אִזּוּ תִצְלִיחוּ וְתִהְיוּ לְאוֹת וְלִמּוֹפֵת לְהִילָדִים, כִּי הִילָדִים יִרְאוּ אִיף שֶׁהַהוֹרִים חֵיִים בְּיַחַד, וְגָרִים בְּאֲהֵבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת.

וּבְאֵמַת לִזְכוּת לְהַגִּיעַ אֶל זֶה אֵי אֲפֶשֶׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוּת אֶל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, אֲשֶׁר הֵם מְדַרְיָכִים בְּדַרְךְ הַנִּפְלְאָה הַזֹּה, כִּי הֵם אֵין לָהֶם שׁוּם אֵינְטֵרְסִים עֲצָמִיִּים, כִּי הַצְּדִיק הָאֲמִתִּי דְבוּק בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְכָל מַח מִחִשְׁבֹּתוֹ דְבוּק בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְאֵין לוֹ שׁוּם שְׂיִכוּת אֶל זֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וְעַל-כֵּן עֲצוּתוֹ אֲמוּנָה, וְזוֹ עֲצָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְלִכֵּן כְּדֹאֵי לְנִסְעַ מִפַּעַם לְפַעַם אֲצֵל צְדִיק אֲמִתִּי, כְּדֵי לְקַבֵּל אֲצֵלוֹ הַלְמוּד הַזֶּה. וּכְמוֹ שֶׁרַכְבַּ צְרִיף דֶּלֶק, כֶּף הַגּוּף וְהַנְּשִׁמָּה צְרִיכִים לְקַבֵּל הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרָרוֹת מִפַּעַם לְפַעַם אֲצֵל צְדִיק אֲמִתִּי, וּכְשִׁיִּתְבַרֵר לָכֶם דְבַר זֶה, אִזּוּ אֵף פַּעַם לֹא תִרְיָבוּ, וְאֲדַרְבֵּה זֶה יִהְיֶה לָכֶם לְעוֹר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד. וְעַלֵּיכֶם לְדַעַת, כִּי הַחֶבֶר הַכִּי טוֹב שֶׁל הָאָדָם זֶו אִשְׁתּוֹ, וְכֵן לְהַפּוֹף, כִּי תִכְף-וּמִיד מִי שֶׁבְּחוּץ, כְּכֹר יֵשׁ לוֹ אֵינְטֵרְסִים עֲצָמִיִּים, לֹא-כֵן מִי שֶׁבְּפָנִים, מְבִין אֵת הַדְּבַר יוֹתֵר טוֹב, וְעַל-כֵּן

הַבַּעַל וְאִשְׁתּוֹ הֵם הַחֲבָרִים הַכִּי טוֹבִים, וְלֹא צָרִיכִים לְעָרֵב אַנְשִׁים מִבַּחוּץ, כִּי הֵם שְׁנֵיהֶם אֶחָד — בְּשֵׁר מִבְּשָׂרֵי וְעַצֵּם מִעַצְמוֹתַי.

אֹדוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, מָה אֵמַר לָכֶם! אֵין דְּבָר יוֹתֵר טוֹב מִלְּהִיּוֹת אֶצֶל רַבְּנוֹ ז"ל בְּאוֹמֵן, אוֹ עַל-כָּל-פְּנִים בְּאִיזָה קַבּוּץ שָׂרָק יִהְיֶה, כִּי כְּמוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת, אָדָם צָרִיף עָרְבִים טוֹבִים, כְּדֵי שִׁישִׁיג אִיזָה תַקְצִיב, וְכֵן אִם יֵשׁ עָלָיו מִשְׁפָּט, צָרִיף עוֹרֵף-דֵּין טוֹב, כְּמוֹ-כֵן עָלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אִזּוֹ יוֹם הַדֵּין וְהַמִּשְׁפָּט, וְכֵן כּוֹתְבִים אֶת הַתַּקְצִיב, וְעַל-כֵּן בְּאִים אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא עָרֵב טוֹב וְעוֹרֵף-דֵּין מְצִיָּן, וְעַל-כֵּן אֲשָׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְבוֹא לְהַצַּדִּיק הָאֵמֶת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְלֹא כְּדֹאֵי לְרִיב בְּשִׁבִיל זֶה, כִּי זֶה לְטוֹבַת שְׁנֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ה' אָלוּל ה'תנשא.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים שִׁיְהִיָּה רַק שְׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם, וְאִף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה קִשָּׁה מְאֹד מְאֹד, תֵּאֲמִינֵנוּ לִי, שְׁכָל הַחַיִּים קָשִׁים מְאֹד, וּבִפְרָט עֲנִיָּן כְּזֶה שֶׁל שְׁלוֹם-בֵּית, כִּי חֲכַמִּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (סוֹטָה יז): זָכוּ — שְׂכִינָה שְׂרוּיָה בֵּינֵיהֶם, וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה — שָׁם כָּל הַבְּרָכוֹת מְצוּיּוֹת; וְזוֹ עֲבוּדָה הַכִּי קִשָּׁה, שִׁזְכָּה הָאָדָם שֶׁהַשְּׂכִינָה תִּהְיֶה שְׂרוּיָה בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו, כִּי בְּרַגַע שֶׁהַשְּׂכִינָה שְׂרוּיָה אֶצְלוֹ, אִזּוֹ לֹא חֶסֶר לוֹ שׁוּם דְּבָר, וְכָל זֶה תְּלוּי בְּשְׁלוֹם-בֵּית, וְעַל-כֵּן הַשְּׂתַדְּלוּ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבַּעוֹלָם, שֶׁמִּצְדָּד יִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית, וְאִזּוֹ תֵּרְאוּ אִיךָ שֶׁהַכָּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

וְעַל כָּלֵם — צָרִיכִים הַרְבֵּה תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שִׁיְחַוֶּס וְיִרְחַם עָלֵיכֶם, שֶׁתִּזְכְּוּ בְּאֵמֶת לְשְׁלוֹם-בֵּית אֲמִתִּי. וְלָכֵן בְּשַׁעַת

הדלקת הנרות תבקשו הרבה ממנו יתברך, והתפלה שהאשה מבקשת בעת הדלקת הנרות, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

המאחל לכם כתיבה וחתימה טובה...

י"ז תקלה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים, ה' אלול ה'תנש"א.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין זו עצה לפל בדעתו משום דבר שבעולם, אדם צריך להיות תמיד שמח עם מה שיש לו, ואז הוא הכי מצלח, כי האדם צריך להיות תמיד שמח עם עצמו, ולידע איך שהוא נראה כן צריך להיות, ואני הכי יפה בעולם, ואז פשיח שב כן, באמת יצליח בחייו. אבל בו ברגע שאדם מתחיל לחפש אצלו חסרונות, כאלו הוא נמך ביותר או גבה ביותר או מכער וכו' וכו', הוא כבר יהיה כשולן בחיים. ודבר זה נוגע בכל פרט ופרט בחיים, ובכל פרט ופרט של כל מקצוע, האדם צריך להסתפל על עצמו, שהוא הכי יפה, וכך צריך להיות ולא אחרת, ולא להסתפל על אחר. ומספרים על אנשים, שהצליחו מאד מאד בחייהם, אף שהיו בעלי מומין, רחמנא לצלן, כמו אדם עם גבנת, הינו בעל חטטרת או עם אף ארוך או שנים בולטות וכו' וכו', ואף-על-פי-כן היו אלופים בעולם, וכל זה מפני ששמחו במה שהיה, ועל-פן לדעת, אל תעשה שום עסק מזה שאתה נמך, וזו כלל לא בעיה, אדרבה, הרבה מגדולי ישראל היו אנשים נמוכים, אבל צמחו וגדלו לענקי רוח, כמו ה"חפץ-חיים" זצ"ל, וה"חזון-איש" זצ"ל, שהיו סמוכים לדורנו. ואני למדתי אצל הגאון הצדיק ר' משה פינשטיין זצ"ל, שהיה גאון מבהיל הרעיון, ושמו נתפרסם בכל העולם כלו, והיה איש נמך מאד, ואשתו הרבנית היתה אשה גבוהה. ומספרים, כשהיתה כלה, התלווצצו ממנה החברות, ואמרו לה: ראי שהחתן שלך משה הוא נמוך קומה,

וְהַשִּׁיבָה לָהֶם בְּבוֹז: כֵּן, כֵּן, מִשָּׁה הַקָּטָן הַזֶּה עוֹד יִהְיֶה פֶּעַם גָּדוֹל
מְאֹד מְאֹד; וְכֵן נִתְקַיֵּם. וְלִכְּנֵן אֵל תְּשִׁים לֵב לְכָל זֶה, אֲדַרְבָּה תִּהְיֶה
גֹּאֵה בְּמֵה שְׂאֵתָה, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי הַמְנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה
לְחַיִּים (מְנַחֵת מֵד.); וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמֹר אוֹתְךָ מִכָּל רָע, וּמִכָּל
צָרָה וּמִכָּל נֶגַע וּמִחֲלָה, וּבִפְרָט מִי שְׁנֹכְנֵס לְמָקוֹם זֶה, הוּא צָרִיךְ
בְּרַכָּה מִיַּחַדָּת וּשְׂמִירָה מִיַּחַדָּת שֶׁל יְצוֹ אֶתְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת
כָּל הַבְּרָכוֹת, וְתַפְנֵס בְּשָׁלוֹם וְתִצָּא בְּשָׁלוֹם, וְתִצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.

הַמְּאַחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חַמִּישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ה' אֱלוֹל ה'תנש"א.

שָׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמֶּךָ, וּבִפְרָט שְׂאֵתָה מִתְכוּוֹנֵן לְנִסְעֵ אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה,
אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, וּבְיַדָּאֵי תַפְעֵל שֵׁם אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, שְׂיִהְיֶה לְךָ
יְלָדִים, וְכֵן שְׂתִזְכֶּה לְעֵבֶר לְגוֹר בִּיבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב.

וְהַעֲקֹר רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהַיּוֹת
בְּשָׁלוֹם עִם אֲשֵׁתְךָ, וְתַגּוּרוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲרָה וְרַעוּת.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְכֵן תִּמְשִׁיךְ אֶת
אוֹר רַבְּנוּ ז"ל אֲצִלְךָ, וְזֶה תְּלוּי בְּזוּה, כְּפִי שְׂאֵדָם מְכַנִּים בְּעֲצָמוֹ אוֹר
רַבְּנוּ ז"ל, כֵּן מֵאִיר בּוֹ הָאוֹר כָּל-כָּף חֲזָק, עַד שְׂחַפֵּץ וְרוּצָה שְׂיֵאִיר
הָאוֹר לְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְעַל כֵּלָם רְאֵה לְחִטֹּף בְּכָל יוֹם לְמוֹדֵי תוֹרָה
הַקְדוּשָׁה — מִקְרָא, מִשָּׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, שְׁלַחַן עֲרוּךְ, זֶהר הַקְדוּשׁ

אֲשֶׁר י"ז תקלז בנחל סה
ותקוונים, ועל-ידי-זה במשך הזמן תזכה לסיים את כל התורה כלה,
אם רק יהיו לך רצונות חזקים.

המאחל לך פתיחה וחתימה טובה...

י"ז תקלז.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר שופטים, ה' אלול ה'תנשא"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, כי אין שום דבר קשור לשני, אם הבית הוא כמו
שהוא וכו', זה לא מכרח להיות שאף גם-כן תהיי, חס ושלום, ככה,
אדרבה תלמדי לקח מהם, ומגדל הסבל שהם סובלים, את תעשי
בדיוק ההפך, ואז תצליחי.

היה טוב מאד, שתעזבי את העבודה שלך עכשו עם הנכה, כי
זה מאד משפיע על הרוח שלך, ועל-כן המצב הנפשי שלך כמו
שהוא.

ראי לשמר שבת-קדש, ואז השבת תשמר עליך, ובזכות שמירת
שבת-קדש תזכו למצא בן זוג המתאים לך, כי השבת היא בת זוגן
של ישראל, וכשזוכים לשמר שבת-קדש באמת ובתמימות
ובפשטות, אז זוכים למצא את הבן זוג. העקר אל תהיי ברגנית,
אלא השדוף הראשון שיציעו לך מעת קבלת המכתב הזה, תגמרי
אתו בסימן טוב ובמזל טוב, כי זה בן זוגך האמתי מן השמים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בחינה, ותהיי בריאה בנפש וברוח,
ותזכי למצא את בן זוגך האמתי.

המאחל לכם פתיחה וחתימה טובה...

י"ז תקלח.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר שופטים, ה' אלול ה'תנשא"א.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להחליף את מזוזות ביתך, וכן ראה לבדק את התפלין שלך, ותשתדל להניח בכל יום תפלין בשרות. וכן תדקדק מאד בכשרות המאכלים שאתם אוכלים, שיהיו רק פשרים למהדרין עם הכשר מהדר, ובפרט בשר תדקדקו מאד מה שאתם אוכלים, ובזכות כל זה תזכו לברכות ורפואות וישועות ממנו ותברך, הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע אל תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שפלקם תהיו בריאים ושלמים, ולא תצטרכו להגיע פבר אל רופאים, אלא רופא כל חולים ירפא אתכם, ותבשרו לי בשורות משמחות.

המאחל לך כתיבה וחתומה טובה...

י"ז תקלט.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר שופטים, ה' אלול ה'תנשא"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך בין ברוחני ובין בגשמי.

עליך לדעת, כי הבחירה של האדם היא בידו, פי כף מנהיג הקדוש-ברוך-הוא את עולמו, שמוסר את הבחירה לאדם, אם האדם רוצה, הוא הכי מאשר בחייו, ואם אינו רוצה, הוא הכי אמלל

בְּחַיִּים, אָדָם צָרִיף לְדוֹן תְּמִיד אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, וְלִמְצָא בְּעֲצָמוֹ
 נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְלִידַע שֶׁהוּא גַם-כֵּן שׁוֹה מִשְׁהוֹ, וְאִזּוּ יִהְיֶה הַכִּי מְאֹשֶׁר
 בְּחַיִּים, לֹא-כֵן אִם הוּא יִשְׁפִּיל אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד, וְיִחַשֵׁב שֶׁהוּא לֹא
 יִצְלַח, וְהוּא כְּבָר אֵינוֹ שׁוֹה, אִזּוּ הוּא יִהְיֶה הַכִּי אֲמֻלָּל בְּחַיִּים. וְהַבְּעִיָּה
 הַזֹּאת בְּדַרְךָ כָּלֵל נוֹבַעַת מִהַחֲנוּף שְׁמֻקְבָּלִים בְּבֵית, אִם הַהוֹרִים
 מְגַבִּיחִים תְּמִיד אֶת הַבֵּן אוֹ הַבַּת, וּמִשְׁתַּדְּלִים לְחַפֵּשׂ אֲצֵלֶם נְקֻדּוֹת
 טוֹבוֹת, וּמוֹצְאִים אֲצֵלֶם תְּמִיד רַק הַטּוֹב, מְגַבִּיחִים וּמְגַדִּילִים אוֹתָם,
 אִזּוּ הַבֵּן אוֹ הַבַּת גְּדֻלִים מְאֹשְׁרִים בְּחַיִּיהֶם, כִּי תְּמִיד שְׁמַעוּ מְלִים
 טוֹבוֹת בְּבֵית, וְקָבְלוּ אֶת הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי וְהַגְּבוּי הַכִּי טוֹב, לֹא-כֵן
 אִם הַבֵּן אוֹ הַבַּת קָבְלוּ תְּמִיד בְּבֵית בְּקִרְתָּ, וְהִשְׁפִּילוּ אוֹתָם, וְתְּמִיד
 מְצָאוּ אֲצֵלֶם חֲסָרוֹן, אִזּוּ אֲבָד מֵהֶם הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי, וְאִין לָהֶם שׁוֹם
 גְּבוּי, וְנִעְשִׂים הַכִּי אֲמֻלָּלִים, וְכֵן זֶה הוֹלֵךְ אֲצֵל כָּל אֶחָד. וְלֹא שִׁיף
 לְהַגִּיד, שְׁזֶה יוֹתֵר מְאֹשֶׁר, אוֹ זֶה יוֹתֵר אֲמֻלָּל, כִּי הַבְּחִירָה בְּיַד הָאָדָם.
 מִי שֶׁלֹּא זָכָה לְחֲנוּף כְּזֶה שִׁיגְבִיחוּ אוֹתוֹ, אֲלֵא הִשְׁפִּילוּ אוֹתוֹ וְכוּ'
 וְכוּ', זֶה לֹא מְכַרַח לְהִיּוֹת שֶׁהוּא צָרִיף לְהִשָּׂאֵר אֲמֻלָּל כָּל הַחַיִּים, כִּי
 הַחַיִּים הַשְּׂמֻחִים וְהַעֲלִיזִים תְּלוּיִים בְּיַד הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ, וְעַל-כֵּן רָאִי
 לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ עַל-כָּל-פְּנִים מְעַכְשׂוּ בְּיָדִים. מִה דִּהְיֶה הָזֶה, תִּשְׁכַּחֲתִי
 מִהָעֵבֶר, וְאֵל תִּהְיֶי עֲצָבִנִית, תַּעֲבִדִי עַל מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת. אֶת צָרִיכָה
 לְהִיּוֹת שְׂמֻחָה וְעֲלִיזָה שְׂשִׂישׁ לָךְ בַּת.

וּבְכָלֵל טוֹב מְאֹד שֶׁתִּתְחִילוּ לְהַסְתַּפֵּל עַל צַד הַטּוֹב בְּחַיִּים, וְזֶה
 יִשְׁפִיעַ הֵן עֲלֶיךָ וְהֵן עַל בִּתְּךָ, וְכִשְׁתִּהְיֶי שְׂמֻחָה וְעֲלִיזָה עִם עֲצָמְךָ,
 אִזּוּ תִּרְאוּ שֶׁתִּכְרַף-וּמִיד תִּמְצָאִי בֵּן זוּג הַמִּתְאִים לָךְ, כִּי מִי שֶׁרַק
 מִסְתַּפֵּל עֲלֶיךָ מִהַצַּד שֶׁלָּךְ, שְׂאֵת כָּל-כֹּף עֲצָבִנִית וְאִינֶה מְאֹשֶׁרֶת
 מְעֲצָמְךָ — הוּא בּוֹרַח. וְעַל-כֵּן הַכֵּל תְּלוּי רַק בָּךְ, שֶׁתִּתְקַחֲתִי אֶת עֲצָמְךָ
 בְּיָדֶיךָ, וְאֵל תִּסְתַּפֵּלִי כָּלֵל מִה שְׂאֲחָרִים אוֹמְרִים עֲלֶיךָ, וּמְכַל שְׂכָן אֵל
 תִּגִּיבִי מִה שֶׁהַהוֹרִים אוֹמְרִים, אֶת צָרִיכָה לְדַעַת וּלְהִאֲמִין כִּי הָאֲשֶׁר
 הָאֲמִיתִי תְּלוּי בְּיָדֶיךָ. וְאִם תִּדְעִי וְתִאֲמִינִי בְּזֶה, אִזּוּ תִּהְיֶי הַכִּי מְאֹשֶׁרֶת
 בְּחַיִּיךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי

שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדוּךָ, שֶׁתִּזְכֶּי לְהִיּוֹת הַכִּי מֵאַשְׁרֵת בְּחַיֶּיךָ,
וְתִמְיֵד תְּהִי שְׂמֵחָה וְעֵלְיָזָה, וְתִצְחָקִי מֵהַפֶּל.

הַמֵּאַחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקמ.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר פִּי תִצָּא, ח' אָלוּל ה'תנשא"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל פְּלִלְיוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תְּלַמִּידֵי "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים
בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה יִשְׂרָה עֲלֵיהֶם שְׂכִינָתוֹ, וְיִשְׁמְרֵם
וְיִצְּלֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזְק אֶת עֲצָמְכֶם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי רוֹאִים
בְּחוּשׁ, אִם הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינוֹ מְנִיחַ אֶתְכֶם, רַק בְּכָל פֶּעַם הוּא צֶן
בְּנִכְלֵי עֲרַמְמִיּוֹת, בְּיָדוּעַ שְׂאֵתֶם עוֹשִׂים דְּבָרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד
מְאֹד, וְלֹא בְּחִנָּם שֶׁהוּא מְקַנָּא בְּכֶם. וְכִמוֹ שֶׁהִיא אֶצֶל מוֹהֲרַי"ת ו"ל,
שֶׁפֶּעַם אַחַת כְּתָבוּ לוֹ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵעִיר טַעֲפֵלִיק, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל,
כָּבֵד נִפְסְקוּ הַצָּרוֹת מִהַמְתַּנְגְּדִים וְכוּ'. עָנָה וְאָמַר לָהֶם מוֹהֲרַי"ת ו"ל:
אֵין לִי שׁוֹם הַנָּאָה מְזָה, כִּי בְּוֹדָי גַּם אֶתֶם הַתְּקַרְרֶתֶם מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, כִּי לֹא יִמְלֹט שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם לֹא יִקְנָא בְּבִנֵי אָדָם הָעוֹסְקִים
בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וּמִקִּים אֶת שְׁלִיחָיו שְׁיִלְכוּ
וְיִמְסְרוּ. וְגִדְל עֲנֵשׁ הַמְּסִירָה כָּבֵד גָּלוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וְאָמְרוּ
(פְּרָקִי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, פְּרָק ג): כָּל הַמְּלָשִׁין אָדָם בְּסִתְרָה, אֵין לוֹ חֵלֶק
לְעוֹלָם הַבָּא, עֵינֵן שָׁם; וּמִכָּל שְׂכָן מִי שְׂמוּסֵר בְּגִלּוּי, שְׁבִוְדָי אֵין לוֹ
חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל זֶה אָמְרוּ גַם חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּלָה רַבְתִּי, פְּרָק
ג): אַל תְּלָשִׁין אֶת חֲבֵרְךָ, כִּי כָל הַמְּלָשִׁין אֵין לוֹ רְפוּאָה, עֵינֵן שָׁם;
וְלֹא בְּחִנָּם אָמְרוּ (אֲבוֹת דְרַבִּי גִתָּן, פְּרָק טז): וְשָׂנֵא אֶת הָאֲפִיקוֹרְסִים
וְהַמְּסִיתִים וּמְדִיחִים וְכֵן הַמוּסְרִים, עֵינֵן שָׁם; רוֹאִים מְזָה אֶת חֲמִרַת
הַמוּסֵר וְהַמְּלָשִׁין, שְׂאֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, וְיִוֹרֵד שַׁחַת. וְהַמְּלָשִׁין

הכי גדול הוא הסמ"ך-מ"ם, המקטרג ומלשין על עם ישראל, כי מכשיל את בני-אדם בעברות, ואחר-כך הולך להלשין על עם ישראל, ואין השם שלם ואין הכסא שלם, עד שיתבטל הסמ"ך-מ"ם לגמרי. ועל-פן עלינו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם לראות שאין לנו שום פת אלא בפה, לבקש ולהתפלל למנוי יתברך לעורר רחמי שמים עלינו, שסוף כל סוף נזכה להפטר מהאפיקורסים המסיתים ומדיחיים והמוסרים, ועל אפם וחקמתם נזכה פה להתרבות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה, פרשה א'): פרעה אמר: 'פן ירבה ופן יפרץ', ורוח-הקדש צונחת: 'פן ירבה וכן יפרץ'; כמו-כן יהיה אצלנו, יפנסו לגור פה ביבנאל מאות משפחות חרדיות, ויהיה נעשה המקום ירושלים של הגליל, וכל אחד מאנשי שלומנו יהיה בטוח, שתהיה לו דירה משלו ורכב משלו ופרנסה בשפע — על אפו וחקתו של הסמ"ך-מ"ם המלשין והמקטרג, ולא יועיל לו שום דבר. עליכם רק להתחזק להיות באהבה, אחנה ורעות, כי עקר כחן של הטמאה והסטרא אחרא הוא רק פרוידים ומחלקת, ולכן תעשו כל מיני פעולות שבעולם להיות בשלום. ותמסרו את נפשכם שיהיה שלום בין אנשי שלומנו. וכשאתם רואים ששני אנשים מאנשי שלומנו או שתי נשים רבים ביניהם, אני מבקש אתכם שתמסרו את נפשכם בפעל ממש לעשות שלום ביניהם, וזה רצוני, שכל אחד ואחת יגורו ביחד בשלום, אחנה ורעות, ובלי שום מחלקת ופכוחים כלל, כי תהלה לאל, אנו משפחה אחת, ואב אחד לכלנו, והוא — רבנו ו'! ובודאי בזכותו נזכה להמשיך על עצמנו ישועות גדולות. כי כל ההשפעות באות לאדם בשביל ובזכות הצדיק, ולכן אשרי מי שזוכה להיות דבוק בו, ולהתמיד בספריו הקדושים, כי פניו, שכלו וחקמתו הם בתוך ספרו, כי שם מוצאים את הצדיק (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב); ומאד מאד אבקש אתכם, שתהיו חזקים לדבר זה — למסר את נפשכם בעבור שלום בין הגברים — שיעשו שלום הגברים, ובין הנשים — שיעשו שלום הנשים. ועל דבר זה צריכים למסר נפשנו בפעל ממש, כי אין עוד פת להסמ"ך-מ"ם כמו מחלקת ופרוידים ופכוחים ביננו. ובאמת אור הצדיק הוא אור גדול ונורא מאד, אור רוחני, אשר אי אפשר

לְהַמְשִׁיךְ אֶת אֹרֹו בְּעוֹלָם כִּי אִם עַל-יְדֵי רַבּוּי אַנְשִׁים, וְכָל מֵה שְׁנִתְּסַף אֵיזָה אִישׁ, עַל-יְדֵי-זֶה נִצְטָרְפִים צְרוּפִים עַד אֵין סוּף, וְיִכּוּלִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַהֲאָרָה שֶׁל הַצַּדִּיק כָּאֵן לְמַטָּה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'); וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַצִּית אוֹתִי בְּדָבָר זֶה, שְׁתַּכְּף-וּמְיָד עוֹד הַיּוֹם הַזֶּה רְאוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְדִיְקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאוּ אִיךָ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם תִּהְיֶה לוֹ מִפְּלֵה גְדוּלָּה, וְלֹא תִהְיֶה לוֹ שׁוּם שְׁלִיטָה עָלֵינוּ, כִּי עֲלִיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר קִדְּם שְׁהָאֲדָם רוּצָה לְזָכוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, בָּא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְצוּעֵק: עַל מֵה שְׁאוּא בְּרֵאתָנִי, אִם הָאֲדָם הַזֶּה יִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, אֵין לִי כִּבֵּר מֵה לַעֲשׂוֹת בְּזַה הָעוֹלָם, כִּי הוּא יוֹדַע, אֲשֶׁר אִם הָאֲדָם זוֹכֶה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת וּבּוֹרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּמְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ וּמְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַּטַּל לְגַמְרִי. וְעַל-כֵּן עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְעַקֵּר אֶת הָאֲדָם מִהַצַּדִּיק הָאֲמֵת, כִּי יוֹדַע כֵּאֲשֶׁר הָאֲדָם מְקַרֵּב לְהַצַּדִּיק, הוּא יַחְסֵל אוֹתוֹ לְגַמְרִי, עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה. כִּי כָּל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה שֶׁהָאֲדָם מִתְּפַלֵּל וּמְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה חֲצִים בְּעֵינֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וּמוֹחֵק וּמְבַטַּל אוֹתוֹ לְגַמְרִי. וְעַל-כֵּן הוּא כָּל-כֶּף שׁוֹנֵא אֶת מְקַרְבֵי הַצַּדִּיק.

וְלָכֵן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים, לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָנִים! תַּעֲשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶם, אֲבָל שְׁלוֹם אֲמֵתִי, שְׁאַחַד יִפִּיס אֶת הַשָּׁנִי, וְזֶה רְצוֹנִי. וְתִמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם בְּעַבּוֹר זֶה, וְאַהֲיֶה לְכֶם אֲסִיר תּוֹדָה עַל כֶּף. כִּי תִהְלֶה לְאֵל, אֲנִי רוּצָה לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל, וְאִם הַיְסוּד חֲזַק, אֲזִי כָּל הַבְּנֵינִי יִהְיֶה חֲזַק. בּוֹדָאִי יֵשׁ לְכָל אֶחָד שְׁגָעוֹנוֹת וּטְעָנוֹת וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶת כָּל אַחַת לְכֶף זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעַצְמוֹ לֹא יוּכַל לְשַׁלֵּט עָלֵינוּ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְכַת דִּילִיָּה.

זְכְּרוּ זֹאת הַיֵּטֵב, כִּי לֹא לְעוֹלָם וְלֹא לְנֶצַח יַעֲבֹר עָלֵינוּ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צְרוּת מִהַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, כִּי גַם הַסוּף שָׁלוֹ יִהְיֶה קְרוֹב מְאֹד, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵב הַרְחָמָן, וּמְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו, וּמְאָרִיךְ אִפּוֹ, אִיךָ לְבַסּוֹף גְּבִי דִלִּיָּה, וְגוֹבֶה אֶת שָׁלוֹ, וּכְשֶׁרוּאָה אֲשֶׁר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִתְאַחַדוֹת בְּיַחַד, וּמְקִימִים רֶשֶׁת שֶׁל חַנוּךְ וּטְהָרָה וְכִשְׁרוֹת

אֲשֶׁר י"ז תקמא בנחל עא

וכו' וכו', ועובדים אותו בקיום מצוותיו בשמחה עצומה, ומתפללים בדבקות אליו יתברך, ומתמידים בלמוד התורה הקדושה, אזי סוף כל סוף הוא מישר את הדרך, וכל העומד בדרך ומעבב, הוא מעבירו משם ונתבטל לגמרי, זכרו זאת היטב כי כן יקיים אצלנו.

אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו, שזכינו להתודע מרבי אמת פנה, רבי נורא פנה, רבי המקרבנו אליו יתברך, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד הנס שעשה עמנו.

הכפל הדרך, ראו לקיים את כל מה שנאמר פה, וממש תחיו ותשמחו אותי.

המאחל לכם פתיחה וחתימה טובה...

י"ז תקמא

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא, ח' אלול ה'תנשא.

שלום וברכה יגיעו וירדפו אָל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיימתקו ממך כל הדינים, ותזכה לשנה טובה ומתוקה, ותזכה למצא את בת זוגך, ותתחתן מה שיותר מהר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותדבק את עצמך בו יתברך, כי סוף כל סוף אתה בא ממשפחה מאד מיוחדת, וראוי לך להיות כמו אבותיך ואבות אבותיך, שהיו כלם צדיקים קדושים.

מה אמר לך, ידידי היקר! עכשו אנחנו אוהבים בפרשת פי תצא, שיוצאים כבר מכל השנה שעברה, וראוי לנו להתעורר בתשובה שלמה קדם שנכנס 'פי תבוא אל הצדיק'; פי קדם

שׁוֹכְנֵי אֵל הַצְּדִיק, צְרִיכִים לְהִתְעוֹרֵר בְּתְשׁוּבָה אֲמִתִּית, כְּדֵי לְקַבֵּל אֶת דְּבַר הַצְּדִיק, כִּי מֵה שְׂאָדָם אֵינוֹ מְקַבֵּל דְּבַר הַצְּדִיק, כִּי הוּא מְלֵא חַטָּאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, וּבְשִׁבִיל זֶה הוּא חוֹלֵק עַל הַצְּדִיק, לֹא-כֵן כְּשֶׂאָדָם מֵיֵשֵׁב אֶת עֲצָמוֹ אִיךָ יֵצֵא לִי כָּל הַשָּׁנָה, וּמִתְעוֹרֵר בְּתְשׁוּבָה, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה לְבוֹא אֶל הַצְּדִיק. וְזֶה כִּי תֵצֵא כִּי תֵבֵא, דִּיקָא כְּשִׂיּוּצָאִים מְהֵרַע וְהַחֲשֵׁף שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, הוּא בָּא אֶל הַצְּדִיק, וּבִפְרֵט עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ תְקוּנִים.

רְאֵה לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתַנִּיחַ בְּכֹל יוֹם תְּפִלִּין, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִתְפַּלֵּל עָרֵב וְבֹקֵר בְּמִנְיָן, אֲשֶׁר אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר כִּי תֵצֵא, ח' אֱלוּל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה. וּבְאַמַּת אֵי אֶפְשָׁר לְעוֹלָם שְׂיִתְנַהֵג בְּלִי בְּעַל-הַבַּיִת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא בְּעַל-הַבַּיִת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, וְאֵף שֵׁישׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים שְׂאֵין הָאָדָם מְבִין — לְמָה זֶה קוֹרֵה וְכוּ' וְכוּ', עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי אֲנַחְנוּ אֲנָשִׁים קְטַנִּים עִם רֵאשִׁים קְטַנִּים וְכוּ' וְכוּ', וְאֵי אֶפְשָׁר לָנוּ לְהַשִּׁיג אֶת דְּרָכֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכוּ' וְכוּ', וּבְיַדָּאֵי מַה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, זֶה בְּצִדְקָה, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, וַיֵּשׁ בְּזֶה כּוֹנֵה עֲצוּמָה, הַשְּׂגָחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, כִּי בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם.

וְהֵנָּה אוֹדוֹת הַבְּחוּר, בְּיַדָּאֵי רֵאוּי לָכֶם לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַכְּבוֹד שֶׁלָּךְ, וְאֵם יֵשׁ לָךְ מְשִׁיכָה אֱלִיו, רְאֵי לְדַבֵּר עִמּוֹ רַק דְּבוּרֵי

אָמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית בְּדַרְכֵי נַעַם, וְאֵז תַּפְעָלִי אֶצְלוֹ וְתַהֲפֹכִי אוֹתוֹ
לְגַמְרֵי מִן הַקְצָה אֶל הַקְצָה.

רְאֵי לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְאֵז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, וְתִדְעֵי שְׁפָל
הַבְּרָכוֹת שֶׁהָאָדָם נִתְבָּרֵךְ, הֵם עַל-יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבָּת. וְכֵן הַבֶּן-זוּג שֶׁל
הָאָדָם בָּא לוֹ בְּזִכּוֹת שַׁבָּת, כִּי שַׁבָּת הִיא בֵּת זוּגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל (בְּרֵאשִׁית
רְבָה, פְּרֻשָׁה י"א, סִימָן ט'), וְעַל-כֵּן מִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת, הוּא זוֹכֵה לְמוֹצֵא
אֶת בֵּת זוּגוֹ, וְאֶפְלוּ כְּשֶׁכָּבַר מוֹצֵא אֶת בֵּת זוּגוֹ, הוּא תָּמִיד שְׂמֵחַ
וּמְאֹשֵׁר בְּחַיִּים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ וּבְעֵד כָּל מְשַׁפְּחָתֶךָ, שֶׁתְּהִיָּה לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה
וּמְתוֹקָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ח' אֱלוּל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבֶךָ.

רְאֵה לְבָדִק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפַלֵּל
עָרֵב וּבִקֵּר בְּמִנְיָן, וְתִשְׁמֹר אֶת עֲצֻמְךָ מִכָּל רַע, וְאֵל תְּהִיָּה בְּרִרְזָן, אֵלָא
הַשְׁדוּף הָרֵאשׁוֹן שֶׁיִּצְיַעוּ לָךְ — תִּגְמַר תְּכַף-וּמִיד לְשֵׁם שָׁמַיִם.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֲסוּר לְפַל בְּיָאוּשׁ כָּלָל, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
אָמְרוּ (סוֹטָה ב.): אַרְבָּעִים יוֹם קֹדֶם יִצְרַת הַיּוֹלֵד מְכַרְיִזִין בֵּית פְּלוֹנִי
לְפְלוֹנִי; וּבּוֹדָאֵי גַם לָךְ הַכְרִיזוּ אֶת הַכְּרוּז הַזֶּה, אֲבָל לְזִכּוֹת לְשִׁמְעַ
אֶת הַכְּרוּז, וּמִי וּמֵה וְאִימַת, לְזֶה צְרִיכִים לְבוֹא אֶל הַצְּדִיק. וְעַל-כֵּן
הִזָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתַּעֲיֵן בְּקוּוֹנְטֵרַס "מְצִיאַת-הַזּוּג", וְתִקְּיָם כָּל מֵה

שְׁנֵאמַר שָׁם, וְכֵן תִּהְיֶה רְגִיל בְּתַפְלוֹת הַמוֹבְאוֹת שָׁם, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים
וְנִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תַּפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתַּפְלִיל בְּעֵדָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תקמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ח' אֱלוּל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמָּךְ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, כִּי עַקֵּר
הַחַיִּים טוֹבִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא הַדְּבִקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֹל מֵה שְׁאֲדָם
זוֹכָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הֲרִי זֶה מִצְלִיחַ, וּבְאֲמַת אִם
יִהְיֶה לָנוּ יָשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, נִרְאֶה שְׁאֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם, רַק אֶת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, כִּי הָאָדָם יֵשׁ לוֹ כָּל מִינֵי תַכְנוּיֹת בְּחַיִּים:
אֲנִי אֶעֱשֶׂה כָּךְ וְכֹוֹ וְיִהְיֶה כִּכָּה וְכֹוֹ, וּלְבִסוּף נַעֲשֶׂה הַהִפְּךָ. וּכְשֶׁאָדָם
מוֹסֵר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי אֱלֹוֹ יִתְבָּרַךְ, אִז מִצְלִיחַ בֵּין בְּגִשְׁמֵי
וּבֵין בְּרוּחָנִי. וּבְאֲמַת אֵין לָנוּ רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; אֲשֶׁרִי מִי
שְׁזוֹכָה לְמִסֵּר אֶת עֲצָמוֹ אֱלֹוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֵין לָךְ מֵה לְדַאֵג כָּלֵל, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוֹדֵאֵי יַעֲזוֹר לָךְ
בְּשִׁפְעַ גְּדוֹל בְּפִרְנֶסָה, וְכֵן שְׁתִּהְיֶה לָךְ הַצְלִיחָה עִם שְׂדוּכִים, וְתִרְוֶה
רַב נַחַת מִלְדִּיךָ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תַּפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתַּפְלִיל בְּעֵדָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ תָּמִיד, וְיִהְיֶה לָךְ כָּל טוֹב בְּחַיִּיךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ח' אֱלוֹל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ וַיֵּאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וְתִזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בֵּת זוּגָה מֵהַ שְׂיִוִּיתֵר מֵהֵר, וְתִהְיֶה אָדָם הַשָּׁלֵם.

הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וּבִפְרֹט שְׂאֵתָה זֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, בְּזֶה רְאִי לְךָ לְשִׁמְחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, שְׂיִישׁ לְךָ חֵלֶק בְּעִבּוּדֵה הַקְּדוֹשָׁה הַזֶּה, וּמִי יִתֵּן שְׂתַמְשִׁיךָ בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוּדָה עֲצָמְךָ עִמוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְבָּרִים עִמוּ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְבַטֵּל אֶת זְמֵנוֹ לְהַבֵּל וְלָרִיק, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַעֲקֹר תַּעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשְּׂמִחָה, וְאִם תִּהְיֶה תְּמִיד בְּשְׂמִחָה — תַּצְּלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ח' אֱלוֹל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה.

נָא לְהַתִּיעֵץ עִם רַב, וְלִקְיָם אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ בְּתַפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֹתַי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּפְלֵל בְּעֵדָךְ, שְׁתַּהֲיֵי בְּרִיאָה, וְלֹא תִדְבֹק בְּךָ שׁוֹם
מִחֵלָה, חֵס וְשָׁלוֹם.

הַמֵּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּי תִצָּא, ח' אֱלוֹל ה'תנשא"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לִילְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! יֵשׁ פְּתִיגָם מִמּוֹהַרְנֵת ו"ל, שְׁכַתְּב
לְבָנוּ ר' יִצְחָק ו"ל: "כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עוֹמְדִים נֶגֶד כָּל אֶחָד וְאֶחָד
הַרוּצָה לְהִתְקַרֵּב אֵלֵינוּ", וְדַבֵּר זֶה רוֹאִים בְּחוּשׁ, אֵיךְ שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם
אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוּצָה לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי מֵאֵד
מִפְּחָד מִמִּי שְׁזוּכָה לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ו"ל, כִּי רַבְּנוּ ו"ל מִחֲדִיר אֱמוּנָה
פְּשוּטָה בְּאָדָם, וְאֵפְלוּ שֶׁהָאָדָם נִכְשָׁל בְּמָה שְׁנֹכְשָׁל וְכוּ', וְכוּ', רַבְּנוּ
ו"ל יְכוֹל לְהוֹצִיאֵנוּ. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ו"ל,
וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, בְּוִדְאֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹשֶׂה אֶת
שְׁלוֹ לְעוֹרֵר מַחֲלָקָת עַל כָּל אֵלּוּ הַרוּצִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וְכוּ', וְכוּ',
עִם כָּל זֹאת מִי שֶׁהוּא עֹקֵשׁן גָּדוֹל, לְבַסּוֹף מְנַצֵּחַ. וְדַבֵּר זֶה רָאוּ בְּחוּשׁ
בְּכָל הַדּוֹרוֹת — מִי שֶׁרָק רָצָה לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ו"ל, הִזָּה לוֹ מֵר
מִמּוֹת מִהַסֵּמ"ך-מ"ם, כִּי הָרַס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. וְעַל-כֵּן רָאָה, אֲהוּבֵי,
אֲחֵי הַיְקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְלָמַד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל
שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב כָּלֵל, וְאֵז תִּרְאֶה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת שְׂעִיעֶשָׂה עִמָּךְ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רָאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו

יתברך את כל אשר עם לְבָבְךָ וְכָל מַה שְּׁלֹחֵץ לְךָ רֵאָה לְדַבֵּר עִמּוֹ
 יתברך, וְאֵז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

אל תהרהר אחר שום ברִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁהוּא
 אָמַר אֵת זֶה רַק בְּשַׁעַת פֶּעַס, כִּי אָנִי יוֹדֵעַ, הֵם לֹא מִתְנַגְּדִים, וְאָנִי
 מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ תָּמִיד רַק בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ פְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקמח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא, ט' אלול ה'תנשא.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב פֶּלַח הַיָּמִים ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב
 מִמֶּךָ, אִיךָ שֶׁאַתָּה זוֹכָה לְחִזֵּק אֵת עֲצֻמָּךָ בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל. וּבְאַמַּת
 רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַת כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, שְׁאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אַמַּת כְּזֶה, כִּי מַה
 הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ו"ל?!

רֵאָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה טוֹר וּבֵית יוֹסֵף, אֲשֶׁר זֶה מְאֹד מְסֻגָּל לִירְאֵת
 שָׁמַיִם, כַּמּוּבָא מִצְדִּיקִים, אֲשֶׁר שָׁאֲבוּ הַמּוֹן יְרֵאֵת שָׁמַיִם מִלְּמוּד טוֹר
 וּבֵית יוֹסֵף. וְכֵן תִּקְבַּע לְעֲצֻמָּךָ שְׁעוֹר בְּשִׁלְחַן עֲרוּף וְשְׁעוֹר בְּרַמְב"ם,
 כִּי מְאֹד הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ו"ל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בְּפוֹסְקִים. וְעַל-כֵּן
 אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוּ מְבַלְּהָ אֵת זְמַנּוֹ, וּבְכָל יוֹם לוֹמֵד שְׁעוֹר בְּפוֹסְקִים,
 וְזֶה יִפְתַּח לְךָ אֵת הַמַּחֲזִין וְהַדְּעַת, וְתוֹזָכָה לְיִשְׁרוּת לֵב, בְּכַחֲנֵנֶת:
 "אוֹדֶךָ בְּיִשָּׁר לֵב, בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטִי צְדָקָךָ", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנוּ ו"ל
 (לְקוּטִי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב): כְּשֶׁלּוֹמְדִים מִשְׁפָּט ה', שֶׁהוּא שִׁלְחַן
 עֲרוּף, אֲזִי זוֹכִים לְיִשְׁרוּת לֵב, שְׁנֵת־יִשָּׁר לְבוֹ, וְאִין לוֹ שׁוּם קִשְׁיוֹת עַל
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

מַה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! הַדְּבַק אֵת עֲצֻמָּךָ רַק בּוֹ יתברך,
 וְתִרְגִּיל אֵת עֲצֻמָּךָ לְהִסְתַּפֵּל עִם הָעֵינַיִם רַק עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי צְרִיף שְׂתַדַּע, הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְכָל מִי שְׂמַדְבִּיק אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַרִי זֶה אֵינוֹ רוֹאֶה רַק אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ לְדְבָקוֹת כְּזוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ט' אֱלוּל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ וְכֵן אֶת הַכֶּסֶף וְכו'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלֵא כְּזֶה, רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד.

הַעֲקָר רְאֶה לְחִזּוֹק אֶת כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂיִהְיוּ תְּמִיד שְׂמִחִים וְעֹלִיזִים עַל נַעַם חֵלְקֵנוּ, וְתִרְאֶה לְקָרֵב עוֹד מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר זֶה יִסוּד וְעֲקָר הַכָּל, וְתִזְהֵר אֶת כָּל הַמְקַרְבִּים, שְׂיִשְׁמְרוּ אֶת עֲצָמָם, שְׁלֵא יִלְכוּ אֶל רְשָׁעִים, כִּי הַעֲקָר הוּא הַהֲלִיכָה — לֹא לִילָף אֶל רְשָׁעִים, כְּמוֹ שְׂדוּד הַמֶּלֶךְ מִתְחִיל אֶת סִפְרוֹ הַקְדוֹשׁ סִפְרֵ תְּהִלִּים: "אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ בְּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדַרְךְ חֲטָאִים לֹא עָמַד וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב"; כִּי הַעֲקָר מִתְחִיל עִם הַלִּיכָה, כְּשֶׁהוֹלְכִים בְּעֲצַת רְשָׁעִים, מִמִּילָא כְּכֹר עוֹמְדִים בְּדַרְךְ חֲטָאִים, וְאַחֲרֵי כֵן כְּכֹר יוֹשְׁבִים בֵּין לְצִים, כִּי כָּל הַעֲקָר לֹא לִילָף אֶל רְשָׁעִים, וְזֶה גַם מָה שְׂמַבִּיא בְּטוֹר (אַרְחַ חַיִּים, סִימָן א'), שְׂדוּד הַמֶּלֶךְ הַתְּפִלָּל (תְּהִלִּים קִיט, לה): "הַדְרִיכֵנִי בְּנִתִּיב מְצוֹתֶיךָ", שְׂזֶה סוֹכֵב עַל הַרְגְלִים. וְאוֹמֵר אַחֲרֵי כֵן (שֵׁם, פְּסוּק לה): "הֵט לְבִי אֶל עֲדוֹתֶיךָ", שְׂזֶה סוֹכֵב עַל הַלֵּב. וְאוֹמֵר אַחֲרֵי כֵן (שֵׁם, פְּסוּק לו): "הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שְׂוֵא", שְׂהוּא

הענינים. ולמה התחיל עם הרגלים? וכתב על זה ההגהות מהר"י פ"ן ו"ל, כי לכן התחיל דוד המלך עם הרגלים, כי הרגלים הן היסוד של האדם, והן עמודי הגוף, והן עקר והתחלה לכל הדברים, שאם לא ילך ברגליו לכת לצים, לא יבוא לחטא לא בעינים ולא בלב. ועל-כן התחיל דוד המלך עם הרגלים, כי אסור לילך בין רשעים. ודבר זה צריכים להחדיר בין אנשי שלומנו, שיברחו מרשעים, שלא יהיה להם עסק עם רשעים, ואז יצליחו את דרכם.

ראה להיות בשלום עם אשתך, ותחזק אותה, ואז תראה ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך, כי צריכים מאד מאד להקפיד על שלום-בית, והקדוש-ברוך-הוא יעזור לך, שיהיה לך באמת שלום-בית, ותראה לקנות לאשתך דברים יפים, ואז תראה איך שתצאנה לך מזה טובות גדולות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתרוה רב נחת מכל ילדיך, ויהיה לך אף טוב כל הימים.

המאחל לך פתיבה ונתימה טובה...

י"ז תקנ.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר כי תצא, ט' אלול ה'תשנ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך כמה פעמים, אף מרב טרדותי אין לי פנאי להשיבך תכף-ומיד, ובפרט שרבויה המכתבים מחפים לתשובה, ואני מתרשל מאד מאד. ובאמת אני מפחד מאד מאד, שלא אתן את הדין על זה שאיני כותב לכל אחד שפוטב לי, אבל מה

לַעֲשׂוֹת?! אֵין הַזְמַן בְּיָדִי, וְעוֹבֵר עָלַי הַרְבֵּה יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּבִפְרָט הַשָּׁנָה הַזֹּאת, הֵיטָה לִי שָׁנָה קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, פִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ הַתְּגַשֵּׁם וְהַתְּגַלֵּם בְּרָשָׁע הַזֶּה בְּיַבְנָאֵל, וְהוּא עוֹשֶׂה לָנוּ צָרוֹת צָרוֹת כָּל הַשָּׁנָה, וּמִמֶּשׁ הָיוּ כָּל-כָּף הַרְבֵּה בְּטוֹלֵי תוֹרָה, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן פִּי יִסְפֹּר, וְכִמְעַט שָׁפַל הַשָּׁנָה הַצְּרֻכָתִי לְכָתֹב רַק מִמֶּנּוּ וְכוּ' וְכוּ'. מַה לַּעֲשׂוֹת?! לֹא הֵיטָה לִי בְּרָרָה אַחֲרַת, פִּי הִבְחִירָה גְדוּלָה מְאֹד, וַיֵּשׁ לוֹ כַח הַטְּמָאָה מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁיִּכּוֹל לְבַלְבֵּל לְבַנְי-אָדָם אֶת דַּעְתָּם, וְלַעֲשׂוֹת לָהֶם שְׁטִיפַת מַח, וְהַהֲכָרַח לְגַלוֹת אֶת פְּרֻצוֹפוֹ הַטְּמֵא. עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא אָנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּהִיָּה לוֹ מַפְלָה גְדוּלָה לְגַמְרִי, כִּי רַבִּים חָלְלִים הִפִּיל, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מַה שָּׂרַק גֵּרֵם הַשָּׁנָה הַזֹּאת.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד, וְאָנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲשַׁתֵּךְ תְּשׁוּבָה, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר, וְאִף שֶׁיֵּשׁ עֲכָשׁוּ בְּלִבּוֹל גְּדוֹל שֵׁם בְּרוּסְיָה, וְאֵנְחָנוּ לֹא יוֹדְעִים מַה לַּעֲשׂוֹת — אִם לְנִסְעַ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אוֹ לֹא, כִּי נַעֲשֶׂה שֵׁם מְרֹד רְצִינִי, עִם כָּל זֹאת אֵנְחָנוּ בּוֹטְחִים רַק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵין אֵנְחָנוּ נוֹפְלִים בְּדַעְתָּנוּ כָּלֵל, כִּי אִם לֹא נִזְכָּה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבָּנוּ וְ"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲנִי נַעֲשֶׂה אֶת הַקְּבוּץ בְּיַבְנָאֵל, כִּי מָה אִמְרֵךְ! יַבְנָאֵל הִיא עוֹלָה עַל הַכֵּל, כִּי זֶה יְהִיָּה נַעֲשֶׂה עִיר עַל שֵׁם רַבָּנוּ וְ"ל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל.

אָנִי מְקַנְנָא בְּךָ מְאֹד עַל שֶׁנַּעֲשִׂיתָ גִבְאֵי צְדָקָה, וְאַתָּה עוֹזֵר לִי מְאֹד מְאֹד עַל "עוֹזֵר שְׁבַת", יַעֲזוֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּרֹוּה רַב נַחַת מִלְדִּיךָ. הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיְהִיּוּ תְּמִיד שְׂמִחִים וְעֲלִיזִים, וְלֹא יִתְבַּלְבְּלוּ מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, אָנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּשִׁמְעֵה לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקנא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ט' אֱלוּל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיִּצִילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה
וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם וְלִהְיוֹת בְּיַחַד
בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת לְמַעַן טוֹבַתְכֶם הַנְּצַחִית, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֵאמֶר
חֻזַּק, כְּאֲשֶׁר אֲנִי מִזְהִיר אֶתְכֶם כִּמְעַט בְּכֹל יוֹם עַל דְּבַר זֶה, כִּי אֲנִי
רוֹאֶה אִיךָ שֶׁהַסְּמ"ך-מ"ם אֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, וּמִתְכַּנֵּן כָּל מִינֵי
תְּכוּנוֹת לְהַפִּילֵנוּ בְּאִיזָה פַח, וְאֲנִי יְכוּל לְבַשֵּׁר לָכֶם בְּפֶה מְלֵא עֵם
כָּל הַלֵּב, שֶׁבְּקָרוֹב יִכְנסוּ פֶה לְגוֹר עוֹד מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת עַל אַפָּם וְעַל
חֲמַתָּם שֶׁל כָּל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, וְעַל אִף שֶׁנִּרְאָה הַדְּבַר הַזֶּה
כְּחֵלוֹם, עוֹד תִּרְאוּ אִיךָ זֶה מִתְנַשֵּׁם, וַיְהִיָּה לָנוּ תְּלִמּוּד-תּוֹרָה לְבָנִים
וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת נִפְלָא מְאֹד לְכֹל הַגִּילָאִים, וְכֵן עוֹד הַרְבֵּה מוֹסְדוֹת
שֶׁל צְדָקָה וְחֶסֶד — יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׂמַח לְבָנוּ, וְתִגַּל נִפְשָׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ
יִתְבָּרַךְ. אִךְ עַקֵּר הַהַצְלָחָה הִיא כְּשֶׁתְּחֻזִּיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, כִּי בְּזֶה
תְּלוּי הַכֹּל, כִּי כָּל זְמַן שֵׁישׁ אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה, אֵין לְהַסְמ"ך-מ"ם שׁוֹם
שְׁלִיטָה, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁמִּתְחִילִים לְהִיוֹת פְּרוּדִים, יֵשׁ לוֹ פֶּתַח הַיְכָן
לְהַכְנִס. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְמִסֵּר אֶת נַפְשָׁנוּ עַל נִקְדָּה זו — לְהִיוֹת
בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת. וְאֲנִי יוֹדֵעַ מַה שֶּׁאֲנִי מְדַבֵּר, כִּי הִנֵּה עֹכְשׁוֹ
הוּא עוֹבֵד לְהוֹצִיא אֶסּוּר וְכוּ' עַל הַצְּרַכְנֵיָה שֶׁפִּתְחָנוּ "צְרַכְנֵיָה
בְּרֶסֶלֶב", כְּאֵלוֹ שֶׁאֶסּוּר לְקַנּוֹת שָׁם וְכוּ', וְכִבֵּר עֲשֵׂה מִהַפְּכָה בְּמוֹעֶצָה
— לְמָה נִתְּנוּ לָנוּ רִשְׁיוֹן וְכוּ', וּבְאֶמֶת עָלֵינוּ לְהִרְאוֹת לוֹ, שֶׁאֵינָנוּ
מִתְפַּעֲלִים מִמֶּנּוּ, וְאֵין שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ כְּלָל, וְאִדְרַבָּה רְאוּי לְכֹל אֶחָד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁיִּקְנֶה רַק בְּצַרְכְּנֵיָה שְׁלָנוּ, כִּי הָרִי ... מוֹסֵר אֶת
נַפְשׁוֹ, שֶׁיְהִיָּה יוֹתֵר בְּזוֹל מִמְּקוֹמוֹת אַחֲרִים וְכוּ', וְלִשְׁלֵם צְרִיכִים
לְשֵׁלֵם גַּם בְּמִקְוֹמוֹת אַחֲרִים... וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ מִדּוּעַ הִנַּכְּם

מתרשלים לקנות אצלו?! אדרבה בזה יתחזק יותר ויותר, פי תהלה לאל, יש לנו צרכניה, והם צריכים אותנו ולא אנחנו אותם, ואל יקל בעיניכם דבר זה, פי הסמ"ך-מ"ם אינו יושב בשקט פרגע, וכבר מתכנן תכנונים לאסור אותנו... אבל תהלה לאל, איננו מפתחים ממנו, ולבסוף תתגלה כל הצביעות והשחיתות שלו, מה שעשה כאן במשך כל השנים וכו' וכו'. ולכן ראו קדם כל להחזיק את עצמכם ביחד, ואיש את רעהו יאמר חזק, ותדעו שבאתם לבנאל רק בעבור תורה ותפלה, ולעבד את הקדוש-ברוך-הוא במנוחה ובשלות הנפש, ותשתדלו לא לריב אחד עם השני, ודרבה לעזר אחד את השני בכל מה שרק יכולים, וכשאחד מאנשי שלומנו פותח חנות, צריכים כל אנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל לקנות אצלו, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד הרבה מאנשי שלומנו יפתחו חניות — על אפם ועל חמתם של כל שונאינו ומתנגדינו, ועוד תראו איך שכל בנאל תתהפך ל"עיר ברסלב".

נא ונא ראו לבלות את זמנכם היקר רק לעשות דברים טובים, מצוות ומעשים טובים, לעזר איש את רעהו, וכן להפיץ מעינות החכמה חוצה, לדבר עם כל אחד דבורי אמונה והשגחה פרטית, ובזה תצליחו דרככם.

ועל כלם — ראו לדבר עמו יתברך ולפרש את כל שיחתכם ואת כל אשר עם לבבכם עמו יתברך, באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו. ואין לנו עצה אחרת רק תפלה, וזה הפלי זין שלנו, וזה מה שקבלנו מרבנו ז"ל. ואם נהיה חזקים בדבר זה, אז נראה נסים נגלים שיעשה הקדוש-ברוך-הוא עמנו.

המאחל לכם כתיבה וחתומה טובה...

י"ז תקנב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תצא, ט' אלול ה'תשנ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו.

מה אמר לכם! כל מה שאני מסתפל ומתבונן יותר בחלק ראשון של ספר שו"ת "אשר בנחל", אני מפסיק להתפלא על גדל היפי והעבודה העצומה אשר מנחת בו, יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו להדפיס את כל החלקים של הספרים הקדושים "אשר בנחל", כי בודאי זה יהיה אור גדול מאד לכל עם ישראל; כי באמת אין האדם חי לעולם, הגה הוא כאן, והנה הוא כבר יצא מזה העולם, ורק זה מה שישאר מן האדם. ועל-כן מאד באתי לזרז אתכם, שתראו לעשות כל מיני פעולות שבעולם להמשיך להדפיס חלק אחר חלק, וזו מתנה גדולה לעולם, כי ספרי "אשר בנחל", הם התעוררות גדולה מאד מאד, אשרי מי שיזכה להדפיסם, ואשרי ואשרי מי שיזכה ללמד בהם, וראוי לכם לשמח כל ימי חייתכם על נעם חלקכם שזכיתם לזה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתזכו להמשיך להדפיס את כל חלקי "אשר בנחל", ויהיה לכם שפע דקדשה, ולא תצטרכו לבריות, אלא יהיה לכם כסף משלכם, ותרוו רב נחת מכל הילדים, ותצליחו בחייתכם.

המאחל לכם כתיבה וחתימה טובה...

י"ז תקנ"ג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תצא, י' אלול ה'תנש"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד שמחתי לשמע שתרגמת את הקוונטרס "תהיה רגוע" לצרפתית, ומי יתן שידפיסו אותו, כי ... מאד מענין בצרפתית, כי הוא נוסע בכל המקומות, שיש שמה אחינו בני ישראל מצרפת, וזה

מאד נחוץ, אבל צריכים לבדק עם יליד צרפתי, שלא ערבבו בזה דעות כוזבות, ובענין היהודי ... שמצאת, טוב מאד שעשית, פי מצנה לפרסם את הצבוע והרשע הזה וכו' וכו', כי אני עוד לא ראיתי רשע מרשע פזה, שהוא נגד הדת, ואף שמלבש עם שטרימל וכו' וכו', עוד לא ראיתי רשע פזה, שיהיה פל-פף נגד כל דבר שבקדשה, מקוה, תלמוד-תורה, פשרות וכו' וכו', וכבר לא יועיל לו שום דבר, ועל-כן מה טוב ומה נעים, אם תשלח ליהודי הזה תכף-ומיד את הקונטרס "כבוד הבעל" ו"כבוד האשה" שיתרגמם, אדרבה זכותו תגדל מאד, שיפיצו את זה בכל החתנות, והנה טוב מאד, שתתן לו עוד קונטרסים שיתרגמם, ואנחנו נדפיסם, כי צרפתית היא השפה השניה אחר אנגלית, שמאד נחוצה בעולם, וגם פה אנחנו יכולים להשתמש בזה.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראה לשלם את כל החובות שלך. ועל-כל-פנים את החובות שלוית אצל עניים מרודים ביבנאל ראה לשלם, כי פלם בוכים לי שאתה חייב להם כסף, ועל-כן ראה לשלם על-כל-פנים לאלה העניים שלוית מהם, כי הם פשוט מסכנים, כי אין להם לעבר את היום. העקר אל תתערב בשום מחלקת ביבנאל, הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שהכל יעבר בשלום, ולא תהיה מערב בשום דבר, הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שנזכה להצליח תמיד.

נא ונא ראה לקבע לעצמך שעורים כסדרן במקרא, משנה, גמרא, מדרש ושלחן ערוך, וסוף כל סוף תראה נסים ונפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

ראה לשלם ל... מה שאתה חייב לו, כי פשוט ההדפסה נעצרת בשביל דברים פאלו וכו' וכו', וכן ראה להפיץ את הקונטרסים החדשים ביתר שאת וביתר עז. ואודות הנסיעה לציון רבנו ז"ל, אם ימשיך המצב להיות חמור כל-כף, אזי מסתמא אעשה את הקבוץ ביבנאל השנה.

הכפל הדבר, ראה לשלח תכף-ומיד אקספרס ל... את הקונטרסים "כבוד הבעל" "כבוד האשה", ותחזקו ותעזרו

לְתַרְגְּמָם וּלְהַדְפִּיסָם, וְזֶה רְעִיּוֹן טוֹב, שֶׁתִּסַּע לְשֵׁם מַפְעֵם לְפַעַם, וּלְמַלֵּא אֶת כָּל צְרָפֶת עִם הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, כִּי כָּל־מַצְמָאִים לְדַבֵּר ה' ... מִתְפַּשֵּׁטֶת שָׁם מְאֹד מְאֹד, וַיֵּשׁ לָהֶם הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, כִּי אֵין לָהֶם שׁוֹם הַתְּחִרּוֹת וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל-כֵּן רָאוּי לָנוּ לְהַפְיֵץ אֶת כָּל צְרָפֶת לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה עִם הַקּוֹנְטְרָסִים. וְכֵן רָאוּי לָךְ לְעוֹרֵר אֶת אַנְשֵׁי תְּמִימִים, שְׂרוּצִים לְעֵלוֹת לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂיָבֹאוּ וַיִּקְנוּ דִּירוֹת בְּיַבְנָאֵל, כִּי מְאֹד רְצוֹנֵי שְׁהַדִּירוֹת הַחֲדָשׁוֹת תַּעֲבֹרְנָה לְבַעֲלִים שֶׁל יְהוּדִים חֲרָדִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ.

הַמְּאַחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תְּקֵנָה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, י' אֱלוֹל ה'תַּשְׁנ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אִפְגָּיִם שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עַל שְׂאֵתָה זוֹכָה לְחִטָּף בְּכָל יוֹם תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְעוֹד תִּרְאֶה דְּבָרִים נְפִלְאִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

בְּעִנְיַן רֵאשׁ הַשָּׁנָה, עֲדִין אֲנִיחְנוּ לֹא יוֹדְעִים שׁוֹם דְּבָר, וְכִפִּי הַנִּרְאָה אִם לֹא יִשְׁקֹט הַמַּצָּב שָׁם בְּעוֹד יוֹם יוֹמִים, נַעֲשֶׂה אֶת הַקְּבוּץ בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, כִּי אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְהַכְנִיס בְּסַפְּנָה אַנְשֵׁים וְכוּ' וְכוּ', כִּי עִם הַרוּסִים הָאֵלֶּה לֹא יְכוּלִים לְדַעַת מֶה יִקְרָה, אִף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַמוֹן מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ יִסְעוּ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְרוּסְיָה — אֲשֶׁרֵיהֶם

וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָם, אֲבָל אֲנִי מִצְדֵי אֵינִי יָכוֹל לְהִכְנִיס בְּסִפְנָה כָּל-כָּף
הַרְבֵּה אֲנָשִׁים, כִּי נִפְשׁוֹת רַבִּים תְּלוּיִים בִּי וְכוּ' וְכוּ'.

הַעֲקָר רָאָה לְהֵיוֹת קָבוּעַ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הִקְבִיעוֹת
זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, אֲנִי מִקְנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְרֵאוֹתָךְ בְּקָרוֹב,
וְנִשְׁמַע רַק בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִצָּא, י' אֱלוֹל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

מָאד מָאד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר וְכוּ'
עֲלִיכֶם.

מֵה אִמַּר לְךָ! לְבִי נִשְׁבֵּר בְּקִרְבִּי לְגַמְרִי, כִּי תָמִיד יֵשׁ בְּרִצּוֹנִי
לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, עִיר שֶׁל חֶסֶד וְצִדְקָה, עִיר שֶׁל אֱמֶת
וְיִשְׁרָאֵל, עִיר שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה, עִיר שֶׁל שְׂמֵחָה וְאַהֲבָה וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי
רוֹאֶה אִיךָ שֶׁהַסְּמ"ךְ-מ"ם אֹרֵב בֵּינֵנוּ מָאד מָאד לְקַלְקֵל אֶת הָאַהֲבָה
וְהַשְׁלוֹם וְכוּ' וְכוּ', וְכֹל מֵה שֶׁאֲנִי חָנוּ רּוֹצִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל רַבְּנוּ ז"ל,
מִתְפַּשֵּׁט הַסְּמ"ךְ-מ"ם לְאַרְכּוֹ וּלְרַחְבּוֹ, וְדָבָר זֶה הִיָּה תָמִיד מֵאִז
שֶׁהָיָה רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְהוּא גָּלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁ, שֶׁהַסְּמ"ךְ-מ"ם שׁוֹנֵא
אוֹתוֹ, וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל סָבַל רְדִיפוֹת כָּל יָמָיו רַק בְּשִׁבִיל זֶה שֶׁהִפִּיץ
אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הָיָה הַרְבֵּה מְפָרְסָמִים, שֶׁרָצוּ לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ
אֲדָמוּר גָּדוֹל מָאד, וְרָצוּ לְתַן לוֹ הַרְבֵּה כֶּסֶף, הַעֲקָר שְׂעִיזוֹב אֶת רַבְּנוּ
ז"ל. וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל הִזְיָה עֲקָשָׁן גָּדוֹל, וְאָמַר: אֲפֹלוּ שְׂאֲתַבְּזָה כָּל יָמֵי
חַיֵּי, לֹא אֶעֱזוֹב אֶת רַבְּנוּ ז"ל. וְכֵן נִתְקַיֵּם אֲצִלוֹ בְּמֵלֵא מוֹבֵן הַמְּלָה,
הַכְּנִיסוּ אוֹתוֹ בְּבֵית-סֵהֶר, וְהָיָה בְּבִזְיוֹנוֹת וּבְסִפְנוֹת עֲצוּמוֹת שָׁם, עִם
כָּל זֹאת לֹא עֲזַב אֶת עֲצָמוֹ, אֶלֶּא הִמְשִׁיךְ לְהֵיוֹת אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, וְגָלָה
וּפְרָסָם אֶת רַבְּנוּ ז"ל לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְעַל-כֵּן זָכָה שֶׁשְׁמוֹ הַקְּדוּשׁ נִשְׁאָר

בין אנשי שלומנו קדוש קדוש קדוש, ואף שהיו אצל רבנו ז"ל תלמידים בעלי רוח-הקדש ובעלי השגה ובעלי מופתים וכו', עם כל זאת כבר נשפח זכרם לגמרי, רק מוהרנ"ת ז"ל, שהוא היה התלמיד נאמן, שמסר את נפשו בעבור רבנו ז"ל, סוף כל סוף נשארה ממנו השארה.

לזאת אבקש אותך מאד מאד, אני יודע מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ואיך שאת מוסרת את נפשך, עם כל זאת כדאי לנתר בשביל השלום, ואת תמשיכי לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בין הנשים באהבה, אחנה ורעות, ותשתדלי שיהיה שלום, את בעצמך אל תפלי בדעתך כלל, אלא ראי להמשיך להיות שמחה ועליזה, ולהתבודד עצמך עמו ותברך, ואז תצליחי כל ימי חייך, פי העקר תלוי כפי שהאדם מתבודד עצמו ומישב את דעתו, וזוכה להיות בשמחה ומשמח אחרים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי כל ימי חייך.

המאחל לך כתיבה וחתומה טובה...

י"ז תקנו

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, ט"ו אלול ה'תנשא.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי עכשו את מכתבך.

אודות הספור עכשו עם וכו', לדעתי, קימת מצוה לא תעמד על דם ורעה, כי בן דודך בקש ממך לעשות מצוה וכו', ועל-כן כדאי המצוה שתגן עליך, שתצא זכאי מידיהם, ויבדאי תדע מה להשיב להם וכו', וכל הרע יפל על ראש המסית ומדיח וכו'. ומי יתן שפכר נזכה לשמח במפלתו.

אודות הרב ... בְּוֵדָאֵי הִיא מְצוּה גְדוּלָה מְאֹד מְאֹד לְעֶזֶר לוֹ, כְּדֵי שְׂיֻכַּל לְהַגִּיעַ תְּמִיד לְ"הֵיכַל-הַקִּדְשׁ", כִּי הוּא עֲמוּד הַשְּׂדֵרָה לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְהַחֲדִיר בָּהֶם שְׁעוּרֵי תוֹרָה, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד נֶחֱוֹץ לְקַהֲלָה וּבַפֶּרֶט לָנוּ קַהֲלָה חֲדָשָׁה, שְׁעַכְשׁוּ רַק מִתְחִילָה לְשַׁגְשֵׁג וּלְפָרַח. וְלָכֵן כְּדָאֵי תְּמִיד לְעוֹרֵר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיַעֲזְרוּ לוֹ לְבוֹא עִם רַכְבָּם, וְתְּמִיד יִצְלָצְלוּ לוֹ אִם הוּא צָרִיף מְשֵׁהוּ וְכוּ', וְטוֹב לְהַדְרִיף אוֹתוֹ אִיף שְׂיֻקַּבֵּל רִשְׁיוֹן, כְּדֵי שְׂיֻכַּל לְנַהֵג כְּרָאוּי.

רְאֵה לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, רַק תְּמִיד בְּרוּחַ לָךְ רַק אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעִן, כִּי אִם עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמַיִם. וְתִאֲמִין לִי, מִי שְׂמִתְבּוֹנֵן, רוֹאֵה נְסִים נְגָלִים שְׁעוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל שְׁעַל וּפְסִיעָה. הִנֵּה חֲשֵׁף וְאַפְלָה וְכוּ', הִנֵּה קִיר וְהֵר עוֹמֵד מִמּוּל כְּחוֹמַת בְּרוּזֵל וְכוּ', וְהִנֵּה כְּבֹר רוֹאִים אֵיזָה אוֹר וְכוּ', וְאֵין כָּאֵין קִיר וְהֵר וְכוּ', כִּי הַכֹּל נֶעְלָם. וְדַבֵּר זֶה הוֹלֵךְ בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל שְׁעָה מִמֶּשׁ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוּ יִרְאֶה נְסִים נְגָלִים עַל כָּל שְׁעַל וּפְסִיעָה. וּבַפֶּרֶט מִי שְׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר, אֲצִלוּ דְבַר זֶה בְּקִבְעוֹת. וְצָרִיף לְזַכֵּר אֶת זֹאת הֵיטֵב לְמַעַן יִחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד.

רְאֵה לְדוֹחַ לִי מַה שְּׁלוֹם הַתְּלִמוּד-תוֹרָה "לְדֵי חֵן", וְכֵן מַה יְהִיָּה עִם הַגֵּן לְבָנוֹת "בֵּית פֵּיִיגָא", וּמִי תַהֲיָה הַגִּנָּנֶת וְכוּ'.

הַכֹּפֵל הַדְּבַר, רְאֵה לְהַתְקַשֵּׁר עִם הָעוֹרֵף-דִּין, וְתִשְׁאַל אוֹתוֹ כָּל הַפְּרָטִים, כִּי לְדַעְתִּי, זֶהוּ מוֹסֵד צְבוּרִי, שְׂאִינוּ עוֹסֵק בְּמִסְחָר.

הַמְּאַחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקנז

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְבוּא, ט"ו אֱלוּל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הֵרֵב ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שֶׁמִּחְתָּנִי מַעֲנִין הַפְּעֻלוֹת טוֹבוֹת, פְּעֻלוֹת מְבָרְכוֹת שֶׁאַתָּה זוֹכֶה וּמוֹזְפָה אֶת אַחֵרִים.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! לֹא בְחִנָּם שֶׁהִסְמַ"ךְ-מ"ם לֹדְקָה אֶת עֲצָמוֹ כָּל-כֶּף עֲלֶיךָ, כִּי יֵשׁ לְךָ כַּחוֹת עֲצוּמִים. וְלִכְּן עֲלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שֶׁבְּעוֹלָם לֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה וּמִשׁוּם דְּבָר כָּלֵל, יְהִיֶּה אִיךָ שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה מָה שִׁיְהִיָּה, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה פֶּה נְסִים נִגְלִים שִׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הִנֵּה בְּשָׁבוֹעַ הַזֶּה וְהַבֵּא נִכְנָסוֹת עוֹד שְׁתִּי מִשְׁפָּחוֹת, וְעוֹד תִּרְאֶה אִיךָ שִׁיִּכְנָסוּ פֶּה סוּף כָּל סוּף לְגוֹר כַּמָּה מְאוֹת מִשְׁפָּחוֹת, וְאַנְחֲנוּ נַעֲשֶׂה בֵּית-דִּין מִשְׁלָנוּ, וְאַתָּה תִּהְיֶה אֲצִלָּנוּ מוֹרֵה-הוֹרָאָה, וְיִהְיֶה לָנוּ מוֹסְדוֹת שֶׁל צְדָקָה וְחֶסֶד, תִּלְמוּד-תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר וְכוּלָּל לְאַבְרָכִים עִם מְנִינִים אַחֵר מְנִינִים — הֵן לְשִׁחְרִית וְהֵן לְמִנְחָה וְהֵן לְמַעְרִיב, מִמֶּשׁ תִּהְיֶה קֵהֵלָה שׁוֹקֵקֶת חַיִּים, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבָנוּ וְתִגַּל נַפְשָׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יְתִבְרָךְ. דְּבָר שֶׁעֲכָשׁוּ אֵין יְכוּלִים לְתַאֵר שִׁיְהִיָּה פְּמוֹתוֹ, אֲבָל מִי שֶׁעֵינִים מְזַכְכוֹת לוֹ, יִרְאֶה שֶׁבְּקָרוֹב מִמֶּשׁ תִּתְגַּשֵּׁם שְׁאִיִּפְתָּנוּ, עַל אִף רְצִיחַת הַסְּמ"ךְ-מ"ם וְהִסְתָּתוֹ, שֶׁהוּא מִסִּית וּמְדִיחַ אֶת תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם וְאֶת חֲבָרֵי הָרַע-בְּנִים וְכוּ', לֹא מוֹעִיל לוֹ שׁוּם דְּבָר, וְאַנְחֲנוּ מִתְקַדְּמִים פְּסִיעָה אַחֵר פְּסִיעָה, בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ בּוֹנֵים מְקוֹה מְפֹאֶרֶת, וְהַכֵּל בְּשֶׁקֶט בְּשֶׁקֶט. וְהִנֵּה עוֹד מְעַט יִגְמַר בְּכִי טוֹב, מִי הֶאֱמִין לְדְבָר כִּזֶּה לְפָנֵי כַּמָּה חֲדָשִׁים, וְכֵן בְּעֵינֵן הַתִּלְמוּד-תּוֹרָה, וּבְקָרוֹב מִמֶּשׁ נִרְחִיב אֶת בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ הַקָּיָם עֲכָשׁוּ לְכָל הַפְּחוֹת פִּי שֶׁלְשָׁה כַּמָּה שֶׁהוּא עֲכָשׁוּ. וְזֶה יְהִיָּה כְּבָר בְּשָׁבוּעוֹת הָרִאשׁוֹנִים אַחֵר הַחֲגִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁנוֹזְפָה כְּבָר לְקַבֵּל רִשְׁיוֹן בְּעֵבּוֹר בְּנִית בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ הַגָּדוֹל, שֶׁזֶה יְהִיָּה מִמֶּשׁ אֲרָמוֹן, וְעַל-כֵּן רָאִה לְהוֹצִיא מִדַּעְתָּךְ כָּל מִינֵי מִחְשָׁבוֹת וְכוּ' שִׁישׁ לְךָ עֲכָשׁוּ וְכוּ'. הֵן אֱמֶת שְׁאֵנִי מִבֵּין אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְכֵן אוֹתְךָ, אֲבָל בְּקָרוֹב מִמֶּשׁ תִּקְבַּל רִשְׁיוֹן, וְתוּכַל לְנַהֵג רֶכֶב בְּלִי שׁוּם פֶּתַח עַל אָפֶם וְחִמְתָּם שֶׁל כָּל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ.

וְעַל-כֵּן רָאִה, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי תִדַּע, אֲשֶׁר זְכוּת הַרְבִּים תְּלוּיָה בְּךָ, וְכָל הַמְּזוּפָה אֶת הַרְבִּים, אֵין חֲטָא בָּא עַל יְדוֹ' (אָבוֹת ה, יח); וּבּוֹדָאי עוֹד תִּרְאֶה

נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. העקר ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה, לידע שאין בלעדיו יתברך כלל, ואין הקדוש-ברוך-הוא בא בטרוניא עם בריותיו (עבודה זרה ג.), ולכל אחד הוא בא פפי כחותיו. ועל-כן בודאי יש לך כחות עצומים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה להוציאם מהכח אל הפעל, ותבשר לי בשורות משמחות מהפעלות נפלאות וטובות שאתה עושה.

העקר ראה שישרה שלום בין אנשי שלומנו, וזה מאד מאד חשוב לנו, ובפרט בין הנשים, ראה ללמד עמהן בכל שבוע, ותכניס ביניהם משג של לדון לכף זכות אחת את השניה, ולא לדבר ולפטרט, חס ושלום, אחת על השניה לשון-הרע ורכילות, אשר זה מאד מאד נחוץ לנשים.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

י"ז תקנח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, ט"ו אלול ה'תנשא"א.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד אני מצטער בצערך הקשה מה שעובר עליך, אבל לדעתי, עליך להתחזק מאד מאד, כי בעליך הוא הרוח-חיים של כל אנשי שלומנו, וממש הוא חוט השדרה של קהלתנו. ועל-כן לא בחנם שהסמ"ך-מ"ם מתגבר עליו, אבל הכל זמנית, ועוד תראי שהקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתוכלי להחליף את הדיקה ולגור כאן סמוך לבית-המדרש, ותהיי סמוכה אל ... ושאר נשות אנשי שלומנו, זה רק זמנית שאתם גרים שמה, כי אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף נקנה את הבנין שלכם לבית-ספר לבנות, ואתם תחליפו דירה לכאן.

עליך לדעת, כי כל אשה אחר לידה מרגישה את עצמה מאד

מִשְׁפֵּלֶת וּמִזְנוּחַת וּנְפוּלָה וְכוּ', וְזֶה דְבַר טְבָעִי. וְעַל-כֵּן רָאִי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי זֶה יַעֲבֹר, וְתִהְיֶי בְּרִיאָה וְחִזְקָה וּבְמַצְב־רוּחַ מְאֹד טוֹב, וּבְפָרֵט שְׁזִכִּית לְבַעַל כְּזֶה, שֶׁהוּא תִלְמִיד חָכָם מְפֻלָּג, וְעוֹד יִזְכֶּה לְהִיּוֹת הַמּוֹרֶה-הַרְאָה שְׁלֵנוּ כְּאֵן בִּיבְנֵאֵל, וְלָכֵן רָאִי לְהוֹצִיא מִדַּעְתְּךָ כָּל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת שֶׁל וְכוּ', כִּי כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה מ"ד): "תְּחִילַת נְפִילָה — גִּיסָה", וַיְהוּדֵי צָרִיךְ תְּמִיד רַק לַעֲלוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה, וְלֹא לְסַגֵּת אַחֲזוֹר. וּבְפָרֵט שְׁבַעֲלֶךָ אָהוּב וּמְקַבֵּל אֶצֶל כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לְרוּחַ רַב נַחַת מִכָּל הַיְלָדִים, וְתִהְיֶי בְּרִיאָה וְשְׁלָמָה, וְתִמְיֵד בְּמַצְב־רוּחַ שְׁמֵחַ, וְתִשְׁמַחֵי אֶת כָּל נְשׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ, וּכְבֹר אֲזַכֶּה לְבוֹא לְגוֹר בְּקִבְעוֹת בִּיבְנֵאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם כְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקנט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְבוּא, ט"ו אֱלוּל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תִּלְמִידֵי "הַיִּכְל-הַקְּדוּשׁ", הַגּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאַחַד יַעֲזֹר לְשֹׁנֵי, כִּי עַקֵּר כָּל עַם יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֲחֻדוּת וְהָאַהֲבָה בֵּינֵיהֶם, כְּשֶׁעַם יִשְׂרָאֵל מְאַחְדִּים, אֲזוּ שׁוֹם אָמָה וְלִשׁוֹן לֹא תוּכַל לָהֶם. וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה אֵיזָה פְּרוּד, חַס וְשְׁלוֹם, בֵּינֵיהֶם, אֲזִי תַכְף-וּמְיָד כְּבֹר יֵשׁ לְהַסְמֵ"ךְ-מ"ם מְקוֹם לְהַכְנִס בָּהֶם. וְעַל-כֵּן רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת.

תִּאֲמִינוּ לִי, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! שְׁלִבֵי וְנַפְשֵׁי אֲצַלְכֶם בְּיַבְנָאֵל
כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה, וְאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְחַנֵּן לְפָנָיו יְתִבְרַךְ,
שֶׁכָּבֶד אֲזַכֶּה לָבוֹא לְהִתְיַשֵּׁב שָׁם, אַךְ עַדִּין יֵשׁ הַמוֹן מְנִיעוֹת, אֲבָל
אֲנִי מְקַוֶּה לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף אֲשַׁבֵּר אֶת כָּל
הַמְּנִיעוֹת, וְאֲזַכֶּה לָבוֹא לְגוֹר בְּיַנִּיכֶם.

וּמֵאֵד מֵאֵד הֵייתִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שֶׁתַּעֲזְרוּ לִי
לְהִתְפַּלֵּל, שֶׁכָּבֶד אֲזַכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל וְלָבוֹא וְלְהִתְיַשֵּׁב
בְּיַבְנָאֵל, כִּי בְּאֵמֶת מָה שֶׁתִּפְלֶה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דָּבָר שֶׁכָּעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל
לַפַּעַל. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּעַדִּי, שֶׁאֲזַכֶּה לָצֵאת מֵהַחֻבוֹת
וְהַסְּבוּכִים שֶׁנִּסְתַּבְּכְתִּי בָהֶם, וְכֵן שֶׁכָּבֶד אֲזַכֶּה לָבוֹא לְגוֹר אִתְּכֶם בְּיַחַד
בְּיַבְנָאֵל, וְלִבְנוֹת בְּיַחַד "יַבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב".

מָה אָמַר לָכֶם, יְדִידֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! אַתֶּם רוֹאִים בְּכָל יוֹם אֶת
הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִפְרָט שֶׁנִּכְנַסְתֶּם
לְגוֹר פֶּה בְּיַבְנָאֵל. וְתִהְיֶה לָאֵל, מִתְרַבֶּה הַקְּבוּץ שֶׁלָּנוּ בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר
וְיוֹתֵר, וּבְכָל פַּעַם נִכְנַסְתָּ עוֹד מִשְׁפָּחָה וְעוֹד מִשְׁפָּחָה, כֵּן יַעֲזֹר
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּזְכָּה שֶׁיִּכְנַסוּ מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת בְּלִי שׁוֹם גְּזֻמָּא
כָּלֵל, וְיִהְיֶה לָנוּ בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת "בֵּית-פִּיגָא" מִכְּתֶה א' וְעַד תִּיכּוֹן
וּסְמִינַר וְתִלְמוּד-תּוֹרָה "יְלַדֵּי-חַן" מִכְּתֶה א' עַד יְשִׁיבָה קִטְנָה וְיִשִּׁיבָה
גְּדוּלָה, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבָנוּ וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יְתִבְרַךְ. הַעֲקָר
מָה שֶׁצְּרִיכִים, שֶׁתִּהְיֶה אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי אֲנַחְנוּ
מִשְׁפָּחָה אַחַת, וְכִמוּ בְּמִשְׁפָּחָה יֵשׁ כָּל מִינֵי טְפוּסֵי יְלָדִים, וְאִי אֶפְשָׁר
בְּשׁוֹם פָּנִים וְאֶפֶן לְהַכְרִיחַ שֶׁכָּל אֶחָד יַחֲשֹׁב כְּמוֹ חֲבֵרוֹ, כִּי הַהֲכָרַח
שֶׁלְכָל אֶחָד יִהְיֶה לוֹ הֵלֶךְ מִחֲשָׁבָה אַחֵר מְזוּלָתוֹ, כְּמוֹ-כֵן הוּא בֵּין
אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁכָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הֵלֶךְ מִחֲשָׁבָה אַחֵר, אֲבָל תְּמִיד
צְרִיכִים לְדַעַת, שֶׁכְּמוּ שֶׁבְּמִשְׁפָּחָה אִי אֶפְשָׁר וְלֹא יָכוֹלִים לְהִתְנַתֵּק
אֶחָד מֵהַשְּׂנִי, כִּי סוּף כָּל סוּף הוּא נִשְׁאָר אֶחָד מִהַמִּשְׁפָּחָה, כְּמוֹ-כֵן
בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ צְרִיכִים לְדַעַת, כִּי כָּלֵנוּ מִשְׁפָּחָה אַחַת גְּדוּלָה,
וְאֶחָד צְרִיף לַעֲזוֹר לְשִׁנֵּי בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, וְלִמְסָר אֶת נַפְשׁוֹ אֶפְלוּ
שֵׁישׁ לְמִישָׁהוּ אֵיזוֹ קִנְיָה וְשִׁנְיָה וּמִחֻלָּקֶת, צְרִיכִים לַעֲקָר אֶת זֶה

מהלב, ולידע אָשֶׁר כָּל עֲנִינֵנוּ הוּא רַק אֶהְבֶּה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וְאֶחָד יַעֲזֹר אֶת הַשָּׁנִי.

וְלִכֵּן אֲנִי מִבְקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁתַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, שִׁיְהִיָּה רַק הַשְּׁלוֹם בֵּינֵיכֶם, וְתַעֲזְרוּ אֶחָד לַשָּׁנִי שְׂנוּכָל לְהִתְפַּתַּח לְקַהֲלָה מְשֻׁשְׁגַת בֵּין בְּגַשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחֵי, וְתִתְפַּלְלוּ בְעַדִּי, שְׁכַבֵּר אֲזָכָה לְצֵאת מִהַחֹבוֹת וּמִהַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים, וְאֲזָכָה לְבָנוֹת אֶת "יִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב" עַל אִפּוֹ וְעַל חֲמַתּוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַחוֹתֵר תַּחְתָּנוּ, וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה, וְשִׁיזְכוּ לְהִתְקַרֵּב אֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת תָּמִיד בִּישׁוּעָתֶךָ שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא רְאוּ לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם, רַק תִּזְכְּרוּ אֶת זֹאת שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְיָדָיו לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמְכֶם בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְתַעֲשׂוּ לְעֲצָמְכֶם קְבִיעוֹת לְצֵאת בְּכָל יוֹם לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִז תִּצְלִיחוּ דְרִכְכֶם, כִּי הַעֲקָר הוּא תְּפִלָּה.

הַמְּאַחַל לְכֶם כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקס.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תְבוּא, ט"ז אֱלוֹל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי עֲכָשׁוּ אֶת מְכַתְּבֶךָ, מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר שֶׁבְּכָל פְּעַם בְּאִיזוֹ צָרָה שָׂרָק מִתְהוּהָ אֲצִלְנוּ, אֲנִי ... צָרִיף לְהִיּוֹת בְּאֲמִצָּע (רְצִיטִי שֶׁתִּצְלַצֵּל אֵלָיו עֲכָשׁוּ, וְתִקְרָא לוֹ אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה אוֹת בָּאוֹת, כִּי זֶה מְאֹד גַּחוּץ). קֹדֶם עָלִיף לְדַעַת, כִּי הַבַּעַל-דְּבַר אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִתְלַמִּידֵי "הֵיכַל-הַקְדוֹשׁ" הַרוֹצֵה לְנַסֵּעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲנִי יוֹדֵעַ דְּבָרִים אֲשֶׁר אַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים. אִךְ כָּבֵר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל:

"נצחתִי ואנצח", ובדואי גם אצלנו יקיים כִּף. ואני צריך עכשׁוּ מִמֶּךָ רשימה שתשלח לי בדיוק כמה אנשים נוסעים, ואתה יכול לכתוב רק שם המשפחה, כי פה צריכים לתקתק את זה לא יאחר מעוד כמה שעות ברוסית, כי אחרת לא יהיה מקום לישן, ואני לא אתראי על זה. ועל-פֶּן תאמר ל... שסבלתי כבר מספיק ממנו, ואוי ואבוי יהיה לו אם תהיה לי איזו עגמת נפש על ידו באומן, כנראה הוא שכח במיתת אמו וכו', ושכח מה שהזהרתיו, שאם יהיה לי איזה צער ועגמת נפש על ידו באומן, איני מוחל לו — לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, ואין לו מה לבוא אלי יותר.

בענין ראש השנה, תדע שהוא ענין של מסירות נפש גדולה מאד מאד, ובפרט השנה, שיוצא גם שבת באמצע, וקשה מאד להשאיר משפחות, ורבנו ו"ל הזהירנו מאד מאד על דבר מסירות נפש, שבשום פנים ואפן אסור לשכנע את האדם שימסר את נפשו, ועל-פֶּן בשום פנים ואפן שלא ישכנעו את שום אדם מאנשי שלומנו תלמידי "היכל-הקדש" בשמי, כאלו אני מצוה להיות על ראש השנה באומן, הפל שקר וכזב, איני מצוה לאף אחד, אדרבה אני עוררתי את אנשי שלומנו תלמידי "היכל-הקדש", מי שאינו יכול לנסע מאיזו סבה שהיא לאומן לראש השנה, שיצטרף אל הקבוץ ביבנאל, כי אם לא אומן, אצלי הוא יבנאל, ויש לי על זה כמה וכמה טעמים.

ועל-פֶּן אצוה עליך לפרסם לכל אנשי שלומנו ביבנאל, שכל מה ש... אומר בשמי, הוא שקר וכזב, לא בקשתי את אף אחד שיבוא לאומן, ענין של מסירות נפש אי אפשר לומר לאחרים בשום פנים ואפן כלל, ולכלם תזהיר, אם הם לא יביאו לך עד יום רביעי את הכסף, אז לא יהיה להם מטוס, כי ממילא זהו גם גדול, פלא בתוך פלא, שמתנגדינו מסכימים שתלמידי "היכל-הקדש" יצטרפו אליהם. וצריכים עוד רחמים רבים שיהיה באמת, ומכל שפן כשיתחילו לעשות עמהם קונצים, תהיו בטוחים שלא תסעו, ועל-פֶּן מצוה עליך לפרסם את זה, אם אפשר עוד הלילה — מה טוב ומה נעים, ואם לא — מחר בבקר.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, תִּקְרִיא אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה לְ... אוֹת בְּאוֹת, וְכֵן רְאֵה לְשַׁלַּח לִי תִּכְף-וּמִיד רְשִׁימָה שֶׁל שְׁמוֹת הַמְשַׁפָּחָה, כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְתַקַּתֵּק אֶת זֶה בַּשָּׁפָה רוֹסִית, כְּדֵי לְרְאוֹת שְׁלֵכָל אֶחָד מִתְּלִמֵידי "הַיִּכְל-הַקִּדְשׁ" יִהְיֶה מְקוֹם שָׁנָה, וְלֹא נִצְטַרֵּךְ אֶת הַטּוֹבוֹת שֶׁל הַנוֹעַד וְכוּ' וְכוּ'.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תְּקֵסָא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תְבוּא, ט"ז אֱלוּל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יֵאִיר.

בְּאַמַּת רְצִינִי לְהֵאָרִיךְ לָךְ, אֲכַל פְּשׁוּט אֲנִי טְרוּד מְאֹד עֲכָשׁוּ בְכַמָּה עֲנִינִים, וּמְאֹד רְצִינִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אִיזוֹ פְּשָׁרָה עִם ... כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ אֵיךְ זֶה הוֹלֵךְ, וּבִפְרָט בְּקִהְלָה וְכוּ', צְרִיכִים לְהִיּוֹת חֲכָם גְּדוֹל, וְאֵי אֶפְשָׁר לַצָּאת בְּיַד חֲזָקָה, כִּי כָּל מְשַׁפָּחָה וּמְשַׁפָּחָה שְׁנֹכְנֶסֶת לְגוּר בִּיבְנָאֵל, זֶה לָנוּ קֶרֶן גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי אֲנִי לֹא יְכוּל לְהִסְבִּיר לָךְ, כַּמָּה כּוֹאֵב לִי וְאֵיךְ אֲנִי בּוֹכָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, וְלִבִּי שׁוֹתֵת דָּם בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא עַל רְשָׁעוֹת הַסִּמְ"ךְ-מ"ם, כִּי רַק עַל יְדֵי יֵשׁ לָנוּ כָּל הַצְּרוֹת הָאֵלוּ, מִי שָׁמַע כּוֹזֵאת, שְׁבַעֲיָרָה לֹא יִהְיֶה מְקַנָּה... וְאֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ, שְׁתִּכְף-וּמִיד פְּשִׁיגְמֵר הַמְקַנָּה שְׁלָנוּ, אֲנִי אֶהְיֶה הֶרְאֵשׁוֹן שֶׁהוּא יִקְרָא אוֹתִי לְדִין תּוֹרָה, וּכְבָר יִצְאוּ עָלַי הַשְּׂמָצוֹת מְ... "לֹא צִיִּיתִי דִינָא" (הִיָּה לֹא תִהְיֶה). וַיֵּשׁ לוֹ כָּל ה'רַע-בְּנִים' עִמוֹ, דְּבָר כְּזֶה עוֹד לֹא שָׁמְעוּ בְּהִיסְטוֹרִיָּה שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל, אֵיךְ שְׂרַבְּנִים וְכוּ' יְכוּלִים וְכוּ'... כְּמוֹ-כֵן בְּעֶזְרַת הַבֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת, אֵינִן לָנוּ מְקוֹם, רַק צְרִיכִים אֶת זֶה עַל גְּבֵי הַדִּירָה שְׁלָךְ, אֲשֶׁר בְּאַמַּת הוּא דְּבָר סְכָנָה, כִּי סוּף כָּל סוּף יֵשׁ הַרְבֵּה מְדוּגוֹת, וְיִלְדִים קִטְנִים וּבִפְרָט בַּחֲרָף, זֶה מְסַכֵּן לָהֶם, וְכֵן זֶה עַל הַכְּבִישׁ וְכוּ', וְכְמוֹ-כֵן תְּלַמּוּד-תּוֹרָה, צְרִיכִים לְלַמֵּד בְּדִירָה פְּרָטִית בְּסִלוֹן שֶׁל אֶחָד

מאנשי שלומנו שהתנדב לזה, שמו שמים! היכן שמעו דברים כאלו, והכל בשביל רשעות הסמ"ך-מ"ם, עם כל זאת זו מציאות, ואנחנו צריכים להתמודד עם המציאות. ומלבד זאת על כל אחד מאנשי שלומנו עובר מה שעובר, ובפרט אלו שאין להם דירות, הם תלויים באויר, ונשותיהם רוטנות מאד, ובכל יום הם יכולים לצאת משם וכו', וכו', ואפלו אלו שפבר יש להם דירות, כשרק דבר קטן נארע וכו', כפר הנשים מסיתות את בעליהן לעזוב את יבנאל, ואני ממש מוסר את נפשי לדבר עם כל אחד ואחד, ולשכנע אותו שישאר ביבנאל, כי סוף כל סוף אני מאמין באמונה אמיתית, שיהיה כאן "עיר ברסלב" במלא מובן המלה, ותהלה לאל, רואים איך שבכל פעם נכנסת עוד משפחה ועוד משפחה על אפו ועל חמתו של הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, ורק זה הפתרון למלא את כל יבנאל עם משפחות חרדיות, אבל על דבר זה צריכים להיות חכם גדול, ללכת בכפפות של משי, ולא לצאת בחזק יד עם אף אחד, כי לא כדאי להסתבך עם אף אחד מאנשי שלומנו, וזה יהיה לנו הפסד גדול, כי על כל משפחה ומשפחה הרוצה להכנס ביבנאל, עומד הסמ"ך-מ"ם בעצמו למנעו ולעכבו. וצריך שתדע, כי כל משפחה ומשפחה שונכנסת לגור ביבנאל, זה בא להם ממש במקסירות נפש הכי גדולה, כמו שכתוב (ירמיה ב, ב): "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה", פשוטו כמשמעו, ועלינו לשמר על האש שלא תצא ותבער את הפרם.

וזכר מה שאמר החכם מכל האדם (שיר השירים א, ו): "שמוני נוטר את הכרמים, פרמי שלי לא נטרתי", תדע, שיבנאל זו הפרם שלי, שנתן לי הקדוש-ברוך-הוא במתנה, וצריכים לשמר מאד מאד על הפרם הזו שיוצאים פרות נפלאים מאד מאד. ועל-כן עליך להתחשב בזה מאד מאד, כי אתה יודע שהעניות והדחקות מעברת את אנשי שלומנו על דעתם, ובפרט את הנשים. ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם ללכת עמהם בעדינות, וצריכים להיות על זה חכם כמו שלמה המלך, ואף שאני יודע, שזה מאד קשה לך, עם כל זאת ראה לחזור במכתבי זה, ותעין בו כמה פעמים, ותבין דבר

מתוך דבר, כי יש הרבה דברים שקשה לכתב על הפתב, ויותר מזה אדבר עמך פנים אל פנים, כי פשוט הזמן אין בידי.

ראה להודיע לאנשי שלומנו, שאני לא צויתי את אף אחד לנסע לאומן, כי בדרך כלל ענין של מסירות נפש בפרוש גלה רבנו ז"ל, שאסור לעורר את השני, והנסיעה השנה לאומן, זה ענין של מסירות נפש גדולה מאד, ועל-כן שלא יפצו שקרים בשמי, אדרבה אני פרסמתי מי שאינו יכול לנסע על ראש השנה לאומן, שיהיה ביבנאל, ואני מקנה שיהיו שם הרבה אורחים.

המאחל לה פתיכה וחתמה טובה...

י"ז תְּקֻמָּה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תבוא, ט"ז אלול ה'תשנ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד רציתי, שתפרסם בשמי, שמי שאינו יכול לנסע לראש השנה לאומן, שישאר ביבנאל, כי הקבוץ ביבנאל מאד מאד חשוב בעיני, ויש אצלנו המון חדושים ורמזים ממעלת ראש השנה ביבנאל.

ראה להזהיר את ... שלא יפרסם דברים בשמי, אשר אינם נכונים, וכבר סבלתי המון מחלקת ומריבות בשביל פרסום שקרים כאלו.

מאד מאד אבקש אותך, שתדבר עם אנשי שלומנו, ותפרסם להם בשמי, שהולך לי בחיים שיהיה שלום ואהבה, אחנה ורעות ביניהם. וצריכים לשמר מאד מכל מיני מחרחרי ריב, ואתה יכול לגלות לכלם את גדל המסירות נפש שיש להרב ... בענין החזקת

בית-המדרש והגן של הבנים ושל הבנות, בודאי צריכים להשתדל להניח את עצמו לארכו ולרחבו, שיהיה שלום ואהבה, אחוה ורעות בין אנשי שלומנו, כי אני רואה עתיד גדול ביבנאל, שיהיה פה עיר ואם בישראל בלי שום גזמא, מאות משפחות חרדיות עם כל המוסדות שרק צריכים, פגון: תלמוד-תורה לבנים, בית-ספר לבנות, ישיבה לבחורים וכולל לאברכים, ומקנה טהרה, ושחיטה מהדרת שתשגשג מאד, ועוד נעשה מפעל בשך להפיץ בכל תפוצות ישראל וכו', ועוד הרבה ענינים נוראים ונפלאים שיש עלינו לעשות פה, אך הסמ"ך-מ"ם בעצמו עומד על כל פרט ופרט אשר שייך לדבר רבנו ז"ל, ובפרט על עיר ברסלב. לזאת ראה לפרסם בשמי לאנשי שלומנו, אשר מי שיש לו איזו מניעה וכו', או שבא לו במסירות נפש וכו', שיתבודד עצמו אליו יתברך, ומה שיאיר לו אחר ההתבודדות, זה יעשה, אבל בשום פנים ואפן שלא תלך פה איזו שטיפת מח, חס ושלום, ומכל שפן בשמי, פי הכל שקר וכזב, פי תמיד יש בחירה, ובפרט בענין ראש השנה, ובפרטיות השנה, שזה בא כל-כף קשה, אני צריך לנסע לשם מפני טעמים כמוסים, ולפעל מה שצריכים לפעל וכו', ובפרט על בנית עיר ואם בישראל, כי אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהשנה הבאה עלינו לטובה תהא שינת ג'צחון ברסלב, ונזכה לעשות דברים גדולים בשביל רבנו ז"ל. ועל-פן מי שאי אפשר לו לנסע על ציון רבנו ז"ל לראש השנה, שישאר ביבנאל, כי גם ביבנאל יהיה קבוצ על שם רבנו ז"ל.

הכפל הדבר, ראה להזהיר את ... בשמי, שלא יעשה לי שום בזיונות וכו' וחלול שמי וכו', זהו גם גדול ש... אינו עושה לכם בעיות, ואצלם אם לא ישלמו עד יום רביעי, לא יסעו, מה לעשות?! אנחנו שבוים עדין, אבל אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיבוא היום, ותהיה לנו "עיר ברסלב" במלא מובן המלה.

המאחל לך פתיחה וחתימה טובה...

י"ז תקסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תְּבוֹא, י"ז אֱלוֹל ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי עֲכָשׁוּ אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שִׂמְחָתָנִי שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה
אֶת רְצוֹנִי לְחִזָּק וּלְעוֹרֵר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁיְהִיָּה בִּינֵיהֶם תְּמִיד
שְׁלוֹם, כִּי אֵתָה צְרִיךְ לְדַעַת, אֲשֶׁר עוֹבֵר עַל כָּלֶם עֲכָשׁוּ מַה שֶּׁעוֹבֵר
— יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קִטְנוֹת וּחֲלִישוֹת הַדַּעַת, וּבִפְרָט אֱלוֹ שְׂאִין לָהֶם
דִּירָה מִשְׁלָהֶם וְכוּ', נִשְׁוֹתֵיהֶם לִוְחָצוֹת עֲלֵיהֶם מְאֹד וְכוּ', וְאֵתָה יוֹדֵעַ
אִיךָ טֹבֵעַ שֶׁל אֵשָׁה, הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן חוֹשֶׁבֶת שֶׁהַמָּקוֹם הַזֶּה אֵינּוּ
טוֹב... אִם נִהְיָה בְּמָקוֹם אַחֵר, אִזִּי יְהִיָּה טוֹב... שׁוֹכְחִים שֶׁבְּמָקוֹם
אַחֵר יָכוֹל לִהְיוֹת יוֹתֵר גְּרוֹעַ, וּתְהִלָּה לְאֵל, כְּמוֹ שְׂאֵנִי רוֹאֶה פֹּה
בִּיבְנֵאֵל יְהִיָּה נַעֲשֶׂה "עִיר בְּרֶסֶלֶב" — עַל אִפְסֵם וְעַל חֲמַתְם שֶׁל כָּל
שׁוֹנְאֵינוּ וּמְתַנַּגְדֵינוּ, וְכְמוֹ שְׂרוֹאִים בְּחוֹשׁ, שִׁתְהַלָּה לְאֵל, נְכַנְסוֹת בְּכָל
פַּעַם מִשְׁפָּחוֹת חֲדָשׁוֹת. לְזֵאת, צְרִיכִים לְעוֹרֵר וּלְחִזָּק וּלְאַמֵץ אֶת
אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָעֶקֶר עַל נִקְדַת הַשְׁלוֹם, וְכֵן צְרִיכִים לְחִזָּק וּלְעוֹדֵד
אֶת הָרֵב ... כִּי סוֹף כָּל סוֹף הוּא אֲבָרָךְ עִם כָּלִים רְצִינִיִּים, לְהַחְדִּיר
לְמוֹדֵי וְשַׁעוֹרֵי תוֹרָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבֵין הַנְּעַר וּבֵין הַנְּשִׂים, וְכֵן
כָּל אֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹ כַחוֹת, צְרִיכִים לְחִזָּק אוֹתוֹ, כִּי הַסְמ"ך-מ"ם
עוֹבֵד עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהַחְלִישׁ לוֹ אֶת דַּעַתוֹ, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה עִמִּי
חֶסֶד לְחִזָּק אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתֹאמִין לִי, שְׂאֵנִי יוֹשֵׁב וּמְצַפֶּה
בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם לְיוֹם שֶׁכָּבֵר אֲזַפֶּה לְבוֹא וּלְגוֹר בִּיבְנֵאֵל, וְאֵנִי מְקַנֶּה
לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלֹּא יִקַּח עוֹד הַרְבֵּה זְמַן, וּלְעַת עֵתָה צְרִיכִים
עוֹד הַרְבֵּה הַתְחַזְקוֹת לְחִזָּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלֹּא יִפְלוּ בְּדַעַתְם,
כִּי זוֹ רַק מְלַחֲמָה פְּסִיכוֹלוֹגִית וְכוּ', כָּל מַה שִׁיִּתְרַבּוּ הַמִּשְׁפָּחוֹת,
וְיִרְאוּ תוֹשְׁבֵי הַמָּקוֹם יוֹתֵר יְלָדִים עִם פְּאוֹת מְסֻתוֹכְבִּים בְּרַחוּבוֹת, זֶה
יִפּוֹצֵץ אוֹתָם, וּבִפְרָט אֶת הַסְמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, מִי יִתֵּן
שֶׁכָּבֵר נִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת עַל ... וְאִז נַעֲשֶׂה סַעֲדָה שְׁבַעַת יָמִים

וּשְׂבָעָה לַיְלֹוֹת, מִמֶּשׁ כְּמוֹ שְׂמַחַת חַתְּנָה, כִּי כָּל הַצָּרוֹת שְׂאֲנַחְנוּ
 סוּבָלִים הֵן בְּגִלּוּי וְהֵן בְּסִתְרָה וְהֵן בְּעֵקֶפֶינָּה הַכֹּל מִמֶּנּוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂכַבְרֵה נְשַׁמַּע בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, שְׂתִהְיֶה לוֹ מִפְּלָה,
 וַיִּפֹּל נִפְיָה אַחַר נִפְיָה.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ צְרִיכִים רַק הַתְּחִינּוֹת תָּמִיד,
 לְחִזָּק וּלְאַמֵּץ אוֹתָם, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ מַח מְשָׁלוֹ, וְכִשְׂמַחְתְּךָ
 וּמְאַמְצִים אוֹתוֹ, אִזּוּ נַעֲשֶׂה עֲנִינָה אַחַר לְגַמְרִי. וּמוֹתֵרְנִי וְז' לְאָמֵר,
 שִׁישׁ נְשָׁמוֹת שֶׁהֵם בְּבַחֲיֵנֶת בִּיצִים, אֲשֶׁר צְרִיכִים לְהַזְהִיר מְאֹד מְאֹד
 עֲלֵיהֶם, כִּי כָּל זְמַן שֶׁהוּא בִּיצָה וּמְחַמְמִים אוֹתוֹ, יְכוּל לְצֵאת מִמֶּנָּה
 אֶפְרוּחַ, עַד שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה תְּרַנְגוּל גְּדוֹל, שְׂבַעֲצָמוּ יִנִּיחַ בִּיצִים. אֲבָל
 בְּרַגַּע שֶׁנִּשְׁבְּרָה הַבִּיצָה, כְּכֹר אֵינָּה אֶפְרוּחִים, וְאֵינָּה תְּרַנְגוּלִים וְאֵינָּה
 כְּלוּם, כֵּן הַדְּבָר כָּל זְמַן שֶׁאֲדָם גָּר בִּיבְנָאֵל, אִף שֶׁהוּא בְּבַחֲיֵנֶת בִּיצָה,
 צְרִיכִים לְחִזָּק וּלְחַמֵּם אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, וְאִזּוּ בְּאַמֶּת יִוָּלְדוּ מִמֶּנּוּ
 אֶפְרוּחִים, שִׁיְהִיו נַעֲשִׂים תְּרַנְגוּלִים, שְׂבַעֲצָמָם יִהְיוּ עוֹשִׂים בְּחִינַת
 בִּיצִים וְכוּ' וְכוּ', וְדָבָר זֶה הוּא עֶקֶר גְּדוֹל בְּהִנְהַגַּת צְבוּר, שְׂמַצֵּד אֶחָד
 צְרִיכִים לְלַכֵּת בִּיד חֲזָקָה, אֲבָל מַצֵּד שְׁנֵי צְרִיכִים לְרַחֵם וּלְחַזֵּק
 וּלְאַמֵּץ, וְלִילֵךְ עִם סְבָלָנוֹת גְּדוּלָה, וּבְפִרְט שֶׁהַתְּכָנִית שְׁלָנוּ לְכַנּוֹת
 עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז' ל', שִׁיְהִיָּה מִמֶּשׁ לְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת, וַיִּכְנָסוּ לְגוּר
 פֶּה כְּמֵה מְאוֹת מְשֻׁפְּחוֹת בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא כָּלָל. וַיִּרְאֶה לְחִזָּק אֶת הַרְבֵּ
 ... כִּי אֲנִי מְבִינָה שְׁגָם עָלָיו עוֹבֵר כָּל מִינֵי חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְקִטְנוֹת
 וְכוּ', וְכִּי הוֹלֵךְ, כָּל מִי שִׁישׁ לוֹ עֶסֶק עִם רַבִּים, הַהֲכָרַח שִׁיעֵבֵר עָלָיו
 מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְחִזָּק אֶת עֲצָמוֹ.

אוֹדוֹת חֲלָקַת הָעוֹפוֹת, יַעֲזֹר שְׂבַעֲבוּעַ הַבָּא רַב אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ
 נוֹסְעִים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז' ל', אִזּוּ רְאֵה לְהַפְסִיק עַד אַחַר הַחֲגִים, וְאַקְנֶה
 שְׂבַעֲעוֹד יוֹם יוֹמִים אֲשֵׁלֵם לָךְ אֶת הַחוּב שֶׁל אֲלֵפִים שְׁקָל. לַעֲת עֲתָה
 אֲנִי נִמְצָא בְּדַחְקוֹת גְּדוּלָה, וּפְשוּט הַכִּיס רִיק וְאֵינָּה בּוֹ, אֲקַנֶּה
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תַּכְף-וּמִיד אַחַר הַחֲגִים לְחַדֵּשׁ אֶת חֲלָקַת
 הָעוֹפוֹת בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עֵז עַל כָּל שְׂבָת.

נָא לְהוֹדִיעַ לִי מְשָׁלוֹם יְלָדֶיךָ שְׂיַחֲיוּ, וְכֵן אִם אַתָּה נוֹסֵעַ לְצִיּוֹן
רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

הַמֵּאַחַח לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תְּקֵסֵד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר כִּי תְּבוּא, י"ז אֶלּוּל ה'תַּנְש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאֲנִי מִבִּין אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד וְכו',
וְתֵאמִין לִי, שְׁגַם אֲנִי סוֹבֵל מֵעֲנִינִים כְּאֵלוּ, כִּי בְּכָל פַּעַם נִשְׁבַּרְת
בִּיצֵה אַחֲרַת וְכו', הִינּוּ כִּי מוּבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, כִּי יֵשׁ נִשְׁמוֹת
שֶׁהֵן בְּחִינּוֹת בִּיצִים, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶן מְאֹד מְאֹד, כִּי בִיצִים
כְּשֶׁמְחַמְמִים אוֹתָן כְּמוֹ שְׁצָרֶיךָ, אֲזִי יוֹצֵא מִזֶּה אֶפְרוּחַ, וּמֵהָאֶפְרוּחַ
נִעֲשִׂית תְּרַנְגָּלַת, אֲשֶׁר הִיא בְּעֶצְמָהּ מוֹלִידָה בִּיצִים רַבּוֹת, כְּמוֹ-כֵן
נִשְׁמָה, כָּל זְמַן שֶׁהִיא קִיַּמַּת, וּמְחַזְקִים וּמְאֲמִצִים אוֹתָהּ, יְכוּלָה
לְהוֹלִיד וְלַעֲשׂוֹת דְּבָרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד, וְתַכְף-וּמִיד
כְּשׁוֹשְׁבַרְת, אֲזִי נִגְמַר הַכֵּל. וְעַל-כֵּן רֵאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי
אֶפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְתִבִּין גַּם אוֹתִי, וְתִדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, וְכֵן רֵאָה
לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְכַף זְכוּת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי יַעֲזֹר
לְךָ, שְׂיִדוּנוּ גַם אוֹתְךָ לְכַף זְכוּת.

רֵאָה לְדוֹחַ מֵה חֲדָשׁוֹת, וְאִם הַיּוֹם הִזְיָה הַגֵּן, וְכָל הַפְּרָטִים
הַשְּׂיָכִים לָזֶה.

דְּבַרְתִּי קִדָּם עִם הָאֲדָרִיכָל ... וְהוּא אוֹמֵר שְׁבַשְׁבוּעַ הַכָּא כְּכָר
תִּהְיֶה גְמוּרָה הַסְקִיצָה שֶׁל הַתְּכִנִּית, וְהוּא שׁוֹלַח אֶת זֶה אֵלַי, וְאֶצְלֵי
נִגְמַר, כִּי תַכְף-וּמִיד אַחַר הַחֲגִים, אֲנִי מִתְחִיל לְבָנוֹת, כִּי פֶשׁוּט אֵין
מְקוּם לְזוּז, וְהַתְּכִנִּית הַזֹּאת תִּהְיֶה מְאֹד יָפָה, כִּי יִתּוּסֵף לְבֵית-הַכְּנֶסֶת
לְכָל הַפְּחוֹת בֵּין מְאֵתִים לְשָׁלֹשׁ-מֵאוֹת מְטָרִים מְרַבְּעִים, אֵף הוּא

צריף גם עורף דין, שִׁיגִישׁ אֶת הַתְּכֵנִית, וְהַמְלֻצְתִּי עַל בֶּן דוֹדךָ ...
 שהוא לְדַעְתִּי, עוֹרֵף-דִּין מְצִיץ, וְאֲנִי מְקַוֶּה, שְׁעַל יְדוֹ נִזְכֶּה לְהַעֲבִיר
 אֶת הַתְּכֵנִית בְּקִלוֹת, כִּי הַמְּקוֹם הַזֶּה מֵיַעַד לְבִנְיָה, וְתַכְף-וּמְיָד
 כְּשִׁיבְנָה, אֲנִי בְּטוֹחַ שֶׁנִּקְבַּל רְשִׁיּוֹן בְּנִיָּה גַם עַל בֵּית-הַמְּדַרְשׁ הַגָּדוֹל.

אני רואה שהסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, אינו נח כרגע, הוא
 וגונדא דילה, וזה לצנינים בעיניהם, כשהם רואים, שברוך השם,
 אֲנַחְנוּ פוֹרְחִים וּמְשַׁגְּשָׁגִים. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַבֵּר נִשְׁמַע
 תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת. וְהַעֲקֹר, שְׁכַבֵּר תְּזַכֶּה שֶׁהַבֵּית יִהְיֶה שְׁלֵף
 לְגַמְרִי.

בענין ראש השנה, בודאי טוב מאד, אם תזכה לבוא על ציון
 רבנו ז"ל לאומן, אבל אם לא, ראה לעשות קבוץ ביבנאל דיקא, כי
 הקבוץ ראש השנה ביבנאל, זה עולה על הכל, כי ראש השנה
 ביבנאל עולה 956 בדיוק כמו ה' ישמך מכל רע, שעולה גם-כן
 956, וכן תקון הנשמה עולה 956, וכן ראשית גאלה עולה 956.
 ועל-כן תעשה כל מיני מאמצים, שיהיה מנין ביבנאל, ואל תלך
 לשום מקום, כי אם לא אומן, אזי צריכים להיות ביבנאל, וזה למוד
 לדורות.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

י"ז תקסה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תבוא, י"ז אלול ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה נִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל פְּלִלְיוֹת אֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", הַגָּרִים
 בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם
 מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם מאד מאד להיות
 בשמחה, כי השמחה עולה על הכל. ובפרט שאתם זוכים לגור

בִּיבְנֵאֵל, זו זכות שאין לתאר ואין לשער כלל, ופשוט לבי ומחי שם כל הימים, ואני מקנא אתכם מאד מאד, ואבקש את כל אחד ואחד מכם, שתתפללו להקדוש-ברוך-הוא, שפכר אֶזְכֶּה לְצֵאת מֵהַגְלוּת הַמֶּרֶה הַזֶּה, וּכְבָר אֶזְכֶּה לְגוֹר עִמָּכֶם יַחַד, וּבּוֹדֵאי עַל-יְדֵי תְּפִלַּת רַבִּים אֶזְכֶּה לָזֶה. וְכֵן שְׂאֶזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל הַחַוּבוֹת וְהַצְמָצוּמִים וְכוּ' וְכוּ'.

מה אמר לכם! הנה אנהנו אוחזים עכשו באמצע חדש אלול, עלינו להתעורר באמת בתשובה אמיתית, ובפרט אתם, שאתם גרים בִּיבְנֵאֵל, עליכם לדעת, אשר אין למעלה מזה, ואף שנחשב עכשו כאלו מי יודע מה, אבל עליכם לדעת, כי בִּיבְנֵאֵל גנוזים ונעלמים ונסתרים אורות נשגבים, כי בִּיבְנֵאֵל עיר ברסלב עולה 669, בדיוק כמו הדרך אל הטוב בחדש אלול, שגם-כן עולה 669, וכן יבנאל עיר ברסלב עולה 667, בדיוק כמו זה שופר באלול, שעולה 667. אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, שאנו זוכים לבנות עיר על שם רבנו ז"ל בארצנו הקדושה.

נא ונא ראו להחזיק את עצמכם ביחד באהבה אחוה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק, וכל אחד יחזק את אשתו וילדיו, שיהיו שמחים ועליזים.

חסדי השם יתברך, שיש לנו שיכות אל רבי גדול כזה, רבי רחמן כזה, רבי המחזק והמאמץ אותנו, רבי המחזיר בנו תשוקה עצומה לרוץ אחריו יתברך, ולהמשיך על עצמנו ערכות נעימות זיו חיות אלקותו יתברך, ונזכה להיות דבקים בו יתברך בדבקות אמת, ולהתמיד בלמוד התורה הקדושה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעד כל אחד ואחת מכם, שתצליחו בין בגשמיות ובין ברוחניות, ויתרחב לכם, ויהיה לכם מכל טוב.

נָא וְנָא רָאוּ לְהַתְפַּלֵּל בְּעַדִּי, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוּר לָכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחַל לָכֶם כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

י"ז תקסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, ז' תְּשׁרִי (עֲשִׂי"ת) ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְלֵ שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שִׁחֲזַרְתָּ לְעִבּוּדְתְךָ עֲבוּדַת הַקִּדְּשׁ, הַדְּפַסְתָּ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיְקָר! רָאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעֲם חֲלֻקְנוּ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם חֲלַקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֲמַת כְּזָה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזָה, מָה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִכְפָּרֵט רָאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַ מְאֹד, שְׂזַכֵּינוּ לְהֵיזוֹת אֲצִלוּ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר עִם הַשְּׂמִיחָה הַזֹּאת יְכוּלִים לְשִׁמְחַ כָּל הַשָּׁנָה כְּלָהּ, וְאֲפִלוּ כָּל הַחַיִּים, כִּי לְזַכּוֹת לְחֻטֵּף רֵאשׁ הַשָּׁנָה אֶחָד בְּאוֹמֵן — אֵין לְמַעְלָה מְזָה.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיְקָר! הַסִּפֵּר "אֲשֶׁר בַּנְחַל" ב' חֲלֻקִים, לֹא יוֹרְדִים מֵעַל שְׁלֻחָנִי, וְאֲנִי מִתְעַנֵּג לְרֵאוֹתֶם וְלֵהִתְבּוֹנֵן וְלֵהִסְתַּפֵּל עֲלֵיהֶם, אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גִּדְלֵ מֵעַלְתְּכֶם, כִּי הַסִּפְרִים הָאֵלוּ יַחֲיוּ אֲלֵפִים וְרַבְּכוֹת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כִּי אֲנִי רְאִיתִי מִי שֶׁהִסְתּוֹכַב שָׁם בְּאוֹמֵן, וְאֵיךְ שֶׁעָבַר עֲלֵיהֶם מָה שֶׁעָבַר וְכוּ', וְרֵאוּתִי מָה שֶׁאַחֲרֵים לֹא רָאוּ וְכוּ' וְכוּ', וְהַסּוֹף יִהְיֶה, שֶׁכָּלֵם יִקְחוּ אֶת הַסִּפְרִים הָאֵלוּ. וְעַל-כֵּן רָאָה אֶתְּךָ וְאֶשְׁתְּךָ לְהַמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס חֲלֵק אַחַר חֲלֵק מִסְפֵּר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְזֶה חֲלֻקְכֶם לְנִצְחַת. הֵן אֲמַת שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם מָה שֶׁעוֹבֵר, עִם כָּל זֹאת רָאָה לְמַצָּא הֶרְחַבּוֹת בְּתוֹךְ צְרוּתֵיךָ, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן ק"ה) עַל

פְּסוּק (תהלים ד, ב): "בְּצַר הִרְחַבְתָּ לִי", שְׁבַתוֹךְ הַצָּרוֹת צָרִיכִים לְמַצֵּא הִרְחַבּוֹת. וּבְאִמַּת רְאוּי לָנוּ לְמַצֵּא הִרְחַבּוֹת גְּדוּלוֹת, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, אָנוּ מְשֻׁמְשִׁים אֶת רַבְּנוּ ו"ל.

אָנִי מְקוּיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשָּׁנָה הַזֹּאת נִזְכָּה לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּגִלוּי כְּזֶה, שְׁעוֹד לֹא עָשִׂינוּ עַד עַכְשָׁיו, וְאִתָּה וְאִשְׁתָּךְ רְאוּ לְחַגֵּר אֶת מְתַנִּיכֶם לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיַּי הִתְחַזְּקוּת, וְאֵל תִּדְאַגּוּ כָּלֵל, כִּי יָבוֹא לָכֶם שְׁפַע גְּדוֹל מְאֹד, וְלֹא תִצְטָרְכוּ אֶל הַבְּרִיּוֹת, וְכֵן יָבוֹאוּ אֵלֵינוּ מְפִיִצִים חֲדָשִׁים, וְאִתָּם לֹא צָרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל עַל אֵף אֶחָד שְׁבַעוּלָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֵא לְהַשְׁכֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמִתְהוּיָה וּמְקַיִם אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה, וְאֵף שְׁבַכָּל פַּעַם אִתָּה נּוֹפֵל בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמָּךְ, כִּי בְּזֶה תְלוּי עֵקֶר גְּדֻלַּת שְׂבָחוֹ שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׂזוּכָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמוֹ עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאֵינוּ מְפִיל אֶת עֲצֻמוֹ, וְרְאוּי לָנוּ לְזַכֵּר תָּמִיד אֶת דְּבַרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהִזְהִירָנוּ לְמַצֵּא הִרְחַבּוֹת בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת. וּבְאִמַּת שׁוּמְעִים בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, בְּזֶה הָעוֹלָם כָּל-כָּף הַרְבֵּה צָרוֹת שְׁעוֹבָרוֹת עַל בְּנֵי-אָדָם, רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, אֵין אָנוּ מְתַנַּגְדִּים עַל רַבְּנוּ ו"ל, וְזֶה בְּעֲצֻמוֹ צָרִיכָה לְהִיּוֹת שְׂמִחָתָנוּ, שְׂאֵין אָנוּ חוֹלְקִים עַל רַבְּנוּ ו"ל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאֲנַחְנוּ לֹא קוֹרְעִים אֶת הַסְּפָרִים, רַחֲמֵנָא לִישׁוֹבֵן, אֲדַרְבֵּה הַסְּפָרִים חֲשׁוּבִים בְּעֵינֵינוּ, וְאֲדַרְבֵּה אֲנַחְנוּ מְשַׁתְּדָלִים לְהַדְפִּיסָם וְלְהַפִּיצָם בְּעוֹלָם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

רְאֵה לְהַדְפִּיס מֵה שְׂיִוְתֵר מֵהָר אֶת הַ"אוֹר יִבְנֵאל", וְתִמְסָרָם לְ... גֵרוֹ יְאִיר, וְשִׁפִּיצָם בְּיִבְנֵאל, וְכֵן רְאֵה לְזַמֵּר לְאֲחִיךָ ... גֵרוֹ יְאִיר, שְׂיִהְיֶה בְקֶשֶׁר עִם אָבִי מוֹרִי, שְׂלִיט"א, וְיָבִיא לוֹ אֶתְרוּג מְהֵדֵר, וְאָנִי אֲשַׁלֵּם לוֹ אֶת כָּל הַהוֹצָאוֹת וְכֵן אֶת הָאֶתְרוּגִים שְׂשַׁלַּחְתָּ אֵלַי בְּעָרֵב

אֶתְקַשֶׁר אֶל הַמְסַפֵּר שְׁנַתַּת לִי, וְתַכְתֵּב לִי כַּמָּה זֶה עוֹלָה וְאֲשַׁלֵּם לָךְ. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂיִהְיֶה לָנוּ אֶתְרוּג יָפֵה. וַיְדוּעִים דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו'ל שְׁגָלָה לָנוּ (שיחות-הַר"ן, סימן פז): כְּפִי הַבְּכִיָּה שְׂבוּכִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, בֵּין זוּכִים לְאֶתְרוּג נְאֻה, וּבְאֻמַּת דּוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת אָמְרוּ: אֶתְר'וֹיג' רְאִשֵׁי תְבוֹת (תְּהִלִּים לו, יב): אֶל תְּבוֹאֲנֵי רִגְלֵי גֻּאֲוָה, כִּי כָּל מֵה שְׂאָדָם זוֹכָה לְבָכוֹת יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, הוּא זוֹכָה לְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ הַשְּׁגָחָה שְׁלֵמָה, כִּי עַל-יְדֵי הַבְּכִיָּה שְׂאָדָם בּוֹכָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ הַשְּׁגָחָה (עֵינִי לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן רנ), וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַטְּלַת יִשׁוּתוֹ, עַד שְׂאֵין לוֹ שׁוּם גֻּאֲוָה כָּלָל. וְזֶה מֵה שְׂאָמַר: כְּפִי הַבְּכִיָּה שְׂבוּכִין בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, בֵּין זוּכִין לְאֶתְרוּג יָפֵה. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנִזְכֶּה בְּאֻמַּת לְבִטֵּל מֵאֲתַנּוּ כָּל מִינֵי גְאוּת וַיִּשׁוּת, עַד שְׁנִזְכֶּה לְהַכְּלִיל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁרֵנוּ!

י"ז תקסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, ז' תְּשַׁרֵּי (עֲשִׂי"ת) ה'תשנ"ב.
שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גְּרוּ יֵאִיר.

עֲכָשׁוּ חֲזוֹרָתִי מֵהַנְּסִיעָה בְּרוּסְיָה, שְׂשִׁהִיתִי שֵׁם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, וְשִׁמְעֵתִי אֶת הַבְּשׂוּרָה הַמְּחַרֵּיָדָה עַל מוֹת אַחִיף ו'ל. מֵה אִמַּר לָךְ! לְבִי נִשְׁבֵּר בְּקַרְבִּי מְאֹד מְאֹד, כִּי הִיָּה נִשְׁמָה טְהוֹרָה, יֵלֵד חֶכֶם וְנִבּוֹן, אֵף מֵה עֲלִינוּ לְעִשׂוֹת?! רַק לְזַכֵּר (דְּבָרִים לב, ד) "הַצּוֹר תָּמִים פָּעֵלוּ, כִּי כָּל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט, אֵל אֲמוּנָה וְאֵין עוֹל, צְדִיק וַיִּשֶׁר הוּא", בְּנֻדָּאֵי אֵין אָנוּ יוֹדְעִים דְּרָכָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְעֲכָשׁוּ שְׁקָרָה כְּבָר מֵה שְׁקָרָה, עֲלִינוּ לְעַסֵּק בְּתַקּוּן נִשְׁמָתוֹ הַטְּהוֹרָה, וְעַל-כֵּן אִם אֲתָה יְכוּל לְעִזֹּר לִי לְהַגִּישׁ אֶת הַתְּכַנּוּיּוֹת שְׂאֲנֵי רוּצָה לְבָנוֹת בֵּית-הַמְּדַרְשׁ בְּחֻצְרֵי, וַיֵּשׁ עַל זֶה הַרְבֵּה הַתְּנַגְּדִיוֹת, וְעַל-כֵּן אֲנִי צָרִיף עוֹרֵף-דִּין טוֹב, וְעַל-כֵּן אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲתָה תִּהְיֶה שְׁלִיחַ טוֹב, וּבְבֵית-הַמְּדַרְשׁ נַעֲשֶׂה זְכוּרָן לְאַחִיף ו'ל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַמְנַחֵם אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, יִנַּחֵם אֶתְכֶם, וְלֹא תִדְעוּ יוֹתֵר מִשּׁוֹם צָעַר, רַק יִתְחִיל הָאוֹר וְהַהֲצִלְתָּה לְהָאִיר בְּבֵיתְכֶם.
הַמֵּאחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, ז' תְּשָׁרִי (עש"ת) ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי כָּבֵד אֶת מְכַתְּבֶיךָ, אֵךְ מְרַב טְרִדוֹתֵי הַרְבוֹת לֹא הִיָּה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבָךְ, וּבַפֶּרֶט שֶׁעֲכָשׁוּ אֲנִי צָרִיךְ לְדַאֵג אֵיךְ לְשֵׁלֵם אֶת הַחֻבוֹת שְׁלוּיָתִי קִדְּם הַנְּסִיעָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי, שְׁאֲזֹפָה לְצֵאת מֵהַפַּח יְקוּשׁ הַזֶּה.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאוּי לָךְ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעֵם חֲלִקְךָ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלְךָ, שֶׁעֲשִׂית מְנִינ בְּיַבְנָאֵל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וּבּוֹדָאִי זֶה חֶלֶק גְּדוֹל מִקְרוֹב גְּאֻלְתָּנוּ, כִּי יַבְנָאֵל יֵשׁ בָּהּ אוֹתָהּ קִדְּשָׁה שֶׁל אוֹמֵן, בְּלִי שׁוּם סֶפֶק, וַיֵּשׁ עַל זֶה הַמוֹן רְמִזִּים — אֵיךְ שָׁרְבָנוּ ו"ל רְצָה מְאֹד לְהִיוֹת בְּאַרְצָנוּ הַקְדוּשָׁה וּבַפֶּרֶט בְּיַבְנָאֵל. "רַבְּנוּ בְּיַבְנָאֵל" בְּגִימְטְרִיָּה בְּדִיוֹק כְּמוֹ "הַמְשִׁיחַ", כִּי עַל-יְדֵי שְׁנוּזָפָה לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל בְּאַרְצָנוּ הַקְדוּשָׁה וּבַפֶּרֶט בְּיַבְנָאֵל, זֶה יִהְיֶה קְרוֹב הַגְּאֻלָּה. אֵךְ צָרִיכִים עַל זֶה הַרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת לֹא לִפְלַ בְּדַעְתּוֹ פֶּלֶל, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד בְּכָל מִינֵי נִכְלֵי עֲרַמְמִיּוֹת, וְאֵין לָנוּ שׁוּם עֲצָה אַחֲרַת, רַק לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ פֶּלֶל, כְּפִי שְׁנוּזָפָה לְהִתְחַזֵּק, כְּמוֹ-כֵן נִזְפָּה לְבַטְלוֹ לְגַמְרִי, כִּי עַקֵּר כַּחוֹ הוּא רַק לְהִפְחִידָנוּ וּלְהַפְּלִילָנוּ בְּיֹאוֹשׁ וּבְמִרְהָ שְׁחוּרָה, אֲבָל תַּכְּף-וּמְיָד אִם נִקְבַּל עַל עֲצָמָנוּ הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה לֹא לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וּמְכַל שְׁפָן מִהַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע — אֲזוּ נִצְלִיחַ, וְצָרִיכִים לְעַבֵּד מְאֹד עַל נִקְדַּת אֲהָבָה וְאַחֻוּהָ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, יִהְיֶה אֵיךְ שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה מָה שְׁיִהְיֶה,

וּאִפְלוּ שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ מַח וּמַחֲשֶׁבֶה אַחֶרֶת, עֲלִינוּ לְדוֹנוּ
לְכַף זְכוּת, כִּי זֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת — לְדוֹן אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְכַף
זְכוּת, אֵף שֶׁהוּא הַהֶפֶךְ לְגַמְרֵי מַדְעָתִי.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֻמוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לִידַע
וְלַהוֹדִיעַ וְלַהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדּוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִחַיָּה
וּמִהָיָה וּמִקִּיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם צוּמַח חַי מְדַבֵּר — הֵם
עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְזֶה עֵקֶר עֲבוֹדַתְנוּ עֲכָשׁוּ —
לְגַלוֹת אֶת הַמַּלְכוּת דַּקְדָּשָׁה, לִידַע שֶׁרַק הוּא יִתְבָּרֵךְ מְלֶךְ, וְרַק הוּא
מוֹשֵׁל וּמְנַהִיג, וְהַסְמֵ"ךְ-מ"ם זֶה רַק הַסְתָּרָה לְהַסְתִּיר אֶת אַחֲדוּתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי שְׁנִזְכָּה לְהִתְחַזֵּק בְּזֶה, נִבְטַל אוֹתוֹ לְגַמְרֵי.

דְּבַרְתִּי עִם הָאֲדָרִיכֵל, וְצָרִיכִים לְזָרְזוֹ מְאֹד שִׁישְׁלַח לִי אֶת
הַתְּכַנְיּוֹת תּוֹךְ כַּמָּה יָמִים, וְאֲנִי אֶעֱבֹר עַל זֶה, וְאֲשַׁלַּח אֶת זֶה בְּחִזְרָה,
וְתַכְף-וּמִיד נִגִּישׁ אֶת זֶה, וְנִתְחִיל לְבָנוֹת, אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁכַסְּף לֹא תִהְיֶה מְנִיעָה, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִין
שְׁלֵי חִזְקִים מְאֹד, אֵף כִּפִּי הַנִּרְאָה אֲצִטְרֵךְ לְעוֹרֵךְ-דִּין טוֹב, כִּי הוּא
סֵפֶר לִי, אֲשֶׁר הַסְמֵ"ךְ-מ"ם וְגוֹנֵדָא דְלִיָּה, לְקַחוּ עוֹרֵךְ-דִּין כְּדֵי לְעַכֵּב
אֶת בֵּית-הַמְּדָרֶשׁ הַגְּדוֹל, שֶׁתִּהְיֶה הַתְּנַגְדוֹת עַל זֶה וְכוּ', וּבְאֻמַּת הַכָּל
הַבָּל וְרַעוּת-רוּחַ, כִּי תַכְף-וּמִיד כְּשֶׁאֲנִי אֶתְחִיל לְבָנוֹת כְּאֵן בְּצַד הַשְּׁנֵי
לְהַגְדִּיל וְלַהֲרַחֵב אֶת בֵּיתִי, אֲזֵ הֵם יִתְאַשּׁוּ לְגַמְרֵי, וְיִרְדּוּ מִבֵּית-
הַמְּדָרֶשׁ הַגְּדוֹל, וְזֶה בְּרוּר אֲצִלִּי, אֵף גַּם עַל זֶה אֲצִטְרֵךְ לְעוֹרֵךְ-דִּין
טוֹב, שֶׁהוּא יִגִּישׁ אֶת הַתְּכַנְיּוֹת. וְאֶסוּר לְהַגִּיד לוֹ שֶׁאֲנִי רוֹצֶה אֶת זֶה
לְבֵית-הַמְּדָרֶשׁ כְּדֵי שְׁלֹא יִקְפְּצוּ הַסְמֵ"ךְ-מ"ם וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי מְקַנֶּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכָּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם, וּפְהָ תִקְבֵּל רְצוֹן מִכְתָּב
לְעוֹרֵךְ-דִּין.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעְעוֹלָם, וְאֲנִי מְקַנֶּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשָּׁנָה נִצְלִיחַ לְגַלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת רַבְּנוּ ז"ל
בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, וְכֵן נִזְכָּה שִׁיתְרַבּוּ הַתּוֹשָׁבִים בְּיַבְנָאֵל, וְלֹא
נִתְפַעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם נִמְצָא אִיזוֹ
דִּירָה טוֹבָה לְרַב ... נְרוּ יְאִיר, בְּאִפְּן שְׁנִשְׁכַּר אֲצִלוּ אֶת הַדִּירָה,

ולעשות שם על-כל-פנים שתי כתות: כּתה אחת לַגן הבנות "בית פיגא", וכּתה אחת לַגן הבנים "ילדי חן", שתהיינה שתי פניסות נפרדות, ובמשך הזמן אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, נזפה לקנות את הבגין הזה, וזה יהיה לנו התלמוד-תורה או הבית-ספר לבנות, באפן שכלל לא נצטרך את המועצה. וזה הכי טוב, שאין אנו צריכים להסתפל עליהם, אנהנו נמשיך לעשות את שלנו — לבנות את אור רבנו ז"ל, וסוף כל סוף נראה נסים נגלים שייעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא.

אם אפשר לעשות רק על יום הכפורים ושמחת תורה את העזרת נשים במקום שהוא — מה טוב ומה נעים, כי הרבה נשים מבקשות אותי מאד מאד, שתהיה עזרת נשים, ואני יודע שזה מאד מאד קשה, כי פשוט אין לנו מקום היכן לזוז, עם כל זאת רק פעם אחת ביום הקדוש, ושמחת תורה ראוי לעשות את העזרת נשים, ולא כדאי לעצבן אותן.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח את דרכך, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח. וראה לעמד על האדריכל, שישלח לי מה שיותר מהר את התכניות, כי תכף-ומיד כשהוא גומר עם זה, נתחיל לבנות, ויפה שעה אחת קדם.

המאחל לך חתימה טובה...

י"ז תקסט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר האזינו, ז' תשרי (עשי"ת) ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", די בכל אתר ואתר, הו"ה ישרה עליהם שכינתו, וישמרם ויצילם מפל צרה וצוקה, ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה במעשה ידיהם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, ובפרט עכשו, שזכינו להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה, ראוי לנו לשמח כל השנה עם זה, כי רבנו ז"ל הבטיחנו (תיי-מוהר"ן, סימן תג): מי שיהיה אצלו בראש השנה, ראוי לו לשמח כל השנה על הזכות הנוראה הזו.

מה אמר לכם, אחי ורעי וידידי היקרים! בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום לעשות התחלה חדשה, כי בזה תלויה ההצלחה — לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ולא להתפעל משום ברירה שבעולם; כי באמת עוברים על כל אחד ואחד בזה העולם כל מיני חלישות הדעת וכל מיני עגמת נפש וצרות ויסורים, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד ולא להתפעל משום ברירה שבעולם, וזה עקר עבודתו של הצדיק, שיכול ללמד את מקרבו את הבקיאות הנפלאה להיות בקי ברצוא ובקי בשוב (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ר); הינו הן שאדם מתלהב עצמו אליו יתברך, הוא צריך לשמר את עצמו מאד מאד, שלא יהרס לעלות יותר מכפי יכולתו, והן חס ושלום, אם נופל במקום שנופל, גם שם אל יתיאש כלל, רק יחזיק מעמד. וזה הלאמוד העמק של הצדיק האמת, המלמדנו דרכים אמתיות איך לעבר את זה העולם.

נא ונא תקבלו על עצמכם להתבודד בכל יום עמו יתברך על-כל-פנים חמש דקות, כי אצלו יתברך יקר כל דבור ודבור שמדברים אליו, ואפלו אם אין האדם זוכה לדבר עמו יתברך רק חמש דקות, זה מאד מאד יקר אצלו יתברך, כי כל דבור ודבור הוא כלי להמשיך את שכינת עזו יתברך למטה. ועל-כן אשרי מי שקובע לעצמו לדבר עמו יתברך בכל יום חמש דקות, וכך יזכיר את עצמו כמה וכמה פעמים ביום להתבודד עמו יתברך על כל פנים חמש דקות, לדבר לפניו יתברך ולספר לפניו את כל אשר עם לבבו וכל מה שמעיק לו ומצער אותו. ואם הייתם יודעים מעלת התפלה וההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו, הייתם עוסקים בזה בהתמדה רבה מאד מאד.

מה אמר לכם, אחי ורעי היקרים! ראוי לנו לשמח מאד מאד, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, רבי המחיה אותנו, רבי המשמח אותנו, רבי המגלה לנו את הדלת איך להכנס אליו ותברך, והוא — על-ידי שיחה בינו לבין קונו. ועל-כן ראוי לעשות כל מיני מאמצים שבעולם לדבר עמו ותברך, פי רק זו העצה היחידה לחזור אליו ותברך להתודות לפניו ותברך על כל מחשבה, דבור ומעשה, ולבקש ולהתחנן ממנו ותברך כל מה שצריכים, ולתן תודה והודאה על כל החסד חנם שעשה עמנו, ועל-ידי-זה ירחב לבנו לדבר עמו ותברך תמיד.

נא ונא ראוי להתאחד יחד, ולאהב אחד את השני, פי זה עקר השלמות — כשזוכים להחזיק את עצמם ביחד.

ותדע, שהסמ"ך-מ"ם אורב על דבר זה מאד מאד לעשות פרוידים בין עם ישראל, ובפרט בין המקרבים להצדיק האמת. ולכן אתם צריכים למסור את נפשכם בפעל ממש לדון איש את רעהו לכף זכות, ותדעו, אם תהיה לכם איזו קשיה אחד על השני, זה רק מצד הסמ"ך-מ"ם. ורבנו ז"ל הזהירנו על זה ביותר, ואמר (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן רפ), שצריכים לדון את כל אחד ואחד לכף זכות. וזה לעמת זה הסמ"ך-מ"ם רוצה לעשות פרויד ביננו, ועל-כן הוא מסית ומדיח אחד נגד השני. ואם אין שלום ביננו, תדעו שעדין אנחנו רחוקים מרבנו ז"ל, פי אי אפשר לקבל מרבנו ז"ל, אלא על-ידי השלום והאהבה והאחווה והרעות האמתית, ועל-כן אבקש אתכם מאד מאד, אחי ורעי היקרים! ראו למסור את נפשכם בפעל ממש על מדת האהבה, ולדון איש את רעהו לכף זכות תמיד, ואז תצליחו דרככם ברוחניות ובגשמיות, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבור אתכם.

ראו לרקוד בכל יום אחר כל תפלה, פי הרקודים והמחיאות כן ממתיקים את כל הדינים, ואף שעובר מה שעובר, צריכים לידע, אשר אין עצה אחרת, רק לשמח ולרקוד ברקודים בכל יום ועל-ידי כל רקוד ורקוד שאדם מרקד ושמח, הוא מכניע ומשבר ומבטל את

קלפת הסמ"ך-מ"ם לגמרי, אֲשֶׁר מִסְתִּיר אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ; כִּי בְּאַמְתֵּי אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בִּלְעָדוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִחַיָּה וּמְהֵרָה וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם, וְתִשְׁמְעוּ כְּלֵי זֶמֶר, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה תְּמִיד שְׂמִחִים וְעֲלִיזִים, כִּי הַשְׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת וְהַמַּחִין, וּמְמַשְׁכֶּת לְאָדָם אוֹר וְדַעַת וְזִיו וְחַיּוּת אֱלֻקוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשְׂמַח תְּמִיד!

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאַחַל לְכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, ח' תְּשֵׁרִי (עֲשִׂי"ת) ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נְרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵּר אוֹתְךָ, וּבִכְפָּרֵט שְׂזוּכִיתָ לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבִּנּוּ וְ"ל. הֵן אַמְתֵּי שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ אֶת צַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מֵהַ שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ, שְׁנִתְקַעְתָּ בְּאַמְצַע הַדְּרָךְ, וְלֹא זְכִיתָ לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה אֲלֵא עַל אִם הַדְּרָךְ, וְהִגַּעְתָּ אַחֲרֵי-כֵן וְכוּ' וְכוּ', בְּזֶה לְבַד תִּרְאֶה אֶת גְּדוֹל גִּשְׂמִתְךָ, כִּי בְּיַדֵּי רַבִּנּוּ וְ"ל מִתְנַהֵג עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמְקַרְבֵּי בְּדִרְךָ וּבְצוּרָה אַחֲרָת, וּבְיַדֵּי אִם הֵייתָ צָרִיךְ לְהַתְקַע בְּאַמְצַע הַדְּרָךְ, כֵּן זֶה הֵיָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת, וְזֶה הֵיָה הַתְּקוּן שֶׁלְּךָ. וּבְיַדֵּי יַעֲזוֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתּוֹזְכָה לְתְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד. הֶעֱקָר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵּר אוֹתְךָ, וְתִאֲמִין שִׁיְהִיָה לְךָ שְׁפַע גְּדוֹל הַשָּׁנָה, וְתִרְוָה רַב גַּמְת מִיְלֻדֶיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לֹא לְפַחַד מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וּמֵהַ שְׁעוּבֵר עָלֶיךָ עִם ... תְּדַע, כִּי הַכָּל הֶבֶל וְרַעוּת-רוּחַ, כִּי לֹא יוּכַל

לַעֲשׂוֹת לָךְ שׁוּם דְּבָר. וּכְכֹר אֲמַרְתִּי לָךְ בְּאוֹמֵן כְּשֶׁאָבּוּא, אֲדַבֵּר עִמּוֹ
 בְּחֻכְמָה כְּזוֹ, עַד שֶׁהֵכֵל יִסְתַּדֵּר, הֵינּוּ שְׂאֵתָן לָךְ נְזִיפָה, וּבְזֶה יִגְמַר
 הַסְּפּוֹר כְּמוֹ שֶׁסִּפַּרְתִּי לָךְ, אֲשֶׁר הָיָה בֵּין אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶחָד, עוֹבֵד
 הַשֵּׁם גָּדוֹל מְאֹד, וְהָיָה נִקְרָא ר' נַחוּם שׁוּסְטֵר (הַסְּנֵדְלֵר), וְלֹא הָיָה
 לוֹ שְׁלוֹם-בַּיִת, וְאֲשֶׁתּוֹ צָעָרָה אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁבָּא פַּעַם אַחַת
 לְבֵיתוֹ ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל, וְרָאָה אֶת כָּל הַצָּרוֹת וְהַרְדִּיפּוֹת
 שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּבֵיתוֹ, אָזִי לָקַחְתּוּ בְּצַד, וְאָמַר לוֹ: תִּרְאֶה, אֲנִי אֶתָּן לָךְ נְזִיפָה
 בְּכַנֵּי אֲשֶׁתְּךָ, וְאֶתָּן לָהּ אֶת הַצָּדֵק... וְתִרְאֶה אִיךָ שֶׁהֵכֵל יִסְתַּדֵּר וְאֶתָּה
 תִּשְׁתַּק. וְכֵן עָשָׂה. וְחִזַּר ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל, וְשָׁמַע אֶת
 טַעֲנוֹתֶיהָ, וְהִתְחִיל לְנַזֵּף בֶּר' נַחוּם, וּכְשֶׁאֲשֶׁתּוֹ רָאָתָה שֶׁהִיא מְקַבֶּלֶת
 אֶת הַצָּדֵק-עַל-יְדֵי-זֶה הָיָה לָהּ בְּטַחֲוֹן בֶּר' אַבְרָהָם ז"ל, וּמֵאֵז
 נִתְהַפְּכָה לְגַמְרִי, וְנִתְעוֹרְרָה לַעֲזֹר לְבַעֲלָהּ, וְהִזְתָּה דְרָכָה תָּמִיד לְגַרְשׁוֹ,
 שִׁילָךְ וַיִּסַּע אֶל ר' אַבְרָהָם ז"ל, וַיִּקְבַּל מִמֶּנּוּ חֻכְמָה תּוֹרָה וְדַעַת,
 וְאָמְרָה: אֵינִי בַּעֲוֹלָם חָכָם כְּאֵדָם הַזֶּה, וְעַל-כֵּן אֶעֱשֶׂה גַם עִמָּךְ דְּבָר
 כְּזֶה, וְאֵינִי לָךְ מֵה לְפָחַד כָּלָל, כִּי הֵכֵל הֵכֵל וְרַעוּת-רוּחַ. בְּרוּךְ הַשֵּׁם
 שֶׁיִּצְאֶת מִמֶּנּוּ, וְאֶתָּה רוֹאֶה בַּחוּשׁ, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, נִכְנָסוֹת מִשְׁפַּחּוֹת
 חֲדָשׁוֹת, וְעוֹד מַעֲט תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁיְהִיָּה לָךְ שְׁפַע גָּדוֹל, יִהְיֶה לָךְ
 אֶטְלִיז מִשְׁלָךְ, וְשַׁחֲיטָה מִשְׁלָךְ, וְלֹא תִצְטַרֵּף לְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם,
 רַק צְרִיכִים זְמַן.

הַעֲקֵר עֲלֶיךָ לְחַשֵּׁב עִכְשָׁו אִיךָ לְהִתְחִיל לְבָנוֹת לַעֲצֻמָּךְ בַּיִת
 וְדִירָה בְּאִפֵּן כְּזֶה, שֶׁיְהִיָּה גַם לִילְדֵיךָ דִּירוֹת, וְעוֹד תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁיִּבְנֶאֱל
 תִּשְׁגֹּשֵׁג, וְתִהְיֶה לָנוּ "עִיר בְּרִסְלָב" בְּמֵלֵא מוֹכֵן הַמֶּלֶךְ, הַעֲקֵר אֶל
 תְּהִיָּה בְּחִלְיִשׁוֹת הַדַּעַת כְּרַגַּע, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמָּךְ זִיו שְׁכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִבְטַל
 אֶת עֲצֻמָּךְ לְגַמְרִי לְגַבֵּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְלְכָל זֶה תִּזְכֶּה עַל-יְדֵי
 רְבוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, שֶׁתִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל מֵה
 שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ תִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע שֶׁכָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים
 עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵינִי לְתֹאֵר וְאֵין
 לְשַׁעַר כָּלָל.

אַשׁרנוּ מה טוב חֲלָקְנוּ, ומה נָעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהַתְּנוּדַע מִרְבָּנוּ ו"ל, טוב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ. אָנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ.

נָא וְנָא אַל תִּהְיֶה בַחֲלִישוֹת הַדַּעַת כְּרָגַע בְּזֶה שְׁלֵא זָכִיתָ לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, אֲלֵא נִתְקַעַתָּ עִם יְתֵר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בַּדֶּרֶךְ, כִּי בּוֹדָאֵי זֶה תִּקְוִי רַבְּנוּ ו"ל, וְיֵשׁ בְּעַכּוּבִים שְׁלָכֶם סוּדוֹת גְּדוּלִים וְנוֹרָאִים מְאֹד. וְאִם הֵייתָ יוֹדַע אֵת זֹאת, לֹא הֵייתָ נִשְׁפָּר לְגַמְרִי. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֵת עֲצָמוֹ בְּעֵתִים הַלְלוּ, וְאִינוּ נִשְׁפָּר מִשּׁוּם דְּבָר, כִּי בְּזֶה תִּלְוֶה כָּל הַצְּלַחַת הָאָדָם.

אַשׁרנוּ מה טוב חֲלָקְנוּ, שֵׁישׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה.

הַמְּאַחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי הָאֲזִינוּ, ח' תְּשֵׁרִי (עש"ת) ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֵת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי הַשָּׁנָה תִּהְיֶה לָךְ יְשׁוּעָה בּוֹדָאֵי, וּבִפְרָט מְאֹד שֶׁעָבַר עָלֶיךָ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צַעַר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ וְחֲלִישוֹת הַדַּעַת, שֶׁנִּתְקַעַתָּ בְּאִמְצַע הַדֶּרֶךְ בְּנִסְיַעְתְּךָ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְלֹא הִגַּעְתָּ, תִּדַע, שֶׁבּוֹדָאֵי יֵשׁ בְּזֶה רְזִין וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי מִי יוֹדַע מַה הֵייתָם צָרִיכִים לְתַקֵּן עַל אִם הַדֶּרֶךְ, וְכִמָּה נִשְׁמוֹת שֶׁל מְאוֹת שָׁנָה חִכּוּ עַל הַתְּפִלוֹת שְׁלָכֶם שָׁם. וְאִךָ שְׁאֲנִי יוֹדַע, שְׁאִתָּה קָטָן בְּעֵינֶיךָ, וְנִדְמָה לָךְ — מַה אָנִי שׁוֹה לְעֲצָמִי, וּמִכָּל שֶׁפָּן אִיךָ אָנִי יָכוֹל לְתַקֵּן אֵת אַחֲרִים? אֵל תֹּאמֶר זֹאת, כִּי בּוֹדָאֵי הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, כִּי אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלֵא אִם

פֶּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה (חֲלִין ז); וּמִכָּל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן בְּדָבָר כָּזֶה, שְׂאָדָם מִשְׁתַּוְּקָק עֲצָמוּ לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּלְבַסּוֹף נִתְקַע בְּאֵם הַדֶּרֶךְ, וְנִשְׁאַר לְהִתְפַּלֵּל שָׁם, בְּוַדַּאי זֶה כּוֹנֵן עֲמָקָה מְאֹד מְאֹד לְקַבֵּץ אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם עַל גְּבוּל רוֹמְנִיָּה וְרוֹסְיָה, כְּדֵי שְׁגֹם הֵם יִזְכוּ לְעֵלוֹת לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה. וְאִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ אֶת גְּדֵל הַתְּקוּנִים שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל-יְדֵי הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלָכֶם, הָיִיתָ שֶׁשׁ וְשִׁמַּח כָּל הַשָּׁנָה. עִם כָּל זֹאת רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה, שְׂזֻכִּיתָ לְחַטָּף לְהֵיוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּצוּם גְּדֻלָּיהָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׂמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִרְאֶה לָּהּ אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה, וּבְקִרְוֵב תִּהְיֶה לָכֶם דִּירָה מִשְׁלָכֶם, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְגוֹר בְּשִׂכְנוּת. רַק חֲזִקוּ וְאַמְצוּ לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵל תִּפְחָדוּ מֵאַף אֶחָד בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי גְדוּל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְתִדְעוּ שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בְּרַבְּנוּ ז"ל, כִּי בְּזֻכוֹת הַצַּדִּיקִים תִּלְמִידָיו מִתְפַּרְנְסִים (עֵין סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן לג), וּבְוַדַּאי יִהְיֶה לָכֶם עוֹד שְׁפַע גְּדוּל, הַעֲקָר לֹא לִפְלֵי בַחֲלִישוֹת הַדַּעַת, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה מָה שְׂיִהְיֶה, אֲדַרְבֵּה, רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאִז תִּרְאוּ אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ כַּמָּה דַּקּוֹת בְּכָל יוֹם לְדַבֵּר עִמוֹ וּתְבַרְךָ, וְאַפְלוּ חֲמֵשׁ דַּקּוֹת יִהְיֶה יְקָר בְּעֵינֶיךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמוֹ וּתְבַרְךָ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! תִּהְלֶה לְאֵל, וּבְכִנּוּסֵת עוֹד מִשְׁפָּחָה וְעוֹד מִשְׁפָּחָה לְגוֹר בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", וּבְקִרְוֵב תִּרְאֶה שְׁכָל הַעִירָה תִּהְיֶה "עִיר בְּרִסְלָב" בְּמֵלֵא מוֹכֵן הַמְּלָה, נָא וְנָא אֵל תִּהְיֶה שְׁבוּר, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, ח' תְּשֵׁרִי (עֲשִׂי"ת) ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְכֵן אֲנִי מִבִּין מֵרְחוֹק אֶת צַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ עַל הַדֶּרֶךְ, שְׁנִיתְקַעַת בְּאֲמֻצֵּי הַדֶּרֶךְ, וְלֹא
זְכִיתָ לְהִגִּיעַ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בּוֹדְאֵי זֶה
מִתְקוֹנֵי רִבְנוּ ו"ל, וּבּוֹדְאֵי הַיְתָה בְּזֶה כְּנֹנֶה עֲמָקָה, שֶׁתִּשְׁאַרוּ עַל אִם
הַדֶּרֶךְ, כְּדֵי לְתַקֵּן נִשְׁמוֹת הַמְּשׁוֹטְטוֹת שֶׁם מֵאוֹת שָׁנָה, וְלֹא הָיוּ
יְכוֹלִים לַעֲלוֹת רַק עַל-יְדֵי שְׁזִכְיֹתֵם לְהִיּוֹת שָׁם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי
בּוֹדְאֵי אֵינִי דֹבֵר בְּזֶה, מִי שְׂרוּצָה לְנִסְעַ, וּמִשְׁתַּוָּקֵק וּמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ
לְהִגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רִבְנוּ ו"ל, וְנוֹסֵעַ כְּכֹר וְנִתְקַע בְּאֲמֻצֵּי הַדֶּרֶךְ, בּוֹדְאֵי
זֶה מִתְקוֹנֵי רִבְנוּ ו"ל, שְׁנֵה רְצוֹן רִבְנוּ ו"ל שֶׁתְּהִיּוּ שָׁם, וּבּוֹדְאֵי גַם
אַתֶּם זְכִיתֶם לְמָה שְׁזִכְיֹתֵם עַל-פִּי תְּקוּנֵי רִבְנוּ ו"ל, וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְפַל
בְּדַעַתְךָ כָּלֵל, רַק לְשִׂמְחַת כָּל הַשָּׁנָה, וּבִפְרֻט שְׁזִכְיֵנוּ לְהַפְגִּישׁ בְּיַחַד
בְּאוֹמֵן.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחַת וּלְשִׂמְחַת אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת
מִשׁוֹם בְּרִיָּה וּמִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְעוֹד מְעַט תַּהְיֶה לְךָ דִּירָה מִשְׁלָךְ,
וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְגוֹר אֲצֵל אַחֲרֵימִ. וְזֶה אֲצֵלִי בְּרוּר, כִּי הַשָּׁנָה תַּהְיֶה לְנוּ
הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה מְאֹד בְּדַרְכֵי רִבְנוּ ו"ל, הַעֲקֵר רְאֵה לְשִׂמְחַת אֶת אֲשֶׁתְּךָ,
וְאֵז אֲשֶׁתְּךָ תִּשְׂמַח אוֹתְךָ. וְתִרְאוּ לְשִׂמְחַת אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, כִּי תַהֲלֶה
לְאֵל, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גִּתֵּן לְךָ יְלָדִים נְחֻמְדִּים, אֲשֶׁר בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ
רְאוּי לְךָ לְשִׂמְחַת כָּל הַשָּׁנָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל
דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֶפְלוּ
חֲמֵשׁ דְּקוֹת, גַּם-כֵּן יִקָּר מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְדַבֵּר
עִמוֹ יִתְבָּרַךְ אֶפְלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וְאֵז יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תְּמִיד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דְרָכְכֶם, וְאֲז תִּרְאוּ אֶת גְּדֹל הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בּוֹדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם. הָעֶקֶר הוּא אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרֵךְ מִחַיָּה וּמְהֵרָה וּמְקִיִּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתַכְנִיִּס אֶת עֲצָמְךָ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַתִּימָה טוֹבָה...

רְאֵה לְמִסֵּר אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה גַּם לְאִשְׁתְּךָ, כִּי גַם אֵלֶיהָ נֶאֱמְרוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּוּ, וּבְקֶרֶב תִּזְכּוּ לְרֵאוֹת יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הָעֶקֶר אֵל תְּרִיבוּ וְאֵל תַּצְעֲרוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, רַק תִּרְאוּ לְהִיּוֹת לְעֶזֶר אֶחָד לְהַשְּׂנִי, וְאֲז תִּרְאוּ אֶת הַנְּסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

י"ז תקעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, ח' תְּשֵׁרִי (עֲשִׂי"ת) ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נְרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתִהְיֶה סִבְלָן גְּדוֹל עַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי תִדַּע, שֶׁכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ — הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְכָל הַעֲכוּבִים וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁהֵיוּ לְכֶם עַל אִם הַדְרָךְ, הֵיוּ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי בּוֹדְאֵי רַבְּנוּ וְ"ל רָצָה שֶׁתְּבוֹאוּ אֵלָיו, וְכֵן מִסְרָתָם אֶת נַפְשָׁכֶם, וְנִסְעַתְּם אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִךְ נִתְקַעְתְּם בְּאִם הַדְרָךְ. וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַכֹּל זֶה תְּקוּנֵי רַבְּנוּ וְ"ל, כִּי מִי יוֹדֵעַ מַה תִּקְנֶתְם שָׁם עַל-יְדֵי הָעֲכוּב שֶׁנִּתְעַכְּבְתֶם בְּדְרָךְ, כִּי יֵשׁ נִשְׁמוֹת עֲרַמוֹת הַמִּסְתַּכְּבוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּכֹר מֵאוֹת בְּשָׁנִים, וְלֹא הִיָּה לָהֶם תְּקוּן, וְעַל-יְדֵי שֶׁנִּתְקַעְתֶּם בְּדְרָךְ,

והתפללתם במנין על גבול רומניה ורוסיה, על-ידי-זה אתם מתקנים את הנשמות האלה, ואף שאני יודע שאתה קטן בעיניך, ואתה חושב מה שוות התפלות שלי, מה שוות העבודות שלי וכו' וכו', עד שאזכה לעסק בתקון נשמות וכו' וכו', אל תאמר כן, כי בודאי הכל מרבנו ו"ל, ויש בזה פונה עמקה, עמק עמק מי ימצאנו, כי באמת ענין הנשמות הוא נעלם נעלם נעלם ונסתר ונסתר ונסתר מכל בני-אדם, ואם היו בני-אדם יודעים את גדל מעלתם בשמים, היו תמיד מחזקים את עצמם בכל מיני אפנים שבעולם. ובאמת חכמינו הקדושים אמרו (ביצה כט): מפני מה נתנה תורה לישראל? מפני שהם עזין. והפרוש הוא, כי אי אפשר בשום פנים ואפן להכנס אל הקדשה, אלא על-ידי עזות דקדשה, ומהי עזות דקדשה? אף שמפילים אותי על הדרך ושוברים אותי, ואומרים לי שאני לא שוה שום דבר, עם כל זה אני מחזק את עצמי, ואיני מסתכל לאחורי כלל. זו נקראת עזות דקדשה. ועל-כן לא זכו ישראל לתורה, אלא מפני שהם עזים, כי טבע של עם ישראל, שהם עזים, ואינם מתפעלים משום ברירה שבעולם, כי אף ששבעים אמות רוצים לאכל את הכבשה, עם כל זאת הכבשה אינה פוחדת מהם, ועל-כן גם אתה ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ועוד תראה הרבה נחת מהילדים.

העקר ראה להיות באהבה, אחוה ורעות עם אשתך, כי יש לך, תהלה לאל, אשה כשרה והגונה, ובשלום-בית שלך תלויות נשמות עד אין סוף, ואתם צריכים להתחזק לאהב אחד את השני, ולעזר אחד להשני, ועל-ידי-זה תצליחו.

העקר ראה לחזק את אנשי שלומנו, שלא יתפעלו מהסמ"ך-מ"ם הרשע הרוצה לעקרנו, חס ושלום, כי סוף כל סוף תהיה לו מפלה כזו, שלא נוכל לתאר ולשער כלל, ובזה שנתחזק את עצמנו ביחד, ואחד יעזר להשני, על-ידי-זה תהיה להסמ"ך-מ"ם מפלה גדולה.

נא ונא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ונא

תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. העקר אל תהיה בטלן, כי בזה העולם אסור להיות בטלן, רק לדעת איך לתן עצה לנפשו, ואז תראה נפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדה, שתצליח דרכך, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך חתימה טובה...

י"ז תקעד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר האזינו, ח' תשרי (עשי"ת) ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב פל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך קדם שנסעתי לציון רבנו ז"ל, ולא היה הפנאי להשיבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח פל השנה, שזכינו להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, ובוודאי נזכה לראות השנה נסים נגלים בהתגלות דעת רבנו ז"ל בעולם. ועל-כן ראה לשמש את רבנו ז"ל בענין להיות גבאי להפצת הספרים הקדושים, ותעזר לידידנו ... גרו יאיר, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, כי בזכות זה תראה עוד לרות רב נחת מילדיך, ותהיה לך פרנסה בשפע. העקר אל תפחד משום דבר שבעולם, הדבק את עצמך בו יתברך, ותדע שהוא יתברך אין סוף, וכל מה שאדם מתבודד עצמו יותר עמו יתברך, גרי זה מדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא.

נא ונא תעשה שלום בין אנשי שלומנו, ותשתדל בכל כחך, שיהיה רק שלום ואהבה ואחווה בין אנשי שלומנו, ואיש את רעהו יאמר חזק, כי העקר הוא אהבה ואחדות ורעות, ובוודאי אי אפשר ששני בני אדם יחזיקו כאחת, כי כשם שפרצופיהם שונים, כך דעותיהם שונות (בראשית רבה, פרשה א', סימן ב'). וצריכים לדעת את

זֶה, וְתִכְף־וּמִיד כְּשׁוֹכִים לְדַעַת זֹאת, אַף פֶּעַם אֵין מַחְלָקַת, כִּי כָּל אֶחָד יִחְזִיק בְּדַעְתּוֹ, הָעֵקֶר שְׁנֵהִיָּה חֻזְקִים בְּדַעַת רַבְּנוּ וְ"ל בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה.

רֵאָה לְהַחְדִּיר בְּאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁיַפְּיִצּוּ אֶת הַדְּגָלִים שֶׁהַדְּפִיס לְפָנֵי שְׁנֵה יְדִידֵנוּ ... כְּדֵי שְׁלֹא יֵצֵא עִם הַפְּסֻדִים, וְאַנִּי מְקַוֶּה, שְׁמִי שְׁיִמְכֹר אֶת הַדְּגָלִים, יִכְנֹס לוֹ שְׁפַע עַל הַחֹג.

רֵאָה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְהַתְּבוּדָה עִמּוֹ יִתְבְּרֶךְ, וְתָמִיד תִּדְבֹר עִמּוֹ יִתְבְּרֶךְ אֶפְלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וּבְכָל פֶּעַם רֵאָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבְּרֶךְ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבְּרֶךְ, הִיא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רֵאָה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדְרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּךְ, בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר אֶחָד מִשְׁעוֹרִים אֵלוּ אֶפְלוּ מְעַט דְּמַעַט, וְאֵז תִּרְגִּישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא; כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַרְגִּישׁ שׁוּם טַעַם בְּחַיִּים, אֶלָּא עַל־יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְעַל־יְדֵי כָּל לְמוּד מִמְּשִׁיכִים עַל עֲצֻמָּם אוֹר וְדַעַת וּמַחֲיִין אַחֲרֵים, כִּי כָּל לְמוּד הוּא כְּנֶגֶד עוֹלָם אַחֵר: מְקַרָּא בְּעִשְׂיָה, מִשְׁנָה בִּיצִירָה, גְּמָרָא תְּלִמוּד בְּבִרְיָאָה, וּמְדְרָשׁ זֶהר וְתַקוּוֹנִים וְקַבְּלָה בְּאַצִּילוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁלֹמֵד בְּכָל יוֹם בְּלַמוּדִים אֱלֹהִים, וְאֵז מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת גְּבֹאֵי צְדָקָה וְאַמֵּן, וּבִזְכוּת זֶה יִשְׁפַע עֲלֶיךָ שְׁפַע גְּדוֹל דְּקַדְשָׁה, וְתִבְשָׁר לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׁאַנִּי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפִלֵּל בְּעֵדֶךָ שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְּךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקעה.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר האזינו, ח' תשרי (עשי"ת) ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה בו ותברך, ותכניס את עצמך לגמרי באין סוף ברוך הוא, ותצעק בכל לילה אליו ותברך, שיוציא ממך את כל הקשיות והספקות שיש בך, כי כל הקשיות והספקות הם מחמת החטאים והעוונות, ועכשו בעשרת ימי תשובה הוא הזמן הכי טוב לחזור בתשובה שלמה, ועל-ידי זה יזכה שתהיה לו ישרות לב, ולא יהיו לו שום קשיות על צדיקים וכשרים.

ובאמת עליך לדעת, כי ראוי לך לשמח מאד על נעם חלקך, שזכית לפל בחלק של רבנו ז"ל, ומה היית עושה בלי רבנו ז"ל; ואף שכבר עבר עליך בחי"ך מה שעבר — כל מיני משברים וגלים וכל מיני צרות ויסורים וכו' וכו', עם כל זאת אפה מחזיק את עצמך ברבנו ז"ל, ואפה גר בעיר ברסקל, אשריך ואשרי חלקך!

אנשי שלומנו מספרים בשם ר' משה טשנסטחובר ז"ל, שהיה מפרש: "אבינו מלפנו כתבנו בספר פרנסה וכלפלה", הינו שאנו מבקשים מהקדוש-ברוך-הוא, שיתן לנו פרנסה פזו, שלא תוציאנו ותבטלנו מהספר, הינו מלמוד התורה. וזה "בספר פרנסה וכלפלה", שפרנסתנו תהיה בספר, על-ידי למוד תורה, וזו תהיה הפרנסה שלנו. ויש להוסיף גם על דבריו, שמבקשים ממנו ותברך: "כתבנו בספר פרנסה וכלפלה", שהפרנסה והכלפלה שלנו תהיה בהפצת ספרי רבנו ז"ל, שכל ימי חיינו נהיה עסוקים בזה. ועל-פן ראה להפיץ את ספרי רבנו ז"ל, ואל תתפחד משום בריה שבעולם, כי

קכב אָשֶׁר י"ז תקעו בנחל

גְּדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְזָכוֹת זֶה שֶׁתְּפִיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, יִמְחַל לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל.

הַעֲקֵר רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִרְקֹד עִם הַיְלָדִים, וְתִרְאֶה שְׂבִיבֵיתְךָ תְּהִיָּה תְּמִיד אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה, וְלֹא תִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוֹלָם כָּלֵל, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְבַקֵּשׁ בְּעַדִּי, וְאֶהְיֶה לָּךְ אֲסִיר תּוֹדָה גְּדוֹל בְּעִבּוֹר זֶה. 'וְכָל הַמִּתְפַּלֵּל עַל חֲבֵרָו הוּא נִעְנֶה תַחֲלָה' (בְּבֹא קָמָא צ.ב.).

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמְיֵד תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ הָאֶרֶת זִיו שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְכִשְׁתִּהְיֶה חֶזֶק בְּזֶה, תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לָּךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

י"ז תקעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, ח' תְּשֵׁרִי (עֲשִׂי"ת) ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבָעוֹלָם, וְתִדַּע אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, הַשְּׁלָכוֹת קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ' וְכוּ' וְכוּ', וְעַקֵּר גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי — כְּשֶׁזָּכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְשׁוּם דָּבָר שְׂבָעוֹלָם אֵינּוּ יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ.

מה אמר לך, ידידי היקר! הנה אנחנו עומדים לפני יום הדין הנורא, אשר מלאכים ושופים ואפנים וכו' וכו' רועדים וזוחלים מאימת הדין, עם כל זאת אנחנו בני ישראל זוכים לבוא אליו יתברך, ולבקש מחילה וסליחה וכפרה על מעשינו, וכזה ראוי לנו לשמח מאד מאד, על שזכינו להבראות מזרע ישראל, ואנו יכולים לבוא לבקש ממנו יתברך מחילה וסליחה וכפרה, בזה בעצמו ראוי לנו לשמח מאד מאד.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה להכליל בו יתברך, ולצאת מכל הצרות והחובות שלך.

המאחל לך חתימה טובה...

פה תקבל כמה מכתבים, ותראה למסור אותם לאנשי שלומנו, כי הם מאד נחוצים.

י"ז תקעז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר האזינו, ח' תשרי (עשי"ת) ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל פלילות אנשי שלומנו היקרים, "חסידיו ברסלב", תלמידי "היכל־הקדוש" די בכל אתר ואתר, הוי"ה ישרה עליהם שכינתו, וימשיך עליהם ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, ויזכו לחתימה טובה הם ובניהם ובנותיהם, וכל אשר להם.

אחי ורעי היקרים! הנה אנחנו עומדים לפני יום הדין הנורא, אשר מלאכים ושופים רועדים וזוחלים מאימת הדין. ומספרים מהרב הקדוש מבארדיטשוב זי"ע, שאמר, שביום הזה גם הדגים

בַּיָּם רוֹעֵדִים וְזוֹחֲלִים מְאִימַת הַדִּין, עֲלִינוּ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד וּלְבַקֵּשׁ מְחִילָה אֶחָד מֵהַשָּׁנִי, וְלִמְסֹר אֶת נַפְשֵׁנוּ אֶחָד בְּעֵבֹר הַשָּׁנִי בְּאִפְּן שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אֶחָד וְרַעוּת בֵּינֵנוּ, כִּי בְּזֶה תְּלוּי הַכֹּל, כִּי בְּלֹא שְׁלוֹם אֵין שׁוּם דָּבָר.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִיּוֹת מְחַבְּרִים יַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמְרוּ חֲזַק, וְזֶה עֵקֶר הַהִתְחַזְּקוּת, שְׂנֵהְיֶה חֻבְרִים יַחַד. וְהֵרֵב הַחֲסִיד ר' יִצְחָק בְּרִיִּיטְעֵר הָיָה אוֹמֵר: מַה נִּקְרָא חֻבֵּר אֲמַתִּי? זֶה שְׂאִינוּ עוֹזֵב אֶת חֻבְרוֹ, אֶף-עַל-פִּי שְׂיִוָּדַע בְּקִלְקֻלָּתוֹ, וְדִיק זֹאת מִתְנַאֲמֵר בְּמַעֲשֵׂה יְהוּדָה וְתָמֵר, שְׂתַחֲלֶה כְּנֵה הַכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, א): "אִישׁ עֲדֹלְמִי וְשִׂמּוֹ חִינָה" סֵתָם, וְלֵאחֵר הַמַּעֲשֵׂה שְׂקָרָה עִמּוֹ מַה שְׂקָרָה כְּתוּב רַעְהוּ הַעֲדֹלְמִי, לְלַמְדֵנוּ כִּי זֶה נִקְרָא חֻבֵּר וְרַע אֲמַתִּי — כְּשִׂאִינוּ מִפְּסִיק אֶת יְדִידוּתוֹ וְחֻבְרוּתוֹ עִם חֻבְרוֹ, אֶף-עַל-פִּי שְׂיִוָּדַע בְּקִלְקֻלָּתוֹ, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה סוּף כָּל סוּף יֵטֶה אֶת לֵב חֻבְרוֹ לְתִשׁוּבָה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְעַל-כֵּן לֵאחֵר הַמַּעֲשֵׂה נִקְרָא בַּתּוֹרָה בְּשֵׁם רַעְהוּ הַעֲדֹלְמִי, וּבְזֶה נִבְחַן חִינָה הַעֲדֹלְמִי אִם חֻבֵּר אֲמַתִּי הוּא לִיהוּדָה, שְׂאֶף-עַל-פִּי שְׂיִוָּדַע בְּקִלְקֻלָּת יְהוּדָה — לֹא עֲזָבוּ, אֲלֹא הִמְשִׁיךְ לְהַתְרוּעֵעַ עִמּוֹ, וְעַל-כֵּן הַעֵידָה עָלָיו הַתּוֹרָה וְאֲמָרָה: רַעְהוּ הַעֲדֹלְמִי, כִּי בְּזֶה נִבְחַן הַחֻבֵּר, שְׂאִפְלוֹ שְׂרוּאָה בְּקִלְקֻלָּתוֹ שֶׁל חֻבְרוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוּ מְנִיחוֹ. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהַכְנִיס בְּדַעְתְּכֶם יְדִיעָה זוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִהְיֶה תָּמִיד חֻבְרִים אֶהוּבִים, וְאֶחָד יַעֲזֹר אֶת הַשָּׁנִי, וְתִקְבְּלוּ עַל עֲצֻמְכֶם עַכְשָׁו בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים הַנּוֹרָא לְאַהֲבֵי אִישׁ אֶת זוּלָּתוֹ, וְאֶחָד יִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעֵבֹר זוּלָּתוֹ, וְלֹא נִסְתַּפֵּל בְּחִסְרוֹנוֹת שֶׁל חֻבְרֵינוּ, אֲלֹא בְּמַעֲלָתָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תָּמִיד נִצְלִיחַ.

נָא וְנָא תִדְעוּ, שְׂהַסְמִי"ן-מ"ם רוֹצֵה רַק לְשֹׁכֵר אוֹתָנוּ וְרַק לְבִטְלָנוּ. וְעֲלִינוּ לִמְסֹר אֶת נַפְשֵׁנוּ עַל אַהֲבָה, אֶחָד וְרַעוּת, וְכִשְׂנֹחֲזִיק אֶת עֲצֻמְנוּ בְּאַהֲבָה, אֶחָד וְרַעוּת, עַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ תָּמִיד דְּרַכְּנֵנוּ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂתִפְּלֵל בְּעַדִּי, בְּפֶרֶט בְּיוֹם הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, שְׂאֲזַכֶּה לְמַחֲלָה סְלִיחָה וְכַפָּרָה, וְלִצְאֵת

אֲשֶׁר י"ז תקעה בנחל קכה

מכל הצרות והחובות, ואזכה כבר לבוא לגור בארצנו הקדושה, פי כל תפלה ותפלה שאתם תתפללו בעדי, אהיה בעבורכם אסיר תודה מאד מאד.

המאחל לכם חתימה טובה...

י"ז תקעה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר האזינו, ח' תשרי (עשי"ת) ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו ואיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך כלל מכל מה שעובר עליך, פי בזה שזכית להיות אצל רבנו ז"ל, תאמין לי, שרבנו ז"ל עשה עליך נתיח גדול, ובוודאי תזכה לתקון נפש, רוח ונשמה חיה וחייה, פי מי שזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל, ולומר שם העשרה מזמורי תהלים, אין למעלה מזה בתקון הברית ובתקון הנשמה. ומה שהתעכבתם באמצע הדרך, ולא זכיתם לבוא על ראש השנה, גם זה ממנו יתברך, ואסור לפל בדעתו כלל, והכל בהשגחה נוראה ונפלאה מאד, ועל-כן ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם לחזק את עצמך לעשות התחלה חדשה, ולהתקרב אליו יתברך בהתקרבות אמיתית, ואז תראה את הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליח בדרךך.

המאחל לך חתימה טובה...

י"ז תקעט.

בעזרת השם ותפילה, יום שלישי לסדר האזינו, ט' תשרי, ערב יום הקדוש ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, והנה קבלתי את הששה אתרוגים,
ותשואות חן לך על זה מאד. נא תכתב לי כמה זה עולה, כי אני
רוצה לשלם לך. ורבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן קכה), אשר מצות
אתרוג היא יקרה מאד מאד, ולכן עם ישראל מוציאים פסוף על
מצוה זו. ועל-פן תכתב לי כמה זה עולה, וכן תכתב לי אם הלכו
אל אבי מורי שליט"א, והביאו לו אתרוג.

מה אמר לך, ידידי היקר! צריכים לעשות עכשו התחלה
חדשה, וכן בכל פעם צריכים לעשות התחלה חדשה. ומוכא בדברי
רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב), אשר בכל פעם צריכים
לעשות התחלה חדשה, ולבוא אליו ותברך מחדש ממש, וכן אל
הצדיק צריכים לבוא בהתחדשות חדשה. ומוכן ממילא, שכן כל
עניני רבנו ז"ל צריכים להיות בהתחדשות חדשה בכל פעם לעשות
התחלה חדשה, ובאפן הנה אף פעם לא ישבר, כי בכל פעם צריכים
לעשות התחלה חדשה. ועל זה אורב מאד הבעל-דבר — לא
להניח לעשות התחלה חדשה; כי באמת כשאדם מרגיל את עצמו
לעשות בכל פעם התחלה חדשה, אף פעם לא ישבר, כי אני מתחיל
מעכשו, מרגע זה אני מתחיל להיות איש כשר, ובאפן הנה אי
אפשר להשבר. ועקר התגברות היצר הרע היא להפיל את האדם
בבחינת זקנה דסטרא אחרא, שלא יעשה התחלה חדשה. ורבנו ז"ל
בא לעקר דבר זה, ועל-פן אשרי מי שמרגיל את עצמו לעשות בכל
פעם התחלה חדשה.

מה אמר לך, ידידי היקר! הרב הקדוש מבדו"טשוב זי"ע אמר:
בערב יום הכפורים אפלו הדגים בים רועדים וזוחלים מאימת הדין,

ועל-כן ראה לחזק את עצמך מאד מאד, ואין לי עכשו זמן לכתיבה, אך אמרתי לרוץ שוורתים אלו לפניה, ובפרט קדם היום הנורא והנשגב הזה, יום הכפורים, יום שמוחלין כל העוונות, באתי לחזק ולאמץ אותך ואת אשתך, שתמשיכו להדפיס את הספרים, פי סוף כל סוף רק זה מה שישאר מאתנו, ובפרט ספרי שו"ת "אשר בנחל", אשר זה עולה על הכל, ועוד מאות ואלפים ורכבות בני הנעורים יחיו את עצמם עם כל חלקי "אשר בנחל", ועל-כן ראה לקחת את עצמך תכף-ומיד להדפיס את חלק ג', והקדוש-ברוך-הוא יעזור לך, שתצליח דרכך, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח. רק ראה לדבק את עצמך בו ותברך, ואל תהיה בטלן. ותמשיך את עצמך רק אליו ותברך, ואז תצליח דרכך.

המאחל לך חתימה טובה...

י"ז תקפ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר האזינו, מחרת יום הכפורים, שם השם [י']
י"א תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מך, איך שאתה מחזק את עצמך לילך בדרך רבנו ז"ל.

העקר ראה לחזק את עצמך להמשיך להדפיס את חלקי "אשר
בנחל", פי זה עולה על הכל, ותכניס את עצמך בהדפסת חלק ג'.

מה אמר לך, ידידי היקר! זה מה שישאר מאתנו, ואני אהיה
לך אסיר תודה בזה העולם ובעולם הבא, ואני מבטח ובטוח —
מי שידפיס חלק אחד מספרי שאלות ותשובות "אשר בנחל", יושע
בכל מיני ישועות. פי הספרים האלה נכתבים ברצונות החזקים של
בני הנעורים, וגנוזות שם השגות אלקות לתכי יורדים בעולם, שגם

קכח אָשֶׁר י"ז תּקפּא בּנחל

הם יכולים לחזור אליו יתברך, ועל-פּן אֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֶלֶק בְּהַדְפָּסְתֶּם.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, אֲדַרְבֵּה רְאֵה לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם, וְכֵן אֲשַׁתָּךְ תִּרְקֵד בְּכָל יוֹם עַל הַזְכוּת שֵׁישׁ לָכֶם בְּהַדְפָּסַת חֲלָקִי "אֲשֶׁר בּנחל", כִּי הֵם יוֹצְאִים כָּל-כֶּף יָפֵה, אֲשֶׁר לֹא תֵאָרְתִי וְלֹא שַׁעֲרֵתִי כָּלֵל, וּכְוֹדָאֵי עוֹד תֵּרְאוּ נַחַת מִלְּדִיכֶם.

בְּשָׁבוּעַ הַבָּא יִהְיֶה לִי שְׁלִיחַ, וְאֲזוֹ אֲשַׁלַּח לָכֶם אֶת הַדִּיסקָה שֶׁל הַ"תּוֹף הַנּוֹחַל", מֵה שֶׁחָסַר לָכֶם, וּכְשֶׁתּוֹדְפִיסוּ אֶת הַחֶלֶק בְּרֵאשִׁית, תִּצְרְפוּ אֵל זֶה הַהַקְדָּמָה הָאַרְבָּע שֶׁנּוֹדְפָסָה כְּכֹר בְּחֶלֶק בַּמִּדְבָּר, וְזוֹ תִהְיֶה הַהַקְדָּמָה שֶׁל "תּוֹף הַנּוֹחַל". וְכֵן אֲשַׁלַּח לָךְ חֶלֶק גְּדוֹל מִסֵּפֶר הַשִּׁיחוֹת חֶלֶק ז', וּבְמִקּוֹם שֶׁצְּרִיכִים לְתַקֵּן אֶת הַלְשׁוֹן, רְאוּ לְתַקֵּן אֶת הַלְשׁוֹן, כִּי אֲנִי עֹבֵר עָלַי עַל זֶה, כִּדִּי שֶׁלֹּא תִצָּא עָלֵינוּ אִיזוֹ מַחְלָקָת, חֵס וְשְׁלוֹם וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן בְּמַכְתָּבִים אֲתֶם צְרִיכִים לְתַקֵּן מֵה שֵׁישׁ לְתַקֵּן, וּבִפְרָט לְפַעֲנַח אֶת הַרְאשִׁי תְבוֹת.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ, שְׁזַכִּיתָ לְהִיּוֹת אֲצִל רַבְּנוּ ז"ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר עִם זֶה רְאוּי לָךְ לְשַׁמַּח כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וְאֲנִי מְקוּוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשָּׁנָה תִּזְכֶּה לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עֵז, וְיִבּוֹא לָךְ שִׁפְעַת דְּקַדְשָׁה, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לִידֵי מַתְּנַת בְּשׂוֹר וְדָם.

הַמֵּאחַל לָךְ חַג שְׂמִחָה...

י"ז תּקפּא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מְחַרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם [י'] י"א תְּשַׁרְי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מֵאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ קִדְם רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְלֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי
לְהַשִּׁיבְךָ מֵרֵב טְרֵדוֹתַי.

רֹאה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד, שְׁגַם אֶתָּה זְכִיתָ לְהִתְפַּלֵּל
בְּקִבוּץ בְּכַנִּי-בְּרֵק, בְּוִדְאֵי הַקִּבוּץ בְּאוֹמֵן אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, אֲבָל מִי
שְׂאִינֹו יְכוּל לְהִיּוֹת בְּאוֹמֵן, אֲזִי בְּכָל מְקוֹם שֶׁרֶק מִתְקַבְּצִים עֲשֶׂרָה
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁם נִקְרָא קִבוּץ. וְלִכֵּן רֹאה לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצָמְךָ בְּזֶה
מְאֹד מְאֹד. וְעַקֵּר הַחִיּוֹת שְׁלָךְ צְרִיף לְהִיּוֹת, שְׂאֶתָּה זֹכֵה לַעֲשׂוֹת
מִפְתָּחוֹת עַל סִפְרֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי
הַסִּפְרִים הָאֵלוֹ יַחֲיוּ עוֹד מֵאוֹת וְאַלְפִים וְרִבְבוֹת בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּלִי
שׁוֹם גְּזֵמָא כָּלָל.

וְזֶה טוֹב וְזֶה נְעִים, אִם תִּתְחִילוּ תִּכְף-וּמְיָד לְהַגִּייה אֶת חֶלֶק ג'
וְלְהַדְפִּיסוֹ, וְכֵן לְהַכְנִים בָּהֶם מְרָאֵי מְקוֹמוֹת, כִּי סִפֵּר שְׂיִישׁ בּוֹ מְרָאֵי
מְקוֹמוֹת, יֵשׁ בְּזֶה חֵן אַחַר לְגַמְרֵי. וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהַכְנִים שֶׁם
מְרָאֵי מְקוֹמוֹת, כִּי בְּשַׁעֲהָ שְׂאֲנִי כְּתַבְתִּי אֶת הַמִּכְתָּבִים הָאֵלֶּה, הָיָה
עַל-פִּי-רֵב עַל הַדְּרָף, וּמֵרֵב טְרֵדוֹתַי לְקַחְתִּי עִט בְּיָדִי, וְכְתַבְתִּי אֶת זֶה
בְּמַהֲרֵי, וְרַק מֵה שֶׁעָלָה אֲזוֹ בְּרַעֲיוֹנִי, אֵילוֹ מֵאֲמַרִי חֲכַמִּינוּ, זְכוּרֵנוּם
לְבִרְכָה, אוֹ אֵילוֹ פְּסוּקִים, וְלִפְעָמִים צְרִיכִים לְתַקֵּן אֶת הַמֵּאֲמָר אוֹ
אֶת הַפְּסוּק, כִּי כְּתַבְתִּי אֶת זֶה בְּעַל-פֶּה. וְעַל-כֵּן רֹאה לַעֲסֹק בְּעִבּוּדָה
הַקְּדוּשָׁה הַזֹּו לְהַגִּייה אֶת סִפְרֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וְתַכְנִים בְּזֶה כָּל
מִינֵי מְרָאֵי מְקוֹמוֹת, וְזֶה הַדּוֹר לְסִפֵּר, וְכַמוֹ-כֵּן בְּסִפְרִים שֶׁהִתְלַמְּדִים
מִחִבְרִים, כְּמוֹ "שִׁיחוֹת-מוֹהֲרָא" ש" אוֹ "תוֹף הַנַּחֵל", תִּשְׁתַּדְּל גַּם-כֵּן
לְהַכְנִים בְּזֶה מְרָאֵי מְקוֹמוֹת, כִּי בְּכָל סִפֵּר שְׂיִישׁ שֶׁם מְרָאֵי מְקוֹמוֹת,
יֵשׁ בְּזֶה חֵן אַחַר לְגַמְרֵי.

רֹאה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוֹם דְּבָר לֹא
יֻכַל לְשִׁבֵר אוֹתָךְ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחִזּוֹקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל
פְּעַם, וְהַעֲקֵר לַעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּבְזֶה תְּלוּיָה הַצְּלַחַת
הָאָדָם, כִּי כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה בְּכָל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, הוּא מְצַלִּיחַ
דְּרָכּוֹ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן סב), שְׂצְרִיכִים לְבוֹא
בְּכָל פְּעַם אֶל הַצְּדִיק בְּהַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּאֵלוֹ עֲדִין לֹא בָּאוּ, וְכָל מֵה

קל אשר י"ז תקפב — י"ז תקפג בנחל

שְׁאֲדָם עוֹשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֶה לְהַצְלִיחַ דְּרָכּוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר. עַל-פֶּן הַרְגֵל אֶת עֲצָמָךְ עֲכָשׂוּ לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּבְזֶה תַּצְלִיחַ. וְכֵן תִּהְיֶה עֲקָשׁן גְּדוֹל עַל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׂאִתָּה זוֹכֶה לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם, וְאֵז תַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַמֵּאחֵל לְךָ חַג פֶּשַׁח וְשִׁמְחָה...

י"ז תקפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מְחַרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם [י']
י"א תִּשְׂרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וּבִפְרֹט עֲכָשׂוּ יְמֵי הַשִּׁמְחָה נִכְנָסִים וּבָאִים, שֶׁהֵם חַג הָאֶסִּיף, רְאֵה לְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת אֶת הַמְּצוּה לְשִׁבַת בְּסִפָּה בְּצֵלָא דְמַהִימְנוּתָא, וְתַחֲיֶה אֶת עֲצָמָךְ עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם תָּמִיד בֵּינְךָ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ, כִּי בְּזֶה תְלוּיָהּ כָּל הַצְּלַחְתְּךָ, שְׂתִּהְיֶה תָּמִיד בְּשְׁלוֹם עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵל תִּרִיב וְאֵל תִּתְקוּטֵט עִמָּה כָּלֵל, וְאֵז תַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

גָּא וְנָא רְאֵה לְהַפְיֵן אֶת הַקּוּנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים אֲפֵלוּ בְּמִסִּירוֹת גֹּפֶשׁ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ שְׁפַע עַל-יְדֵי-זֶה.

הַמֵּאחֵל לְךָ חַג שִׁמְחָה...

י"ז תקפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מְחַרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם [י']
י"א תִּשְׂרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַה הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם עַל אֲשֶׁר אֶתָּה זוֹכֵה לְזִכּוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכֵמָה חוּצָה. וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ עַל זֶה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל הַבְּוִיחוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דְּמִים שֶׁאֶתָּה סוֹבֵל בְּשִׁבִיל זֶה, כִּי הִפַּל לְכַפְרַת עֲוֹנוֹת.

בְּעֵנִיךְ שֶׁלֹּא זָכִיתָ לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפַּעַל לְנִסְעַה אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל בְּאוֹמֵן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֵינִי לֶךְ לְהַצִּטְעֵר כָּלֵל, רַק לְשִׂמְחַת מֵאֵד מֵאֵד, כִּי בְּיָדַי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאוֹה מֵאֵד. וּבְכָלֵל הָאָדָם צָרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֹא לִפְלַי בְּדַעְתּוֹ מִשּׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם מֵהַ שֶׁרַק קוֹרָה עִמּוֹ, הוּא צָרִיף לְדַעַת, כִּי הִפַּל בְּהַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרִטִי פְּרִטִית. וְעַל-כֵּן מֵהַ וְלָמָּה לְשַׁבֵּר אֶת עֲצָמוֹ עַל כָּל פְּרִט וּפְרִט, הֶעֱקַר לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְלַכֵּת בְּדַרְךְךָ זֶה — לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, אִזּוֹ יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ, כִּי עַל-פִּירְכּוֹ הַיִּצָּר הִרְעַ שׁוֹבֵר אֶת הָאָדָם כְּאֵלוֹ כְּכָר זֶקֶן וּמֵיֶאֱשׁ, וּכְאֵלוֹ כְּכָר אֶף פַּעַם לֹא יֵצֵא מִהַשְּׂאוֹל תַּחְתִּיּוֹת וּמִתְחַתִּיו שֶׁנִּפְּלַל לְשָׁם, עַל-כֵּן רְאֵה לְמַסַּר אֶת נַפְשְׁךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִרְאֵה לְצִאֵת מִהַבֶּץ שֶׁנִּפְּלַתָּ אֵלָיו. וּבַפְּרִט שֶׁזָּכִינוּ שֶׁעֲבָרוּ עָלֵינוּ עֲכָשׁוֹ הַחֲגִים — רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁבְּיָדַי זָכִינוּ שֶׁנִּכְתַּבְנוּ וְנִחַתְמָנוּ בְּכַתִּיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה, וְהַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר, שֶׁבְּאַמַּת תִּהְיֶה לָנוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה, שָׁנָה שֶׁנִּזְכָּה לְהַרְחִיב אֶת עַבּוֹדָתְנוּ, וּלְהַאֲרִיךְ אֶת אֹרֶךְ יָמֵינוּ וְ"ל בְּעוֹלָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמְךָ קְבִיעוֹת עֵתִים לְתוֹרָה בְּמַקְרָא, מִשָּׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, כִּי לֹא יִשְׁאַר מִהָאָדָם רַק הַלְמוּדִים שֶׁזוֹכֵה לְחַטֵּף, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל.

רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם חֲבֵרֶיךָ מִרְבָּנוּ וְ"ל, וְאֵל תִּתְפַּעַל מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, אֶתָּה רְאֵה רַק לְדַבֵּר מִרְבָּנוּ וְ"ל, וְאֵל תִּכְנַס בְּשׁוֹם וּפְחוּחִים כָּלֵל, וְאִזּוֹ תִצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֲנִי
מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ אֶת דְּרָכְךָ תָּמִיד. אֲנִי מִקְנֶה לְהִיּוֹת
בְּפִרְשַׁת לֶךְ-לְךָ וּבְפִרְשַׁת וַיֵּרָא וְכוּ' וְכוּ' בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוֹשָׁה, וְלִרְאוּתְךָ
אֲזוּ.

הַמֵּאַחַח לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

י"ז תקפד.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מְחַרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם [י']
י"א תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַעֲקָר הוּא שִׂמְחָה,
כְּשֶׁהָאָדָם שְׂמֵחַ, אֲזוֹ נִתְרַחֵב לוֹ דַּעְתּוֹ, וְזוֹכֶה לְכֹל הַהֲצִלְחוֹת שֶׁבְעוֹלָם.
וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצִּלְחָה, סִימָן א'): מִי שֶׁשְׂמֵחַ
תָּמִיד — הוּא מְצַלִּיחַ תָּמִיד; וְעַל-כֵּן רְאֵה שֶׁתְּהִיָּה תָּמִיד שְׂמֵחַ,
וּתְשַׂמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ. וּבְכֻלָּל אֶתְּךָ צְרִיךְ לִרְאוֹת, שֶׁבְּבִיתְךָ תְּהִיָּה תָּמִיד
שְׂרוּיָה אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה, וְהַשִּׂמְחָה תְּבִיא לְךָ הַצִּלְחָה בְּכֹל הַתְּחוּמִים
— הֵן בְּגִשְׂמִיּוֹת וְהֵן בְּרוּחָנִיּוֹת.

נָא וְנָא לֹא לְהַתְעַקֵּשׁ בְּבֵית, רַק לְחִיּוֹת בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת
וּבְהִכָּנָה הַדְּדִית, וְאֲזוּ כָּל הַחַיִּים שְׁלָכֶם יִשְׁתַּנוּ לְגַמְרֵי.

בְּעֵנִין תְּפַלֵּין דְּרַבְּנּוּ תָם — אֵין לְמַעְלָה מִזָּה, כִּי עַל-יְדֵי-זָה
מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ מַחִין עֲלָאִין, מַחִין קְדוֹשִׁין. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים,
אִם תְּזַכֶּה לוֹמַר בְּכֹל יוֹם הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְּהִלִּים שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ ו'ל,
שֶׁהוּא תְּקוּנַת הַבְּרִית, תְּקוּנַת הַמַּח, וּמִמְּשִׁיךְ לְאָדָם שֶׁפַּע בְּגִשְׂמִיּוֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — תְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת סְבֻלָּן גְּדוֹל, כִּי

אֲשֶׁר י"ז תקפה — י"ז תקפו בַּנַּחַל קלג

בְּזֶה הָעוֹלָם מִי שֶׁהוּא סִבְלָן — הוּא מַצְלִיחַ, כִּי כָּל הַחַיִּים תְּלוּיִים
רַק בְּמִדַּת הַסִּבְלָנוּת. עַל-פֶּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְכַנֵּס בְּעֶצְמוֹ מִדַּת
הַסִּבְלָנוּת, וְאֵז יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

י"ז תקפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מְחַרַּת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם [י']
י"א תְּשֶׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

רְאִי לְבֹדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל
אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה, כִּי כָּל הַצְּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם הֵן כְּשֵׁאִין לוֹ
מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

תְּשַׁתְּדְּלִי מְאֹד לְשִׁמּוֹר שִׁבְת-קִדְּשׁ, וְאֵז הַשִּׁבְתַּת תְּשִׁמּוֹר עָלֶיךָ, כִּי
בְּזִכּוֹת הַשִּׁבְתַּת, תַּצְּלִיחֵי בְּכָל דְּרָכְךָ.

הַמֵּאחַל לָכֶם חַג שְׂמֵחַ...

י"ז תקפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מְחַרַּת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם [י']
י"א תְּשֶׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ עִם הַפְּדִיּוֹן חֲמִשִּׁים דּוֹלָר, יַעֲזוֹר

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וְתִזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שְׁנַת רַחֲמִים, שְׁנַת מְצִיאת הַזְּיוּג, וְתִהְיֶה אָדָם הַשָּׁלֵם.

גַּא וְנָא רְאֵה לֵהיוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַצְּלָחַת הָאָדָם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁהוּא שְׂמֵחַ תְּמִיד, וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי יִצְלִיחַ. הֵן אֲמַת שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קִטְנוּת וְהַשְּׁלָכוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, עִם כָּל זֹאת עָקֵר גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל בֵּר יִשְׂרָאֵל — כְּשֶׁאִינוּ מְנִיחַ אֶת עַצְמוֹ לִפְלֵ, אֶלָּא מִחֲזִיק מְעַמָּד, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְהַחֲזִיק מְעַמָּד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

רְאֵה לְבַקֵּר בַּכֶּתֶל הַמַּעֲרָבִי, שְׂרִיד מִקֶּדְשֵׁנוּ, בִּימֵי חַל הַמוֹעֵד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתְךָ, וְיִמְשָׁךְ עֲלֶיךָ חֶסֶד וְרַחֲמִים, וְכִבֵּר תְּבַשֵּׂר לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְלֹא תִהְיֶה שְׁבוּר.

הַמֵּאחֵל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

י"ז תקפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם תְּמִישִׁי לְסֹדֵר הָאֲזִינוּ, מְחַרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם [י'] י"א תְּשִׁירֵי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ כַּמָּה פְּעָמִים, אַךְ מְרַב טְרִדוֹתֵי הַמְרַבִּים, בְּפֶרֶט קֹדֶם רֹאשׁ הַשָּׁנָה לֹא הִיָּה הַפְּנָאֵי לְהַשִּׁיבְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! רְאוּי לְךָ לְשִׂמְחָה מְאֹד עַל נֵעַם חֶלְקְךָ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלְךָ, וְהֵן אֲמַת שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שְׁאֵתָה שְׁבוּר מְאֹד מְאֹד מִכָּל מָה שְׁעֵבֵר עֲלֶיךָ, וּבְפֶרֶט בְּעֵנֵן הַנְּסִיעָה שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁנַת־קַעֲתָם בְּאִמְצַע הַדֶּרֶךְ, וְלֹא זְכִיתָם לְהַגִּיעַ לְאוּמָן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, עִם כָּל זֹאת רְאוּ לְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, כִּי בּוֹדָאֵי זֶה הִיָּה מֵאֵת רַבְּנוּ

ו"ל, והצרכתם לתקן משהו באמצע הדרך, ומי יודע את גדל השעשועים שזכיתם שם, ועל-פן אפה צריף לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה.

העקר ראה, אהובי, ידידי היקר! להכניס את עצמך באין סוף ברוך הוא, ולמסור את נפשך אליו יתברך, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה.

עכשו נכנסים ובאים ימי השמחה, שאנו לוקחים את הארבעה מינים, ומגלים את אמתת מציאותו יתברך לכל העולם כלו, לגלות ולפרסם לכלם, אשר הוא יתברך מלך, ומלכותו בכל משלה, ומנענעים עם הארבעה מינים הקדושים, לגלות אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם.

ראה להיות סבלן גדול בביתך, פי ההכרח בזה העולם להיות סבלן, על אף שעובר עליך מה שעובר, עם כל זאת עליך לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות סבלן, ואז יעברו עליך החיים בצורה אחרת לגמרי; פי מי שזוכה לסבלנות — זוכה לכל, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיהכל יתהפך עליך לטובה, ועוד תספר לי בשורות משמחות בתיך. העקר ראה 'לגנב' עתים להתבודדות, ואפלו כמה דקות תתבודד עמו יתברך, וזה מאד מאד יקר אצלו יתברך, כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך — הוא הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל. וזה המפתח שקבלנו אצל רבנו ז"ל — לדבר ולשיח ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבנו, ובזכות התפלה וההתבודדות — הכל יתהפך לך לטובה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ברוחניות ובגשמיות.

המאחל לך חג שמח...

י"ז תקפח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר האזינו, מחרת יום הכפורים, שם השם [י']
י"א תשרי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלוּת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְלֵ-הַקְּדוֹשׁ" דֵּי בְּכָל
אֶתֶר וְאֶתֶר, הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם מִכָּל צָרָה
וְצוּקָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים
שבעולם, ובפרט עכשו, שזכינו שעבר עלינו ראש השנה הקדוש
והנורא ויום הכפורים, אשר בודאי זכינו בזכות רבנו ז"ל להפתח
ולהחמם בתחילה טובה, ועלינו לקבל על עצמנו עכשו בשנה זו
להפיץ את אור רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה. כי באמת זכינו
על-ידי רבנו ז"ל לכל טוב אמתי ונצחי, כי הוא מחדיר בנו אמונה
פשוטה בו יתברך, לידע ולהאמין, אשר אין בלעדיו יתברך כלל,
והוא יתברך מחיה ומתנה ומקיים את כל הבריאה כלה. וכן מחדיר
בנו את הענין של תפלה והתבודדות, לדבר ולשיח ולספר לפניו
יתברך את כל אשר עם לבבו כמו הבן אל אביו, והתפלה
וההתבודדות אליו יתברך, היא הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער
כלל, וכן מכניס בנו התמדה רבה בענין למוד התורה הקדושה.
ועל-כן עלינו לשבח לאדון הכל, ולתת גדלה ליוצר בראשית, ששם
חלקנו בחלק רבנו ז"ל, וראוי לנו לשמח בזה מאד מאד, ובפרט
שאנו זוכים להפיץ את אורו הקדוש והנורא, אשר אין למעלה מזה,
כי על-כל-פנים איך שהוא אפלו שאנחנו נמצאים במקום שנמצאים
וכו' וכו', ומלכלכים במה שמלכלכים וכו' וכו', עם כל זאת אנו
מוסרים את נפשנו לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל לאחרים, ובזה
ראוי לנו לשמח מאד מאד.

ולכן ראו, אחי ורעי היקרים! להחזיק את עצמכם ביחד
באהבה, אחזה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק, ובפרט עכשו,

שְׁכָר עֶבֶר יוֹם הַכַּפּוּרִים. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה זַח, סִימָן א): "לֹאֵל גּוֹמֵר עָלַי" — בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, הֵינּוּ כִּי עֶקֶר הַגִּמְר שֶׁהָאָדָם גּוֹמֵר עִם חֲטָאָיו, הוּא בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים. וְעַל-כֵּן רָאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֻלְקָנוּ. וְכֵן הֵיטָה דָרְכּוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל לְשַׁמַּח בְּכָל מוֹצָאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְלַעֲשׂוֹת סֵעֵדָה גְּדוֹלָה, שֶׁזְּכִינוּ שְׁתַּכְפְּרוּ כָּל עוֹנוֹתֵינוּ.

וּבְאֵמֶת עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵלּוּ הָאֲרָבָעָה יָמִים שְׁבִין יוֹם הַכַּפּוּרִים לְסִכּוֹת נִקְרָאִים מַחְרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם, כִּי כָּל יוֹם וְיוֹם הוּא כְּנִגְדֹת אוֹת אַחְרַת מִשֵּׁם הַיּוֹמָה בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְשַׁמֵּר אֶת הַיָּמִים הָאֵלּוּ מְאֹד מְאֹד יָקָרִים, וְלִהְשֵׁתֵדָל לְבָנוֹת סִפָּה בְּחִצְרוֹ, וְלַחַנּוּךְ אֶת יְלָדָיו שִׁיעֲזָרוּ לוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת הַסִּפָּה, כְּדֵי שְׂגֹם הֵם יִזְכּוּ אַחֲר־כֵּן לַעֲשׂוֹת אֶת הַסִּפָּה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא צְלָא דְמַהִימְנוּתָא, צֶל הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁרִי מִי שִׁזְזָה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עַצְמוֹ בְּאֵלּוּ הָאֲרָבָעָה יָמִים שְׁבִין יוֹם הַכַּפּוּרִים לְבִין סִכּוֹת, שְׂאֹז יֵאִירוּ עָלָיו הָאֲרָבָע אוֹתֵיּוֹת הַיּוֹמָה בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְיִמְשְׁכוּ עָלָיו מַחֲזִין עֲלָאִין, מַחֲזִין עֲלִיוֹנִים, עַד שִׁיִּזְכָּה לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹת בְּאוֹר גְּדוֹל מְאֹד, וְיִהְיֶה תְּמִיד בְּגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין.

נָא וְנָא תַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת שׁוֹרָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תְּלַמִּדֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי עַל דָּבָר זֶה אוֹרֵב הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד מְאֹד לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין אַנְשָׁיו. וְעַל-כֵּן אָנוּ צָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁנוּ עַל נִקְדָּה הַזֹּאת, וְאֹז נִצְלִיחַ אֶת דְּרַכְּנוּ תְּמִיד, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי מִתְּפַלֵּל בְּעַד כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם, וְתִהְיֶה אַף שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים עַל נֵעַם חֻלְקָכֶם, עַל אֲשֶׁר בְּנַחֵל שָׁם חֻלְקָכֶם וְגוֹרְלָכֶם. אֲשֶׁרֵנוּ מַה טוֹב חֻלְקָנוּ, וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג שְׂמֵחַ...

י"ז תקפט.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר האזינו, מחרת יום הכפורים, שם השם [י']
י"א תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע איך
שהכל עבר בשלום אצלכם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוזפה באמת
לשנה טובה ומתוקה, שנה שנוזפה לבנות את יבנאל "עיר ברסלב"
במלא מובן המלה, ולא להתפעל משום בריה שפעולם.

ראה לדוח אם הפצתם את העתון "אור יבנאל" ביבנאל, וכן
מה בקשר לדירה להרב ... גרו יאיר, וכן ראה לנדנד להאדריכל,
שיעשה לי את התכנית בענין הדירה, ותאמר לו שאם אינו יכול,
אז נקח אדריכל אחר.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתזפה כבר לצאת מכל צרותיך וחובותיך,
ויתרחב לך בגשמיות וברוחניות, ואזפה כבר לבוא לגור ביבנאל
לצמיתות, כי אין לתאר ואין לשער את גדל חשקי ורצוני לבוא
לגור שם.

המאחל לך חג שמח...

י"ז תקצ.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר האזינו, מחרת יום הכפורים, שם השם [י']
י"א תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר י"ז תקצא בנחל קלט

רְאֵה לְהַתְמִיד מְאֹד בְּעֵנִין בְּנִית הַמְקֵנָה, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שֶׁתִּגְמַר לְיוֹם הַיְאָרְצִיִּט שֶׁל אֲמִי מוֹרְתִי ז"ל, וּמִתָּר לָךְ עַל-פִּי דִּין לְבָנוֹת אֲפִלוּ בְּחַל הַמוֹעֵד, כִּי זֶה דְּבַר הָאֲבָד, וְחֻבֵּל עַל כָּל יוֹם שְׂאִין לְנוּ מְקֵנָה כְּשֶׁרָה בִּיבְנָאֵל, וְזוֹ אֲבָדָה גְּדוֹלָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְעַל-כֵּן מְצֹנָה עָלֶיךָ לְהַכְנִיס אֶת עֲצֻמָּךְ בְּבִנְיַת הַמְקֵנָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂאֲזַכֶּה לְשֵׁלֶם אֶת כָּל חוּבוֹתֵי, וְיִשְׁפַּע שְׁפַע שְׂאוּכַל לְשֵׁלֶם אֶת כָּל מַה שְׁלוּתֵי עַד עַכְשָׁו בְּעַבּוּר הַמְקֵנָה, וְכֵן שְׂיִהְיֶה עַד גָּמַר כָּל בְּנִית הַמְקֵנָה. רְאֵה לְדוּחַ עַד הֵיכָן אֶתָּה אוֹחֵז כְּבָר, הָאֵם כְּבָר שָׁמוּ אֶת הַחֲרָסִינּוֹת וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ, וְיִגְמַר הַמְקֵנָה מַה שְׂיִוִּיתֶר מֵהָר.

הַמְאַחַל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

י"ז תקצא.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מִחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם [י'] י"א תִּשְׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שֶׁתְּדוּחַ לִי, הָאֵם עֲשִׂיתָ מִשְׁהוּ בְּעֵנִין שְׂכִירוֹת אוּלָם בִּירוּשָׁלַיִם עַל לֵיל ג' פְּרַשַׁת לֶךְ-לָךְ, אוֹר לַח' חֲשׁוֹן כְּמוֹ שֶׁדְּבַרְנוּ בְּאוֹמֵן, שְׂאֲנִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת סְעֻדַת הִילּוּלָא גְּדוֹלָה וְסִיּוּם. וְלָכֵן רְאֵה לְהַזְדַּרֵּז עֲצֻמָּךְ מְאֹד לְשֹׁכֵר לִי אוּלָם, וְכֵן לְהַזְמִין דְּגִים וּבִשָּׂר וְכוּ' וְכוּ' סְעֻדָה שְׁלֵמָה, וְאֵם אֲפֹשֶׁר לְקַחַת אֶת הַבִּשָּׂר מ... אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַמְאַחַל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

י"ז תקצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי חַל הַמוֹעֵד סְפוֹת, י"ז תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד אָנִי מִתְפַּלֵּא, שְׁזֶה כְּבָר חֲמִשָּׁה חֲדָשִׁים שְׁפַתְחֹתִי
חֲשׁבוֹן בְּנֵק אֶצְלֶךָ, וְעַדִּין לֹא קִבַּלְתִּי אֶף חֲדָשׁ אֶת הַחֲשׁבוֹן הַחֲדָשִׁי,
וְכֵן נָא לְהוֹדִיעַנִי מָה עִם הַצְּקִים שֶׁהִזְמַנְתִּי, שְׁיִהְיֶה רַק הַשֵּׁם שְׁלִי
וּמְסַפֵּר תְּעִידַת זְהוּת, כִּי הַחֲשׁבוֹן הַבְּנֵק הוּא רַק עַל הַשֵּׁם הַפְּרָטִי שְׁלִי,
וְאִין לְזֶה שׁוֹם שְׁיִכּוֹת לְ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ".

מָאד מָאד רְצִיתִי, שְׁתַּעֲנֶה לִי עַל כָּל הַנִּל, כִּי בְּעוֹד שְׁבוּעִים
אָנִי מְגִיעַ לְאַרְצִי, וְאָנִי מָאד צָרִיךְ אֶת הַצְּקִים, וְרְצִיתִי מָאד כְּשֶׁאֲבוֹא
שְׁיִהְיֶה כְּבָר גָּמוּר, כִּי אָנִי צָרִיךְ לְהַעֲבִיר הַרְבֵּה כְּסָפִים דְּרַךְ הַחֲשׁבוֹן
שְׁלִי מִהֶכָּא לְהֵתָם, בְּתוֹדָה מְרֵאשׁ.

חג שמח...

י"ז תקצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי חַל הַמוֹעֵד סְפוֹת, י"ז תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד אָנִי שְׂמֵחַ לְקַבֵּל מִמְךָ מְכַתְּבִים וְדוּוּחִים שְׁאִתָּה מְדוּחַ
לִי, כִּי כָּל חַיּוּתִי הִיא רַק בִּיבְנָאֵל, וְאָנִי מְקַנָּה וּמְצַפָּה וּמְיַחַל בְּכָל
יוֹם וּבְכָל שְׁעָה וּבְכָל רִגַע מִמֶּשׁ, שְׁכַכְּר אֲזַכָּה לְהוֹצִיא מִהַפֶּחַ אֶל
הַפֶּעַל, וְלָבוֹא לְגוֹר תְּמִידִית בִּיבְנָאֵל, וְאָנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁזֶה לֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן. לְכֵן רְאֵה לְטִרְטֵר וּלְנִדְנֵד אֶת ... שְׁיִגְמֹר לִי
אֶת הַתְּכַנִּית, וְתַכְּף-וּמְיָד לְשַׁלַּח לִי אֶת זֶה בְּדֵאָר, וְאָנִי אֲשַׁלֵּם אֶת
הַהוֹצָאוֹת, כִּי אָנִי צָרִיךְ לְרְאוֹת אֶת הַתְּכַנִּית, וְאִם יֵשׁ מִשְׁהוּ לְשָׁנוֹת,

אֲשֶׁנָּה אֶת זֶה עוֹד עֹכְשׁוֹ, וְאֲשַׁלַּח לוֹ חֲזָרָה, כִּי כְּשֶׁאֲנִי בָּא לְאָרְצִי, אֲנִי רוֹצֵה כְּבֹר לְהִתְחִיל עִם קְבָלָן, וְשִׁתְּכֶף-וּמִיָּד יִתְחִיל לְעֵבֵד, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְקַבֵּל אֵיזָה קְבָלָן, שְׂעִיעֶשֶׂה לִּי אֶת הָעֵבֹדָה בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת וְקוֹנִיצִים וּבְזִרְיוֹת גְּדוֹלָה, בְּאִפְּן שְׂבָאֲמָצַע הַחֲרָף כְּבֹר יִהְיֶה גְּמוּר. וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַתְּכָנִית הַזֹּאת תִּהְיֶה תְּכָנִית יְפָה מְאֹד, וְאִזּוֹ כְּשִׁירָאוֹ שְׂבִנִיתִי פֶּה, אֲנִי מְקַנֶּה שְׂיִרְדוֹ מִהַבַּיִת-מְדֻרָשׁ הַגְּדוֹל, וְנִקְבַּל גַּם שֵׁם אֲשׁוּר.

מה שֶׁפְּתַבַּת לִי קִדְּם הַחֵג, שְׂכַפִּי הַנְּרָאָה הַסְּמֶךְ-מ"ם פָּחוּ כְּכַח שׁוֹר וְכוּ' וְכוּ', תִּאֲמִין לִי שְׁלֹאט לְאֹט יֵשׁ לוֹ מַפְלָה אַחַר מַפְלָה, כִּי כָּל מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה חֲדָשָׁה שְׂנֹכְנֶסֶת מְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְגוֹר בִּיבְנֵאֵל, זֶה לוֹ חוֹר בְּלֵב, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂיִתְבַטֵּל לְגַמְרִי, וְצָרִיכִים לְעוֹרֵר וּלְעוֹדֵד וּלְחַזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי כָּל מִשְׁפָּחָה הַגְּרָה בִּיבְנֵאֵל, זֶה לָנוּ לְקָרָן נִפְלְאָה מְאֹד, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַשְּׂגִיוֹנוֹת שְׁלוֹ, כִּי זֶה טְבֵעֵי אֶצֶל בְּנֵי-אָדָם, שְׁלֹכֵל אֶחָד יֵשׁ קְשִׁיּוֹת וּסְפָקוֹת אַחֲרֵים, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, כִּי אֲנִי מִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִכְנֶס לִי שְׂפַע, שְׂסוּף כָּל סוּף נִזְכָּה לְקִנּוֹת אֶת הַבַּיִת שֶׁל ... וְנַעֲשֶׂה מְחִיצוֹת שְׂמָה, וְיִהְיוּ חֲדָרִים לְכַמָּה כְּתוֹת. וְלַעֲתָ עֵתָה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת מְצַד אֶחָד בֵּית-הַסֶּפֶר לְבָנוֹת "בַּיִת פִּיגָא", וּמְצַד הַשְּׂנִי תִלְמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים "יְלָדֵי חַן", וְעַל-כֵּן אִם אֶפְשֶׁר לְמַצֵּא לוֹ דִּירָה — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, כִּי אָנוּ צָרִיכִים אוֹתוֹ מְאֹד, וּמִמֶּשׁ הוּא הַרוּחַ חַיִּים אֶצְלָנוּ. וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִוְצִיא הַתֵּר הַרְּאָה, וְיִהְיֶה הַמּוֹרָה הַרְּאָה אֶצְלָנוּ, וְאִם רַק תִּהְיֶה סְבָלְנוֹת לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עוֹד תִּרְאוּ אֵיךְ שְׂכָל הַמְּקוֹם יִשְׁגֶּשֶׁג, וְיִכְנָסוּ לְגוֹר כְּמָה מְאוֹת מִשְׁפָּחוֹת. וְיֵשׁ בְּדַעֲתִי גַם לְקִנּוֹת לְבַסוּף אֶת הַדִּירָה שֶׁל ... בְּאִפְּן שֶׁהַמְּקַנֶּה יִהְיֶה שִׁיף לְקַהֲלָה שְׁלָנוּ, וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְבַסוּף אֶת הַגֵּן וְכוּ' וְכוּ', הָעֵקֶר צָרִיכִים הַרְּבֵה תְּפִלוֹת, שְׂנִזְכָּה קִדְּם לְהַשִּׁיג כֶּסֶף לְבָנוֹת וּלְהַרְחִיב אֶת בַּיִתִּי, בְּאִפְּן שְׂיִהְיֶה עַל כָּל פְּנֵים עֹכְשׁוֹ בֵּית-הַכְּנֶסֶת פִּי שְׁלֹשָׁה מִמֵּה שְׂיֵשׁ לָנוּ עֹכְשׁוֹ, וְזֶה מְאֹד מְאֹד נִצְרָף לָנוּ עֹכְשׁוֹ כְּמוֹ אוֹרֵר לְנִשְׁמָה, כִּי פְּשׁוּט אֵין שׁוּם מְקוֹם.

הַעֲקֹר רָאָה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיָּנִי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם דְּבָר וּמְשׁוּם בְּרִיָּה, רַק צְרִיכִים סְבָלְנוּת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי זֶה נִסְיוֹן גְּדוֹל לְגוֹר בִּיבְנָאֵל עֲכָשׁוּ כְּשֶׁעֲדִין הַכֹּל נֶעְלַם וְנִסְתָּר וְכוּ' וְכוּ', אַבְל אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד נִרְאָה נִסִּים נִגְלִים כָּאֵן, כִּי מִי הָאֲמִין שְׁבָכֵל פְּעַם יִכְנָסוּ לְגוֹר מְשֻׁפָּחוֹת חֲדָשׁוֹת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עַל-כֵּן הַעֲקֹר לְלַכֵּת אֶתָם בְּדֶרֶךְ אֶהְבָּה וְנַעַם וְסְבָלְנוּת גְּדוּלָּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי תְמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג שְׂמֵחָ...

י"ז תקצד.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי חַל הַמוֹעֵד סְכוּת, י"ז תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

הַיּוֹם הַכְּנִסְתִּי כֶּסֶף בַּבֶּנֶק ... וְלִפְנֵי שְׁאֵתָה מוֹצִיא צ'ק מִמֶּנִּי, רָאָה לְבָדִק בַּבֶּנֶק, כְּדֵי שְׁלֹא תִהְיֶה לִי עֲגָמַת נֶפֶשׁ וְחִלּוּל שְׁמִי, כִּי אֲנִי מֵאֵד נִזְהָר בְּזֶה לֹא לְהוֹצִיא צ'קים בְּלִי כֶּסֶף. וְהִיָּה טוֹב שְׁתַּדַּבֵּר עִם ... מֵה קָרָה עִם הַצ'קים שֶׁהִזְמַנְתִּי, שְׁיִהְיֶה רַק שְׁמִי לְבַד. וְכֵן שִׁישְׁלַח לִי בְּכֹל חֲדָשׁ אֶת הַהֲצָהָרָה הַחֲדָשִׁית, כִּי בְּגִלְל שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ אִיפֹה אֲנִי אוֹחֵז אֹתוֹ, אֲנִי לֹא יָכוֹל לְהַעֲבִיר דְּרַכּוֹ כֶּסֶף, וְזֶה הַפֶּסֶד לִי וְלוֹ, וּבַפֶּרֶט עֲכָשׁוּ, שְׁאֲנִי רוֹצֵה לְהַתְחִיל לְכַנּוֹת וּלְהִרְחִיב אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וּלְגַלְגֵּל שָׁם הַרְבֵּה כֶּסֶף, וְעַל-כֵּן תִּגִּיד לוֹ, שְׁחָבֵל שְׁלֹא יַעֲמֵד בְּדַבּוּרוֹ, כִּי בְּאֵין בְּרָרָה אֲנִי אֲשָׂאָר בְּ... עַל-כֵּל-פְּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, אֶתָה אֵל תּוֹצִיא שׁוּם צ'ק קָדָם שְׁאֵתָה בּוֹדֵק בַּבֶּנֶק אִם יֵשׁ כֶּסֶף עַל זֶה.

אֵיךְ שֶׁהוּא רָאָה לְזָרוּ אֶת עֲצָמָךְ מֵאֵד בְּבִנְיַת הַמְקַנְהָ, וְאֲנִי מְקַנְהָ

שְׁבִיּוֹם בִּיאָתִי כְּכֹר אֲזַכֶּה לַעֲשׂוֹת שָׁם חֲנֻכַּת הַבַּיִת, כִּי בִדְעָתִי לְהַגִּיעַ בְּעִזְרַתוֹ יִתְבַּרֵךְ, בְּיוֹם שְׁנֵי ו' בְּחֻשׁוֹן אַחַר הַצְּהָרִים עִם חֲבֵרַת ... וְלִכְּן רָאָה לְזַרְזוֹ אֶת עֲצֻמָּךְ, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִזְכוּת הַזֶּה תַעֲמִיד לָךְ תְּמִיד כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מַעֲלַת בְּנֵיַת מְקַנְהָ, וּבַפְּרָט כְּשֶׁאֵין שׁוֹם מְקַנְהָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂיִהְיֶה עִם כָּל הַהַדְוִירִים וְעִם כָּל הַחֲמֻרוֹת, וְלֹא נִצְטַרֵךְ בְּכֻלָּל לְהִסְתַּכֵּל בְּפְרָצוּפּוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְלֹא נִצְטַרֵךְ אֶת הַטּוֹבוֹת שֶׁל אֶף אֶחָד, כִּי יִהְיֶה לָנוּ מְקַנְהָ מְשֻׁלָּנוּ, הֵינּוּ מְקַהֲלָתְנוּ, וְכֵן אֲנִי מְקַנְהָ שְׂיִהְיֶה לָנוּ בְּנֵינִים לְתַלְמוּד-תּוֹרָה וּלְבֵית-סֵפֶר מְשֻׁלָּנוּ, וְלֹא נִצְטַרֵךְ בְּכֻלָּל לְהִסְתַּכֵּל בְּפְרָצוּפֵם שֶׁל הָרָשָׁעִים, כִּי מֵה לָנוּ וְלָהֶם, וְזֶה יִהְיֶה גְדֹל הַצְּלַחַתְנוּ, שְׁלֹא נִצְטַרֵךְ אֶל הַטּוֹבוֹת שְׁלָהֶם.

רָאָה לְדוּחַ תַּכְּף-וּמִיד אֵיפֶה אֶתָּה אוֹחֲזוֹ עִם הַמְקַנְהָ, וְכֵן מֵה שְׁלוֹם אֲשַׁתָּךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם, וּתְבַשְׂרֵנִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, אֵל תּוֹצִיא צִ'ק עַד שֶׁתְּבַרֵךְ בְּבִנְק אִם יֵשׁ שָׁם כֶּסֶף, וְזֶה עֵקֶר הַצְּלַחַתִּי, כִּי הַצְּאִקִים שְׁלִי אֶף פְּעַם אֵינָם חוֹזְרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לִי אֲשֶׁרֵאִי אֶצֶל כָּלֵם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמִיחָ...

י"ז תקצה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי חַל הַמוֹעֵד סְפוֹת, י"ז תְּשֵׁרִי הַזִּתְשֵׁנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אִם תּוּכַל לַעֲזֹר לִי... שְׂיַעֲבֹר דִּירָה, וְיִהְיֶה סְמוּךְ אֵלֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, כְּמַעֲט שְׁכָל קַהֲלָתְנוּ תְלוּיָה בּוֹ. וְלִכְּן מֵה שְׁאֶתָּה רַק יְכוּל לַעֲשׂוֹת שֶׁ... יַעֲבֹר דִּירָה מֵה שְׂיִוֹתֵר מֵהָר, וּזְכוּתָךְ תִּגְדֹּל מְאֹד מְאֹד, וְיִהְיֶה לָךְ חֵלֶק בְּכָל

הפעילות שלו, שלומד תורה ברבים. ובזכות זה בודאי תושע בנרע של קימא, כי ל... מאד קשה לבוא משם לפה, ובפרט שאנחנו צריכים את הבנין שלו לתלמוד-תורה "ילדי חן" ולבית-ספר "בית פיגא", ועל-פן תעשה אפלו דבר של מסירות נפש, שיקבל את הדירה, ותסתדר אתו, ואל תסתכל על אף אחד, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שבקרוב תבשר לי בשורות משמחות מאשתיך.

המאחל לך חג שמח...

י"ז תקצו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי חל המועד ספות, י"ז תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, הרב ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ובודאי אני מבין את כל הבלבול שיש מהתלמוד-תורה "ילדי חן" וכן מבית-ספר "בית פיגא", אבל אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב מאד תהיה לך דירה פה, וישלמו לך שכר דירה על ביתך, ושם תהיה פתח מצד אחד לבנים ומצד אחד לבנות, כי עדין הם קטנים בגיל גן, ואתה תגור פה סמוך לבית-המדרש, כי צריכים אותך מאד מאד. ותדע, שכל אנשי שלומנו אוהבים אותך מאד מאד, ואתה הרוח-חיים של קהלתנו, ואני מזרו אותך עוד פעם, שתתמיד בתורה הקדושה, ותוציא הטרור הראה, באפן שתהיה המורה-צדק שלנו. וכן תחדיר בין הבנים והבנות וכן בין אנשי שלומנו היקרים ונשותיהם, שאסור באסור חמור ללכת ולהשתתף בשמחת הקפות שניות עם הסמ"ך-מ"ם, כי הוא תערכת אנשים ונשים, בחורים ובתולות רוקדים שם, אשר מובא בספרים הקדושים, אשר במקום שרוקדים ביחד גברים ונשים, בחורים ובתולות, שעירים רוקדים שם, רחמנא לישזבן, ואוי למי שמשתתף שם, ולא בחנם הולך העורב אל הזרזיר מפני שהוא מינו, הסמ"ך-מ"ם וכת דילה רוקד עם מינו.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמֶיךָ מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וּתְחַזֵּק אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל מָה אֶתָּה גֹוֶרֶם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֶתָּה מְכַנֵּס בָּהֶם תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְכֻלָּם נְהַנִּים מֵהַשְּׁעוּרִים שְׁלֶךְ. רְאֵה לְעוֹרֵר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁיתְּפַלְלוּ בְּעַדִּי, שִׁפְכּוּר אֲזֻכָּה לְבוֹא וּלְגוֹר עִמָּכֶם בְּקִבְעוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְּלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מָה עִם הַדִּירָה שְׁלִי ... עַל יַד ... וְאִם זֶה טוֹב בְּשִׁבְלֶךָ, וּתְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ בְּשָׁמַי אִם הוּא יוֹכֵל לְהַפְּנֵס אֲצִל ... וְלִמְסוֹר לְךָ אֶת הַדִּירָה, וְאֲנִי מְקַנְוֶה שֶׁ... יִשְׁלַם לְךָ שְׂכָר דִּירָה בְּעֵבוֹר הַבֵּית-סֵפֶר וְהַתְּלִמוֹד-תּוֹרָה, וְלִבְסוּף אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁישְׁפִיעַ לִי שְׁפַע, וְנִזְכָּה לְקִנּוּת אֶת הַבְּנִינִן, וְזֶה יִהְיֶה שִׁיף לְקַהֲלֵתְנוּ לְבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וְלֹא נִצְטָרֶךְ בְּכָלֵל אֶת הַמוֹעֵצָה הַמְּקוּמִית, וְכֵן יִהְיֶה לָנוּ בְּנִינִן נִפְרָד לְבָנִים, וְשֵׁהֶם יִחְזִיקוּ אֶת הַבְּנִינִים שְׁלֵהֶם, כִּי כָּל מָה שֶׁנִּהְיֶה עֲצָמָאִים — נְצַלִּיחַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

הַמְּאַחַל לְךָ חַג שְׂמֵחָ...

י"ז תקצז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי חַל הַמוֹעֵד סְבוֹת, י"ז תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

הַלִּילָה שְׁלַחְתִּי אֶת הַדִּיֶּסֶק עִם הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל "תּוֹף הַנַּחֵל" שֶׁהִיָּה חֶסֶר לְךָ, וְכֵן יֵשׁ שָׁם הַשִּׁיחוֹת חֶלֶק ז', אוֹתִיּוֹת: א', ב', ג', וְתִתְחַלִּלוּ לְנֶקֶד אֶת זֶה.

מָה אָמַר לְךָ! הַ"תּוֹף הַנַּחֵל" יֵצֵא מְאֹד מְאֹד יָפָה, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתְּזַכֶּה לְהַדְּפִיסוֹ כִּי זֶה יֵצֵא מִשְׁהוּ מִשְׁהוּ מִיַּחַד (אֲגַב בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית פְּרֻשֶׁת נַח, שְׁמִסְפָּר שָׁם מֵר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחְמָן שְׁעֵלָה אֵל

הַרְכַּבְתָּ וכו', זֶה הָיָה בְּבִאֲרֵי טָשׁוּב וְלֹא בְּאוֹמֵן, נָא לְתַקֵּן אֶת זֶה).
אֲנִי מְקַנְהָ לְהַגִּיעַ, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, בְּיוֹם ב' ו' בְּחִשְׁוֹן אַחֵר
הַצְּהָרִים עִם ... בְּסִבִּיבוֹת אַרְבַּע, וְאִזּוֹ אָבִיא לָךְ אֶת כָּל סֵפֶר הַשִּׁיחֹת
חֶלֶק ז'. פֶּה תִקְבַּל רְצוּף גַּם הַכֶּסֶף בְּעֵבוֹר הָאֲתֵרוּגִים, וְאִין מְלִים
בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי.

יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה לָךְ אֲתֵרוּג יָפֶה כָּל הַשָּׁנָה,
שֶׁהוּא אוֹר הַצִּדִּיק יְאִיר אֶצְלֶךָ בְּקִבְיֵעוֹת, וְתִמְשִׁיךְ בְּעֵבוֹדְתָךְ עֲבוֹדַת
הַקְּדֹשׁ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי אִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר אֶת יְפֵי עֲבוֹדְתָךְ,
וּבִפְרֵט הַחֲלָקִים "אֲשֶׁר בְּנַחַל", זֶה יוֹצֵא מִשְׁהוּ מִיַּחַד, וּמִי תַתָּן שְׁתֹּזְכוּ
לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַכְּרָכִים.

מֵאֵד מְאֵד אֶבְקֵשׁ אוֹתָךְ, אִם תּוּכַל לְאַתֵּר אֶת ... וְלִשְׁאַל אוֹתוֹ
— מֵה בְּקִשְׁר לְשִׁכִּירוֹת אוֹלָם, כִּי אִמְרַתִּי לוֹ, שְׂאֲנִי רוֹצֵה לְשִׁכֵּר
אוֹלָם לְבַעֲרֶךָ מְאֵה וְחִמְשִׁים אִישׁ, בְּלִיל שְׁלִישִׁי פְּרַשְׁתָּ לָךְ-לָךְ,
שֶׁאֲעֲשֶׂה אִזּוֹ בִּירוּשָׁלַיִם סְעֵדַת הִילוּלָא, וְעֵדִין לֹא שִׁמְעַתִּי מִמֶּנּוּ. וְאֲנִי
צָרִיךְ לְדַעַת עַל כֶּךָ. וְהָיָה טוֹב אִם תִּתְקַשֵּׁר גַּם עִם ... שְׁעַל-כָּל-פָּנִים
הוּא יַעֲסֵק בְּזֶה. וְנָא לְהוֹדִיעַנִי מֵה קָרָה בְּעֵנִין הָאוֹלָם וְהָאֶכָּל, אִם
יְכוּלִים לְקַחַת אֶת הַבִּשְׁר שֶׁל ... אִין לְמַעְלָה מְזֵה, זֶה תִּגִּיד לְ...
עַל-כָּל-פָּנִים אֲנִי מִחְפֵּשׂ אוֹתוֹ, וְהוּא לֹא נִמְצָא בִּיבְנֵאֵל, וְזֶה מְאֵד
חָשׁוּב לִי לְדַעַת, כִּי הַזְּמַן קָצֵר וְהַמְּלָאכָה מְרַבָּה, וּכְשִׁיְהִי אוֹלָם,
אֶתָּה יְכוּל לְשַׁלַּח הַזְּמַנוֹת לְכָל הַהוֹרָאוֹת קִבְע שְׁלָךְ, וּמִמִּילָא חִבְרָא
חִבְרָא אִית לִיָּה, וְיִתְפָּרְסֵם הַדְּבָר בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

עַל-כָּל-פָּנִים רְאֵה לְאַתֵּר אוֹתוֹ, אוֹ שְׁתִּהְיֶה בְּקִשְׁר עִם ... שֶׁהוּא
יִשְׁכֵּר לִי אוֹלָם.

רְאֵה לְזוֹנָת.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג שְׁמִחָא...

י"ז תקצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", הַגָּרִים בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיְכַתְּבֵם וַיְחַתְּמֵם בְּפִתְקָא טָבָא הַיּוֹם הַזֶּה בְּתוֹף כָּל־נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! אִם כִּי הַיּוֹם הַזֶּה אֵינוֹ מְסַגֵּל לְכַתֵּב, כִּי הוּא יוֹם קָדוֹשׁ וְנוֹרָא, יוֹם שְׁשׁוּלְחִים אֶת הַפִּתְקָאוֹת אֲשֶׁר כָּתְבוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְאֲשֶׁר חָתְמוּ בְּיוֹם הַפְּפוּרִים, וַיֵּשׁ עוֹד הַיּוֹם אֲפֻשְׁרוֹת לְתַפְסֵם אֶת הַשְּׁלִיחִים, וְאִם, חֵס וְשְׁלוֹם, יֵצֵא אֵיזָה גְּזֵר-דֵּינָן, יְכוּלִים עַל-יַדֵּי תְּשׁוּבָה וְדוּי וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֵנוּ בְּכִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', לְקַרְעַ אֶת הַפִּתְקָאוֹת, וַיְכַתֵּב לְחַיִּים טוֹבִים, לְזֶה אֲמַרְתִּי לְצֵאת מִגְּדָרֵי, וְלְכַתֵּב לָכֶם עֲכָשׁוּ מִכְּתָב, שֶׁתְּחַזְּקוּ אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה כָּל הַשָּׁנָה, כִּי יְסוּדוֹת גְּדוּלִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל מְנַחִים בְּמִכְתָּב זֶה.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי בְּאֵנוּ פֶּה לְיְבִנְאֵל לְכַנּוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִשְׁתַּוְּקַק מְאֹד שֶׁתְּכַנְּנָה עִיר עַל שְׁמוֹ בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה. וְדַבֵּר זֶה אֲמָרוּ בְּעֵת שְׁטִיִּל בְּעִיר טְבֵרְיָה, וְהֵנָּה הַקְּדוּשָׁ- בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתִי זֶה כְּמַעַט שְׁלֵשִׁים שָׁנָה, שְׁאַנִּי מְדַפֵּס וּמְפִיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּכְבֹר סְבִלְתִּי צְרוֹת וַיְסוּרִים, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, מִחֻלְקַת וּמְרִיבוֹת, עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, טְרָחוֹת וּטְרָדוֹת וּבְלָבוּלִים וּמְרִירוֹת עֲצוּמָה, הַכֹּל בְּשִׁבִיל שְׁאַנִּי רוּצָה לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְתַהֲלָה לְאֵל, חֲפִץ ה' בְּיַדֵּי הַצְּלִיחַ, שְׁזַכִּיתִי לְמֵלֵא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְרוֹאִים שֶׁהַיּוֹם כְּבָר נִתְעוֹרְרוּ אַחֲרֵים גַּם-כֵּן לְהַדְפִּיס אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל: ה"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", ה"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְה"סְפָר-הַמְּדוּת" וְכוּ' וְכוּ', וְלִי זָכָה הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְקַחַת אֶת אוֹר הָאֶלֶף לְחַלְקוֹ לְמֵאוֹת, וְהַמֵּאוֹת לְעֶשְׂרֵיאוֹת, וְהָעֶשְׂרֵיאוֹת לְאַחַדִּים, וְגַם אֶת הָאַחַדִּים לְפָרֵר אֶת זֶה לְפָרוּרִים וְכוּ' וְכוּ', הֵינּוּ כִּי אוֹר רַבְּנוּ ז"ל הוּא אוֹר

הָאֵלֶּף, אור אלופו של עולם, לגלות ולפרסם לכל העולם פלו את אמתת מציאותו יתברך, אף מחמת המעשים רעים נשברו הפלים, ובפרט על-ידי פגם-הברית נחשף המחין לגמרי, ואבדה האמונת חכמים והאמונה בו יתברך, על-ידי-זה צריכים לקחת את אור האלף ולחלקו למאות והמאות לעשיריות והעשיריות לאחדים, וגם את האחדים לפרר אותם בפרורים, עד שכל בר ישראל, יהיה במקום שיהיה, גם-כן יבין וישפיל בהשגת אלקות, אשר זה רצונו יתברך, שאורו יתברך יפגס בכל העולם פלו, וכל בר ישראל יתקרב אליו יתברך. ותהלה לאל, זכיתי לזה, וגם אתם פלכם עוזרים לי בזה — לגלות ולפרסם את הקונטרסים החדשים, שהם תמצית דברי רבנו ז"ל בפרורים קטנים, עד שאפלו הכי רחוקים יכולים להבין ולהשפיל בהשגת אלקות. יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא להמשיך בזה במסירות נפש הכי גדולה, כי זה תקוננו לפני היודע תעלומות, כי סוף כל סוף מי יודע מה נגזר עלינו, חס ושלום, ועל-ידי-זה שנופה לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך לכל בר ישראל, ונחדיר ביניהם אמונה פשוטה, על-ידי-זה גם אנחנו נופה לתקון נצחי.

ועל-כן ראו להמשיך בכל מיני אפנים לגלות ולפרסם את הקונטרסים החדשים, ואל תתפעלו משום בריה שבעולם, ואף שיצרכם יסיתכם, חבל על הזמן וכו' וכו', עם כל זאת עליכם תמיד לזכור מה עשיתם, ואיך התנהגתם עד עכשו וכו', וזה תקונכם המיוחד לפני היודע תעלומות — לעזר לקרב יהודים אחרים, וכמו שאנחנו היינו עד עכשו רחוקים, וזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, פמו-כן עלינו לקרב את כל בר ישראל עכשו אליו יתברך. ובדיעות אלו לא יהיה כבר שום נסיון.

והנה באשר זכינו וברוך השם חפץ ה' בידינו הצלית, ואנו מגלים ומפרסמים את דעת רבנו ז"ל בעולם במסירות נפש הכי גדולה, ותהלה לאל מתקרבים מקרבים חדשים באשר ראיתם בעצמכם את גדל המסירות נפש והקבוץ הגדול שהיה השנה באומן, שבאו כל-כף הרבה אנשים על ראש השנה, וכן מה שהיה

עוד הרבה קבוצים בכל חלקי העולם, שעדין לא זכו לכוא על ראש השנה באומן, והכל היה על-ידי הספרים והקונטרסים שזכיתם להפיץ, וזה ברור למי שרוצה להודות על האמת. ואף שעכשו הכל נסתר ונעלם, עם כל זאת עוד יבוא היום, שכלם יודו על-ידי מה ואיך נתקרבו אליו יתברך, ומי הביא אותם אל זה, ואחר כל זאת שזכינו, ועדין אנחנו זוכים לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ולמלא את רצונו שהניח לנו צוואה להשקות אילנות, ולבנינו ולבנותינו לגלות להם מה שקורה כאן (הינו לגלות את אורו הגנוז), וכן צוה לנו מוהרנ"ת ז"ל לפני הסתלקותו, שהעבדה שלכם יהיה — "יפוצו מעינותיך חוצה", שתגלו ותפרסמו את דעת רבנו ז"ל בעולם. עכשו עלינו למסר את נפשנו לבנות עיר על שם רבנו ז"ל, ואני יודע שדבר זה הוא הדבר הכי קשה, כי בהפצה איננו תלויים באף אחד, אבל להקים עיר על שם רבנו ז"ל, על זה יש בחירה גדולה חקים ותהליכים וכו' וכו', מתנגדים ומתלווצצים וכו' וכו', מבית ומבחוץ, עד שלא פחות ולא יותר הסמ"ך-מ"ם בעצמו עומד שם, ומונע את זאת, וידעתי מראש שככה יהיה, אבל עם כל זאת תהלה לאל, יש לנו ככר קבוץ יפה מאד של אנשי שלומנו, ותהלה לאל, נכנסים עוד משפחה ועוד משפחה, ולבסוף יגורו כאן כמה מאות משפחות, ותהיה לכלם דירה פרטית, ולא יצטרך לגור בשכירות ובשכנות, ויהיה לו רכב ופרנסה בשפע, אבל עדין צריכים להתחזקות יוצאת מן הכלל להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ולא להשבר משום דבר. ובפרט שהסמ"ך-מ"ם מסית ומדיח נגדנו את תושבי המקום עלינו לצחק מהם, כי לבסוף תתהפך העירה לעיר ברסלב על אפם ועל חמתם של כל שונאינו ומתנגדינו, ועוד תראו כמו עיניכם איך שמאות משפחות בלי שום גזמא של אנשי שלומנו חסידי ברסלב יפנסו לגור שם, ויהיה נעשה עיר של תורה ותפלה, עיר של צדקה וחסד, ויהיו לנו מוסדות של עצמנו, ומקנה טהרה שלנו, שלא נצטרך לטובת זולתנו, וכן יהיה לנו תלמוד-תורה לבנים ובית-ספר לבנות, וישיבה לבחורים, וכולל לאברכים, אשר קצת מזה ככר התחיל להתגשם, אף בקרוב ממש נזכה להרחיב את גבולנו בכל הפונים, ובשביל זה צריכים להתחזקות עצומה מאד

מאד, כַּאֲשֶׁר אָמַר מוֹהַרְנ"ת ז"ל: הַהִתְחַלָּה בְּדַבַּר רַבְּנוּ ז"ל הוֹלְכֵת גַּם-פֶּן קָשָׁה מְאֹד, אֲבָל כְּשֶׁכָּבַר מִתְחִילִים, אִז מִתְפַּשְׁטוֹת הַמְּנִיעוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד מְאֹד מִתְפַּחַד מִרַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן לִגְמַר דָּבָר מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל עַל זֶה מְנִיחַ אֶת עֲצָמוֹ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְאָרְכוֹ וּלְרַחְבוֹ, וְאֵינוֹ מְנִיחַ כָּלֵל. וְעַל-כֵּן, אֲחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ מָה לְפָנֵיכֶם, תְּהִלָּה לְאֵל, זְכִינוּ לְהִיּוֹת הַנְּחָשׁוּנִים, וְקַפְצָנוּ לְתוֹךְ הָעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְחַפְּץ ה' בְּיַדְנוּ הַצְּלִיחַ, וּכְבֹּר זְכִינוּ לְרְאוֹת עֲשׂוֹת מְשֻׁפָּחוֹת מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ לְגוֹר שָׁם.

לְזֹאת רְאוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם הַדָּבָר הַרְאִשׁוֹן לְהִיּוֹת שְׂמִיחִים וְעֲלִיזִים עַל גְּדֹל זְכוּתְכֶם, שְׂאֵתֶם זְכִיתֶם לְהִיּוֹת הַנְּחָשׁוּנִים וְלְגוֹר שָׁם, וּמְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּרְאוּ לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד, שְׂאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאחֵב כְּאַהֲבַת אַח, וְלֹא יַעֲזֹב אֶת אַהֲבַת זוּלָתוֹ, אֲלֹא אֶחָד יַעֲזוֹר לְשָׁנִי, וְיִדְוֶנוּ לְכַף זְכוּת, וּכְשֶׁתִּזְכְּרוּ לְהִתְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, עַל-יְדֵי-זֶה בְּאַמַּת נְצִלִיחַ לְשִׁגְשִׁיג בְּכָל הַפְּוֹנִים, כִּי בַחֲסִדוֹ יִתְבָּרַךְ, אָנוּ כְּבֹר מִתְחִילִים לְרְאוֹת פְּרוֹת יְקָרִים וְיִשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, אִם אֲמַנֵּם הַכֹּל עַדְיָן נַעֲלֵם וְנִסְתָּר, עִם כָּל זֹאת מִי שְׁעֵינִים לוֹ יִרְאֶה — מִי הַאֲמִין שְׂיִכְנֶסוּ לְגוֹר שָׁם כָּל-כָּף הַרְבֵּה מְשֻׁפָּחוֹת, וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וּבְשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן אֵל תְּנִיחוּ שְׂיִהְיֶה אִיזָה פְּרוּד לְכַבוֹת בֵּינֵיכֶם, וְתִדְוֶנוּ אִישׁ אֶת רַעְהוּ לְכַף זְכוּת, וְזֶה בְּעֲצָמוֹ הַהֲצִלָּה הַכִּי גְדוּלָה. וְתֹאמְנוּ לִי, אִם תִּתְחַזְּקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, אִז אֲתֶם תִּהְיוּ הַיְסוּדוֹת שְׁעֲלֵיכֶם תִּבְנֶה "עִיר בְּרִסְלָב", וְעוֹד תִּרְאוּ נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם כָּל אֶחָד וְאַחַת מִכֶּם. רַק הַעֲקָר שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲדוּת בֵּינֵיכֶם, וּבְשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן שְׁלֹא תִרְיֵבוּ, וְלֹא תִתְנַפְּחוּ אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, וְתִדְעוּ שֶׁהַכֹּל הוּא הַכֹּל וְרַעוּת-רוּחַ, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוּצָה לְשַׁבֵּר אוֹתְנוּ, וְלְרְאוֹת בְּמַפְלָתְנוּ, אֲבָל אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבִזָּה שְׂאַנְחֶנוּ נְחִזֵּק אֶת עֲצָמְנוּ בְּיַחַד, נִזְכֶּה לְרְאוֹת בְּקָרוֹב בְּמַפְלָתוֹ, וְאַנְחֶנוּ רַק נִבְנֶה מוֹסְדוֹת שֶׁל צְדָקָה וְחֲסֵד, תִּלְמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וּבֵית-הַמְּדַרְשׁ

עֲנֵקִי עַל אַפּוֹ וְעַל חֲמַתּוֹ, וְלֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוֹם דְּבַר, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמְרוּ:
 "נִצְחָתִי וְאַנְצָח", אֲשֶׁר מִדְּתוֹ הִיא מִדַּת נִצְח.

עֲכָשׁוּ כְּשֶׁתִּבְוֹנְנוּ הֵיטֵב בְּדִבְרֵי אֱלֹהִים, תִּבְיִנוּ וְתִשְׁפִּילוּ מֵהַ
 לְפָנֵיכֶם, שְׁעֲלִיכֶם נֶפֶל חוֹבַת הַיּוֹם לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל,
 וְאַתֶּם הַנִּחְשׁוֹנִים, וְעוֹד תִּרְאוּ שְׂיִבּוֹאוּ מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת לְגוֹר שֵׁם, אֶף
 הַכֹּל תִּלּוּי בְּכֶם, כְּפִי שֶׁתִּתְנַהֲגוּ בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת וּבְשִׂמְחָה,
 לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם, וּלְחַזֵּק אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְתִתְמִידוֹ בְּשַׁעֲרֵינִי כְּסֹדֶרֶן
 לְלַמֵּד כָּל אֶחָד אֶת הַשַּׁעֲרִים שְׁלוֹ בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ,
 רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ, זֹהַר וְתַקוּנִים, וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (הִינוּ מִכָּל
 אֶחָד שַׁעֲוֹר מְעַט אוֹ הַרְבֵּה כְּפִי הַפְּנֹאִי), וְלֵהֲתַפְּלֵל הַתְּפִלוֹת בְּמִנְיֵן
 דִּיקָא: שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, מְעֲרִיב. וְכֵן לֹמַר בְּכָל לַיְלָה תִּקְוֶן חֲצוֹת,
 וְלֵהֲתַבְּוֹד עֲצֻמְכֶם עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר רַק זֶה הוּא עֶקֶר הַתְּכִלִּית בְּזֵה
 הָעוֹלָם, כִּי אֵין טוֹב מִזֶּה, מִי שְׂמַרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל זֶה — אֵין
 לְמַעְלָה מִזֶּה, וּבִפְרֹט מִי שְׂזוּכָה לְבוֹא לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיֵן, תְּפִלוֹתָיו
 נִתְקַבְּלוֹת אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ כֶּבֶד שְׁנֵי מִנְיָנִים: מִנְיֵן
 וְתִיקִין וּמִנְיֵן בְּשַׁעֲהַ שְׂמוּנָה, וְלִכְּן אֵין שׁוֹם תְּרוּץ לְאַף אֶחָד לֹא לְבוֹא
 לְמִנְיֵן, אֲדַרְבָּה צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלַּת הַנְּתִיקִין, אֲשֶׁר אֵין
 לְמַעְלָה מִזֶּה, וְעַל-כָּל-פְּנִיִם לֹא יֵאָחַר מִשַּׁעֲהַ שְׂמוּנָה, וּבִזְכוּת תְּפִלָּה
 בְּצַבוּר וְהַרְקוּדִין אַחֲרֵי-כֵן, תִּתְקַשְּׁרוּ יוֹתֵר בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת,
 וְיַעֲזֹר לְכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בֵּין בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבֵין
 בְּרוּחָנִיּוֹת.

נָא וְנָא תִּכְנִיסוּ בְּלִבְכֶם אֶת כָּל דְּבַרֵי אֱלֹהִים, כִּי כָּל עֶקֶר דְּבַר רַבְּנוּ
 ז"ל תִּלּוּי עֲכָשׁוּ עֲלֵיכֶם, וְאַף שְׁעֲרֵינִי רַב רַבִּים מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ אֵינָם
 מְבִינִים זֹאת, כֶּבֶד אָמַר ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחְמָן ז"ל בְּפִרוּשׁ: כְּפִי
 בְּקִיאוּתִי בְּרַבֵּן שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, גַּם הֵם אֵינָם זוֹכִים לְדַעַת מְגִדְּלוֹתוֹ
 שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרֹט בְּעֵנֵי קְדוּשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה לְהִקִּים עִיר עַל שֵׁם
 רַבְּנוּ ז"ל, בְּוִדְאֵי שְׂזַעֲרִין אֵינוֹן שְׂיֵשׁ לָהֶם הַשְּׂגָה בְּזֵה; וְעַל-כֵּן
 אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, אַחֲרֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! שֶׁתְּחַזְּקוּ עֲצֻמְכֶם מְאֹד
 מְאֹד, וְשׁוֹם דְּבַר שְׂבַעֲוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם, וְתִהְיוּ קְבוּעִים
 לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, וְשׁוֹם דְּבַר שְׂבַעֲוֹלָם לֹא יוּכַל לְבַטֵּל אֶתְכֶם, אֲדַרְבָּה

תהיו חֲזָקִים וְאִמְצִים מְאֹד, וְזֹאת אֲנִי מִבְקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחַת מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, חֲסִידֵי בְרִסְלָב, שֶׁתִּתְפַּלְלוּ בְעֲדִי, שְׂאֻזְפָּה לָבוֹא לְגוֹר אֶתְכֶם בְּיַחַד, וְלִבְנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְנוֹכַל לְהִתְחִיל לְהַפְעִיל מִחֲדָשׁ אֶת עֵזֶר שְׁבַת, וְשִׁיְהִי שִׁפְעַ גְּדוֹל בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְאֻזְפָּה לְשַׁלֵּם אֶת כָּל חוֹבוֹתַי, וְאֶהְיֶה לָכֶם אֲסִיר תּוֹדָה עַל הַתְּפִלוֹת שֶׁלָּכֶם. וּבִפְרֹט הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא הַזֶּה הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, שֶׁהוּא יוֹם הַשְּׁלִיחוֹת, שְׁשׁוֹלְחִים אֶת הַפְּתִילִים לְחוּץ, רְאוּ לְהַפְצִיר בַּתְּפִלָּה, וְלִתְקַע בְּשׁוֹפָר כְּנֶהוֹג אֲצִלְנוּ לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדֵּינִים, וְנִזְכָּה לִבְנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל בְּמֵלֵא מוֹכֵן הַמֶּלֶךְ.

הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵד כָּל אֶחָד וְאֶחַת מִכֶּם, וּתְבַשְׂרוּ לִי רַק בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד, כִּי כָּל אֶחָד מִכֶּם חֲקוּק בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכַבֵּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָכֶם חַג שְׂמֵחַ...

י"ז תקצט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֶל אֶהוּבֵי יַקִּירֵי ... גְרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעְתִּי, עֶצֶם זֶה שֶׁאַתָּה נִמְצָא בְּצָרָה וְכוּ', דִּיקָא מִשֵּׁם תּוֹשַׁע, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּמִיָּה ל, ז): "וְיַעַת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִנְשַׁע"; כִּי בְּזֶה שֶׁתְּבָרַח עֲכָשׁוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתָבוֹא לְפָנָיו בְּשִׁבְרוֹן לְבָב, וְתִשְׁיַח וְתִסְפֹּר אֶת כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִשְׁפֹּף דְּמַעוֹת כַּמִּים, דִּיקָא עַל-יַד־יְהוָה תִּהְיֶה לָךְ יְשׁוּעָה.

זְכוֹר גַּם זְכוֹר, שֶׁבְּשָׂר וְדָם הַיּוֹם כָּאֵן וּמִתָּר בְּקָבֶר, הַיּוֹם יִבְטִיחַ לָךְ מִשְׁהוּ, וּלְמִתָּר יִבְגַּד בְּךָ, וְיִרְצָה רַק לְקַבֵּר אוֹתְךָ, אֲבָל הוּא יִתְבָּרַךְ אֲב הַרְחֵמֵן, הַמְּרַחֵם עַל כָּל נַפְשׁ, וּבִפְרֹט מִי שֶׁבָּא וְשׁוֹפֵף אֶת לְבוֹ,

ומספר לו הכל, ושופך דמעות כמים, רק זה יעזור לך. ואני מבטיחך, אם תעשה את זה, תראה ישועה בקרוב מפש.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תר.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון הושענא רבה, כ"א תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר וזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק ראה לשמר על הזמן היקר, שאי אפשר לקנותו בשום כסף שבעולם, וחבל על מי שמבלה את הזמן בשטיות.

אודות בת רבנו ז"ל מרים, עליה השלום, לא היו לה ילדים מפני מעשה שהיה, וחלק מהתורה "עתיקא טמיר" (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא) נאמר עליה. ומרים שפגמה בכבוד משה, ענשה היה היבום. וכן היה אצלה, שבעלה נפטר, ואחר-כך התחתנה עם אחיו, והיא מתה בלי ילדים, וזה ברור. וכך שמעתי מר' לוי יצחק בנדר ז"ל (שהוא היה בקי בדברים אלו), וספר לי באריכות את הספור, שהיה בעת התחנה שלה, שחמיה הרב הקדוש מוולטשיסק זי"ע לא הניחה לרקד 'מצוה טאניץ' עם רבנו ז"ל, והיה שם בזיון לרבנו ז"ל, ולבסוף נפרדו. וכל המשפחה נסעו לארץ ישראל, והיא נשארה אצל רבנו ז"ל, ואחר-כך אחר זמן רב בא אחיו מארץ ישראל להחזירה לבעלה, ואמר לו רבנו ז"ל: דיר גיב איהר; וכן היה, פשהגיע לארץ ישראל עם בת רבנו ז"ל מרים, עליה השלום, נפטר בעלה, והוא התחתן עמה ולא היו להם ילדים, וזה ברור. ולא כמו שהוא ... אומר ומספר. וכל המשפחה קבורים במערה אחת בצפת, וגם בת רבנו ז"ל קבורה שם.

הרב הקדוש מוולטשיסק זי"ע היה גדול מאוד וצדיק קדוש מפרסם בעולם, והיתה לו חשיבות גדולה בין הצדיקים, אבל את

רבנו ז"ל לא הפיר בַחֲשִׁיבוֹתוֹ. וּפְעַם אַחַת הִזְכִּיר אֶת עֲצֻמוֹ לְרַבְּנוּ ז"ל שֵׁישׁ לוֹ עֵינַיִם כּוֹאֲבוֹת וְכוּ', וְקִשָּׁה לוֹ לְרֵאוֹת וְכוּ', עָנָה וְאָמַר לוֹ רַבְּנוּ ז"ל: אֲנִי יוֹדֵעַ שֵׁישׁ לְךָ בְּעֵינַיִם, כִּי אִם הָיָה לְךָ עֵינַיִם טוֹבוֹת, הָיִיתָ בָּא אֵלַי לְחִתּוּנָה, וְלֹא אֲנִי הָיִיתִי צָרִיךְ לָבוֹא אֵלֶיךָ, אִם וְיִיָּס אֵיךְ וְיִיָּס הָאִסְט שְׁלַעֲכָטֵעַ אוֹגִינְ זְאֵלְסֵט הָאֲבָן גּוֹטֵעַ אוֹיגִן וּוְלֵסֵטוֹ גִּיקוֹמֵעֵן צוֹ מִיר אוֹיף דֵי חִתּוּנָה, גִּישֵׁט אֵיךְ צוֹ דִּיר.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ז תרא

בעזרת השם יתברך, יום ראשון הושענא רבה, כ"א תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מספרים על הגאון ר' ראובן זעליג בענגיס זצ"ל, שְהִיָּה שְקָדָן בתורה מאד, וְסִיָּם פְּעָמִים אֵינְ מִסְפָּר אֶת הַש"ס, יֵשׁ אוֹמְרִים שְׁסִיָּם מְאֹה פְּעָמִים וְאַחַת אֶת כָּל הַש"ס. וּפְעַם אַחַת עָשָׂה סִיָּם הַש"ס, וְלֹא לָקַח זְמַן רַב, וְעָשָׂה עוֹד פְּעַם סִיָּם הַש"ס, וְקָרָא לַעֲשׂוֹת סְעֵדָה, וְהָיָה שְׂמֵחַ מְאֹד, אֲזַי שְׁאַלּוּ אוֹתוֹ עַל פֶּשֶׁר הַדְּבָר, הֲלֹא עֲכָשׁוּ לֹא מִזְמַן עֲשִׂיתֶם סִיָּם, וְהִנֵּה עוֹד פְּעַם אִתֶּם עוֹשִׂים סִיָּם, וְזוֹ אֲצַלְכֶם שְׂמִחָה גְדוֹלָה יוֹתֵר מִהַרְגִּיל שֶׁל כָּל הַסִּיָּוִיָּמִים? עָנָה וְאָמַר: כִּשְׁהַגְעִיתִי לִירוּשָׁלַיִם, וְעָשׂוּ אוֹתִי רַב, וְהָיִיתָ שָׂרֵב צָרִיךְ לְלַכֵּת לְכָל סְדוּר קְדוּשִׁין, וְכֵן בְּכָל בְּרִית וְכוּ', לָכֵן לְקַחְתִּי לַעֲצָמִי סְדָר לְמוֹד בַּש"ס פְּשוּט, וְכֹאֲשֶׁר אֲנִי צָרִיךְ לְחַפּוֹת עַד שְׂתִּהְיֶה הַחֲפָה לְמִדְתִּי קִצָּת, וְכֵן בְּבְרִית, עַד שְׂהִבִּיאוּ אֶת הַתִּינוּק וְכוּ', וְכֵן בְּכָל פְּעַם כִּשְׁהַצְרַכְתִּי לְחַפּוֹת לְמִדְתִּי, אֲפִלּוּ כְּמֹה שׁוֹרוֹת, וְעֲכָשׁוּ מִכָּל אֵלוֹ 'הַקִּצָּת' זְכִיתִי לְסִיָּם אֶת כָּל הַש"ס כְּלוּ, וְזוֹ אֲצַלִּי הַשְׂמִחָה הַכִּי גְדוֹלָה, שְׁהִיוּ יְקָרוֹת אֲצַלִּי הַדְּקוֹת הַיְקָרוֹת שְׁהוֹלְכוֹת בְּדַרְךְ כָּל לְאֲבוּד, וְאִף אֶחָד לֹא שָׁם עַל לְבוֹ דְבָר זֶה. וְלָכֵן בְּמִקּוֹם לְבַלּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּהִבָּל וְרִיק

אֲשֶׁר י"ז תרב קנה
ובדבורי סרק ודברים בטלים וכו', למד בכל פעם אפלו כמה שורות, ומזה יצא סיום ש"ס שלם.

ולכן אשרי מי שלקח עמו תמיד משניות, וכך חוטר עוד משנה ועוד משנה, או שלחן ערוך הקטן (מחבר רמ"א), וללמד עוד סעיף ועוד סעיף וכו', וכך לא ילך לו הזמן בהבל נריק. ויש מי שחזק באמונה פשוטה שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתו ועמו, ושוקד על שפתיו, ואז הוא מדבר עמו ותברך, אשר כל דבור ודבור זו הצלחה נצחית, והמשכת השכינה למטה. ומי שזוכה אז בעת התבודדות גם ליחד יחודים — אין למעלה מזה, ואז כבר לא צריך שום דבר, כי לא הולך לו אפלו רגע אחד לאבוד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרב.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון הושענא רבה, כ"א תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח לג'צח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחטף בכל לילה לומר סדר תקון חצות, אשר רבנו ז"ל אמר (לקויט-מוהר"ן, חלק א', סימן קמט), אשר חצות מסגל כמו פדיון, ותאמין לי, שזה לא קשה, רק לזכור אשר ההרגל נעשה טבע שני, ומי שמרגיל עצמו להיות ער בזמן חצות, שאז הוא עת רצון גדול מאד בשמים, ויכולים לפעל בשמים מה שרק רוצים, העקר הוא שאדם ידע מעלת אמירת סדר תקון חצות, ומעלת האדם שמתבודד עמו ותברך, שמרעיש את כל העולמות, וצריכים אמונה בזה, ואז כבר לא יהיה לך נסיון לומר כל לילה את סדר תקון חצות, שהיא ממתיק את הדינים, ונצל מכל רע, ומכל שכן כשיוירד דמעות אז על צרות ישראל וכו', זה עושה אז רעש גדול בשמים.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ז תרג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשַׁרְי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבִרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִנֵּה הַתְּחַתְּנַת לְמַזַּל טוֹב וְכוּ', בֹּא וְאַלְמַד אוֹתְךָ כַּמָּה נְקֻדּוֹת
בְּשְׁלוֹם-בַּיִת, וְאִז תִּהְיֶה הַכִּי מֵאֲשֶׁר בְּחַיִּיךָ.

א. תְּרַגְּלִי עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת וְתָרֵן בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ (כַּמּוּבָן לֹא בְּעֵינַי
יְהוּדוֹת וְאִידִשְׁקֵיט, הֵינּוּ שְׂלֵא לְהַתְּפַשֵּׁר בְּעֵינַי צְנִיעוֹת הַלְּבוּשׁ, וְגִלּוּי
שְׁעָרוֹת, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, וְכַדּוּמָה, אֲשֶׁר עַל זֶה צְרִיכִים לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן).

ב. אָסוּר לְהַטִּיל אֵימָה יִתְרָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יוֹכֵל
לְהַכְשֵׁל בְּעֵבְרוֹת חֲמוּרוֹת. אָדָם צָרִיךְ שְׁתַּמִּיד תִּהְיֶה בְּבֵית אֲוִירָה שֶׁל
שְׂמִחָה וְשֶׁל רִגְעַ וְסִבְלָנוּת, וְלֹא אֲוִירָה שֶׁל פֶּחַד וְטָרּוֹר, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, אוֹ אֲוִירָה שֶׁל מֶתַח וְקִמְצָנוּת, אָדָם כְּזֶה הוּא רָשַׁע מְרָשָׁע.

ג. כֹּל דְּבָר יְכוּלִים לְפַעַל בְּדַבּוּרִים יָפִים, אֵיידֵל גִּירְעֵדֵט, וְלֹא
כְּמוֹ פֶּרָא אָדָם.

ד. צְרִיכִים לְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים שְׁלֵה כְּמוֹ שְׂמִכְבָּדִים אֶת הַהוֹרִים
שְׁלוֹ, כִּי כְבוֹד חֲמִיו וְחֲמוֹתוֹ זֶה מְצוּהָ כְּמוֹ כְּבוֹד אָב וְאָם.

ה. לְהַתְּנַהֵג בְּדַרְךְ אַרְץ גְּדוּל כְּלָפִי הָאֲשָׁה, וְלֹא לְצַעֲרָה כָּלֵל, כִּי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים הַקְּפִידוּ מְאֹד עַל אוֹנְאָת אֲשֶׁתוֹ, וְזֶה גּוֹרֵם עֲנִיּוֹת
בְּתוֹךְ הַבַּיִת. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סט), שֶׁהַכֶּסֶף
בֹּא לְאָדָם רַק בְּזְכוּת הָאֲשָׁה, וְזוֹ גְּמָרָא מְפָרֶשֶׁת (בְּבֵא מְצִיעָא נט):
אוֹקִירוּ לְנִשְׁיְכוֹ, כִּי הֵיכִי דְתַתְּעָרוּ; תְּכַבְּדוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדִי

אֲשֶׁר י"ז תרד — י"ז תרה בנחל קנז

שֶׁתַּעֲשֶׂרוּ, כִּי רַק בְּזִכּוֹת הָאִשָּׁה יֵשׁ לְאָדָם כֶּסֶף. וְכֵן מִי שֶׁמְכַבֵּד אֶת
אִשְׁתּוֹ וְדוֹאֵג בְּעִבּוּרָהּ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵיב לוֹ בְּכָל עֲגִינָיו.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ...

י"ז תרד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשַׁרֵי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, שְׂאִין לָנוּ רַק דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּבִשְׂבִיל זֶה בְּעֵת שְׂאִנִּי
מְדַבֵּר בְּרַבִּים, תְּמִיד אֲנִי מְזַכֵּיר אֶת הַמְּרָאָה מְקוֹמוֹת מֵהֵיכָן אֲנִי
לוֹקֵחַ אֶת זֶה, לֹא מִפְּנֵי שְׂאִנִּי רוֹצֵה לְהִרְאוֹת בְּקִיאוֹת וְכוּ' (כִּי מֵה
כָּבֵד יִהְיֶה אִם תִּדַּע שְׂאִנִּי כֵן זוֹכֵר אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּעַל-פִּה יִשְׂרָאֵל
וְהַפּוּךְ?! וּמֵה יֵצֵא לִי מִזֶּה בְּקֶבֶר וְכוּ'?!) אֲלֵא לֹא חָסַר לִי מִתְּנַגְּדִים,
הָאוֹמְרִים שְׂזֵה לְקוֹחַ מַעֲצָמִי, אֵיִיגְעֻנַע זֹאכֵן... 'וְכָל הַפּוֹסֵל בְּמוֹמוֹ
פּוֹסֵל', שְׁלֹא סִימּוֹ פַּעַם אַחַת אֶת כָּל סִפְרֵי "לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת" וְכוּ'
וְכוּ', אֲזִי מִמִּילָא מֵאִין יִדְעוּ שְׂזֵה לֹא לְקוֹחַ מַעֲצָמִי, עָס אִיז נִישְׁט
אֵיִיגְעֻנַע זֹאכֵין; וּכְבָר אָמַר הַתְּנָא הַקְּדוּשׁ (אָבוֹת ב, ה): "וְלֹא עִם
הָאֲרָץ חֲסִיד" (וַיֵּשׁ בָּזֶה אֲרִיכוֹת, אֲבָל לְקַצֵּר אֲנִי צְרִיךְ, כְּדֵי לֹא
לְהִרְבוֹת בְּמַחְלָקַת וְכוּ', וּכְבָר פְּתַבְתִּי מִזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר). אֲקַנְהָ
שְׁתַּבִּין דְּבָר מֵתוּךְ דְּבָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

י"ז תרה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשַׁרֵי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַת.

לנכון קבלתי את מכתבך עם כסף הפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-
הוא שימחקו ממך כל הדינים על-ידי פלא עליון בזכות רבנו ז"ל,
שיודע לעשות את הפדיון הגדול.

רק חזק ואמץ מאד, וזכור תזכור, אשר עצבות זהו הסטרא
אחרא, והקלפות שברא מחמת עוונותיו המרבים, ולכן אי אפשר
לכלות את עוונותיו ואת הקלפות שברא על ידם, רק על-ידי שמחה,
להיות תמיד בשמחה, פי אור וחשף אינם מתערבים, קדשה וטמאה
אינם מתערבים, וכן שמחה ועצבות אינם מתערבים, כשה קם —
זה נופל, ולכן כשתהיה רק בשמחה תבטל את העצבות, שהם
הקלפות שבראת מעוונותיך, ותזכה שימחל לך הקדוש-ברוך-הוא
על הכל.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ז תרו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון הושענא רבה, כ"א תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! רבנו ז"ל כבר נתן תקון לכמה מאנשי שלומנו,
וביניהם מוהרנ"ת ז"ל, שיאמרו בכל יום ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת (עין
שיחות-הר"ן, סימן קפה), שכתוב שם "לכמה אנשים צוה לומר ח"י
פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת בְּכָל יוֹם", עין שם; ולכן שלא יבלבלו לך מהיכן
קבל את זה?! ידוע, אשר המגיד הגדול רבי מרדכי מטשרנוביל
ז"ע פתב הנהגה זו בספרו "לקוטי תורה", ועד היום נכדיו שהם
אדמו"רים, אומרים בכל יום ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת, אשר זה מובא
עוד מתלמידי האריז"ל, כמובא בספרי רבי מאיר פאפריש ז"ע,
שכך יש להם קבלה מרבי חיים ויטאל ז"ע, שבודאי קבלה מרבו
האריז"ל, שסגלה לנשמה לומר בכל יום ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת. וכן

מספרים על ה'צמח צדק' זי"ע, שגם הוא היה גורס בכל יום ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּת. וְהָיָה לוֹ תַלְמִיד רַבִּי שְׁלֵמָה זְלַמֵּן זי"ע, בְּעַל הַמַּחְבֵּר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת תּוֹרַת חֹסֵד, וְהָיָה רַבֵּה שֶׁל לּוֹבְלִין, וּבְעֶרְב יָמָיו עָלָה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְהָיָה גֵר בִּירוּשָׁלַיִם, וְהָיָה גָּאוֹן עוֹלָם, מִחַ חַרְיָף, וְהָיָה רְגִיל לומר בְּכָל יוֹם בְּעַל-פֶּה ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּת. וְכֵן מוֹבָא בְּהַקְדַּמַּת הַמְשֻׁנוּת עִם פְּרוּשׁ מְעֵשֶׂה אורג, מֵהַרְבֵּה הַקְדוּשׁ מְקַאמְרָנָא זי"ע: בְּנִי, אֶפְלוּ בְּעַל-הַבַּיִת פֶּשׁוּט, שְׁיִרְגִיל עֲצָמוֹ לְגַרְס בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּת, וְזֶה חֵיוֹת לְנַפְשׁ הָאָדָם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; עַל-כָּל-פָּנִים אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! כָּל יוֹם וְיוֹם תִּגְרַס ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּת, וְזֶה יְכַנִּיס בְּךָ חֵיוֹת, וְלֹא תִסְתַּוֵּבב מְשַׁעֲמֵם שְׁתַּבּוֹא לְיַדִּי שְׁטִיּוֹת וְכוּ' פְּגַם-הַבְּרִית וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

דַּע לָךְ, כִּי הַתּוֹרָה מְטַהֵרֶת אֶת נַפְשׁ הָאָדָם מִכָּל מִינֵי חַלְדָּה, וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! תִּגְרַס בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּת, וְתִנְצֵל מְשַׁעֲמוֹם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ וְטוֹבֶתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ז תרז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל תְּמִיד שָׂאֵל אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ עַל חַדְשׁוֹת — מֵהַ קוֹרָה בְּעוֹלָם. וְהָיָה אוֹמֵר: אֵינִי יוֹדֵעַ אִיךָ יְכוּלִים לְחֵיוֹת בְּלֵי חַדְשׁוֹת. וּכְשֶׁהָיוּ מְסַפְּרִים לוֹ אֶת הַחַדְשׁוֹת שְׁקוֹרוֹת עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם, יֵצֵא מִזֶּה אַחֲרֵי-כֵן תּוֹרָה נִפְלְאָה, שֶׁהַכֹּל הָיָה כְּלוּל בְּתוֹךְ תּוֹרָתוֹ, כָּל הַחַדְשׁוֹת שֶׁל הָעוֹלָם בְּדֶרֶךְ נִפְלְאָה. וּבְזֶה רֵצָה לְהִרְאוֹת, שְׁכָּל מֵהַ שְׁקוֹרָה בְּעוֹלָם, הַכֹּל מְשַׁנָּח מִמְּנוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאִיךָ שְׁיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת תּוֹרָה.

הַכָּלָל, שְׂאִסוּר לְהַתְּבַלְּבֵל מִשׁוּם דְּבָר, צְרִיכִים רַק לְהַתְּחַזֵּק, כִּי

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם זוּהִי רַק הַתְּחִיָּנוּת. וְדָבָר זֶה קָבֵל מוֹהֲרֵינֵינוּ וְי"ל מֵרַבְּנֵינוּ וְי"ל יוֹתֵר מִכָּל הַתַּלְמִידִים, וְלָכֵן זָכָה לְהִשָּׁאֵר אַחֲרָיו בְּרַכָּה כָּל-כָּף הַרְבֵּה סִפְרִים שְׁמַחִים עַד הַיּוֹם אֲלֵפִים וְרַבּוֹת נִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת, וְהַסִּפְרִים כָּבֵר יִדְפְּסוּ, וְיִחַזְרוּ וְיִדְפְּסוּ עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת. הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיָּקָר לִי ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאֵה לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְלַמֵּד בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כִּי הַדְּבוּרִים שֶׁתִּמְצָא שָׁם לֹא תִמְצָא בְּשׁוּם מְקוֹם בְּעוֹלָם, כִּי מוֹהֲרֵינוּ וְי"ל מִחִיָּה נֶפֶשׁ כָּל חַי, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אִם אֵתָּה כָּבֵר מְקַרֵּב אֶל רַבְּנֵינוּ וְי"ל, וְנִקְרָא עַל שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ 'בְּרִסְלָבֵר חֲסִיד', מִדּוּעַ לֹא תִלְמַד בְּכָל יוֹם "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲשֶׁר רַק מוֹהֲרֵינוּ וְי"ל הֵבִין אֶת רַבְּנֵינוּ וְי"ל, וְיָרַד לְסוֹף דַּעְתּוֹ הַקְּדוֹשָׁה, וְהַמְשִׁיחַ בְּדַעְתּוֹ יִכְבֹּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, כִּי כָּל הָעוֹלָם אֶפְלוּ אִמּוֹת הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחִיָּנוּת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵהַשְּׁעוֹבֵר, הַעֲקָר לְצִאת מִהַעֲצָלוּת וְהַעֲצָבוֹת, אֲשֶׁר אָמַר רַבְּנֵינוּ וְי"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵינוּ, חֶלֶק א', סִימָן קפ"ט): צְרִיךְ לְהִזָּהֵר מְאֹד מֵעֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, כִּי עַקֵּר נְשִׁיכַת הַנְּחָשׁ הוּא עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ תְּמִיד...

י"ז תרט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

דע לך, שְׂבֻזָּה הָעוֹלָם צְרִיכִים רַחֲמִים מְרַבִּים לֹא לְהַכְשֵׁל בְּשׁוּם עֲבָרָה וְכוּ'. וְדַע לְךָ, שֵׁישׁ שָׁס"ה לְאוּיָן שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִזְהִירָנוּ לְשָׁמֵר לֹא לְעֵבֵר עֲלֵיהֶם, וְהִנֵּה הֵיכָר הָרַע יִמָּצָא עֲשָׂרָה תְרוּצִים עַל כָּל לְאוּ לְמָה הוּא עוֹבֵר עַל הַלְאוּ הִזָּה וְכוּ', וְזֶה מְאֹד מְגַחֵךְ, אֲבָל זֹו מְצִיאוֹת הַמְּרָה וְכוּ', וְלִכֵּן תִּשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל עֲצֻמָּךְ, וְלֹא נִכְנָסִים עִם הֵיכָר בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן וְכוּ', הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמַר לֹא לְעֲשׂוֹת, אֲזִי לֹא עוֹשִׂים וְכוּ', וְלֹא מִתְנַכְּחִים, כֵּן אוֹ לֹא וְכוּ' וְכוּ', אֲלֵא לְדַעַת, שֶׁכָּפָךְ אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶהוּ רְצוֹנוֹ! וְצְרִיכִים לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְקִים אֶת רְצוֹנוֹ, וְלֹא לְעֵבֵר, חַס וְשָׁלוֹם, עַל רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז תִּהְיֶה הַכִּי מְאֹשֶׁר בְּחַיִּיךָ.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַמְאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרי.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵל תַּעֲשֶׂה אֶת הַשְּׁטוֹת הַזֹּו וְכוּ', חֲזוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק אֵל תִּפְגַּס בְּלַחֵץ וְכוּ', הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת, כִּי הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ אִתְךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ וְכוּ', וּבְכַפְרוֹשׁ גֹּלָה לְנוּ רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסא), שֶׁמִּפְּיִלִים אֶת הָאָדָם כְּדִי שִׁיּוּכַל לְקוֹם וְלִהְתַּחַדֵּשׁ. וְלִכֵּן יַעַן שֶׁנִּפְלְתָ בְּנִפְּלָה מְגִנָּה כְּזוֹ וְכוּ', אֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ, אֲלֵא תַעֲשֶׂה הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה, וְתִמְיֵד תִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה, וְזֶה עֵקֶר גְּבוּרַת הַגְּבוּר, שְׂאִינוּ מִפְּחַד מְשׁוּם דְּכָר (עִינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמט), וַיֵּשׁ לוֹ אִמָּץ, וְנִכְנָס בְּקִשְׁרֵי הַמְּלַחְמָה וְכוּ'; וְלִכֵּן

קסב אָשֶׁר י"ז תריא — י"ז תריב בַּנְחָל

קח עֲצֻמָּךְ בְּיַדְיךָ, הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתְךָ, וְרוֹצֵה שְׁתָּשׁוּב אֵלָיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ז תריא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעֲנָא רַבָּה, כ"א תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בַּעֲנִינֵי הַכֶּרֶת הַטּוֹב, זוֹ הַמַּדָּה הַכִּי יָפֵה שָׂרַק יְכוּלָה לְהִיּוֹת, וְלִכְּן תְּמִיד תִּתֵּן תּוֹדָה לְזֶה שְׁעוֹר לְךָ. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדָקָה, סִימָן ג'): צְרִיף לְהַתְחַזֵּיק טוֹבָה לְנוֹתֵן, וְאֵל תֹּאמַר שְׁלֵא גִתֵּן לְךָ מְשָׁלוֹ, וְלִכְּן תְּמִיד תִּהְיֶה מְכִיר טוֹבָה לְאֵלוֹ שְׁעֵשׂוּ לְךָ טוֹבָה, וּבְכַפְרֵיט לְרַבְּנוּ ז"ל תִּהְיֶה מְכִיר טוֹבָה, שְׁעוֹר לְךָ לְהַתְחַזֵּק, וּבִמָּה אִתָּה יְכוּל לְהִיּוֹת לוֹ אֶסִיר תּוֹדָה? אִם תַּעֲזוֹר לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי הַקָּדוֹשִׁים, אָשֶׁר אֵין עֶרֶךְ אֵלֵיהֶם, אֲשֶׁרֵנוּ שְׁאַנְחָנוּ לּוֹמְדִים סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵין אָנוּ קוֹרְעִים וּמְבַזִּים אוֹתָם, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנֹם שְׁעֵשֶׂה עִמָּנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תריב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעֲנָא רַבָּה, כ"א תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל לְמַד אוֹתָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שְׁלֵהִיּוֹת

רְגִיל לומר תּוֹדָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה שְׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא; וְלִכְן צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׁבִינָה שְׁתַּמִּיד נוֹתְנִים תּוֹדָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה כְּבֹר מְכַנִּים שְׂמֵחָה בְּלֵב, פִּי רַב רַבָּם שֶׁל בְּנֵי-אָדָם בּוֹכִים וְכוּ' וּמִתְלוֹנְנִים עַל רַע מַעֲלָלֵיהֶם וְגוֹרְלָם וְכוּ', אֵין בֶּן-אָדָם אֶחָד שִׁיְהִיָּה שְׂמֵחַ עִם גּוֹרְלוֹ, כֹּל אֶחָד רַק דּוֹאֵג וּמִתְלוֹנֵן עַל מֵר מִזְלוֹ וְכוּ', וְשׂוֹכַח אֶת הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים מְרַבִּים שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע מִמָּשׁ, תַּמִּיד יֵשׁ לְבְנֵי-אָדָם טְעָנוֹת וְכוּ', וּמִמֵּילָא הֵם שְׂרוּיִים בְּעֲצָבוֹת וּבְמַרִירוֹת וּבְדַכְאֹן פְּנִימִי, וְצָר וְמָר לָהֶם הַחַיִּים, אָבֵל אִם אָדָם תַּמִּיד מִסְתַּכֵּל עַל צַד הַשְּׂנִי שֶׁל הַמְטַבֵּעַ, אֵיךְ שֶׁבְּכָל זֹאת יֵשׁ לוֹ דְבָרִים טוֹבִים וְנַעֲמִים, אַזִּי כֹל הַחַיִּים שֶׁלוֹ חַיִּים נַעֲמִים וְשִׂמְחִים.

וְלִכְן הַדְּבָר הַרְאֵשׁוֹן צָרִיךְ תַּמִּיד לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל הַכֹּל, וּמִזֵּה יִצְמַח, שִׁיְהִיָּה רְגִיל לִתֵּת תּוֹדָה גַּם לְכָל אָדָם, וְאִזִּי כֻּלָּם יֵאָהְבוּ אוֹתוֹ, פִּי בְנֵי-אָדָם לֹא יְכוּלִים לְסַבֵּל אָדָם מִמְרָמַר עִם פְּנִים זּוֹעֲפוֹת וְחִמוּצוֹת וְכוּ', אֲשֶׁר תִּשְׁעָה קִבִּין מְרָה שְׁחוּרָה נִמְצָאִים עַל פְּנֵיו. אֲנָשִׁים אוֹהֲבִים פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת וְשִׂמְחוֹת וְכוּ', וְלִכְן אֲשֶׁרִי מִי שְׁנוֹתֵן תַּמִּיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כֹּל פֶּרֶט וּפְרֵט בְּחַיָּו, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא יִהְיֶה תַּמִּיד שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה, וְיִהְיֶה מְקַבֵּל עַל כֻּלָּם.

וְדַע לָךְ, כִּי אָדָם שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לִתֵּת תּוֹדָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כֹּל דְּבָר, הוּא תַּמִּיד שְׂמֵחַ, וְהוּא הֵכִי מֵאֲשֶׁר בְּחַיָּו, וּכְבֹר לֹא חָסַר לוֹ שׁוּם דְּבָר. וְלִכְן זֶה מַה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצָמְךָ — רַק לִתֵּת תּוֹדָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזִּי תִרְאֶה שְׂתִּהְיֶה בֶּן חוֹרֵין מִמָּשׁ, תִּהְיֶה לָךְ גְּדֻלוֹת הַמַּחֲזִין, וְלֹא תִחְיֶה בְּעֲצָמוֹת וּבְקִטְנוּת, וְלֹא יִהְיֶה לָךְ שׁוּם טְעָנוֹת עַל אֵף אֶחָד, אֲדַרְבָּה אֶתָּה עוֹד תַּעֲזֹר לְהַזִּילָת, שֶׁתִּקְבֵּל אֶת כֻּלָּם בְּסִבָּר פְּנִים יְפוֹת, וְכֻלָּם יֵאָהְבוּ אוֹתָךְ.

וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שֶׁאֶפְלוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אִי אֶפְשָׁר, רַק עַל-יְדֵי שְׂמִקְדִּימִים תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, כְּמוֹבֵא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל

(לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), אָשֶׁר חָרַב הַתְּפִלָּה יֵשׁ בָּהּ שְׁתֵּי פִיּוֹת, בְּסוּד (תהלים קמט, ו): "וְחָרַב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם"; מֵצֵד אֶחָד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וּמֵצֵד שְׁנֵי צַעֲקָה וּבִקְשָׁה וּתְחִנָּה וּתְפִלָּה עַל לְהַבָּא. וְהָאֲרִיף בְּזֶה מוֹהֲרֵנִי תַּ"ל (לקוטי הַלְכוֹת, גְּחֵלוֹת, הַלְכָה ד'), אִיף שְׁנֵה יְסוּד מוֹסֵד בְּתְפִלָּה, מֵצֵד אֶחָד צְרִיף תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וּמֵצֵד שְׁנֵי שְׂאֵלַת צְרָכָיו, וְכִף תְּקַנּוּ אַנְשֵׁי פְּנֹסֶת הַגְּדוּלָּה אֶת תְּפִלַּת שְׁמוֹנֵה-עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת, תּוֹדָה וְהוֹדָאָה וּשְׂאֵלַת צְרָכָיו וּתּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְדִיקָא כִּף מִתְקַבְּלַת הַתְּפִלָּה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁעוֹסֵק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָּא!

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תריג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא תַחֲזִירֵי אֶל בְּעֵלְךָ, כִּי הִרְבֵּה דִבְרַתֵי עֲמוֹ, וְאֲנִי בְּטוֹחַ שֶׁהוּא הַשְׁתַּנָּה כְּבָר לְטוֹבָה וְכוּ', וְעַכְשָׁו תִּרְאִי שֶׁהוּא בְּעַל חֶדֶשׁ, שְׁלֵא תִפְרִיר כָּלֵל. וְלָכֵן רְאִי לְסִלַּח לוֹ, וּבּוֹדָאֵי מַעֲתָה יִשְׁתַּנָּה, כִּי לְמַד לָקַח טוֹב וְכוּ'.

רְאִי לְהִדָּר מְאֹד בְּהַדְלָקַת גְּרוֹת שְׁבֵת, וּמְנַהֲגוּ שְׂאֵשָׁה שְׂמַתְחַתְנַת אִזִּי מְדִלִיקָה שְׁנֵי גְרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, לְזָכוֹר: "זָכוֹר וְשָׁמוֹר", וְעוֹד אַרְבָּעֵה גְרוֹת שֶׁל חֶלֶב, כְּנִגְדַּ שֵׁם הַזַּיִת בְּרוּף הוּא. וּכְשֶׁנוֹלָד בֵּן אוֹ בַת מוֹסִיפִים גַּר לְזָכוֹתָם וְלֹא יוֹתֵר. וְזֶה מְבִיא בְּרָכָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תריד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון הושענא רבה, כ"א תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להיות חזק בדעתך, ושום דבר לא יוכל לשבר אותך, וזה תזכה על ידי שתגיל עצמך לדבר אליו יתברך בשפת האם שלך בתמימות ובפשטות גמורה בלי שום חכמות כלל. וזה תלוי בתקף האמונה שיש בו, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן סב); ובאמת אם היה האדם יודע בידיעה ברורה, שהשם יתברך נמצא אתו, עמו ואצלו, בודאי היה מתפלל בכונה, כי באמת למה האדם אינו מתפלל ולא מדבר עמו יתברך? כי האמונה אצלו אינה חזקה, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא נמצא ואין בלעדו נמצא. ודבר זה אי אפשר להסביר כלל, איך שהכל לכל אלקות גמור הוא, כי הכל אלקות ואלקות הכל, וכשנתברר דבר זה לאדם, אז כל החיים שלו כבר חיים אחרים לגמרי, והוא חי עם הקדוש-ברוך-הוא, כבכול, רואה רק את הקדוש-ברוך-הוא, נושם רוחניות חיות אלקות, ואפלו כשמדבר עם בני-אדם, הוא מדבר אז רק עמו יתברך, והאדם חושב שמדבר עמו וכו', מדרגה זו אי אפשר להסביר כלל, אשרי עין ראתה צדיקים קדושים הדבוקים בו יתברך. ואת הגלוי הזה גלה רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ה'); אשרי הצדיקים הדבוקים בו יתברך, ואז כל החיים שלך יהיו חיים חדשים; כי הוא יתברך מחדש עצמו, כבכול, בכל פעם מחדש, לבושין דלביש בצפרא, לא לביש ברמשא וכו', וצדיקים שאוחזים במדרגה זו, הם נעלמים ונסתרים מפל העולם, כי כמו שפככול הקדוש-ברוך-הוא הוא נעלם ונסתר מבני-אדם, כי הרי אף אחד אינו מתאר לעצמו, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא כאן למטה, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא. ולכן גם אלו הצדיקים

אֲשֶׁר כָּל מִחַ מַחֲשַׁבְתֶּם דְּבוּק רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִכְנָן גַּם הֵם נִעְלָמִים וְנִסְתָּרִים מֵהָעוֹלָם, וְכַבֵּיכּוֹל כְּמוֹ שְׁמַבְזִים אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ (כִּי כִשְׂאֲדָם חוֹטֵא אוֹ מְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, הָרִי זֶה מְבִזֶה אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא), כִּי מְבִזִים צְדִיקִים. וְלִכְנָן כָּל צְדִיק שֶׁדְּבוּק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הוּא מִתְחַזֵּק בְּתַקְוָה הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עָלָיו, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר כָּלֵל, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֲשֶׁר הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ לְנִסּוֹתָיו אֶל מִי יִפְנֶה בַּעַת צָרָתוֹ, יוֹדֵעַ אֲשֶׁר הַרְשָׁע שְׁעוֹשֶׂה לוֹ רַע, זֶה גַם-כֵּן שְׁלוּחוֹ שֶׁל מְקוֹם בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר דָּוִד הַמֶּלֶךְ בַּעַת שְׁהִיָּה נִרְדָּף מִבְּנוֹ אֲבִשְׁלוֹם, וְצִץ לוֹ מִתַּחַת לְאֲדָמָה בְּמַעֲלֵה הַר הַזֵּיתִים שְׁמַעִי בֶן גֵּרָא, וְעַפֵּר אוֹתוֹ בְּעַפֵּר, וְסַקֵּל אוֹתוֹ בְּאֲבָנִים, וְקָלְלוֹ קָלְלָה נִמְרָצֵת, שְׂאֵמֵרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יִלְקוּט שְׁמַעוֹנֵי מַלְכִים א', פָּרָק ב', רַמְזוֹ קע), שְׁזָה: ג'וֹאֵף, מ'וֹאֲבִי, ר'וֹצֵחַ וְכוּ'; וְכִשְׁתַּלְמִידָיו רָצוּ לְהַרְגוֹ, מָה אָמַר לָהֶם דָּוִד? מָה לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה, הַשֵּׁם אָמַר לוֹ קָלֵל (עֲנִי שְׁמוּאֵל-ב' טז, י'); עַמֵּד וּרְאֵה מָה זֶה מִדַּת אֲמוֹנָה, רָשַׁע מְרַשָּׁע, טָמֵא מְטָמֵא, מְקַלֵּל אֶת מְשִׁיחַ הַשֵּׁם. וְדָוִד אוֹמֵר לְמַקְרָבָיו: הַשֵּׁם אָמַר לוֹ קָלֵל. הוּא רַק שְׁלִיחַ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אַחֲרַת לֹא הָיָה מְקַלֵּל. זֹהִי מַדְרַגַת הַצְּדִיקִים.

וְלִכְנָן מֵאַחַר שֶׁזָּכִינוּ לְהַתְּוֹדַע מִרְבְּנוֹ ו'ל, וְהוּא מְגַלֶּה לָנוּ מַדְרַגוֹת כְּאֵלוֹ, עָלִינוּ לְהַתְּחַזֵּק מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ מִמִּתְנַגְּדִים רָשָׁעִים, הֵן מִבְּפָנִים (שֶׁהֵם כָּלֵם פְּגוּמִים בְּפָגַם הַבְּרִית), וְהֵן מִבְּחוּץ, שְׂקָם עָלֵינוּ רָשָׁע מְרַשָּׁע, שֶׁהוּא צָרִיף לְהִיּוֹת "הַרְבֵּי", וְהוּא דִּיקָא רוֹדֵף אוֹתָנוּ עַד חֲרָמָה, וְאֵינוֹ מְנִיחַ לְתַקֵּן אֶת הָעֲרוּב, סָגַר אֶת הַמְּקַנָּה מֵהַנְּשִׂימִים וְכוּ', וּמוֹסֵר מְסִירוֹת עַל הַתְּלַמוּד תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר שְׁלָנוּ, מוֹסֵר אֶת הַפּוֹלֵל וְכוּ', לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, מָה שֶׁרָשָׁע מְרַשָּׁע הָיָה עוֹשֶׂה לָנוּ כְּאֵן בִּיבְנָאֵל, וְהוּא נִקְרָא "הַרְבֵּי", אוֹי לוֹ אוֹי לְנַפְשׁוֹ, וְאוֹי לְאֵלוֹ שְׁעוֹמְדִים עַל יָדוֹ, שְׂגָם הֵם טָמְאִים וּמְטָמְאִים, וְלֹא בַחֲנָם שְׁהֵלֶף הָעוֹרֵב אֶל הַזְּרוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֵינוּ. וְכִבֵּר צָעַק רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי (עֲנִי זֶהר נְשֵׂא קַחַח), שְׂאֵלוֹ ה'רַע-בְּנִים', שֶׁהֵם הֵם הָעַרְבֵי-רַב, לֹקְחֵי שַׁחַד, לֹא חִסֵּר לָהֶם שׁוֹם דָּבָר, וְלִירְאִים וְלִשְׁלָמִים אֵין כְּלוּם וְכוּ', וְעַל זֶה צָרִיכִים הַרְבֵּה חֲזוּק לֹא לְהַתְּפַעֵל מֵאֵלוֹ הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, הָרוֹדְפִים וְחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיקִים וְכוּ', כִּי לֹא יִמְלֹט, מִי

שְׂרֹדֶף צְדִיק הַדְּבִיק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכֹחַ כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו וְכוּ', שְׁלֹא יִהְיֶה טָמֵא מְטָמֵא, שְׂרֵץ טָרֵף פָּגוּם בְּבְרִיתוֹ וְכוּ', אֲשֶׁר בְּנֹדָאֵי גַם נוֹלַד בַּפְּסוּל. וְכִמוֹ שֶׁצָּעַק דָּוִד (פְּסִיקְתָא רַבְתִּי, פְּרָשָׁה יב): חֲטָאת אָמוֹ אֶל תִּמַּח; וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁבוּרַח בְּעֵתִים הַלְלוּ רַק אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, וְאִז אֶל רַב טוֹב הַגְּנוּז יִזְכֶּה, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַמַּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הָאֵמֶת אָמַר לָךְ, שְׁכָל הַמַּכְתָּבִים בְּשֵׁאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" רַק כְּתַבְתִּי כְּפִי הַשֵּׁאלוֹת וְכוּ' וְהַתְעוּרְרוֹת שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שְׁכַתְבוּ לִי, וְשִׁפְכוּ אֶת מַר לִבָּם אֵלַי, וְעֲנִיתִי לָהֶם כִּי־הַטּוֹבָה עָלַי, כִּי שְׁקִדְתִּי הַרְבֵּה מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, וַיֵּשׁ בְּדַבְּרֵי לַחֲזֵק וּלְאִמּוֹן אֶת כָּל־ל נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וּבַתְחִלָּה לֹא הִיָּתְהָ כִּנְנַתִּי לְהַדְפִּיסָם, עַד שֶׁבָּא אַבְרָהָם, וְהַדְפִּיס כְּרַךְ רֵאשׁוֹן, וּבּוֹ תִּשְׁעִים מַכְתָּבִים, וּקְרָאָם נַעַם אֲשֶׁר בְּנַחֵל, וְרֵאִיתִי אִיךָ שֶׁנִּחְטַף תַּכְּף־וּמְיָד כְּשִׁיזָא מִבֵּית הַדְּפוּס, וְעָשָׂה הַתְעוּרְרוֹת גְּדוֹלָה בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים. וְלִכֵּן הִסְפַּמְתִּי לְהַדְפִּיסָם. וְאִף שִׁישׁ חוֹלְקִים עַל זֶה וְכוּ', וַיֵּשׁ שְׁמַתְלוּצְצִים מְזֵה וְכוּ', תִּאֲמִין לִי, שְׁכָל דוֹר וְדוֹר יֵשׁ לִיזְנֵי הַדוֹר מִי לָנוּ גְּדוֹל מֵאַבְרָהָם אָבִינוּ, שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים עָלָיו לִיזְנֵי הַדוֹר: "מֵאַבְרָהָם לְךָ נִתְעַבְּרָה שְׂרָה" (רש"י עַל בְּרֵאשִׁית, פָּרָק כח, ט). וּמִי לָנוּ גְּדוֹל מִמֹּשֶׁה רַבְנוּ, שֶׁהָיוּ לִיזְנֵי הַדוֹר אוֹמְרִים: "וְכִי בֶן עֲמֶרָם יָקִים לָנוּ אֶת הַמֶּשֶׁךְ". וּמִי לָנוּ גְּדוֹל מִדָּוִד הַמֶּלֶךְ, שֶׁהָיוּ לִיזְנֵי הַדוֹר מִתְלוּצְצִים מִמֶּנּוּ: "דָּוִד, מְתִי יִבְנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ"; רוֹאִים, שְׁכָל אֱלֹהֵי הַצְּדִיקִים, אֲשֶׁר כָּל־ל נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עוֹמְדֵי עֲלֵיהֶם, אַבְרָהָם הָיָה רֵאשׁ לְמֵאֲמִינִים, וּמֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי, וּמִסְרָה לַעַם יִשְׂרָאֵל, וְדָוִד הַמֶּלֶךְ הוּא תְּפִלָּתָם שֶׁל

יִשְׂרָאֵל, וְעָשׂוּ מֵהֶם לִיצְנוּת, מֵה נֹאמַר קִטְנֵי עֶרְךָ פִּמְנוּ? ! וַיִּכְבֵּר אָמַר
 רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא), אֲשֶׁר אָלוּ הַלּוֹעֲגִים עַל
 סִפְרִים, נְדוּנִים בְּצוֹאָה רוֹתַחַת, שְׁעֵשְׂנִים סְרוּחִים מְסַבְּכִים אֶת מַחֵם
 וְכו', עֵינֵי שָׁם.

וְהִנֵּה מֵאַחַר שְׁבִנֵי הַנְּעוּרִים מַחֲיִים עֲצָמָם עִם סִפְרֵי "אֲשֶׁר
 בַּנְּחַל", וַיִּכְבֵּר נִדְפְּסוּ בְּרַבְבוֹת טְפָסִים, וְהַכֵּל מוּפָץ וְנִדְפָס, וְחוֹזֵר
 וְנִדְפָס וְכו', וְרַבִּים שׁוֹאֲלִים מְתִי יֵצֵא עוֹד כֶּרֶךְ וְעוֹד כֶּרֶךְ, וְכֻלָּם
 מְנַדְּבִים צְדָקָה לְהַדְּפִסְתּוֹ, וְעַל-כֵּן אֵינִי רוֹאֶה לְמַנְעַ לְהַדְּפִיסָם, מִפְּנֵי
 שֵׁישׁ כִּמָּה כְּלָבִים שְׁנוּבְחִים...

וְיִדוּעַ מֵה שֶׁכָּתַב ה'פְּרֵי מְגִדִים' (הַקְּדָמָה לְאַרְח חַיִּים): "וְאִם בְּכָל
 הַחֲבוּרִים שְׁעֵשִׂיתִי כְּנוֹנְתִי שְׁלֹשׁ פְּעָמִים הָאֵמֶת, דִּי לִי טוֹב מְאֹד", עֵינֵי
 שָׁם; לְדַעְתִּי וְלִצְעָרֵי הָרַב, כְּנוֹנְתִי יוֹתֵר מְאֻלָּף פְּעָמִים בְּכָל הַמְּכַתְּבִים,
 כִּי הִצְלַתִי רַבִּים מִחֻטָּאִים וְעוֹנוֹת וְכו', וְהִצְלַתִי רַבִּים מִלְּהִתְאַבֵּד,
 פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ. וְלָכֵן אֵינִי לִי מֵה לְחַשֵּׁשׁ כָּלֵל, מֵאַחַר שֶׁלֹּא רַק אֶחָד
 מְקַבֵּל טוֹבָה מִזֶּה, וַיִּכְבֵּר כְּתַב ה'חֶת"ם סוֹפֵר', אִם לֹא כִּוֵּן בְּסִפְרוֹ רַק
 פְּעַם אַחַת אֶל הָאֵמֶת, כִּבְרֵי יֵשׁ לְהִצְלִילוֹ, מִכָּל שֶׁכֵּן שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, מִכָּל
 מְכַתֵּב וְשׁוֹאֵלָה וְתִשׁוּבָה, רַבִּים וְכֵן שְׁלָמִים מְקַבְּלִים חַיִּוֹת מִזֶּה, וְלָכֵן
 אֵינִי חוֹשֵׁשׁ כָּלֵל מִלְּהַדְּפִיסָם. וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁתַּחֲחִלַת הַדְּפִסְתָּם הִיִּתְּהָ
 שֶׁלֹּא בְּרִצּוֹנִי, אֶלָּא לְקִטּוֹ מְכַתְּבִים, וְהַדְּפִיסוּ אוֹתָם וְכו', אֲזַי רְאִיתִי
 שְׁזָה רִצּוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. וּמֵה שְׁתַּרְבֵּה פְּעָמִים אֲנִי חוֹזֵר עַל כִּמָּה דְבָרִים,
 כְּגוֹן לְפָרְסָם אֶת ה'רַע הַמְּקוּמִי', שְׁגוֹרָם לָנוּ צְרוּת בִּיבְנָאֵל וְכו', הוּא
 כְּדִי לְהַזְהֵר וְלְהַשְׁמֵר מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא טְמֵא מְטֵמֵא, חוֹטֵא וּמְחַטֵּא אֶת
 הָרַבִּים, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְלַחֵם עִמּוֹ בְּשִׁבִיל הַעֲרוּב וְכו', אָנוּ מְתַקְּנִים
 אוֹתוֹ שִׁיחֵיהָ כְּשֶׁר לְכָל הַדְּעוֹת, וְהוּא מוֹסֵר וּמְלָשִׁין כְּאִלוֹ מִי יוֹדֵעַ
 מֵה עֲשִׂינוּ, הַמְּקוֹה הִיִּתְהָ פְּסוּלָה לְגַמְרִי, לֹא הִיוּ מִים בְּאוּצָר, נִמְצָא,
 שְׁהִיָּה אִמְבֻטָּיָה מִמֶּשׁ, וְכֻלָּם נִכְשְׁלוּ בְּאִסוּר פְּרִיתוֹת הַחֲמוּר וְכו',
 וְעוֹד דְּבָרִים שְׁעוֹשָׂה נֶגְדַת מִמֶּשׁ, כְּדִי לְנַגַּח אוֹתָנוּ. וְלָכֵן לֹא
 בְּחִנָּם צְרִיכִים לְהַזְהֵר לְבָרַח מִמֶּנּוּ, כִּי קָל שֶׁבְּקָלִים, רִשְׁעַ גְּמוּר,
 חוֹטֵא וּמְחַטֵּא, וְהוּא מְחַבֵּר אֶל הַמִּינִים וְהָאִפִּיקוּרְסִים, מִחֻלְלֵי שְׁבֵת,

אוֹכְלֵי טְרֵפוֹת, בּוֹעֲלֵי נְדוּת וְכוּ', וְלִכְן צָרִיךְ לְהִזְהִיר אֶת הַמּוֹן עִם הַכְּשָׁרִים, שְׂיִתְרַחֲקוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא בַחֲנָם הִיָּה הָרַב הַקְּדוֹשׁ מִסְּאֻטְמָאָר זי"ע מִתְרִיעַ יוֹמָם וְלַיְלָה נֶגֶד הַמִּינִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים וְכוּ', וְהַכֵּל כְּדֵי לְהַבְדִּיל מֵהַפֶּת. וְהַנֶּאֱדָה בְּעֵינֵי פֶתֶתִי, וְיֵשׁ עוֹד לְהֶאֱרִיךְ הַרְבֵּה, אֲבָל אֲמַרְתִּי לְקַצֵּר בְּמָקוֹם שְׂצָרִיךְ לְהֶאֱרִיךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ וְטוֹבֶתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ז תרטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל .. גְּרוּ יְאִיר וַיְזַרְח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן. וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּזָה לְבַד רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וְמָה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל?! טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם הַזֶּה, שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְּנוּדַע מֵאוֹר הַגְּנוּז הַזֶּה, אוֹר צַח הַצַּחֲצָחוֹת, הַנִּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה.

בְּעֵינֵי הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עֲלֶיךָ וְכוּ', כָּבֵר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוֹטִי"מ וְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ל"ח) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמ"ח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ"; כָּל הַרוּחַ סְעָרָה נִעְשָׂה לְאָדָם רַק עַל-יְדֵי הַדְּבֹר, כְּשֶׁאָדָם מִפְּקִיר אֶת דְּבוּרֵי פִּיו; אֲזִי תִשְׁמַר מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה לֹא לְדַבֵּר כָּל הַעוֹלָה עַל רוּחְךָ, וְאֲזוּ תִהְיֶה שְׁמוֹר מִכָּל רַע, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַחֲכָם מִכָּל הָאָדָם (מְשָׁלִי כ"א, כ"ג): "שְׁמַר פִּיו וְלִשׁוֹנוֹ, שְׁמַר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ וְטוֹבֶתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ז תריז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון הושענא רבה, כ"א תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מקנה שחזרת לבריאותך וכו'. ולכן מהיום שמר מאד מה אפה אוכל וכו', כי לא כל מה שהעינים רואות וחומדות וכו' צריכים לאכל, ובפרטיות שיש לה ספרת גדולה וכו', שמר מאד על הבריאות שלך, וזו מחלה שיכולים להשמר ממנה, וכן יכולים להתרפא — אם רק ישמר מה אוכל. ועל-פן ראה גם ראה לא להיות חכם בעיניך, ואל תאכל שום דבר מתק, כי זה סם המות בשבילך. ראה לקים מצות "ונשמרתם לנפשותיכם", שזו מצוה גדולה מאד. ואמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: כשנעשה חור קטן בגוף (הינו שנגחלה), אזי נעשה חור גדול בנשמה (הינו שפכר אינו יכול ללמד ולהתפלל, ולקיים את המצוות); ומכל שכן מחלת ספרת, אם לא שומרים, זה יכול להביא אל הכי גרוע וכו', או להתעורר רחמנא לצלן, או להוריד לו רגל או שתי רגלים, רחמנא לישזבן, כי ספרת גורמת זהים בגוף. ולכן שמר על זה, והקדוש-ברוך-הוא ימשיך לה רפואה שלמה.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ז תריח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון הושענא רבה, כ"א תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בְּעִיר צֶפֶת הָיָה חֶכֶם בְּשֵׁם רַבִּי סוּלִימָן אוֹחֲנָה זי"ע, שְׁהֵיָה מִתְלַמְּדֵי הָאָרִיז"ל, וְכָתַב סֵפֶר תּוֹרָה, וְעֲדִין מִנְחַ בְּבֵית-הַפְּנִסָּת אַבּוּהַב, וְהוּא דִּבֵּר הַרְבֵּה מִשְׁמִירַת הָעֵינַיִם, וְאֵל מָה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יָדֵי שְׁמִירַת הָעֵינַיִם. וּפָרַשׂ אֶת הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כד, סג): "וַיֵּרָא וְהִנֵּה גַמְלִים בָּאִים", שְׁיִצְחָק אָבִינוּ לֹא רָאָה לֹא אֶת רַבְקָה, וְלֹא אֶת אֶף אֶחָד, רַק גַּמְלִים; כִּי הִצְדִּיקִים זָכְכוּ כָּל-כָּף אֶת עֵינֵיהֶם, עַד שֶׁלֹּא רוֹאִים שׁוֹם דְּבָר מֵה שֶׁנֶּגֶד רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְצָרִיכִים לְהַרְבוֹת בְּתַפְלָה עַל דְּבָר זֶה, שְׁיִזְכֶּךָ אֶת עֵינָיו, וְלֹא תִהְיֶה לוֹ שׁוֹם הַסְּתַכְּלוֹת, שְׁאִינָה כְּרְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

בְּעֵינַי הַבְּדוּחָנִים וְהַלִּי צָנִים וְכוּ', תִּאֲמִין לִי, מִי שְׁתַּמִּיד מְסַתְּפֵל עַל הַתְּכָלִית, אֲצַלוּ הַכֹּל כְּכֹר עֲנִין אַחֵר, זֶה אֲצַלוּ שְׁחוֹק הַכֶּסֶל מִמֶּשׁ, וְאִינוּ עוֹשֶׂה אֲצַלוּ שׁוֹם רֶשֶׁם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תריט.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ. וְהִנֵּה אֶף שְׁאִין הַזְּמַן עֲכָשׁוּ בַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה זְמַן כְּתִיבָה, עִם כָּל זֹאת מֵאַחַר שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה הוּא שְׁלִיחַת הַפִּתְקָאוֹת, אֲמַרְתִּי לְרוּץ שׁוֹרוֹתִים אֵלַי אֵלַי, לְמַעַן לְחַזְקֶךָ וּלְאַמְצָךָ בְּעַבְדוֹתְךָ עַבְדוֹת הַקָּדוֹשׁ, שְׂאֵתָה וְאַשְׁתָּךְ עוֹסְקִים.

מָה אֵמַר לָךְ! אֲפֹלוֹ אִם נִגְזַר עַל מִישֶׁהוּ אִיזָה גִזְרֵ-דִין, חֵס וְשְׁלוֹם וְכוּ', עַל-יָדֵי הַדְּפָסֶת וְהַפְּצַת אוֹר רַבְנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, נִמְתְּקִים

כל הדינים, כי זכות הרבים גדולה מאד אצלו יתברך, ועל-פני ראה אתה ואשתך להכניס את עצמכם יותר ויותר להדפיס את הספרים הקדושים, ואל תתפעלו משום בריה שבעולם, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, כי השנה הזו נזכה להדפיס ספרים יפים מאד. ובפרט כמה חלקים מספרי שו"ת "אשר בנחל" ידפסו, אשר זה עולה על כל הספרים, כי המכתבים נכתבו על-ידי גדל הרצונות והכסופים של נשמות ישראל, וזה יוצא, תהלה לאל, מאד מאד יפה. גם אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שידפסו עוד כמה ספרים יקרי ערך, מלבד המון קונטרסים. ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, ואז תראו את גדל הנסים והנפלאות שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא עם ילדיכם, ותרוו רב נחת מהם, ויגדלו יראים ושלמים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד, ותזכו לפיתקא טבא בתוך כלל נשמות ישראל.

המאחל לכם חג שמח...

פה תקבל רצוף מכתב כללי שכתבתי לאנשי שלומנו מיבנאל, ושיך גם לכל ההוראות קבע, וכן לכל אנשי שלומנו בעיר אשדוד, ואם לא קשה לנקד את זה — מה טוב ומה נעים.

אודות האולם, הנה טוב אם תבדק שנה אולם יפה, וכן מה דעתך בענין המחיר של כל מנה, כי אני לא בקי בדברים כאלה, ובפרט בארצנו הקדושה. ואם נגמר סופית אתה יכול לשלח הזמנות לכל ההוראות קבע, וזה שיך גם לנשים, ותבדק עם אנשי שלומנו כמה אנשים יבואו ולפי כך להזמין.

י"ז תרכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי
אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ בְּפִיתְקָא טָבָא, שְׁתַּזְכֶּה
כָּבֹד לְצִיאַת מִכָּל צְרוּתֶיךָ וַיְסוּרֶיךָ, וּמִכָּל הַדִּינִים שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ,
וְהַכֹּל יִמְתַּק מִמֶּךָ, וְתַזְכֶּה כָּבֹד לְהֵיוֹת בֶּן חוּרִין אֲמִתִּי, וְתַעֲזֹר לִי
לְכַנּוֹת אֶת עִיר בְּרִסְלָב.

רְאֵה לְדוּחַ בְּעֵינַי הַמְקֻנָּה הֵיכֵן אוֹחֲזִים, וְכֵן לְנִדְנָד לְ ... פִּי
הָאָדָם הַזֶּה הוּא עֹצֵלֵן גָּדוֹל, וְאֲצִלִּי אֵין קוֹנְצִים, כָּבֹד נִסְכָּם בְּדַעְתִּי
לְכַנּוֹת תְּכַף-וּמִיד מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר, וְאֲנִי מְקַנָּה שְׁבָאֲמַצַּע הַחֲרָף כָּבֹד
יְהִיָּה גְמוּר, בְּאִפֵּן שֶׁהַבֵּית-מִדְרָשׁ הַנוֹכְחִי יְהִיָּה מְגֻדֵל פִּי-שְׁלֹשָׁה, עַד
שְׁנֹזְפָה לְכַנּוֹת אֶת הַבֵּית-מִדְרָשׁ הַגָּדוֹל, אֲבָל צְרִיכִים לְטַרְטֵר לוֹ
הַרְבֵּה מְאֹד, פִּי כְּשֶׁאֲנִי בָּא אֲנִי רוֹצֵה כָּבֹד לְהַכְנִים אֶת זֶה, וְלִקְבֹּל
רְשׁוּיֹן בְּנִיָּה. וְכֵן כְּדַאי לְהַתְעַנֵּן עִם קַבְלָנִים, פִּי יָכוֹל לְהֵיוֹת שְׁעַל
יָדָם יַעֲבֹר הַרְשׁוּיֹן תְּכַף-וּמִיד, וְכֵן הַבְּנִיָּה תִלָּף מֵהָר.

רְצִיתִי שְׁתַּדְבֵּר עִם ... מֵה בְּקֶשֶׁר עִם הַצִּיקִים שֶׁהִזְמַנְתִּי אֲצִלוֹ,
שְׁיִהְיֶה כְּתוֹב רַק הַשֵּׁם שְׁלִי, וְכֵן שְׁיִשְׁלַח לִי בְּכָל חֹדֶשׁ הַצְּהָרָה
חֹדֶשִׁית, כָּבֹד כְּתַבְתִּי לוֹ כְּמָה פְּעָמִים וְאִינוֹ עוֹנָה, וְזֶה מְאֹד נִצְרָף לִי,
פִּי אֲנִי צְרִיף עֲכָשׁוֹ לְהוֹצִיא כְּמָה הַלְוָאוֹת גְּדוּלוֹת, וְלִתֵּת צִיקִים,
וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה לִי אֶת הַטּוֹבָה הַזֹּאת לְשֵׁאל אוֹתוֹ מֵה בְּקֶשֶׁר לְצִיקִים
שֶׁהִזְמַנְתִּי אֲצִלוֹ, פִּי כְּשֶׁאֲבוֹא, אֲנִי צְרִיף אֶת זֶה מְאֹד. וְכֵן אֶת
הַצְּהָרָה הַחֹדֶשִׁית שְׁיִשְׁלַח לְכָאן, שְׁאֲדַע מֵה וּמִי וְאִמַּת וְכוּ'. אֲנִי

מְקַנְהַ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִרְחִיב לִי, וְלֹא אֶצְטָרֵךְ לְבוֹא לְיַדֵי מִתְנַת בְּשׂוֹר וְדָם, וְנִזְכָּה לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ וְ"ל בְּמֵלֵא מוּבָן הַמְּלָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ, וְיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדְּיָנִים, וְתַהֲיֶה לְךָ פִּיתְקָא טָבָא, וְנִשְׁמַע רַק בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

י"ז תרכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, כִּי זֶה כַּמָּה שְׁלֹא שְׁמַעְתִּי מִמֶּךָ כָּלֵל.

אוֹדוֹת שְׂאֵתָה רוֹצֶה לְהַכְנִס בְּשִׁתְּפוּת עִם ... בְּעֵינֵי הַדִּירָה, מֵה טוֹב וּמֵה גַעִים, וְזֶה רַעִיוֹן טוֹב מְאֹד, כִּי פָּכָה לֹא תִצְטָרֵךְ לְשִׁלֹּם אֲגוּרָה, רַק הַמְשַׁכְּנָתָא בְּעֶצְמָה תְּשַׁלֵּם אֶת הַכֵּל, וְזֶה רַעִיוֹן נִפְלָא מְאֹד, וְעַל-כֵּן הַנְּנִי נוֹתֵן אֶת בְּרַכְּתִי אֵלֶיךָ, שְׁתַּתְּבָרַךְ בְּכָל הַבְּרָכוֹת, וְתַצְלִיחַ בְּבִנְיַת הַדִּירָה, וְתַעֲשֶׂה אֶת זֹאת מֵה שְׂיִוְתֵר מֵהָר.

רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עֹז, וְעַל-יְדֵי-זֶה יָבוֹא לְךָ שְׁפַע בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וְתַשְׁתַּדֵּל שְׁלֹא יִחְסֵר לְךָ שׁוּם יוֹם, שְׁלֹא תַעֲסֵק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂמָה שְׂיִוְתֵר מְשַׁפְּחוֹת יַכְנִסוּ לְגוּר בְּיַבְנָאֵל, כִּי כָּל מְשַׁפְּחָה וּמְשַׁפְּחָה שְׁתַּכְנִס לְגוּר, זֶה לָנוּ לְקָרָן נִפְלָאָה מְאֹד, וְזֶה עֵקֶר הַצְּלַחַתְנוּ וְזֶה עֲתִידְנוּ לְהִיּוֹת "יַבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", וְכֵן תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים לְמִצָּא אֵיזוֹ דִּירָה בְּשִׁכּוֹן אוֹ סְבִיבוֹת בֵּית-הַמְדַרְשׁ

אָשֶׁר י"ז תרכב בנחל קעה

שָׁלְנוּ לְהֵרֵב ... כִּי אֲנִי צָרִיף מְאֹד אֶת הַבְּנִין הַהוּא הֵן לְהִתְלַמּוּד
תּוֹרָה וְהֵן לְהִבִּית סֵפֶר, וְכֵן הוּא מְאֹד שְׂבוּר, וְהוּא צָרִיף הַרְבֵּה חֲזוּק,
עַל-כֵּן רָאָה לְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ, לְחַזְקוֹ וּלְעוֹדְדוֹ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ.

נָא וְנָא רָאָה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמָךְ שְׁעוּרִין כְּסֻדְרָן בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא,
מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, וּבִכְפֻרַט הַשְּׂבוּעַ שְׁמִתְחַלֵּת פְּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית רָאָה
לְלַמֵּד בְּכָל שְׂבוּעַ, פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י, בְּאַפְּן שְׁעַד שְׁבַת-קִדְשׁ תִּזְכָּה
לְסִיִּים אֶת הַפְּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תִּרְגוּם עִם פְּרוּשׁ רִשׁ"י, וְאִם
אֶפְשָׁר לְלַמֵּד גַּם מִדְרָשׁ רַבָּה וּמִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה,
וּכְבָר אֵין צְרִיכִים שׁוּם סְפָרִי מוּסַר.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרכב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֻדָּר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲנִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתַּעֲבִרֵי אֶת הַהֲרִיזוֹן בְּנִקְלָה, וְתִזְכְּרֵי
לְהוֹלִיד בְּנִקְלָה. הַעֲקָר רְאֵי לוֹמַר הַרְבֵּה שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, וְתַחֲזִיקֵי
וְתַשְׁמַחֵי וְתַעוֹדְדֵי אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתַעֲשִׂי לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת
לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָת אוֹ שְׁתַּיִם מְנֻשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, לְשִׁמְחָן
וּלְחַזְקָן וּלְעוֹדְדָן, וּבְזִכּוֹת זֶה תַּהֲיֶה לָךְ הוֹלָדָה בְּנִקְלָה, כִּי אֵין לְשַׁעַר
וּלְתַאֵר אֶת הַמְּצָנָה הַזֶּה לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אֶת נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

אוֹדוֹת הַדִּירָה לְלָכַת עִם ... זֶה רַעֲיוֹן נִפְלָא מְאֹד, וְהַקְדוּשׁ-

ברוך-הוא יעזור לָכֶם להוציא מהכח אל הפעל, שְׁכַבְר תִּפְנְסוּ לגור
בְּדִירָה מְשֻׁלָּכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשׁוּרֵי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא יִמְתִּיק אֶת כָּל הַדְּיָנִים מֵעַמְּךָ וּמִכָּל
הַמְשֻׁפָּחָה, וְתִהְיֶה לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיכֶם, וְתַעֲלֶה
תְּמִיד מַעֲלָה מַעֲלָה.

הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ וְאֶת אֲשֶׁתְּךָ, אֲנִי יָדַעְתִּי זֹאת מֵרֵאשׁ,
כִּי אֵי אֶפְשֶׁר בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן לַעֲשׂוֹת כְּתָה שֶׁל יְלָדִים בְּבֵית פְּרָטִי,
וְעַל-כֵּן הָיִיתִי נֹגֵד זֶה מִהַתְחַלָּה, אַךְ אַתֶּם הַתַּעֲקִשְׁתֶּם שִׁיחֵיהָ
בְּבֵיתְכֶם, וְיָדַעְתִּי שְׂכִיבֹא הַחֲרָף, וְהִילָדִים יִכְנָסוּ בְּמַגְפִּים עִם בֶּץ וְכוּ'
'וְכוּ', וְיִהְיֶה מְאֹד קָשָׁה לְאֲשֶׁתְּךָ, וְעַכְשָׁו כְּבָר קָשָׁה לָהּ וְכוּ' וְכוּ',
לְזֹאת הַנְּגִי מוֹדִיעַ לָךְ, כִּי יֵשׁ לִי תְּכֵנִית לְשֹׁכֵר אֶת הַבַּיִת שֶׁל ... וְשֵׁם
נַעֲשֶׂה מִצַּד אֶחָד אֶת הַתְּלַמּוּד-תּוֹרָה וּמִצַּד שֵׁנִי אֶת הַבַּיִת-סִפֵּר, עַד
שְׁיַעֲזֹר לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא שְׁיִהְיֶה לָנוּ מְבָנִים מִשָּׁל עֲצָמָנוּ, וְלֹא
נִצְטָרֵךְ כָּלֵל לְאַחֲרִים. הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ עַד שְׁיֵצֵא מִכַּח
אֶל הַפֶּעַל, וְאֲנִי מְקוּהָ שְׂבָקְרוּב מְאֹד נִזְכָּה לְזֶה. רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל בְּכֹל
מִיָּנִי אֶפְנִים שְׂבַעֲוֹלָם לְמִצָּא אֵיזוֹ דִּירָה לְ.. בְּהַשְׁכּוֹן אוֹ סְבִיבוֹת
בֵּית-הַמְדָּרֵשׁ, וְתִרְאֶה לְחִזּוֹקוֹ וּלְאַמְצוֹ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׂבַעֲוֹלָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד עַל נַעֲם חֻלְקָךָ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם

אֲשֶׁר י"ז תרכד בנחל קעז
גורלך, ואתה זוכה לדעת מרבנו ז"ל. ועל כלם — שאתה זוכה
לגור ביבנאל, אשר אין למעלה מזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרכד.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך, כי זה פמה לא ראיתיך ולא שמעתי ממך שום דבר, העקר
ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה, ותדע, אשר אי אפשר לזכות
לאמונה ובפרט לאמונת חכמים, כי אם פשוזכים לתקון וטהרת-
הברית; כי באמת הצדיקים דבקים תמיד בו יתברך, ואין להם שום
שיכות אל העולם הזה כלל, אף מה? הקדוש-ברוך-הוא חס על עם
ישראל, לזאת הוא מסבב סבות, שיהיה להם עסק עם בני אדם
עסקים גשמיים וכו' וכו', ועל-ידי-זה לאט לאט הם מגביהים
ומרימים את נשמות ישראל אליו יתברך, והמון העם שאינם זוכים
לזה לדעת את הענינים האלו, על-ידי-זה הם מזלזלים בהם. ובאמת
הם דבקים כל-כך בו יתברך, עד שאין להם שום שיכות אל העולם
הזה, ועל-כן ראה לחזק את עצמך להתבודד הרבה עמו יתברך,
ותהיה רגיל לדבר עמו יתברך, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו
יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער
כלל. וצריכים להיות עקשן גדול על ענין זה, כי הבעל-דבר מניח
את כל אחד לעשות את אשר הוא רוצה, העקר שלא ידבר עמו
יתברך, כי מאד מפחד מהדבורים לדבר עמו יתברך.

ראה, אהובי, ידי היקר! להתפלל במנין, אשר אין למעלה
מזה. בפרט שעכשו זכינו כבר, שיש לנו מנין ותיקין וכן מנין
בשעה שמונה, טוב מאד להתאמץ להתפלל במנין שחרית, מנחה,
מעריב, ואין למעלה מזה. ובזכות זה תזכה לראות נסים נגלים

שײַעשׂה עמך הקדוש־ברוך־הוא. ואם היו בני־אדם יודעים מעלת תפלה בצבור, היו רוקדים מרב שמחה, ועל־כן ראה למסור את נפשו להתפלל במגן דיקא.

ראה לקבץ לעצמך שעורין כסדרן במקרא, משנה, גמרא, מדרש, ואל תניח בעצמך העצבות והעצלות כרגע, כי הבעל־דבר אורב עליך מאד מאד, כי יש לך פחות עצומים מאד, ועל־כן הוא רוצה לשבר אותך בכל מיני ירידות וקטנות. ועל־כן ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם להתחזק, כי בזה העולם צריכים להתחזק עצמו על כל שעל ושעל, ולא להשבר משום דבר שבעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרכה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֹת לִבִּי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים ... נְרוּ יְאִיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל שמחתי שיש לי מכל דיוח שאתה מדווח לי, ממה שקורה ביבנאל, כי עיני ולבי שם כל הימים. ואני מתפלל ומתחנן אליו יתברך, שאזכה כבר לבוא לגור שם וכו' וכו', וסוף כל סוף אזכה לפעל אצלו יתברך שכבר אזכה לגור שם לצמיתות. לעת עתה צריכים לרחמים רבים, כי עוברים עלי הרבה צרות ויסורים, ותאמין לי, שאיני זוכר עוד חג ממרמר שהיה לי בחג הסוכות הזה, שעברו עלי הרבה צרות ויסורים קשים ומרים עד מאד מבית ומבחוץ, חובות וקטנות וכו' וכו', ועם כל זאת הורנו רבנו ז"ל, שצריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואסור לפל בדעתו כלל מכל מה שעובר עליו בין בגשמי ובין ברוחני, וזה מה שאנחנו עושים, אף שזה מאד קשה, כי הבעל־דבר אורב מאד מאד, עם כל זאת צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם.

אֲתֵמוֹל בְּכִיתִי הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל מַצָּבָךְ, שְׁנִתְקַעְתָּ בְּמַצֵּב
 כְּזֶה, אֲשֶׁר כּוֹאֵב לִי מְאֹד מְאֹד בְּעֵינַי הַדִּירָה שְׁלֶךְ, וְהִלּוֹאִי שֶׁהִיָּה
 בִּיכְלִתִּי לְהוֹצִיא אֶת כָּל הַכֶּסֶף וְלָתֵת לָךְ, כִּי אַתָּה חֲקוּק בַּפְּנִימִיּוֹת
 לְבָבִי, וְאֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַחֲוֶס וִירַחֵם עָלַיְךָ,
 וְשֶׁהַדִּירָה תִּהְיֶה כְּכֹר שְׁלֶךְ.

זֹאת תִּדְעַ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יַעֲזֶה אַחֲרָת, רַק לְהִבִּיא עוֹד מִשְׁפָּחָה
 וְעוֹד מִשְׁפָּחָה, וְלִמְלֵא אֶת הַמְּקוֹם עִם מִשְׁפָּחוֹת מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כֵּן
 יִתְרַבּוּ הַיְלָדִים בְּעִזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאִזּוֹ לֹא נִצְטָרַךְ אֶת הַטּוֹבוֹת
 שְׁלָהֶם, כִּי מִמִּילָא נִהְיֶה הָרַב, וְאִף שְׁכָל הַדְּבָר הַזֶּה נִרְאֶה עֲכָשׁוּ
 כְּחֵלוֹם, אִף מִי הָאֲמִין, שְׂיִכְנַסּוּ לְגוֹר כָּל-כָּף הַרְבֵּה מִשְׁפָּחוֹת, וְתִהְיֶה
 הַשְּׂמִחָה כָּל-כָּף גְּדוֹלָה. בְּוִדָּאֵי צְרִיכִים לְחֻזַּק אֶת ... שְׁלֹא יִשְׁבֵּר
 מִשׁוֹם דְּבָר, אֲלֵא יִחֲזִיק מְעַמָּד, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר מֵה
 שְׁעוֹבֵר. אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוֹב נִמְצָא בְּשִׁבְלֵו
 דִּירָה, וְנוֹכַל לְשַׁכַּר מִמֶּנּוּ אֶת הַבְּנִין שְׁלוֹ בְּשִׁבְלֵי הַבֵּית-סֵפֶר
 וְהַתְּלִמוֹד-תּוֹרָה.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹא תַעֲבֹר שְׁנָה אוֹ שְׁנָתַיִם אוֹ
 מִקְּסִימוֹם שְׁלֵשׁ, וְיִהְיֶה לָנוּ אֶת הַבֵּית-סֵפֶר שְׁלָנוּ לְבָנוֹת מִכְּתֵה א' עַד
 סְמִינָר לְבָנוֹת, שְׁלֹא יִצְטָרְכוּ לְנִסְעַ וְלַהֲטִלְטֵל רְחוֹק, וְכֵן הַתְּלִמוֹד-
 תּוֹרָה מִכְּתֵה א' עַד יִשִּׁיבָה קִטְנָה וְיִשִּׁיבָה גְּדוֹלָה, וְנִזְכָּה לְשַׁדָּךְ בֵּין
 הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת, וְיִקְיִמוּ בְּתַיִם בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלֵב", וְיִהְיֶה נִפְלֵא
 בְּיוֹתֵר, וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם יוֹדַע זֹאת, לְזֹאת אָנוּ סוֹבְלִים כָּל-כָּף הַרְבֵּה
 בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, כִּי הוּא מְאֹד מִפְּחָד שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ פְּנֵה יְקָרָה כְּזֶה
 הַעוֹלָם לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁלְמוֹת וּבְשִׁמְחָה וּבְטוֹב לְבָב.

נָא וְנָא רְאֵה רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְלַכֵּת
 לְמִקְוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים אֶל הַתְּנָא רַבִּי מְאִיר בְּעַל הַנֶּסֶס, וּמְתִי שָׂרַק תִּהְיֶה
 בְּטְבָרְיָה תַעֲשֶׂה תַחְנָה אֲצֵל הַתְּנָא הַקְּדוּשׁ הַזֶּה, וְתִתְעַקֵּשׁ אֲצֵלוֹ,
 שְׂאֵתָה צְרִיךְ יִשׁוּעָה, כִּי אֲנִי מְכָרַח לֹמַר לָךְ, אֲשֶׁר לִי הֵיְתָה יִשׁוּעָה
 וְנִסְ נִפְלֵא אֲצֵל הַתְּנָא רַבִּי מְאִיר בְּעַל הַנֶּסֶס, וְעַל-כֵּן בְּכָל פַּעַם שֶׁתִּהְיֶה
 בְּטְבָרְיָה, תַעֲשֶׂה תַחְנָה שָׁם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה עִמָּךְ נִסִּים

ונפלאות. העקר רק להתחזק ולא לספר הכל לאשתך, כדי שלא תחלש דעתה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך, ונשמע בשורות טובות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרכו.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הרב ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר לא יוכל לשבר אותך. ואני מקווה, שבקרוב מאד תמצא דירה סביב בית-המדרש, ותהיה לנו מגדל אור. והעקר לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי תדע שלכל אחד מלמדים אותו למודים קשים ומרים מאד, ואשרי מי שזוכה להתחזק, כי בזה העולם, העקר הוא ההתחזקות, כי עובר על כל אחד ואחד מרירות דמרירות כאלו בכל יום ויום, אשר לולי ההתחזקות היה נאכד לגמרי, ובזה נמדד כל בר ישראל כפי ההתחזקות שיש בו, ועל-כן כל הצדיקים האמתיים לא זכו להגיע למדרגתם, אלא על-ידי מדת ההתחזקות, כל אחד כפי מדת ההתחזקות שהיתה בו, בן זכה להגיע לדרגה עלאה בדבקות הבורא ותברך שמו, ועל-כן גם אתה צריך להתחזק, ותאמין לי, שבעזרתו ותברך תהיה לך דירה. יש מאנשי שלומנו שהם תולים באויר ממש, ואין להם בית ודירה כלל וכו', וכו', ועדיין הם בספנה גדולה וכו' וכו', ועם כל זאת הם מתחזקים, ומכל שכן אתה, יש לך, ברוך השם, דירה יפה ורחבה, אלא אתה רוצה דירה שתהיה יותר קרובה אל בית-המדרש, בנדאי גם לזה תזכה, העקר לא תפל בדעתך כלל, כי אין זו עצה לפל בדעתו, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב תראה נסים נגלים.

הַעֲקֹר רָאָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, כִּי אֵין זֹו עֲצָה לִפְלֵ כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמִחֻזֵק אֶת עֲצָמוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רָאָה לְהַחְדִּיר בְּאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִזְכוּת לַמּוֹד תּוֹרָה דְּרַבִּים, עוֹד תְּרָאָה נְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּתְרַחֵב לָךְ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת.

חָבַל מְאֹד שְׂאִין אֶתָּה שׁוֹלֵחַ יוֹתֵר אֶת הַהֲלָכוֹת שְׂאֶתָּה לוֹמֵד בְּרַבִּים, כִּי צְרִיכִים לְהַדְפִּיס אֶת זֶה, וְחָבַל עַל כָּל שְׁבוּעַ שְׁנַחֲסֵר, כִּי תַהֲלֶה לְאֵל, עַד עַכְשָׁו הַדְּפִסְנוּ, וְצְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְלֵ-הַקְּדוּשׁ" הַגָּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֵּנוּ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיִּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נִגְעַ וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזַכִּינוּ שְׂעַבְרוּ עָלֵינוּ הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים, יָמֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים וְחַג הַסַּכּוֹת, וְזַכִּינוּ לְקִים אֶת מַצּוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְרֵאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל זֶה כָּל הַשָּׁנָה, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, זַכִּינוּ לְהִיוֹת אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל. וְעַלִּיכֶם לְדַעַת, כִּי עַקֵּר עֲבוֹדַת הַסֵּם"ף-מ"ם — לְזַרֵק אֶת הָאָדָם בְּמְרִירוֹת וּבְמֶרֶה שְׁחוּרָה, כְּאֵלוֹ אֲבָד מְנוּס וְתַקְוָה מִמֶּנּוּ, וּכְאֵלוֹ כְּכָר אֶף פַּעַם לֹא יִהְיֶה מִמֶּנּוּ נַעֲשֶׂה אֵיזָה דְּבָר וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן עַלִּיכֶם לְדַעַת, כִּי עַקֵּר הַעַקְרִים אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל הוּא הַהִתְחַדְּשׁוֹת, לְהַתְחַיֵּל כָּל פַּעַם הַתְּחַלָּה חֲדָשָׁה, לְדַעַת שְׂאִין לָנוּ אֵלָא "מַעֲכָשׁוּ", וְכַךְ הוֹרְנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׁבִכָּל פַּעַם שְׂאָדָם בָּא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, יֹאמֵר לוֹ: 'רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָנִי רוֹצֶה

לשוב בתשובה "מעכשו"; וכן בכל פעם יעשה התחלה חדשה, וכן גלה לנו מזהרנ"ת ז"ל, אשר אי אפשר להתקיים אצל רבנו ז"ל, כי אם במדת ההתחדשות, כי הסמ"ך-מ"ם שונא מאד מאד את רבנו ז"ל, ועל-כן עושה כל מיני פעולות שבעולם לשבור את האדם, העקר שיתרחק מרבנו ז"ל, ועל-כן, אחי ורעי היקרים! תעשו התחדשות חדשה, הן בשמחה — שתקדו בכל יום, ותהיו 'משנה פריליך', לרקד עם כלי זמר, ולחזק ולאמץ אחד את חברו, כי תהלה לאל, אתם הנחשונים, בונים עיר על שם רבנו ז"ל, ואף שעכשו זה קשה מאד לכל אחד ואחד, אבל תאמינו לי, שעוד יגיע הזמן, שכלם יקנאו בכם. ועל-כן ראו לשמח מאד מאד על נעם חלקכם, על אשר בנחל שם גורלכם וחלקכם, ותהיו חזקים מאד מאד, ותחזקו איש את רעהו, ותמסרו את נפשכם על מדת השמחה, כי על מדת השמחה צריכים למסר את נפשו בכל יום ויום, כי הסמ"ך-מ"ם אורב על כל אחד ואחד לשברו, ומכשילו במה שמכשילו וכו', ומזכיר לו את כל העבר שלו וכו' וכו', וצריכים להיות ברזיה לשבור את הכל, ולעשות התחלה חדשה. והעקר להיות תמיד בשמחה, ולשמח את אשתו ואת ילדיו, ולרקד בכל יום בשמחה, ולחזק ולאמץ את תושבי המקום להיות רק בשמחה, וכשזוכים לחזק ולאמץ ולשמח את אחרים, ועל-ידי-זה זוכים גם להיות בעצמו בשמחה.

העקר ראו רק להיות בשמחה, ותמיד תקדו בשמחה, ואת כל מי שאתם מוצאים תדברו עמו רק מנקודת השמחה, איך שצריכים להיות בשמחה, כי רבנו ז"ל הזהירנו מאד על מדת השמחה, ואמר, שצריכים להכריח את עצמו להיות בשמחה, ועל-כן ראו לעשות כל מיני פעולות שבעולם רק להיות בשמחה, ובזכות מדת השמחה תנצלו מכל מיני עברות, ותזכו שתצליחו בכל דרככם, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות הצלחה, חלק שני, סימן א'): מי ששמח תמיד, הרי הוא מצליח.

אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא לראותכם בקרוב, ומאד מאד

אֲשֶׁר י"ז תרכח — י"ז תרכט בנחל קפג

אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שְׂיִתְפַּלֵּל בְּעַדִּי, שְׂכַבְר אֶזְכֶּה לְבוֹא לְגוֹר אֶתְכֶם.

אודות בית-ספר "בית פייגא" והתלמוד-תורה "ילדי חן", בקרוב הכל יסדר על צד היותר טוב, ואין לכם להשבר כלל, פי אדרבה עוד מעט הכל יתהפך לטובה, ואף שיש לנו עכשו קטנות וצמצומים, הכל יתהפך לטובה, ואין לכם לדאג כלל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרכח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשנ"ב.

שלום רב אל ... גרו יאיר.

הנה הפקדתי בבנק חמשת אלפים דולר, נא להעביר עשר אלה שקל למספר חשבון של ... ואם אפשר לשלח לי בכל חודש את ההצהרה החדשית כמה שיש לי בחשבון הבנק שלי לארצות-הברית — מה טוב ומה נעים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרכט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

רק חזק ואמץ, ותהיה תמיד שמח, ואז תוכל לעבר את זה

העולם בשלום, כי עובר על כל אחד משברים וגלים, ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר, שאז כל החיים שלו חיים אחרים לגמרי, כי כך אמר דוד המלך (תהלים צ, י) "ימי שנותינו שבעים שנה, ואם בגבורות שמונים שנה", כמה אדם חי בנה העולם? שבעים או שמונים שנה או תשעים שנה, ואחר-כך הוא מכרח לעזב את זה העולם. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב, סימן סא), כי השבעים שנה בורחים לאדם כרבע שעה, וכל אחד צריך לעשות חשבון כמה כבר פרח לו מאז שנולד? וכמה נשאר לו עד שבעים או שמונים או תשעים שנה?! ואז יראה ופחד תכנס בו, והצרה הכי גדולה של האדם, שהוא שוכח שהוא בא לזה העולם רק לזמן קצר, ובתוך הזמן הזה הוא צריך רק לעסוק להפיר את הבורא יתברך שמו. כי עקר התכלית הייתה שירדה נשמתו לזה העולם הוא — להפיר את הקדוש-ברוך-הוא בפרטי הבריאה כמובא בזהר (בא מב): בגין דישתמודעון ליה בכל מדה ומדה, איך יתנהג עלמא בחס"ד ובדינ"א, כפום עובדיהון דבני נשא, דאי לא יתפשט נהוריה על כל ברין איך ישתמודעון ליה, ואיך יתקיים (ישעיה ו, א): "מלא כל הארץ כבודו", כי רק זה התכלית — להפיר את הבורא יתברך שמו מכל פרטי הבריאה דומם, צומח, חי, מדבר, וכמו שרבנו ז"ל מתחיל את ספרו הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן": איש הישראלי צריך להסתפל תמיד על השכל שיש בכל דבר.

מה זה השכל? זה החיות אלקות שמחיה את הדבר. אסור לנו לשכח פרגע, שאנחנו נשמות, כל אחד מאתנו הוא נשמה. מה זו נשמה? חלק אלוך ממעל, הינו ירדה מלמעלה למטה חלק אלוך ממעל, והתלבשה בלבוש גשמי וחמרי שזה הגוף, הינו אבא ואמא נותנים את הגוף, והקדוש-ברוך-הוא נותן את הנשמה, שזה חלק ממנו, כמאמרם ז"ל (נדה לא): שלשה שתפין יש באדם: הקדוש-ברוך-הוא ואביו ואמו, אביו מזריע הלבן, שממנו עצמות וגידים וצפרנים, ומח שבראשו ולובן שבעין, אמו מזרעת אדם שממנו עור ובשר ושערות ושחר שבעין, והקדוש-ברוך-הוא נותן בו רוח ונשמה וקלסתר פנים וראית העין ושמיעת האזן ודבור פה והלך

רגלים, ובינה והשפל, וכיון שהגיע זמנו להפטר מן העולם, הקדוש
 ברוו הוא נוטל חלקו, וחלק אביו ואמו מניח לפניהם, הינו פיון
 שמגיע את הזמן הקצוב שקצב לאדם, שנשמתו תהיה בזה העולם,
 אזי הקדוש-ברוך-הוא לוקח את שלו, ומשאיר את הגופה לאבא
 ולאמא, ואומר להם: עכשו תטפלו עם החלק שלכם. והולכים
 וקוברים אותו וכו', זאת אומרת הנשמה זה חלק אלוק ממעל, פלנו
 כל עם ישראל הם נשמות שבאות מעולם האצילות, בשביל זה
 צריכים להחזיק מאד מאד יקר כל יהודי, פי בשעה שהוא בא
 מעולם האצילות, כשיורדים למטה פה מתגשמים, עד שלא רואים
 כלום ולא משיגים כלום, ובשביל זה אחד מזלזל בשני, פי הוא
 חושב שיש כאן טבע ומקרה ומזל. ואם מתחילים לדבר אתו
 מרוחניות וכו', אז מרב גשמיותו מה הוא עונה? תעשה לי טובה,
 אני רואה דומם, אני רואה צומח, אני רואה חי, אני רואה מדבר,
 בליוני אנשים וכו', בלי בליונים לאין ספר חיות ועופות וכו', ואין
 ספר אילנות ועשבים וכו', אשר נמצאים בכל הגלובוס וכו' וכו',
 זה אין מספר, וכבר לא מדברים מלמעלה מה שמעלינו, השמש
 והירח ובלי בליונים טריליונים כוכבים, שאין לנו משג וכו' וכו',
 ואף אחד לא שם לב, שהכל זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא,
 הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה בזה העולם, אם היינו מורידים את
 הגוף הגשמי מאתנו, היינו רואים פה רק נשמות וכו', הינו שכל בר
 ישראל הוא חלק אלוק ממעל, וביחד זו השכינה, שהשפין שכינתו
 בתוך נשמות ישראל, ולכן צריכים להחזיק יקר כל בר ישראל בלי
 שום יוצא מן הכלל, ואיך זוכים להפיר את הבורא תברך שמו מכל
 פרטי הבריאה? על-ידי התורה הקדושה, פי התורה מגלה מה
 שסתום ממנו, פי התורה היא חכמתו תברך, והתורה מלבשת
 בדומם, צומח, חי, מדבר, ולכן יש הלכות ששיכות בדומם, ויש
 הלכות ששיכות לצומח, ויש הלכות ששיכות בחי, ויש הלכות
 ששיכות במדבר, והכל כדי לגלות שיש בכל פרט מפרטי הבריאה
 רצונו תברך, פי הרי יש הלכות על כל פרט ופרט, ולכן הזהירנו
 רבנו ז"ל כל-כף על למוד שלחן ערוך, פי בכל דבר יש גלוי אלקות,
 פי הכל לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, כשבר ישראל לומד תורה,

ומתבונן היטב בסודות התורה, על-ידי-זה ימצא איך שכל הבריאה כלה היא לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, ולכן עקר התכלית בזה העולם מאז שנולד — ללמד תורה, כמאמר התנא הקדוש (אבות, פ"ק ה, כא): בן חמש למקרא, בן עשר למשנה, בן חמש-עשרה לתלמוד וכו' וכו', כן הולכים החיים של האדם, שמגיל קטנות צריך ללמד מקרא, משנה, גמרא וכו' וכו', עד שבמשך כל ימי חייו יזכה לטייל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה נגלה ונסתר, כמובא באריכות בדברי רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן עו).

ולזכות לזכוף המחין ולהבנת התורה, על זה צריכים הרבה תפלה להתפלל להתקדוש-ברוך-הוא, לשפוף שיח ותפלה כדי שיזדכף מחו, כי אי אפשר להגיע לשום דרגה בזה העולם רק על-ידי תפלה, ופעם שאל אחד את רבנו ז"ל, שרוצה להתקרב להשם יתברך, ואמר לו רבנו ז"ל שילמד, ענה ואמר: הלא אני לא יכול ללמד, השיב לו רבנו ז"ל: על-ידי תפלה יכולים לבוא לכל טוב, לתורה ולעבודה ולכל הקדשות ולכל העבודות ולכל הטוב שבכל העולמות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיא); ולכן צריכים מאד להזהר הן עם התפלות הקבועות, שהם: שחרית, מנחה, ערבית, חצות, והן עם אמירת תהלים ושאר תפלות, ובפרט בספר "לקוטי-תפלות", והעולה על הכל — שיחה בינו לבין קונו, שזה מזכיר את האדם לגמרי, והנה תכלית למוד התורה הקדושה הוא, כדי לקיים את מה שלומד, והם התרי"ג מצוות שיש בכל פרט ופרט מפרטי הבריאה, שזה הרמ"ח אברים שיש לאדם, שהם כנגד רמ"ח מצוות עשה, והשס"ה גידים שיש לאדם, שהם כנגד השס"ה מצוות לא תעשה. ורק בשביל זה אדם נברא מיום הולדו עד יום פטירתו, זה הלוח וטיול, שצריך ללכת ולטייל בזה העולם, הינו שיוצא מבטן אמו, ונכנס לבטן האדמה. ובדרך הוא צריך ללכת ולטייל עם התורה והמצוות, ולהתענג בזיו שכינת עזו יתברך, ולהיות רק בשמחה, שנמצא בזה העולם המלא העלמות והסתרות וכו', שיכולים לשפח ממנו יתברך, והוא אינו מסיח דעת כרגע ממנו יתברך, שזו מדרגת הצדיקים, שכל-כך בטלים ומבטלים אליו יתברך, עד שאף אחד

אינו שם לב על מדרגתם וכו' וכו', כי באמת אף אחד אינו שם לב, אשר מלא כל הארץ כבודו, והקדוש-ברוך-הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ושוכחים לגמרי ממנו יתברך, עד שעושים פל מיני שטיות וכו', עברות וחטאים וכו', ואף אחד אינו שם לב, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה, אתו, עמו ואצלו וכו', כמו-כן צדיק הדבוק לגמרי באין סוף ברוך הוא, בני-אדם מזלזלים בו, וחושבים שזה סתם בן-אדם כמו כל בן-אדם וכו', ומה גם שעוד מחזיקים שהוא עוד פחות מאחרים וכו', פי ככל שגדלתו יותר גדול וכו', הינו שנוכלל יותר באין סוף ברוך הוא, לא רואים אצלו שום דבר, ואדרבה, תכלית ההפך רואים עליו, פי צדיקים מדמים ליוצרים, ולכן עלינו לבקש הרבה ממנו יתברך, שנוזק לאמונת חכמים, וזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (פסחים כב:), ש"בא רבי עקיבא ונדרש "את הוי"ה אלקיך תירא" לרבות תלמידי חכמים, אשרי עין אל מה שיכולים לזכות בזה העולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרל.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה אל הרב הגאון, איש חי רב פעלים חובר חבורים נפלאים וכו', ... שליט"א

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, וכן אחר שיחה ארכה שהייתה ביננו וכו'.

עליך להבין שזו לא מחלקת וכו', או מלחמת אידיאולוגיה וכו', פה מדברים מאדם רשע מרשע, קל שבקלים, חוטא ומחטיא את הרבים, שכל מי שידע מתרחק ממנו, ויהיה טוב לו ולנשמתו וכו' וכו'.

כשנכנסתי בפעם הראשונה לגור ביבנאל, קרב אותי מאד, פי חשב שזו ליצנות שאני אבוא לכאן עם חמשה אנשים או שבעה

עד עֲשָׂרָה וְכוּ', וְתִכְף־וּמִיד כְּשֶׁהִתְחִיל לְרֹאוֹת שֶׁהַקְּבוּץ מִתְחִיל לְהִתְרַבּוֹת, אֲזִי עָשָׂה כָּל מִינֵי תַרְגִּילִים לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ עַל לֹא דָבָר וְכוּ', קֹדֶם סָגַר אֶת הַמְּקוֹה עִם כָּל מִינֵי תְרוּצִים וְכוּ', שְׁמוֹ שְׁמַיִם! אִיךָ אָדָם "שְׁנֹקְרָא יְהוּדִי", וּמְכַל שֵׁפֶן "שְׁנֹקְרָא רַב", יָכוֹל לְקַחַת עַל עֲצָמוֹ אֶת הָאֲחֻרְיֹת לְסָגֵר מְקוֹה שֶׁל נְשִׁים עִם תְּרוּץ שֶׁהוּא צְרִיךְ לְשַׁפֵּץ אֶת זֶה בְּכָל שְׁנֵי וַחֲמִישֵׁי; וְאַחֲרֵי־כֵן לְעַנְּן חֲנוּף הַיְלָדִים, הוּא עֲמַד לְאַרְךָ וְלָרַחֵב וְכוּ', שֶׁלֹּא נוֹכַל לְפִתּוֹחַ גֶּזֶן, וְכֵן תִּלְמוּד תּוֹרָה, וּכְשֶׁהִתְעַקְשְׁתִּי וְכֵן פִּתַּחְתִּי, אֲזִי הִתְחִיל לְמַסֵּר אוֹתִי עַל יָמִין וְעַל שְׂמָאל. אֲנִי כָּבֵר לֹא מְדַבֵּר מֵה שֶׁהוּא עָשָׂה לְהַנָּשִׁים, אִיזָה צָחוּק וְאִילוּ בְזִיוּנוֹת, כְּשֶׁהָיוּ צְרִיכוֹת לְלַכֵּת לְטָבֵל וְכוּ' (וְיָפָה הוּא הַצְּנִיעוּת שְׂאֲנִי לֹא יָכוֹל לְהֶאֱרִיךְ בָּזֶה, כִּי כָּבֵר כְּתַבְתִּי מִזֶּה בְּמִקּוֹמוֹת אַחֲרִים, וְשִׁלַּחְתִּי אֶת זֶה לְכַמֵּה רַבָּנִים גְּדוֹלֵי תּוֹרָה), עַד שֶׁלְּבַסּוֹף נִתְגַּלְהַ שֶׁבְּמִקּוֹה לֹא הָיוּ מִים בְּאוֹצָר כָּלֵל וְכָלֵל, נִמְצָא, שֶׁכֹּלֵם נִכְשְׁלוּ בְּאֶסּוּר גְּדָה הַחֲמוּר, כִּי הִטְבִּילָה לֹא עֲלֵתָה לְהֵן כָּלֵל, וּכְשֶׁעֲשִׂינוּ רַעַשׁ, פִּתְאֵם הִתְמַלֵּא הָאוֹצָר מִים, וְזֶה הָיָה בְּאִמְצַע הַקִּיץ... שְׁזָה בְּנֹדָאֵי בְּאִ דְרָךְ בְּרוּ מִים שְׂאוּכִים וְכוּ', הִישׁ רַשַׁע מְרַשָּׁע, טָמֵא מְטָמֵא, קַל שְׁבַקְלִים יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, חוֹטֵא וּמַחְטִיא אֶת הַרְבֵּים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ?! אֲשֶׁר חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּמִדְבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה כֹּא, סִימָן ד'): מִנֵּין שְׁהַמְּחַטִּיא אֶת הָאָדָם יוֹתֵר מִן הַהוֹרְגוֹ? שְׁהַהוֹרֵג הוֹרֵג בְּעוֹלָם הַזֶּה, וַיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, וְהַמְּחַטִּיא הוֹרֵגוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אָדָם שֶׁמְסַגֵּל לְהַכְשִׁיל אֶת הַרְבֵּים עִם מְקוֹה פְּסוּלָה וְכוּ', אָדָם שֶׁלְחָם נִגְדַּ שׁוֹחֵט יְרֵא שְׁמַיִם, וּמַסֵּר אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי מְסִירוֹת וְכוּ', אָדָם שְׂרוּדָף קֶהֱלָה שְׁלֵמָה וְכוּ', עַל לֹא דָבָר, רַק עַל מִדַּת הַנִּצְחוֹן וְכוּ', עִם אָדָם כְּזֶה לֹא שִׁיף לְעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. וְעַל זֶה נֶאֱמַר (יִשְׁעִיָּה מַח, כב): "אֵין שְׁלוֹם אָמַר הוֹי"ה לְרַשָּׁעִים", וְלָכֵן חָבַל לְדַבֵּר מִזֶּה, וְלִהְיֶתְעַרֵב בָּזֶה וְכוּ' וְכוּ', וְעַל־כֵּן שֶׁלֹּא יִסְפְּרוּ לָךְ סְפוּרִים, אֲדַרְבֵּה תְּבוֹאוּ וּתְבַקְרוּ בְּקֶהֱלֵתֵינוּ, וְתִנְכַחוּ בְּאֵמֶת.

וְזֶה שְׂבוּכָה כְּמוֹ תַנִּין וְכוּ', הַכֹּל מִשְׁחָק שֶׁל שְׁחָקוֹן מְעֵלָה וְכוּ', הִנֵּה הוּא עוֹמֵד לְפָנַי רַבָּנִים, וּבּוּכָה כְּתַנִּין שְׂרוּדָפִים אוֹתוֹ וְכוּ', וְיִשְׂרָאֵל רַחֲמָנִים בְּנֵי רַחֲמָנִים, מְרַחֲמִים עָלָיו, אָדָם בּוּכָה בְּכִיּוֹת

עצומות, כִּאלוֹ מֵתוֹ מִטֵּל לְפָנָיו וְכוּ', וּכְשֶׁאֶף יוֹצֵא, הוּא מִתְגַּלְגֵּל מִצְחוֹק וְאִינוּ יָכוֹל לְהִפְסִיק לְצַחֵק, וּכְשֶׁהִנְהֵג שֶׁהֵבִיא אוֹתוֹ שְׂאֵל אוֹתוֹ: "כְּבוֹד הָרֵב", תִּסְפְּרוּ לִי לְמָה אַתֶּם צוֹחֲקִים, וְהוּא אִינוּ יָכוֹל לְהִפְסִיק לְצַחֵק, וּכְשֶׁנִּרְגַע מִהֲצַחֵק, אָמַר: "עֲשִׂיתִי בְּיַת-סֵפֶר" לְרַבָּנִים, שְׂאֶף אֶחָד אִינוּ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת בַּיַת-סֵפֶר כְּזֶה" (כֵּן סֵפֶר הִנְהֵג שְׁלוֹ שֶׁהוּא אֲגַב ... וְכוּ'). וְלָכֵן אִינִי רוֹצֵה לְהַאֲרִיךְ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר סִפַּרְתִּי לָכֶם, וּכְבָר כְּתַבְתִּי הַרְבֵּה מְזֵה, זֶה אָדָם מִשְׁחַת וְכוּ', רָשָׁע מְרָשָׁע וְכוּ', טָמֵא מִטָּמֵא וְכוּ', חוּטֵא וּמְחַטֵּא אֶת הַרְבִּים וְכוּ', וּמְלַבֵּד זֹאת גִּנְבֵּ מִפְּרָסָם, וְהַלֹּאִי שֶׁהִיְתָה הַמְשֻׁטָּרָה נִכְנָסֶת לְתוֹךְ חֲשִׁבוֹנוֹתָיו, וְאִז הִיוּ רוֹאִים שֶׁהוּא הַגִּנְבֵּ הַכִּי מִתְחַכֵּם שְׂקָיִם וְכוּ', וְאִנִּי לֹא מְדַבֵּר סֵתֵם כֵּן, אֲלֵא זֶה דְּבַר מִפְּרָסָם וְכוּ', עַל כֵּן דְּבַר קָטָן הוּא צָרִיךְ תִּקְצִיב וְכוּ'.

אֲנַחְנוּ מוֹסְרִים אֶת עֲצֻמְנוֹ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא יִלְחֵם אֶת מְלַחְמוֹתֵינוּ, אִין לָנוּ שׁוֹם עֶסֶק אִתּוֹ, וְלֹא רַק שְׂלֵא רוֹדְפִים אוֹתוֹ, אֲלֵא רַב הַקְּהֵלָה אֶפְלוּ לֹא מַכִּירִים אוֹתוֹ, רַק אֵלוּ הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁנִּכְנָסוּ כָּאֵן, וְנִכְשְׁלוּ עַל יָדוֹ בְּאֶסוֹר נִדְהָ הַחֲמוֹר, וְיוֹדְעִים אֶת כָּל הַסְּפוּרִים שֶׁל הַמְּקוֹה וְשֶׁל הַשְּׁחִיטָה וְשֶׁל הַחֲנוּךְ, אִיךְ שֶׁלְחֵם נִגְדֵּ זֶה, הֵם אֲשֶׁר מַכִּירִים אוֹתוֹ טוֹב, אֲבָל עֲכָשׁוּ קָם דוֹר חֲדָשׁ, שֶׁאֶפְלוּ לֹא מַכִּירִים אוֹתוֹ וְלֹא מְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ, וְכַנְרָאָה זֶה מָה שֶׁמְפּוֹצֵץ אוֹתוֹ וְכוּ'.

תֵּאֱמִינוּ לִי, שְׂאִנִּי יָכוֹל לְהַאֲרִיךְ לָכֶם אֶלְף עֲמוּדִים, אֲבָל כְּבָר אָמַר אִיּוֹב (אִיּוֹב טו, ג): "הִקָּץ לְדְבָרֵי רוּחַ אוֹ מֵה יִמְרִיעֶךָ פִּי תַעֲנֶה, גַּם אֲנֹכִי כָכֶם אֲדַבְּרָה לוֹ יֵשׁ נִפְשָׁכֶם תַּחַת נִפְשֵׁי אַחֲבִירָה עֲלֵיכֶם בְּמַלִּים, וְאֲנִיעֶה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֵאשִׁי".

אִנִּי מוֹסֵר אֶת כָּל פְּלִי אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְהוּא יוֹלִיכֵנִי עַל דְּרָךְ הָאֱמֶת, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטוֹב, וְתִתְגַּלֶּה הָאֱמֶת לְכָל וְכוּ'.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרלא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

דע לך, כי האדם נמצא בזה העולם בסכנה גדולה בגשמיות וברוחניות, כי תכלית כל הבריאה היתה רק בגין דישתמודעון ליה, שזנכה להפיר את הקדוש-ברוך-הוא מתוך הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר. ובשביל זה נתן לנו את תורתו הקדושה, שהיא חכמתו יתברך, ובהם כלולים כל התרי"ג מצוות, שמקשרים אותנו אליו יתברך; כי המצוות נחלקו לארבעה חלקים; יש מצוות בדומם, ויש מצוות בצומח, ויש מצוות בחי, ויש מצוות במדבר, והכל כדי לקשר אותנו תמיד אליו יתברך, ושלא נסיח דעתנו ממנו יתברך, שכל זה הוא תכלית הבריאה, שתמיד נמצא את הקדוש-ברוך-הוא בסוד (משלי ג, ו): "בכל דרכיך דעהו", שהוא דע ה' — לקשר בין ה' אחרונה של שם הנו"ה ברוך הוא אל ו' של שם הנו"ה ברוך הוא, שזה נקרא יחוד וזווג בין זעיר לנוקביה, עולם הזה אדנ"י אל עולם הבא הנו"ה, ואותיות י"ה הם המחזין, כשאדם חושב ומתבונן תמיד במחשבתו, שזה אבא ואמא י"ה, איך שהעולם הזה מקשר אל העולם הבא ו"ה, על-ידי-זה נשלמת תכלית הבריאה. אף האדם עלול לשפח את כל זה, פי נדמה לו, שהכל טבע, מקרה ומזל, ומפריד בין הדבקים, שהם אותיות הנו"ה ברוך הוא, ועל-ידי-זה גורם קלקול כל הבריאה, וגורם רעה וצרה לעצמו ולכל העולם. ולכן איש כשר צריך תמיד ללחם מלחמת השם, ולא להסיח דעתו פרגע ממנו יתברך, וכל זה מצד נשמתו, שהיא רוחניות חיות אלקות, לא-כן מצד הגוף, הוא תמיד נמשך אחר הגשמיות, אחר העלמה והסתרה וכו'. וזו כל המלחמה שיש לכל בר ישראל. וכמוכן להגיע למדרגה זו להיות דבוק בחי החיים בו

יְתַבְרַךְ, צָרִיכִים הִרְבֵּה יִגְיֵעַה וְטִרְחָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ — תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ יְתַבְרַךְ, וְקִיּוּם מְצֻוֹת מְעֻשִׂיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּנְצַח אֶת הַמְּלַחְמָה.

וְצָרִיכִים תָּמִיד לְדוֹן אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, כִּי כָּל אֶחָד הוּא חֵלֶק אֱלוֹהִים מִמַּעַל מִמָּשׁ, וְכָל אֶחָד יְכוּל לְהִגְיֵעַ אֶל מַדְרָגוֹת אֱלוֹהִים, אִם רַק יִרְצֶה, כִּי הַבְּחִירָה חֲפְשִׁית לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצֻמָּה לְדוֹן עֲצֻמָּה לְכַף זְכוּת, שְׂאֵתָה יְכוּל לְהִגְיֵעַ לְכָל זֶה, וְכֵן לְדוֹן אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, שְׂגַם הוּא יְכוּל לְזַכּוֹת לְכָל זֶה, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצוּמוֹ יִהְיֶה נַעֲשֶׂה הַיַּחֲוִד הַעֲלִיּוֹן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה בְּאַהֲבָה רַבָּה...

י"ז תרלב.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשַׁרֵי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ! צַעֲרָךְ הַקָּשָׁה נִגַּע מְאֹד אֶל לְבִי וְכו', עִם כָּל זֹאת אִמַּר לְךָ, שְׂרַבְנוּ ז"ל גְּלָה לָנוּ גְלוֹי נִפְלָא (עֵיִן לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵינּוּ, חֵלֶק א', סִימָן קצ"ה) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): "בְּצָר הִרְחַבְתָּ לִּי", שְׂדוּד הַמְּלָךְ הַיְהוּדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל פָּרֵט וּפָרֵט בְּחַיָּיו הַפְּרֻטִּים, כִּי זֶה יְדוּעַ, שְׂעוּד לֹא הָיָה אָדָם שְׂפֵל-כֶּף סָבַל כְּמוֹ דּוּד הַמְּלָךְ, עַד שְׂאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְדַרֵּשׁ אַגְדָּה), שְׂאִפְלוּ חֲלוּם טוֹב לֹא הָיָה לוֹ לְדוּד כָּל יְמֵי חַיָּיו; וּמָה גַם מָה שְׂרַק לֹא סָבַל, עִם כָּל זֹאת תָּמִיד מְצָא הַרְחֻבָה בְּתוֹךְ צָרָתוֹ, וְכֶף עֶבֶר אֶת יְמֵי חַיָּיו הַקְדוּשִׁים. וְאֵת הַגְּלוֹי הַזֶּה רַבְנוּ ז"ל רוּצֶה לְהַחֲדִיר בְּקִטְנֵי עַרְךָ כְּמִנּוֹ הַיּוֹם, שְׂגִלְךָ בְּאוֹתָהּ דָּרָךְ שְׂהִלְךָ דּוּד הַמְּלָךְ. הַיֵּשׁ שְׂמַחָה כְּזוֹ, שְׂאִנְחָנוּ מְקַרְבִּים אֶל רַבֵּי כְּזֶה. וְלִכֵּן בְּזֶה שְׂרַק נִבְטַל דַּעֲתָנוּ, וּנְצִיֵּת אֶת רַבְנוּ ז"ל, כְּכֹר נִגְיֵעַ אֶל הַמְּדַרְגָּה הַגְּדוּלָה הַזֹּאת.

וְלָכֵן אֵל תְּהִיָּה בְּטֹלָן! אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵה שְׁעוֹבֵר, כֹּל מִיַּי מְרִירוֹת שְׁבַע עוֹלָם מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, עִם כֹּל זֹאת רָאָה לְמַצֵּא הַרְחָבוֹת רַבּוֹת בְּתוֹךְ חַיֵּי יוֹם יוֹם, כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא יֵשׁ לָךְ גַּם הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת וְחֲסָדִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמָּךְ וְכוּ'. לָמָּה אַתָּה צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל חֲצֵי הַכּוֹס הַרִיקָה? תִּסְתַּכֵּל עַל חֲצֵי הַכּוֹס הַמְּלֵאָה שֶׁיֵּשׁ לָךְ. אִם תִּסְתַּכֵּל הֵיטֵב הֵיטֵב, תִּרְאֶה אֵיךְ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הֵיטֵב עִמָּךְ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְדוֹקָא בְּתוֹךְ כָּל צְרוּתֶיךָ הַרְחִיב לָךְ מְאֹד מְאֹד, יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר שֶׁעָרַף וְתֹאֲרַף וְכוּ'. כִּי הַבְּעֵיָה שְׁלָךְ וְכֵן שֶׁל כָּל אָדָם, שֶׁהוּא כְּפּוּי טוֹבָה, שְׂאִינּוּ מִכִּיר בְּטוֹבָה שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַד עַכְשָׁו, וְלָכֵן הַעֲצָה הַיְעוּצָה גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב') הִיא: תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, שְׂאָדָם יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְתֵן תּוֹדָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה שֶׁעָשׂוֹעַ עוֹלָם הַבֵּא. וּבְזֶה שֶׁתָּמִיד מוֹצֵא אֶת הַטּוֹב שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה יוֹצֵא מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, וְזוֹכֵה לְגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֵב לוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר. כִּי לְהַפּוֹךְ, אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲרַכִּין כג.): בְּתֵר עֲנִיָּא אֲזֵלָא עֲנִיּוּתָא; אִם אָדָם תָּמִיד מִתְלוֹנֵן וְכוּ', תָּמִיד אֵינּוּ מוֹצֵא אֶת הַטּוֹב שֶׁנּוֹתֵן לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכוּ', תָּמִיד חֵי עִם טְעָנוֹת נִגְדוּ וְתִבְרַךְ וְכוּ', הָאָדָם הַזֶּה הוּא מִמְרָמֵר וְכוּ', וְשׁוֹרָה בְּעֲצָבוֹן וּבְדִכְאֹן פְּנִימִי, וְרַע וְמָר לוֹ כֹּל הַחַיִּים, וְזֶה מְבִיא אוֹתוֹ אַחֲרֵי-כֵן לֵיאֹשׁ עִמָּךְ. וּכְכֹר אֵינּוּ מְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבְּרַךְ, וְאִזּוֹ נִסְתָּמוּ כָּל הַצְּנוּרוֹת, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ מוֹנֵעַ מֵעֲצָמוֹ הוֹרְדֵת הַשֶּׁפַע וְכוּ', לֹא-כֵן אִם אָדָם מוֹצֵא רַק אֶת הַטּוֹב שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא מוֹדֶה לוֹ יִתְבְּרַךְ עַל הַכֹּל, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֵב לָבוֹ וְנַעֲשֶׂה שְׂמֵחַ, וְנִתְרַחֵב לָבוֹ וְנַעֲתוֹ, וְהוּא תָּמִיד מְשַׂתְּמֵשׁ בְּצִנּוֹר הַתְּפִלָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁכִים עָלָיו עוֹד חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים וְכוּ'. וְלָכֵן רָאָה לְקַחַת עִצְמָךְ בְּיָדֶיךָ, וְהִרְגַל עִצְמָךְ לְתֵן תָּמִיד תּוֹדָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתָמִיד תְּהִיָּה בְּמַצְב־רוּחַ טוֹב, וְתִקְבַּל אֶת כָּל אָדָם בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ עָלֶיךָ לְטוֹבָה.

מָה אָמַר לָךְ! קִשְׂה לְהַסְבִּיר דְּבָר זֶה בְּמַלִּים, וּמְכַל שִׁכְן עַל-פִּי הַכֶּתֵב וְכוּ', כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם כָּל-כֶּף מְסַבְּכִים, וְעוֹבֵר

על כלם מה שְׁעוֹבֵר וְכוּ'. וְלִכֵּן מִי שֶׁרָק רֹצֵה לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּטוֹב, עָלָיו לְהִתְחִיל לְהִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ הַנִּפְלְאוֹה הַזֶּה שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ וְ"ל — לְמַצָּא אֶת הַטוֹב וְהִרְחִיבֵנוּ בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת, וְכֵן שִׁיְהִיָּה רְגִיל לַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְזֶה יַעֲזֹר לוֹ לַעֲבֹר עַל הַכֹּל. (תְּכַנִּיֵּס הַיֵּטֵב אֶת הַדְּבוּרִים בְּתוֹךְ לִבְךָ, וְאֵז תִּרְאֶה וְתִשְׁכַּל וְתִבִּין אֶת אֲמַתַּת הָעֲצָה הַזֹּה).

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרלג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲנִי לֹא מִבִּין אוֹתָךְ וְכוּ', מָה אַתָּה חוֹשֵׁב, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֵינּוּ רֹאֶה מַה שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה?! מְקַרֵּב יְהוּדִים אֵלָיו, בּוֹנֵה מְקוֹנָה טְהוֹרָה וְכוּ' בּוֹנֵה בֵּית־הַכִּנּוּסֶת וְכוּ', מְגַדִּיל וּמְפָרְסֵם אֶת רַבְּנֵנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם וְכוּ'. וְלִכֵּן מָה וְלָמָּה אַתָּה מִתְפַּחַד כָּל־כֶּף מִהִמְתַּנַּגְּדִים שְׁלֶךְ?! תֵּלֵא אִם תִּהְיֶה בְּטֵל וּמִבְטָל רַק בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֵז יִקְיִים עַל כָּל שׁוֹנְאֵיךָ מַה שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים ז, טז): "בּוֹר כְּרָה וַיַּחְפְּרֵהוּ וַיִּפֵּל בְּשַׁחַת יַפְעַל, יָשׁוּב עֲמָלוֹ בְּרֵאשׁוֹ, וְעַל קִדְקִדּוֹ תִּמְסוּ יִרְדּ"; וְלִכֵּן מָה אַתָּה כָּל־כֶּף נִלְחָץ?! בְּרַח לְךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִשְׁפֹּךְ שִׁיחַ וְתִפְלֶה רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵז תִּרְאֶה אֵיךְ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׁיִשׁ דְּבָרִים שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהַבִּינֵם בְּשִׁכָּל אֲנוּשֵׁי — לְמָה אֵלֶּה הִרְשָׁעִים הַשִּׁיגוּ חֵיל וְכוּ', וְהוֹלֵךְ לָהֶם בְּטוֹב וְכוּ', וְלִהְיוֹן אֵלּוֹ הַצְּדִיקִים הַדְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ רְחוּקִים מִטוֹב וְכוּ', וְסוֹבְלִים סָבֵל גְּדוֹל מְאֻנְשִׁים רְשָׁעִים, שְׁקֻמִּים עֲלֵיהֶם תְּמִיד בְּנֵי בְּלִיעַל, נוֹאֲפִים כְּכֹלְבַּיִם, וְעוֹשִׂים לָהֶם רְשָׁעוֹת לְשֵׁם רְשָׁעוֹת, מִמָּשׁ כָּמוֹ בְּסֵדוּם

וַעֲמֹרָה וְכוּ', רְשָׁעוֹת לְשֵׁם רְשָׁעוֹת, בְּלִי שׁוּם שְׂכָל מוֹבָן, מִמָּשׁ
 רְשָׁעִים אַרְוֵרִים וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אָסוּר לְהַפְנִס בְּתוֹךְ הַקְּשִׁיּוֹת הָאֵלוּ
 שְׂבָאִים מִהַחֲלָל הַפְּנוּי, כַּמּוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק
 א', סִימָן סד), אֲבָל עַל־יְדֵי אַמּוּנָה יְכוּלִים לְעַבֵּר עַל הַכֹּל, וּבְשִׁבִיל זֶה
 נִקְרָאִים עִם יִשְׂרָאֵל עֹבְרִים, מִלְּשׁוֹן עֹבֵר אֶל עֹבֵר, עַל־יְדֵי אַמּוּנָה
 פְּשׁוּטָה עוֹבְרִים עַל כָּל הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת וְכוּ', וּמַגִּיעִים אֶל מַחֲזוֹ
 חֲפָצוֹ.

נָא וְנָא הַרְגֵּל עֲצָמָךְ לֹאמַר בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים, בְּאִפְּן שְׁתַּסִּים
 כָּל שְׁבוּעָה אֵת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם וְתַבְרַח, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּרָאשִׁית, כ"ה תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גִּירוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

דַּע לְךָ, שְׂאִין שׁוּם תְּכָלִית בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק לְבָרַח אֶל תּוֹךְ
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצָמָךְ שְׁעוּרִים פְּסֻדִים בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא:
 חֲמֵשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעָה, בְּמִשְׁנָה: לְגַרְסַּ בְּכָל יוֹם
 לְכָל הַפְּחוֹת ח"י פְּרָקִים, שְׁזֶה הוֹרֵג אֶת יִצְרוֹ הַמִּתְגַּבֵּר עָלָיו. בְּגִמְרָא:
 תִּלְמַד בְּכָל יוֹם אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי, וְתַחֲזוֹר עָלָיו כַּמָּה פְּעָמִים עִם
 מִפְּרָשִׁים, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ חַיּוֹת לְנַפְשׁ (וּמִלְבָּד זֹאת תִּלְמַד שְׁעוֹר פְּשׁוּט
 לְבָקִיאוֹת, לְגַרְסַּ הַרְבֵּה דְּפִים פְּסֻדִים דִּיקָא עַל סֵדֶר הַש"ס); וְכֵן
 תִּלְמַד בְּכָל יוֹם דָּף יְרוּשְׁלָמִי וּפְרָק תּוֹסֵפְתָא, וְכֵף תִּבְנֶה לְעֲצָמָךְ
 בֵּי'ת' (בִּבְלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסֵפְתָא), שְׁזֶה בֵּי'ת' טוֹר בֵּית יוֹסֵף
 וְשִׁלְחָן עֲרוּף. (מִלְבָּד שֶׁתִּלְמַד הַרְבֵּה מִחֲבֵר רַמ"א פְּסֻדִים), וְכֵן תִּגְרַס
 בְּכָל יוֹם כַּמָּה דְּפִים זֶהר וְכַמָּה דְּפִים תְּקוּנִים, אֲשֶׁר הָאֲרִיז"ל אָמַר:
 תְּקוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה — לְגַרְסַּ חֲמֵשׁ דְּפִים זֶהר וְתְּקוּנֵי זֶהר. וְעַל

כָּלֵם תִּלְמַד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל, וְאִז תַּרְגִּישׁ חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ; כִּי הַתּוֹרָה מְזַכֶּכֶת אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה שֶׁנִּדְבְּקוּ בּוֹ מְעֻוֹנוֹתָיו וְכוּ', וּמַעֲלָה אֶת נַפְשׁוֹ לְרוֹם גְּבוּהֵי מְרוֹמִים.

הַעֲקָר אֶל תַּכְּנִס בְּלַחֲץ שֵׁישׁ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה לְלַמֵּד, כִּי אִם לֹא מְדִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם קִצָּת וְעוֹד קִצָּת, הַכֹּל מִתְקַבֵּץ לְחֻשְׁבוֹן גָּדוֹל, כִּי כֶּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲרוּבֵין גו'): הַתּוֹרָה מְשׁוּלָה כִּתְּאֵנָה, מֵהַתְּאֵנָה אִי אֶפְשָׁר לְלַקְטָהּ בְּכַת אַחַת, אֲלֵא הַיּוֹם קִצָּת וּמָחָר קִצָּת, כֶּף הַתּוֹרָה אֵינָה נִלְמָדֶת בַּיּוֹם אֶחָד, אֲלֵא הַיּוֹם קִצָּת וּמָחָר קִצָּת וְכוּ', עַד שֶׁמְסִיִּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרלה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּרָאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפֶּסֶף לְפִדְיוֹן וְכוּ', יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים עַל-יְדֵי פֶלֶא עֲלִיּוֹן.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שֶׁבַת לג.): כָּל הַמְּנוּל פִּיּו, מְעַמִּיקִין לוֹ גִּיהָנוּם שֶׁל שְׂבָעִים שָׁנָה וְכוּ'; וְעוֹד הָאָרִיכוֹ הַרְבֵּה בְּגִנוֹת הַמְּנַבֵּל פִּיּו וְכוּ', וְאֵילּוֹ צָרוֹת הוּא מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ. וְלִכֵּן רָאָה מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה לֹא לְדַבֵּר דְּבָרֵי נְבִלָה, חֵס וְשָׁלוֹם, שֶׁגֹּרֵם לְאָדָם רַבּוֹת רַעוֹת וְצָרוֹת וַיִּסּוּרִים וְכוּ', וְלִכֵּן תַּפְּסִיק לְנַבֵּל אֶת פִּיךָ, אֶפְלוּ בְּדַרְךָ לִיַּצְנוֹת וְכוּ', אֵינן דְּבָר כְּזֶה לֹא מְרַבּוּל פֶּה בְּלִיַּצְנוֹת. רַבָּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת נְבוּל פֶּה, סִימָן א'): כְּשֶׁאָדָם מְנַבֵּל פִּיּו, בְּיָדוּעַ שֶׁלְבוֹ מְלֵא אָוֶן; כִּי מֵהַ שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב, זֶהוּ מֵהַ שֶׁמְדַבֵּר וְכוּ'; וְלִכֵּן תַּפְּסִיק לְנַבֵּל אֶת פִּיךָ, וְאִף שֶׁאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁאֵינְךָ מְכוּן אֶל מֵהַ שֶׁאַתָּה אוֹמֵר וְכוּ', כִּי סוּף כָּל סוּף אַתָּה יֵרָא שָׁמַיִם, וּמִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁאָדָם מְעַצְבֵּן אוֹתָךְ וְכוּ', אַתָּה מוֹצִיא מִפִּיךָ עֲלִיו כָּל מִינֵי דְבוּרֵי נְבוּל פֶּה בְּצוּרָה

פשוטה וגסה מאד וכו', שלא מתאים אפלו לגוי ברחוב, ומכל שכן ליהודי, ומכל שכן וכל שכן לעובד השם יתברך, אשר כל פנימיות רצונותיך וכסופיך רק לעשות רצונו יתברך וכו', ולכן ראה להוציא ממך כל מיני מחשבות אנון, ושמו מאד לא לדבר שום גבול פה, ואז תראה איך שהכל יתהפך לך לטובה.

רק חזק ואמץ מהיום לדבר עם כל מידיעיה דבורי אמונה והשגחה פרטית וכו'. ואם יהיה אחד שמעצבן אותך וכו', או מצער אותך וכו', מעיק ומציק לך וכו', תתחיל להתבודד בקול ותצעק: "רבונו של עולם, האדם הזה מציק לי, האדם הזה מבזה אותי ומצער אותי, נא ונא רחם עלי, ותעזר לי שאפטר ממנו, ויעזב אותי לנפשי"; וכן תרבה בדבורים, או אז תראה שיפל עליו פחד, ויעזב אותך.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ז תרלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פראשית, כ"ה תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ו"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן ב'): עקר היהדות הוא רק על-ידי תמימות ופשיטות, בלי שום חכמות. ובכל דבר שרק עושה, יראה שיהיה שם הקדוש-ברוך-הוא, אם הוא שם — יעשה את זה, ואם לא — לא יעשה. ולכאורה מה שיך לקטני ערך פמונו לראות אם השם יתברך שם נעשה, ואם לא לא נעשה? אלא אמרו בזהר (חלק ג' עג.): קדשא בריך הוא ואורייתא חד הוא; ולכן בכל דבר צריכים לראות שיהיה על-פי השלחן ערוף, אם זה על-פי שלחן ערוף יעשה, ואם לא, ידע תכף ומיד שזה חכמות, וצריכים להתרחק מזה.

על-כָּל-פְּנִינִים אִיךָ שֶׁהוּא צְרִיכִים לְהַשְׁלִיךְ אֶת חֻכְמָתוֹ הַמְדַמִּית, וְלִידַע שֶׁעַקֵר הַיְהֻדוּת הוּא רַק תְּמִימוּת וּפְשִׁיטוּת בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת וְהַשְׁפָּלוּת כָּלֵל, כִּי אֲמוּנָה נִקְרָאת מַלְכוּת דְּלִית לִיהּ מַגְרָמִיהּ כָּלֵל, הֵינּוּ אֲמוּנָה הִיא דִּיקָא בְּלִי שְׂכָל, בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, שֵׁישׁ מְצִיאוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שָׁמוּ וַיִּתְעַלֶּה, וְהוּא נִמְצָא וְאִין בַּלְעָדֵיו נִמְצָא, הוּא כָּאֵן בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה רַק לְבוּשׁ לְגַבֵּי הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא יִתְעַלֶּה שָׁמוּ לְעַד, וְצְרִיכִים לְחֹזֵר עַל הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה כָּל הַיּוֹם, וּלְרַבּוֹת הַלֵּילָה, כִּי כֶּף אָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִמְן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנֵּס כְּפִירָה לְאָדָם; וְלִכֵּן כָּל אֶחָד כְּפִי הָעוֹנוֹת שֶׁלוֹ, כְּמוֹ-כֵן נִכְנָסָה בּוֹ כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, קִשְׁיוֹת וְסִפְקוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר מִזֵּה אָדָם סוֹבֵל מֵה שְׁסוּבֵל, כָּל אֶחָד כְּפִי עוֹנוֹתָיו וְכְפִי הַקְּלָפוֹת שֶׁבְּרָא מִחֻמַּת חֻטְאָיו וְכוּ'. וְלִכֵּן כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מִתְחַזֵּק דִּיקָא בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְזוֹרֵק וּמַשְׁלִיךְ אֶת חֻכְמָתוֹ הַמְדַמָּה, דִּיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִגְאָל מִכָּל צְרוּתָיו. וְלִכֵּן מֵאַחַר שֶׁחֻטְאָתָּ בְּפָנֵם-הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׁזָהוּ הָעוֹן הַכִּי חֲמוּר, כִּי מִי שֶׁמוֹצִיא זֶרַע לְבִטְלָה, הוֹרֵג אֶת יְלָדָיו, וְקוֹנֵה לְעַצְמוֹ מִדַּת הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה (עֵין שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִמְן קמט), וְכֵן נַעֲשֶׂה עֲצָבֵנִי מָאד, וְכָל דְּבַר קִטְן מְכַנֵּס בּוֹ עֲצָבִים, שְׁקוֹרִין נַעֲרוּוִיז, עַד שֶׁהַחַיִּים שֶׁלוֹ אֵינָם חַיִּים, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (פְּסָחִים קיג:): הִרְתַּחְנִין חַיִּיהֶם אֵינָם חַיִּים; וְכָל זֶה בָּא עַל-יְדֵי פָּנֵם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִפְגַּמְתָּ אֶצְלוֹ הָאֲמוּנָה. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמְן לא): בְּרִית וְאֲמוּנָה תְלוּיּוֹת זוּ בְּזוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פט, כט): "וּבְרִיתִי נִאֲמַנְתָּ לוֹ"; וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם שֵׁישׁ לָךְ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה קִשְׁיוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַתָּה לֹא יָכוֹל לְתַפֵּס רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת וְכוּ', וְאַתָּה מְלֹא חֻכְמוֹת שֶׁל הֶבֶל, מְלֹא דְמִיוֹנוֹת וְכוּ', הַכֹּל בָּא, אֲשֶׁר יָמִים וְשָׁנִים שֶׁפָּכַךְ זֶרַעְךָ עַל הָאָרֶץ, שְׁזָהוּ הָעוֹן הַכִּי חֲמוּר. עַם כָּל זֹאת גָּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ ו"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִמְן עא), שֶׁעַל הַכֹּל מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה. וְעַקֵר הַתְּשׁוּבָה שֶׁלֹא יַעֲשֶׂה עוֹד מֵה שֶׁעָשָׂה וְכוּ'.

וְרָאָה לֹאמֹר בְּכָל יוֹם אֶת ה'תְּקוּן הַפְּלִילי, שֶׁהֵם הַעֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תהלים שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ ו"ל לְאֲמָרָם בְּשִׁבְלֵי תְקוּן הַבְּרִית, וְכֵן תְּרַבֵּה בְּצִדְקָה, וּבַפְּרָטִיּוֹת לְתַת לְאֹכֵל לְרַעֲבִים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסד): עַל-יְדֵי צִדְקָה זוֹכֶה לְתְקוּן-הַבְּרִית; כִּי הוּא הִיָּה צָרִיף לְהַשְׁפִּיעַ בְּמָקוֹם שֶׁהִיָּה צָרִיף לְהַשְׁפִּיעַ, הֵינּוּ יַחֲוֹד בֵּין יְסוּד וּמַלְכוּת, וְהוּא נָטָה מִמֶּנּוּ הַיְסוּד, שֶׁפָּף אֶת וְרָעוּ עַל הָאָרֶץ וְכוּ', וְלָכֵן תְּקוּנוֹ עַל-יְדֵי צִדְקָה, לְהַשְׁפִּיעַ בְּמָקוֹם שֶׁצָּרִיף. וְאָמְרוּ (זֵהר חֶלֶק ג' רמד): מָאן דְּזָרִיק פְּרוּרִין דְּנִהְמָא, עֲנִיּוֹת רְדִיף אַבְתְּרִיה, כָּל שֶׁפֶן מָאן דְּזָרִיק פְּרוּרִין דְּמַחָא; וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁנוֹתֵן צִדְקָה, וּמֵאֲכִיל רַעֲבִים, שְׂאִין צִדְקָה יוֹתֵר גְּדוּלָּה מִצִּדְקָה זו, רַק הַשְּׁלֵף אֶת הַחֲכָמוֹת וְהַדְמִיוֹנוֹת שֶׁלָּף, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ וְטוֹבֶתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ז תרלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּרָאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַחֲסִיד הַיָּקָר .. שְׁלִיט"א.

לְנִכּוֹן הַגִּיעָנִי מִכְתָּבְךָ עִם הַסְּפָרִים הַיָּקָרִים, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

אֲשֶׁרִיף וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָךְ, שֶׁנִּתְּמַתָּ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן צְדִיק, וְאַתָּה זוֹכֶה וּמְזוּכָה בְּנִי-אָדָם בְּהִנְחַת תְּפִלִּין, וְזוֹ זְכוּת גְּדוּלָּה מְאֹד.

וּמָה שֶׁשְּׂאֵלְתָּ אֵיזָה קֶשֶׁר יֵשׁ בֵּין מַצְנֵת תְּפִלִּין לְזֵרוֹז הַגְּאֻלָּה? אֶלָּא רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מז): תְּפִלִּין אוֹתִיּוֹת נִפְתָּלִי, וּמוֹבָא בְּזֵהר (חֶלֶק א' קיט): מְשִׁיחַ תְּגֻלָּה בְּאַרְעָא דְגָלִיל, שֶׁהוּא מְשַׁבֵּט נִפְתָּלִי (יְבֻנְאֵל הוּא גָלִיל הַתְּחַתּוֹן, וְהוּא בְּשִׁבְט נִפְתָּלִי, וּמִשָּׁם תִּתְחִיל הַגְּאֻלָּה).

אֲשֶׁר י"ז תרלח – י"ז תרלט בַּנְחַל קצט

חוק וְאַמֶּץ לִזְכוּת כַּמָּה שְׁיֹתֵר יְהוּדִים בְּהַנְחַת תְּפִלִּין, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה...

י"ז תרלח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק הַרְבֵּה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה. וְעַקֵּר הַשִּׂמְחָה לְשִׂמְחַת בְּנִקְדַת יְהוּדוּתוֹ, שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'), שֶׁעַל דְּבַר זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְסַמְ"ךְ-מ"ם לְשִׁבֵּר אֶת הָאָדָם, כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא זֶה לֹא נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ, וְכֵן נוֹלַד יְהוּדִי. וְזֶה שֶׁאֲנִי מְבָרְכִים בְּכֹל יוֹם בְּרֻכָּה: "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי". וְהֵרֵב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מִשֶּׁה לִּיב מְסָאסוּב זי"ע אָמַר: כְּשֶׁאֲנִי קֹם וְאֹמֵר אֶת בְּרַכַּת "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי", כְּבָר קַבְּלָתִי אֶת שְׁלִי, כָּל-כַּף הַחַיָּה עֲצָמוֹ עִם בְּרֻכָּה זוֹ. וְלִכֵּן גַּם אֶתְּה רְאֵה לְהַחֲיוֹת עֲצָמֶךָ עִם נִקְדַת יְהוּדוּתֶךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ וְטוֹבָתֶךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ז תרלט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּכָא בְּתָרָא קסד): שְׁלֵשׁ עֲבֵרוֹת אֵין אָדָם נֹצֵל מֵהֶן בְּכֹל יוֹם: הַרְהוּר עֲבָרָה וְעִוִּין תְּפִלָּה וְלִשׁוֹן-הָרַע; הִינֵנוּ

בְּכָל יוֹם נִכְנָסוֹת לְאָדָם מִחֲשׁוֹבוֹת שֶׁל הַרְהוּרִים רַעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְכֵן עֵיוֹן תְּפִלָּה, שְׂמִחָזִיק — מֵאֲחַר שֶׁהִתְפַּלֵּלְתִּי, בְּוֹדָאֵי יַעֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רְצוֹנִי; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֻכּוֹת נה.): הַמְעֵיִן בְּתְפִלָּתוֹ, בָּא לִיְדֵי כָּאֵב לֵב, שֶׁהוּא רוֹאֶה שֶׁלֹּא נִתְקַיְמָה תְּפִלָּתוֹ, נִמְצָא, שְׂנֵה מְאֹד מְאֹד חֲמוּר כִּהְרֵהוּר עֲבֵרוֹת וּלְשׁוֹן-הָרַע; וְלָכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ' וְסִימָן קצו), שְׂאֲסוּר לְהִתְעַקֵּשׁ בְּתְפִלָּתוֹ, אֲלֵא אִם יִתֵּן — יִתֵּן, וְאִם לֹא — לֹא; כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹא אַחֲרֵי-כֵן לְכַפֵּר בְּכָל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן; רוֹאִים מְזֵה, שְׂעֵיוֹן תְּפִלָּה כֹּל-כֵּף חֲמוּר כְּמוֹ הַרְהוּרֵי עֲבֵרָה שֶׁקָּשִׁין מֵעֲבֵרָה, וְכֵן לְשׁוֹן-הָרַע.

הַדוּרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ וְטוֹבֶתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ז תרמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, שְׂאֲסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, כְּמוֹ שְׂצַעַק רַבֵּנוּ ו"ל בְּקוֹל עֲמֵק (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח): אֵינְ שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל; גִּינוּאֵלֵד, זַיִט אֵיִךְ נִישֵׁט מִיַּאֵשׁ, עָס אִיז גָּאָר קִיִּין יְאוּשׁ פֹּאֲרֵה־אֲנִידִין; וְאֵיךְ זֹכִים לְהַגִּיעַ אֵל זֶה? רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, לְשַׁפֵּךְ לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עוֹד תְּפִלָּה וְעוֹד תְּפִלָּה לְבַקֵּשׁ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים; כִּי רַק תְּפִלָּה מוֹעֵלֶת, וְאֵין דְּבָר אַחַר מוֹעִיל כָּלֵל. וְלָכֵן קַח אֶת עֲצֻמֶךָ בְּיַדֶּיךָ, וְתִתְפַּלֵּל רַק אֵל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְתִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שֶׁלֹּא יַעֲזֹב אוֹתְךָ וְכו', וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז'): נְסִים, תְּפִלָּה, אֲמוּנָה וְאַרְץ יִשְׂרָאֵל תְּלוּיִים זֶה בְּזֵה.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרמא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ וְיָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! אֵל תִּפְגַּס בְּלַחֲץ, אֲנִי מִבְּטִיחַ לְךָ, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ־הוּא הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה. צְרִיכִים רַק סְבָלָנוֹת, בְּזֶה הָעוֹלָם אֵי אֶפְשֶׁר לַעֲבֹד רַק עִם הַמְּדָה הַיְקָרָה שֶׁל סְבָלָנוֹת, שֶׁזֶה קָשׁוּר עִם אֲמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה), אֲשֶׁר אֲמוּנָה מְבִיאָה אֶת הָאָדָם לְיַד אַרְיֶכַת אַפִּים, שֶׁזֶה הַמְּדָה הַיְקָרָה שֶׁל סְבָלָנוֹת. וַיֵּשׁ כַּח הַגְּדֵל וְכַח הַצּוּמַח, וְשׁוּם רוּחַ רָעָה פּוֹגְעֵי וּמְקַרֵי הַזְּמַן יְכוּלִים לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ. וְלָכֵן אֵל תִּפְגַּס בְּלַחֲץ בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן.

הַעֲקָר שְׁמֹר עַל הַבְּרִיאוֹת שֶׁלְּךָ, תִּישֵׁן טוֹב וְתֹאכַל טוֹב, כִּי בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ (מְשָׁלִי ג, ו). יְכוּלִים לַעֲבֹד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ־הוּא עִם כָּל דָּבָר גַּם עִם אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְשִׁנָּה, רַק כְּמוֹכֵן הַכֹּל צְרִיךָ לְהִיּוֹת בְּקַדְשָׁה וּבְטָהֳרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ז תרמב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ וְיָאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲנִי לֹא מִבִּין מָה אַתָּה צְרִיךָ לְהִיּוֹת מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל? ! אֵינְךָ יוֹדֵעַ

שִׁסּוּד מוֹסֵד בְּחַיֵּי הָאָדָם, שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת מְסֻדָּר בְּסֻדָּר טוֹב וַיִּפְּה וְכוּ'. אָדָם הוּא אֵינוֹ מְכוֹנָה, גַּם מְכוֹנָה מִתְקַלְקֵלֶת וְכוּ', עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה בֶּן אָדָם שְׁעוֹבְרִים עָלָיו כָּל-כָּף הִרְבָּה שְׁנוּיִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם — עֲלִיּוֹת וַיִּרִידוֹת וְכוּ', בְּנֻדָּי קָשָׁה לְצַפּוֹת מִמֶּנּוּ שְׁיִלָּף לוֹ הַכֹּל כְּסֻדָּר וְכוּ'. וְלִכֵּן אָסוּר לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, אֲלֵא יַעֲשֶׂה לְעֲצֻמוֹ סֻדָּר פְּחוֹת אוֹ יוֹתֵר, שְׁיִדַּע מָה הוּא צָרִיף לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם, כְּגוֹן: שְׁלֵא יִחְסֹר לוֹ יוֹם מִבְּלֵי לְמוּד מְקָרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, שְׁהָאַרְבְּעָה לְמוּדִים הָאֵלוּ הֵם כְּנֻגָד אַרְבְּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה. וְכֵן יְלַמֵּד בְּכָל יוֹם רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּף, שְׁעַל זֶה הַזְּהִיר רַבֵּנוּ ז"ל בְּיוֹתֵר לְלַמֵּד הִרְבָּה הֶלְכָה, וְכֵן זֶה וְתַקוּנִים, וְכֵן סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וְכוּ' וְכוּ', וְעוֹד כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְעֲנִינּוֹ, וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת מְסֻדָּר בְּסֻדָּר נְכוֹן, וְאֵז יְצַלִּיחַ, כִּי מִי שְׁמֻסְדָּר — הוּא מְצַלִּיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ז תרמג.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֻדָּר פְּרָאשִׁית, כ"ה תְּשַׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֻכוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

לְדַעְתִּי, אַתָּה צָרִיף לְהוֹדִיעַ לְבֵית-דִּין צָדֵק שֶׁל הַעֲדָה הַחֲרָדִית בִּירוּשָׁלַיִם עִם אֵיזָה רָשָׁע יֵשׁ לָנוּ כָּאֵן עֵסֶק אֶחָד, שְׁנֻקְרָא "רב", הוּא לֹא יִתֵּן לְתַקֵּן עֲרוּב וְכוּ', וְעוֹד פּוֹתַח תִּיק בְּמִשְׁטָרָה, כְּאֵלוֹ מִי יוֹדֵעַ מָה עֲשִׂינוּ וְכוּ', הָרִי אָסוּר הוֹצָאָה וְהַכְּנָסָה מִרְשׁוֹת הַיְחִיד לְרְשׁוֹת הָרַבִּים אוֹ מִרְשׁוֹת הָרַבִּים לְרְשׁוֹת הַיְחִיד בְּשׁוּגַג חָיֵב חֲטָאת וּבְמִזִּיד עֲנֵשׁ כְּרַת וְנִסְקָל (עִין שְׁבַת ו.); וְלְעֲצֻרָנוּ הָרַב כְּלָנוּ צְרִיכִים לְהִבְיֵא

קָרְבַּן חַטָּאת, כִּי הָיִינוּ שׁוֹגְגִין, אֲבָל הָרָשָׁע הַזֶּה הוּא מְזִיד שְׁבַמְזִידִין,
 לֹא הוּא וְלֹא אֲחֵרִים שִׁיתְקִנוּ אֶת הָעֲרוּב, רָשָׁע בֶּן רָשָׁע, בֶּן בְּנוֹ שֶׁל
 נִמְרוֹד הָרָשָׁע וְכוּ', גּוֹרֵם לְקַהֲלָה שְׁלֵמָה לְחַלֵּל שַׁבָּת, אֶת זֶה צָרִיכִים
 לְהוֹדִיעַ לְבֵית־דִּין, וְלֹא לְפַחַד לֹמֵר אֶת הָאָמֶת.

מִי שֶׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֹאמֵר לְצָרוֹתֵינוּ דֵּי.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

זְכוֹר מַה שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קכז, א): "אִם הֲוִי"ה לֹא יִבְנֶה
 עִיר, שְׁוֹא עָמְלוֹ בּוֹנִיו בּוֹ" וְגו'; הַכֹּל תְּלוּי רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיכִים
 רַק לְבוֹא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׁפֹּף שִׁיחַ וְתַפְלָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִבְקָשׁ
 רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, כִּי אֵין לָנוּ אֵלָא אֶת אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. וְעַם תְּפִלָּה
 הַכֹּל יְכוֹלִים לְפַעַל אֲצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵין בְּיַדֵּנוּ שׁוֹם פֶּחַ אַחֵר רַק
 תְּפִלָּה, כִּי אֵין כַּחֲנוּ אֵלָא בְּפֹה, וְאֲשֶׁרִי מִי שִׁידַע לְנַצֵּל אֶת פִּיו רַק
 לְתַפְלָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשָׁלַּיִם בְּרָכוֹת, פָּרָק א'), שְׂרַבִּי
 שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי אָמַר: אִם הָיִיתִי יְכוֹל לְפַעַל אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־
 הוּא, הָיִיתִי פּוֹעֵל שְׁיֵהִיו לְאָדָם שְׁתֵּי פִיּוֹת, עִם פֶּה אֶחָד יִדְבֵּר רַק
 תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְעִם פֶּה אֶחָד יִדְבֵּר רַק סֵתֶם דְּבָרִים. וְסִיִּם: מַה עֲכָשׂוּ,
 כְּשֵׁישׁ לְאָדָם פֶּה אֶחָד, אֵינוֹ מִפְּסִיק לְדַבֵּר לְשׁוֹן־הָרַע, מַה הָיָה אִם
 הָיוּ לוֹ שְׁתֵּי פִיּוֹת?! עַל־כָּל־פָּנִים רוֹאִים מַעֲלַת הַפֶּה, שְׁמַדְבֵּר רַק
 תַּפְלָה וּבְקָשָׁה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרמה.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר בראשית, כ"ה תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כתיב (תהלים קמז, ד): "מונה מספר לכוכבים לכלם שמות יקרא". כתב הצדיק הקדוש בעל "בני שלשים", יש שני סוגי זמני תשובה: פעם בימי ספירה ופעם בימי שוכבים; ימי ספירה זה לא שיך רק לבני עליה, "מונה מספר" זה לכוכבים, אבל תשובה ששייכת לכלם, זה "שמות יקרא", הינו ימי שוכבים, שמתחילים בפרשת שמות, כי בימי הספירה צריכים לכוון כל יום ספירה אחרת ושם אחר, מה שאין כן בימי שוכבים אז יכולים לתקן הכל.

ידוע, אשר מוהרנ"ת ז"ל היה אומר בכל יום ויום תהלים, רק שלש פעמים בשנה היה כופל את היום תהלים, והם: ימי אלול, ימי שוכבים וימי הספירה; ולכן אשרי מי שזוכה לסיים בכל יום 'יום תהלים', אשר אין למעלה מזה מלזכות לסיים כל שבוע ספר תהלים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

י"ז תרמו.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר בראשית, כ"ו תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף ידידי היקר לי

מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך וכו', בנראה שיש לה פחות עצומים ברוחניות, ולכן לוקח את עצמו הסמ"ך-מ"ם כל-כף עליך, בכל

פַּעַם דִּינִים וּמִשְׁפָּטִים אַחֲרֵי, עִם כָּל זֹאת אֵינִי עֹשֶׂה, וְיֵהי אֱלֹקִים עִמָּךְ, אֵל תִּפְל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, יִהְיֶה מִה שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, אַתָּה רֹאה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ רַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי בְּאַמֶּת אַחֵר יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, רֹאִים אֲשֶׁר אֵין שׁוּם עֲצָה אַחֲרֵת בְּתַקְּךָ הַיְסוּרִים וְהַדַּחְקוֹת וְהַקְּטָנוֹת לְהַנְצִיל — רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, שְׁשֵׁם הַמָּקוֹם הַכִּי בְטוֹחַ וְהַכִּי טוֹב.

וְלִכֵּן רֹאה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר רַק עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּבְכָל פַּעַם שֶׁתִּכְנַס לְעִיר טְבָרְיָה, תַּעֲשֶׂה תַחֲנֻנָּה אֲצִל מִצַּבְּת צִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבִּי מְאִיר בַּעַל הַנֶּסֶם, וְתִדְלִיק שְׁמֵן זַיִת לְשִׁמוֹ וּלְזַכְרוֹ, וְתִבְקֶשׁ אֲזַי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ כָּל מִה שְׂאַתָּה צָרִיךְ, וְתִרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְדַבֵּר זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת אֲצִלְךָ חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאֵל יִהְיֶה נֶקֶל בְּעֵינֶיךָ דְּבָרִים אֵלֶּה, כִּי אֲצִלוֹ יִתְבַּרְךָ כָּל דְּבָר קָטָן שְׂעוֹשִׂים הוּא הַצְּלָחָה יוֹצֵאת מִן הַכָּלֵל, וְאִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלָת כָּל תְּנוּעָה וְנִדְנוּד שְׂאָדָם מִתְנוּעַע וּמִתְנַדְנֵד לַעֲלוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה, מִה שְׂנֵה עוֹשֶׂה וְגוֹרֵם יַחֲוִדִים וְשִׁמוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, הִיָּה מִתְמִיד בְּדְבָרִים אֵלֶּה מְאֹד מְאֹד, וּמִתְקַף צְרוּתָיו וְיִסוּרָיו הִיָּה בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּבּוֹכָה וּמִתְחַנֵּן וּמִתְנַפֵּל לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, וּמִבְקֶשׁ רַחֲמִים רַבִּים, שְׂיַחֲוֶס וְיִרְחַם עָלָיו, וְיִוְצִיאֵהוּ מִהַפַּח נִשְׁבֵּר שְׂנַפֵּל לְשָׁם, וְאֲזַי אִם הִיָּה חֲזַק בְּזֶה, לֹא הִיָּה זֶז מִשָּׁם עַד שְׂהִיָּה יוֹצֵא מִהַצָּרָה שְׁלוֹ.

מִה אִמְר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! מְנַסִּים אֶת כָּל אָדָם בְּכָל מִינֵי נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאִם הִיָּיתִי מְסַפֵּר לָךְ אֶת גְּדֵל הַנִּסְיוֹנוֹת וְהַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַדַּחְקוֹת שְׂאֲנִי סוֹבֵל, הִיָּיתִי מִשְׁתוּמֵם אִיךָ שְׂבֶן-אָדָם יְכוֹל לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר וְכוּ' וְכוּ', מִה לַעֲשׂוֹת? אֵין שׁוּם עֲצָה אַחֲרֵת, כִּי בְזֶה שְׂאֲנִי שָׁבוּר אוֹ שְׂאֵפֵל בְּמְרִירוֹת אוֹ בְּמָרָה שְׂחוּרָה, הָאִם זֶה יַעֲזוֹר לִי לְצֵאת מִהַפַּח יְקוֹשׁ שְׂנַפְלָתִי לְשָׁם?! הָאִם זֶה יִתְרַם לִי מִשְׂהוּ? ! זֶה רַק יִמְרַר לִי אֶת הַחַיִּים יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְעַל-כֵּן מִה וְלָמָּה לִי לְהַתְיַאֵשׁ כָּל-כָּף. וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂמַצְבִּי בְכִי רַע מְאֹד, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מִתִּי אוֹכֵל לְצֵאת מִזֶּה, עִם כָּל זֹאת אֵין זֶה שׁוּם עֲצָה לְפַל

כָּל-כֶּף בְּיָאוֹשׁ מְדֵי פַעַם בְּפַעַם וְכוּ' וְכוּ' וְאִזּוּ בִידֵיעוֹת אֱלוֹ נְתַהפְּכִים
כָּל הַחַיִּים לְטוֹבָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וְתִזְכֶּה לִהְיוֹת בֶּן
חֹרִין אֲמִתִּי, חֲרוּת מִהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, חֲרוּת מִהַמְּסִיתִים וּמִהַמְּדִיחִים,
חֲרוּת מִהַבְּעֵלֵי חוֹבוֹת, וְיִתְרַחֵב לְךָ בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחֲנִי, וְיִהְיֶה
לְךָ אֶף טוֹב כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרמז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כ"ו תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ב.
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיִּקָּר לִי
מְאֹד ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי
מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמֶּה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחֲנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת,
וּבִפְרָט מִהַשְּׂכֵן וְכוּ', עַד שְׁנוֹסְפִים בְּדַעְתְּךָ לְבִרְחַת לְגַמְרֵי מִיִּבְנָאֵל וְכוּ',
לְדַעְתִּי, אֵין זֶה עֲצָה כָּלֵל, כִּי אִם נִגְזֹר עַל הָאָדָם לְסַבֵּל בְּאִיזָה מְקוֹם
שָׂרָק יָבוֹא, יִמְצָא מְשַׁעַע אַחֵר, וְיִטְפֹּל אֵלָיו... כִּי בְּאַמֶּת אֵין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלָקוֹת גְּמוּר הוּא, וּבְכָל
תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֵׁם אֱלוֹפּוֹ שֵׁל עוֹלָם, וּבּוֹדָאֵי הַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי
פְּרָטִית מְשֻׁרְשֵׁי הַנְּשֻׁמוֹת. וּמִי יוֹדֵעַ שְׁבִמְקוֹם אַחֵר יִהְיֶה יוֹתֵר טוֹב?!
וְעַל-כֵּן, לְדַעְתִּי, רָאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְסִיִּם בְּכָל יוֹם אֶת כָּל סֹפֵר הַתְּהִלִּים
כְּמוֹ שְׁעֵשִׂיתָ עַד עַכְשָׁו, וּבּוֹדָאֵי בּוֹזְכוֹת זֶה תִּרְאֶה גְּסִיִּם נִגְלִים שְׂעִיעֵשָׂה
עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִסְפִּיק שְׁתַּגְּמֹר פַּעַם אַחַת סֹפֵר תְּהִלִּים
בַּיּוֹם וְלֹא כְּהַרְגֵלְךָ לְסִיִּם ב' אוּ ג' פְּעָמִים, כִּי אֶת שְׂאֵר הַזְּמַן יוֹתֵר
טוֹב לְסִיִּם הַמּוֹן פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת וְדַפִּים גְּמָרָא וְסִימְנִים שְׁלַחַן עֲרוּךְ,
לְלַמֵּד בְּגֵרְסָא, וְכֵן הַרְבֵּה דַפִּים בְּזֵהָר וְתַקוּנִים, אֲשֶׁר הוּא מְזַכֵּךְ אֶת
הַנַּפֵּשׁ. וְצִרִיךָ שְׁתַּדַּע, כִּי מִי שְׂזוֹכָה לְסִיִּם פַּעַם אַחַת תְּהִלִּים בַּיּוֹם,

יש לו דעה בַּשָּׁמַיִם, וְשׁוֹמְעִים אֵלָיו, וְשׁוֹקְדִים עַל שִׁפְתָיו, וַיֵּשׁ לוֹ כַחוֹת עֲלֵיוֹנִים. וְעַל-פֶּן רָאָה לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדְתְךָ עֲבוּדַת-הַקֹּדֶשׁ לְסִיִּם בְּכָל יוֹם סֵפֶר תְּהִלִּים, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכֵּלֶם יִתְבַטְּלוּ נִגְדְכֶם, וְתִרְוֶה רַב נַחַת מֵהִילָדִים.

רָאָה וְגַם רָאָה אִיךָ שֶׁבִנְךָ ... נִרוֹ יְאִיר, זָכָה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבִּנוּ ז"ל, וְרָצָה לְהִיּוֹת שָׁם, וְאָף שֶׁלֹּא זָכָה לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עַל-כָּל-פָּנִים בָּא לְשָׁם, וְזֶה כְּבָר הַשֵּׁג גְּדוֹל, וְאֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּחְזֹר בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וַיְהִי לָכֶם שְׂדוּכִים טוֹבִים הֵן לְבָנִים וְהֵן לְבָנוֹת.

רַק רָאָה אַתָּה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ וְאֶת אִשְׁתְּךָ, וְתִרְאֶה לָּהּ אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה, כִּי גַם אֵלֶיךָ נֹאמְרוּ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. וְאַל תִּהְיֶה שְׂבוּר מִכָּל דְּבַר קִטָּן; כִּי בְּאַמַּת הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים צְרוֹת וַיְסוּרִים אַחֲרֵים, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ, שֶׁהַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים שֶׁלוֹ הֵם הַכִּי גְּרוּעִים וְהַכִּי מְרוֹרִים, וּבְאַמַּת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתְנִים נְסִיוֹנוֹת לְפִי כַחוֹ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמוֹ וּלְהַחְזִיק מֵעַמָּד.

נָא וְנָא רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹד עֲשָׂרָה יָמִים לְהִיּוֹת שָׁם, וְאֲזוּ נִדְבַר פָּנִים אֶל פָּנִים. וְעַד אֲזוּ אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוּם צַעֲד.

הַכֹּפֵל הַדְּבַר, רָאָה לְהִרְאוֹת אֶת הַמְּכַתֵּב לְאִשְׁתְּךָ, כִּי גַם אֵלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְעוֹד תִּרְוֶה הֶרְבֵּה נַחַת מֵהִילָדִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרמח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּרֹאשִׁית, כ"ו תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם אֶל ... נִרוֹ יְאִיר.

מאד מאד אֶבְקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁאֵל תִּכְתֵּב לִי יוֹתֵר מִכְּתָבִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֵא תִשְׁלַח לִי כֶסֶף, כִּי פֹה תִקְבֵּל הַכֵּל חֲזָרָה. מְאֹד מְאֹד צֹר לִי לְבַשֵּׁר לָךְ כָּל זֶה, כִּי אַתָּה גֹרֵם לִי בְזִיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים וְעִגְמַת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה בִּיבְנָאֵל, וּבִשְׁעָה שְׁאַתָּה עֲדִין מַחֲכָה וּמְצַפֶּה שְׁאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו יָבוֹאוּ וַיִּבְקְשׁוּ מִמֶּךָ סְלִיחָה, שְׁכַחַת שְׁאַתָּה צָרִיךְ לִפְלֵ מְאֹה פְּעָמִים עַל הַרְצָפָה בְּקִידָה וְהַשְׁתַּחֲוִיָּה, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנִּי מַחֲלָה, סְלִיחָה וְכַפָּרָה, שְׁבִישֶׁת אוֹתֵי בְּרָבִים, וְעַל זֶה אֵין שׁוּם מַחֲלָה בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, וְסִהְדֵי בְּמֵרוֹמִים, אֵיךְ שְׁעֵשִׂיתִי כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְעִשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּינֵךְ וּבֵין אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, אַךְ מֵה לְעִשׂוֹת, כִּי נִכְנָסָה בְּךָ רוּחַ שְׁטוּת וּשְׁגָעוֹן, וְקִשָּׂה לְהוֹצִיא אֶת זֶה מִמֶּךָ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵינִי רוֹצֵה שְׁתִּכְתֵּב לִי יוֹתֵר מִכְּתָבִים, כִּי לֹא אֶתִּיחַס אֲלֵיהֶם כָּלֵל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שְׁלֵא תִתֵּן לִי כֶסֶף, אֵינִי רוֹצֵה לְהַנּוֹת מִמֶּךָ כָּלֵל, הַתַּחֲבֵרְתָּ אֶל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְכוּ' תִרְקְדוּ בִּיחֵד... וְנִרְאֶה מִי יִצְחַק בְּסוֹף...

מִי שְׁאַמֵּר לְעוֹלְמוֹ דִּי, כְּבָר יֹאמֵר לְצָרוֹתֵי דִי, וְאַזְכֶּה לְרְאוֹת בְּמַפְלַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְכַת דִּילִיָּה וּבְבִיאַת מְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ בְּקֵרוֹב מְמֹשׁ.

הַמְּאַחֵל לָךְ תְּשׁוּבָה אֲמֵתִית...

י"ז תרמט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאוּשׁוֹן לְסִדְרֵ נַח, כ"ח תְּשַׁרֵי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם כ"ג תְּשַׁרֵי לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׁאַתָּה מוֹכֵן לְעֹזֵר לְנוּ.

וְהִנֵּה הִבְעֵיָה שְׁלִי, כִּי גָרִים כְּבָר בְּלִי עֵינַי הִרַע יוֹתֵר מִחֲמָשִׁים מִשְׁפָּחוֹת בְּנֵי תוֹרָה בִּיבְנָאֵל מְרַבּוֹת יְלָדִים, וְהַמְקוֹם שְׁאַנְחֵנוּ בּוֹ מִתְפַּלְלִים עֲכָשׁוּ מִתַּחַת לְדִירָתִי, הוּא מְאֹד צָר, וְאֵין שׁוּם מְקוֹם כָּלֵל, וּבִפְרֵט לְעִזְרַת נָשִׁים אֵין לָהֶם מְקוֹם הֵיכָן לְהַתְפַּלֵּל כָּלֵל, וְצָרִיכִים

לְעֵמֶד בַּחוּץ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ בְּקִיץ אוּ בְקָר בַּחֶרֶף, וְזֶה דְבַר בְּלִתי נִסְבֵּל פְּמוֹכֵן, וּבְאֵמֶת הֵיכָן שְׁעַכְשׁוּ הוּא הַבֵּית-הַפְּנֹסֶת זֶה הִיָּה מֵיַעַד לַחֲדָר הַמְתָּנָה וְלֹא לַבֵּית-הַפְּנֹסֶת, אֲךָ שְׁלֹא הִיָּתָה לָנוּ בְּרָרָה, הַצְּרִכְתִּי לַעֲשׂוֹת מְזֵה בֵּית-הַפְּנֹסֶת, וּבְחֻצָר שָׁם יֵשׁ לִי תְּכָנִית לְבָנוֹת בֵּית-הַפְּנֹסֶת עֲנָקִי עִם יְשִׁיבָה וּפְנִימִיָּה וּמְקוּוֹה וְכוּ', אֲךָ הַבְּעִיָּה הִיא, שֶׁהָאֲדָמָה הִיָּתָה חֻקְלָאִית וְלֹא לְבִנְיָה, וְזֶה כְּמַעַט שְׁנָתִים שֶׁהַמוֹעֵצָה הַמְּקוּמִית הַכְּנִיסָה לְוַעֲדַת הַתְּכַנּוּן וְהַבְּנִיָּה בְּקִשָּׁה לְהַפְּךָ שְׁטָחִים חֻקְלָאִיִּים בִּיבְנָאֵל לְבִנְיָה, וּבְתוֹכָם נִכְנָסָה גַם הָאֲדָמָה שְׁלִי, וְהַפְּרוֹצְדוּרָה לְהַפְּךָ אֲדָמָה חֻקְלָאִית לְבִנְיָה הִיָּתָה סַחֲבַת גְּדוּלָּה מְאֹד כְּמוֹ כָּל הַבִּירוֹקְרַטִיָּה וְכוּ', וְהָאֲדָרִיכָל שְׁעָשָׂה לִי אֶת הַתְּכָנִית לַבֵּית-הַמְּדָרָשׁ עֲבַד מְאֹד קָשָׁה יוֹתֵר מִשָּׁנָה, וְדָחוּ אוֹתוֹ בְּלֶךְ וְשׁוֹב לֶךְ וְשׁוֹב הִרְבָּה פְּעָמִים, וְאֶכְזָבוּ אוֹתוֹ מִסְפָּר פְּעָמִים שֶׁהִבְטִיחוּ, שֶׁהֵנָּה הַכֹּל יִהְיֶה בְּסֹדֵר, כִּי קָבַל כְּמַעַט כָּל הַרְשִׁיוֹנוֹת וְכוּ', וּמֵה שֶׁכֵּן יִדְעֵנוּ, שְׁאַחַד אוּ שְׁנַיִם שָׁם לָנוּ רַגְלִים עַל כָּל פָּרֵט וּפָרֵט שֶׁל הַבְּנִיָּה, וְלֹא הִיָּה אֶכְפֵּת לוֹ לַעֲכַב אֶת הַפִּיכַת כָּל הָאֲדָמוֹת הַחֻקְלָאִיוֹת הַנִּי"ל לְבִנְיָה, הַעֲקָר שֶׁהָאֲדָמָה שְׁלִי לֹא תִקְבַּל הַתֵּר בְּנִיָּה, וְכֹךְ זֶה נִסְחָב כְּמַעַט שְׁנָתִים. וּכְשֶׁאֲנִי רְאִיתִי שֶׁזֶה עֲנִין שֶׁל סַחֲבַת שְׁסֵתָם סוֹחֲבִים אוֹתִי בְּכָל מִינֵי תְּרוּצִים וּפּוֹזִלְעַ שְׁטִיק... נִפְּל בְּרַעֲיוֹנֵי רַעֲיוֹן נִפְּלָא, הֵיָּוֹת שֶׁהַבֵּית הַקָּיָם עֲכָשׁוּ הוּא עַל אֲדָמָה שֶׁל בְּנִיָּה, וְלֹא נִצְלוּ אֶת כָּל הַשְּׁטָח, לְזֹאת הַצְּעָמִיתִי לְאֲדָרִיכָל, שְׁיִרְחִיב לִי אֶת הַבֵּית מִן הַצַּד הַשְּׁנַיִ הֵיכָן שָׁזוּ אֲדָמָה לְבִנְיָה, וְכֹךְ לְכָל הַפְּחוֹת אוֹכַל לְהִרְחִיב אֶת בֵּית-הַמְּדָרָשׁ לְכָל הַפְּחוֹת פִּי שְׁלֹשָׁה, וְיִהְיֶה מְקוֹם יוֹתֵר, וְכֵן יִהְיֶה עֲזָרַת נְשִׁים וְחֲדָר קַבְּלַת קֹהֵל מְרַחֵב וּמְכַבֵּד וְלֹא בְּצַפִּיפוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

לְזֹאת הֵנָּה אָנִי פּוֹנֶה אֵלֶיךָ, יַעַן שֶׁבְּשָׁבוּעַ הַבֹּא, בְּעֲזָרַת הַשָּׁם, אֶהְיֶה בְּאַרְצֵךְ, וּמְאֹד רְצִיתִי לְהַפְּגֵשׁ אֶתְךָ וְעִם הָאֲדָרִיכָל בְּיַחַד, וְיִרְאֶה לְךָ בְּדִיוֹק אֶת כָּל הַתְּכָנִיוֹת, וְשֶׁאֲתָה תְּכַנִּיס אֶת זֶה בְּעֵבּוּרִי לְבַקֵּשׁ רְשִׁיוֹן בְּנִיָּה, כְּמוֹכֵן שְׁאֲנִי מוֹכֵן לְשֵׁלֶם לְךָ עַל הַטְּרַחָה, וּמְלַבֵּד זֹאת לַעֲשׂוֹת בְּבֵית-הַמְּדָרָשׁ אֵיזָה זְכָרוֹן לְאַחִיךָ ז"ל, וְתִאֲמִין לִי, שָׁזוּ זְכוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד מְאֹד, שְׁאֵינִי צָרִיךְ לְהַסְבִּיר לְךָ מֵה זֶה מְקוֹם תּוֹרָה וְתַפְּלָה שְׁפִתוּחַ עֲשָׂרִים וָאַרְבַּע שְׁעוֹת בִּימְמָה, וְאֵין הָאוֹר מִתְּכַפֶּה

שם כָּלֵל, רק תמיד מוֹצְאִים כְּמָה אֲבָרְכִים או לְלַמַּד או לְהַתְפַּלֵּל, תהלה לָאֵל, יש לְנוּ מַגִּינִים בְּעָרְב וּבִבְקָר וְגַם מַגִּנֵּן וְחִיקִין, וְכוּלֵּל שְׁלוֹמֵדִים שְׁמָה עַד שְׁעָה שְׁלֹשׁ, וְעַל-פֶּן מְלִבֵּד הַשָּׁכָר הַגִּשְׁמִי, הַשָּׁכָר הַרוֹחֵגִי הוּא לְאִין עֲרֹךְ כָּלֵל, כִּי יִהְיֶה לָךְ חֵלֶק בְּהַתוֹרָה וְהַתְפִּלָּה שְׁיִלְמְדוּ בְּמָקוֹם שְׁאֲנִי רוֹצֶה לְכַנּוֹת, וְעַל-פֶּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אִם אֶפְשֶׁר לְהַפְגִּישׁ בְּיוֹם חֲמִישִׁי הַכָּא בְּיַבְנָאֵל, כִּי בְּיוֹם רְבִיעִי יֵשׁ לִי יֶאֱרָצִיט עַל אֲמִי ע"ה, וְעַל-פֶּן קִבְעָתִי עִם הָאֲדָרִיכֵל לְיוֹם חֲמִישִׁי, וְאִם אֶפְשֶׁר שָׁגַם אֶתָּה תְּבוּאָה, וְנֹשֵׁב בְּיַחַד וְנִרְאָה אִם אֶפְשֶׁר לְבַצֵּעַ אֶת זֶה, אֶהְיֶה לָךְ אֲסִיר תּוֹדָה גְּדוֹל עַל זֶה.

נָא לְהַשִּׁיבֵנִי אִם קִבְלָתָ אֶת הַהִזְמָנָה, רק תֹּאמַר לִי בְּאִיזוֹ שְׁעָה אֶתָּה יְכוּל לְהַתְפַּנּוֹת לְבוֹא לְיַבְנָאֵל, בְּאִפְּן שְׁאֶקְבַּע גַּם עִם הָאֲדָרִיכֵל לְאוֹתָהּ שְׁעָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרנ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נח, כ"ח תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי הַיּוֹם בְּבִקְרָתְךָ אֶת מְכַתְּבֶךָ וְאֶת הַתּוֹצְאוֹת שֶׁל הַמְשַׁפֵּט וְכוּ', וְתֹאמִין לִי שֶׁהֵייתִי עַר עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר, וּמְאֹד בְּקִשְׁתִּי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ עֲלֶיךָ וְעַל כָּל הָעוֹנֵינִים שְׁלָנוּ, וּמִמֶּשׁ בְּכִיתִי לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — לְמָה כָּל דְּבָר קִטְן שְׁאֲנִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל הוֹלֵךְ לִי כָּל-כֶּף קָשָׁה, וְהַסְמִיךְ-מ"ם מְתַפְשֵׁט לְאָרְכוֹ וּלְרַחְבוֹ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט, וְאִי אֶפְשֶׁר לְזוּז יְמִין או שְׁמָאל וְכוּ' וְכוּ', וְכָל מִינֵי אִיוִמִים מְאִימִים עָלֵי וְכוּ' וְכוּ', וּמְלִבֵּד זֹאת שְׁלֵא חֲסֵרוֹת לִי צְרוֹת מִבְּפָנַי, אֲשֶׁתִּי תַחֲיִי אֵינָה חֲשָׁה בְטוֹב וְכוּ'... וְלִכֵּן אֲנִי לוֹקַח אוֹתָהּ עִמִּי לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה שְׁנִתְפַּלֵּל בְּמָקוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר שָׁם בּוֹדָאֵי נִזְכָּה לְפַעַל יְשׁוּעָה, מְלִבֵּד זֹאת יֵשׁ לִי צְרוֹת צְרוּרוֹת

נוספות וכו', (אֲשֶׁר קָשָׁה לִי אֲפֹלוּ לְכַתֵּב בְּכַתֵּב, צְרוּת וַיִּסּוּרִים מְרוּרִים עַד מְאֹד), עִם כָּל זֹאת לְמַדְנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׁצַרִּיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַע עוֹלָם וְלֹא לְהִשָּׁבֵר. אֲדַרְבֵּה לְרֹאוֹת אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שְׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ, כְּמוֹ שְׁאֲנוּ אוֹמְרִים בְּתַפְּלָה בְּכָל יוֹם: "וְעַל נִסֶּיךָ שְׁבַכְּל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבַכְּל עֵת עָרַב וּבִקְרַ וְצִהְרִים, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חֲסֵדֶיךָ", וְכַמְעַט שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר לְעַבֵּר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּלִי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה מֵה שְׁאֲנִי עוֹשֶׂה, מְלַבֵּד הַצְּרוּת וְהַחוּבוֹת שֶׁנִּתְקַעְתִּי בְּזֶה, שְׁאֲנִי בּוֹנֵה אֶת הַמְּקוֹנָה, וְאֲנִי מִפְּקִיר אֶת עֲצָמֵי מִמֶּשׁ בְּהַפְּקָרוֹת, וְלֹא אֲכַפֵּת לִי שׁוּם דָּבָר, אֲלֹא נִסְכָּם אֲצִלִּי, שֶׁהַמְּקוֹנָה מְכַרְחָה לְהִיּוֹת גְּמוּרָה, וְשֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם יִהְיֶה הַכְּפָרָה שֶׁל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דָּבָר, אֲפֹלוּ שְׂיִקְרָא אוֹתִי לְדִין תּוֹרָה וְכוּ' וְכוּ', שְׂיַעֲשֶׂה מֵה שְׂיִרְצֶה, לֹא יוֹעִיל לְאֵף אֶחָד לְעַצֵּר אוֹתִי בְּזֶה, וְאֲנִי מְקוֹנֶה שְׁבַקְרוּב יִהְיֶה לָנוּ כְּבָר מְקוֹנֶה טְהוֹרָה מִשְׁלָנוּ, וְלֹא נִצְטָרֵךְ שׁוּם טוֹבוֹת מֵאֵף אֶחָד, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אֵין אָנוּ רוֹצִים לְהַנּוֹת כִּהְיָא זֶה מֵהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יַמְחֵ שְׁמוֹ.

... סֵפֶר לִי הַבְּקָר, כִּי כִפִּי שֶׁנִּתְנַדַּע לוֹ כָּל הָאֲדָמוֹת הַחֻקִּי לְאִיּוֹת נִהְפְּכוּ לְבִנְיָה, וּבְכָר שְׁלַחוּ לְכֻלָּם מְכַתְּבִים לְבוֹא וּלְקַבֵּל רִשְׁיוֹנוֹת לְבִנְיָה, אֲבָל עַל שְׁלָנוּ יֵשׁ הַתְּנַגְדוֹת גְּדוֹלָה, וְכִפִּי הַנִּרְאָה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְ... לְקַחוּ עוֹרֶךְ-דִּין, וַיֵּשׁ לָהֶם טְעֵנוֹת וְהַתְּנַגְדוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאֵמֶת זֶה שְׁטִיּוֹת, כִּי גַם אֲנִי יְכוּל לְקַחַת עוֹרֶךְ דִּין כְּנִגְדָּם, אֲבָל יַעַן שְׁשַׁלַּח לִי אֶת הַתְּכִנִּית לְבִנְיָה לְהִרְחִיב אֶת הַבֵּית וְאֶת הַבֵּית-מִדְרָשׁ (אֲנִי זֶה הַתְּכִנִּית יוֹצֵאת מִן הַכָּלָל בְּיַפְיָהּ, כִּי הוּא מְמַחֶה בְּתַחוּמוֹ מְאֹד מְאֹד), וְהוּא אוֹמֵר לִי מִפְּרָשׁוֹת, שְׁכִפִּי שֶׁנִּרְאָה לוֹ, אֵין שׁוּם סִבָּה שְׁלֹא יִתָּנוּ לִי רִשְׁיוֹן, כִּי הָאֲדָמָה פֹּה מֵהַצַּד הַזֶּה הִיא לְבִנְיָה, אֵף מֵאַחַר שְׁכָפְרָה סִדְרוֹ אוֹתוֹ כָּל-כָּף הַרְבֵּה פְּעָמִים, אֵינוּ רוֹצֶה וְאֵינוּ מְסַגֵּל לְהַסְתַּכֵּל בְּפִרְצוּפָם, לְכֵן הוּא מְבַקֵּשׁ מִמֶּנִּי שְׁאֲקַח עוֹרֶךְ-דִּין טוֹב, עוֹרֶךְ-דִּין מְמַחֶה לְבִנְיָה, שֶׁהוּא יִכְנִיס לִי אֶת הַתְּכִנִּית. וַיַּעַן שְׁדַבְּרַתִּי עִם ... וְאֲנִי מִבִּין וּמֵאֲמִין שֶׁהוּא פֹּעֵל וְכוּ', וּבְעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא יוֹכֵל לְהִלָּחֵם עַד שְׁאֲקַבֵּל אֶת הַרִשְׁיוֹן לְבִנְיָה, וְתִכְף-

ומיד זה ירוץ, כי זו לא הוצאה כל-כף גדולה. (פה תקבל רצוף מכתב ששלחתי לו עכשו למשרד שלו בבני-ברק), וטוב מאד שגם אתה תזרק מלה טובה, כי אני מוכן לשלם לו, ומאד רציתי לגמר את זה כל זמן שאני בארץ ישראל, כי תכף ומיד אחר קבלת הרשיון לבניה, אני רוצה להתחיל לבנות בזריות הכי גדולה בלי שום עכובים, באפן שלכל המאחר בחג הפסח כבר יהיה גמור, וזה אצלי עכשו יותר חיוני מהבית-מדרש הגדול, כי זה צריכים ממש עכשו, כי תהלה לאל, נכנסות עוד משפחות לגור, ואין מקום לזוו, ואפלו כשאתחיל לבנות את הבית-מדרש הגדול, זה יקח לכל הפחות שנתים, כפי שאני מביין, ומה נעשה עד אז?! יכנסו עוד המון משפחות, ופשוט אין מקום לזוו, אין עזרת נשים וכדומה, וכך לכל הפחות יהיה מקום לתפלה ומקום לכולל, כי עשה תכנית מאד מאד יפה, וכן חדרי שנה לאורחים למעלה וכו' וכו'... ועל-כן אם אתה יכול לבקש אותו שיבוא ביום חמישי הבא, כי הזמנתי אז גם את ... וביחד נשב ונמסר לו את כל התכניות, והוא יגיש את זה, מה טוב ומה נעים.

מה אמר לך! כל הענין כבר עולה על גדותיו וכו', כל-כף הרבה צרות ויסורים ובעיות שעושה לנו הסמ"ד-מ"ם, ימח שמו, כבר אי אפשר לסבל, הנה בוכה לי ... גרו יאיר, שנתקע בחובות עצומים בענין ההסעה לילדים בטבריה, והנה זה בוכה לי, שאינו יכול כבר להחזיק את החדר בבית שלו, ואלו בוכים שאין להם גן לבנות וכו' וכו', ואני יושב פה מסבב בצרות וביסורים ובחובות וכו' וכו', וצריכים להסביר פנים לכלם... לחזק ולאמץ את כל נשברי רוח... לבלות שעות על גבי שעות עמם (פידוע לך כמה זמן זה לוקח וכמה עצבים) וכלם חושבים שממש אני יושב על שק מלא זהובים בלי דאגות וכו' וכו', ויש אצלי בית חרשת של התחזקות... עם כל זאת ברוך הוא וברוך שמו הקדוש-ברוך-הוא עוזר לי תמיד להתחזק ולחזק את אחרים וכו' וכו', ומי יודע, אוילי צריך לעבור עלי כל-כף וכו' וכו', כדי שיהיו דבורים לחזק את אחרים, ולהבין ולהשפיל את הצרות שיש בעולם, כי מה שאני

שׁוֹמַע בְּיוֹם אֶחָד, אָדָם אַחַר הָיָה יָכוֹל לְהַשְׁתַּגֵּעַ, רַק לְשִׁמְעַ מֵהַצָּרוֹת,
וּמִכָּל שָׁפָן שְׂאֲנֵי צָרִיף לְחַיּוֹת עִם זֶה, וְאֲנִי מִכְּנִיס אֶת עֲצָמֵי בַצָּרוֹת
שֶׁל זוּלָתִי.

מָה עוֹשִׂים בְּעֵנִין הַחֲדָר "יִלְדֵי חַן" לְמִצַּא מְקוֹם, וְכֵן בְּעֵבוֹר
הַגֵּן "בֵּית פִּיגָא" לְמִצַּא גִּנְנַת טוֹבָה וּמְקוֹם טוֹב, מָה עוֹשִׂים בְּעֵנִין
... כְּדֵי לֹא לְאַבֵּד אוֹתוֹ, כִּי חֲבַל, כִּי עֲכָשׁוּ רַק תִּרְאָה כַּמָּה מִשְׁפָּחוֹת
חֲדָשׁוֹת הַתְּחִילוּ לְהַכְּנִיס שָׁם, וְהַעֲקָר זֶה הַחֲנוּף, אִם יִהְיֶה לָנוּ מִכְּנֶה
מִשְׁלָנוּ לְחֲנוּף, זֶה יַעֲזֹר וַיִּתְרֵם הַרְבֵּה לְהַצְלִיחַת קְהֵלְתָנוּ.

הַהֲכָרַח לִי לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ מֵהַטְרָדָה שְׁנִכְנֶסָה לִי עֲכָשׁוּ.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרנא.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם וַיְהַבְרָךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נַח, כ"ח תְּשׁוּרֵי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי עֲכָשׁוּ אֶת הַפֶּאקֶס מִמֶּךָ, אֵל תִּדְאָג, כְּשֶׁאֲבוֹא
אֲשַׁלֵּם לָךְ אֶת כָּל הַחֻבוֹת שְׂאֲנֵי חֲזֵב לָךְ מֵעֵנִין הַחֲלוֹת וְהַיִּין, וְהַכֵּל
יִהְיֶה עַל נִכּוֹן.

אוֹדוֹת הַהֶסְעָה, בְּיָדָאֵי זוֹ בְּעֵינָה רְצִינִית, וְאֲנִי יוֹדֵעַ מָה לִּיעֵץ
לָךְ, וּמִי יִתֵּן, שְׂאוּכַל לְקַנּוֹת מִיְנִיבוֹס מִשְׁלָנוּ, וְזוֹ תִהְיֶה יְשׁוּעָה גְדוֹלָה
מֵאֵד, וַיִּצְטָרְכוּ רַק גֵּהָג, וּבְזֶה נִפְטָר אֶת כָּל הַבְּעֵינָה אַחַת וְלִתְמִיד.
וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה יָכוֹל לְהַתְּוֹדַע כַּמָּה עוֹלָה מִיְנִיבוֹס — מָה טוֹב וּמָה
נְעִים.

הַעֲקָר רֵאָה לְחֻזַק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִיְנֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהַמְשִׁיךְ
לְלַמֵּד וְלְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ וַיְהַבְרָךְ, כִּי רַק זֶה מָה שִׁישָׁאָר מֵאַתָּנוּ, כְּמֵאַמֵּר
הַתְּנָא הַקְּדוּשׁ (אֲבוֹת, פָּרָק ו, י): אֵין מְלוּיִן לוֹ לְאָדָם לֹא כְּסָף וְלֹא זָהָב

וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשֵׂים טוֹבִים לְבַד; בְּחֶסֶד וּבְתַבְרָה, אָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֶמֶת כְּזֶה, רַבִּי נִפְלֵא כְּזֶה, כְּזֶה בְּעֶצְמוֹ רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֻלְקָנוּ וּגְוַרְלָנוּ.

בְּמָה שְׂפַתְכֶם לִי, שְׂאֵתָה מְאֹד נִהְנֶה, שְׂבַנְךָ לֹמֵד בְּחֶדֶר "יִלְדֵי חַן", וּמִצְלִיחַ שָׁם, מִמַּשׁ הַחֲחִיטָה אוֹתִי וְכוּ' וְכוּ', אָנִי יוֹדֵעַ בְּמִקְוֹמוֹת אַחֵרִים שֶׁיֵּשׁ לְהוֹרִים צְרוּת צְרוּרוֹת — הֵן בְּעֵינַי חֲנוּךְ, וְהֵן בְּעֵינַי הַסְּעוֹת, וְהֵן בְּעֵינַי פְּרֻנְסָה וְדִירוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּפֶה אָנוּ מְשַׁתְּדָלִים שֶׁיְהִיָּה הַטוֹב בְּיוֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', רַק שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עֵינָיו לְטַשׁ וְשֵׁנָיו חָרַק לְכָל דְּבָר שְׂבַקְדָּשָׁה, עַד שֶׁלְעֵתִים נִכְנָסֵת בִּי מִחֲשָׁבָה, מָה הִיָּה חֶסֶד לִי אִם הִיִּיתִי יוֹשֵׁב בְּתוֹךְ הַד' אֲמוֹת שֶׁל הַלְּכָה, וּגּוֹמֵר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁהִתְחַלְתִּי: פְּרוֹשׁ עַל הַזֶּהָר וְעַל הַתְּקוּנִים, וְעַל הַ"לְּקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְעַל "סֵפֶר-הַמְּדוּת", וְעַל כָּל כְּתָבֵי הָאָרֶז"ל, וְעוֹד הַמּוֹן סְפָרִים, אֵינִי מְכִיר אֶת אֵף אֶחָד, הַסְּפָרִים גְּדֻפְסִים וְהוֹלְכִים בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלִי אֵין עֶסֶק עִם אֵף אֶחָד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתַּפְלֵל עֲלֵיכֶם שְׂתַצְלִיחוּ, וּמִי שְׂאֵמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֵאמַר לְצְרוּתֵי דֵּי, שְׂכַבְרֵ אֲזָכָה לְצֵאת מֵהַפַּח יְקוּשׁ שְׂנַכְנִסְתִּי בּוּ.

נָא לְהוֹדִיעֵנִי אֵיזָה שֵׁם נָתַן ... לְבַתּוֹ, וְכֵן אִם אֲשַׁתּוּ שָׁל ... כְּבָר יִלְדָה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרנב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם וּבְתַבְרָה, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֶדֶר נַח, כ"ח תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִּלְיוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", הַגָּרִים בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם

וַיַּעֲלֵם מִפֶּלַע צָרָה וְצוּקָה, וּמִפֶּלַע נִגְעָה וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם מאד מאד, ובפרט
עכשו, שמתחילים לילות החרף הארזים, שאז הוא הזמן הכי טוב
לדבק את עצמו בו יתברך. ורבנו ז"ל גלה לנו את הדרך הנוראה
ונפלאה מאד של תפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו על-פי
משנת: "הנעור בלילה והמהלך בדרך יחידי" (עין לקוטי מוה"ר, חלק
א, סימן נב), שאז ניקא בלילה יכולים לצאת בחוץ בשדה ועל ההר
להתבודד עצמו עמו יתברך, ולשיח ולספר לפניו יתברך את כל
אשר עם לבבו, ולהמשיך על עצמו ערכות נעימות ידידות זיו
שכינת עזו יתברך, עד שיתבטל לגמרי במציאות, בסוד: "והמפנה
לבו לבטלה", שאינו חושב כבר משום דבר, רק ממנו יתברך, ומכל
הצרות והיסורים והמניעות והדחקות והעניות, הוא בורח רק אל
האין סוף ברוך הוא, "הרי זה מתחייב בנפשו", שנקלל במחייב
המציאות, שהוא הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, אשרי מי שזוכה לקיים
את זאת בכל לילה בתמימות ובפשיטות אפלו עשרים דקות לצאת
אל ההר, ולדבר עמו יתברך, ולשיח ולספר את כל אשר עם לבבו.
ואם הייתם יודעים את מעלת זה הענין, הייתם מתמידים בדבר זה
מאד מאד מדי לילה בלילה. ובאמת בשביל זה בעצמו פדאי לגור
ביבנאל, שיכולים לקיים בתמימות ובפשיטות את דברי רבנו ז"ל
לצאת בחוץ בשדה ובהר וכו', פי בעיר אין נמצאים שדה והר וכו',
ופה תכף-ומיד כשיוצאים מהבית, יש כבר שדה והר, ויכולים
להפליג לגמרי באין סוף ברוך הוא, ולבטל את כל ישותו לגמרי,
אשר על-ידי-זה נעשים פלי להמשכת השכינה בזה העולם, פי כל
אחד לפי מדת בטולו שמבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך
הוא, כמו-כן זוכה להפליג בנעם העליון, וממשיך על עצמו ערכות
ידידות נעימות זיו שכינת עזו יתברך, אשרי מי שרגיל בזה תמיד!

נא ונא ראו להחזיק את עצמכם ביחד, פי אי אפשר להמשיך
על עצמו ערכות ידידות זיו שכינת עזו יתברך, פי אם פשמחזיקים
את עצמם ביחד באהבה, אחוה ורעות. והאריז"ל הזהיר את

תלמידיו מאד מאד על דבר זה, שתהיה אהבה, אחוה ורעות בין כל התלמידים, והאחד ידון את השני לכף זכות, ועל ידי זה זכו לקבל ממנו הרבה. ובאמת עליכם לדעת, כי על כל אחד ואחד מאנשי שלומנו בלי יוצא מן הפלל עובר מה שעובר, כי הסמ"ך-מ"ם אורב על כל אחד ואחד מאתנו לעקרנו משרשנו והוא רבנו ז"ל, ועושה כל מיני פעולות שבעולם להחליש את דעתנו, ולהכניס בנו חלישות הדעת, כאלו זה חייב לי וכו', ובשבילו אני נראה כן וכו', ואם לא הוא הייתי מצליח וכו', וכדומה כל מיני פתוים שמכניס בלב האדם לשברו ולעקם את לבו לגמרי, עד שיהיה מלא קשיות ועקממיות עליו יתברך ועל זולתו. ובאמת צריכים למסור את נפשו מאד מאד על דבר זה — לדון את כל בר ישראל לכף זכות, ובפרט החברים המקרבים אל הצדיק האמת, הם צריכים למסור את נפשם ביותר על דבר זה, כי עליהם אורב הסמ"ך-מ"ם יותר מכלם.

ולכן ראו, אחי ורעי היקרים, מה לפניכם! ותתאמצו להחזיק את עצמכם יחד, ובפרט בלילי שבתות תתחילו לקיים עוד פעם "ענג שבת", להתאסף בכל ליל שבת בבית של אחד מאנשי שלומנו (בכל שבוע בבית אחר), ולבלות אז בשירות ותשבחות אליו יתברך, שירי שבת-קדש, ולדבר דברי תורה מהעצות הקדושות והיוצאים ונובעים מהנחל נובע מקור חכמה זי"ע, אשר רבנו ז"ל אמר, אשר בליל שבת יכולים לבוא להשתוקקות וכסופין כאלו אליו יתברך, עד שיעבר לו כל הלילה, ולא ידע להיכן נעלם, מרב הדבקות והאור שיכולים לזכות אז. ומה הנ"ת ז"ל אמר, שבלייל שבת יש התעוררות כמו בליל כל גמרי. ועל כן ראו לחדש את ההנהגה הטובה שנהגתם בשנה שעברה, שבכל ליל שבת להתועד כל אנשי שלומנו ביחד באיזה בית של אחד מאנשי שלומנו, ולשמח יחד, ולדבר מעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, וזו תהיה לכם תועלת על כל השבוע, ובזכות שבת נשפע על האדם שפע רוחני ושפע גשמי על כל השבוע.

נא ונא ראו למסור את נפשכם על מדת השמחה, לשמח בו יתברך. ובאמת אין לנו יותר טוב משמחה, מלשמח שזכינו להברא

מזרע ישראל, ולא עֲשָׂנוּ גוֹי, אֲשֶׁר הַשְׁמַחָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַשְׁמַחוֹת, וְהַשְׁמַחָה הַזֹּאת מְרַחֶבֶת אֶת הַמַּחֲזִין וְהַדַּעַת לְלַמַּד תּוֹרָה, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְלַמַּד תּוֹרָה, כִּי אִם כְּשֶׁאֲדָם שְׂמַח, וְכִשְׁאֲדָם שְׂמַח, אֲזִי מֵחוּ מִתְרַחֵב מְאֹד, וְזוֹכָה לְהַבִּין וְלַהֲשִׁיב לְבַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלַהֲפִיף אֶמְרוּ דוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת עַל הַדּוֹאֵג, מְרַמֵּז מֵאֲמָרָם ו"ל (סְנֵהֲדִין קו): "דוֹאֵג אֵין תּוֹרָתוֹ אֵלָא מִשְׁפָּה וְלַחֲוִין"; הֵינּוּ מִי שֶׁהוּא דוֹאֵג, אֵינוּ זוֹכָה לְהַרְגִישׁ אֶת נֶעֱם הַתּוֹרָה, וְהַכֵּל הוּא מִשְׁפָּה וְלַחֲוִין. וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף עַל דְּבָרֵיהֶם, שְׂזָה גַם (שֵׁם ז): "דוֹאֵג אֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא"; הֵינּוּ מִי שֶׁדוֹאֵג תָּמִיד בְּדַאֲגוֹת, אֵין לוֹ שׁוּם חֵלֶק בְּרוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא חֵלֶק הָעוֹלָם הַבָּא; כִּי רַבְּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), שֶׁאֲדָם צָרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לַיָּדַע, שֶׁכָּל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, הַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, כְּדִי לְמַרְקַע עֲוֹנוֹתָיו וְלִזְכְּוֹ, כְּדִי שִׁיזְכָּה לְהַכְּלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְזֶה בְּעֲצָמוֹ תַעֲנוּג וְשִׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא, עֵין שֵׁם; וְעַל-כֵּן מִי שֶׁדוֹאֵג תָּמִיד, אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, הֵינּוּ לְהַרְגִישׁ כֶּאֱן אֲשֶׁר כָּל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, וּמְרִים וּמְרוֹרִים לוֹ כָּל חַיּוֹ. וְאוּלַי יֵשׁ לוֹמֵר, שְׁגַם זֶה מְרַמֵּז בְּמֵאֲמָרָם ו"ל (שֵׁם זג): "דוֹאֵג עַל-יָדֵי לְשׁוֹנוֹ נִטְרָד לְגִיהֲנוּם"; כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל מִי שֶׁדוֹאֵג, הוּא מִפְּקִיר אֶת לְשׁוֹנוֹ, וּמְדַבֵּר אֶת כָּל הָעוֹלָה עַל רִחוּוֹ, וְעַל-יָדֵי-זֶה גּוֹרֵם לְעֲצָמוֹ גִּיהֲנוּם עוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה וְנִטְרָד וְכוּ', וּמְרַגֵּשׁ כָּל מִינֵי מְרִירוֹת וְצָרוֹת וְיִסּוּרִים.

וְעַל-כֵּן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְחַזֵּק אִישׁ אֶת רַעְהוֹ, הַעֲקֵר לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְרַקֵּד אַחַר כָּל תְּפִלָּה וְתַפְּלָה, וְלַהֲיִיּוֹת מְשֻׁנָּה פְּרִיילִיךְ, הֵינּוּ שִׁמְחָה מְשֻׁנָּה, זֹאת אוֹמְרַת לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק שְׂמַחִים וְעֵלְיָזִים. וְרְאוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם עַל נִקְדַּת הַשְׁמַחָה, וְלִשְׂמַח אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ, וְעַל-יָדֵי-זֶה יִתְבַּטְּלוּ מִכֶּם כָּל הַדַּאֲגוֹת, וְתַרְגִּישׁוּ טַעַם עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְתוֹכְלוּ לְלַמַּד תּוֹרָה בְּהַתְמַדָּה וּבְשִׁקִּידָה רַבָּה. וּבְאֵמַת אֵין עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִתּוֹרָה, כִּי אֶפְלוּ מִי שֶׁדְּבוּק כָּל הַיּוֹם בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַהֲכָרַח לוֹ שִׁיְהִי קְבוּעַ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שִׁיִּקְבַּע לְעֲצָמוֹ שְׁעוּרִים

קבועים במקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך, זהר ותקונים וכו' וכו', אשר מכל למוד ולמוד נעשים תקונים גדולים למעלה, ונדבך מחו ודעתו לקבל בו אור האין סוף ברוך הוא.

ראו לבקש הרבה ממנו יתברך עלי, שאזכה לצאת מכל צרותי בין בגשמיות ובין ברוחניות, ואהיה לכם אסיר תודה על זה מאד, והקדוש-ברוך-הוא שאמר לעולמו די, יאמר לצרותי די, שפכר אזכה לבוא ולגור בארצנו הקדושה בקביעות, ולצאת מכל החובות הגשמיים והרוחניים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרנג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ט תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה אל ... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד שמחתי לשמע הטוב מכם.

אודות שאלתכם בענין קניית הדירה אצל ... זה רעיון נפלא מאד, כי לא תצטרכו להשקיע הרבה, כי רב הפסד יהיה המשכנתא, ועל-כן תזדונו תכף-ומיד בזה ותצליחו. והנני מצוה את ברכתי עליכם שתצליחו לבנות בית משלכם ביבנאל עיר ברסלב, ולא תצטרכו לגור בשכנות.

נא ונא ראו לשמר על עצמכם מאד מאד, ולחיות על-פי דיני התורה. וראוי לכם ללמד הלכות נדה טהרת המשפחה, אשר מאד חמור הדבר, וזה בכריתות, השם ישמר, ותשמרו את עצמכם לא לריב, חס ושלום, ביניכם, אלא תשתדלו להבין אחד את השני, ותעשו כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה שלום ואהבה אחוה ורעות ביניכם, כי זה היסוד והעקר בקיום ביתו של האדם, וכשיש שלום ואהבה ושמחה בבית, אז האוירה לגמרי אחרת. ועל-כן ראו לשמר על דבר זה מאד מאד לדון אחד את השני לכף זכות, ולא לריב

בשום פנים ואפן, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר הסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם, שיהיו מריבות בביתו של אדם, כדי להכשילם על ידי זה בעברות חמורות, חס ושלום, על-פן אתם צריכים להתחזק יותר ויותר בשמחה ובאהבה, ולגור ביחד בלי שום מריבות או ופוחים, ותשתדלו להסתדר בכל מיני אפנים שבעולם, ובזכות זה תזכו לבנים חיים וקיימים.

ואתה ... ראה להכניס את עצמך יותר ויותר במדת השמחה, כי כל הקטנות והירידות והחלישות הדעת שעוברים עליך, זה בא לך רק מחמת עצבות ועצלות וכו', שנטבעה בכל נפש, וזה עקר עבודתו כל ימי חייו — לזכך את נפשו, שיזכה להגיע אל מדת השמחה, כי השמחה היא כלי להמשכת ערבות נעימות ידידות זיו חיות שכנית עזו ותברך. וכשתהיה תמיד בשמחה, אז לא יהיו לך שום בעיות כלל — לא בגשמיות ולא ברוחניות, וכל הצרות והבעיות באות לאדם רק מחמת חסרון השמחה. ועל-פן ראה לשמח מאד מאד, ובפרט שיזכה אותך הקדוש-ברוך-הוא עם אשה טובה וכו' וכו', ואתה צריך לדון אותה לכף זכות, כי היא לא למדה הרבה ביהדות, ועל-פן מה שהיא אינה יודעת ראה ללמדה, וטוב מאד, שתלמדו ביחד הלכות, למען תדעו את דרכי הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרנד.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר נח, כ"ט תשרי ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם אתה ואשתך, ותהיו שמחים ועליזים על נעם חלקכם על אשר בנחל שם חלקכם

וגורלכם, ואתם זוכים ומזפנים את הרבים בהדפסת ספרי רבנו ז"ל, אשר אין ערף אליה, ואין מלים בפי להסביר לכם את גדל העסק הקדוש והנורא הזה, אשר היא זכות הרבים לדורות עולם. ומהרנ"ת ז"ל הנה היחידי מבין כל תלמידי רבנו ז"ל, שהבין אשר אי אפשר להמשיך את אורו הגדול של רבנו ז"ל בכל העולם כלו, כי אם על-ידי הדפסת ספריו הקדושים. ועל-כן עסק בזה במסירות נפש הכי גדולה, ואף שהיה עני גדול, ולא היה לו אפלו לצרכי ביתו, והיה צריך ללוות על שבת-קדש וכו', וכו', עם כל זאת מסר את נפשו להדפיס את הספרים הקדושים, ודיקא על-ידי-זה נשאר אורו של רבנו ז"ל עד דורותינו אלה, וימשך עוד עד סוף כל הדורות, כי המשיח יגלה את דעת רבנו ז"ל בכל העולם כלו. ופעם אחת דברו אנשי שלומנו מענין כסף וכו', ומה יכולים לעשות עם כסף וכו', ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל בצחות, ואם אני הייתי יודע את מקום הכסף הייתי שם קדם לכלכם... כאומר שהוא יודע מה לעשות עם כסף, כי היה מדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, ומפיצם בזול גדול. ובאמת רואים בחוש, איך שכל דבר רבנו ז"ל הוא רק על-ידי הדפסת ספריו הקדושים, וכמעט שאין אחד מאנשי שלומנו, שכל התקרבותו לא היתה, כי אם על-ידי איזה ספר, ובכל הדורות היה כן, ובפרט בדורותינו אלו, ובפרטי פרטיות בשנים האחרונות הקונטרסים והספרים החדשים עושים נפשות רבות לדרך רבנו ז"ל, ותהלה לאל, נתרבה הקבוץ הקדוש והנורא של חסידי ברסלב עד מאד, והכל הודות ההדפסה שאתם זוכים ומזפנים את הרבים ומדפיסים את הספרים, ועל-כן ראו להמשיך בזה, ותתחזקו ביותר, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אתכם, אדרבה ראו לחשב מחשבות איך להדפיס ספר אחר ספר, והקדוש-ברוך-הוא ימשיך לכם שפע דקדושה, שלא תצטרכו למתנת בשר ודם, ותצליחו בכל אשר תפנו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתהיו בריאים, ותרוו רב נחת מהילדים, ויהיה בביתכם תמיד שמחה וששון ושלות הנפש, ותזכו לישוב

אֲשֶׁר י"ז תרנה בנחל רכא

הדעת אמתית בלי שום בלבולים, ותזכו לחזות בנעם הנו"ה ולבקר בהיכלו תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

מאד רציתי לדעת מה סכם עם ... בענין המאכלים בסעדה ביום ג' בלילה, וכן שאני רוצה שיקח בשר מהשוחט שלנו ר' ... ואם אתה לא יכול לקשר עמו קשר, אולי ... יוכל.

י"ז תרנה.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר נח, א' דראש חדש חשוון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

עכשו רק קבלתי מכתבך, דברתי עם ... והכל כבר מסדר, אני מקנה כף, כי אני רוצה שביאו לי בשר, כי אני אוכל שום בשר רק או משחיטת ... או כאן יש לי שוחט פרטי, ועל-כן אני רוצה בכלל שיהיה בסעדה בשר אלא דגים, כף אמרתי ל... ואני מקנה שיעשה רצוני.

אודות ה'תוף הנחל', תשאיר את זה כף כמו שהוא.

בעוד שעה או שעתים אני רוצה לשלח לך דרך הפקס קונטרס חדש "יום השנה", וזהו קונטרס גדול, אם אפשר להדפיסו עד ה'ארציט — מה טוב ומה נעים, ואם לא, אזי יהיה כבר אחר-כך, כי הוא קונטרס מאד מאד יפה.

ראה להכין גר בתוף הפקסמיליה שלך, כי זה תרבה עמודים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נח, א' דְּרֵאש־חֵדֶשׁ חֲשׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר ...
נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ, וּבִפְרֹט שְׁסֻדְרָת בְּעִנְיַן הַגֵּן וְהַחֲדָר.

מָה אִמַר לָךְ! זֶה הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים, שְׁנֹזְפָה לְבֵית-סֵפֶר לְכַנּוֹת
וְתַלְמוּד-תּוֹרָה לְכַנּוֹת מִשָּׁל עֲצֻמְנוּ, וְלֹא נִצְטַרְךָ טוֹבוֹת מֵאַף אֶחָד,
וְכֵן אֶת הַמְקוּוֹה שֶׁלֹא נִצְטַרְךָ טוֹבוֹת שֶׁל הַסֵּמ"ף-מ"ם, אֲלֹא הַכֹּל
שִׁיְהִיָּה שְׁלֵנוּ, כִּי דָבָר שְׁתִּלוּיִים בְּאַחֲרִים סוֹכְלִים צְרוֹת וַיְסוּרִים
וּמְרִירוֹת וּבְזִיוּנוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן מָאֵד מָאֵד אֲנִי שְׂמַח לְשִׁמְעַע
בְּשׂוֹרָה מְשֻׁמַּחַת, וּבְזִכּוֹת זֶה שְׁאַתָּה עוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר בְּאַמוּנָה, עוֹד
תִּזְכֶּה לְרֵאוֹת דְּבָרִים נִפְלְאִים מָאֵד, וְהַדִּירָה תִּהְיֶה שְׁלָךְ, וּבְנֻדְאֵי
צְרִיכִים עוֹד לְבַקֵּשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי גִדֵּל הַקְּטָרוּגִים שֶׁל
הַסֵּמ"ף-מ"ם — אֵינִן לְתֹאֵר וְאֵינִן לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרֹט הַמְּסִירוֹת
שְׁמֹסֵר אוֹתָךְ, אֲשֶׁר הוּא פְּשוֹט מְסוּר, וְאֵיךְ יְכוּלִים לְסַמֵּךְ עַל כְּשׂוֹת
הַמְקוּוֹה שֶׁלוֹ וְכוּ', הֶעֱקָר מָה שְׁאַנְחֵנוּ צְרִיכִים עֲכָשׁוּ לְרֵאוֹת שְׁיִכְנַסוּ
מָה שִׁיּוֹתֵר מְשֻׁפְחוֹת מְרֻבּוֹת יְלָדִים, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלַי
שְׁפַע, שְׁנוּכַל לְגַלְגֵּל עִם עֶזֶר שְׁבַת לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְנִזְכֶּה לְדְבָרִים
טוֹבִים וַיְפִים בְּיִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נח, א' דְּרֵאש־חֵדֶשׁ חֲשׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... נְרוּ יְאִיר.

מאד מאד שמחתי לשמע, שאפה מתחיל לבנות, ויעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להתחיל ולגמר לבנות את הבנין שלך, ויהיה לך שם רק שמחות, ותוכל לבנות גם לילדיך שם דירות, ותהיה לך פרנסה בשפע, ולא תצטרך לטובות של אף אחד, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא פשאבוא להתחיל עוד פעם עם עזר שבת, וכן אקנה שאוכל לסדר עם ... מה שדברנו, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שפבר לא נצטרך לשום בריה שבעולם רק את הקדוש-ברוך-הוא הוא בעצמו, כי כשאריכים טובות מבשר ודם, אזי החיים הם ממרמרים מאד, וכמאמרם ו"ל (ביצה לב): 'המצפה לשלחן אחרים, עולם חשוף בעדו'.

הן ... והן ... שאלו אותי בענין הדירה, והמצלתי להם שילכו עמך ביחד, וכן ... אף לו יש ספקות וכו', איך שהוא אני מאד שמח שהתחלת, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא שתזכה גם לסימו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרנח.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר נח, א' דראש-החדש חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שייחיו.

הנה באתי לברך אתכם ברכת "מזל טוב" על הולדת בתכם מלכה תחיה, יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא, שתרוו רב נחת ממנה ומכל יוצאי חלצייכם, ותזכו להרחבה גדולה בין בגשמיות ובין ברוחניות, ובזכות זכות הרבים שאתם עוסקים בזה בבניית המקוה, יגן עליכם תמיד. ואין אתם יכולים לתאר ולשער כלל את גדל שכרכם בשמים, כי היכן שמעו בעולם, שתהיה עירה בלי מקוה, וברוך הוא ברוך שמו כי זכותם להיות שליחים טובים בעבור זה,

רכד אָשֶׁר י"ז תרנט — י"ז תרס בנחל

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שפּכּר אַזְכּה לראות בּמו עיני אַת גּמר בּנית המקנה, וּנעֶשֶׂה חֲנֻכַּת-הַבַּיִת יָפֵה מְאֹד.

המאחל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרנט.

בעזרת השם ותבְרָךְ, יום שלישי לסדר נח, א' דראש-חדש ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְרוּ יְאִיר.

פּה תִקְבַּל רְצוֹף קוֹנְטֵרס "יום השנה", שְׁאַתְמוֹל אַחַר הַצְהָרִים רַק חֲשַׁבְתִּי מִזֶּה, וְהַיּוֹם אַחַר הַצְהָרִים כְּבָר נִתְחַבֵּר וְהַדְפִּיסוּ אֶת זֶה, וְאִם אֶפְשֶׁר לְהַדְפִּיסוּ עַד יוֹם הַיָּאֲרֻצִּיט — מַה טוֹב וּמַה נְעִים, וְאִם לֹא, אֲזַי יִהְיֶה בְּפֶעַם אַחֲרָת. וּבְעֵינַי הַנִּקְוֵד שֶׁל הַתְּפִלוֹת, אִם יִהְיֶה קִשָּׁה לְכֶם לְהַבִּין, הֵם נִלְקָחוּ מִסְפָּר "מַעֲנֶה לְשׁוֹן" אוּ מִסְפָּר "לְקוּיֵי צָבִי", שֶׁהוּא סְפָר תְּפִלוֹת, גַּם שָׁמָּה יֵשׁ אֵלּוּ הַתְּפִלוֹת, וְהֵן תְּפִלוֹת יְשׁוּנוֹת שֶׁנִּפְּצוּ בְּכֹל תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַמְרָם בְּעֵת הַלִּיכָה אֶל קִבְר אָב אוּ אִם, וְעַל-כֵּן אִם יִהְיֶה קִשָּׁה לְכֶם לְהַכִּין אֶת הַנְּקֻדוֹת, אַתֶּם יְכוּלִים לְקַחַת אֶת זֶה מִשָּׁם, וְאֶת הַעֲמוּדִים הַסְּדָרוּ כְּפִי שֶׁתְּבִינוּ בְּעֲצָמְכֶם, כִּי יְכוּל לְהִיּוֹת עַל הַמְּכוֹנָה שֶׁלְכֶם יֵצֵא יוֹתֵר מִצְּמָצָם וְיוֹתֵר יָפֵה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו ותשפילו בכל דרככם.

המאחל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרס.

בעזרת השם ותבְרָךְ, יום רביעי לסדר נח, ב' דראש-חדש חשוון ה'תשנ"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים ... גְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי בִּבְקָר אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות וכו', יש אנשים שחתמו עלי פעם, ואני לא מצרף אותם למנין בשום פנים ואפן, ולדעתי, אין להם מחילה עולמית, כי אני אין לי עסק עם אף אחד, אני רוצה רק את הקדוש-ברוך-הוא, ומי שחותם עלי הוא חותם נגד הקדוש-ברוך-הוא, ובענין הסמ"ך-מ"ם, זהו רשע מרשע, לדעתי, זו התגלמותו של הסמ"ך-מ"ם בבן-אדם, והוא טמא מטמא מכשיל את הרבים ימים ושנים באסורי פרייתות, רחמנא לישזבן, ובאכילת נבלות וטרפות ובחלול שבת, ובנדאי אשתדל בכל מיני אפנים שבעולם להזהיר את כל אנשי שלומנו, שלא תהיה להם שום שיכות עמו, אבל צריכים לעשות את זה בחכמה, כי אתה יודע שאנשים הם טפשים גדולים מאד מאד, אדם שהוא זולל וסובא ואוכל בשר אצל כל מחלל שבת, אשר בנדאי הבשר הוא נבלות וטרפות, אדם שאף פעם אינו מתפלל במנין, אדם שהוא קל שבקלים, גנב ומוסר וכו' וכו', עליו אסור לדבר ואסור לפרסם, כי זה בכלל לשון-הרע... היתכן לדבר לשון הרע... ובשעה שבזה אותי באפן הכי גרוע והשמיץ אותי בכלי השופכין, זה הכל מתר... וזה טבע של בני-אדם, מה שהוא עושה חרפנות ביהדות, על זה אסור לדבר, כי זה לשון-הרע... אבל כשמתחילים לדבר, אז כלם בורחים ואומרים: תראה, הרי זה רב... אסור לדבר על רב... ולו מתר הכל, ודבר זה פלא מאד, וזה טבעם של בני-אדם, שהם ממש טפשים בדעתם, אף מה לעשות? צריכים לשחק עם החליל לכל אחד כפי רוחו, עם כל זאת אעשה כל מיני פעולות שבעולם לעקר את הטמאה הזו מביננו, כי אני רוצה אנשים הפוסחים על שני הסעפים, ראה לדוח האם הוא פתח כפר את המקנה? ומה בקשר לבית-הספר? ! אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף נזקה למבנה שלנו, ולא נצטרף להסתכל בפרצופם הטמא, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיכנסו לגור עוד הרבה משפחות, ואז יהיה לנו כח גדול, ולא נצטרף את טובת האפרים וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר! הנה יום והנה לילה, ולא נשאר

לְאָדָם רַק מַה שְׁזוֹכָה לַחֲטוּף בְּכָל יוֹם בְּדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ,
 אֲשֶׁר זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל. וְתֹאמִין לִי עַל-יְדֵי דְבִקּוֹת אַחַת בּוֹ יִתְבַּרְךָ,
 נִתְבַּטְּלוֹת כָּל הַשְּׁטוּיֹת הַלָּלוּ, כִּי מִי שְׁזוֹכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ,
 הוּא צוֹחֵק מֵהַכֹּל. וְאֲנִי רוֹאֶה בְּחוּשׁ, שְׁסוּף פֶּל סוּף יִבְנֶאֱל תַּתְּהַפֵּף
 לְעִיר בְּרֶסֶלַב, עַל אֵף שֵׁישׁ לְנוּ עֲדִין צְרוֹת צְרוּרוֹת מְבִית וּמְבַחוּץ,
 שֵׁישׁ מְסִיתִים וּמְדִיחִים, בְּפֶרֶט הַמְטַרְךָ ... שְׁאֲנוּ סוּבְלִים בְּזִיוּנוֹת
 גְּדוּלִים, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְקַנְהָ, שְׁגָם עַל צָרָה זֹ נִתְגַּבֵּר.

רֵאָה לְדוּחַ אֵיפֶה אוֹחֲזוּ ... בַּמְקוּהָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נַח, ב' דְּרֵאשׁ חֲדָשׁ חֲשׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
 מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נִרוּ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי בַתוֹךְ הַחֲגִים, וְלֹא הִיָּה לִי הַפְּנָאֵי אֲז
 לְהַשִּׁיבְךָ מִטְרְדוֹת הַחֲגִים.

הִנֵּה בְּמָה שְׁבִקְשָׁתָּ אֵת כָּל הַמְּסַמְכִים שֶׁל בֵּית-הַחֹלִים, כְּבָר
 שְׁלַחְתִּי לְךָ, וְיֹתֵר מְזֵה אֵין לִי, וְלַעֲשׂוֹת צְלוּמִים, הִנֵּה אֲנִי בָּא
 בְּשָׁבוּעַ הַבָּא לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְאֲנִי יְכוּל שָׁם לְהַבְדִּיק עַל-יְדֵי רוּפֵא
 מְמַחָה, כִּי כְּשֵׁישׁ קָר בַּחוּץ, הֶרְגַּל כּוֹאֶבֶת לִי מְאֹד, וּמָה גַם שֵׁישׁ
 סִימָנִים עֲמַקִּים בַּתוֹךְ הֶרְגַּל, וְאֶפְלוּ רוּפֵא פֶּשׁוּט יְכוּל לְרֹאוֹת אֵת זֶה,
 וְיֹתֵר מְזֵה אֵין לִי שׁוּם מְסַמְכִים, וְעַל-כֵּן מַה שְׁיִהְיֶה יִהְיֶה, תֹּאמִין
 לִי שְׂמָה שְׁשִׁיף לִי יְכוּא לִי, וּמָה שְׁאִינוּ שִׁיף לִי לֹא יְכוּא לִי, וְאֲנִי
 לֹא צְרִיף אֵת זֶה... אֵין לִי בְּזֵה הָעוֹלָם אֵף אֶחָד רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, כִּי מְאֹז שְׁזִכִּיתִי לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּהִיּוֹתִי בְּגִיל צְעִיר,
 הִיָּתֵה מְגַמָּה אַחַת לְפָנַי עֵינִי, רַק לְזִכּוֹת לְהַתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְלְהַפְלִיל בּוֹ לְגַמְרִי, וְעוֹד בַּחַיִּים חִיּוּתִי שְׁאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ

יִתְבַּרְךָ, וְזֶה הָיָה כֹּל כְּסוּפֵי מִימֵי יְלֻדוֹתַי עַד שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי, לֹא עֲזַבְתִּי אֶת דְּרָפֵי הַתְּמִימָה לְשִׁקָּד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְלִבְתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַד שְׁנֹסַפְּכֶם אֲצִלִּי לֹא רַק שְׁאֵנִי אֲזַכֶּה לְהַכְּלִל בּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲלֵא אֲחֻדִּיר בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֶת הַדַּעַת הַזֶּה, שְׁאֵין לְאָדָם רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִלְבַּד זֹאת הַכֹּל שְׁקָר, כִּי בִלְעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ הַכֹּל וְרַעוּת רִיחַ וְכוּ' וְכוּ', וּבְאֵמַת הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה, כִּי אֵין בִּלְעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ כֹּלֵל, וְאִפְלוּ אֵלֹו שְׁכַנְגַּד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵם גַּם-כֵּן מִמְּנוֹ יִתְבַּרְךָ בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, כְּדִי שִׁיְהִיָּה זֶה לְעַמַּת זֶה, כִּי אִם לֹא, הָיָה בְּטוֹל הַבְּחִירָה, וְזֶה מַעֲקָרֵי הַבְּחִירָה.

וְיַעַן שֶׁכָּל זֶה הוּא הַנְּקֻדָּה שְׁלִי, אֲזִי אֵינִי מִתְּפַעַל מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, יְהִיָּה מֵה שִׁיְהִיָּה וְיְהִיָּה אִיף שִׁיְהִיָּה, אֲנִי בְּאֶחַת — אֲגַלֶּה וְאִפְרָסֶם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְהַרְשׁוּת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְהַתְּנַגֵּד עָלַי וּלְדַבֵּר עָלַי כֹּל דְּבַר אֲסוּר וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל גַּם לִי יֵשׁ רְשׁוּת לְהַגִּיב וְלֹא לְהַתְּפַעַל מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ, כִּי כָּל מִתְּנַגֵּד שְׁמַתְנַגֵּד לִי, זֶה רַק שְׁלִיחַ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, כִּי מֵאַחַר שְׁאֵין לִי מֵה לְמַכּוֹר רַק אֶת גְּלוּי אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲזִי מֵה שִׁיף לְחַלֵּק עָלַי?! וְאִם חוֹלְקִים, בְּוַדָּאִי זֶה שְׁלִיחַ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וּבְכַרְטִיּוֹת שְׁאֵנִי רוֹאֶה שְׁנוֹגְעִים בְּעַקְרֵי הַדַּת, שְׁאֵין מִקְנָה כְּשֶׁרָה כֹּלֵל וְכוּ' וְכוּ', וְאֵין כְּשֶׁרוֹת כֹּלֵל וְכוּ' וְכוּ', וְעוֹשִׂים רַמְאוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי אֵינִי מִתְּפַעַל לְפָרְסֶם דְּבָרִים כְּאֵלֹו, וְאֲנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לָךְ דְּבַר זֶה, כִּי בְּכָל פַּעַם מְסַפְּרִים לִי בְּשִׁמְךָ דְּבָרִים שְׁאֵינִי רוֹצֶה לְשִׁמֵּעַ אוֹתָם, וּמְכַל-שִׁכְן שְׁאֵינִי רוֹצֶה לְקַבֵּל אֶת זֶה, אֲבָל אֲנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לָךְ, שְׁלִי אֵין מֵה לְמַכּוֹר — רַק גְּלוּי אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְגַלוּת וּלְפָרְסֶם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, אֲשֶׁר אֵין בִּלְעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ כֹּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֲנִי צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְהַחְזִיק בְּדִינֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְהַשְׁלַחַן-עֲרוּךְ, וּבְרַגְעַ שְׁהוֹלְכִים מֵהַשְׁלַחַן-עֲרוּךְ צְרִיכִים לִידַע שְׁנוּטִים מִדְּרָךְ הָאֲמַת, דְּרָךְ הַתּוֹרָה, דְּרָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה הַיְסוּד וְהַעֲקָר.

מֵה אֵמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! בְּלִיתִי עֲמָךְ שְׁעוֹת עַל גְּבֵי שְׁעוֹת וְיָמִים עַל גְּבֵי יָמִים עוֹד בְּהִיוֹתְךָ אֲצִלִּי, וְדַבְּרָנוּ הַרְבֵּה בְּכָל מִינֵי

נושאים, ותמיד חזרנו, שאין לאדם רק אמתת מציאותו ותברך, כשהיית אצלי למדת אצלי הרבה מאד, לדעתי וכו' וכו', אשר זה כבר מספיק לך לכל החיים להחיות את עצמך ולהחזיק מעמד, אף תדע שהסמ"ך-מ"ם לא יעזב דבר כזה, כי אצלו העקר לנתק כל ברי-ישראל ממנו ותברך, כי ברגע שבר-ישראל מדבק את עצמו אל האין סוף ברוך הוא, ויודע אשר אין לו אף אחד רק הקדוש-ברוך-הוא, ובכל המצבים הכי קשים, הוא בא ומתבודד עמו ותברך, ושוקד על דלתי התורה, בזה הורג את הסמ"ך-מ"ם, ועל-כן עומד כנגד מי שמגלה את הקדוש-ברוך-הוא ומוציא עליו את כל החצים שרק יכול, ותאמין לי שהקדוש-ברוך-הוא עזר לי, שעברתי כבר הרבה משברים וגלים, וכבר כל משבריה וגליה עלי עברו, ועם כל זאת עדין אני מחזיק מעמד, ואיני מסתפל על שום בריה שבעולם, ובפרטיות שזכיתי להפגס לגור ביבנאל, יעזר לי הקדוש-ברוך-הוא שבקרוב כבר בא אבוא להתגורר לצמיתות ביבנאל, על אף שאחד מסית ומדיח שם, עם כל זאת איני מתפעל ממנו כהוא זה, כי כבר עברתי ודלגתי הרים יותר גבוהים ממנו, ולא הועיל לאף אחד, וכל זה אני כותב לך מרב אהבה שיש לי אליך, כי עם מי שאני מתחיל לדבר, אתו אגמר לדבר עד הסוף, התחלתי לדבר עמך מגלוי אלקות, ולהראות לך שאין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, ואסור לך לפל בדעתך, אף-על-פי שעובר עליך בכל יום ספקות, עליות וירידות, בלבולים וחלישות הדעת ועגמת נפש מבית ומבחוץ, עם כל זאת עליך לדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, וזה יכולים מאד מאד בקלות, על-ידי שמתחילים לדבר עמו ותברך, כאשר ידבר האיש עם רעהו והבן אל אביו, וכשאדם חזק בזה, הוא מרגיש כל מיני נעם וערבות, וכל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרת, אף מה לעשות? הבחירה גדולה מאד מאד, כי מדברים עלי כל דבר אסור, ועל-כן אקנה, ידידי היקר! שדברי המעטים האלו יכנסו בלבך, ועוד תחזור ותתקשר עמי ביחד, כי אין לי שום כוונה אחרת, רק לדבק את עצמנו בו ותברך.

אתה יודע בשעה שעוד לא השכלתי ועשיתי שלום וכו' וכו',

הייתי לך אֲסִיר תּוֹדָה, אַף לֹא עָבַר הַרְבֵּה זְמַן, וְגִלְתִּי פָּנָם חֲמוּר
 בְּמִקְוֵה, אֲשֶׁר תִּפְסְתִּי גַם אֶת ... בְּשֶׁקֶר אֶחָד, וְזֶה מִדְּפָס עַל הַמַּכְתָּב
 שְׁלֵהֶם, אֲשֶׁר הֵייתִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מִזֶּה עֶסֶק גְּדוֹל... וְלֹא עָשִׂיתִי, כִּי
 מָה לִּי לְלַכֵּת וּלְהִתְחִיל עִם כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלֹא לָזֶה בָּאתִי לָזֶה
 הָעוֹלָם, רַק לְגִלוֹת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִזֶּה נִעְשֶׂה כָּל הַרְעֵשׁ
 עָלַי בִּיבְנֵאֵל, אֲזִי אֲנִי אוֹמֵר לְךָ בְּרוּר, הֵהוּא מְמַלַּח מְשֻׁהוּ מְשֻׁהוּ וְכוּ'
 וְכוּ', אַף-עַל-פִּי-כֵן אֵינִי מִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ כָּלֵל, וְהוּא אַף פֶּעַם לֹא יוֹכֵל
 לְנַצַּח אוֹתִי, כִּי לִי אֵין שׁוּם אֵינְטֶרֶסִים לֹא שֶׁל כֶּסֶף, וְלֹא שֶׁל כְּבוֹד
 (אֵיזֶה כְּבוֹד יֵשׁ לִי), הַכֶּנִּיס כָּל מֵינֵי הַשְּׂמִצוֹת בְּעֵתוֹנִים עָלַי, כְּתוֹבוֹת
 נֶאֱצָה, נוֹרָא וְאֵים, אֲבָל אַף אֶחָד לֹא קָנָה אֶת הַהִשְׂמִצוֹת הָאֵלוּ, כִּי
 אִם מְשֻׁמִּיצִים אֶת הָאָדָם קָצֵת — יָכוֹל לְהִתְקַבֵּל, אֲבָל כְּשֶׁמְשֻׁמִּיצִים
 אֶת הָאָדָם כָּל-כָּף כָּל-כָּף, אֲזִי אֲנִישִׁים לוֹעֲגִים לָזֶה, וְאֵין מִתְקַבֵּל עַל
 לָבֶם. וְתִהְיֶה לָאֵל, הַשֵּׁם שְׁלִי הוּא יָקָר מְאֹד אֲצֵל הַמוֹן הָעָם, וְאֵף
 שְׂפָאן וְשֵׁם יֵשׁ מְדַבְּרִים, מָה לַעֲשׂוֹת? זֶה מַעֲקָרֵי הַבְּחִירָה, כִּל זֶה
 אֲנִי כּוֹתֵב לְךָ שְׁלֹא תַחֲשַׁב שֶׁשְׁנִיתִי אֶת דַּעֲתִי, אוֹ שֶׁיִּכּוֹלִים לְשַׁחֲדָנִי
 עִם כֶּסֶף אוֹ עִם כְּבוֹד וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי עוֹמֵד חִזֵּק בְּנִקְדָּה שְׁלִי, אֲשֶׁר
 אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְאֵין שׁוּם תְּכִלִּית בְּזֶה הָעוֹלָם
 רַק לְלַמֵּד בְּהִתְמַדָּה רַבָּה שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּכָל יוֹם: מְקָרָא, מְשֻׁנָּה,
 גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, זֶהר וְתַקּוּנִים וְכוּ' וְכוּ', רַמְבַּ"ם, טוּר וְשִׁלְחָן עֲרוּךְ
 וְכוּ' וְכוּ', וְלִהְיֶה תְבוּדָה אֶת עֲצָמוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת
 בְּחִיוּת, וְלֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב. וְזוֹ כָּל נִקְדָּתִי, וְאֲנִי לֹא
 שְׁנִיתִי אֶת דַּעֲתִי וְלֹא אֲשַׁנֶּה אֶת דַּעֲתִי.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעֵדִין אֶהְבֵּתְךָ אֵלֵינוּ נִשְׁאַרָה,
 וְאִם לֹא בְּזֶה הָעוֹלָם, עוֹד יִחְזַר בְּעוֹלָם הַבָּא.

אֲקַנֶּה לְרֵאוּתְךָ בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, כִּי אֲשַׁבּוֹת שְׁתֵּי שְׁבָתוֹת
 בִּיבְנֵאֵל: פְּרֻשַׁת לְךָ לְךָ וּפְרֻשַׁת וִירָא, אִם יִתֵּן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת
 הַחַיִּים, וּבִשְׁבֻעַת הַבָּא בְּיוֹם שְׁלִישִׁי בְּלִילָה אֲנִי עוֹשֶׂה סְעֻדַת הַלּוּלָא
 לְאִמִּי, עָלֶיהָ הַשְּׁלוֹם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִי שְׁאֲנִי

מבקש ומתפלל בעדך שתצליח בדרךך, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרסב.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר נח, ב' דראש חדש חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל פלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש" הגרים ב"יבנאל עיר ברסלב", הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ותמיד תתנו תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על גדל החסד חנם שעשה עמנו, שזכיתם להתודע מרבנו ז"ל, ומה הייתם עושים בלי רבנו ז"ל. הלא רבנו ז"ל מפית בנו רוח חיים חדשים, שנוכח להסתכל רק עליו ותברך, ותמיד רק נסתכל על רוחניות חיות אלקותו ותברך, ועל-כן לא בחנם שהסמ"ך-מ"ם אורב עלינו מאד מאד, ובפרט עלי שמיסית ומדיח עלי מבית ומבפנים, כי באמת אין לי שום פגנות אחרות — רק לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו ותברך בעולם, וזו כל התקרבותי אל רבנו ז"ל — לגלות ולפרסם את למודו הטוב לכל עם ישראל, ואף שאני יודע, שאני כקוץ מכאוב בעיני הסמ"ך-מ"ם, ובפרטיות עכשו שנסכם בדעתי לבנות עיר על שם רבנו ז"ל בארצנו הקדושה, לא בחנם שקם עלי הוא בעצמו בהתגשמות רשע מרשע הגר עכשו שם ביבנאל, ועם-כל-זאת איני מתפעל ממנו כלל, כי זה הסמ"ך-מ"ם בעצמו, והתמודדתי עם כל מיני צרות ובעיות בחיים, אבל לראות את הסמ"ך-מ"ם בהתגלמותו באדם פנים אל פנים, את זה עוד לא ראיתי, עד שבאתי ליבנאל, ומזה אני רואה את גדלת

יבנאל, אֲשֶׁר שָׁם הוּא מְקוֹם רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם הוּא הַמְּקוֹם שֶׁמִּתְחַבְּרִים שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם שֶׁהוּא מִתְפַּשֵּׁט עֲצָמוֹ לְאָרְכוֹ וּלְרַחְבוֹ, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא חוֹתֵר תַּחַת כָּל דָּבָר שֶׁבִקְדוּשָׁה.

הַמְּקוֹה שֶׁהִיא הַיְסוּד בְּטִהַרְת־הַמִּשְׁפָּחָה, הַיְסוּד בְּטִהַרְת בְּנֵי אָדָם, צָרִיכִים לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַכְשִׁיל בְּאִסוּרֵי כָרֵת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, רַחֲמָנָא לִיִּצְלָן, וּמִכָּל-שֶׁכֶן וְכָל-שֶׁכֶן שֶׁצָּרִיכִים לְבַדֵּק בְּשֶׁבַע עֵינַיִם בְּשֶׁבַע חֻקֵּי־דִיקוּת וּבְדִיקוּת, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁלֹּא נִצְטַרֵּף אֶל הַטּוֹבוֹת שֶׁלוֹ שֶׁהֵן רַק רַעוּת, כִּי אִסוּר כְּרִיתוֹת הוּא מְאֹד מְאֹד חָמוּר, וְאִם טוֹבִלִים בְּמְקוֹה שֶׁאִינוּ בְּסִדְרָה, אֲזִי רַע וְיָמַר מְאֹד מְאֹד, וְצָרִיכִים לְהִתְגַּלְּגֵל, וְיֵשׁ שְׁאֵלוֹת עַל הַיְלָדִים, וְצָרִיכִים הִרְבֵּה רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲנִי מְאֹד חֹזֵק בְּדַבּוּרִים אֱלוֹהִים, וְכֵן צָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל כְּשֵׁרוֹת הַמְּאֻכָּלִים מֵהַשְּׂאוּכָלִים, וּבְכָל צָרִיכִים לְהִתְרַחֵק מִהַחֲבוּרָה שֶׁל רְשָׁעִים שֶׁסָּבִיבוּ, עֲלֵינוּ רַק לְדַבֵּק אֶת עֲצָמֵנוּ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְשִׁבִיל זֶה בָּאנוּ לִיבְנֵאל — רַק לְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה בְּהִתְמַדָּה רַבָּה וּבְשִׁקִּידָה נְפִלְאָה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לְצֵאת חוּץ לִישׁוּב לְעֵלוֹת עַל הַהָר, לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּלְהִסְתַּפֵּל עַל נוֹף הָעוֹלָם, וְלִרְאוֹת אִיף שָׁשְׁמַיִם וָאָרֶץ מִתְחַבְּרִים יַחַד, וּלְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׁכִּינַת עִזּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בְּמִקְרָא, שְׁעוֹר בְּמִשְׁנָה, שְׁעוֹר בְּגִמְרָא, שְׁעוֹר בְּמִדְרָשׁ, שְׁעוֹר בְּזִהְרָה, שְׁעוֹר בְּתַקּוּנִים, שְׁעוֹר בְּשִׁלְחַן-עָרוּף, שְׁעוֹר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁעוֹר בְּסִפְרֵי מוֹסֵר וְחִסְדוֹת וְקַבְּלָה, לְהִתְפַּלֵּל אֶת תְּפִלוֹתֵינוּ בְּמִנְיַן יַחַד מְלָה בְּמְלָה בְּחִיּוֹת, וְלוֹמַר תְּהִלִּים וּתְפִלוֹת, תְּחִנּוֹת וּבִקְשׁוֹת. וְעַל כָּלֵם — לְשִׁמַּח וְלִרְקַד בְּיַחַד.

תְּאֻמְנוֹ לִי, אַחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! שִׁיבְנֵאל הוּא מְקוֹם קְדוּשׁ וְנוֹרָא מְאֹד, בְּשִׁבִיל זֶה הִסְמִיךְ-מ"ם אוֹרֵב עֲלֵינוּ כָּל-כַּף מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְתְאֻמְנוֹ לִי, שֶׁעֲבַרְתִּי כָּבֵר עַל כָּל-כַּף הִרְבֵּה מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְעַבֵּר גַּם עַל הַגֵּל הַזֶּה, וְסוּף-כָּל-סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, אִף שֶׁעֲכָשׁוּ כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד שֶׁיֵּשׁ לָנוּ צְרוּת צְרוּרוֹת בְּלִי מְקוֹה טְהוֹרָה, הֵיכָן שֶׁמְעוֹ דָּבָר כֵּזֶה, שֶׁבְּעִירָה בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל לֹא תִהְיֶה מְקוֹה

כְּשֶׁרָה?! אִיפֹה שָׁמְעוּ בְּעוֹלָם, שְׁאֶחָד יַעֲמִיד אֶת עַצְמוֹ לְאֶרְכוֹ
 וּלְרַחְבוֹ לֹא לְהֵנִיחַ שִׁיְהִיָּה חֲנוּף כְּשֶׁר וְטֵהוֹר בְּאַחַת מְעָרֵי יִשְׂרָאֵל?!
 וּכְשֶׁאֲנִי מִגְבִּיָּה אֶת הַקּוֹל, כָּלֵם צוֹעֲקִים — מָה אַתָּה מְדַבֵּר לְשׁוֹן
 הָרַע... עָלִי לְהַגִּיד לָכֶם כָּלְכֶם, לֹא בְּאִתִּי לְזֶה הָעוֹלָם, אֲלֵא לְגַלוֹת
 וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוֹ ז"ל, אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרַךְ, וְאִינִי
 מִתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֲנִי לֹא אֶתְחַרְט עַל שׁוּם דְּבוּר שְׁאֲנִי
 מְדַבֵּר, אֲדַרְבֶּה, אֲנִי חֲזַק עֲכָשׁוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר עַל כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁאֲנִי
 אוֹמֵר לָכֶם וּמַגְלֶה לָכֶם, וּבְאִתִּי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּלְכֶם, שֶׁתִּשְׁמְרוּ אֶת
 עַצְמְכֶם מֵעֲצַת הָרָשָׁעִים, מִהַסְמֵ"ךְ-מ"ם וּגּוֹנְדָא דְלִיָּה, תַּחֲזִיקוּ אֶת
 עַצְמְכֶם בְּיַחַד, סוּף-כָּל-סוּף יְהִיָּה לָנוּ מִקְּוָה טְהָרָה מִשְׁלָנוּ, סוּף-כָּל-
 סוּף יְהִיָּה לָנוּ חֲנוּף מִשְׁלָנוּ, בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת, שָׁבוּ יִלְמְדוּ עַל
 טְהַרְת-הַקֶּדֶשׁ, וְלֹא יִצְטָרְכוּ לְהַטְלִיט עַד טְבָרְיָה בְּכָל יוֹם, וְלֹא
 יִצְטָרְכוּ שׁוּם טוֹבוֹת מֵאַף אֶחָד, יְהִיָּה לָנוּ תַלְמוּד-תּוֹרָה עַל טְהַרְת
 הַקֶּדֶשׁ מִשְׁלָנוּ כָּאֵן בִּיבְנָאֵל, וְהִזְלִידִים לֹא יִצְטָרְכוּ לְהַטְלִיט אֶת עַצְמָם
 עַד טְבָרְיָה בְּכָל יוֹם, וְכֵן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שִׁיכְנֹסוּ
 לְגוּר בִּיבְנָאֵל, אֲנִי מִבְטִיחַ בְּהַבְטָחָה מִחֲלֻטָּה, שֶׁתְּהִיָּה לוֹ דִּירָה
 מִשְׁלוֹ, וְעַל אֵף שִׁישׁ לָנוּ עֲכָשׁוּ הַרְבֵּה דַחְקוֹת, הַרְבֵּה יִסּוּרִים, וְהַרְבֵּה
 עֲגַמַת נַפְשׁ, שְׁמִסִּיתִים וּמְדִיחִים נִגְדָנוּ, אִין לָנוּ לְהַתְּפַעֵל בְּשׁוּם פְּנִים
 וְאַפֵּן, רַק לְהִיּוֹת חֲזַקִּים בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְתִבְרַךְ, וְלִהְיוֹת לְדַבֵּק
 אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יְתִבְרַךְ, וְלִידַע אֲשֶׁר בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל
 עוֹלָם, וְסוּף-כָּל-סוּף נִנְצַח, נַעֲשֶׂה פַּה עִיר עַל טְהַרְת-הַקֶּדֶשׁ, וְאַף
 שְׁאֲנִי יוֹדַע שֶׁהַסְמֵ"ךְ-מ"ם מִסִּית וּמְדִיחַ נִגְדָנוּ בְּגִלּוּי וּבְהַצְנַע, כִּי
 אֶפְלוּ הַבְּלָתִי שְׁפוּי הַזֶּה שְׁמִסְתוֹכֵב שֶׁם וְכוּ' וְכוּ', וּמְחַרְף וּמְגַדֵּף אֶת
 כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְכוּ' וְכוּ', הוּא גַם-כֵּן שְׁלוּחוֹ וְכוּ'
 וְכוּ', וְאִין לָנוּ לְהַתְּפַעֵל כָּלֵל, כִּי גַם זֶה יַעֲבֹר, וְכָלֵל יִשְׂרָאֵל כְּכָר
 סָבְלוּ כָּל-כָּף הַרְבֵּה צְרוֹת בְּמִשְׁךְ הַדּוֹרוֹת, וְעָבְרוּ עַל הַפֶּל, כְּמוֹ-כֵן
 גַם אֲנַחְנוּ נַעֲבֹר עַל דְּבַר זֶה, פַּה בִּיבְנָאֵל תְּהִיָּה עִיר תּוֹרָה, פַּה
 בִּיבְנָאֵל תְּהִיָּה עִיר שֶׁל צְדָקָה וְחֶסֶד, פַּה בִּיבְנָאֵל תְּהִיָּה עִיר שֶׁל שְׁלוֹם
 וְאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, פַּה בִּיבְנָאֵל יְהִיָּה לְכָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
 שְׁפַע גְּדוֹל, אֵף הָעֵקֶר מֵהַשְׁצָרִיכִים הוּא אֲרִיכוֹת אַפִּים וְסִבְלָנוֹת
 גְּדוֹלָה, כִּי סוּף-כָּל-סוּף תִּרְאוּ אֵיךְ שִׁיתְהַפֵּף הַמְּקוֹם לְעִיר בְּרִסְלָב.

לזאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כְּלַכְּם, רְאוּ לְהִתְאַחַד בְּיַחַד לְשִׂמְחָה, וּבִפְרָט עִכְשָׁו, שֶׁנִּפְתַּח הַפּוֹלֵל, עֲלֵיכֶם לְבּוֹא לְלַמֵּד בּוֹ, וּלְהַשְׁתַּדֵּל לֹא לְדַבֵּר בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׂמִים, וּתְבַרְחוּ מִכָּל מִינֵי מַחֲלָקוֹת וּמְרִיבוֹת וְלִיצְנוּת, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה לֹא שֵׁיף אֲלֵינוּ כָּלֵל רַק אֶל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, כִּי לֹא בָּאנוּ לְזֶה הָעוֹלָם לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הֶרֶע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת וְלְהִתְעַסֵּק בְּמְרִיבוֹת, אֲנַחְנוּ בָּאנוּ אֶל זֶה הָעוֹלָם רַק לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, וְלְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמֵנוּ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חַיּוֹת אֱלֹקֵינוּ יִתְבָּרַךְ, וְרַק בְּשִׁבְלֵי זֶה אֲנַחְנוּ פֹּה בִּיבְנָאֵל, כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיִשׁוּב הַדַּעַת וּבִשְׁלוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְזֶה מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְעַל-כֵּן הוּא מְעוֹרֵר עֲלֵינוּ מְדַנִּים וּמְרִיבוֹת בְּכָל פַּעַם. וְעֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי אֲסוּר לְשַׁתֵּק עַל דְּבַר זֶה, צְרִיכִים רַק לְהִתְאַזֵּר בְּכַחוֹת עֲצוּמִים לֹא לְהִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ כָּלֵל, אֲדַרְבָּה לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ, וְשָׂלֵא יִהְיֶה לָנוּ שׁוֹם עֵסֶק אֶתוֹ וּגְנֻדָּא דְלִיָּה, וְאַחַד צְרִיף לְעוֹר לְהַשְׁנִי.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחַיּוֹת בְּיַחַד כְּמוֹ מִשְׁפָּחָה אַחַת גְּדוּלָּה, וְאַחַד יְדוּן אֶת חֲבֵרוֹ לְכַף זְכוּת, וְתִשְׁתַּדְּלוּ בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעֵוֹלָם, שִׁיְהִיָּה שְׂרוּי בִּינֵינוּ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וּכְשִׁישׁ אֵילּוֹ אֵי תְּבַנּוֹת, תְּכַף-וּמְיָד לְבּוֹא אַחַד אֶל הַשְּׁנִי, וּלְהַסְבִּיר לוֹ וּלְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ מֵהַ וְלָמָּה עֲשִׂיתָ לִי דְבַר זֶה, וְאַחַד שִׁיְסַלַח לְשָׁנִי, וְזוֹ דְרָף הַתּוֹרָה וְדְרָף הַיְהוּדוּת, וְלֹא לְנֶקֶם וְלִטֵּר שׁוֹם נִקְמָה וּנְטִירָה וְשִׁנְאָה כָּלֵל, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי זֶה מַעֲשֵׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְעֲלֵינוּ לְהִתְרַחֵק מִמַּעֲשֵׂי סְדוּם כְּאֵלוֹ.

נָא וְנָא, אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ מֵהַ לְפָנֵיכֶם, פִּתְחוּ אֶת עֵינֵיכֶם, בָּאנוּ פֹּה לְיִבְנָאֵל רַק לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בָּאנוּ פֹּה רַק לְהִתְמַיֵּד בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהַמְקוֹם הוּא הַמְקוֹם הַכִּי יָפֵה בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְזֶה אֲנִי יְכוֹל לְהַעִיד לְכֶם. לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד בְּקִשָּׁה פְּרָטִית, שֶׁכָּל אַחַד וְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הוּא וְאַשְׁתּוֹ שִׁיתְפַּלֵּל בְּעִבּוּרֵי, שֶׁכָּבֵר אֲזָכָה לְצֵאת מֵהַגְּלוּת הַמְרָה זֶה, וְאֲזָכָה לְבּוֹא וּלְגוֹר שֶׁם לְצִמְיֹתוֹ, אֲנִי מְקַנָּא אֶתְכֶם אִישִׁית, שְׂאֲתֶם זֹכִים לְגוֹר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבִפְרָטִיּוֹת בִּיבְנָאֵל, מְקוֹם שֶׁהוּא

גלוי שְׂכִינָה, מְקוֹם שְׁטֵמוֹנִים שֶׁם אִוְרוֹת נִשְׁגָּבִים, אִוְרוֹת צַחְצַחוֹת, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי הַזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ, שֶׁם יִתְגַּלֶּה מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, וְעַל-כֵּן לֹא בְּחִנּוּם שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם שׁוֹנֵא אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל עֲנִינוּ הוּא עֲכוּב הַגְּאֻלָּה.

וְלָכֵן רְאוּ, אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְהִתְאַזֵּר בְּיַחַד, וְאַחַד יִסְבִּיר לְשָׁנֵי מֵה קוֹרָה פֹּה, וְלַחֲזֹק אַחַד אֶת הַשָּׁנִי, וְאֵל יִסִּית אֶתְכֶם מִישָׁהוּ נִגְדַּ כָּל זֶה, וְאֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁדְּבָרֵי אֵלֹו יִכְנָסוּ הֵיטֵב בְּלִבְכֶם, וְנִשְׁמַע תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְעוֹד נִרְאֶה אִיךְ שִׁישְׁגֶשֶׁג הַמְּקוֹם הַזֶּה, וְיִהְיֶה יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל הַגְּלִיל, וְאִף שְׁלֹרְבִים זֶה צָחוּק, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁמִּכְתָּב הַזֶּה יִקְרָאוּ בּוֹ גַם אֲנָשִׁים זָרִים, וְשִׁיְהִיָּה אֶצְלָם כָּל דְּבָרֵי לְלַעַג וְקָלָס וְלִיצְנוּת וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל אִיךְ הוֹלֵךְ הַפֶּתָגָם שֶׁל הָעוֹלָם: "צוּחֵק מִי שֶׁצוּחֵק אַחֲרוֹן", וְעוֹד תִּרְאוּ נִפְלְאוֹת רַבּוֹת שִׁיְהִיָּה פֹה, כַּמָּה מְאוֹת מְשֻׁפְחוֹת שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, אֲנַחְנוּ עֲכָשׁוּ בְּאִמְצַע מְלַחְמָה, וּבְדֶרֶךְ כָּלָל בְּמִלְחָמָה נּוֹפְלִים חַיִּלִּים פֹּה וְשָׁם, וְהַרְבֵּה פְּעָמִים הַחַיִּלִּים מִתְּפָרְעִים גַּם עַל הַמְּפַקְדִים וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן מְסִיתִים וּמְדִיתִים אוֹתָם לַעֲשׂוֹת מְרָד וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת "אֲמַת מֵאָרֶץ תִּצְמַח" (תְּהִלִּים פֹּה, יב), אֶת הָאֲמַת אִף פְּעַם לֹא יוּכְלוּ לְהַחֲנִיק וּלְהַשְׁתִּיק, וּמֵהִי הָאֲמַת? אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, לִידַע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלָל. אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה יִכְנָסוּ הֵיטֵב בְּלִבְכֶם, וְתִזְכּוּ לְדַבֵּק אֶת עֲצַמְכֶם בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעוֹד תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם כָּל אַחַד וְאַחַת מִכֶּם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נֹא לְהִרְאוֹת אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה גַּם לְנִשְׁוֹתֵיכֶם, כִּי גַם אֲלֵיהֶם כָּל הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה, אִף מִחֲמַת טְרָדוֹתֵי הַמְּרַבּוֹת, אֵין לִי הַפְּנָאֵי לְכַתּוֹב לְכָל אַחַת וְאַחַת עֲכָשׁוּ.

י"ז תרסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נַח, ב' חֶשֶׁן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב פֶּל הַיָּמִים ... נִרוּ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְרָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵף שְׂאֲנֵי יוֹדֵעַ, כִּי קָשָׁה וְכָבֵד לָךְ כֹּל הַעֲנִינִים, עִם כֹּל זֹאת סוֹף כֹּל סוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְאֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַשֵּׁנָה תִּהְיֶה לְנוּ הַצְּלָחָה גְדוֹלָה בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחִנִי, וְזֶה אֲצִלִּי בְרוּר וּמְבָרָר וּמְזַכֵּךְ שְׁבַעֲתִים, רַק צְרִיכִים מֵעַמֵּד וְהַתְחַזְּקוֹת גְּדוֹלָה, וּבִפְרָט עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ צְרִיכִים סְבֻלָּנוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בִקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (בַּמִּדְבָּר כו, טז): "יִפְקֹד ה' אֱלֹקֵי הַרוּחֹת" וְגו', וּפִרְשׁ רַש"י, שֶׁהוּא יוֹדֵעַ לְהִלָּךְ נֶגֶד רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר, הוּא צָרִיךְ לְהִיּוֹת חָכֵם גְּדוֹל, לְדַעַת אֵיךְ לְהִתְנַהֵג עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ, כִּי כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְשִׁמְעַ מֶה שֶׁהוּא רוֹצֵה, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְסַבֵּב עִמּוֹ כָּל-כָּף עַד שֶׁהוּא לֹא יִשְׁמַע מֶה שֶׁהוּא רוֹצֵה... וּבִאֲמַת יִהְיֶה בְּדִיוֹק הַהַפּוּךְ מֶה שֶׁהוּא רוֹצֵה... אֲבָל לְזֶה צְרִיכִים חֲכָמָה עֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד. וְזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה וְלְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט, וְלָשׁוּחַ וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, וְיִהְיֶה עֹקֵשׁן גְּדוֹל בְּדָבָר זֶה, וְאִזּוֹ יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, שְׂאֲנֵי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצִלִּיחַ דְּרָכְךָ, וְתִזְכֶּה לְעִבְרוֹ עַל כָּל הַמְּכַשׁוֹלוֹת, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, הַעֲקָר מִפְּעַם לְפַעַם כְּשֶׁאֲתָה נּוֹסַע לְעִיר טְבָרְיָה תְּצִיחַ אוֹתִי, וְתַעֲשֶׂה תַחְנָה אֲצִל תַּחְנָה הָאֱלֹקֵי רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֶּסֶס, וְתִדְלִיק שֵׁם נֵר שֶׁל שְׁמֹן וְתִבְקֵשׁ

מִמֶּנּוּ יִתְבַרֵךְ שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ נְסִים, כִּי מוֹבָא בְּזֵהַר הַקְּדוֹשׁ, אָשֶׁר אֱלוֹלָא תְּפִלַּת הַצְּדִיקִים, לֹא הָיָה לָנוּ קִיּוֹם בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלֵל, וְעַל-כֵּן רָאָה לַעֲשׂוֹת תַּחֲנָנָה בְּכָל פֶּעַם אֲצֵל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ הַתְּנָא הָאֱלֹקִי רַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַנֶּס, וְתוֹפְרִינִי גַם-כֵּן לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רָאָה לְמִסֵּר אֶת הַמְּכַתֵּב כְּלָלִי לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

י"ז תרסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נח, ב' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאִד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מְכַתְּבְךָ, וּמֵאִד מֵאִד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמָּךְ.

רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעוֹלָם, הַעֲקָר תַּהֲיֶה בְּשִׂמְחָה, שְׂאֲתָה זוֹכָה וּמוֹזָכָה אֶת הַרְּבִים — הֵן בְּעֵשִׂית הַמְּקוּוֹה וְהֵן בְּגִנְיֹון, וְעוֹד תִּרְאֶה אִיךָ שְׂהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַם לָךְ חֲזָרָה עַל דְּבָרִים אֱלוֹ, כִּי מוֹבָא בְּזֵהַר הַקְּדוֹשׁ (תְּרוּמָה קנ), אָשֶׁר לִית רְעוּתָא טְבָא דְאַתְעֵבִיד; אֲפֵלוּ רְצוֹן טוֹב שְׂעוֹשִׁים בְּשִׁבִיל-הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינּוּ הוֹלֵךְ לְאִבוֹד, וְאֵינּוּ נֶאֱבָד כָּלֵל, וּמְכָל שְׂכָן עֲבָדָא וּמְלִילוּלָא, כְּשִׂעוֹשִׁים אֵיזָה עֶסֶק בְּשִׁבִילוּ יִתְבַרֵךְ, אוּ מְדַבְּרִים בְּשִׁבִילוּ יִתְבַרֵךְ, שְׂבוּדָאֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר אֵינּוּ הוֹלֵךְ לְבִטְלָה; כִּי בְּאֲמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, וְהָאֲדָם צְרִיךְ לְצִיר עֲצֻמוּ כְּאֱלוֹ הוּא בְּתוֹךְ הָאוּר, וּמְסַבֵּב עִם הָאוּר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵז כָּל דְּבוּר וְדְבוּר מֵאִיר וּמְזַהֵר, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל זֶה!

מאד מאד רציתי לבקש אותך, אם אתה יכול לסדר את הדירה שלי באופן כשאוכל שיהיה נקי, כי אני בא עם זוגתי תחיה. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרסה.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר נח, ב' השנן ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הנקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה זוכה לחזק את עצמך בעבודת השם ותברך.

מה אמר לך, ידידי הנקר! אין לנו רק זה להתחזק בכל יום מחדש, ובזה תלויה כל הצלחתנו בין בגשמי ובין ברוחני, כפי ההתחזקות שנוזקה להתחזק ובפרט שם ביבנאל, צריכים להתחזקות חדשה בכל יום, ובפרט אתה, שאתה סמוך להסמ"ך-מ"ם, אתה צריך להתחזקות חזקה מאוד מאוד, ותדע שיגיע סופו, איני מפחד מזה, עכשו כן צריך להיות הנסיון, ומספר בין אנשי שלומנו, שאחד ממתנגדיו הגדולים של מוהרנ"ת ז"ל גענש בענש מר כזה, שנתלשו מעיו ממקומם, ואמרו הרופאים, שמחייבים להפכו ראשו למטה ורגליו למעלה, וכך פן ואולי יחזרו מעיו לתוכו... וכך עשו, וכך נפטר במיתה משנה, ראשו למטה ורגליו למעלה. ואמרו על זה אנשי שלומנו, שקבל זאת מדה כנגד מדה, שהפך ראשו הטוב לחלק על מוהרנ"ת ז"ל, וכמו-כן הרשע הזה שיש בו כל מיני ערממיות איך לסדר אותנו, סופו יהיה סוף מר. וראוי לך לחזק את אנשי שלומנו בשקט בשקט, שלא יכנס אצלם הארס של הסמ"ך-מ"ם. וצריכים לשמר על זה מאוד מאוד, ולעשות את זה בחכמה עמקה, כי הסמ"ך-מ"ם הולך בערממיות גדולה ובוכה אצל זה כתנין... ואצל זה הוא צוחק כמו חיה אחרת וכו' וכו', אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גודלנו, שאין לנו שום עסק אתו, וכל חפצנו

וּרְצוֹנָנוּ וְכִסּוּפֵינוּ הוּא לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, עִיר שֶׁל תּוֹרָה, עִיר שֶׁל חֶסֶד, עִיר שֶׁל צְדָקָה.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶיךָ לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, וְתִמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בְּהִתְמַדָּה רַבָּה, וְתִתְבּוֹדַד עֲצָמֶיךָ עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִזְכֶּה לְהַפְלִיל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִזּוּ תִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נח, ב' חֶשְׁנֵן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבֶיךָ.

הַעֲקֵר אֶתְּךָ צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי אִם אַתָּה תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, תִּהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׂמְחָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁשָּׂמַח תָּמִיד — הוּא מְצַלִּיחַ; וְלִכְּן אַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִשְׂמַח אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו.'): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשִׂמְחָה; הָאִשָּׁה נִמְשַׁכֶּת תָּמִיד אַחֵר הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוּת, וְאַתָּה צָרִיךְ לִרְאוֹת לְשִׂמְחָה אוֹתָהּ וְלִשְׂמַח אֶת כָּל הַבֵּית, וְאִם תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה — תִּצְלִיחַ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם מְשָׁנִיּוֹת, וְזוֹ תִּהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה, מְשָׁנָה גִּימְטְרִיָּה פְּרַנְסָ"ה, אִם לומְדִים מְשָׁנִיּוֹת — יֵשׁ פְּרַנְסָה, תִּלְמַד הַרְבֵּה מְשָׁנִיּוֹת, וְאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ שֶׁתִּהְיֶה הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

אַתָּה תִּדְבֵר עִם כָּלֵם רַק אֲמוּנָה, וְתִתְחַזַּק וְתַעֲזוֹד וְתִשְׂמַח אוֹתָם, אֲשֶׁר זוֹ מִצְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד — לְשִׂמְחָה בְּנִי-אָדָם, וְלִכְּן תִּהְיֶה מְאֹד

אֲשֶׁר י"ז תרסז — י"ז תרסח בַּנְחָל רַלְט

מָאד חֲזַק בְּזֶה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתִּהְיֶה לְךָ הַרְבֵּה הַצְּלָחָה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרסז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נח, ב' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אַתָּה מְכַרַח לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה. דַּע לְךָ, מִי שֶׁבְּשִׂמְחָה — הוּא מְצַלִּיחַ. וְלִכֵּן תִּשְׂמַח אֶת אֲשֶׁתְךָ, כִּי עוֹבֵר עָלֶיךָ הַרְבֵּה מְרִירוֹת וְדְכָאוֹנוֹת, וְהִיא זוֹרֶקֶת אֶת זֶה עָלֶיךָ, וְלִכֵּן אַתָּה צָרִיךְ לְשִׂמַח וּלְבִדּוּחַ אוֹתָהּ, וּבְזִכּוֹת הַשִּׂמְחָה תִּהְיֶה לָכֶם פְּרִיָּסָה בְּשִׂפְעוֹ. אֲבָל אַתָּה מְכַרַח לַעֲבֹד עַל נִקְדַּת הַשִּׂמְחָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתִּמְיֵד תִּהְיֶה שִׂמַח.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרסח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נח, ב' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת מָה הוּא רוּצָה מֵהַתִּיִּים שְׁלוֹ, וּבְכַפָּרַט בַּחוּר רֶוֶק, צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהַדְּבָר הֵרֵאשׁוֹן הַקָּפִיד מָאד רַבְּנוּ ו'ל לְהַתְחַתֵּן, כִּי בְּלִי אִשָּׁה אָדָם הוּא פֶּלֶג גּוּף, חֲצִי גּוּף, וְלִכֵּן אֲנִי מָאד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, מִסְפִּיק לִהְיוֹת בְּרָרָן, הִנֵּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַזְּמִין לְךָ שְׂדוּךָ, תִּקַּח אֶת זֶה בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת, וְתִתְקַשֵּׁר תִּכְף-וּמִיד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-

הוא, ותגיד: "רבונו של עולם, תודה לך, שהבאת לי שדוף", "רבונו של עולם, תראה שאזפה להתחתן מה שיותר מהר", תתן תודה להקדוש-ברוך-הוא, שהזמין לך שדוף, וכך תצליח בחיים, שיהיה בסימן טוב ובמזל טוב, ותבשר לי בשורות טובות, שאתם מתחתנים מה שיותר מהר.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש אותך שתחתן, ואני מבקש את זה מהקדוש-ברוך-הוא, שיתן לך שכל, שתוכל להתחתן מה שיותר מהר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרסט.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר נח, ב' חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר תראה להתחזק, ולהיות בשמחה, ותשמח את אנשי שלומנו, ותחדיר בהם אמונת חכמים, כי הכל הבל ורעות-רוח, אל תפחד משום בריה שבעולם, כל הכח של האדם צריך להיות אמונה, אם יש לאדם אמונה, אין לו מה לפחד, ואי אפשר להגיע לאמונה רק על-ידי אמונת חכמים, כמו שכתוב (שמות יד, לא): "ויאמינו בהוי"ה ובמשה עבדו"; ואומרים על זה חכמינו הקדושים (מכילתא בשלח): אם במשה האמינו, בהוי"ה לא פל שפן; אלא אי אפשר להגיע לאמונה, אלא על-ידי משה. וזה מדרש; ורואים הרבה דברים שהבעל-שם-טוב הקדוש ז"ע גלה, כתוב פתוח בדברי חכמינו הקדושים, הוא לא חדש, הוא רק בא לרענן מה שחכמינו הקדושים אומרים. ולכן אנחנו צריכים להיות מאד חזקים ללכת כפי הגלוי שהבעל-שם-טוב הקדוש גלה — רק אמונה, ולא לפחד, ואני מבטיח לך, שהקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותי, ואיך? איני

יודע, אֲבָל אֲנִי בְּטוֹחַ בְּיָדָאוֹת, שְׁסוּף כָּל סוּף אֲרָאָה פֹּה יְשׁוּעָה כְּזוֹ, שְׁלֹא תֵּאָרְנוּ, וְהִלּוֹאֵי שְׂיֵהִיָּה לָךְ חֶלֶק בְּזֶה!

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֵילוֹ טוֹבוֹת יוֹצְאוֹת לִי מִמֶּךָ, אַתָּה צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַזֵּק, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד עוֹבְרִים מְשַׁבְּרִים וְגִלִּים כְּאֵלוֹ, שְׁלֹא חָלַם, כָּל יוֹם וְיוֹם, כָּל שְׁעָה וְשְׁעָה, וְאִפְלוּ כָּל רִגְעַ וְרִגְעַ עוֹבְרֶת עַל הָאָדָם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, בְּלִבּוֹלִים וְסִפְקוֹת, וּמָה לֹא?! אֲבָל אִם אָדָם חֲזָק בְּאַמוּנָה, וּמְכַל שְׁפָן כְּשִׁמְחֻזָּק גַּם אֶת הַשָּׁנִי, שְׁזוֹ דֶּרֶךְ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, אֵין דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה. וְלִכֵּן תִּמְשִׁיךְ לַחֲדָשׁ חֲדוּשִׁים בְּאַמוּנָה, וְכֵן אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תַּעֲוֹרֵר וְאֶת תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם לְקַרֵּב אוֹתָם, אֵין אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת הַזְּכוֹת שֵׁישׁ לָךְ.

אַתָּה צָרִיךְ תְּמִיד רַק לְנִקּוֹת אֶת הַשֵּׁם שְׁלִי, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְכַפֵּישׁ אוֹתִי עַל יְמִין וְעַל שְׂמָאל, הוּא הוֹלֵךְ אֶל רַבָּנִים וְאֲדַמּוּרֵי"ם, וְאֶל 'עַמּוּד', וְכֻלָּם מְאַמִּינִים לוֹ, זֶה כַּח הַטְּמָאָה שֶׁנִּתְּנוּ כַּח לְטְמָאָה, לָמָּה 'אוֹתוֹ הָאִישׁ' שֶׁהִכַּל הָיָה שֶׁקָּרָא אֶחָד גְּדוֹל, מִמְּזוֹר שֶׁנּוֹלַד בְּרַפְתַּ וְכוּ' וְכוּ', וּמִלִּי מִלְּיוֹנִים אֲנָשִׁים מְאַמִּינִים בוֹ, כִּי מְדַבְּרִים פַּעַם אַחַר פַּעַם, וּפַעַם אַחַר פַּעַם, לֹא מִפְּסִיקִים בְּכָלִי הַתְּקַשְׁרֶת בְּכָל הָעוֹלָם, וּבְכָל הַשְּׁפוֹת עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע שָׁעוֹת. וְרַבָּנוּ ז"ל אָמַר: אִם חוֹזְרִים עַל הַשֶּׁקֶר כָּל-כֶּף הַרְבֵּה פְּעָמִים, עַד שֶׁזֶּה נַעֲשֶׂה אֶמֶת אֲצֵל בְּנֵי-אָדָם. וְלִכֵּן הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַטְּמָא הַזֶּה הוֹלֵךְ וּמְדַבֵּר וּבּוֹכָה, כְּאֵלוֹ אֲנַחְנוּ רוֹדְפִים אוֹתוֹ, וְלֹא נוֹתְנִים מְנוּחָה, שְׁנֵי שְׁלִישׁ מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא מְכִירִים אוֹתוֹ וְאֵינָם יוֹדְעִים אִפְלוּ מִי הוּא, וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ רוֹדֵף אוֹתוֹ, זֶה סֵתָם שֶׁקָּרָא, אֲבָל זֶה הַכַּח הַטְּמָאָה שֶׁמְדַבֵּר, וְלִכֵּן אִם אַתָּה יְכוֹל לְטַהֵר אֶת הַשֵּׁם שְׁלִי — תְּבוֹא עֲלֶיךָ בְּרַכָּה. וְאִם לֹא בָּאתָ לְזֶה הָעוֹלָם רַק לְטַהֵר אֶת הַשֵּׁם שְׁלִי — אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקֶךָ.

אֲנִי מְכַרְח לְהוֹדִיעַ לָךְ חַד מְשַׁמְעִית, לִי אֵין שׁוֹם קֶשֶׁר עִם אֵף אֶחָד, זֶה שְׁנַיִם עַל גְּבֵי שְׁנַיִם מְאֹז שְׁהִיִּיתִי בְּגִיל חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה וְחֲצִי, שְׁאֵנִי מִתְּבוֹדֵד לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינִי מַחְסִיר לִילָה אֶחָד בְּאַמִּירַת תְּקוּנַת חֲצוֹת, אֵין לִי עֶסֶק עִם אֵף אֶחָד, מֵה שְׁפָן אֲנִי יְכוֹל

לְפָרְסֵם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנִי יָכוֹל לְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ו"ל, זֶה כָּל הָעֵינִין שְׁלִי! וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁהִתְחִיל אִתִּי, קָבַל לְבִסּוּף מִכָּה כּוֹז שְׁלֵא חָלַם, אֶחָד לָקַח לוֹ עַל הַמָּקוֹם, אֶחָד לָקַח לוֹ שְׁבוּעַ, אֶחָד לָקַח לוֹ חֲדָשׁ, אֶחָד לָקַח לוֹ שָׁנָה, וְאֶחָד לָקַח לוֹ כַּמָּה שָׁנִים, אֲבָל לְבִסּוּף קָבַל מִכָּה כּוֹז, שְׁלֵא תֵאָר, כִּי אֵין לִי עֵסֶק עִם אָף אֶחָד, אֲנִי לֹא נִגְעַתִּי בְּשׁוּם בֶּן-אָדָם, אֲנִי לֹא הִשְׁפַּלְתִּי שׁוּם בֶּן-אָדָם, וְלֹא חִלַּקְתִּי עַל שׁוּם בֶּן-אָדָם, זֶה לֹא אֲנִי, וּמִי שֶׁמְדַבֵּר בְּשָׁמַי, הוּא פָּשׁוּט שֶׁקָּרַן, יְכוּלִים לְרֹאוֹת כָּל מָה שֶׁאֲנִי חוֹשֵׁב בְּתוֹךְ הַסְּפָרִים שְׁלִי, אֲמַת אֲנִי מְגַלֶּה אֶת הַפְּרִצוּף הַטָּמֵא שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, כִּי אַחֲרַת הוּא הָיָה מְכַשִּׁיל אֶת כָּלֵם, הַמְקַנְהָ שֶׁל הַנָּשִׁים לֹא הָיוּ מִים בְּאוֹצַר, שְׁמוֹ שְׁמַיִם! אֲפֹלוּ רְפוּרְמֵי קוֹנְסֶרְבְּטִיכֵי לֹא יַעֲשֶׂה דָבָר כְּזֶה, אִם הוּא לֹא מְאָמִין בְּדָבָר, הוּא יִגִּיד בְּפִרוּשׁ שֶׁהוּא לֹא מְאָמִין, אֲבָל לְהִיּוֹת צְבוּעַ עִם שְׁטְרִימֵל וְקִפּוּטָה וְכוּ', וּבְאוֹצַר מִי גִשְׁמִים לֹא הָיוּ מִים, וְנָשִׁים טוֹבֵלוֹת כְּכֹאֲמַבְטִיָּה, וְעוֹבְרוֹת עַל כְּרִיתוֹת, מְכַשִּׁילוֹת אֶת בְּעֵלֵיהֶן בְּאֶסוּרֵי כְרִיתוֹת, וְאֲנִי כִּכָּר לֹא מְדַבֵּר מִהַבֶּשֶׂר שֶׁהָיָה טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, וְהָעֲרוּב לֹא הָיָה שְׁמָה, בְּאָף עִיר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֵין דָּבָר כְּזֶה, וּפְהָ רְצִינּוֹ בְּעֶצְמָנוּ לְקֶשֶׁר אֶת הָעֲרוּב, וְלִתְקַן אֶת זֶה, הִלֵּךְ וּפְתַח עֲלֵינוּ תֵּיק בְּמִשְׁטָרָה, אֲזִ תִּתְאָר לָךְ אֵיזוֹ טְמָאָה הִיא זֶה. וְלָכֵן עָלְיוֹ אֲנִי כֵּן מְדַבֵּר, עַל הַמְתַּנַּגְּדִים שְׁלִי אֲנִי מְגַלֶּה אֶת פְּרִצוּפֵם הַטָּמֵא, וְלָכֵן מָה אֲנִי אֹגִיד לָךְ?! בְּזֶה שְׁאַתָּה מְטַהֵר אֶת הַשֵּׁם שְׁלִי — תְּבוּא עֲלֶיךָ בְּרָכָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רַק יִחַזַּק אוֹתְךָ וְתִהְיֶה חֲזָק.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מָה זֶה כְּשִׁלּוּמֵדִים סְפָרֵי חֲסִידוֹת, כָּל הַמַּח נִטְהָר לְגַמְרֵי, רַק רוֹאִים אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוּבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְזֶה מָה שֶׁמְטַהֵר אֶת הָאָדָם, וְלָכֵן צְרִיכִים רַק לְדַבֵּר מְזֶה שְׁמַלֵּא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעִם כָּל מִי שְׁאַתָּה יָכוֹל תְּדַבֵּר רַק מְאָמוּנָה בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵל תִּחַשְׁבֵּ שֵׁי שׁ דָּבָר כְּזֶה חִילוּנִים, אֲלֵא יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁעֵדִין רְחוּקִים מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת, שְׁלֵא לְמַדּוֹ אוֹתָם, תִּינּוּקוֹת שְׁנֻשְׁבוּ, פָּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ. וְלָכֵן אִם רַק מְדַבְּרִים מְאָמוּנָה, מְדַלִּיקִים אֶת הַנְּצוּץ שֵׁי שׁ בְּהֵם, כִּי כָּל

יהודי יש לו נצוץ של אמונה, זו הנשמה שלו, ולכן צריכים לדבר עם כלם אמונה, ובפרט עם אחינו בני ישראל מעדות המזרח, אם מדברים מאמונה, הדלקת לו את הנשמה. ואל תהיה בטלן! זה מה שאתה צריך לעשות.

העקר תתחזק להיות שמח, ותשמח את אחרים, שמחה מרחבת את הדעת, וכל המחלקת והמריבות שיש בין בני אדם, זה רק כשנמצאים בעצבות ובדכאון ובמרירות, ואז יש קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, קשיות על הצדיקים, ומה לא, כל מיני צרות שבעולם, ולכן צריכים להחזיר שמחה, ולהראות לכלם, שאנחנו רק שמחים ועליזים, ולא מפחדים משום בריה, ואני אעשה את שלי להגביה את הראש של אנשי שלומנו, שלא יפחדו כל-כך, ולא יעבדו עליהם, ואף אחד שלא ידבר "בשם מוהרא"ש", כי מדברים כל מיני שקרים הכל על השם שלי, ועל זה אני אלהם, כי מה אני מדבר? רק מהקדוש-ברוך-הוא, ועוד פעם תלמד דף גמרא, ועוד פעם פרק משניות, ועוד פרק חמש ורש"י עם התרגום, וזה הכל, אין לי דבורים אחרים, ולכן אני מאד מבקש אותך, שתעזר לי לעבד על הנקדה הזו, אני רוצה לבנות ישיבה גדולה פה, שתהיה ממש לתפארת, ויש לך את הכחות לזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרע.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נח, ב' חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה לא יכול לתאר ולשער מה אתה עוזר לי, ובזכות זה שאתה עוזר לי לפתח את הקהלה, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתנקה את עצמך מכל השטיות שנדבקו בך וכו', וכו', ותהיה

בשלוש-בית עם אשתך, כי הקדוש-ברוך-הוא נתן לך מתנה אשה נפלאה מאד, אפה צריך לאחד את המשפחה, לאהב את המשפחה ולדאג למשפחה. ולכן אני מאד מבקש אותך, תראה לדאג שיהיה שפע להקהלה, ואז יהיה גם לך שפע גדול מאד, כי רבנו ו"ל אמר: ממי שאני מקבל אני נותן; ולכן הקדוש-ברוך-הוא ישפיע עליך שפע ברכה והצלחה, ותהיה תמיד שמח, רק תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר כל דבור שמדברים אליו יתברך, זו הצלחה נצחית, אשריך ואשרי חלקך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרעא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נח, ב' חשון ה'תשנ"ב.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך להיות מאד מאד שמחה, שבעלך עוזר לי מאד, ואני מבטיח לכם, אם את פעורי לבעלך שיעזור להקהלה, אזי הקדוש-ברוך-הוא יעזור לכם. ועקר העזרה, שתהיה ביניכם אהבה גדולה מאד, ותהיה בביתכם שמחה, ולא יחסר לכם שום דבר, כי מי שיעזור להקהלה שלנו, הקדוש-ברוך-הוא ישפיע שלום בתוך ביתו, ותהיה רק אהבה גדולה בבית, כשיש אהבה והכנה הדינית — יש הכל, ואני רוצה שהבית שלכם יהיה בית של שמחה, בית שאחד מבין את השני, ולכן תעשי כל מה שביקלתך לעזור לבעלך, והקדוש-ברוך-הוא יעזור לך, ותבשרי לי תמיד בשורות משמחות. וזכרי, שרק שמחה זו ההצלחה, בלי שמחה אין הצלחה, רבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א'): מי ששמח תמיד — הוא מצליח, ולכן תראי להיות בשמחה, והכל יסתדר.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרעב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נח, ב' חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אל תתן את המרירות והעצבות שיתפסו אותך, אתה צריך להתחתן, כי חכמינו הקדושים אומרים (יבמות סב.): כל השרוי בלא אשה, שרוי בלא שמחה, ואם אין שמחה אין כלום; ולכן אני מאד מבקש אותך, אל תהיה ברוך, אני מברך אותך, שהקדוש-ברוך-הוא ימציא לך בחורה טובה, בחורה פלילת המדות והמעלות, ותתחתן עמה, ואני רוצה להיות בכתנה שלך, אבל אל תשפח להיות אצל ציון רבנו ז"ל בראש השנה. ורבנו ז"ל הוא השדכן, כמו שאמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פט), שהצדיק הוא השדכן; ולכן פשתהיה אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, תוכל לפעל שם בקלות על שדוך, אם לא תהיה בטלן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרעג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נח, ב' חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שאשתך תלד בקלות, אל תדאגו, רק שתגיד שמות הצדיקים מה שהיא זוכרת בעל-פה: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, רבי שמעון בן יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל-שם-טוב ז"ע, רבנו נחמן מברסלב

זי"ע, רבי נתן מברסלב זי"ע, כף תמשיך כל שמות הצדיקים מה שהיא רק זוכרת בעל-פה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שבזכות אמירת שמות הצדיקים, היא תראה נסים ונפלאות, שהכל יעבר בקלות, ותבשר לי בשורות טובות, כי אשה כשהיא בחדר הלדה, אז הוא הזמן להגיד הרבה שמות הצדיקים. ורבנו ז"ל אמר, שעל-ידי אמירת והזכרת שמות הצדיקים, יכולים לראות שדוד הטובע, תבשר לי בשורות טובות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרעד.

בעזרת השם יתברך, יום תמישי לסדר נח, ב' חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידיו ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", הגרים ב"יבנאל עיר ברסלב", הנו"ה עליהם ישרה את שכנתו תמיד, וישמרו ויצילים מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, שאתם זוכים לגור בעירו של רבנו ז"ל. נא ונא ראו להחזיק את עצמכם ביחד, ותגורו כמשפחה אחת גדולה; כי באמת אב אחד לכלנו, והוא — רבנו ז"ל, שהוא אבינו רוענו, המלמדנו עצות ודרכים והנהגות איך להחזיק מעמד בזה העולם העובר, המלא צרות ויסורים, קטנות וחלישות הדעת וכו' וכו'. לזאת עלינו להתאחד ביחד, וכך ישפע עלינו שפע אור ודעת ממנו, כי בשעה שהתלמידים מחזיקים את עצמם ביחד, על-ידי-זה מקבלים הרבה מרבם. ועל-פן הזהיר האר"ל מאד מאד את תלמידיו, שיחזיקו את עצמם ביחד באהבה, אחוה ורעות, ושלא יהיה ביניהם שום מחלוקת ומריבות וקטטות, חס ושלום.

נא ונא ראו לחדש את הענין של "ענג שבת", שבכל ליל שבת

תתאספו אצל משפחה אחרת, ושם תשירו ביחד את הזמירות של שבת-קדש, ותדברו מרבנו ז"ל, ותשמרו את עצמכם מאד מאד מליצנות, רק לדבר דבורי אמונה והשגחה פרטית, ואיש את רעהו יאמר חזק. ומוכא בספר תניא קדישא, ששמע מרבו המגיד ממעוזיטש זי"ע, שבאם מתאספים עשרה מישראל במקום אחד, ואינם עושים שום דבר, רק יושבים ביחד, על-ידי-זה שום מלאך ושרף לא יוכל לגשת אליהם. ומכל-שפן וכל-שפן כשמדברים יחד דבורי אמונה והשגחה פרטית, בודאי שאין יכולים לגשת אליהם. ועל-כן ראו רק לדבר דבורי אמונה והשגחה פרטית, ולחזק אחד את השני. ופעם אחת דבר מוהרנ"ת ז"ל דבורים נוראים עד מאד בין אנשי שלומנו, ונתפעלו כל השומעים, עד שאחד התאזר באמן ושאל אותו: "מאין לכם הדבורים האלו?" והשיב לו מוהרנ"ת ז"ל: "חכמינו הקדושים אומרים (סנהדרין לט): 'אכל בי עשרה שכנינתא שריא', וכשהשכינה פה בודאי יש דבורים אחרים."

ועל-כן ראו, אחי ורעי היקרים! להתאסף בלילות שבת-קדש כל החרף הבא עלינו לטובה, וכל פעם אצל משפחה אחרת, ותשמחו ביחד, על-ידי-זה נזכה להמשיך עלינו את אור קדשת השבת, שהיא אורו האין סוף ברוך הוא. כי שבת שמו דקדשא-בריך-הוא, ונזכה להכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ועל-ידי-זה נבטל מעצמנו את כל הטרודות והיסורים והמחלקת של ששת ימי החל, שאז הסמ"ך-מ"ם שולט בעולם; כי בזה ששמחים בשבת-קדש, על-ידי-זה נתבטלת הנהגת הטבע, ונמשכת קדשת שבת על ששת ימי החל, אשרי מי שזוכה לשמח בכל שבת-קדש, ומקבל את השבת בשמחה עצומה, ומענגה בכל מיני תענוגים, שעל-ידי-זה יהיה נעשה כלי להמשכת השכינה בעולם, ובפרט על עצמו בששת ימי החל, ויתבטלו ממנו כל צרותיו, ויזכה לשפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרעה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר לך-לך, י' חשוון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל פלליות אנשי
שלוֹמנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש" הגרים
ב"יבנאל עיר ברסלב", הו"ה ישרה עליהם שכינתו תמיד, וישמרם
ויצילם מפל צרה וצוקה, ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה
בכל מעשה ידיהם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים
שבעולם להחזיק את עצמכם ביחד, אשר אין לכם עוד דבר גדול
מזה כמו שמחזיקים את עצמו ביחד, ורבנו ז"ל הזהירנו על דבר
זה מאד מאד, שפל תלמידיו יחזיקו את עצמם ביחד באהבה, אחנה
ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק, וידון אותו לכף זכות. ואז אם
תלכו בדרך זו — תצליחו כל ימי חייכם.

נא ונא ראו להתמיד בלמוד התורה הקדושה בכל יום בחשק
חדש, אשר חכמינו הקדושים אמרו (ברכות סג): חביבה תורה על
לומדיה בכל יום כיום שנתנה בהר סיני; ובאמת מי שמרגיל
את עצמו ללמד תורה הקדושה על-פי סדר דרך הלמוד של רבנו
ז"ל, מרגיש בתורה טעם נפלא מאד, כמאמרם ז"ל (ערוכין נד): דברי
תורה חביבין על לומדיהן כל שעה ושעה, וכל זמן שאדם הוגה
בהם מוצא בהם טעם; כי באמת אין לך עוד ערכות ונעימות
וידידות, זיו וחיית להנשמה כמו השקידה בלמוד התורה הקדושה.
וצריכים למסור את נפשו בעבור למוד התורה הקדושה המבערת את
כל הקלפות והסטרוא-אחרא, כחות הטמאה של הסמ"ך-מ"ם וגנ"דא
דילה, פי מי שלומד תורה, בדלין ממנו כל הצרות וכל היסורים
והמזיקים, ואינם יכולים לשלט בו. ועל-כן מאד מאד אבקש את
כל אחד ואחד מאנשי שלוֹמנו היקרים! שלבל תהיו בטלנים, רק

תתמידו בלמוד התורה הקדושה מדי יום ביומו חק ולא יעבור, שתהיה לכם קביעות ללמד "מקרא" — פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרֶשֶׁ"י עם התרגום, "משנה" — כִּמָּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, ואם אפשר ללמד בכל יום ח"י פְּרָקִים — אין למעלה מזה בתקון הברית, "גמרא" — להתמיד מאד בלמוד הגמרא, ואם אפשר על-כל-פנים דף אחד בכל יום, וזה ממשיך על האדם חיות וערכות ונעימות ידידות וזיו שכינת עזו ותברך, "מדרש" — אם אפשר ללמד בכל שבוע מדרש רבה ומדרש תנחומא — מה טוב ומה נעים, ואז כבר לא צריך שום ספר מוסר, כי במדרשים שם יש מוסר והתחזקות עצומה לחזור אליו ותברך.

ועל כלם — עליכם להתמיד בלמוד פוסקים מדי יום ביומו, שעור ברמב"ם, בטור ובשלחן ערוך, וכן לגרס כמה דפים בזהר, וכמה דפים תקונים וספרי רבנו ז"ל אל תניחו מידכם. אחי הקרובים! אם תקימו את זאת, תרגישו טעם אחר בחייכם, וזה יאחד אתכם, ויבטל מכם את כל הקלפות והסטרא-אחרא פחות הטמאה של הסמ"ך-מ"ם וגנדא דילה, ולא תהיה לו שום רשות לגעת בכם, כי מי שלומד תורה, יש לו מקום טוב להתחבא שם.

נא ונא ראו לדבר בכל יום עמו ותברך באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, שזה נקרא אצל רבנו ז"ל התבודדות, לשיח ולספר לפניו ותברך את כל לבבכם ואת כל מה שאתם צריכים תבקשו רק ממנו ותברך בתמימות ובפשיטות באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו. ודבר זה עולה על הכל, כי התפלה שאדם מתפלל אליו ותברך בלשון שרגיל בה, זהו השער והפתח להכנס אצלו ותברך. וראו לדקדק להתפלל בכל יום במנין ניקא את התפלות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, אשר אז הוא עת רצון גדול בשמים. ומה טוב ומה נעים, אם תרגילו את עצמכם לומר בכל לילה סדר תקון חצות, ואז טוב לכם לגצח נצחים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּכָל דְּרַפְכֶם בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת
גַּם יַחַד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, י"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה גִיעֵוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל פְּלִלְיוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", הַגָּרִים
בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם
וַיִּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמִחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה
וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים
שֶׁבְּעוֹלָם, וְאַל תִּנְיָחוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְפַל בְּשׂוֹם פְּנִים וְאַפָּן, כִּי זֶה גִדְּלָתוֹ
שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שְׂזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִינוּ נִשְׁבָּר
מִשׂוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, וּבִדְרֹךְ הַזֶּה לְמַד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁנִּלְךְ וְנַעֲשֶׂה
בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּפֶעַם דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל מְאִיזָה צְדִיק מְפָרְסֵם,
שֶׁלְעֵת זְקֻנָתוֹ דִּיקָא נָפַל וַיִּרַד וְכו', רַחֲמָנָא לִישְׁזֹבֵן, וְהָיָה הַרְבֵּה
בְּזִיווּנוֹת וְכו', עֲנָה וְאָמַר עַל זֶה רַבְּנוּ ז"ל: כָּל זֶה הִגִּיעַ לוֹ מִפְּנֵי שְׁלֵא
הַתְּחִדָּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, כִּי כָּל-כֶּף הָיָה רָגִיל
בְּעִבּוּדָתוֹ וְכו', עַד שֶׁחָשַׁב שְׁלֵא צְרִיף לְהַתְּחִדָּשׁ וְכו'. עַמְדוֹ וַרְאוּ
וְהַתְּבוֹנְנוּ, צְדִיק עוֹבֵד הַשֵּׁם יָכוֹל לְפַל וְכו', עַד שֶׁיִּגְרַם לְבִזְיוּנוֹת
וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים לְתִלְמִידָיו וּלְבָנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְכו', וּרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה אֲזוֹ,
שֶׁהִפֵּל הָיָה מִפְּנֵי שְׁלֵא חֲדָשׁ אֶת עֲצָמוֹ. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְחֲדָשׁ אֶת
עֲצָמְכֶם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֵגַע מִמָּשׁ, תָּמִיד לְהִיּוֹת יְהוּדֵי
אַחֵר, אֲנִי כָּבֹר לֹא מָה שֶׁהִיִּיתִי קֹדֵם, וּבְאַפָּן הַזֶּה אִף פֶּעַם לֹא תָרִיבוּ
עִם אִף אֶחָד. וְאֲנִי זוֹכֵר אֶת אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁבְּכָל יוֹם כִּשְׁבָּא
לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, נָתַן לְכֹלֶם שְׁלוֹם... וּכְשֶׁשְׁאַלְוֵהוּ עַל פֶּשֶׁר הַדְּבַר, עֲנָה
וְאָמַר: "אֶתְמוּל בְּלִילָה הִלְכָתִי לִישׁוֹן, וְחָשַׁבְתִּי שְׂזֶה כָּבֹר הַלִּילָה

האחרון בחיי, וכבר לא אֶחָזֵר, וְהִנֵּה הַחֲזִיר לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת נִשְׁמָתִי, וְאֲנִי יְהוּדֵי חֲדָשׁ, וּמִמֶּשׁ אֵינִי מִפִּיר אֶתְכֶם, וְאַתֶּם אֹרְחִים... וְעַל-כֵּן אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם שְׁלוֹם". וְאָמְרוּ בְתַמִּימוֹת כּוֹז, שָׂרְאוּ שְׂאֵחֻז בְּזֶה, שֶׁהִיא אֶצְלוֹ הַכֹּל חֲדָשׁ. וְרַבְּנוּ ז"ל סִפֵּר עִמָּנוּ, כִּשְׁהוּא יֵצֵא לַשָּׂדֶה לְהַתְּבוּדָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּשְׂחֹזֵר רָאָה לְפָנָיו עוֹלָם חֲדָשׁ לְגַמְרִי, עַד שֶׁאֶפְלוּ הַבְּתִים שֶׁבְעִירוֹ הָיוּ נִרְאִים בְּעֵינָיו כַּחֲדָשִׁים לְגַמְרִי, וְכֹל זֶה זָכָה עַל-יְדֵי שְׁנִכְלָל לְגַמְרִי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא יִתְּבַרֵךְ מִחֲדָשׁ אֶת עוֹלָמוֹ בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל רְגַע, כְּמוֹכָא בְּהַתְּחַלַּת ה'עֵץ חַיִּים', שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַמֵּם אֶת עֲצָמוֹ מֵאֵין סוּף עַד אֵין תְּכֵלִית, וּבְכֹל יוֹם וּבְכֹל שָׁעָה וּבְכֹל רְגַע מִמֶּשׁ יֵשׁ צְרוּפִים אַחֲרֵים, וּמְאִירִים שְׁמוֹת אַחֲרֵים, וְהַצְדִּיקִים הַזּוֹכִים לְהַיּוֹת דְּבָקִים בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְּבַרֵךְ, עוֹלָה לְפָנָיו עֵינֵיהֶם בְּכֹל שָׁעָה וּבְכֹל רְגַע צְרוּף אַחֵר מִשְׁמוֹ יִתְּבַרֵךְ, כִּי הֵם מִיְחָדִים יְחוּדִים, עַד שְׁנִדְמָה לָהֶם עוֹלָם חֲדָשׁ מִמֶּשׁ. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּגִּיעַ לְמַדְרָגָה זוּ !

וְלִכְּנֵן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכֹל מִינֵי אִפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל תִּמְשִׁיכוּ אֶת עֲצָמְכֶם אֶל הַעֲצָבוֹת וְאֵל הַעֲצָלוּת, וְאִדְרָבָה, רָאוּ שֶׁיְהִיָּה בְּכֹל יוֹם אֶצְלָכֶם יוֹם חֲדָשׁ מִמֶּשׁ, וְאֵל תִּצְטַעְרוּ בְּדַחְקוֹת הַפְּרִנְסָה, כִּי אִדְרָבָה אַתֶּם צְרִיכִים לְהַרְגִישׁ אֶת עֲצָמְכֶם לְהַכִּי מְאֹשְׁרִים בְּעוֹלָם, כִּי אַתֶּם זּוֹכִים וּמוֹזְפִים אֶת הַרְבִּים בְּהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה. וּמִי שֶׁעוֹסֵק בְּהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יֵשׁ בְּרָכָה בְּכִיסוֹ, וְתִמְיֵד יִמְצֵא שֵׁם כֶּסֶף, מֵה שְׂאֵין כֵּן כִּשְׂרָק יוֹצְאִים בַּחוּץ, שׁוֹמְעִים אֵיךְ שֶׁכֹּל הָעוֹלָם כָּלוּ בּוֹכִים: "הוּא, הַדַּחְקוֹת כָּל-כָּף גְּדוּלָּה" וְכוּ', "הוּא, הַחֹבוֹת כָּל-כָּף שׁוֹבְרִים" וְכוּ', כֹּל אֶחָד רַק מִתְאַנֵּחַ וְאוֹמֵר שְׂאֵין לוֹ כֶּסֶף וְכוּ', וְצַר וּמַר לוֹ הַפְּרִנְסָה וְכוּ', וּבְכֹמֶת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תְּנַחוּמָא כִּי תִשָּׂא): 'כֹּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה פְּרִנְסָתוֹ מִן הַתּוֹרָה וּמִתְעַשֵּׂר וּמִצְלִיחַ'; וְדָבָר זֶה בְּיוֹתֵר שִׁיךְ לְמִי שֶׁמִּתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֵז זּוֹכָה לְמַח אַחֵר לְגַמְרִי, כִּי מְאִירִים לוֹ הַמַּחֲזִין בְּהַאֲרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, עַד שֶׁמְרַגֵּשׁ אָדָם אַחֵר בְּכֹל פְּעַם. לְזֹאת רָאוּ לְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְהַעֲקָר רָאוּ לְקַיֵּם אֶת כָּל הַנְּאֻמָּה שֶׁם, כִּי הַעֲקָר שֶׁל הַלְמוּד הוּא לְקַיֵּם. וְהַרְבַּ הַחֲסִיד ר' יִשְׂרָאֵל

קארדאנער ז"ל (שְׁהִיָּה אֶחָד מִגְדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עוֹבֵד הַשֵּׁם גְּדוֹל מְאֹד), אָמַר פֶּעַם לְאַחַד מִתַּלְמִידָיו, שֶׁהִתְאוּנָן לְפָנָיו מְאֹד עַל שְׁעוֹבֵר עָלָיו כָּל-כָּף הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת, עַד שֶׁפִּעַם בָּא וּבָכָה לְפָנָיו, אָמַר לוֹ: "אֵינִי יְכוֹל כָּבֵר לְסִבַּל צְרוּת כְּאֵלוּ מֵה שְׁעוֹבֵר עָלַי" וְכוּ' וְכוּ', עָנָה וְאָמַר לוֹ ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרָדָאנְעֵר ז"ל: "תִּאֲמִין לִי, שְׁעֲלֵי עוֹבֵר הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אֲלֵא הֵהֲפֵרֵשׁ בִּינֵי לְבִינְךָ, שְׂאֲנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָעֲצוֹת וְהַתְּרוּפוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאַתָּה אֵינְךָ מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָעֲצוֹת וְהַתְּרוּפוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל", כִּי רַק בְּזֵה תְלוּיָה כָּל הַהֲצִלָּחָה. וְעַל-כֵּן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! וְאֵל תְּהִיֹּ בְטֻלָּנִים, תַּתְּחִילוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצְרוֹת הַמִּנְחָחִים בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִרְאוּ לְחִזּוֹק אִישׁ אֶת רַעְהוּ, שְׁיִהְיֶה בְּאַתְבָּה, אַחְתָּה וְרַעוּת, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם, כִּי תִדְעוּ, אֲשֶׁר הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד מְאֹד שֶׁתְּהִיָּה מִחֻלְקַת וּמְרִיבוֹת בֵּינֵיכֶם. וְעַקֵּר הַמִּחְלָקַת וְהַמְרִיבוֹת בָּאִים רַק כְּשֶׁנִּגְמְרָה הַפְּרוּטָה בְּפִיס, אֲזַי מִתְּחִילִים לָרִיב, וְזוֹ הִיָּתָה תְּפִלְתּוֹ שֶׁל הַכֹּהֵן גְּדוֹל, שֶׁנִּכְנַס לְפָנָיו וְלְפָנֵים בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים, שֶׁבִקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "וְאֵל יִהְיֶה עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְהַתְּפַרְנֵס זֶה מְזֵה" (תְּפִעֵי כ"ד); כִּי זֶהוּ עַקֵּר הַקְּלָלָה — כְּשֶׁצְרִיכִים לְהַגִּיעַ לְטוֹבוֹת שֶׁל בֶּשֶׁר וְנֶדֶם, שֶׁדָּבָר זֶה מְבִיא אַחֲרֵי-כֵן אֶת רַב הַמְרִיבוֹת וְהַמִּחְלָקַת, וְהוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי.

וְעַל-כֵּן אֵל תְּהִיֹּ בְטֻלָּנִים! מֵה אַתֶּם צְרִיכִים טוֹבַת זולַתְכֶם, רָאוּ לְהַפְיִץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְתִדְבְּרוּ עִם כָּל מִידְעֵיכֶם רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית. וְתִדְעוּ, כִּי פְרִנְסָה הִיא רַק בִּיַדֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא בַיַד בְּשֶׁר-וְנֶדֶם, וְאִם תִּקְדִּימוּ שְׁלוֹם לְכָל אָדָם, וְתִהְיֶה לְכֶם אֵיזוֹ מְלָה טוֹבָה לְכָל בְּרֵי-יִשְׂרָאֵל, וְתִקְדִּימוּ אוֹתוֹ בְּסִבָּר פְּנִים יְפוֹת עִם חִיוּךְ, אֲזַי תִּרְאוּ אֵיךְ שִׁישְׁפַּע עֲלֵיכֶם אוֹר וְדַעַת וְזִיו שֶׁפַּע אֱלֹקֵי מִמֶּשׁ, וְזֶה יְבִיא לְכֶם פְּרִנְסָה וְהַצִּלָּחָה רַבָּה; כִּי כָּל הַצִּלְחַת הָאָדָם בְּפְרִנְסָתוֹ תְלוּיָה כְּפִי הָאֲהָבָה שֶׁיֵּשׁ לוֹ עִם זולַתוֹ, וְעַל-כֵּן כָּל אֵלוֹ הַצְּדִיקִים הַדְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָאוֹהֲבִים אֶת כָּל בְּרֵי-יִשְׂרָאֵל, וְנִשְׁפַּעַת עֲלֵיהֶם הַשְּׁפָעָה גְּדוּלָה, וְאֵינֶם צְרִיכִים לְהַתְּיַגַּע עַל פְּרִנְסָתָם, כִּי פְרִנְסָתָם בָּאָה בְּבִיתָם. וְעַל-כֵּן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם עַל

דָּבַר זֶה — לְהַקְדִּים שְׁלוֹם לְכָל בְּרֵי-יִשְׂרָאֵל, וְתַתְּחִילוּ כָּאֵן עִם הַתּוֹשָׁבִים בְּיַבְנָאֵל, כִּי עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר הִסְמִ"ךְ-מ"ם הִרְשַׁע הִסִּית כָּל-כָּף אֶת הַתּוֹשָׁבִים נִגְדָנוּ, עַד שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים כְּאִלוֹ אֲנַחְנוּ עוֹד בְּכַעַס עֲלֵיהֶם, וְכָאִלוֹ אֲנַחְנוּ יֵשׁ לָנוּ טְעָנוֹת נִגְדָם וְכוּ' וְכוּ', כִּי עָשָׂה לָהֶם שְׁטִיפַת מַח כְּזוֹ, כְּאִלוֹ מִי יוֹדֵעַ מִי אֲנַחְנוּ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה נִוָּצַר קִיר וְחוֹמַת בְּרָזֶל בֵּינֵנוּ לְבֵינָם, וְצָרִיכִים לְהוֹרִיד אֶת הַחוֹמַת בְּרָזֶל וְהַקִּיר הַזֶּה וְכוּ' וְכוּ', כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם אַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים לְאַהֲבֵם אֶת כָּל בְּרֵי-יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן עֲלֵינוּ לְהַקְדִּים שְׁלוֹם לְכָל הַתּוֹשָׁבִים, וְלְדַבֵּר עַל לִבָּם וּלְפִיָסָם. וְהַעֲקֹר לְחַזְקָם וּלְאַמְצָם.

כִּי עֲלֵיכֶם לְדַעַת, מִי שָׂאִין לוֹ אַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא שְׁבוּר לְגַמְרִי, כִּי אַמוּנָה הִיא הַצְּלַחַת הָאָדָם, וּמִי שֶׁמֵּאַמֵּין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא תְּמִיד מְצַלִּיחַ, וְיֵשׁ לוֹ בְּטַחֲוֹן חֲזָק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, מִהַ-שָּׂאִין-כֵּן מִי שָׂאִין לוֹ אַמוּנָה, הוּא אָבוּד לְגַמְרִי, וּמִסְתּוֹכֵב בְּעוֹלָם הַתְּהוֹ לְגַמְרִי, וְכִשְׁבָּא בְּרֵי-יִשְׂרָאֵל, וּמְקַדִּים לוֹ שְׁלוֹם, וּמְאִיר לוֹ פְּנָיו, וּמְקַבְּלוֹ בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, וּמְדַבֵּר עִמוֹ וּמְחַזְקוֹ וּמְאַמְצוֹ, בְּזֶה הוּא מִמָּשׁ מְחִיָּהוּ. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁכֶם עַל נִקְדָּה זֹאת, כִּי בְּאַמַּת כָּלָם רוֹצִים אוֹתָנוּ, אֵךְ הַסְּבָה שֶׁל הַמְּנִיעוֹת הִיא רַק מִהִסְמִ"ךְ-מ"ם, שֶׁכָּל עֲנִינוֹ הוּא 'הַפְּרָד וּמְשַׁל' לְעֲשׂוֹת פְּרוּדִים. וְלָכֵן כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל צָרִיכִים מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה לְהַשְׁתַּתֵּף בְּשִׁמְחַת כָּל אֶחָד מִתּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, וְחַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם (לֹא תְּקוּם פְּעָמִים צָרָה) לְנַחֵם אֲבָלִים וּלְבַקֵּר חוֹלִים וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר זוֹ מְצָנְתוֹ יִתְבָּרַךְ, לְשִׁמַּח וּלְנַחֵם וּלְבַקֵּר אֶת כָּל בְּרֵי-יִשְׂרָאֵל, וְאֵךְ שְׁבַתְחִלָּה יִהְיֶה נִדְמָה שֶׁהֵם פּוֹעֲסִים, עִם כָּל זֹאת אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְעֲשׂוֹת אֶת שְׁלָנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ תִּהְיֶה לְהִסְמִ"ךְ-מ"ם הִרְשַׁע מְפָלָה גְדוֹלָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵר אֶת עִמּוֹ יִשְׂרָאֵל יִשְׁמֹר אוֹתָנוּ, וְיַצְלִיחַ אֶת דְּרָכָנוּ, שְׁנִזְכֶּה לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, עִיר שֶׁל חֶסֶד, עִיר שֶׁל אֲהָבָה, עִיר שֶׁל תּוֹרָה, עִיר שֶׁל שְׂמִיחָה, עִיר שֶׁתְּקַבְּלוּ אֶת פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרעז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי שרה, כ"א חשוון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויירדפו אל פלליות אנשי
ש'לומנו היקרים "חסידי ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו
תמיד, ויברכם ויצילם מפל צרה ומפל צוקה ומחלה, וישלח ברכה
והצלחה בכל מעשה ידיהם.

אחי ורעי היקרים! עכשו חזרתי מהנסיעה הקדושה לארצנו
הקדושה, ומאד מאד נהניתי להיות עמכם בצותא, וממש חיים
חדשים נפתחם בי, שראיתי איך שהקבוץ הקדוש שלנו ביבנאל
נתרבה, כן יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שבאמת נזכה לבנות עיר ברסלב
על טהרת הקדש, ויתרבו התושבים מאנשי שלומנו, ונזכה לבנות
את בית-המדרש הגדול ואת התלמוד-תורה ובית-הספר, ועוד
מוסדות צדקה וחסד.

נא ונא ראו לשמר את עצמכם ממדת הכעס, כי הכעס הורס
את האדם לגמרי. וחכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי תענית, פרק ב'):
אף וחסמה מלאכי חבלה הן; הינו מי שמרגיל את עצמו, רחמנא
לצלן, להיות בחמה, בכעס ובחרון אף, מלאכי חבלה נתלבשים בו;
ועל-כן צריכים לשמור את עצמו מאד מאד לא להיות בכעס. ובפרט
אנשי שלומנו היקרים צריכים להחזיק את עצמם ביחד באהבה,
אחיה ורעות, ולדבר רק מדבורי רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה.
וספר הרב החסיד ר' אברהם שטערנהארץ ז"ל, שפעם אחת
בילדותו בערב ראש השנה, קרא אותו הרב מטשעהרין ז"ל (בעל
המחבר ספר פרפראות לחכמה על ה"לקוטי-מוהר"ן") ואמר לו בזו
הלשון: לך ראה נא איך שאברך מדבר בעבודת השם יתברך על-פי
דרך רבנו ז"ל, והצביע בידו על אחד המפלג מאנשי שלומנו ר'
פנחס קיבליטשער, שעמד ודבר עם אנשי שלומנו מעבודת השם
יתברך בהתלהבות גדולה, ורצה להחזיר בו, שיתלמד איך מדברים

מֵרַבְּנוּ ו"ל; כִּי יְדוּעַ, אֲשֶׁר הָרַב הַחֲסִיד ר' אַבְרָהָם שְׁטַרְיִינְהָרְץ ו"ל
הָיָה נִכְדוֹ שֶׁל הָרַב מְטֹשֶׁהֲרִין ו"ל, וְעַל-פֶּן רִצָּה לְהַכְנִיס בּוֹ מְרָאָה
זֶה לִידַע וְלִרְאוֹת אִיךָ מְדַבְּרִים מֵרַבְּנוּ ו"ל בְּהַתְּלַהְבוֹת גְּדוֹלָה, עַל-פֶּן
כָּל זֶה צְרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוּדַתְכֶם לְדַבֵּר אַחַד עִם הַשְּׂנֵי מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ
ו"ל בְּהַתְּלַהְבוֹת הַכִּי גְּדוֹלָה. וְזֶה יִמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם גַּם-פֶּן הַתְּעוּרוֹרוֹת,
אֲבָל נָא וְנָא לְהַזְהֵר מִמֵּדַת הַפֶּעַס. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (קְדוּשִׁין
מ.א.): רַגְזוֹן לֹא עֲלֵתָה בְּיָדוֹ אֲלֵא רַגְזוֹנוֹתוֹ; מִי שֶׁהוּא כֹּעֵס וְרַגְזוֹן, אֵינוֹ
עוֹלָה בְּיָדוֹ רַק הַכֶּעַס וְהַרְגָּזוֹנוֹת, כִּי עִם כֶּעַס וְרַגְזוֹנוֹת לֹא פּוֹעֲלִים שׁוֹם
דְּבָר. וְעַל-פֶּן רָאוּ לְשַׁמֵּר אֶת עֲצַמְכֶם לְהַחְזִיק אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַחַד,
וְאַחַד יַחְזִק וַיַּעוֹרֵר אֶת הַשְּׂנֵי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַיְחוּ דַרְכְּכֶם כָּל יְמֵי
חַיֵּיכֶם, וְשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם.

מָה אָמַר לָכֶם! אֶת גְּדֻלַּת הַבְּזִיוּנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דָּמִים שְׁסַבְּלֵתִי
שֵׁם מֵהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, אַתֶּם לְבַד יוֹדְעִים אֶת זֶה, וְעִם כָּל זֹאת אֲנִי מַחְזִק
אֶת עֲצָמִי, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, אֵינִי חוֹלֵק עַל רַבִּי גְּדוֹל וְנִפְלָא כְּזֶה,
הַמְּחִיָּה וּמַחְזִק אוֹתְנוּ, וְלֹא רַק שְׂאֵינִי חוֹלֵק, אֲלֵא אֲנִי זוֹכֶה לְבָנוֹת
עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, וּבַפֶּרֶט אַתֶּם צְרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזָקִים וּשְׂמִיחִים
וְעֲלִיזִים, שְׂאֵתֶם זוֹכִים לְגוֹר בְּעִיר בְּרֶסֶלֶב, עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל,
אֲשֶׁר מִשֵּׁם עֲתִידִים לְהַגָּאֵל. וְאַבְבָּקֵשׁ אֶת כָּל אַחַד וְאַחַת מִכֶּם, שְׁתִּרְאוּ
לְהַתְּפַלֵּל, שְׂאֲזַכֶּה כָּבֹד לְשׁוֹב אֲלֵיכֶם מֵהַ שְׂיֹתֵר מֵהָר.

נָא וְנָא רָאוּ לְשַׁמֵּחַ אַחַר כָּל תְּפִלָּה, וְלִרְקֹד בְּיַחַד רַקוּדִים שֶׁל
שְׂמִיחָה, וּבְזִכוֹת הַשְּׂמִיחָה וְהַרְקוּדִין תִּזְכּוּ לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים
מִכֶּם, וְלְהַכְּלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂשַׁמְחַת תְּמִיד!

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרעח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר חַיֵּי-שְׂרָה, כ"א חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי ...
נְרוּ יְאִיר.

לנכון הגעתי היום, ומאד מאד אני פֶּכַר מתגעגע לחזור אליכם, כי בַּאֲמַת אֲנִי מְרַגֵּשׁ כִּי שֵׁם בֵּיתִי, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי, שְׂאֻזָּה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, וְלַחֲזֹר מֵהַ שְׁיֹתֵר מֵהַר לִיבְנָאֵל. וְהַעֲקָר, שְׂאֻזָּה פֶּכַר לְהַתְּחִיל לְבָנוֹת אֶת הַבֵּית-מְדַרְשׁ הַקָּטָן, וְגַם אַחֲר־כֵּן אֶת הַבֵּית-מְדַרְשׁ הַגָּדוֹל, וְנִזְכָּה לְבָנוֹת אֶת הַתְּלִמּוּד-תּוֹרָה וְאֶת הַבֵּית-סֵפֶר. רְאֵה לְדוּחַ הָאֵם הַיִּיתָ בְּטַבְּרִיָּה אֶצֶל הַנְּעֻדָּה וְכוּ', הַעֲקָר שִׁיעֵבֵר מֵהַ שְׁיֹתֵר מֵהַר. וְתַכְּף-וּמִיָּד כְּשִׁיחִיָּה הֵתֵר, אָבּוֹא תַכְּף-וּמִיָּד, וְרְאֵה לְסַכֵּם עִם קַבְּלָן, וְנִתְחִיל לְבָנוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה עַל נַעֲם חֻלְקָךְ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלֶךָ, וְתִהְיֶה עֲקֻשָׁן גָּדוֹל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבְרִים עֲלֶיךָ הַרְבֵּה יְרִידוֹת וּבְלִבּוּלִים, עִם-כָּל-זֹאת רְאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, כִּי עַל שְׂמִיחָה צָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ מְאֹד מְאֹד. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְּלַחַה, סִימָן א'): מִי שֶׁשְּׂמַח תְּמִיד, הָרִי הוּא מְצַלִּיחַ. אֲקַנְיָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבָקְרוּב תְּזַכֶּה לְמַכּוֹר כְּמֵה חֻלְקֵי אֲדָמָה, וְיִהְיֶה לְךָ כֶּסֶף לְשַׁלֵּם אֶת הַהֲלוֹאָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי, שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְּפַלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתְּזַכֶּה לְצִאת מַחֻבּוֹתֶיךָ בֵּין בְּגַשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְתִזְכֶּה לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּשִׁלְמוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לַעֲשׂוֹת הַעֲתֻקוֹת מֵהַמְּכַתֵּב הַכֶּלְלִי, וְלְמַסֵּר אֶת זֶה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִי נֶדָר בְּכָל יוֹם אוֹ יוֹמִים לְשַׁלַּח מְכַתֵּב כֶּלְלִי, כְּדִי שְׁיִחַזְקוּ אֶת עַצְמָם, כִּי חָבַל שֶׁתִּתְפָּרֵד הַחֲבִילָה, חֵס וְשְׁלוֹם.

י"ז תרעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, כ"א חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

מָה מְאֹד אָנִי מִתְגַּעְגַּע אֵלֶיךָ, כִּי אֵין אֶתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר
אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שִׁישׁ לִי, שֶׁהַכְּנִסְתָּ אֶת עֲצָמְךָ בְּבִנְיַת הַמִּקְוָה,
וְעַל-כֵּן רָאֵה לֹא לְהִסִּיחַ דַּעַת מִזֶּה פְּרָגַע, וְעַד שֶׁלֹּא יִגְמַר לְגַמְרֵי עִם
הַתְּשִׁיטִית בַּחוּץ וְהַפְתָּחִים וְהָאֲבָנִים וְכוּ' וְכוּ', אֵל תַּחֲשֹׁב מִעֲנִינִים
אֲחֵרִים, שֶׁתִּהְיֶה כָּל מַחֲשַׁבְתְּךָ רַק מִעֲנִינֵי הַמִּקְוָה. וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ
אֶתָּה וְאֶשְׁתָּךְ אֶת מַעֲלַתְכֶם בְּשָׁמַיִם, שֶׁאַתֶּם זֹכִים וּמְזִפִּים שִׁיְהִיָּה
לְעַם יִשְׂרָאֵל מִקְוָה כְּשָׂרָה, הֵייתֶם רוֹקְדִים מְרַב שְׂמִיחָה. וּבִאֲמַת אֵין
עוֹד שְׂמִיחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּו, הֵינּוּ מְזִכּוֹת הַרְּבִים שֶׁזֹּכִים לְזִכּוֹת אֶת
אֲחֵרִים, וּבִאֲמַת אֵין עוֹד זְכוֹת הַרְּבִים יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּו — מְבִנְיַת
מִקְוָה. וְעַל-כֵּן רָאִו בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְשִׂמְחָה עַל נַעַם
חֻלְקָכֶם, שֶׁזִּכִּיתֶם שֶׁנִּפְלָה בְּחֻלְקָכֶם זְכוֹת גְּדוֹלָה כְּזֹו לְבִנּוֹת מִקְוָה
טְהַרָּה. וְאַתָּה רָאֵה בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לֹא לַחֲשֹׁב עַכְשָׁו שׁוֹם
מַחֲשָׁבוֹת אַחֲרוֹת, רַק אֵיךְ לְגַמֵּר אֶת הַמִּקְוָה שִׁיְהִיָּה עַל צַד הַיּוֹתֵר
טוֹב, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ בְּזְכוֹת בְּנִיַת הַמִּקְוָה, שִׁיִּמְשֶׁךְ עֲלֶיךָ
אוֹר הַבִּינָה, שֶׁהוּא שֶׁעַר נו"ן, שֶׁשֵּׁם הַמִּקְוָה הַעֲלִיּוֹנָה (עַיֵן לְקוּסֵי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נו).

נָא וְנָא רָאֵה 'לְגַנְב' זְמַן בְּכָל יוֹם עַל הַתְּבוֹדָדוֹת, לְדַבֵּר עִמוֹ
יִתְבָּרַךְ, כִּי לֹא יִשְׂאֵר מֵאַתְּנוֹ רַק אֵלוֹ הַדְּבוּרִים שֶׁנִּזְכָּה לְדַבֵּר עִמוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּבְשֹׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשִׁמְחוֹת,
שֶׁזִּכִּיתָ לְבָרַךְ עַל הַמְּגִמֵר עִם פְּתִיחַת הַמִּקְוָה מִה שִׁיּוֹתֵר מִהֵר, וְרָאֵה
לְשִׁמּוֹר עַל הַכֶּסֶף, כִּי אָנִי עַכְשָׁו בְּדַחְקוֹת גְּדוֹלָה, וְתַעֲזֹר אֶת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמִנו שִׁיתְּפַלְלוּ בְּעַדִּי, שִׁיְהִיָּה לִי שְׁפַע, כְּדֵי שֶׁאֲזַכָּה לְצִאֵת
מִהַחֻבוֹת.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו כל ימי חייכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרפ

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, כ"א חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

ראה להביא עמך מאתים "אור יבנאל" מספר 42, ותקחו מ... ותאמר ל... שבקשתי את זה, כי פה זה נחטף מאד, ועל-כן פשאתה בא לכאן, תביאם עמך.

העקר ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ואל תסתכל אחורנית כלל, רק קדימה, אשר זה סוד אות ב' שהתורה הקדושה מתחלת עמה: ב' ראשית, לידע אשר הדבר הראשון להשיג בהשגות התורה הקדושה — לעשות עצמו כב', שהיא סתומה וסגורה מלמעלה ולמטה ומאחורנית, ואין לה רק קדימה, ודיקא באפן הזה יכולים להכנס אל תוף הקדשה, וללמד תורה הקדושה.

נא ונא ראה ללמד הרבה "קצור-שלחן-ערוך", וכן "שלחן-ערוך-הרב", וכן "חיי-אדם", וכן "בן-איש-חי", כי בלא הלכה האדם עלול להפשל בעברות חמורות, רחמנא לישזבן; ועל-כן ראה להכניס את עצמך בלמוד קצורי הלכות, כדי שתהיה בקי בזה בעל-פה. ורבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על למוד הלכה, וזה היסוד של כל היהדות, כי בלי הלכה, האדם הולך מבהל ומבלבל.

ועל כלם — ראה להתבודד עצמך בכל יום עמו ותברך, ותפרש את כל שיחתך ואת כל אשר עם לבך אליו ותברך, ותתודה לפניו ותברך בכל יום ויום כל ימי חייך, ותקים בשלמות מה

שְׁמוּבָא בְּלִקְוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'; וְאִז דִּיקָא תּוֹכָה לְבוֹא
אֶל כָּל הַנְּאָמָר שָׁם — לְהַשִּׁיג הַשְּׁגוֹת אֵין סוּף בְּרוּף הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְף, שְׂכַבְר תִּצָּא מִחֻבוֹתֶיךָ, וּכְבָר תּוֹכָה לְקַחַת
אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְךָ, וְתִשָּׂאֵר לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", וְתִלְמַד תּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה בְּהַתְמַדָּה רַבָּה בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ, וְתַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרפא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר חַיִּי-שָׁרָה, כ"ב חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל פְּלִלְיוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל-הַקְדוּשׁ", הַגָּרִים
בְּ"יַבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", הַזֵּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם
וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂה-יְדֵיהֶם, וְיִמְשְׁכוּ עֲלֵיהֶם רַק רַחֲמִים וְחֲסִדִים תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שְׂבַעְעוּלָם, כִּי בְּאֲמַת הַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא עֶזֶר לָנוּ וְעוֹזֵר לָנוּ וְעוֹד עֶזֶר
לָנוּ, וְתַהֲלָה לָאֵל, הַשְּׂבוּעַ יִגְמַר הַמְּקוֹה, וּכְבָר נּוֹכָה גַם לְגַמֵּר עִם
הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה וְעִם הַבֵּית-סֵפֶר בְּבִנְיָן מִיַּחַד, כִּף שִׁיְהִיָּה עַל הַצַּד
הַיּוֹתֵר טוֹב, וְעוֹד מַעֲט נִתְחַיֵּל לְבָנוֹת אֶת הַבֵּית-מִדְרָשׁ הַגָּדוֹל, אֲשֶׁר
זוֹ תְהִיָּה לָנוּ יִשׁוּעָה גְדוֹלָה. וְחֲכַמִּינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תְּנַחוּמָא פְּרִשְׁת
פְּקוּדֵי): לְמָה נִקְרָא מִשְׁפַּחַת-הָעֵדוּת? שְׁהַמְשָׁפֵן מַעֲיַד שְׁהַשְׂכִּינָה
בְּיִשְׂרָאֵל. וְכֵן הוּא (תְּנַחוּמָא פְּרִשְׁת תְּרוּמָה): מִשְׁפַּחַת-הָעֵדוּת, שְׁהוּא עֵדוּת
לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא שׁוֹכֵן בְּמִקְדָּשְׁכֶם. וְזֶה יְהִיָּה
הַסִּימָן הַכִּי גְדוֹל שְׁנִצְלִיחַ בְּדַרְכֵנוּ, לֹא כְמוֹ שְׂמֵאִימִים עֲלִינוּ שְׁלֹא
נִצְלִיחַ וְנִהְיָה כְּשִׁלּוֹן חֲסִי-וְשְׁלוֹם, אֲדַרְבָּה מִהַמְּקוֹה תְּרָאוּ עוֹד מָה
שִׁיְהִיָּה, שְׁהַקְהֵלָה שְׁלָנוּ תִתְפַּתַח. הַעֲקָר מָה שְׂאֲתֶם צְרִיכִים לְרְאוּת,
שִׁיְהִיָּה אֲצֻלְכֶם רַק אַחֲדוּת וְאַהֲבָה וְשְׁלוֹם וְרַעוּת, וְלִמְסַר אֶת נַפְשְׁכֶם

על כל פֶּרֶט וּפְרֵט, שְׁלֵא יְהִי אֶצְלָכֶם חֶסֶד-וְשְׁלוֹם אֵילוֹ חֲלוּקֵי דַעוֹת וּמַחְלָקֵת, כִּי הַמָּקוֹם שֶׁלָּנוּ צְרִיף לְהִיּוֹת רַק מְקוֹם שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

וּמָאֵד מָאֵד אֲבָקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁישְׁתַּתְּףָּה בְּהַשְׁעוּרִים שֶׁל הָרֵב ... שְׁלוֹמֵד בְּלִילָה, וְכֵן אֵלוֹ שְׁלוֹמְדִים בְּכוֹלֵל לְפָנֵי הַצְּהָרִים, שִׁישְׁבוּ לְלִמּוֹד, כָּל אֶחָד בְּשַׁעוּרָו בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עֶרוֹף, זֶהֱר וּתְקוּנִים, שֶׁלְכָל אֶחָד יְהִי הַשְׁעוּרִים שְׁלוֹ, הַחֲבִילָה שֶׁל סְפָרִים תְּהִיָּה מִנְחַת עַל יָדוֹ עַל הַשִּׁלְחָן, וְיִלְמַד בְּהַתְמַדָּה רַבָּה, כִּי אֲנִי רוֹצֶה שִׁישְׂא מִיְבָנְאֵל קוֹל תּוֹרָה, יְבָנְאֵל תְּתַפְרָסֵם בְּעוֹלָם לְמָקוֹם תּוֹרָה, לְמָקוֹם תְּפִלָּה, לְמָקוֹם עִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לְמָקוֹם צְדָקָה וְחֶסֶד, וְרַק זֶה מֵה שִׁישְׂאָר מֵאֲתָנוּ.

וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסַפְרִים עַל ר' אֵיזִיק מֵאוּמָן, שֶׁהָיָה עֲשִׂיר גְּדוֹל, וְכַזְּבֹז אֶת כָּל כֶּסֶפוֹ לְעַנְיֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתַמָּךְ בָּהֶם וּבְנֵה בְּכֶסֶפוֹ אֶת הַבֵּית-הַמְּדָרָשׁ בְּאוּמָן, וְהוּא הִקְלוּזִי שְׁעֵדִין רוֹאִים עֲכָשׁוּ, שֶׁנִּבְנְהָה בְּשֵׁנַת תְּרַס"ג, וְהוּא הָיָה זָקֵן מְפֹלֵג, וְאַרְע פַּעַם, לֹא עָלִיכֶם, שֶׁנִּפְטָר בְּחַיָּו נִכְדוֹ שֶׁהָיָה אַבְרָהָ, וְהִיָּתָה לְוִיָּה גְּדוֹלָה, שֶׁהִלְכוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְלוֹת אֶת הַנִּפְטָר, וְגַם ר' אֵיזִיק הִלֵּךְ לְלוֹתוֹ, וְזוּגְתוֹ שֶׁל הַנִּפְטָר, בְּכַתָּה מָאֵד כְּנֵהוּג, וְצַעֲקָה עַל הַקָּבֵר הַפְּתוּחַ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "אוֹי, בְּעָלֵי אֵיף עֲזוּבְתָנִי וְהַנְּחַתָּנִי בּוֹדְדָה וְגִלְמוּדָה, אֲנִי מֵה אַעֲשֶׂה, אוֹי, מֵה אַעֲשֶׂה עֲכָשׁוּ, אוֹי, מֵה אַעֲשֶׂה עֲכָשׁוּ לְבַד, מֵה יְהִיָּה מִמְּנִי" וְכוּ' וְכוּ', וְר' אֵיזִיק כְּשִׁשְׁמַע צַעֲקָתָה עַל הַקָּבֵר הַפְּתוּחַ, הִרְעִים אֹז בְּקוֹלוֹ הַמְּאִים וְצַעַק עָלֶיהָ: "אֶתְּ כָּבֵר תְּסַתְּדָרִי, אֶתְּ כָּבֵר תְּדַעֵי אֵיף לְהַסְתְּדָר, אֵיף שְׂאֵלִי נָא אוֹתוֹ, [וְהִרְאָה בְּיָדוֹ עַל הַנִּפְטָר], מֵה הוּא יַעֲשֶׂה, מֵה הוּא יַעֲשֶׂה, וְכַפֵּל וְשִׁלַּשׁ דְּבָרָיו", עַד שֶׁגָּעוּ כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּבִכְיָה, כִּי הִרְגִּישׁוּ אֹז גְּדֹל הַרְחַמְנוּת שֶׁעַל הַנִּפְטָר בְּעֲצָמוֹ, לְאֵן הוּא הוֹלֵךְ, וְלְפָנֵי מִי הוּא הוֹלֵךְ, וְלְפָנֵי מִי הוּא עֹתִיד לְתַן דֵּין וְחֶשְׁבוֹן; כִּי כָּל הַקְּרוּבִים שֶׁל הַנִּפְטָר כָּל אֶחָד בּוֹכָה עַל עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא נִשְׂאָר יְתוֹם, וְאֵיף אֶחָד אֵינוֹ חוֹשֵׁב מִהַנִּפְטָר בְּעֲצָמוֹ. וְעַל-כֵּן אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אַתֶּם צְרִיכִים לְחַקֵּק בְּדַעְתְּכֶם, כִּי הַמְּשַׁפְּחָה כָּבֵר

תסתדר, אבל מה יהיה עמי... וכשִׁמְכַנְיָסִים דְּבוּרִים אֶלֶּה בְּתוֹךְ לְבוֹ, אֲזוּ מִתְמִידִים בְּיוֹתֵר בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וּבְאַמַּת צְרִיף לְרֵאוֹת, שְׂאֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּבְנֵאֵל תִּהְיֶה אֲוִירָה רַק שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְצַדִּיקָה וְחֶסֶד, וְאֶחָד יַעֲזֹר לְשָׁנֵי מִמֶּשׁ בְּמִסְרוֹת־נֶפֶשׁ כְּמוֹ אַחִים, וְאִף שְׂאֲנֵי יוֹדֵעַ, שֵׁישׁ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אֵילוֹ חֲלוּקֵי דַעוֹת וְכוּ' וְכוּ', אַתֶּם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת מִסְרוֹת־נֶפֶשׁ גְּדוּלָּה לְהַשְׁלִים בֵּינֵיכֶם, כְּמוֹ שֶׁבִקְשָׁתִי אֶתְכֶם בְּהִיּוֹתִי עוֹד אֶצְלָכֶם, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת בֵּינֵיכֶם, וְשֵׁלָא יְהִיּוּ שׁוּם בְּלִבּוּלִים, חֶסֶד־וְשְׁלוֹם, אֲדַרְבֵּה שִׁיְהִיָּה רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וְזֶה יַעֲזֹר לָכֶם בְּכָל הַבְּחִינוֹת, כִּי כְשִׁמְחִזִּיקִים אֶת עַצְמוֹ בְּיַחַד — אֲזוּ מִצְלִיחִים.

מֵאֵד מְאֵד אֲנִי מִבְקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאַחַת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁתֵּרְאוּ וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְשִׁמּוּר מְאֵד מְאֵד עַל הַשְׁלוֹם וְהַאֲהָבָה בֵּינֵיכֶם, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק, כִּי נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּנִפְשָׁכֶם, וְעוֹד מַעֲט אֲנִי אֲבוֹא לְגוּר שָׁם, וְזֶה אֶצְלֵי בְּרוּר, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר שְׁגָם אַתֶּם תִּמְשִׁיכוּ לְהַתְפַּלֵּל בְּעִבּוּרֵי בְּשָׂבִיל זֶה, כִּי תִפְלֹת הַרְבִּים עוֹשֶׂה רָשָׁם. לַעֲת עֵתָה צְרִיכִים לְרֵאוֹת לְבַעַר מִבֵּית מִדְרָשְׁנוּ וּמִן הַקְּבוּץ שְׁלָנוּ כָּל מִינֵי לְצִים, בְּאִפֶּן שֶׁתִּהְיֶה אֶצְלָנוּ אֲוִירָה רְצִינִית שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְתִמִּיד יִשְׁמְעוּ שָׁם קוֹל תּוֹרָה וְקוֹל תְּפִלָּה, וְרֵאוּ לְחִזּוּק אֶחָד אֶת הַשָּׁנֵי בְּמִסְרוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָּה, וְאֲזוּ תֵּרְאוּ אִיךָ שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּכָל מִינֵי אִפְנִים.

נָא וְנָא רְאוּ, שִׁפְעָמִים בְּשָׁבוּעַ תִּתְאַסְפְּנָה נְשׁוֹתֵיכֶם בְּיַחַד, כְּדִי שֵׁלָא יְהִיָּה לְהֵן מְשַׁעֲמִם, כִּי סוּף כָּל סוּף עֲצִירָה קִטְנָה, וְיָכוֹל לַעֲבֹר שָׁבוּעַ אַחֵר שָׁבוּעַ, שְׂאֶחַת לֹא תִרְאֶה אֶת הַשְּׁנִיָּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה מְשַׁעֲמִם לְהֵן, וְלָכֵן תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לַעֲשׂוֹת, שִׁפְעָמִים בְּשָׁבוּעַ נְשׁוֹתֵיכֶם תִּצְאָנָה מִהַבֵּית, וְתִתְאַחַדְנָה בְּיַחַד לְשִׁמְעַ אִיזָה שַׁעוּר, וְתִדְבַר אַחַת לְשָׁנִיָּה בְּאִפֶּן שִׁיְהִיָּה לְהֵן בְּמָה לְפַקֵּחַ אֶת מַחֲזָן וְלְהַרְגִיעַ וְלְנוּחַ מִהִלְדִּים, וְזֶה מְאֵד מְאֵד חָשׁוּב, הֵן לְהַגְבִּירִים וְהֵן לְהַנְשִׁים, כִּי כְשֶׁהָאִשָּׁה רְגוּעָה אֲזוּ גַם לְבַעַל טוֹב, וְעַל זֶה אֲנִי מִבְקֵשׁ אֶתְכֶם מְאֵד מְאֵד, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ שִׁפְעָמִים בְּשָׁבוּעַ בְּלִיל שָׁנֵי

ובליל רביעי תתאספנה כל הנשים ביחד, ותשמענה איזה שעור, ותבלינה על-פי דרך התורה והיראה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרפב.

בעזרת השם יהברך, יום רביעי לסדר חיי-שנה, כ"ב חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד נשבר לבי איך שמסיתים ומדיחים אותך שתעזב את יבנאל.

מה אמר לך, ידידי היקר! האם גיסף נעשה כבר גם-כן נביא, הגם שאול בנביאים?... איך הוא יכול לנבא, שהקהלה שלנו לבסוף תתפורר, ולא תהיה לה הצלחה?... אני מבטיח לך, שבשנה הזו תראה נוראות נפלאות שיעשו בקהלה שלנו, שתפנסנה עוד משפחות לגור שם, ויבנה הבית-מדרש עד חג הפסח, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתו יתברך. תהלה לאל, השבוע נגמר המקנה בתכלית ההדור והיפי, וכן נגמר הבנין לתלמוד-תורה "ילדי חן" והבית-ספר "בית פיגא", ובקרוב תראה דברים נפלאים שיעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא. ועל-כן אל תניח שגיסף יסית אותך לברח מיבנאל, כי זה הנסיון שלכם. ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, ושום בריה שבעולם לא תוכל לשבר אתכם. פי דיקא פה ביבנאל תהיה לכם הצלחה רבה בין בגשמיות ובין ברוחניות, והקהלה שלנו תהיה, בעזרתו יתברך, לכל הפחות חמשה-מאות משפחות, ואף שונאה הדבר הזה עכשו פחלום, אבל לא יקח הרבה זמן, איך שתראו שכל אחד ואחד יקנה בית שם או שטחים לבנות בתים, ויהיה "עיר ברסלב" במלא מובן המלה, וכל העולם כלו יתפעלו איך זכו כמה אנשים מעטים להקים קהלה נפלאה כזו. ועל-כן אל תניחו את עצמכם שיסיתו אתכם, אלא

תחזקו את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אתכם.

בענין אשתך, ראה שתשמר מאד על בריאות גופה, שלא יהיה לה צער ועגמת נפש, אדרבה, זוגתי תחיה הפליגה מאד במעלת אשתך, ואמרה שהיא משלמת מאד, והיא תתרום הרבה לנשות אנשי שלומנו, כי היא מסדרת, תהלה לאל, וכו' וכו', ועל-כן אני רואה שזה רק הסתה ונסיון מהשטן להחליש את דעתכם ולשבר אתכם, על-כן תאמר לה, שלא יהיה לה שום צער, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אתכם, וכדאי לכם לקנות או דירה או שטח לבניה, כי רואים שהמחירים עולים פה פי-עשרה, ופה יהיה נעשה עיר על שם רבנו ז"ל. ואני מבטיח לכם שיהיה נעשה פה ירושלים של הגליל, בלי שום גזמא כלל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל עליכם, שתצליחו בכל דרככם, ותהיו תמיד שמחים ועליזים, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אתכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה להראות את המכתב הזה לאשתך.

י"ז תרפג.

בצורת השם יתברך, יום רביעי לסדר חיי-שרה, כ"ב חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה'יקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע איך שהרב ... כבר סדר, ואתם כבר הולכים לעשות את המחצות, וזה יהיה לנו השג גדול מאד, וכן יעזר לנו הקדוש-ברוך-הוא, שגנזכה לאוטובוס שיהיה פתוח שם: תלמוד-תורה "ילדי חן" חסידי ברסלב

יִבְנֶאֱל, וְהָאוֹטוֹבוֹס הִזָּה יִסְתּוֹבֵב בְּכָל יִבְנֶאֱל, וַיִּדְקַר בְּעֵינַי הַסֵּמ"ךְ-
מ"ם, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתִהְיֶה לוֹ מַפְלָה מֵהַשְׂיוֹתֵר מֵהָר.

רְאֵה לְדוֹחַ מָה עִם הַמְקִנָּה וְאִיפֹה שְׂאוּחֻז ... כִּי צָרִיכִים עוֹד
הַשְּׁבוּעַ לְגַמֵּר אֶת זֶה, וְשִׁנוּכַל כְּבָר לְפִתּוּחַ אֶת זֶה.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף מִכְתָּב, שְׂתִרְאֶה לְשַׁלַּח אֶת זֶה תִּכְּרֵי-וּמִיד
לְאֲשֶׁתוֹ שֶׁל ... כִּי מְסִיתִים וּמְדִיחִים אוֹתָם לְצֵאת מִשָּׁם, וְאֲנִי מְקַנָּה
לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִהְיֶהפֶךְ לְהִבָּא לְטוֹבָה, וְכֵן אֲשַׁתְּדֵל בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם לְשַׁלַּח בְּלִי גֵדֵר מִכְתָּב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, אֲפֹלו עֲמוּד אֶחָד,
וּבְאִפֶּן הִזָּה יִהְיֶה לִי קָשֶׁר תְּמִידִי עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, אִתָּה תַעֲשֶׂה מְזִהָה
צְלוּם, וְתִתֵּן אֶת זֶה לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו.

הַעֲקֵר רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְשׁוּם
דְּבָר שְׁבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ,
וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתוּכַל לְצֵאת מִחוּבוֹתֶיךָ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְתִשְׁלַם אֶת הַכֹּל, וְתַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְשׁוּם דְּבָר
שְׁבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ, יִהְיֶה אִיךָ שְׂתִהְיֶה וּמֵה שְׂתִהְיֶה.

הַלִּילָה אֲדַבֵּר עִם ... וְאֲקַנָּה שְׂיַעֲשֶׂה כְּבָר תְּכַנִּית בְּצוּעַ עֲבוּדָה,
בְּאִפֶּן שְׂתִכְרֵי-וּמִיד כְּשִׁנְקַבֵּל הַתֵּר בְּנִיָּה אָבוֹא חֲזָרָה, וְאֲסַכֵּם עִם
קְבֻלָּו, וְיִתְחִילוּ לְבָנוֹת בְּקֶצֶב מְהִיר.

נָא וְנָא רְאֵה לְסִדֵּר מֵהַשְׂיוֹתֵר מֵהָר אֶת הַבְּנִיָּן לְתַלְמוּד-תּוֹרָה
וּלְבֵית-סֵפֶר, וְעוֹד נִרְאֶה דְּבָרִים יָפִים בְּיִבְנֶאֱל.

רְאֵה לְמָסֹר אֶת הַמְּכַתָּב כְּלָלִי לְהַגְבִּירִים וְכֵן לְהַנְשִׁים, וְזֶה מְאֹד
מְכַרַח, כִּי יֵשׁ כַּמָּה שְׂחוֹתֵרִים תַּחַת ...

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, כ"ב חֶשְׁוֹן ה'תּשַׁנ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֶל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, הַגָּרִים בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּצְיָלֵן מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶן.

מֵאֵד מֵאֵד אֲבָקֶשׁ אֶת כָּל אַחַת וְאַחַת מִכֶּן, שְׁתַּעֲשׂוּ לְעֶצְמָכֶן קְבִיעוֹת עֲצוּמָה לְהִתְוַעֵד עַל כָּל פְּנִים פְּעֻמִּים בְּשָׁבוּעַ בְּיַחַד, כִּי סוּף כָּל סוּף אֶתֶן גְּרוֹת בְּעִירָה קְטָנָה, וַיְכוּל לְעֵבֵר כָּל הַשָּׁבוּעַ, שְׁלֹא תִרְאֶה אַחַת אֶת הַשְּׁנִיָּה, וְזֶה יִשְׁעֵמֶם אֶתְכֶן, וְכִכָּה לְכָל הַפְּחוֹת פְּעֻמִּים בְּשָׁבוּעַ אֶתֶן נִפְגְּשׁוֹת בְּיַחַד, וּמִדְּבָרוֹת בְּנוֹשָׂאִים שׁוֹנִים, וְעוֹזְרוֹת אַחַת לַשְּׁנִיָּה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי זֹו מִצְוָה גְּדוּלָּה מֵאֵד לְעוֹר אַחַת לְהַשְּׁנִיָּה, וְזֶה חֲשׁוֹב מֵאֵד אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן אֲבָקֶשׁ אֶתְכֶן, שְׁתִּתְוַעְדוּ בְּכָל לַיִל רִבְעִי אֲצֵל ... תַּחֲזִיחַ, וְהִיא תִּגִּישׁ שְׁעוֹר מֵאֵד מְעַנֵּין בְּדַרְכֵי הַרְפוּאָה וְהַיְהוּדוֹת וְהַלְכוֹת טְהוֹרָה, וְכֵן בְּכָל לַיִל שְׁנֵי רְאוּ לְקַבֵּעַ לְעֶצְמָכֶן אֵיזָה מְקוֹם מִתְאִים, אֲבָל אֲזוֹ שְׁבָכָל שָׁבוּעַ תִּדְבַּר אִשָּׁה אַחֶרֶת עַל נוֹשָׂא אַחֵר, כִּי לְכָל אִשָּׁה וְאִשָּׁה יֵשׁ כַּחוֹת גְּדוּלִים, וְהִיא צְרִיכָה לְנִצֵּל אוֹתָם, וְאֲסוּר בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן שָׂרָק לְאִשָּׁה אַחַת תַּהֲזִיחַ זְכוּת הַדְּבֹוֹר, כִּי בְּאַמֶּת אִם נִתְבּוֹנֵן נִרְאֶה, שְׁלֵכָל אִשָּׁה יֵשׁ לָהּ רַעֲיוֹן מִשָּׁל עֲצָמָה, וְלִכֵּן טוֹב מֵאֵד שְׁתַּעֲשׂוּ לְעֶצְמָכֶן רְשִׁימָה עַל כָּל הַחֲרָף, שְׁכָּל לַיִל שְׁנֵי תְּכִין אֶת עֲצָמָה אִשָּׁה אַחֶרֶת לְהַרְצוֹת אֵיזָה שְׁעוֹר בְּנוֹשָׂא אַחֵר, מְלֻכָּד לַיִל רִבְעִי שְׁזֶה יִשָּׂאֵר רַק לְגַבְרַת ... תַּחֲזִיחַ, אֲשֶׁר הִיא מֵאֵד מְנַסֶּה בְּהַרְבֵּה דְּבָרִים מְעַנֵּינִים, וּבְזֶה שְׁכָּל אִשָּׁה תְּכִין לְעֶצְמָה אֵיזָה שְׁעוֹר מְעַנֵּינִים, עַל-יְדֵי-זֶה לְכֹלֶם יִהְיֶה חֲשֵׁק, כִּי בְּכָל פֶּעַם יִשְׁמְעוּ דְּבָרִים מְעַנֵּינִים מִמִּישֵׁהי אַחֶרֶת.

נָא וְנָא רְאִינָה, שְׁיִהְיֶה שְׁרוּי בִּינֵיכֶם אֶהְבָּה וְאַחֲוָה וְרַעוּת, וְאִשָּׁה תִּדּוֹן אֶת זוּלָּתָהּ לְכַף זְכוּת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְעוֹר אַחַת לַשְּׁנִיָּה לְמַעַן

טובתכן הגשמית והרוחנית, שתשתדלנה לקיים את כל הנ"ל להתועד פעמים בשבוע, כדי לתן ניחא להמחין, ולצאת קצת מהבית, ושפל אחת תעזר לשניה בכל מיני עצות טובות, והעקר תזהרנה מלשון-הרע ורכילות וליצנות, ושהאורה תהיה אורה חברותית, אורה של חסד וצדקה ואהבה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל מכל אחת ואחת מכן, שתזכירה לרוות רב נחת מילדיכן, ובעליכן וצליחו בין בגשמיות ובין ברוחניות, ויוכלו ללמד תורה בגדלות המחין ובהרחבה רבה עד מאד.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרפה.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר חיי-שרה, כ"ב חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב פל הימים ... גרו יאיר.

לנכון הגעתי אתמול, ומה מאד שמחתי ואני שמח ומשמח את אחרים עם הספרים שהוצאת לאור, הינו "אשר בנחל" חלק ב', ו"תוף הנחל" על בראשית.

מה אמר לך, ידידי היקר! אנשי שלומנו רוקדים מרב שמחה, ואינם פוסקים להתפלא מעבודתך עבודת הקדש, שאתה עוסק בזה, פן יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה עקשן גדול, ותזפה להוציא מהכח אל הפעל ולהדפיסם כרך אחר כרך, וחלק אחר חלק. ובענין "אור יבנאל" זה נחטף פה ממש ביום אחד, כי היה לי סף הפל מאה, וחבל שאין לי יותר, ועל-כן אם נשאר אצל ... ראה לשלח לי מה שיותר מהר, כי פאן זה הולך מאד מהר. ולדעתי, בנקל אוכל לקחת ממך בכל שבוע חמש-מאות, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא בשבוע הבא לשלח לך כסף על הדפסה, כך שלא תפל בחובות

חס־ושלום על ידי, והנה עכשו מגיחים את ספר "דְרָשׁוֹת מוהֶרָא"ש", ויצא מאד מאד יפה, וגם מכינים לְדפוס ספר "זאת התורה" על התורה, גם־כן ספר נפלא מאד, שלא תצטרך להשקיע עבודה בזה רק ללצלם ולהדפיסו, כי את הזעזע עושים פה, הינו סדור האותיות, וגם־כן יהיה כמו "תוף הנחל", אבל באפן אחר. העקר ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להמשיך בעבודתך עבודת הקדש — להדפיס את הספרים הקדושים, ואני מקנה להקדוש־ברוך־הוא, שבעוד כמה ימים אגמר ספר נפלא "יום הנשואין" לכבוד החתונה של ... גרו יאיר, מסתמא אתחיל עוד הלילה, ואם לא אז מחר, ועדין איני יודע איך יצא הגדל, על־כל־פנים כשידפס פעם אחת, אז תוכל אחר־כך להדפיסו בכרך גדול, ולצרוף אל זה כל הקנטרסים השיכים לשלום־בית כמו "כבוד הבעל", "כבוד האשה", "שלום בביתך", "שלום באהלך" וכו' וכו'.

העקר ראה להיות בגדלות המחין, ואף־על־פי שאני יודע, שעוברים עליך כל מיני יסורים ומרירות ודחקות, עם־כל־זאת סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, שתראה את הטוב הנראה והנגלה שיעשה עמך הקדוש־ברוך־הוא.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליח נרצך. פה תקבל רצוף כמה מכתבים, ראה לשלח את זה לפתובות שרשמתי.

ראה לעשות לי משלוח מכל הקנטרסים החדשים שהדפסת — שלשת אלפים קנטרסים, וכן מכל סוגי הרוסית מה שיש לך תשלח לי אלפים מכל אחד, וכן את חמש־מאות "אוצר האמונה" שיש אצלך, וכן אם נשאר עוד "תוף הנחל" — הכל תשלח, כי כאן יש לי מפיצים ויפיצו את זה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרפו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חיי-שרה, כ"ב חשון ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות מציאת הזווג, ראה לשמור שבת-קדש בתכלית השמירה, כי שבת היא בת זוגן של ישראל, וכשתשמור שבת בשמחה, אז תזכה למצא את בת זוגך.

ראה לבדק את התפלין שלך, ותניח בכל יום תפלין כשרות, ואז תצליח את דרכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרפז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חיי-שרה, כ"ב חשון ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפְּדִיּוֹן חֲמִשִּׁים דּוֹלָר, יְעוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, וְתִזְכֶּה לְהַפְּלִל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמְשֶׁךְ עָלֶיךָ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת חַיִּית אֱלֹקוֹתוֹ יתברך.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הָעֶקֶר תְּלוּי בְּשִׂמְחָה, וְכִפִּי שֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְשִׂמְחָה, מֵאִיר עָלָיו אִוֵּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׁרָה, כ"ב חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתָאר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רָאָה לְכַתֵּב לִי בְּכָל פַּעַם מִכְתָּב, וּמִמֶּשׁ תְּחִינִי, וּבִפְרֵט עֲכָשׁוּ
שֶׁהִתְחַתְּנָתָּ, רָאָה לְהַחְזִיק אֶת הַקָּשָׁר וְתַכְתֵּב לִי בְּכָל פַּעַם.

גַּא וְנָא רָאָה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְשׁוֹם דְּבַר
שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, הַעֲקָר רָאָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה הַלְכָה,
וּבִפְרֵט הַלְכוֹת גְּדוּה, שְׁלֹא תִפְשֵׁל, חַס וְשְׁלוֹם, בְּעוֹן הַחֲמוּר הַזֶּה,
שֶׁהוּא בְּכָרִיתוֹת, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם תְּשׁוּבָה, וְהַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-
הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, מִקִּבֵּל אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה.

הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׁרָה, כ"ג חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלִּיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל, הַוּי"ה עֲלֵיהֶם
יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיְצִילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע
וּמַחְלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיָּקָרִים! רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם מֵאֵד מֵאֵד לְהַתְאַסֵּף

בְּלִיל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְלַעֲשׂוֹת 'עֲנַג שַׁבַּת', וְתַשְׁתַּדְּלוּ לְשִׁיר אֶת כָּל
הַזְמִירוֹת שֶׁל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וּמוֹכָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (חֲלָק
ב' פח:), אֲשֶׁר בְּזִכּוֹת הַשִּׂמְחָה בְּשַׁבַּת, נִשְׁפָּע עַל הָאָדָם שֶׁפַּע גְּשֵׁמִיּוֹת
בְּשִׁשֶׁת יָמֵי הַחֵל, כִּי כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת בָּאוֹת לְהָאָדָם רַק בְּזִכּוֹת
שַׁבַּת-קֹדֶשׁ. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְשַׂמַּח מְאֹד בְּכָל לַיִל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְלְהַתְאַסֵּף
בְּכָל לַיִל שַׁבַּת בְּבֵית אַחַר וְתַעֲשׂוּ 'עֲנַג שַׁבַּת', וְהָרַב ... יִדְרֹשׁ שְׁעוֹר
בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִהְיֶה חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד בְּדַבְּרֵי זֶה, כִּי לֵילוֹת שַׁבַּת
הֵם מְסֻגְלִים לַפְּעַל הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁהַזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנְ"ת
ז"ל.

נָא וְנָא רָאוּ לְשַׁמֵּר אֶת עֲצֻמְכֶם מִכָּל מִינֵי לִיצְנוּת וּבְדַחְנוּת
וּדְבָרִים בְּטָלִים, כִּי חָבַל עַל הַזְמַן, כִּי לַיִל שַׁבַּת זֶה כְּמוֹ לַיִל 'נְדָרִי',
כִּי גָלָה לָנוּ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל. וְצָרִיכִים לְהַזְהִיר אֲזַי מְאֹד מְאֹד לֹא לְבָלוֹת
אֶת הַזְמַן בְּשִׁטּוֹת וְהִבְלִים, רַק לְנַצֵּלם בְּדַבְּרֵי הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת,
וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֶר חֲזֹק. וּבְאַמֶּת רָאוּי לָנוּ לְהַתְּחִזֵּק מְאֹד מְאֹד,
אֲשֶׁר זְכִינוּ לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאָנוּ יוֹדְעִים מִרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, רַבֵּי
נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּחִזֵּק וּמְאַמֵּץ אוֹתָנוּ, רַבֵּי הַמְּדַרְיֵכְנוּ בְּדַרְךְ
הַמּוֹלִיכָה יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חֲלָקָנוּ, וּמֵה
נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמֵה יָפָה יְרֻשָּׁתָנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל
כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁיתְּפַלְלוּ
בְּעֵדִי, שְׂאֲזֻכָּה כְּכֹר לְבוֹא וְלְהִתְיַשֵּׁב בְּאַרְצָנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְיוֹת עִמָּכֶם
תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרצ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי חַיֵּי-שָׁרָה, כ"ה חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקְּדוּשׁ", הַגָּרִים

בִּיבְנָאֵל, הוֹנִיָּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֹגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם להיות רק בשמחה, כי השמחה היא היסוד והעקר בהצלחת האדם בין בגשמי ובין ברוחני, ואף שאני יודע שעוברים על כל אחד ואחת מכם כל מיני צרות וחלישות הדעת, יסורים ובלבולים ועגמת גוף וכ' וכ', עם כל זאת עליכם לדעת, כי אין אדם שיהיה נצול מכל אלו הבלבולים. ורבנו ז"ל גלה לנו דרכים אמתיות ועצות ישרות איך להנצל מכל אלו הצרות והיסורים, על-ידי שנחזק את עצמנו בכל מיני אפנים שבעולם, ונהיה תמיד שמחים ועליזים. ועל-פן צריכים למסר את נפשנו על מדת השמחה, לראות שתשרה תמיד אוירה של שמחה בין אנשי שלומנו בכלליות ובפרטיות ביבנאל, אשר אני רוצה לבנות עיר ברסלב על אף שאנחנו יודעים, שהסמ"ך-מ"ם עיניו לטש ושניו חרק עלינו, אבל כבר לא יועיל לו שום דבר, כי אנחנו חזקים בזה מאד מאד, שנבנה פה ביבנאל עיר על שם רבנו ז"ל, ועוד תראו נסים נגלים שיעשה הקדוש-ברוך-הוא עם כל אחת ואחת מכם, ועוד תפנסנה לגור שם מאות משפחות. העקר צריך לחזק את עצמכם להיות באהבה אחנה ורעות, ועל-ידי-זה תצליחו דרככם.

מה אמר לכם, ידידי ורעי היקרים! ראוי לכם לשמח מאד מאד על נעם חלקכם, על אשר אתם זוכים לגור בארצנו הקדושה בכלל ובפרטיות ביבנאל, מי שגר בחוץ-לארץ, הוא רואה ומשתוקק מאד לבוא לגור בארצנו הקדושה, ומי שגר בארץ ישראל אינו מרגיש את אור ארץ ישראל, ועל-פן עליכם להיות חזקים מאד מאד על נעם חלקכם, שאתם זוכים לגור בארצנו הקדושה בכלל ובפרט ביבנאל, אשר שם גנוז אור נורא ונפלא מאד, וראוי לנו לשמח מאד על החלק שנתן לנו הקדוש-ברוך-הוא ביבנאל.

העקר ראו להתמיד בלמוד התורה הקדושה, ולדקדק מאד להתפלל במנין, אשר אין למעלה מזה. וכן ראו לקבוע עתים לתורה,

וּלְהַצְטָרֵף אֶל הַשְּׁעוּרִים שֶׁל הָרֵב ... וְכֵן רָאוּ לְהַפְיִץ אֶת אֹרֵךְ רַבְּנוּ
 ז"ל, וְהַקְדוּשָׁת־בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ לָכֶם שְׂפַע גְּדוֹל בְּפִרְנֶסָה, וְאֲנִי מְקַנְהָה
 לְפָנָיו יְתִבְרַךְ, שֶׁבְּשִׁבוּעַ זֶה יִגְמַר בְּנֵינָה הַתְּלִמוּד־תּוֹרָה וּבְנֵינָה הַבֵּית־
 סֵפֶר, וְכֵן כָּבֵר יִהְיֶה מְקוֹם לְכֻלָּם, וְעוֹד נִזְכָּה לְרֵאוֹת בֵּית־סֵפֶר מְשֻׁל
 עֲצָמָנוּ לְכֻלָּהּ הַפְּתוּת בְּיַבְנָאֵל, וְכֵן תְּלִמוּד־תּוֹרָה לְכֻלָּהּ הַפְּתוּת בְּיַבְנָאֵל,
 יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ וְתִגַּל בְּפִשְׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יְתִבְרַךְ.

הַעֲקֵר רָאוּ לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, כִּי עַל־יְדֵי שְׂמִחָזִיקִים אֶת
 עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, עַל־יְדֵי־זֶה מְצַלִּיחִים בְּחַיִּים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרצ"א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָכֶם אֶת גְּדֻלַּת הָעֲנָנִים שֶׁל זְכוּת הַרְבִּים
 שֶׁל הַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִיא הַזְּכוּת הַכִּי גְּדוֹלָה שֶׁיֵּשׁ בְּחַיֵּי
 הָאָדָם, כִּי בְּאֵמֶת יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם הַבָּל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כֵּאֵן וְעוֹד מְעַט
 נִהְיֶה כָּבֵר שָׁם, וּמָה פְּעַלְנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, אִם לֹא בְּזֶה שְׁעוּזוֹרִים
 לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַקֵּר הָעֶזֶר הוּא רַק לְהַחְדִּיר בְּהֵם אֶת הָאֲמוּנָה
 פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתִבְרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה. כִּי בְּזֶה שְׂמִיכָנִים אֲמוּנָה
 פְּשׁוּטָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, בְּזֶה מוֹרִידִים אֶת הַשְּׂכִינָה בְּזֶה הָעוֹלָם,
 וּמְשָׁרִים שְׁלוֹם בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל; כִּי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן מְשָׁרְשׁוֹת
 בּוֹ יְתִבְרַךְ, וְעַקֵּר עֲבוּדַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הִיא לַעֲשׂוֹת פְּרוּד בֵּין נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל וּבֵין הַשְּׂכִינָה, וְהַצְדִּיקִים מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם לְחִבְר וּלְיַחַד אֶת
 נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עִם שְׂכִינַת עֶזֶר יְתִבְרַךְ, וְכֹל זֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי סִפְרֵי
 רַבְּנוּ ז"ל הַמְּחַדְרִים עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת לְכֻלָּהּ בְּרִי־יִשְׂרָאֵל, לִידַע
 אֵיךְ לַעֲמֹד עַל עֲמָדוֹ וְכוּ', וְאֵיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם; כִּי
 בְּאֵמֶת עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם בְּכָל יוֹם יְרִידוֹת
 וְנִפְלִאוֹת וְהַשְּׁלָחוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְלוֹלֵי עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל אֵי־אֶפְשָׁר

להתקיים כָּלֵל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִלְבִּישׁ הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת בְּלִבוֹשִׁים כָּל־כָּף קָלִים וְנוֹחִים, עַד שֶׁאֶפְלוּ הֵכִי גְרוּעַ וְהֵכִי פָּשׁוּט, גַּם־כֵּן יוֹכֵל לְהֵאִיר עַל עֲצָמוֹ אֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד.

וְעַל־כֵּן אֲשַׁרְיֶכֶם וְאֲשַׁרֵי חֻלְקֶכֶם, שְׂאֲתֶם עוֹסְקִים בְּעֶסֶק הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה. וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁקֶשָׁה וְכַבֵּד לָכֶם הַמְּצַב הַכִּסֵּי, עִם־כָּל־זֹאת עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שֶׁיֵּשׁ לָכֶם זְכוּת כְּזוֹ, שֶׁלֹּא זָכוּ לָזֶה אַחֲרֵים, כִּי סוּף כָּל סוּף רַק זֶה יִשְׂאֵר. תִּצְיָרוּ לְעֲצֻמְכֶם, אֲתֶם יוֹשְׁבֵים בְּחֶדֶר קָטָן, וּמְדַפְיִסִים אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִף אֶחָד אֵינּוּ נִמְצָא שָׁמָּה רַק הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְהַסְּפָרִים יוֹצְאִים וְהוֹלְכִים מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ בְּלֵי שׁוּם גְּזֻמָּא כָּלֵל, כִּי הִנֵּה יֵשׁ לָנוּ שְׁלוּחִים שֶׁהֵם נוֹסְעִים לְמִזְרַח הָרְחוֹק מִצַּד אֶחָד, וְלֹא־וּסְטְרָלְיָה מִצַּד שֵׁנִי, לְאַרְצוֹת־הַבְּרִית מִצַּד אֶחָד, וְלְבְרִית־הַמוֹעֲצוֹת וְלְחֶבֶר הָעַמִּים מִצַּד שֵׁנִי, לְאִירוּפָּה מִצַּד אֶחָד, וְלְדְרוֹם־אֶפְרַיִקָה מִצַּד שֵׁנִי, וְכֵן בְּכָל אֶרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְזֶה דְּבַר מִפְּלִיא לַעֲשׂוֹת, יוֹשְׁבֵים בְּחֶדֶר קָטָן, וְשֵׁם מְדַפְיִסִים וּמִתְקַתְּקִים, וְהַסְּפָרִים יוֹצְאִים עַל פְּנֵי כָּל כְּדוּר הָעוֹלָם, וּמִתְחִיִּים וּמִתְחַזְּקִים וּמְאַמְצִים אֶת בְּנֵי וּבָנוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּאֲשֶׁר הַיּוֹם כְּבָר כָּלֵם מוֹדִים בְּזֶה, כִּי הַקְּנֻטְרִסִים נְחֻטְפִים גַּם עַל־יְדֵי חֲסִידִים מְחַצְרוֹת אַחֲרֵים, אֲשֶׁר אֵינָם שׂוֹכִים בְּכָלֵל לְחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, וְכֵן לִיטְאִים וּסְפָרְדִים וְכוּ' וְכוּ', כָּלֵם לּוֹקְחִים אֶת הַסְּפָרִים, וּמוֹצְאִים בָּהֶם טַעַם טוֹב וּמְאִיר עֵינַיִם. וְעַל־כֵּן עֲלֵיכֶם לְהִתְחַזֵּק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאוּ אֶת הַטוֹב הַגָּנוּז שֶׁיִּתְגַּלֵּה בְּעוֹלָם דִּיקָא עַל־יְדֵי הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבָנוּ וְתִגַּל נַפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

פֶּה תִקְבֵּל רְצוּף אֶת כָּל הַקְּנֻטְרִס "יּוֹם הַנְּשׂוּאִיִן", וְהוּא לְדַעַתִּי הַקְּנֻטְרִס הֵכִי יִפֶּה שָׂרֵק יֵצֵא מִפְּרִי עֵטִי, כִּי הוּא הַנְּהַגוֹת יִשְׂרוֹת וְדַבּוּרִים וְהִתְחַזְּקוֹת לְחֻתְנִים וְכִלּוֹת, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד צְרִיכִים אֶת הַדַּבּוּרִים הָאֵלֶּה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים גּוֹרְמִים לָהֶם מִחֻלְקַת וְיִסּוּרִים, עַד שֶׁבָּאִים לִיְדֵי גְרוּשִׁין, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְאֲנִי מְקוּוֶה, שֶׁהַקְּנֻטְרִס הַזֶּה יִהְיֶה לָהֶם לְהַצֵּלֵת נַפְשׁוֹת מִמֶּשׁ, וְתֹאמַר לְ... שֶׁכָּל הַקְּנֻטְרִס נִדְפַס רַק

בזכותו, שהבטחתי לו פְּשָׁאָחוֹר לְבִיתִי, הַדָּבָר הָרֵאשׁוֹן אֶתְפַּנֶּה לְחַבֵּר
אֶת הַקְּנִטְרָס הַזֶּה.

אֲנִי שֶׁהִבְנַתֶם אִיךָ צָרִיךְ לְהִיּוֹת הַסֵּדֵר שֶׁל הַקְּנִטְרָס, וְלִדְעָתִי,
אֲתֶם יְכוּלִים לְהַכְנִיֵס בְּרֶפֶת-הַמְּזוּזָן שֶׁכָּבֵר מִדָּפֶס, וְכֵכָה לֹא תִצְטָרְכוּ
לְחַזֵּר וְלְהִדְפִּיֵס אֶת סֵדֵר בְּרֶפֶת-הַמְּזוּזָן, וְיְכוּלִים לְהַשִּׁיג אֶת זֶה
בְּכֻוֹנִיִּים הַמוֹפְצִיִּים בְּחִתְנוּת, עַל-כָּל-פָּנִים רְאוּ לְכַתֵּב לִי אִם קִבַּלְתֶּם
הַכֵּל, וְאִיךָ הוֹלֶכֶת הָעֵבֹדָה, וּמָה דַעְתְּכֶם עַל הַקְּנִטְרָס הַזֶּה, לְדַעְתִּי,
זֶה יִהְיֶה קְנִטְרָס שֶׁל ס"ד עֲמוּדִים.

הַמְּחַכָּה לְתִשׁוּבָה...

י"ז תרצב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" דִּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַנּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִּילֵם מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד לְהַחֲזִיק
אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, כִּי-כֵן הִזְהִירֵנוּ רַבֵּנוּ ו"ל
עַל אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאָמַר: אִם תִּחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, הָרִי
זֶה תִּמְשִׁיכוּ אוֹתִי חֲזָרָה אֲלֵיכֶם. וְזוֹ הִיְתָה צְוֹאת רַבֵּנוּ ו"ל קֹדֶם שֶׁיֵּצֵא
מֵעִיר בְּרֶסֶלֶב, וְהַסְתַּלֵּק לְעֵילָא וְלְעֵילָא בְּעִיר אוּמָן, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ
לְהַתְחַזֵּק לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאֶחָד יְדוּן
אֶת חֲבֵרוֹ לְכַף זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמֵנוּ אֶת רַבֵּנוּ
ו"ל.

נָא וְנָא רְאוּ לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְכֶם שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא,
מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, זֶהֲרֵ וְתַקְוִינִים, רַמְב"ם טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף,

לקוטי-מוהר"ן, לקוטי הלכות וכו' וכו', כל אחד שתהיה אצלו חבילה וערמה של הספרים הנ"ל עם סימניות, וככה ילמד בכל יום עמוד ודרך ועוד עמוד ודרך וכו' וכו', וכך לאט לאט מתקדמים בכל יום, עד שזוכים לסיים את כל הספר, ומתחילים עוד פעם.

ומה אמר לכם, אחי ורעי היקרים! אין עוד דבר טוב ונעים כמו מי שזוכה לסיים את כל התורה כלה, כי רק זה ישאר מאתנו, כמאמר התנא הקדוש (אבות פ"ק ו', י'): אין מלויין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומצוות ומעשים טובים בלבד; והתורה מגנה ומצילה בין בעידן דעסיק בה, ובין בעידן שלא עסיק בה, ואפלו אותם האנשים שנפלו בעמקי עמקים בשאול תחתית ומתחתיו, אם רק יעשו לעצמם חק קבוע ללמד בכל יום יום כן וכך, כח התורה כל-כך גדול, שיוציאם מהבוץ שנפלו לשם (עין שיחות-הר"ן, סימן יט); ועל-כן ראוי לא להיות בטלנים, רק תקימו את כל הנ"ל.

איתא במדרש פליאה (סימן א'): "ויאמר אליהם יהי אור", שאל חד מרבנן למה הוא סבא: אסברה לי מאי אמר קרא (בראשית א, ג): "ויאמר אליהם יהי אור ויהי אור", אמר ליה מאי קשיא לך בגויה, אמר ליה אי הכי שפיר אמר פרעה (שמות י, יא): "לא כן לכו נא הגברים ועבדו את הוי"ה", ומאי אהדר ליה משה, ואי תימא דאהדר ליה שפיר, דהא כתיב (במדבר ח, לו): "וייעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרתיקה באשר צוה ה' את משה", הא עובדין אלין לבתר הכי הנה, אמר ליה כתיב הקא (בראשית א, ד): "וירא אליהם את האור כי טוב", וכתיב התם (שמות ב, ב): "ותרא אתו כי טוב הוא", אתיא טוב טוב, הדא הוא דכתיב (זכריה ט, יא): "בדם ברייתך שלחתי אסיריך" וגו', והנה המדרש על פרוקף אומר דרשני, ויש לומר כשעלה ברצונו יתברך לברא את העולם, צמצם את עצמו כדי שיוכלו הבריות לקבל את האור, כי בלא הצמצום היה נעשה רבוי אור, ולא היו יכולים לקבל שום דבר, ועל-כן צמצם את עצמו בצמצום אחר צמצום מעילא לעלול משכל עליון עד שכל תחתון,

כְּדֵי שְׁכֹלֶם יוֹכְלוּ לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ (עַיֵן לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל', וְסִימָן כד), וְהַצְמָצוּם הוּא סוּד הַטְּבַע, שֶׁהוּא גִימְטְרִיָּה אֱלֹקִים, הֵינּוּ שְׁבִנֵי אָדָם יַחֲשֹׁבוּ שֵׁישׁ אֵיזָה טְבַע בְּעוֹלָם. וּמֵהַצְמָצוּם הַזֶּה בָּא, שְׁשׁוֹכְחִים לְגַמְרֵי מֵהַשְׁגָּחַתוֹ הַפְּרָטִית, וְזוֹ כָּל עֲבוּדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּזֵה הָעוֹלָם, לְעֵבֶד עַל עֲצָמוֹ בְּשִׁבִירַת מְדוּתָיו הָרַעוֹת, וּלְהַתְמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִקְיָם אֶת מְצוּוֹתָיו בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כְּדֵי שִׁיְהִיָּה נֶעֱשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז, שֶׁהוּא אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא שְׁלַמְעֵלָה מֵהַצְמָצוּם, וְזוֹ הֵיטָה תְּכֵלִית הַבְּרִיאָה, שֶׁבָרָא הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אָדָם עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, שִׁפְיֵיר אוֹתוֹ פָּנִים אֶל פָּנִים, אַךְ מֵאֵז הֶסְתַּת הַנְּחָשׁ הַקְּדֻמוֹנִי לְאָכַל מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, אֵז נֶעֱנַשׁ הָאָדָם וְגִרְשׁוֹ מִגֵּן־עֵדֶן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ג, כד): "וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם וַיִּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגֵן עֵדֶן אֶת הַפְּרִיִּים וְאֶת הַטְּהוֹרִים וְאֶת הַחֲרֹב הַמַּתְהַפְּכֵת לְשִׁמּוֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים"; שְׁזֵה כָּלֵל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי אִי־אֶפְשָׁר לוֹ לְהַכְנִס חֲזָרָה בְּתוֹךְ הַגֵּן־עֵדֶן לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יְתִבְרַךְ, שִׁיאִיר עָלָיו אוֹר אֵין סוּף בְּהָאָרֶה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, כִּי עַם עַל־יְדֵי יְגִיעָה וְטְרַחַה רַבָּה, שֶׁצָּרִיךְ לְעֵבֶד אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּמִסִּירוֹת נַפֶּשׁ לְעֵבְדָהּ וּלְשִׁמְרָהּ בְּפִקּוּדֵינָּה דַּעֲשֶׂה וּבְפִקּוּדֵינָּה דְּלֹא תַעֲשֶׂה (זֶהֱר בְּרֵאשִׁית כז); וְאָדָם הָרֵאשׁוֹן עַל־יְדֵי שְׁנֵתְגַרְשׁ מִלְחֻזוֹת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה וְלֵהֵט הַחֲרֹב הַמַּתְהַפְּכֵת נִגְעוֹ בּוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה חֲטָא וְנִכְשַׁל בְּמָה שְׁנִכְשַׁל, וְכִמְאֲמַרְם ו'ל (עֲרוּבֵין יח): כֹּל אוֹתָן הַשְּׂנִים שֶׁהִיָּה אָדָם הָרֵאשׁוֹן בְּגִדּוּי, הוֹלִיד רּוּחִין וְשִׁדִּין וְלִילִין וְכוּ', כִּי נִכְשַׁל בְּפִגְם־הַבְּרִית, שְׁזֵה הִבִּיא אוֹתוֹ לְכָלֵל הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת, כְּמֵאֲמַרְם ו'ל (סִנְהֵדְרִין לח): אָדָם הָרֵאשׁוֹן מְשׁוּף בְּעָרְלָתוֹ הָיָה, כּוֹפֵר בְּעֵקֶר הָיָה, עֵינֵן שָׁם; וְכָל הַנְּשִׁמוֹת שֶׁהִיוּ תְּלוּיִים בְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן הִצְרָכוֹ לְהַתְגַּלְגַּל בְּדוֹר שִׁיְרָדוֹ לְמִצְרַיִם, וְנִזְדַּכְּכוּ שָׁם בְּכוֹר הַבְּרִזָּל, כִּי זֶה הֵיטָה גְלוֹת מִצְרַיִם, אֲשֶׁר הִצְרָכוֹ כָּל הַנְּשִׁמוֹת לְהַזְדַּכֵּךְ שָׁם מִחֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְנִתְאַחֲזָה בָּהֶם קְלַפַּת פְּרָעָה מְלֶךְ מִצְרַיִם, וְהִצְרָכוֹ לְעֵבֶד בְּחֹמֶר וּבְלִבְנִים, (שְׁמוֹת א, יא): "וַיִּשְׁמֹעַ עָלָיו שְׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנֹתוֹ בְּסִבְלָתָם, וַיִּכֵּן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרְעָה אֶת פָּתָם וְאֶת רַעְמִסִּים", כִּי עָנָה אוֹתָם הַסֵּמֶךְ־מ"ם בְּסִבְלָ גְדוֹל, שֶׁכָּל אֵלוֹ הֵיוּ הַטְּפוֹת שֶׁאֲבָד אָדָם הָרֵאשׁוֹן. כִּי הַחֲטָא הַזֶּה

נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה'", כִּי הַחֲטָא הַזֶּה בָּא מֵהַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְנוֹקְבֵא דִילִיָּה לִילִי"ת, שְׂגוּרִים לְאָדָם אֶת הַמְּוֹת, וּבְרִית הַמְּעוֹר תְּלוּי בְּבְרִית הַלְּשׁוֹן (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט), וְהַחֲטָא הַזֶּה מְבִיא לְיָדֵי עֲנִיּוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כט), שֶׁכֵּל זֶה נִעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שֶׁזֶה סוּד "וַיִּשְׁימוּ עָלָיו שְׂרֵי מָסִים", שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת ס"מ י"מ, הֵינּוּ שְׁנֵתִקְלָקֵל אֲצֵלָם יָם הַחֲכֵמָה, שְׁזוֹ גְלוֹת מְצָרִים — מְצָר יָם, שֶׁהַמַּחֲיִן הַנִּקְרָאִים יָם הַחֲכֵמָה נִכְנָסִים בְּמְצָר, כִּי מִי שֶׁחֻטָּא בְּפָגַם-הַבְּרִית הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, נִצְטַמְצָם מֵחוּ וְנִשְׁתַּגַּע לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו); וְסוּבֵל יְסוּרִים קָשִׁים וּמְרִים, שֶׁזֶה "לְמַעַן עֲנֹתוֹ בְּסִבְלָתָם", וְצָרִיף לְהַתְּנַגַּע מְאֹד עַל פְּרָנְסָתוֹ, וְנִעֲשֶׂה עֲנִי בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת. וְכֵל זֶה סוּד פֶּתֶם וְרַעֲמִסֵּס, שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת פִּי מֵת רַע סֵמ"ךְ-מ"ם, הֵינּוּ כִּי הַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל פָּגַם-הַבְּרִית גוֹרֵם שְׁיֵהִיָּה לוֹ פֶּה רַע, שְׁיִדְבֵּר כָּל דְּבַר רַע וּבְכֹרֶט עַל צְדִיקִים קְדוֹשִׁים, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (תְּהִלִּים נה, כא): "שֶׁלַח יָדָיו בְּשַׁלְמֵי חֵלֶל בְּרִיתוֹ"; אִם מְדַבֵּר עַל הַצְּדִיקִים הָעוֹשִׁים שְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל לְמָקוֹם בְּרוּף הוּא, זֶה סִימָן שֶׁחֵלֶל בְּרִיתוֹ. וְעַל-כֵּן הֵם בְּכָלֵל 'רְשָׁעִים בְּחַיִּיהֶם נִקְרָאִים מֵתִים' (בְּרִכּוֹת יח:); וְרַע וְמֵר לָהֶם מְאֹד מְאֹד חַיִּים. כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְמַרֵּר אֶת חַיֵּי הָאָדָם. וְכֵל זֶה בָּא מֵהַסֵּמ"ךְ-מ"ם שֶׁהוּא רַע גְּמוּר.

וְעַל-כֵּן לֹא הֵנִיחַ אוֹתָם פְּרַעַה לְצֵאת מִמְצָרִים, כִּי רָצָה לְהַתְּאָחוּז בָּהֶם, כִּי פְרַעַה הוּא קֶלְפָה עֲצוּמָה, בְּסוּד פֶּה רַע, שֶׁהוּא פֶּה לְמַעְלָה וּפֶה לְמַטָּה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), שְׁמִי שְׁפוּגָם בְּבְרִיתוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, נִפְגָּם פִּיּוֹ וּמְדַבֵּר כָּל דְּבַר אָסוּר, שְׁזוֹ הֵיטָה גְלוֹת מְצָרִים עַל-יְדֵי פֶּה רַע. וּמִשָּׁה רַבְּנוּ הוּא הַדְּעַת שֶׁל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, שֶׁמְגַלָּה אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוּי רַב מְאֹד, בְּסוּד (דְּבָרִים ד, לו): "אִתָּה הָרְאֵת לְדַעַת כִּי הָיִי"ה הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד מְלַבְדּוּ", הוּא מְסַר אֶת נַפְשׁוֹ לְהוֹצִיא אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים מִמְצָרִים, וְרָצָה לְהַעֲלוֹת אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עִם כָּל הַנְּצוּצוֹת הַשְּׂיָכִים אֲלֵיהֶם, וְלֹא לְהַשְׁאִיר אֶפְלוּ פְרָסָה אַחַת בְּמְצָרִים, כִּי מִשָּׁה

עסק בתקון אדם הראשון, להעלות ולהגביה את כלל הנשמות שיִרדו למצרים עם כל הנצוצות שלהם (שמות י, ט): "ויאמר משה בנצֵרֵינוּ וּבזַקֵּנוּ גֵלְךָ בְּכַנְיֵנוּ וּבְכַנּוּתֵינוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבְכַקְרָנוּ גֵלְךָ" וגו', כי רצה להגביה ולהעלות ולהוציא את כל הנצוצות הקדושים שִׁנְפְּלוּ וַיִּרְדּוּ לְעַמְקֵי דְתַהוֹמָא רַבָּא. אַךְ פִּרְעָה הִתְנַגְּד וְאָמַר (שם): "לֹא כֵן לָכוּ נָא הַגְּבֵרִים וְעַבְדוּ אֶת ה', כִּי אַתָּה אַתָּם מְבַקְשִׁים, וַיִּגְרַשׁ אֶתְּם מֵאֶת פְּנֵי פִרְעָה", כִּי עַל־יְדֵי כַחוּ שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁהִכְנִיעַ אֶת פִּרְעָה, כְּכֹר הַסִּפִּים שִׁיִּצְאוּ הַגְּבֵרִים, אֲבָל עֲדִין הִתְאַחַז בְּנִשְׁמוֹת הַחַלּוּשׁוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת, וְכֵן הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים הַמְּלַבְּשִׁים בְּצֹאן וּבְכַקְרָ וְכוּ' וְכוּ', וּמֹשֶׁה רַבְּנוּ עַל־יְדֵי גְדֹל כַחוּ, הִתְגַּבֵּר עַל פִּרְעָה וְהִתּוֹפַח עִמּוֹ, וְרָצָה שְׁכַלְם יִצְאוּ, עַד שִׁזְכָּה לְהַכְנִיעַ אֶת פִּרְעָה, שֶׁהוּא הִיָּה קֹלְפָה עֲצוּמָה מֵעֲשָׂרָה כְּתָרִין דְּמִסְאַבוּתָא, עַל־יְדֵי שְׁלָקָה בְּעֵשֶׂר מְכוֹת, שִׁבְזָה הַכְּנִיעַ אֶת הַעֲשָׂרָה כְּתָרִין דְּמִסְאַבוּתָא שֶׁל פִּרְעָה, עַד שִׁשְׁעַק (שמות יב, לא): "וַיֹּאמֶר קוּמוּ יִצְאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַם אַתֶּם גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּלְכוּ עַבְדוּ אֶת הוֹי"ה כְּדַבְּרְכֶם גַּם צֹאנְכֶם גַּם בְּקִרְכֶם קָחוּ כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם" וגו'.

כִּי מֹשֶׁה רַבְּנוּ מָסַר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעַבּוֹר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְהִתְחַדֵּר בָּהֶם אֶת אֲמַתַּת מִצְיֵאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּגִלּוּי רַב וְנוֹרָא מְאֹד, כִּי הוּא הִיָּה הַצְּדִיק הַאֲמֵת, שְׂאֵף שֶׁהָיָה יִשְׂרָאֵל בְּמַדְרָגָה קְטַנָּה מְאֹד, וְהָיָה מְשַׁקְעִים בְּמִ"ט שְׁעָרֵי טְמֵאָה, אַף־עַל־פִּי־כֵן הִיָּה יָכוֹל לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֲלֵיהֶם, וּלְצַמְצֵם עֲצָמוֹ מֵעִילָא לְעִלּוּל מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן לְשִׁכָּל תַּחְתּוֹן, וְהִתְחַדֵּר בָּהֶם הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ (עֲזַן לְקוּטִי־מִוְהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן ל'), עַד שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (דְּבָרִים רַבָּה, פֶּרֶשֶׁה ז'): רָאָה הַפְּחוֹת בִּימֵי מֹשֶׁה מַה שֶׁלֹּא רָאָה יִחְזַקְאֵל גְּדוֹל בְּנִבְיָאִים; כִּי הִיָּה כַחוּ שֶׁל מֹשֶׁה כָּל־כֶּף גְּדוֹל, עַד שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהִתְחַדֵּר אֱלֻקוֹת בְּגִלּוּי רַב כְּזֶה, שֶׁאִפְלוּ הַפְּחוֹת רָאָה גִלּוּי אֱלֻקוֹת, וּמְכַל שְׁכָן עוֹלָלִים וַיִּוֹנְקִים שְׁמֵטוֹ דְּדֵיהֶם מִפִּיהֶם, וְאָמְרוּ (שמות טו, ב): "זֶה אֵלֵי וְאֲנֹהוּ" (סוּטָה ל); כִּי מֹשֶׁה רַבְּנוּ זָכָף אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְהָאִיר בָּהֶם אֶת הַדַּעַת הָעֲלִיּוֹנָה, וְקִדְּשׁ לָהֶם אֶת הַשְּׁבָעָה גְּרוּת, שֶׁהֵם: הָעֵינִים, הָאָזְנוֹת, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה הָאָדָם כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הַשְּׂגוֹת

אֱלֹקוֹת, שְׁנֹכַס בּוֹ הַמְקִיף לְתוֹךְ הַפְּנִימִי שְׁזָה שְׁפַע הַכֶּתֶר, הִינּוּ שְׁעַל-יְדֵי שְׂאָדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת הַחוּשִׁים הָאֵלּוּ, שְׂבָהֵם תְּלוּיִים הַמַּח, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת פְּאֵלוֹ, שְׂאִין יִכְלֹת לַמַּח הָאֲנוּשִׁי לְהַבִּין עַל בְּרִיּוֹ כִּמּוֹ הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה, כִּי זֶה שְׂכַל הַמְקִיף, אֲבָל עַל-יְדֵי קִדְשׁוֹ וְטָהֳרַת אֵלּוֹ הַחוּשִׁים: הַעֲיִנִּים, הָאָזְנוֹת, הַחֻטָּם וְהַפֶּה, שֶׁהֵם שְׂבָעָה קִנֵּי הַמְּנוּרָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָס הַמְקִיף לְתוֹךְ הַפְּנִימִי, וְנִתְגַּלָּה אֵלָיו הַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹת בְּמִדְוָגָה עֲלִיוֹנָה מְאֹד, עַד שְׁנִתְעַלָּה לְגֹדֶר מְלֶאכֶה, שְׂאֹז נִתְבַּטְּלַת אֲצֵלוֹ הַבְּחִירָה, כִּי הַיְדִיעָה הִיא בְּתוֹךְ הַבְּחִירָה, כִּי יוֹדַע שֶׁהַכֹּל אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׁזָה גְלוּי אֹר אֵין סוּף בְּרוּף הוּא שְׁהִיָּה קֹדֶם הַבְּרִיאָה, שְׂאֹז לֹא הִיָּה שִׁיף בְּכֻלָּל עֲנִין שֶׁל בְּחִירָה (עֵינ לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א).

וּלְכֹל זֶה זֹכִים דִּיקָא עַל-יְדֵי תְקוּנַת הַבְּרִית, שֶׁהוּא סוּד הַמְּלִיָּה, כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם מֵל אֶת עֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִקְרָא צְדִיק (זֶהר לְךָ צ"ג), וְנַעֲשֶׂה בֵּן חוֹרִין לְגַמְרִי, בְּסוּד (זְכָרִיָּה ט, י"א): "בְּדָם בְּרִיתְךָ שְׁלַחְתִּי אֲסִירֶיךָ" וְגו', כִּי כְּשֶׂאָדָם פּוֹגֵם בְּבְרִיתוֹ, אֹז הוּא אֲסוּר בְּבֵית הָאֲסוּרִים וְנוֹפֵל בְּקִטְנוּתוֹ, עַד שְׁנִדְמָה לוֹ שְׂעָקָר הַתְּכֵלִית הִיא לְהַשִּׁיג מְמוֹן, שְׁזָה מְפִילוֹ בְּמַרְהָ שְׁחוּרָה, שְׂזוֹ הִיתָה הַקְּלָלָה שֶׁל (בְּרֵאשִׁית ג, י'): "בְּעֶצְבוֹן תֵּאכְלֶנָּה", כִּי תֵּאֲנוֹת מְמוֹן בְּאֵה מַחֲמַת פְּגָם-הַבְּרִית, כִּמּוֹ שְׂכֶתוּב (תְּהִלִּים קטו, ד): "עֲצַבְיָהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֶׂה יְדֵי אָדָם", תְּכַף-וּמִיד כְּשֶׂאָדָם חוֹשֵׁב שִׁישׁ אֵיזָה טְבַע, שֶׁהִיא מִדַּת הַדִּין, וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב תְּלוּיִים רַק בְּיְדֵי הָאָדָם, עַל-יְדֵי-זֶה נוֹפֵל בְּעֶצְבוֹת, שֶׁהוּא פְּגָם-הַבְּרִית, שְׂזוֹ הִיתָה גְלוּת מְצָרִים, שְׂעַבְדוֹ בַּחֲמֹר וּבְלִבְנִים, וְהָיוּ בְּמִרְרוֹת גְּדוּלָּה, עַד שְׂבָא מִשֶּׁה רַבְּנוֹ, וְהָאִיר בָּהֶם אֶת אֹר אֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכוּ לְשִׁלְמוֹת תְּקוּנַת הַבְּרִית, וְזָכוּ לְתְקוּנַת תֵּאֲנוֹת מְמוֹן, כִּמּוֹ שְׂכֶתוּב (שְׁמוֹת יב, לו): "וַיִּשְׂאֲלוּם וַיִּנְצְלוּ אֶת מְצָרִים", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵכוֹת ט): בְּעַל פְּרָחָף הַעֲמִיסוּ עֲלֵיהֶם שִׁיקְחוּ כֶּסֶף וְזָהָב; כִּי מִשֶּׁה רַבְּנוֹ תִקֵּן אֲצֵלָם אֶת תֵּאֲנוֹת מְמוֹן, עַד שְׂלֹא רָצוּ שׁוּם דְּבָר (עֵינ לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'); וּבִיצִיאַת מְצָרִים הִיָּה תְקוּנַת אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְזֶה פְּרוּשׁ הַמְּדַרְשׁ פְּלִיאָה (בְּרֵאשִׁית א, ג): "וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אֹר", בְּעַת הַבְּרִיאָה שְׂבָרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּף-

הוא את עולמו, צמצם את עצמו במדת הדין, שהוא שם אלקים גימטריה הטבע, כי אחרת לא היו יכולים להשיג שום השגה רוחנית, מחמת רבוי האור, וההכרח היה שיצמצם את עצמו, וזה ששאל חז מרבנן להאי סבא: הסבר לי מאי אמר קרא (בראשית א, ג): "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור", כי הוא לא הבין מה שיף לצמצם את אור אלקותו יתברך, ומה שיף שיהיה איזה טבע. כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, שזה היה קדם חטא אדם הראשון, שאז נאמר (בראשית ב, כה): "ויהיו שניהם ערומים" וגו', וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה נא): בתורתו של רבי מאיר היה כתוב פתגות אור בא', הינו כי קדם חטא אדם הראשון היה גלוי אלקות בגלוי כזה, שראו מסוף העולם ועד סופו, ולא היה שיף בכלל ענין של בחירה, כי היה רק הידיעה, ועל-כן זה מרבנן לא הבין פרוש הפסוק — למה דיקא אלקים שהיא מדת הדין, הטבע, שמשם הבחירה, דיקא משם יהיה אור, הינו שיהיה האור מלבש בדרך הטבע ובצמצום רב. ועל זה השיב לו הסבא: מאי קשיא לך בגוה, איני מבין מה קשה לך, כי הוא כבר זכה לגלוי עתיקא קדישא, ששם אין שום שמאל, רק הכל ימין, גלוי אלקות במדרגה עליונה מאד, בלי שום התלבשות כלל, ועל-כן נקרא בשם סבא, שהוא סוד עתיק פידוע, ועל-זה השיב האי מרבנן: אם אתה לא יודע מה קשה לי, אי הכי שפיר, אמר פרעה (שמות י, יא): "לא כן לכו נא הגברים ועבדו את הני"ה" וגו', הינו כי הסבא כבר זכה לבחינת עתיק, ששם הוא אור בלי שום התלבשות, והתלמיד הוא רק זכה לבחינת זעיר אנפין, שהוא בחינת אתגליא ולא אתגליא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), שמשם הבחירה, שנעשה דיקא אחר חטא אדם הראשון, שעל-ידי חטאיו הצרכו נשמות ישראל לרדת למצרים, ולעבד שם בחמר ובלבנים ובעבודה קשה, ונתאחזו בהם הקלפות, ופרעה לא רצה שיצאו כלל, אבל בגדל פחו של משה שהכניע אותו, כבר הסכים שעל-כל-פנים יצאו רק הגברים, כמו שכתוב (שמות י, ו): "לא כן לכו נא הגברים ועבדו את הני"ה", כי את הנשמות החדשות שהם בחינת בנים ובנות והנצוצות הקדושים הנאחזים בצאן ובקר, בהם

עֲדִין רָצָה לְהִתְאַחֵז, וּמִשֶׁה רַבְּנוּ הִתְעַקֵּשׁ וְאָמַר (שם י'): בְּנַעֲרֵינוּ וּבְזַקְנֵינוּ גַלְף, בְּכַנֵּינוּ וּבְכַנוּתֵנוּ בְּצִאֲנוּנוּ וּבְכַקְרָנוּ גַלְף" וְגו', כִּי מִשֶׁה רַבְּנוּ שֶׁהוּא הַדַּעַת שֶׁל כָּלֵל נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל, הַחֲדִיר בָּהֶם אֶת לְמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל (דְּבָרִים ד, לה): "אֲתָה הָרְאֵת לְדַעַת, כִּי הַיְיָ" הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד מְלַבְדּוֹ", וְזָכוּ לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוּת, שֶׁהֵם: ב' הַעֲיָנִים, ב' הָאֲזָנִים, ב' נוֹקְבֵי חֲטָא וְהִפָּה, שְׁזָה הַמְּנוּרָה, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָהֶם כָּלִים לְהַשִּׁיג אֶת הָאוֹר כְּלֵי שׁוּם צְמֻצוּמִים, כִּי הַבְּחִירָה נִכְלָלַת בְּתוֹךְ הַיְדִיעָה.

וְזֶה שְׂאֵמַר, מֵאֵי אֶהְדָּר לִיה, וְאֵי תִימָא דְאֶהְדָּר לִיה שְׁפִיר דִּהוּא כְּתִיב (בְּמִדְבָר ח, ג): "וַיַּעַשׂ כֵּן אֶהְרֵן אֵל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה הַעֲלָה גְרוּתֶיהָ כְּאֲשֶׁר צִוָּה הַיְיָ" אֶת מִשֶׁה", הֵינּוּ שִׁתְקַן לָהֶם אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוּת, שֶׁהֵם: הַעֲיָנִים, הָאֲזָנִים, הַחֲטָם וְהִפָּה, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה זָכוּ לְמַחִין זְפִים וְנִקְיִים לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוּת אֱלֹקוֹת יִתְבַּרְךָ, הֵא עוֹבְדִין אֵלֶין לְבַתֵּר הָכִי הָיָה, הֵינּוּ כִּי הַתְּלֻמִּיד לֹא הִבִּין אֵיךְ אַחַר חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שְׂנִכְשַׁל כְּמוֹ שְׂנִכְשַׁל, וְנִפְּל כְּמוֹ שְׂנִפְּל, וְהַחֲשִׁיף אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה ב', סִימָן ג): "וְהָאֲרָץ הֵיְתָה תִהְיֶה וְבָהוּ" זֶה אָדָם הָרֵאשׁוֹן, כִּי עַל-יְדֵי שְׂחֲטָא, נַחֲשֵׁף הָעוֹלָם, וְגַרְם מִיְתָה לְעוֹלָם.

וְעַל זֶה הַשִּׁיב לוֹ הַסָּבֵא: אֵין אֲתָה יוֹדֵעַ גְּדֹל כַּחוֹ שֶׁל מִשֶׁה רַבְּנוּ, כְּתִיב הָכָא (בְּרֵאשִׁית א, ד): "וַיִּרְא אֱלֹקִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב", וְכְתִיב הָתָם (שְׁמוֹת ב, ב): "וַיִּתְּרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא", כִּי מִשֶׁה רַבְּנוּ זָכָה לְגִלּוֹי אֱלֹקוֹת בְּתַכְלִית מְדַרְגָּה הַעֲלִיּוֹנָה, וְנִכְלָל בָּאֵין סוֹף לְגַמְרֵי, וְזָכָה לְהַגִּיעַ אֵל הָאוֹר כִּי טוֹב, שֶׁהוּא סוּד הַשֵּׁם שָׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם: אֵת הַשְּׂמִים וְאֵת הָאֲרָץ (רֵאשִׁי תְּבוּת גִּימְטְרִיא טו"ב, שְׂבִשֵּׁם זֶה נִבְרָא הָעוֹלָם), כִּי הוּא זָכָה לְשִׁלְמוֹת תְּקוּן הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה יב): מִשֶׁה נוֹלַד מֵהוּל, וּבְשָׁעָה שְׁנוּלַד נִתְמַלֵּא הַבֵּית כְּלוֹ אוֹר; כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְאוֹר הַשְּׂגוּת אֱלֹקוֹת, כִּי אִם עַל-יְדֵי תְּקוּן הַבְּרִית (עֵינן לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן כג), וְעַל-כֵּן הֵיָה כְּחוֹ לְתַקֵּן אֶת אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וּלְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיחַ אֶת כָּלֵל נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל, וּלְהוֹצִיא אוֹתָם מִבֵּית הָאֲסוּרִים, שְׁזוֹ הֵיְתָה גְלוּת

מְצָרִים, וְזֶה (זְכָרְיָה ט, יא): "בְּדָם בְּרִיתְךָ שְׁלַחְתִּי אֲסִירֶיךָ", כִּי דִיְקָא
עַל-יְדֵי-זֶה שֶׁהוּא הָיָה טוֹב, וְזָכָה לְאוֹר כִּי טוֹב, הַפֵּל מִחַמַּת שְׁזָכָה
לְשִׁלְמוֹת תְּקוּן הַבְּרִית, אֲתִיָּא טוֹב טוֹב, הִדָּא הוּא דְכֻתִּיב (זְכָרְיָה ט,
יא): "בְּדָם בְּרִיתְךָ שְׁלַחְתִּי אֲסִירֶיךָ" וְגו', הָיָה יְכוּל לְהוֹצִיא אֶת כָּל
נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים, וְתִקֵּן אֶת אָדָם הָרָאוּשׁוֹן בְּשִׁלְמוֹת, כִּי הוֹצִיא
אֶת כָּל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְכָל הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁהָיוּ תְלוּיִים בָּהֶם
מִגְלוֹת מְצָרִים. וּבְשִׁלְמוֹת בְּתַכְלִית הַשְׁלְמוֹת יְהִיָּה בְעֵת הַגְּאֻלָּה
הַשְּׁלֵמָה, עַל-יְדֵי דָוִד שֶׁהוּא מְשִׁיחַ בְּעֶצְמוֹ. וְזֶה אֲדָיִם רְאִישֵׁי תְבוֹת:
אָדָם דָּוִד מְשִׁיחַ, כִּי דִיְקָא מַה שֶׁהִתְחִיל מְשִׁיחַ יְסִים דָּוִד, כִּי הוּא
בְּעֶצְמוֹ יְהִיָּה מְשִׁיחַ, בְּסוּד (קֹהֶלֶת א, ט): מַה שֶׁהָיָה הוּא שִׁיְהִיָּה רְשִׁים
מְשִׁיחַ (עֵינִי תְקוּנֵי-זֶהר, תְּקוּן סט) וְדו"ק.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ מַה לְפָנֵיכֶם, אֵיךְ יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְהַשִּׁיג
הַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹת עַל-יְדֵי הַהִקְדָּמוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, עַל-כֵּן
תְּכַנְסוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּלִמּוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְתִתְמַיְדוּ מְאֹד בְּדַבְּרֵי
הַקְּדוּשִׁים, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלוּה לָנוּ (חֵי-מוֹהֲרָ"ן, סִימָן שִׁמ"ט), אֲשֶׁר מִי
שִׁיתְמִיד בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, יְהִיָּה נֹעֵשֶׂה בְּעַל תְּשׁוּבָה גְּדוּל וּבְעַל
הַשְּׂגָה נוֹרָא וְנִפְלְאָה, וְיִפְתַּח קְשִׁיּוֹת גִּידָיו, וְלִכְן רְאוּי לְכָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים לְהִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּהִתְמַדָּה
וּבְשִׁקִּידָה נִפְלְאָה, וְצָרִיכִים לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמֵנוּ, שְׁזָכִינוּ לִפְלֵ בְחֻלְקוֹ
שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵין אָנוּ חוֹלְקִים עָלָיו, וְאֵף שֶׁאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם
אוֹרֵב וְלוֹטֵשׁ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁמְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְרוֹצֵה
לְהַחֲלִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ, עַם-כָּל-זֹאת צָרִיכִים לְרְאוֹת מַה לְפָנֵינוּ, וְעַל-
יְדֵי-זֶה יְהִיָּה לָנוּ כַּח לְהַחֲזִיק מְעַמָּד.

נָא וְנָא הֶעֱקַר רְאוּ לְמָסַר אֶת עֲצָמְכֶם שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה,
אֲחֻהּ וְרַעוּת בֵּינֵיכֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׂאֵתָה קוֹנֵה רֶכֶב, וּבֹאֲמֶת זֶה רְצוֹנִי, כִּי כָּךְ לֹא תִהְיֶה תְּלוּי בְּדַעַת אַחֲרִים, וְתוֹכֵל לְצֵאת לְהַפְיִץ מְתִי שְׂתַרְצָה, וְעַל סִמְךָ זֶה אֵתָה אֶפְלוּ יְכוּל לְלוֹת כֶּסֶף, כִּי בְּאִפֶּן הַזֶּה לֹא תִהְיֶה תְּלוּי בְּדַעַת אַחֲרִים, וְתִמִּיד תוֹכֵל לְצֵאת לְהַפְיִץ, וַיִּהְיֶה לָּךְ שְׁפַע. הַעֲקָר אֶל תִּהְיֶה בְּטֹלָן! וְאֵל יִסִּיתוּ אוֹתְךָ הַעֲצֵלָנִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי בֹאֲמֶת יֵשׁ שְׁפַע בְּעוֹלָם, אִם אֵין הָאָדָם עֵצֵל, אֲזִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לוֹ, וְכֹל הַבְּעִיּוֹת וְהַצָּרוֹת שִׁישׁ לְהָאָדָם הֵן רַק מִחֲמַת עֲצָלוּת, כִּי אֵין עֲנִי אֶלָּא מְדַעַת (גְּדִירִים מֵא.), מִי שֶׁאֵין לוֹ דַּעַת וְשִׁכָּל נִשְׂאָר עֲנִי, וְכֹל זֶה בֹּא מִחֲמַת עֲצָלוּתוֹ, שְׁזֶה מְכַנִּיס אוֹתוֹ בְּבוּץ, וּמְכַשִּׁילוֹ בְּהִלְוָאוֹת וְכוּ', וְאַחֲרֵיכֶּךָ בְּגִנְבוֹת וְכוּ', כִּי מִי שֶׁלֹּוה כֶּסֶף עַל דַּעַת שְׁלֵא יַחֲזִיר, הוּא פְּשׁוּט גִּנְב, וְעוֹבֵר עַל לְאוּ שֶׁל 'לֹא תִגְנֹב', וַיְכוּל לְלַכֵּת עִם שְׂטְרִימָל וְעִם בְּגָדִים לְבָנִים וְכוּ', וְהוּא סֶתֶם גִּנְב, כִּי מִי שֶׁלֹּוה כֶּסֶף הַשְּׁכֵם וְהַעֲרַב בְּלִי שׁוּם אַחֲרִיּוֹת, הוּא פְּשׁוּט גִּנְב, רַחֲמָנָא לִישׁוֹזֵן, וְזוֹ מַחֲלָה נוֹרְאָה לְגִנְב מְבַנִּי אָדָם כֶּסֶפִּים, וְעַל-כֵּן רֵאֵה לְבָרַח מֵאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ עֲצָלָנִים, וְתִלְךָ לְהַפְיִץ בְּמֶרְץ, וְתִהְלֶה לְאֵל, תִּהְיֶה לָּךְ פְּרִנְסָה בְּשְׁפַע, כְּמוֹ שִׁישׁ לְשִׂאָר אַבְרָכִי אֲנִשִׁי שְׁלוּמְנוּ, שֶׁהֵם מְסֻדְרִים וְלוּמְדִים תּוֹרָה וְעוֹסְקִים בְּתַפְלָה בְּצַבּוּר, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן נִשְׂאָר לָהֶם עוֹד זְמַן הַרְבֵּה לְהַפְיִץ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַשִּׁיף עֲלֵיהֶם שְׁפַע, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד שִׂמְחָה, שְׂאֵתָה קוֹנֵה רֶכֶב, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָּךְ, שִׁיכַנֶּס לָּךְ שְׁפַע גְּדוֹל, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְבוֹא לְיַדִּי הִלְוָאוֹת, רַק תִּשְׁפִּיעַ מֵהַשְּׁפָעַתְךָ לְאַחֲרִים, וְסוּף כָּל סוּף תִּזְכֶּה גַם אֵתָה לְדִירָה מְשֻׁלָּךְ.

הַמְּאַחֵל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרצד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תולדות, כ"ז חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אָנְנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּדְפִּיס מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר אֶת
הַקְּנֻטָרִס "יוֹם הַנְּשׂוּאִינ'", כִּי הוּא קְנֻטָרִס נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וְזוֹ תַּהֲיֶה
תּוֹעֵלַת רְבָה לְבָנֵי וּבָנוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי נִכְתַּב בִּישׁוּעַת ה'.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוּק אֶת עֲצָמָךְ לְהַמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס חֵלֶק אַחֵר חֵלֶק
מִשׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ בְּכֹל דְּרָכְכֶם, וְתִזְכּוּ לְרוּחַ
רַב נַחַת מִיְלֻדֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרצה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְחִזּוּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאַל תִּפְּל
בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל מִכָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. וְאַנִּי מְקַנְהָ
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּרְוֶה רַב נַחַת מִבְּנִיךְ ... וּמִכָּל
יוֹצְאֵי חֻלְצִיךְ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּנֵי הַנְּעוּרִים כְּשֶׁמְגִיעִים לְגִיל שְׂדוּכִים, אֲזֵהם
נִכְנָסִים בְּלַחֲץ גָּדוֹל, וְזֶה מֵה שְׁמַעִיק לָהֶם מְאֹד, אֲנִי מְקַנְהָ

לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגַם זֶה יַעֲבֹר וְעוֹד תִּרְוֶה מִמֶּנּוּ רַב נַחַת, הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזּוּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְלִשְׁמַח אֶת עֲצֻמָּךְ וְלִשְׁמַח אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִי תָמִיד בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ אֲוִירָה שֶׁל אֵהָבָה וְשֶׁל שְׁלוֹם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁכָּבֵר אֲזֹפָה לְקַבֵּל הַתֵּר בְּנִיָּה, וְתִכְף-וּמִיד אֲנִי חוֹזֵר.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף מִכְתָּב לְבִנְךָ, וְאֲנִי מִקְנָה, שֶׁיַּעֲשֶׂה אֲצִלוֹ רֶשֶׁם גָּדוֹל.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תרצו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ח חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוֹ יֵאִיר.

עֲכָשׁוּ קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעַר עַל הַמְצָב הַכֹּסְפִי שֶׁלְךָ וְכוּ'. רְאֵה לְחִזּוּק אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד, כִּי גַם זֶה יַעֲבֹר, וּמוֹבָא בְּמִדְרָשׁ תַּלְפִּיּוֹת, שֶׁשְׁלֵמָה הַמְלִיךְ הִיָּתָה לוֹ טַבְעַת עַל אֲצַבְעוֹ, וְהִיָּה חֲקוּק עָלֶיָּה ג' אוֹתִיּוֹת ג'ז"י, וּבְכָל פַּעַם שֶׁרַק עָבַר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁבָּר, הִסְתַּכַּל עַל הַטַּבְעַת, וּמִשְׁרָתָיו לֹא יָדְעוּ עַל מַה הוּא מִסְתַּכַּל, עַד שֶׁגָּלָה לָהֶם, שֶׁהוּא רֵאשִׁי תְבוּת: ג'ם ז'ה יַעֲבֹר, וְכֵן אֲנִי חִי כְּבָר עִם זֶה כַּמָּה שָׁנִים. עֲכָשׁוּ יֵשׁ לִי לַחֵץ וּדְחַק, שֶׁאֲנִי מִכְרַח לְשֵׁלֶם לְאַבְרָכִים בְּאֲנִגְלִיָּה אֶת הַעֲשָׂר-אֶלֶף דּוּלָר, וְהַכִּיס רִיק וְאֵין בּוֹ, וּמִקֵּדָם צִלְצְלוּ אֵלַי, שֶׁאֲשַׁתְּדֵל לְבוֹא אֵלֵיהֶם לְאֲנִגְלִיָּה, וְאִמְרָתִי לָהֶם רַק בְּתַנְאֵי שֶׁהֵם יְכוּלִים לְסַדֵּר לִי, שִׁיְהִיָּה לִי מַהִיכֵן לְשֵׁלֶם אֶת כָּל הַסְּכּוּם הַנִּל, וְלֵה' הַתְּשׁוּעָה, וְאֲנִי מִקְנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלֹּא אֲצַטְרֵךְ לְנִסְעָה לְאֶפֶס מְקוֹם, רַק אוֹ לְאַרְצָנוּ הַקְּדוּשָׁה אוֹ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, כִּי מֵעוֹלָם לֹא נִתְנַסִּיתִי בְּדַבְּרִים אֵלּוּ.

רְאֵה לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁאֲתָה יְכוּל בְּעֵנִין זְרוּז הַתֵּר בְּנִיָּה, שֶׁאֲזוּ

תִּכְרַף-וּמִיד אָנִי בָּא אֶפְלוּ בְּשִׁבּוּעַ הַבָּא, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, כִּי רְצִיתִי תִכְרַף-וּמִיד לְהִתְחִיל לְבָנוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל רְצוֹנְךָ מִכְּתָב כָּלְלִי, רְאֵה לַעֲשׂוֹת מִזֶּה הַעֲתָקִים, וְלִמְסֹר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, לְמַעַן שְׁיַחֲיוּ אֶת עֲצָמָם.

י"ז תרצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ח חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדּוּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי שֹׂמֵחַ, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, אֶתָּה עוֹבֵר דִּינָה, וְזוֹ תִהְיֶה טוֹבָה לְכַלְנוּ. וְאָנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּגְמַר עִם בְּעַל-הַבַּיִת בְּאֶפֶן שְׁיָבוֹא הַיּוֹם, וְנִקְנָה אֶת הַבַּיִת שֶׁלְּךָ בְּעִבּוֹר הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה.

מֵה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל זְכוּתְךָ וְזְכוּת הַרְבִּים, רְאֵה לְהַחְזִיק אֶת הָעֲנִינִים בְּיָדִים, וְתִמְשִׁיךְ לְלִמְד אֶת הַשְּׁעוּרִים בְּכָל לַיְלָה וְכֵן בְּשִׁבְת-קִדְשׁ, וְתַחֲדִיר בָּהֶם דְּבוּרֵי יְרֵאת שָׁמַיִם עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵין אֶתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַפְּעֻלוֹת טוֹבוֹת שֶׁאֶתָּה פּוֹעֵל בְּאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, כִּי אָנִי מְקַבֵּל בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת מִהַרְבֵּה מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל לְמַדּוֹ אֶצְלֶךָ הַרְבֵּה מְאֹד, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאָנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּתְמִיד בְּלַמוּד הוֹרְאָה, בְּאֶפֶן שֶׁתּוֹצִיא הַתֵּר הוֹרְאָה, וְתִהְיֶה מוֹרָה צָדֵק שְׁלָנוּ, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ. הָעֵקֶר רְאֵה שֶׁתְּהִיָּה אֲוִירָה רְצִינִית בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, וְאֶת הַלְצִים צְרִיכִים לְבַעַר, וּלְדַעֲתִי, זֶה סֶךְ-הַכֹּל אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם וְכוּ', וְאִם הֵם יִרְאוּ שֶׁשׁוּרָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ אֲוִירָה רְצִינִית, אֲזַי גַּם הֵם יִשְׁתַּנוּ לְטוֹבָה.

אֲשֶׁר י"ז תרחצ — י"ז תרצט בנחל רפז

קבלתי את ההלכות בהלכות נדה, ואני רואה שזה לא שיף להדפיס בעתון, כי עתון הולך בין בני הנעורים, ואין זה מקבל אצלנו, אף-על-פי-כן אם אתה רוצה לשלח, פדי שאנחנו נתקתק את זה — מה טוב ומה נעים, על-כל-פנים את השעורים של הלכות שבת ראה לשלח בכל שבוע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרחצ.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו.

אין מלים בפי להודות לכם על כל החסד חנם שעשיתם עם הרב ... שהחלפתם דירה עמו, כי כל הגן של תלמוד-תורה "ילדי חן" והגן של הבית-הספר "בית פיגא" תלוי עכשו עליכם, וזו זכות הרבים, שאין לתאר ואין לשער כלל. ואני מברך אתכם בזכות המסירות נפש הזו שעשיתם, יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא, שתפקדו בזרע של קנא, ותזכו לצאת מכל צרותיכם וחובותיכם, עד שיהיה לכם גם בית ודירה של עצמכם ביבנאל, ולא תצטרכו לגור בשכנות. והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם, ולא יחסר לכם אף פעם שום דבר.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תרצט.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הקר לי מאד ... גרו יאיר.

אין מלים בפני להודות לך על כל החסד חנם שאתה עושה עמנו, שאתה מוסר את נפשך, פשוטו כמשמעו, לעזר לנו לבנות את התלמוד-תורה "ילדי חן" ואת הבית-ספר "בית פיגא", אשר היא זכות הרבים גדולה מאד, וכל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו (יומא פז.), והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך בכל אשר תפנה, ותרוה רב נחת מילדיך, ותצא מכל צרותיך ויסוריך, וימשכו עליך רחמים רבים ושפע ברכה והצלחה.

נא ראה לדונח לי מה שלום בנך, ואני מבקש ומתפלל ממנו יתברך, שתהיה לו רפואה שלמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תש.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשוון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

ראה לזרז את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם למען תקוון המקנה, מה שיותר מהר, כי בזה תלוי תקוון השכינה, פמובא בדברי המקבלים: מקנ"ה הם אותיות קם ו"ה, הינו שעל-ידי טבילת מקנה מיחדים את זעיר ונוקביה, שהם סוד ו"ה של שם הנו"ה ברוך הוא יתברך שמו, ומקמימים ומיחדים אותה אל אבא ואמא, שהם ז"ה, ובפרט מקנה כזאת למען טהרת בנות ישראל — אין למעלה מזה, כי יולדו על-ידי מקנה זו צדיקים וצדקניות, ועל-פן אל תעמד פרגע בעבודתך עבודת-הקדש, והקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב אותך, ואף שאני יודע שיש לך דחקות, ראה לעורר את אנשי שלומנו, שיתפללו שיהיה שפע, וכדאי לאסוף את הילדים, את הבנים לחוד, והבנות לחוד, ושיאמרו ביחד תהלים בעבור הצלחתי, כי אני צריך עכשו ישועות גדולות לשלם הרבה חובות, ובפרט החובות של

המקנה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא בזכות התפלות של הכל פיהם של תינוקות של בית רבן שלא חטאו, שאזכה לצאת מהפח יקוּש שְׁנִלְכֹדְתִי בְּזֶה, עִם-כָּל-זֹאת אֲתָה אֵל תְּבַלְּבֵל אֶת עֲצָמָי כָּלֵל, רק ראה לבשר לי היום בשורה משמחת, שהתחילו לסדר ולבנות את הקירות ואת הרצפה סביב הבית, כדי שלא יהיה בויץ, וזה יהיה תקון גדול מאד, וכן ראה לסדר את החמום במקנה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שיהיה לך תמיד גדלות המחין, ויהיה לך ולאשתך נחת מפל יוצאי חלציה, ויגדלו צדיקים וצדקניות, ויפרסמו את שמו ותברך בעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תשא.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשון ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הנה הפקדתי בבנק אלף וארבע מאות דולר, נא להעביר את הכסף בשקלים למספר לחשבון ... של ...

מה אמר לך! ממש החייתיני, כי יותר ממני אנשי שלומנו מצטרפים אל השעור, ואתה צריך להחיות את עצמך בזה מאד מאד, פי תורה דרבים עולה על הכל, ודוחה אפלו בגן בית-המקדש, ועל-פן ראה להתחזק מאד מאד, ואל תתפעל משום בריה שבועולם, ואל תחלש דעתך כלל וכו', אתה ראה ללמד תורה לשם שמים, ואז תראה אל אילו דברים יקרים תזכה, כי אצלו ותברך חשוב מאד כשעושים רצונו לשם שמים, ולא לשום דבר אחר, ולך נא וראה אשר אמר התנא רבי מאיר: 'הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה', ואמר על זה ר' חיים ויטאל בהקדמת ספר ה'עץ חיים': מי שלמד תורה ולא זכה אל כל הדברים היקרים, התנא רבי

מאיר מכחישו, כי זה סימן שלא למד תורה לשם שמים, עין שם; ועל-פן אל תשים לב לאף אחד בעולם, אפה ראה להחדיר ולהרביץ תורה ברבים וכן עם הילדים והכל לשם שמים, ואז תראה שסוף הכבוד לבוא, שתזכה לכבוד אלקי, ותהיה מורה צדק בישראל, בודאי בהתחלה עובר על כל אחד מה שעובר — ירידות ונפילות, קטנות והשלקות. ובפרט מי שרוצה לגלות ולפרסם את תורתו יתברך, עליו עוברת קטנות וחלישות הדעת, ובלבולים ומחלקת ומריבות וכו', וכו', אבל אם כונתו לשם שמים, והוא עקשן גדול, ואינו מתפעל משום בריה שבעולם, אז זוכה להגיע אל טוב הנראה והגנוז. ולכן ראה להתחיל מחדש ללמד עם הילדים ובפרט בשבת, שיאמרו תהלים בצותא, וזה קדוש שם שמים גדול מאד.

אני שולח עכשו מכתב לכל אנשי שלומנו, שיעזרו לה היום בפנוי הדיקה, ולהעביר את חפציה, ובודאי זה יעשה רשם אצל אנשי שלומנו, וגם בזה אפה צריה להתחזק, כי סוף כל סוף יהיה לה בית נפלא ביבנאל סמוך לבית-המדרש.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תשב.

בצורת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשוון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי הניקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי כבר מזמן את מכתבה, ולא היה לי הפנאי להשיבה, ועכשו שאפה הולך להתחזק, באתי לברך אותך בכרפת "מזל-טוב", יעזר לה הקדוש-ברוך-הוא, שהזוג יעלה יפה יפה, ותזכה לבנות בית נאמן בישראל, ויצאו ממך דורות ישרים.

העקר ראה לא להיות בטלן, רק לקחת את עצמך בדיקה, ולקבע לעצמך שעורים קבועים בלמוד התורה הקדושה, חק ולא יעבר,

ושום דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְבַטֵּל וּלְבַלְבֵּל אוֹתָהּ, רַק שְׁתֵּהִיָּה חֲזָק וְאִמִּין כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְלַמֵּד אֶפְלוּ מֵעַט דְּמַעַט, כִּי הַתּוֹרָה הִיא מְזוֹנָא דְּנִשְׁמָתָא, וְכִמוּ שֶׁהַגּוֹף צָרִיךְ לְאָכַל בְּכָל יוֹם, כְּמוֹ-כֵן הַנֶּשְׁמָה צָרִיכָה לְאָכַל בְּכָל יוֹם, וְהַמְּאָכַל שֶׁל הַנֶּשְׁמָה הִיא הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם קוֹבֵעַ לְעַצְמוֹ חֶק וְלֹא יַעֲבֹר בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד אֵיזָה שְׁעוֹר כְּסִדְרָן כָּל יְמֵי חַיָּיו, הַתּוֹרָה תִּשְׁמָרְהוּ וְתִצְלִיְהוּ כָּל יוֹם מִיְמֵי חַיָּיו, וְלִכֵּן תִּהְיֶה קְבוּעַ בַּקְּבִיעוֹת עֲצוּמָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁוֹ, בְּאִפְּן שֶׁתּוֹזְכָה לְסִיִּים בְּכָל שָׁבוּעַ פְּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ עִם פְּרוּשׁ רִשׁוֹ וְהַתְּגוּם. וּמִלְבַד זֹאת תַּעֲשֶׂה לְעַצְמְךָ שְׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּאִמִּירַת תַּנ"ךְ: תּוֹרָה, נְבִיאִים וּכְתוּבִים, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה מְאֹד, לְהִיּוֹת רְגִיל לומר הַרְבֵּה תַּנ"ךְ, וְכֵן תִּקְבַּע לְעַצְמְךָ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, וְאִם תּוֹזְכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם חַיִּי פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְכֵן שְׁעוֹר בְּגִמְרָא, שְׁעוֹר פֶּשׁוּט לְבִקְיָאוֹת תִּלְמַד כְּמֵה דְּפִים, וּבְעִיּוֹן רְאֵה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם דֶּף גְּמְרָא וּמְפָרְשִׁים, וְכֵן בְּטוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף וְכוּ' וְכוּ', וְעוֹד לְמוֹדִים שֶׁתִּקְבַּע לְעַצְמְךָ, וְתִזְכֹּר שֶׁמֵּעַט גַּם-כֵּן טוֹב, וּבְאִפְּן הִזָּה תִּהְיֶה לְךָ קְבִיעוֹת עֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד אֶת חַמִּיךָ וְחַמּוֹתָךְ, וְתִיַקֵּר אוֹתָם מְאֹד, וְעַל-יְדֵי זֶה תִּשָּׂא חֵן בְּעֵינֵי אֲשֶׁתְּךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם הוֹרִיָּה, וְאִם אֲשֶׁה רוֹאֶה שֶׁמְכַבְּדִים אֶת הוֹרִיָּה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה קְרוּב לְבָבוֹת בֵּין חַזוּג, וְאִף פַּעַם אֵל תִּלְךָ בְּשׁוּם וּכְוִחַ עִם אִף אֶחָד, רַק תִּהְיֶה וְתִרְן גְּדוֹל מִצַּד אֶחָד, עַד שֶׁיִּחַשְׁבוּ שֶׁתִּפְסוּ אוֹתָךְ בְּמִצּוֹדְתָם, אָבַל מִצַּד שְׁנֵי תִהְיֶה חֲזָק וְאִמִּין מְאֹד מְאֹד, לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֶת רַבְּנוּ ז"ל. וּבְאִמִּת עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי לְמוֹד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא לְמוֹד רּוֹחֲנִי עַד מְאֹד, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְקַחַת אֶת זֶה מִהָאָדָם כָּלֵל, כִּי דְבָר רּוֹחֲנִי אִי אֶפְשָׁר לְקַחַת מִהָאָדָם, וּבְזֶה שֶׁתּוֹזְכָה לְהַתְּבוּדָד עֲצָמְךָ בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדְבֹר וְתִשְׁיַח אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, בְּזֶה תִּהְיֶה מְקַשֵּׁר אֶל רַבְּנוּ ז"ל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ; כִּי עָקֵר הִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל תִּלְוִי רַק כְּפִי מִדַּת הַתְּבוּדוֹת, שֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהַתְּבוּדָד עֲצָמוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא זְכָנִי לְחַבֵּר קְנֻטְרַס נִפְלָא: "יוֹם הַנִּשְׁוֹאִין",

תענין היטב בקנטרס הזה, ותמצא מרגוע לנפשך, וזכור כי כל העולם הוא כגשר צר מאד, והכלל והעקר לא להתפחד כלל, ואם תחקק דבורים אלה היטב בלבבך, אז אף פעם לא תפחד, כי בדרך כלל מפחידים חתן — מי יודע מה מחכה עליו וכו', עד שנדמה לו כהר גדול וכו', ובאמת הכל הבל ורעות-רוח, והעקר לקיים את רצון הבורא ותברך שמו, ואז יכולים לזכות להגיע למדרגה הכי גדולה בזה העולם, לזכות להשיג השגות אלקות במדרגה עליונה מאד, להמשיך על עצמו ערבות נעימות ידידות זיו חיות אלקותו ותברך. והעקר תלוי כפי התמימות והפשטות של האדם, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל!

מובא במדרש פליאה: "וירא אלקים את האור כי טוב" (בראשית א, ד); "ותרא אתו כי טוב" (שמות ב, ב); הוא סוד פמוס ומפלא, משה רבנו היה נכרא בצלם דמות אשה, אם בן נכון שיתמלא הבית אורה, שנאמר (בראשית א, ד): "וירא אלקים את האור כי טוב", והמדרש הזה צוח ואומר דרשני, ויש לומר, כי אדם צריך לדבק את עצמו באור אין סוף ברוך הוא, וצריך תמיד לציר לפני עיניו, איך שאין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, והוא ותברך מחיה ומתנה ומקיים את כל הבריאה בלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו ותברך, והקדוש ברוך הוא מסבב אותו, והוא נמצא בתוך האור, וכל מה שאדם זוכה להכניס עצמו יותר באור אין סוף ברוך הוא, ומרגיש את עצמו מסבב באורו ותברך, אז רואה את הטוב הגנוז מהבריאה; כי באמת הוא ותברך הלביש את עצמו בלבושים אלו אשר למראה עינינו: דומם, צומח, חי, מדבר, אש, רוח, מים, עפר, וכשאדם מחפש אחר רוחניות חיות אלקותו ותברך המלבש בתוך הבריאה, אז נכלל בטוב האמתי, כי באמת רק הוא ותברך נקרא טוב, כמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב הוי"ה לכל", וכל מי שזוכה להכלל יותר בו ותברך, נחקק בו מדת הטוב, ועל-פן משה רבנו, שהוא היה מבחר האנושי, שזכה להכלל בו ותברך לגמרי, עד שהתורה הקדושה העידה עליו (דברים לד, י): "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו הוי"ה פנים אל"

פְּנִים", וְאָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶל אֶהְרֵן וּמְרִים (בַּמִּדְבָּר יב, ז): "לֹא כֵן עֲבָדִי מֹשֶׁה בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר עִמּוֹ וּמְרָאָה וְלֹא בְּחִידָת וּתְמִנַת הַיְיָ"ה יִבִּיט" וְגו', וְעַל-כֵּן זָכָה לְהַפְלִל בְּטוֹב אֲמָתִי וְנִצָּחִי, וְתַכְףּ-וּמְיָד כְּשֶׁנּוֹלַד כְּכֹר נִתְמַלֵּא הַבֵּית אֹרְהָ (סוּטָה יב.); וְנִקְרָא שְׁמוֹ עַל שֵׁם הַטוֹב, כִּי טוֹב הוּא טוֹב שְׁמוֹ, טוֹבִיָּה שְׁמוֹ, עֵינַי שָׁם; כִּי מִי שֶׁזוֹכָה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד בְּאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא הוּא, נִכְלָל בְּטוֹב אֲמָתִי וְנִצָּחִי, וְזוֹכָה לְהַגִּיעַ לְמַדַּת הַטוֹב.

וְזוּהִי מִדְרַגַּת הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הַנִּקְרָאִים טוֹב "גּוֹטְעַר אִיד", כִּי הוּא תְּמִיד טוֹב לְכָל, וְהוּא מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְעֹזֵר לְכָל בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, עַד שְׁמֵרֵב הַטוֹב שֶׁיֵּשׁ בּוֹ וְהַגְּלוּי אֹר אֵין סוּף שֶׁנִּתְגַּלֶּה עַל יָדוֹ, מִתְחִילִים לְתַמָּה אִם הוּא בְּאֲמַת יְלוּד אִשָּׁה; כִּי בְּאֲמַת הַצְּדִיקִים נִכְלָלִים לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהֵם מְגַלִּים סוּדוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּסוּדוֹת וְרִזֵּי סִתְרֵי גִסְתָּרוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַד שֶׁרַק מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ אוֹתָם מִתְחִיל לְתַמָּה — אִם הֵם בְּאֲמַת יְלוּד אִשָּׁה, כְּאֲשֶׁר סִפֵּר רַבְּנוּ הָאֱלָקִי הַמַּגִּיד מִמְּעֻזְרִיטֶשׁ זי"ע, שֶׁפַּעַם אַחַת בְּשַׁעֲה שְׁגָלָה מוֹרֵי וְרַבֵּי הָאֱלָקִי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זי"ע דְּרוֹשׁ נִפְלָא בְּגִלּוּי אֱלֻקוֹת, וְהֵינּוּ כָּל הַתְּלַמִּידִים בְּטָלִים בְּמִצִּיאוֹת, שְׁאֲלָנוּ אוֹתוֹ: 'הֵאֵם רַבְּנוּ יְלוּד אִשָּׁה?' וְהָרִים אֶת הַשְּׁרוּוֹל וְהִרְאָה לָהֶם עַל יָדוֹ וְאָמַר: 'אַתֶּם רּוֹאִים זֶה בְּשֵׁר מִבְּשָׂרִי, אֲנִי יְלוּד אִשָּׁה'; וְהִיתָה דְרָכּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ הָאֱלָקִי הַמַּגִּיד מִמְּעֻזְרִיטֶשׁ זי"ע לֹאמַר: אִם מוֹרֵי וְרַבֵּי הָאֱלָקִי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זי"ע לֹא הָיָה מְרָאָה לָנוּ אֶת יָדוֹ וְאָמַר: 'אַתֶּם רּוֹאִים, זֶה בְּשֵׁר מִבְּשָׂרִי, אֲנִי יְלוּד אִשָּׁה', לֹא הֵינּוּ מְאֻמִּינִים, כְּפִי הַגְּלוּי אֱלֻקוֹת שְׁגָלָה, וְהוּא הָיָה כְּלוּ טוֹב, וְזָכָה לְהִשָּׁם "בַּעַל-שֵׁם-טוֹב", כִּי עֹזֵר לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְהָאִיר בְּכֻלָּם אֶת אֲמַתָּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁזָּכָה מֹשֶׁה רַבְּנוּ, עַד שֶׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַעִידָה עָלָיו: "וְלֹא קָם כַּמֹּשֶׁה".

וְזֶה פְּרוּשׁ הַמִּדְרָשׁ פְּלִיאָה: "וַיִּרְא אֱלֻקִּים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב" (בְּרֵאשִׁית א, ד), "וַיִּתְרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב" (שְׁמוֹת ב, ב), הוּא סוּד כְּמוֹס וּמִפְּלָא, מֹשֶׁה רַבְּנוּ הָיָה נִבְרָא בְּצֻלָּם דְּמוֹת אִשָּׁה, אִם כֵּן נִכּוֹן שֶׁיִּתְמַלֵּא הַבֵּית אֹרְהָ, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית א, ד): "וַיִּרְא אֱלֻקִּים אֶת הָאֹר

כי טוב", כי בודאי משה רבנו אחר גלויים פאלה, שגלה לכל עם ישראל את אמתת מציאותו ותברך בגלוי נורא ונפלא מאד, עד שהאיר בכל הירודים והפחותים גלויים פאלו, שלא נתגלו לגדולי הנביאים, כמאמרם ו"ל (דברים רבה, פרשה ז): ראה הפחות בימי משה מה שלא ראה יחזקאל גדול בנביאים; והיה פלו טוב, והיו פלם מתפעלים ומתמיהים ושואלים זה לזה — האם הוא באמת ילוד אשה? ! כי כפי שזכה לעלות לשמים, והוריד לנו את התורה (תהלים סח, ט): "עלית למרום שבית שבי", ונלחם עם המלאכים ויכול להם (שבת פה:), והצרכה התורה לגלות (שמות ב, א): "ויקה איש מבית לוי ויקח את בת לוי, ותהר האשה ותלד בן, ותרא אתו כי טוב הוא", והוא הסוד כמוס ומפלא, שאדם שהיה תמיד נכלל באור אין סוף ברוך הוא, והיה פלו טוב, היה נברא בצלם דמות אשה, ודו"ק.

ראה, אהובי, אחי היקר! אל מה יכולים לזכות בזה העולם, על-פן אל תבזבז את הימים טובים שלך, אם תצית אותי — תצליח כל ימי חייך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תשג.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך. וצריך שתדע, כי עדין אתה חקוק בפנימיות לבבי, ואיני יכול לשכח ממך. וזכור תזכר איך שאהבתי אותך באהבה אפיהית כשהיית אצלי, ועדין האהבה שלי אליך חזקה מאד, ואקנה שפך ישאר תמיד.

בודאי למדת אצלי הרבה חכמת החיים, הן מה שראית והן מה

שְׁשִׁמְעָה, וְאֶקְנֶה שְׁתֵּבִין דְּבָר מִתּוֹךְ דְּבָר. עֲלִיךְ לְדַעַת כִּי בְּנֵי אָדָם
 אֹהֲבִים לְנַצֵּל אֶת זִוְלָתָם, וְזֶה טֵבַע הַבְּרִיא שֶׁל כָּל אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם,
 שְׂרוּצָה לְנַצֵּל אֶת מִישָׁהוּ, וּבְכַפְרֵט כְּשִׁמוּצָא אִישׁ עִם אִפִּי חֲלָשׁ, הוּא
 יִנְצֵל וְיִסְדֵּר אוֹתוֹ עַד לְשֵׁד עֲצָמוֹתָיו, לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד,
 לְמַעַן טוֹבְתָךְ הַגְּשָׁמִית וְהַרוּחָנִית, שֶׁתִּשְׁמַר מְאֹד מְאֹד בְּעֵנִין שְׂדוּכִים
 מֵה שְׁמִצִּיעִים לָךְ, כִּי אֵלוֹ הַמְּרִאִים אֶת עֲצָמָם לָךְ פְּאוּהֲבִים, אֶת
 טוֹבַת עֲצָמָם הֵם חִפְצִים, וְלֹא אֶת טוֹבְתָךְ, וְאֵל תַּחֲשֹׁב כְּרַגַע שְׁפִתָּאם
 קוֹפְצִים עֲלִיךְ וְכוּ', אִין זֶה אֵלֹא שְׂרוּצִים לְמַכּוֹר לָךְ מִשָּׁהוּ שֶׁלֹּא
 בְּסִדְר, רַחֲמָנָא לְצִלָּן וְכוּ', וְזֶה אֲצִלִּי בְּרוּר כְּשִׁמְשׁ בְּצַהֲרִים, וְאֵל
 תִּהְיֶה כָּל־כֶּף גְּאִיבִי, כִּי בְּנֵי־אָדָם בְּשִׁבִיל טוֹבַת עֲצָמָם הֵם יְכוּלִים
 לְאִמְלֵל אֶת זִוְלָתָם, וְעַל־כֵּן בְּעֵנִין שְׂדוּכִים רְאֵה רַק לְהַתִּיעֵץ עִם
 הוֹרֵיךְ הַיְקָרִים, שֶׁהֵם רַק רוּצִים אֶת טוֹבְתָךְ, וְתִאֲמִין לִי, שְׂאֲבִיךְ גְּרוּ
 יְאִיר, כְּבָר אָמַר לִי לְפָנַי שְׁנַתִּים, שֶׁהוּא מִתְּעַנֵּין לְשִׁדְךָ אוֹתָךְ, אַךְ
 בְּעֵנִין הַזּוּוּגִים הוּא דְּבָר הַכִּי גַעְלָם וְנִסְתָּר מֵעֵינַי בְּנֵי אָדָם, וְעַל־כֵּן
 אִי אֶפְשָׁר לְהַתְּעַרֵב בְּדְבָרִים כְּאֵלוֹ. אַךְ בְּחוֹר צְרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהוּא
 צְרִיךְ לְהַתְּחַתֵּן מֵה שְׁיֹוֹתֵר מֵהָר, וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
 שְׁיִזְמִין לוֹ אֶת בַּת זִוּגוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִלְמַד תּוֹרָה בְּטַהֲרָה, וְעַל־כֵּן
 מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּרְאֶה לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמָךְ מְאֹד, שֶׁלֹּא יִפְּלוּ
 אוֹתָךְ בְּאִיזָה פַח גִּשְׁבֵּר, כִּי כְּדָאִי לְקַחַת בַּחוּרָה טוֹבָה וְתִמְיָמָה
 מִמִּשְׁפָּחָה טוֹבָה, אֲשֶׁר תִּהְיֶה לָךְ לְעוֹר וּמִמִּשְׁמַעַת אֲלִיךְ כָּל יְמֵי
 חַיֶּיךָ, מִלְּקַחַת אִיזָה שְׂדוּף שְׁיִישׁ לוֹ רַק שֵׁם בַּחוּץ, אֲבָל גְּבוּב מִבְּפָנַים,
 וּבְכַפְרֵט אִם הַבַּחוּרָה בְּעִתִּית, חֵס וְשָׁלוֹם, הִיא תִּמְרָר לָךְ אֶת חַיֶּיךָ
 וְכוּ' וְכוּ', וּבְכַפְרֵט אֶת הַשְׂדוּף שְׂדוּבְרוּ לָךְ, שְׁמַעְתִּי מִכְּפָה, שְׁיִישׁ שֵׁם
 בְּעִוֹת רְצִינִיוֹת וְכוּ', וְעַל־כֵּן מָה וְלָמָּה לָךְ לְפַל בְּפַח יְקוּשׁ לְכָל יְמֵי
 חַיֶּיךָ, חֵס וְשָׁלוֹם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּחִיל לְעֲשׂוֹת לְעֲצָמָךְ שְׁעוֹר בְּמִשְׁנִיוֹת, וְתִאֲמַר
 פָּרַק אַחַר פָּרַק בְּאֲשֶׁר הִרְגַּלְתָּ אֲצִלִּי, וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמָךְ שְׁעוֹר בְּשׁ"ס
 כְּסִדְרָן, וְזֶה יְכַנִּים בְּךָ חֲשֵׁק לְסִים שֶׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה וּש"ס, וְד' חֲלָקֵי
 שְׁלַחֲן עָרוּף, וְאִנִּי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְבוֹא בְּקָרוֹב לְאַרְצָנוּ
 הַקְּדוּשָׁה, וְאִם תִּרְצֶה אַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁבַעוֹלָם לְשִׁדְךָ אוֹתָךְ

עם משפחה טובה, העקר לא להטעות את עצמך, וכל דבר ראה להתיעץ עם הוריה, כי הם רוצים רק הטוב ממך.

מאד מאד הנה רצוני להתאריך לך, אך טרדוטי עכשו רבו מאד מאד, ונאקנה בקרוב לכתב לך מכתב יותר באריכות, ראה לכתב לי, וזה ישאר בסוד, שאף אחד לא ידע שאתה כותב לי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תשד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך להתחזק מאד לעשות שלום עם אשתך, כי חבל מאד שמתגרשו, ואחר-כך יוציאו אותך מהבית, כי כך הולך החק של הגויים, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לך שכל, וכשרע ומר לך, תברח אל הדר, ותצעק להקדוש-ברוך-הוא: "רבנו של עולם, תטהר לי את המוח ואת המחשבה, באפן שאזכה להיות כלי להמשיך עלי אורך האין סוף ברוך הוא, ותשמר אותי, שלא אגיע לשום פעם והקפדה, ומכל שכן וכל שכן שלא אגביה יד על שום בר ישראל, מכל שכן לא על אשתי" וכו', וכו', וכו', וכך תמשיך להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, והוא יתברך יטהר לך את המחשבה. רק אל תהיה בטלן, היום החק לצערנו הרב, חד צדדי, ולא שומעים את הצד השני, ולכן מה לך להפגס בצרה הזו עם אשתך וכו', תברח יותר טוב אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אם לא, אזי יוציאו אותך מהבית, ומה שבגית ביזע ובדם הכל יקחו ממך, כך החק. ולכן מה אתה צריך את זה? העקר תדון אותה לכף זכות, ותעסק העקר בהפצה, להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, אל תסתכל על אף אחד, את מי שאתה רק פוגש ברחוב, תן לו ספר, ותגיד לו:

"זה לך מתנה, ותן משהו לצדקה", ותראה שהקדוש-ברוך-הוא ישפיע לך שפע כזה בגשמיות ומכל שכן ברוחניות.

גא ונא ראה ללמד בכל יום דף היומי, ותחזר על זה כמה פעמים, ואם יש לך חברותא ללמד אתו את הדף גמרא — אין למעלה מזה, כי דף גמרא מציל את האדם מכל רע, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתכניס את זה בתוך הלב שלך, ואז טוב לך כל הימים.

הנה אנחנו נמצאים בגלות גדולה, ואף אחד שלא יחשב שאנחנו כבר באיזו גאולה או אתחלתא דגאולה, אנחנו נמצאים בחשך כפול ומכפל, גלות רעה ומרה מאד בין הערב-רב, שעושים כל מה שביכולתם לעקר את האמונה מעם ישראל. וכתוב בזהר (חלק ג' קכה.) על הפסוק (איכה א, ה): "היו צריה לראש", אלו הצרים נעשים ראשים, ואנחנו רואים, שאלו הרע-בנים הם השליחים של הערב-רב לעשות שמות בין נשמות ישראל. ולכן אנחנו צריכים רק לכנות מקום תורה ביבנאל, עיר על שם רבנו ז"ל, שאנחנו אין לנו במח רק את הקדוש-ברוך-הוא, ורק מתבודדים ומתפללים לפניו יתברך, ולומדים תורה בהתמדה, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שאני אקים קהלה קדושה כזו, רק חזק ואמץ, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תשה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, שאין עוד דבר יותר גדול מהפצת ספרי רבנו ז"ל. ובפרט מי שפגם בבירת, עקר התקון שלו — רק להפיץ את אור רבנו ז"ל. ותכניס את זה היטב היטב בדעתך, סוף כל סוף

נכשלת פל־כף הרבה בפגם־הברית, הוצאת זרע לבטלה, עד שאתה משגע לגמרי, ואינך יודע מה לעשות, ובפרט מי שפגם בחטא המגנה הזה הוצאת זרע לבטלה, הוא נעשה קמצץ, שכתוב בזהר (תקוני־זהר, דף ב:): 'קמצץ — נבל בממוניה', כי אדם צריך להיות תמיד משפיע, ויהיה לו מחיז דגדלות, לתת לכל אחד כל מה שצריך, ומכך שכן לאשתו וכו' וכו', ורבנו ז"ל אמר (לקוטי־מורה"ן, חלק א', סימן רסד), שעקר תקון הברית זה צדקה, כי אדם חטא בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, אז הוציא את השפע לבטלה, רחמנא לישזבן, ובזה שנותן צדקה — זה התקון, כמו שכתוב (שמות לה, כב): "ויבואו האנשים על הנשים" במלאכת המשכן, שזה היסוד מתחבר אל המלכות. ולכן אין עוד צדקה יותר גדולה מזו — מלזכות את נשמות ישראל, ולהפיץ ספרי רבנו ז"ל, ולכן מה שעבר עליך כבר עבר, תראה על־כל־פנים מעכשו רק לעסק בהפצה, וזה התקון שלך. עכשו כשמדברים עם בני־אדם דבורי אמונה, חוזרים הדבורים אל עצמו, כי ככל שמדברים עם הזולת רק אמונה, על־ידי־זה נחקקת אצלו אמונה. ואמר רבנו ז"ל (ספר־המדות, אות אמונה, סימן לג): על־ידי אמונה יסלח לך הקדוש־ברוך־הוא על כל עוונותיך; רואים מזה כשאדם רק מדבר אמונה עם הזולת, הדבורים קופצים חזרה אליו, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי־מורה"ן, חלק א', סימן קפד), שיש אור ישר ואור חזר, כשמדברים עם הזולת, הדבורים אחר־כך קופצים חזרה לעצמו. ולכן אל תהיה בטלן, ותראה רק לדבר עם הזולת דבורי אמונה והשגחה פרטית, והקדוש־ברוך־הוא ימתיק ממך כל הדינים.

ולכן קדם כל תשובר מעצמך את המדה הרעה של קמצנות, שזה בא מפגם־הברית, שהמח שלו מצמצם, תן לאשתך מה שהיא צריכה, ואל תהיה קמצץ, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי־מורה"ן, חלק א', סימן סט), שכל הכסף בא בזכות האשה; ולכן ראה להתמיד בזה, לתת בשפע לאשתך ולילדים, ושלא תהיה קמצץ, והעקר שבכל העקרים — תראה להיות שמת, כי השמחה זו הארת האין סוף ברוך הוא, כי אצלו יתברך נאמר (דברי הימים א' טז, כז): "עוֹ וְחַדְוָהּ

במקומו"; ולכן אתה צריך להיות רק בשמחה, ולבקש כל יום ויום וכל שעה ושעה: "רבונו של עולם, זפני להיות בשמחה, ואף שפגמתי כל-כף בברית, שהמח שלי נצטמצם בצמצום אחר צמצום וכו' וכו', עם כל זאת זפני להיות בשמחה, ולהרגיש את אמתת מציאותך ותברך, שאין שום מציאות בלעדך כלל", וכן תרבה בתפלות רק על שמחה, והקדוש-ברוך-הוא יזכה אותך, שתהיה בשמחה, ותצא מקטנות המחין, ותבוא לגדלות המחין, ולא תהיה קמצן. וכל זה בא על-ידי שמפיצים את אור רבנו ז"ל, לא מקמצנים את הדבורים לעצמו. בכך אני מאד רוצה שתכניס את הדבורים האלו בתוך לך, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תשו

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשוון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

במה שאתה שואל בענין חדושי תורה, צריך שתדע, אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה), שכל אחד יכול לחדש בתורה, וזה תקון גדול למחשבה, שפגם עד עכשו בהרהורים רעים, לחדש חדושי תורה, ולכן כל אחד יכול לחדש חדושים. וזכור תזכור, אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל'), שכל המחשבות זרות באות בתוך התפלה; כי באמת אדם צריך להיות כל-כף דבוק בהקדוש-ברוך-הוא בתוך התפלה, עד שלא תהיה לו שום מחשבה זרה, ושום הרהור רע וכו', רק לחשוב את אותיות התפלה, ולכן כל המחשבות זרות באות בתוך התפלה לבלבל לו את התפלה. ובאמת מה נקרא תפלה בכח? אלא עקר עבודת בר ישראל הוא לקשר את המחשבה אל הדבור, שיחשב בתפלה מה הוא מדבר ומוציא בשפתיו, וזה בא מאד מאד קשה, כי בדרך

כָּלֵל הָאָדָם נִמְשָׁךְ מְאֹד מְאֹד אַחַר הַמַּחְשָׁבָה, וְלִכְנֵן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעְעוֹלָם עִם כָּל הַכַּחוֹת לְקַשֵּׁר אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבֹר. וְרַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר, שְׁבַעְעוֹדַת הַשֵּׁם לֹא צְרִיכִים שׁוּם חֻכְמוֹת, רַק תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, כִּי גַם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּשׁוּט בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוֹת.

וְרַבְּנֵנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ סוּד נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, אֲשֶׁר עִם הַסוּד הַזֶּה יִכְבַּשׁ מְשִׁיחַ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ. מִהוּ הַסוּד שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל? "הַתְּבוּדוֹת", הֵינּוּ שְׂאָדָם יִדְבַּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כַּאֲשֶׁר יִדְבַּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת כְּלָל. וְאָמַר רַבְּנֵנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד), שֶׁהַפְּתַח לְהַכְּנִס אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זֶה הַפֶּה, הֵינּוּ הַדְּבֹר, כִּי הַדְּבֹר זֶה הַשֶּׁעַר וְהַפְּתַח לְהַכְּנִס אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְרוֹאִים בַּחוּשׁ, אֲשֶׁר אֲנָשִׁים רוֹצִים לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל לֹא יוֹדְעִים אֵיפֹה הַפְּתַח? כִּי נִתְקַיֵּם (בְּרֵאשִׁית יט, יא): "וְהִאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פָּתַח הַבַּיִת הַכֹּהֵן בְּסִנּוּרִים, וַיֵּלְאוּ לְמִצָּא הַפְּתַח"; כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל יְהוּדִי הוּא חֶלֶק אֵלּוּךְ מִמַּעַל, בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, אֲבָל הוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ אֵיפֹה הַדֶּלֶת וְהַפְּתַח לְהַכְּנִס דְּרָךְ שֵׁם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, בָּא רַבְּנֵנוּ ו"ל וּמְגַלֵּה אֶת הַסוּד הַזֶּה, שֶׁהַדֶּלֶת וְהַשֶּׁעַר וְהַפְּתַח זֶה הַפֶּה שֶׁל הָאָדָם. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, שֶׁדְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְאָדָם לְקַיֵּם, וְלָמָּה? כִּי רַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), שֶׁבְּאַמַּת אִם הָאָדָם הָיָה יוֹדֵעַ וּמֵאֲמִין, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא עַל יְדוֹ, וְשׁוֹקֵד עַל שְׁפָתָיו, בְּוַדַּאי הָיָה מְדַבֵּר עַל כָּל דְּבֹר וְדְבֹר, אֵיךְ מוֹצִיא בְּשִׁפְתָיו, וְהָיָה מִתְפַּלֵּל בְּכֹנֶה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי הָרִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵעַ אֶת דְּבָרָיו, וּמִחַמַּת שְׂאָדָם אֵינּוּ יוֹדֵעַ אֶת זֹאת, כִּי יֵשׁ לוֹ סִפְקוֹת וּבְלִבּוֹלִים, וְעוֹלָיִם לוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפִקוֹת אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, בְּשִׁבִיל זֶה הוּא אֵינּוּ מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל זֶה נוֹתֵן רַבְּנֵנוּ ו"ל עֲצָה — לְלַמֵּד שְׁלַחַן עֲרוּךְ, וּבְזוֹה מְפָרֵשׁ אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קיט, ז): "אוֹדֶךָ בְּיֶשֶׁר לִבְבִּי בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֶי צְדָקֶךָ", עַל-יְדֵי שְׁלוֹמְדִים "מִשְׁפָּטֵי צְדָקֶךָ" — שְׁזֵה פּוֹסְקִים, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה לְךָ "יֶשֶׁר לִבְבִּי", הֵינּוּ שְׁנֵתִישׁב לְבוֹ; כִּי לָמָּה אָדָם אֵינּוּ מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא?

מחמת שיש לו קשיות וספקות עליו יתברך, כי אין אדם בזה העולם שלא תהיה לו איזו קשיה על הקדוש-ברוך-הוא; ורק יש לו קשיה — "למה אין לי זיווג? אני יותר חכם מכלם, ולי אין זיווג ולכלם אין". אברך יש לו טענות להקדוש-ברוך-הוא — "למה קבלתי אשה כזו?" "למה אין לי ילדים, ולאחרים יש לו ילדים?" "למה הילדים שלי אינם מצלחים?" ואם יש לו כבר ילדים מצלחים, "למה אין להם פרנסה?" תמיד יש לאדם קשיות על הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מה): קש"א זה ראשי-תבות: ש'מע ה'וי"ה ק'ולי א'קרא, שצריכים הרבה לצעק להקדוש-ברוך-הוא, כדי שיזדכך מחו, ולא יהיו לו שום קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, אלא ידע תמיד, שמה שהשם יתברך עושה, זה בודאי בחשבון צדק וכו'.

וענין של תפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו, דבר זה יגלה משיח צדקנו לכל העולם כלו, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), שעקר הכלי זין של משיח זה תפלה, כי הוא יכניס בעולם את הענין של תפלה והתבודדות, וכמו שכתוב (צפניה ג, ט): "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה'וי"ה", כל הבריאה כלה ידברו אל הקדוש-ברוך-הוא, וזה יהיה בעת הגאולה, שאז נאמר (ישעיה יא, ט): "וימלאה הארץ דעה לדעת את ה'וי"ה", כי יהיה גלוי אלקות כזה, שכל אחד כבר לא צריך את אף אחד, יש לי רק את הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אני לא צריך את אף אחד, כי כל מה שאני צריך אני מבקש מהקדוש-ברוך-הוא, וידבר וישיח את כל אשר עם לבבו אליו יתברך. וכבר אמר רבנו ז"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן רסו): מה ההפרש ביני לבין משיח? כשמשיח יבוא יקח את הבחירה, אבל עכשו אצלי עדין יש בחירה, זאת אומרת משיח צדקנו יגלה גלוי אלקות כזה, שכלם — כל הבריאה כלה, תתבטל אל הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אחר-כך כבר לא יהיו שום מלחמות, כמו שכתוב (ישעיה ב, ד): "לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה", ורואים שגם עכשו רבנו ז"ל מגלה גלוי אלקות כזה, עד שכל אחד מרגיש איך שאין בלעדו יתברך כלל,

והפלל לכל אלקות גמור הוא, אבל היות שאצל רבנו ז"ל עדין יש בחירה, ולכן יש עדין מלחמות וכו', יש עדין פל הרע שבפעולם וכו', ואף-על-פי-כן יושב הבעל תפלה שהוא משיח חוץ לישוב עם האנשים שלו, ומגלה להם את הענין של תפלה והתבודדות, ולכן כל מי שזכה להתקרב אל רבנו ז"ל, צריך מאד מאד לשמח, שזכה לדעת מרבי פזה, אף לצערנו הרב, מה עושה הסמ"ך-מ"ם? ספר לנו רבנו ז"ל (ספורי-מעשיות, מעשה ז' מהזכוב והעפביש), שקדם שיירדה נשמתו לזה העולם, צעק הסמ"ך-מ"ם: אם הנשמה הזו תרד, אין לי כפר מה לעשות. אמרו לו: הנשמה הזו מכרחה לרדת, ואתה תמצא לעצמך עצה איך לעצור את הנשמה הזאת, שלא תרד לזה העולם וכו', והלך הסמ"ך-מ"ם לחפש איזה איש שיוכל להעלים ולהסתיר את רבנו ז"ל מהעולם, ובין כך השביעו את הנשמה וכו', וחזר הסמ"ך-מ"ם עם זקן וצחקו, ואמר: אני כפר לא מפחד מהנשמה הזו, היא יכולה לרדת אל זה העולם וכו'. ואמרו אנשי שלומנו, שאלו יהיו כל המניעות להתקרב אל רבנו ז"ל, שיהיה צחוק מכאיב על דבר רבנו ז"ל, שהסמ"ך-מ"ם הכניס בין אנשי שלומנו אנשים מטרפים ומשגעים וכו' וכו', עד שנכנס בעולם כאלו ברסלבר הם משגעים ומטרפים וכו', וזהו זה, וכך הצליח הסמ"ך-מ"ם לכבש את העולם, לצערנו הרב, וזה לעמת זה על הגלוי הנורא ונפלא מאד שגלה רבנו ז"ל, גלוי אלקות במדרגה הכי עליונה וכו', עם כל זאת יש מחלקת על רבנו ז"ל, בשביל זה מאד קשה להתקרב אליו, כמוכא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנב), ששמים על יד הדלת ירא שמים, שגם הוא לא יתן להכנס וכו'. והנה כשהיה רבנו ז"ל בארץ ישראל, והשיג שם מה שהשיג וכו', וכשחזר מארץ ישראל, אמר לאנשי שלומנו: "אני הבאתי לכם מתנה מחלקת, שיחלקו עליכם", ואז התחילה המחלקת הגדולה על רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל נכנס לגור בעיר זלאטפוליא, שהיא רחוקה שני קילומטר מעיר שפאליא, ושם החלה עליו כל מחלקת, עד שאנשי שלומנו כפר לא יכלו לסבל מחלקת, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפא), שמחלקת זה מאד מספן, כי אם מתלבשים כמה אנשים על אחד, יכולים להפיל אותו, וכשםפילים

אותו, מפילים אותו בנאוף וכו'; ולכן אנשי שלומנו באו ואמרו לרבנו ז"ל: אנחנו לא יכולים לסבל מחלקת. ענה ואמר להם רבנו ז"ל: זו נקראת מחלקת? אני רצייתי שתהיה עליכם מחלקת פזו, שלא יוכלו לשבת על ידכם, ולא יוכלו לדבר אתכם, עד כדי פך וכו' וכו'. (לצערי הרב, אני זכיתי להגיע למחלקת פזו, שחולקים עלי, עד שלא רוצים לשבת לידי וכו', וכן לא רוצים לדבר אתי וכו', ממש הכניסו אותי בחרם, אבל ברוך השם, אני מתחזק, ואיני מסתפל על אף אחד), ובאמת צריכים להתחזק בכל מיני התחזקות לא לפל בדעתו כלל.

מה אמר לך! הקדוש-ברוך-הוא עזר לי כשאני התקרבותי אל רבנו ז"ל, לא הפרתי אף ברירה בעולם, לא ידעתי אפלו מי זה וכו', מה זה וכו', ואיך זה וכו', רק מצאתי ספרי רבנו ז"ל, וקניתי עוד ספר ועוד ספר, וכך התחזקתי בכל פעם. ועליך לדעת, שאז לא היה להשיג את ספרי רבנו ז"ל, דבר זה לא יאמן כי יספר, שלמתי על ספרי רבנו ז"ל הרבה כסף, כי לא היו בנמצא ספרי רבנו ז"ל וכו', ולא היה לי כסף, כי הייתי בחור צעיר בגיל חמש-עשרה וחצי, אף-על-פי-כן מצאתי ספר פה וספר שם, וכך לאט לאט בקשי רב השגתי את ספרי רבנו ז"ל, ואז בהיותי בחור צעיר קבלתי על עצמי — כשהקדוש-ברוך-הוא יעזר לי ואתחזק, אדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, ואמכר את זה בפרוטות ממש, והקדוש-ברוך-הוא עזר לי, שעברו שנים על גבי שנים מיום ההתקרבות שלי, וברוך השם, למדתי הרבה מאד את כל ספרי רבנו ז"ל בתשוקה ובהתמדה עצומה, ואז לא הפרתי את אף אחד, ולכן יכלתי לקיים את כל מה שרבנו ז"ל רוצה — הן תפלה והתבודדות שעות על גבי שעות, והן סדר דרך הלמוד וכו', וכשהתחננתי, אני תכף-וימיד אחר החתנה בהיותי עדין אברך צעיר, קפצתי לתוף הים של חובות וכו', והדפסתי את כל ספרי רבנו ז"ל בשנה אחת: "לקוטי-מוהר"ן", "ספורי-מעשיות", "ספר-המדות", "חיי-מוהר"ן", "שיחות-הר"ן", "משיבת-נפש", "השתפכות-הנפש" וכו' וכו', והפצתי את זה ממש בפרוטות, כדי שיהיה מצוי בידי כל, וזה היה בשנת תשכ"ה, ומאז

התחיל להתפרסם דבר רבנו ז"ל בעולם בכלליות, ובארצות-הברית בפרטיות, כי בארצות-הברית אפלו לא ידעו מה זה ברסלב, ולא יכלו להוציא מהפה תבת 'ברסלב', כי לא ידעו מה זה, לדגמא ה'יה לי ראש ישיבה שצ'עק עלי': "תפסיק ללמד ספרי בוראסלאב... (יש ע'רה בגליצ'יה שנקראת בוראסלאב), הוא לא היה יכול להוציא אפלו את המבטא ברסלב, אלא צ'עק עלי בוראסלאבער, אף-על-פי-כן אני לא הסתפלתי על שום דבר, ושקדתי הרבה בהפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם, ומאז התחילה עלי מחלקת גדולה, אבל המחלקת היתה שלא לשם שמים, כי אני מכרתי את הספרים ממש בפרוטות, עלה לי הון תועפות ההדפסה, אבל לא הסתפלתי על שום דבר, לדגמא: מכרו כ'אן בימים ההם "ספורי-מעשיות" בעשרה דולרים, ו"ספר-המדות" בחמשה דולרים (ובימים ההם היו יכולים לקנות שני זוגות נעלים בעשרה דולרים, וב"ספר-המדות" שזה מכרו בחמשה דולרים היו יכולים לקנות זוג נעלים), כי אז עלה לחם עשרים סנט, וחלב עלה עשרים וחמשה סנט, וכן עלתה הנסיעה באוטובוס או ברכבת חמשה-עשר סנט, ולכן מי יקנה לך בעשרה דולרים ספר אחד?! אנשים עבדו מאד קשה, הפרנסה היתה מאד מאד קשה פה, אז אף אחד לא קנה ספרי רבנו ז"ל, וכן בארץ ישראל היה אותו דבר, שלקחו הרבה כסף על כל ספר, ותהלה לאל, באתי ועשיתי מהפכה, והודעתי לכלם, אשר אין לעשות בינוס מרבנו ז"ל, כי דבר רבנו ז"ל מכרח להכנס בעולם, ואז התחלתי להפיץ את ספרי רבנו ז"ל בפרוטות ממש, בקשתי על "ספורי-מעשיות" דולר, ועל "ספר-המדות" עשרים וחמשה סנט, ואם אדם לא היה לו, אמרתי לו: "תן משהו לצדקה ותקח את הספר" וכו', וככה הפצנו בזמן קצר רבבות ספרים וכו', ואז יצאה מחלקת גדולה עד מאד, ואמרו: אתה שובר את השוק וכו'. עניתי ואמרתי: איזה שוק? הרי צריכים להפיץ את אור רבנו ז"ל בכל העולם כלו, וכן התחיל אז על ספרי רבנו ז"ל "כל הזכיות שמורות", אמרתי: אין דבר כזה על ספרי רבנו ז"ל "כל הזכיות שמורות", כי כל מי שרוצה יבוא וידפיס, אף אחד אינו יורש של רבנו ז"ל, ואז לקחו אותי לדין תורה וכו', וכן פעם בא אחד עם אקדח, ואמר: "אם

אתה לא מפסיק, אתה רואה את זה", (הינו את האקדח), אמרתי: "בסדר חכה דקה", והלכתי לצלצל למשטרה, אז אמר: "לא לא", וברח וכו' וכו', וכך התחילה המחלקת עלי, הפל התחיל רק סביב כסף, שלא יספרו לך ספורים אחרים, והקדוש-ברוך-הוא עזר לי, שזכיתי מאז שהתקרבותי אל רבנו ז"ל רק ללמד ספרי רבנו ז"ל, ולמדתי כל-כך הרבה את ספרי רבנו ז"ל, עד שזה נכנס בתוך הדם שלי וכו', וממילא לא יכלו לעשות לי שום דבר, כי ברוך השם, אני חי עם רבנו ז"ל, נושם את רבנו ז"ל, וכל החיות שלי זה רבנו ז"ל. והנה רבנו ז"ל אמר בפרוש (חיי-מוהר"ן, סימן שנח): עם כל שיחה ושיחה יכולים להיות איש כשר כמו שאני יודע מה זה איש כשר. ולכן צריכים ללמד הדבר הראשון הרבה "שיחות-הר"ן" ו"חיי-מוהר"ן", וכשהייתי בחור צעיר, עשיתי לעצמי שעור בכל שבוע, וגמרתי את ה"חיי-מוהר"ן" ואת ה"שיחות-הר"ן", וככה הלך שנים על גבי שנים, ממילא זה נכנס בתוך הדם שלי, ועשיתי כל מיני מאמצים שבעולם להתפלל על כל שיחה ושיחה, שאזכה לקיים את זה, [שיחה אחת היה לי מאד מאד קשה לקיים, אבל זכיתי לקיים את זה פעם אחת בתיים, והיא השיחה (שיחות-הר"ן, סימן קפג), שרבנו ז"ל אחר תפלת הוטיקין ביום קנין נצא לשדה להתבודד, והתבודד עד מאחר בערב, במשך ארבע-עשרה שעות, ואת זה קימתי פעם אחת, וחשבתני אז שאני משתגע, אבל הייתי עקשן, שאני מכרח להראות את זה, כי אז מסרתי נפשי לקיים כל שיחה מרבנו ז"ל, כשהייתי בחור צעיר לא ידעתי כלום וכו', לא היה לי עם מי לדבר וכו', לא היה לי מי שיחזק אותי וכו', עם כל זאת ידעתי, שכל שיחה ושיחה צריכים לקיים בתמימות ובפשיטות.

צריך שתדע, שרבנו ז"ל אמר (חיי-מוהר"ן, סימן שיט): אני אעשה מכם כתות כתות, הינו יש הרבה כתות בברסלב: זה נמשך לתפלה, זה נמשך לצדקה, זה נמשך לתורה, זה נמשך לשמחה, זה נמשך לעשות חסד, כל אחד נמשך לדבר אחר, כל אחד הולך אל הנקדה שלו, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד): לכל אחד יש נקדה אשר אין בשני, אבל הצרה הכי גדולה היא, שלא מקימים

את השיחה הזו, אלא כל כּתה חולקת על כּתה אחרת, אֲשֶׁר דָּבַר
 זֶה לֹא אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, אַדְרַבָּה אָמַר: אֲנִי אֶעֱשֶׂה מִפֶּם כְּתוּת כְּתוּת,
 אִךְ לֹא אָמַר שְׁאֶחָד צְרִיף לְחַלֵּק עַל הַשְּׁנֵי וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן בְּרַגַע שֵׁישׁ
 מִחֻלְקוֹת, אִזְ צְרִיף לְדַעַת שְׁמִשְׁהוּ לֹא בְּסֹדֵר פֹּה וְכוּ', כִּי עַל מִחֻלְקוֹת,
 אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן טו): בְּמָקוֹם מִחֻלְקוֹת שֵׁם
 הַשְּׁטֵט, שְׁנֵה הַטְּמָאָה; וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב (בַּמְדַּבֵּר טז, א): "וַיִּקַּח קִרְח",
 וְתַרְגּוּמוֹ 'וְאֵתפִּלַּג קִרְח'. מָה הָיָה הַפָּגַם שֶׁל קִרְח? שֶׁהִתְפַּלַּג מִמִּשְׁה,
 וְזֶה בְּעֶצְמוֹ הַמִּחֻלְקוֹת, שְׁכָל אֶחָד אוֹמַר: אֵתָה לֹא יוֹדַע מִרַבְּנוּ ז"ל
 וְכוּ', כְּאֵלוֹ רַק הוּא יוֹדַע מִרַבְּנוּ ז"ל, וְאֵתָה עוֹשֶׂה מִחֻלְקוֹת וּמִתְפַּלַּג
 מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְכוּ', וְעַל זֶה אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ג),
 שְׁבָרַגַע שְׁאֵתָה זוֹרֵק אֵת הָאֲשָׁמָה עַל הַזּוּלָת, אִזְ אֵתָה צְדִיק, אֲבָל
 מִשִּׁיגִינְעַר צְדִיק (צְדִיק מִשְׁגָּע), וְכִכָּה אֶחָד הָרַג אֵת הַשְּׁנֵי וְכוּ', עֵיִן
 שֵׁם; וְכֵן זָכַר מָה שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִימָן קמט):
 הַמִּחֻלְקוֹת עַל הַצְּדִיקִים זֶה בָּא מֵהַתְּנַגְּדוֹת שֶׁבֵּיִן הַצְּדִיקִים בְּעֶצְמָם;
 וְצְרִיף שְׁתַּדַּע, אֲשֶׁר בְּאֵמַת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִי שְׁמִתְבוֹדֵד
 כָּל יוֹם עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא בְּאֵמַת צְדִיק, כִּי הוּא מִתְבוֹדֵד לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא וּמְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִדְבַק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא, כִּי עַל-יְדֵי הַתְּבוֹדָדוֹת בְּאֵים לִיְדֵי דְבָקוֹת, שְׁנִדְבַק מִזֵּה מִחֻשְׁבָּתוֹ
 בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲבָל בְּרַגַע שֵׁישׁ מִחֻלְקוֹת בֵּיִן הַצְּדִיקִים, מִזֵּה
 בָּא שֵׁישׁ גַּם-כֵּן בַּחוּץ מִחֻלְקוֹת עַל הַצְּדִיקִים, וְכַל-כֵּן נִתְעַרַב הָעוֹלָם
 הַיּוֹם, עַד שְׁכָל אֶחָד אוֹמַר שְׁאֵתָה נִמְצָא בְּשִׁקָּר וְאֵתָה שְׁקָרָן וְכוּ'
 וְכוּ', וְאֶצְלָךְ לֹא נִמְצָא רַבְּנוּ ז"ל כָּלָל וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ! מֵאִז שְׁנַת תַּשְׁכֵּ"ד, שְׁנֵה שֶׁהִתְחַלַּתִּי לְהַדְפִּיס אֵת
 כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הִתְחִילוּ לְבוֹא אֵלַי בַּחוּרִים וְאֲבָרְכִים שְׁבוּרִים
 וְרַצּוּצִים וְכוּ' וְכוּ', כָּל מִינֵי אֲנָשִׁים עִם כָּל מִינֵי בְּעִיּוֹת שְׁרַק יְכוּלוֹת
 לְהִיּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם וְכוּ' וְכוּ', וּמִזֵּה בָּא, שֶׁהִתְחַלַּתִּי לְכַתֵּב מִכְּתָבִים
 שְׁיִצְאוּ מִזֵּה אַחֲרֵי-כֵּן סִפְרֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", וְכִכָּה חִזַּקְתִּי אֵת
 כָּלֵם (וַיֵּשׁ בְּזֵה אֲרִיכוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד), אֲבָל לְצַעֲרֵי הָרַב, הִתְחַלַּתִּי
 לְרִאוֹת וּלְשִׁמְעַע וּלְהִבִּין מָה עוֹבֵר עַל בְּנֵי אָדָם וְכוּ', וְאִז צְעַקְתִּי
 הָרַבָּה: 'רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, עוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים חֲטָאת נְעוּרִים כְּאֵלוֹ

בפגם הברית' וכו', וראיתי שיש מחלוקת בין אנשי שלומנו, שזה חולק על זה וזה חולק על זה וכו' וכו', ואז הבנתי מה שרבונו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), שמי שפגם בברית צריך לשמע מחלוקת על הצדיקים, כי בזהר מאד מקפיד על החטא הזה, עד שאמר שאין על זה תשובה, ועל זה נאמר (משלי ב, יט): "כל באיה לא ישובון, ולא ישיגו ארחות חיים"; וכל המחלוקת שיש בין הצדיקים זה רק לגרש את מי שאינו ראוי. ומסביר מוהר"ן ז"ל (לקוטי הלכות, הלכות תפלין, הלכה ד'), הרי רבונו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן עא), שאף שהזהר אמר שאין על זה תשובה, אף אחד אינו מביין את הזהר רק אני, ואני אומר שכן יש תשובה. ומסביר מוהר"ן ז"ל, שזה מה שרבונו ז"ל אמר, שתהיה מחלוקת על הצדיקים, הינו בשביל שיש מחלוקת על הצדיקים, דע לך שהמחלוקת היא בשבילך, אתה פגמת בברית, אז אתה לא ראוי להיות בתשובה, כמו שכתוב בזהר, ולכן אתה צריך לשמע מחלוקת, ואם אין לך שכל ודעת, אתה בורח, כי הרי יש על צדיק זה מחלוקת, וכלם מדברים עליו, ואתה טפש אינך קולט, שכל המחלוקת זה רק בשבילך, כדי לנסות אותך אם תברח, ואז באמת אין לך תקנה וכו', אבל אם תשאר ותאמר: פה אשב כי אויתיה, כי פה אני מקבל את החיות, אז בודאי יש לך תקנה לתקן את הכל, ועוד להיות צדיק גדול מאד כאחד הצדיקים הגדולים. וזה שאמר רבונו ז"ל: "ותאמין כי כל מצותא ומריבה שיש בין הצדיקים השלמים, אין זה אלא כדי שייגרשו את הסטרא אחרא"; כי באמת אדם אינו ראוי שיקבלו את תשובתו, מחמת חמך פגם הברית, אבל מנסים אותו שהוא צריך לשמע מחלוקת, ואם אין לו שכל — הוא בורח, ואז באמת אין תקנה, מה שאין פן אם יש לו שכל, ואומר: לא אכפת לי, אני נשאר אצל הצדיק הזה, אז בודאי יש לו תקנה לתקן את הכל, וזה פרוש (משלי טו, לא): "אזן שומעת תוכחת חיים, בקרב חכמים תלין", לשון תלונה ומריבה כשאתה שומע מריבות מן הצדיקים, תדע שזה משמיעים אותך תוכחה על שפגמת בטפי מחד, שעל זה נאמר: "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים", שאתה דבוק בסטרא דמותא בחינת חמץ, הינו כשאדם פוגם בברית, אז רחמנא לצלן, המח שלו

מתבלבל, ואין אדם שיגיד שהוא נקי מזה. וכתוב בראשית חכמה (שער התשובה, פרק ב'), שאין היום בחור שיהיה נקי מחטא הוצאת זרע לבטלה, ומהדברים שצריך השב לתקן, לתקן אות ברית הפגום בהוצאת זרע לבטלה, שאין אדם בזמננו נצל ממנו בבחורות; והנה הראשית חכמה' היה תלמיד של הרמ"ק רבי משה קרדובירו זי"ע, שהיה בימי האר"י הקדוש, שזה לפני ארבע מאות וחמשים שנה, ואז היתה צפת העיר הכי יפה בעולם, והדור הכי יפה שרק היה מאז התנאים, הרבי היה האר"י הקדוש, הרב היה ה'בית יוסף', המגיד היה האלשיך הקדוש, הבעל תפלה היה רבי שלמה אלקבץ, השמש היה ה'חרדים', שהיה דור דעה, ולהבדיל אלפי הבדלות אפלו הגויות הלכו מכסות בעשרים סמרטוטים, שבקשי ראו רק את העינים, היתה צניעות מאד מאד גדולה, וכתוב בשבחי האר"י, שכל אנשי צפת כלם קמו אז בחצות, וכל הבתי פנסיות היו מלאים מחצות עד ותיקין ולמדו, זה מקרא, זה משנה, זה גמרא, וזה קבלה וזהר, או אמרו תהלים וכו' וכו', לא היה אחד שלא היה קם, כי היה רבי אברהם גלנטי, והיה מעיר את כל העיר בחצות הלילה, ואף-על-פי-כן כתוב דבר כזה, שאין אדם בזמננו נצל ממנו בבחורות. ומה יגידו הדור הזה, שרחמנא לצלן, הכל פתוח וכו'.

ואז ראיתי שכל המחלקת שיש בין אנשי שלומנו, זה רק מהסמ"ך-מ"ם, שצ"ע: אם נשמת רבנו ז"ל תרד בזה העולם, אין לי כבוד מה לעשות. ואמרו לו: לך צא ומצא לך עצה, כי הנשמה הזו מכרחה לרדת. וחזר עם איזה זקן וצחקו, ואמר הסמ"ך-מ"ם: הנשמה הזו כבר יכולה לרדת, אני לא מפחד ממנה וכו' (עין ספורי-מעשיות, מעשה ז' מהבוב והעכביש). ואמרו אנשי שלומנו היקרים, שזו עצת הסמ"ך-מ"ם, שיצחקו מדבר רבנו ז"ל, מען וועט אפ לאכען פון דעם רעבינס זאף. ויען שפסרתי את נפשי רק להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, ולפרסם את שמו הקדוש בכל העולם כלו, בזה תליתי תכף-ומיד, כשאחד חולק ומדבר עלי כל דבר אסור וכו' וכו', ידעתי כבר שזה שליח מהסמ"ך-מ"ם, כי מה יש לי למכור? ומה כל עסקי בזה העולם? רק לגלות ולפרסם את דבר רבנו ז"ל בעולם,

וממילא אם אדם חולק עלי, זה צריך להיות מפני שלש סבות: או קנאה, או גאות, או שעשיתי לאדם הזה טובה, כי בדרך כלל אם עושים לאדם טובה, הוא מחזיר לך רעה. וראיתי שלכל אלו שהתקרבו אלי, ועשיתי להם טובות בלי שעור וכו', וממש מסרתי את נפשי בעבורם וכו', ולבסוף נתהפכו עלי, ונעשו חולקים, וזה מראה את גריעות הנפש שלהם, עם כל זאת אני לא מתפעל מהם, אלא אני יודע בברור, שכל מי שרק חולק עלי — הוא פגום בברית. הקדוש-ברוך-הוא עזר לי, ונתן לי התחזקות, ככל שהעיפו אותי מאתים פרסאות, אזי הלכתי וגליתי את הסוד לעוד אחד ולעוד אחד, כמו שרבנו ז"ל אמר (ספורי-מעשיות, מהבער גער והעני), שהבחור הלך וגלה למישהו את הסוד, אז העיפו אותו מאתים פרסאות, ואז הוא הלך וגלה לעוד אחד, וככה יותר ויותר וכו', וכו', וכל פעם שגלה לעוד אחד, העיפו אותו מאתים פרסאות וכו', עיין שם.

וזו כל המחלקת עלי, אבל הקדוש-ברוך-הוא עזר לי, שהיות שזכיתי ללמד הרבה הרבה את ספרי רבנו ז"ל, ממילא לא היה שיף לרחק אותי וכו', ראו שלא יכולים להרחיק אותי, אז התחילו להגיד בדיוק ההפך וכו' — תראה, הוא בעל גאונה, הוא הולך לבד וכו', אז ראיתי, שהסמ"ך-מ"ם יש לו כל מיני תכסיסים איך לעבד על בני-אדם. ואספר לך ספור נפלא, שאני מכיר את הספור הזה אישית. היה בכרסלב אדם פלא, יהודי בשם ר' אשר פריינד, היהודי הזה הוא היה עמוד חסד של הדור הזה, הוא היה הראשון שנתן אכל לעניים, והקים את המפעל הכי גדול של חסד בשם "יד עזרה", הוא החל את זה בקטנות מאד גדולה, עם עגלות, לעשרות משפחות שהביא להם אכל בכל ערב שבת, ולאט לאט בנה אימפריה של חסד, שחלק חבילות מזון למאות משפחות נזקקות. ונאמה צריך לדעת, אשר צדקה וחסד זה מאד חשוב אצל הקדוש-ברוך-הוא, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (ילקוט שמעוני הושע, פרק ו', סימן תקכב): אמר הקדוש-ברוך-הוא, חביב עלי חסד שאתם גומלים זה לזה, יותר מאלף עולות שהקריב לפני שלמה;

שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ הַקָּרִיב אֶלְךָ קְרַבְנוֹת כָּל יוֹם, הֵינּוּ אִם נַעֲשֶׂה חֲשׁוֹבֵן, בְּכָל דָּקָה וְחֲצִי הַקָּרִיב קְרַבָּן, כִּי יֵשׁ בַּיּוֹם אֶלְךָ וְאַרְבַּע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים דְּקוֹת, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַחֹסֵד שְׂאֵחָד גּוֹמֵל עִם הַשֵּׁנִי, יוֹתֵר חָשׁוֹב מִכָּל הַקְּרַבְנוֹת, וְלִתֵּת אֶכָּל לְעֵנִיִּים, זֶהוּ הַחֹסֵד הַכִּי גְדוֹל שֶׁרַק יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת עִם הָאָדָם, כִּי סוּף כָּל סוּף אָדָם צָרִיף לְאָכֹל, וְאִם אֵין לוֹ אֶכָּל לְאָכֹל וְאַתָּה נוֹתֵן לוֹ, אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה], וְר' אֲשֶׁר הָיָה הָאָדָם הֵרָאוֹן שְׁנֵתֵן חֲבִילוֹת שֶׁל מְזוֹן, וְשִׁלְחָן לְמִשְׁפָּחוֹת, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂתָה מִזֶּה אִימְפָּרְיָה בְּשֵׁם "יַד עֶזְרָה". הוּא הָיָה חֹסֵד בְּרִסְלָב, וְעַד הַיּוֹם הוּא מוֹלִיף אֶת הָאֲנָשִׁים שֶׁלוֹ לְהַתְּבוּדָד, אֲבָל יַעֲזֵן שְׁלֵא לְמַד כָּל-כֶּף סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא הָיָה בְּקִי בָהֶם וְכוּ', אֲבָל לְפִי גְדֻלָּתוֹ שֶׁל הַחֹסֵד שֶׁעָשָׂה, הָיָה צָרִיף יוֹתֵר שְׁתֵּהִיָּה לוֹ הַתְּחִזְקוֹת, כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק עִם הַצְּבוּר מִכָּרַח לְהִיּוֹת בְּקִי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל יִשֶׁר וְהַפּוֹף בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ, כִּדִּי שְׁתֵּהִיָּה לוֹ הַתְּחִזְקוֹת וְכוּ', אֶף הוּא לֹא הָיָה כָּל-כֶּף בְּקִי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמִמִּילָא לֹא הִיָּתֵה לוֹ הַתְּחִזְקוֹת וְכוּ', וּפְעַם נִגַּשׁ אֵלָיו אֶחָד, שֶׁהִיָּה נִקְרָא מִגְּדוּלֵי חֹסִידֵי בְּרִסְלָב, וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "דְּעַר רַבִּי קַעֲן דִּיךָ נִישְׁט לִיידִן", רַבְּנוּ ז"ל לֹא יָכוֹל לְסַבֵּל אוֹתָךְ, נִמֵּן הַסֵּתֶם הוּא לֹא נִתֵּן לוֹ מִסְפִּיק כֶּסֶף כְּפִי שֶׁהָיָה רְצָה]... וְר' אֲשֶׁר כִּשְׁשָׁמַע דְּבַר זֶה יוֹצֵא מִפִּי אֶחָד, שֶׁהִיָּה נִקְרָא מִגְּדוּלֵי חֹסִידֵי בְּרִסְלָב, אֲזִי בָּרַח, וְהִלֵּךְ לְהִיּוֹת עֲצָמָאֵי לְעֲצָמוֹ, וְהַתְּרַחַק לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי מִחֹסִידוֹת בְּרִסְלָב... וּבְאֶמֶת אִם הָיָה לוֹמֵד בְּרַבּוּי גְדוֹל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הָיָה צוֹחֵק מֵאוֹתוֹ אֶחָד, וְאוֹמֵר לוֹ: מִי אַתָּה בְּכָלֵל, שְׂאֵתָה יָכוֹל לְהַגִּיד לִי שֶׁרַבְּנוּ ז"ל כֵּן סוֹבֵל אוֹתִי אוֹ לֹא סוֹבֵל אוֹתִי (כִּי מִי יָכוֹל לוֹמַר דְּבַר כֵּזֶה?! הֲלֹא רַבְּנוּ ז"ל אָמַר עַל כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁהֵם מְאֹד צָרִיכִים לְפָחַד, שְׁלֵא יִתְרַחֲקוּ). וְיִדוּעַ, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי ת"ת ז"ל הָיָה רְגִיל לוֹמַר אֶת הַפְּסוּק (אִיּוֹב ג, יט): "קִטָּן וְגְדוֹל שָׁם הוּא", מִי שֶׁקָּטָן וּמִי שֶׁגְדוֹל זֶה יוֹדְעִים רַק לְמַעֲלָה, אָדָם אֵינּוּ יָכוֹל לְהַגִּיד מִי שֶׁקָּטָן וּמִי שֶׁגְדוֹל, וּמִי רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה בּוֹ, וּמִי רַבְּנוּ ז"ל אֵינּוּ רוֹצֵה בּוֹ, מִי אַתָּה לְגַמְרֵי, שְׂאֵתָה יָכוֹל לְדַבֵּר כֵּכָה?! הֲלֹא רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוֹשֵׁי-מוֹהֲרֵינֵינוּ, חֶלֶק ב', סִימָן פג): זֶה יֵצֵר הַרְעָ גְדוֹל מְאֹד לוֹמַר 'צְדִיק זֶה נָאֵה צְדִיק זֶה אֵינּוּ נָאֵה', זֹאת אוֹמְרֵת כָּל זְמַן שְׂאָדָם חִי, אִי

אֲפֶשֶׁר לְהַגִּיד זֶה צְדִיק זֶה לֹא צְדִיק, מֵאִין אַתָּה יוֹדֵעַ מִי הוּא צְדִיק
 אֲמַתִּי? ! הָרִי מוֹהַרְנֵתָּ ז"ל אָמַר: אֲנִי יָכוֹל לֹמַר פֶּשֶׁט עַל מַהֲר"ם
 שִׁיף הָכִי קָשָׁה, (אֲזוֹ הַדְּפִיסוֹ אֶת הַמַּהֲר"ם שִׁיף עַל הַש"ס), אָבָל עַל
 יְהוּדֵי אֲנִי לֹא יָכוֹל לֹמַר שׁוֹם פְּרוּשׁ, לְמָה? כִּי כְּתוּב (תְּהִלִּים נא, יט):
 "לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֻקִּים לֹא תִבְזֶה", וּמִי יוֹדֵעַ מִי זֶה הַלֵּב נִשְׁבֵּר
 הָאֲמַתִּי? ! וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, אֲשֶׁר כָּלֵל לֹא שִׁיף לֹמַר עַל מִישֶׁהוּ דַעוֹת,
 מָה אַתָּה יוֹדֵעַ אִיךָ שֶׁהוּא מִתְנַהֵג? הֲאִם אַתָּה הוֹלֵךְ אִתּוֹ? הֲאִם אַתָּה
 חֵי אִתּוֹ? וְאֲפֹלוֹ אִם אַתָּה חֵי אִתּוֹ, אַתָּה יוֹדֵעַ מָה הוּא וּמִי הוּא זֶה? !
 עַל-כָּל-פְּנִימִים רוֹאִים מְזֶה, שֶׁהַכֵּל שְׁטִיּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת, שְׁמַגְדִּירִים: זֶה
 גְּדוֹל וְזֶה קָטָן וְכוּ', וְכוּ', וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, אֲשֶׁר בּוֹדָאֵי אֲנָשִׁים לֹא
 אוֹתֵבִים לְשִׁמְעַ דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, כִּי בִקְרַת אֶף אֶחָד אֵינוֹ אוֹהֵב וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ! הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזְר לִי, שְׂאִין אֲנִי מִפְּחָד, וְאֲנִי
 אוֹמַר מָה שֵׁיִשׁ לִי בְּתוֹךְ הַלֵּב, כִּי אֲנִי לֹא יָכוֹל לְהִיּוֹת 'אֶחָד בְּפֶה
 וְאֶחָד בְּלֵב', וּבִשְׂבִיל זֶה קִנִּיתִי לְעֶצְמִי הַרְבֵּה שׁוֹנְאִים וְכוּ' וְכוּ',
 אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי אֲמַשִּׁיף לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, אֲנִי מְדַפֵּס
 הַיּוֹם פְּשָׁבַעַה אוֹ שְׁמוֹנָה מְלִיוֹן קוֹנְטְרָסִים בְּשָׁנָה, וְזֶה מְדַפֵּס
 בְּשָׁתִים-עֶשְׂרֵה שְׁפוֹת בְּכָל הָעוֹלָם, וְעַד יוֹם הָאֲחֵרוֹן אֲזַכֶּה לְהַמְשִׁיף
 בְּזֶה בַעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַעֲצָה בְּשִׂבְלֶךָ לְעֹזֵב אֶת כָּל הַחֲכָמוֹת וְאֶת כָּל הַשְׁטִיּוֹת מָה
 שְׁזָה אָמַר וְכוּ' וּמָה שְׁזָה אָמַר וְכוּ', שֶׁשְׁמַעְתָּ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מְזֶה וּמְזֶה
 וּמְזֶה וְכוּ' וְכוּ', הַעֲצָה לְחֹזֵר אֶל מָה שְׂרַבְּנוֹ ז"ל אָמַר בְּפְרוּשׁ
 (לְקוֹשְׁטֵי-מוֹהַרְנֵת, חֶלֶק ב', סִימָן מַד): חֲכָמוֹת אֵין צְרִיכִים בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם
 כָּלֵל, רַק לְהִיּוֹת תָּמִים, לְלַכֵּת בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת. אָדָם צָרִיף
 לְהַגִּיד לְעֶצְמוֹ: אֲנִי לֹא מִפִּיר אֶת אֶף אֶחָד וְכוּ', וְלֹא מְעַנֵּן אוֹתִי
 מֵאֶף אֶחָד וְכוּ', אֲנִי צָרִיף רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְאֶת הַצְּדִיק,
 אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הַתְּפִלָּה וְאֶת הַשְּׁמִחָה, וְאֲזוֹ אִם תִּלָּךְ בְּדַרְכֶּךָ זוֹ, אֲזִי
 כָּל הַיְלָדִים שֶׁלָּךְ יִתְהַפְּכוּ וְיִלְכוּ בְּדַרְכֶּךָ. אֲנִי הִפְרַתִּי אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמְנוֹ, שְׂבָאָמַת לֹא הָיָה לוֹ אֶף אֶחָד, אֲלֹא רַק מַחְלָקַת וּמְרִיבוֹת
 וְכוּ' וְכוּ', הוּא הַדְּפִיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, זֶה הָיָה הָרַב הַחֲסִיד
 ר' שְׁמוּאֵל הוֹרְבִיץ, וְהָיָה זְמַן שֶׁהָיָה עֲלָיו הַרְבֵּה מַחְלָקַת, וְכֵלָם

חלקו עליו וכו', והצרך להתפלל במקום אחר לא בין אנשי שלומנו, כי רדפו אותו וכו', ונוסף על צרותיו, שהיה מלא חובות מההדפסה, שהדפיס את ספרי רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, עוד זאת גם הבן שלו יצא לתרבות רעה. ונסע למרון אל התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי, וישב שמה כמה שבועות. [אני הפרתי את הבן לפני שייצא לתרבות רעה, שהיו לו פאות ארפים, ואחר-כך כשהוריד את הפאות והתגיס וכו', ונעשה חילוני לגמרי], והאבא הרבה להתפלל עליו במרון, עד שיום אחד בא הבן, ואמר לאביו שהוא מתחרט וכו', אביו אמר לו: אם באמת יש לך חרטה — תתפטר וכו', וכן הוה, שהיתה גנבה בצבא במטבח, וחדשו בו וגרשוהו וכו', קדם היה בבית-סתר, ואחר-כך כשראו שזה לא הוא וכו', סלקוהו, וחזר בתשובה שלמה, זה ראיתי במו עיני. אבל ר' שמואל הורביץ ז"ל אף פעם לא התפלל בין חסידי ברסלב, כי רדפו אותו עד חרמה, ובכן היה שבור מאד (אני שאלתי אותו פעם: למה הוא אינו מתפלל בין אנשי שלומנו? ופתח את לבו וספר לי אילו רדיפות יש לו וכו'). אבל היתה לו מדה נוראה ונפלאה מאד, שתמיד התבודד להקדוש-ברוך-הוא, היכן שרק הלך, היכן שרק היה, תמיד מצאו אותו לדבר אליו יתברך. ולכן העצה היא לעזב את הכל, ורק ללמד ספרי רבנו ז"ל, ולחזור על זה עד שיהיו שגורים על לשונך בעל-פה כמו "אשרי יושבי ביתך", הרי כל יהודי יודע "אשרי" בעל-פה, ולמה? כי אומרים את זה כל יום, ולכן כף צריכים ללמד הרבה את ספרי רבנו ז"ל.

אצלנו ב"היכל-הקדש" גומרים את ה"לקוטי-מוהר"ן" כל חודש, עד שנחזק בתוך הדם שלנו דברי רבנו ז"ל, וממילא אני צוחק מאלו שחולקים עלי וכו', אלו שחולקים עלי מי הם? או שזה תלמידים שחושבים, שגם הם יכולים להיות כבד רבי ומנהיג... או שסתם אנשים שיש להם קנאה ושנאה — היתכן שיש לי כל-כף הרבה כסף... ואני תמיד אומר לכלם: "ברוך השם, אני העשיר הכי גדול שרק יש בעולם, אין יותר עשיר ממני, כל הכסף יוצא מהחדר שלי"... ובני אדם מאמינים בזה, ולכן הם מקנאים, ומזה באה כל

הַמַּחֲלָקֶת. וְלָמָּה יֵשׁ לִי אֶת הָעֲשִׁירֹת הַכִּי גְדוּלָה שָׂרָק יֵשׁ בְּעוֹלָם? כִּי כְּתוּב אֲצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (תְּנִי ב, ח): "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם הַיְיָ"ה צְבָאוֹת", נִמְצָא, שְׁכָל הַכֶּסֶף שְׁבַע עוֹלָם יֵשׁ אֲצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עֲכָשׁוּ, אִם אָדָם זוֹכֵה לְשִׁבְתָּ אֲצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, "יּוֹשֵׁב בְּסֹתֵר עֲלִיוֹן", וּמִתְבּוֹדֵד תְּמִיד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ שׁוּם דָּבָר בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ', אֲזִי הוּא הָעֲשִׁיר הַכִּי גְדוֹל שָׂרָק יֵשׁ בְּעוֹלָם, וְאִינּוּ דוֹאֵג עַל פְּרִנְסָה וְכוּ', וְאִינּוּ דוֹאֵג עַל שׁוּם דָּבָר וְכוּ', הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁפֵּיעַ לְכָל אֶחָד שְׁפַע, אִם רַק יֵשׁ לוֹ דַעַת לְבָרוּחַ אֱלֹוֵי יִתְבַּרֵךְ, וְלַעֲסֹק בְּקַבִּיעוֹת בְּהִתְבּוֹדְדוֹת בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, עַד שְׁבִינֵי-אָדָם לֹא יִרְגִישׁוּ עֲלֵיו שׁוּם דָּבָר, וַיִּחְשְׁבוּ שֶׁהוֹלֵךְ בְּטֵל וְכוּ', וְלָכֵן אֲנִי נוֹתֵן לָךְ עֲצָה — שְׁתַּעֲשֶׂה כְּמוֹנִי, וְתִהְיֶה הַכִּי מְאֹשֶׁר בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תשז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ח חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֶלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, הָעֵקֶר תְּמִיד תִּחְשַׁב מִחֲשָׁבָה אִיךָ אֶתָּה יְכוּל לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ אֱלֹוֵי יִתְבַּרֵךְ. וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר הַמַּגִּיד בָּא לְבֵית-יוֹסֵף וְאָמַר לוֹ כְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "וְתִזְכֶּה לְמִיֶּסֶק עֲלֵתָא כְּלִילָא קַמְאֵי דְתַתּוּקַד עַל קַדְשַׁת שְׁמַי בְּשָׂרְךָ וּגְרַמְךָ אוֹכְלֵךָ וּמִישְׁקֵךָ כְּלָא יִסֵּף לְרַעְוָא קַדְמָאֵי וְתִשְׁתָּאֵר קַטְמָא חוּרָא וְתִסְתַּלַּק כְּעֵמֶר נְקִי" (עַל מַגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל וְאֵרָא), וְכֻלָּם שׁוֹאֲלִים: הֲרֵי יְדוּעַ שֶׁהַבֵּית יוֹסֵף לֹא נִשְׂרַף עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, אֲלָא נִסְתַּלַּק עַל מִטְתּוֹ וְכוּ', אִךְ הַתְּרוּץ הוּא שֶׁהַבֵּית יוֹסֵף הֵלֵךְ תְּמִיד עִם מִחֲשָׁבָה כְּזוֹ — אִיךָ זוֹכִים לְהִשְׂרֹף עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, כִּי הוּא הִזְהָ כָּל-כָּף דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַד שֶׁהִזְהָ נִכּוֹן וּמְזֻמֵּן בְּכָל יוֹם, בְּכָל שְׁעָה

וּבְכָל רַגַע לְמַסַּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, וּבִשְׂבִיל זֶה זָכָה, שֶׁהוֹדִיעָנוּ לוֹ מֵהַשָּׁמַיִם, שְׁאֵתָהּ תִּזְכֶּה לְהַשְׁרִיף עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מִוֶּהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצג), שֶׁהַמַּחְשָׁבָה יֵשׁ לָהּ תִּקְוָה גְּדוּלָה, וְאִם יִחְזַק וַיִּגְבִּיר מִחְשַׁבְתּוֹ עַל אֵיזָה דְבָר שֶׁבְעוּלָם, יוּכַל לִפְעַל שְׂיֵהָיָה כֶּף, וְאִפְלוּ אִם יִחְזַק מִחְשַׁבְתּוֹ מְאֹד שְׂיֵהָיָה לוֹ מְמוֹן, בְּוַדָּאֵי יֵהָיָה לוֹ, וְכֵן בְּכָל דְבָר. רַק שֶׁהַמַּחְשָׁבָה תִּהְיֶה בְּבִטּוּל כָּל הַהֲרֻגוֹת, וְהַמַּחְשָׁבָה תִּקְיָפָה כָּל-כֶּף, עַד שֶׁאֲפָשָׁר לְמַסַּר נַפְשׁוֹ בְּמַחְשַׁבְתּוֹ מִמֶּש, דְּהֵינּוּ שְׂיִרְגִישׁ צַעַר הַמִּיתָה מִמֶּש, עַל-יְדֵי שְׂיִקְבַּל עַל עֲצָמוֹ בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא מְרַצָּה לְמַסַּר נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּאִיזוֹ מִיתָה שֶׁתִּהְיֶה. וְאֲפָשָׁר לְחֻזַּק וּלְהִגְבִּיר הַמַּחְשָׁבָה כָּל-כֶּף, עַד שֶׁבִשְׂעָה שֶׁמְקַבֵּל בְּמַחְשַׁבְתּוֹ שֶׁהוּא מְרַצָּה לְמַסַּר נַפְשׁוֹ לְמוֹת עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, אֲזִי יִרְגִישׁ צַעַר הַמִּיתָה מִמֶּש, וְזֶה שֶׁאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא (בְּרִכּוֹת סא:): כָּל יָמַי הָיִיתִי מְצַטְעַר עַל פְּסוּק זֶה — מְתִי יָבֹא לְיָדִי וְאֶקְיָמְנוּ, עֲכָשׁוּ וְכוּ', הֵינּוּ שֶׁבִשְׂעָת קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהָיָה רַבִּי עֲקִיבָא מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ אַרְבַּע-מֵיתוֹת בֵּית-דִּין, הָיָה מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מְסִירוֹת נַפְשׁוֹ בְּמַחְשָׁבָה חֲזָקָה וְתִקְיָפָה כְּזוֹ, עַד שֶׁהָיָה מְצַטְעַר וּמְרַגִּישׁ מִמֶּש יִסּוּרֵי הַמִּיתָה מִמֶּש, כְּאֵלוֹ סוּקְלִין וְשׁוֹרְפִין אוֹתוֹ מִמֶּש בְּלֵי שׁוּם הַפְּרִשׁ. וְזֶה 'כָּל יָמַי הָיִיתִי מְצַטְעַר מְתִי יָבֹא' וְכוּ', הֵינּוּ שֶׁמִּמָּה שֶׁשְּׂעָרְתִּי וְקִבְלְתִּי בְּדַעְתִּי 'מְתִי יָבֹא לְיָדִי וְאֶקְיָמְנוּ' לְמַסַּר נַפְשִׁי עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, מִזֶּה לְבַד הָיִיתִי מְצַטְעַר וּמְרַגִּישׁ וְסוּבַל יִסּוּרֵי הַמִּיתָה מִמֶּש כַּנ"ל, עֲכָשׁוּ שְׂבָא לְיָדִי בְּפִעַל וְלֹא אֶקְיָמְנוּ? ! הֲלֹא תְּמִיד הָיִיתִי סוּבַל זֶה הַצַּעַר מִמֶּש מֵהַקְּבָלָה בְּמַחְשָׁבָה לְבַד וְכוּ', עֵינַי שָׁם; רוֹאִים מְכַל זֶה, שֶׁאִם אָדָם דְּבוּק תְּמִיד בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כְּדִרְךָ הַצְּדִיקִים, שֶׁתְּמִיד דְּבִקִּים בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמוֹכְנִים וּמְזַמְנִים לְמַסַּר אֶת נַפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, זֶה נִתְקַבֵּל בְּשָׂמִים כְּאֵלוֹ בְּאַמַּת נִשְׂרָפוּ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם. וְזוֹ הָיְתָה הַהֲבִטָּחָה שֶׁהֲבִטִּיחוּ ל'בֵּית-יִוִּסָּף', שְׂיִזְכֶּה לְהַשְׁרִיף עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם. וּבְאַמַּת כֶּף יִצְתָה נִשְׁמָתוֹ מֵרַב דְּבִקּוֹת לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל בְּטוּל הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא מִמֶּש.

וְאֵל כָּל זֶה זָכָה רַק עַל-יְדֵי רַבּוּי לְמוּד מְשֻׁנּוּת, רְאֵה וְהִבֵּן וְהִבֵּט מַעֲלַת מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַתְּמִיד בַּתְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמַּד בְּכָל יוֹם

משניות. ולכן אל תהיה בטלן! אפלו שחטאת כבר כמו שחטאת וכו', פח התורה פל-פך גדול, שתוכל להגיע על ידה למדרגות הכי עליונות עד מסירות נפש ממש, אשריך אם תצית אותי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תשח.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין תפלה והתבודדות שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב), ששלמות ההתבודדות לצאת חוץ לישוב, ולדבק את עצמו בו ותברך, עד שיגיע אל בטול המציאות וכו', ולך קשה מאד לצאת בלילה שאתה מפחד וכו', וכן אשתך אינה מרשה לך וכו', אזי יש עצה לזה, כמו שכתב רבי חיים ויטאל ז"ע בהקדמת ספרו "שערי הקדשה": החסידים הראשונים, הנקראים "פרושים", ובקשו לצאת בעקבותיהם של נביאים ובמעגלותיהם, ולהתדמות להם במערות צורים ובמדברות, ופרשו מדרך בני אדם ומהם, פרושים בבתיהם, פדמיון הולכי מדברות, וכל היום וכל הלילה תמיד לא יחשו להלל את בוראם בעסק תורה ובשירי דוד המלך, המשמחים את הלב, עד אשר תדבק מחשבתם בכח וחסק נמרץ באורות העליונים. והתמידו בכך כל ימיהם, עד אשר עלו למדרגת רוח-הקדש, ויתנבאו ולא יוסיפו וכו', עין שם; הינו שיכולים לשבת בתוך החדר שלהם, ולהיות דבוקים בו ותברך פדמיון הולכי מדבריות ומתחבאים בנאיקי הסלעים, אשרי מי שזוכה להגיע לזה, שנסגר בתוך חדרו, ושם יושב ביום ובלילה, ולומד תורה לשמה לשם אל עולם, ומתבודד עמו ותברך, ושר שירות ותשבחות להקדוש-ברוך-הוא,

ומדמה לעצמו שנמצא באיזה יער, ואז דיקא גייע אל מה שהיא צריף להגיע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תשט.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשוון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה גייעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

בענין ששאלת מה זה שוכבי"ם? הנה מובא בדברי האריז"ל, שהפרשיות: ש'מות ו'ארץ ב'א ב'ש'לח ו'תרו מ'שפטים, אלו הארבעים יום שמסגלים לתקן את פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, שזה חטא חמור מאד, עד שתכמינו הקדושים אמרו (נדה יג.): כל המוציא זרע לבטלה חיב מיתה; והנה מובא בזהר (וישב קפח.), שאין על זה תשובה, עם כל זאת בא רבנו ז"ל ואמר (שיחות הר"ן, סימן עא): אף אחד אינו מבין את הזהר, אני אומר לכם, שיש על זה תשובה ומועילה תשובה. ושואל על זה מוהר"ן ת"ו"ל (לקוטי הלכות, הלכות תפלין, הלכה ד'): איך יכול להיות שרבנו ז"ל ידבר הפך מהזהר? אם הזהר אומר, שאין על זה תשובה, איך רבנו ז"ל אמר: אני אומר שיש על זה תשובה? מסביר מוהר"ן ת"ו"ל: לעולם על כל דבר מועילה תשובה, כי אין לך דבר העומד בפני התשובה, פי כשהקדוש-ברוך-הוא ברא את העולם, ברא תכף-ומיד את התשובה, כשקטרגו המלאכים על בריאת האדם, הקדוש-ברוך-הוא לא קבל את הקטרוג שלהם, אלא אמר להם: בחנם נקראתי רחום? בחנם נקראתי חנון? זו הרחמנות שלי, זו החנינה שלי, כשאני רואה שאדם חוטא וחוזר בתשובה, אני מוחל לו, זו היתה התכלית של הבריאה — להיטיב עם בריותיו. הקדוש-ברוך-הוא רוצה רק לעשות טוב לנו, אלא רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קטו), ששמים לאדם מניעה, אם אדם יש לו שכל, ויודע שבתוך

הַמְּנִיעָה שֶׁם נִמְצָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא אֵינוֹ בּוֹרֵחַ, אֲזַי הוּא שׁוֹבֵר אֶת הַכֹּל, וְנִשְׁאָר אֲצֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִפְלוּ שְׁמֵרְחֻקִים אוֹתוֹ, הוּא עֲדִין נִשְׁאָר אֲצֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל אִם אָדָם מִסְפֵּן, אֵין לוֹ שְׂכָל וְהוּא בּוֹרֵחַ, אֲזַי רַחֲמָנוּת גְּדוּלָה עָלָיו. וּבְזֶה רַבְּנוּ ז"ל מְפָרֵשׁ אֶת הַפְּסוּק (שְׁמוֹת כ, יח): "וַיַּעֲמֵד הָעָם מֵרְחוֹק, וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹקִים", הַמּוֹן-עַם, פְּשׁוּטֵי עַם, רוֹאִים רַק עֶרְפֶּל, אֲזַי אוֹמְרִים: אֵינְנִי יָכוֹל לְהִכָּנֵס לְהַקְדָּשָׁה, כִּי יֵשׁ עֶרְפֶּל, כְּדָגְמַת אָדָם שְׁנוֹסֵעַ עַל הַכְּפִישׁ, וְהִנֵּה יֵשׁ עֶרְפֶּל גְּדוֹל מְאֹד, אֲזַי הוּא אוֹמֵר: אֵנִי לֹא יָכוֹל לְנִסֵּעַ וּבְצִדְקָה, כִּי כֻלָּם יוֹדְעִים, שְׁעֶרְפֶּל זֶה מִסְפֵּן וְכוּ', אֲבָל מִי שְׁרוּצָה לְהִגִּיעַ לְאִיזָה מְקוֹם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ שְׂיִתְּנוּ לוֹ שֵׁם הוֹן רַב וְכדוּמָה, הוּא יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאַמְצִים שְׁבַעוּלָם לְעִבֵּר אֶת הָעֶרְפֶּל, וְאִפְלוּ שְׂאוֹמְרִים לוֹ: אֵיךְ אַתָּה יָכוֹל לְנִסֵּעַ בְּתוֹךְ הָעֶרְפֶּל? עַם כָּל זֹאת מֵרַב תְּאֹתוֹ לְהַשִּׁיג אֶת מַה שֶּׁהוּא רוּצָה, הוּא עוֹבֵר עַל הַכֹּל, וְנִכְנָס בְּתוֹךְ הָעֶרְפֶּל וְכוּ'. כְּמוֹ-כֵן כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֵׁם מְנִיעוֹת לְאָדָם, אִם יֵשׁ לְאָדָם שְׂכָל וְאוֹמֵר לְעַצְמוֹ: אֵנִי אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא עוֹזֵב, אִפְלוּ אִם יַעֲשֶׂה לִי כָּל הַמְּנִיעוֹת שְׁבַעוּלָם, אֵנִי חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה בְּכָל מַחִיר, אֲזַי הוּא שׁוֹבֵר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת וְכוּ', כִּי הוּא יוֹדֵעַ מִיְּנִי/עוֹיְתִי הֵם אוֹתִיּוֹת נִעִי/מִיּוֹת, אֲבָל אִם אֵין לוֹ שְׂכָל, הוּא בּוֹרֵחַ וּמִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וְזֶה שְׁמוֹהֵרְנֵי ת"ז ל' מִסְבִּיר, הִזְהַר אוֹמֵר שְׂאִין תְּשׁוּבָה, כְּשֶׁאָדָם רוֹאֵה שְׂאִין תְּשׁוּבָה, הוּא נִסּוּג וְחוֹשֵׁב: אֵנִי אֲבוֹד וְכוּ', כִּי זֶה הַמְּנִיעָה שְׁשָׂמִים לוֹ וְכוּ', אֲבָל רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר: יֵשׁ תְּשׁוּבָה, אַתָּה יוֹדֵעַ מַה הַתְּשׁוּבָה שְׁלָךְ? שְׂיִגִּידוּ לָךְ שְׂאֵתָה לֹא שׁוּיָה שׁוּם דְּבָר וְכוּ', וּבְכָר אֵינְךָ יָכוֹל לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, וְעָלֶיךָ כְּבָר נִחַתְּמָם עוֹוֹנֶךָ וְכוּ', כִּי הִזְהַר הַקְּדוּשׁ אוֹמֵר עַל הַחֲטָא הַזֶּה נִאָּמַר (יְרֵמְיָהוּ ב, כב): "נִכְתָּם עוֹנֶיךָ לְפָנַי" וְכוּ', אַחַר חֲתִימָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ אֵין לְהַשִּׁיב, וּבָא רַבְּנוּ ז"ל וְאוֹמֵר: יֵשׁ תְּקוּן לְכָל עוֹן, וְעַל זֶה גָּלָה לָנוּ אֶת הַתְּקוּן הַכֹּלְלִי — עֲשֵׂרָה מְזֻמְרֵי תְּהִלִּים, שְׁמֵי שְׂרָק יֹאמֵר אֶת זֶה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל הַכֹּל.

וְכַדֵּי לְהַבִּין לָמָּה בְּאֵמַת הַחֲטָא הַזֶּה כָּל-כְּפֶה גְרוּעַ, עַד כְּדֵי כְּפֶה

שְׁפָתוֹב בְּזֹהַר, שְׁלֹא שִׁיף עַל זֶה תְּשׁוּבָה, וְרַבְּנוּ ז"ל צָרִיף לְהוֹרִיד אֶת הַרְחֻמְנוּת שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַד אֵין סוֹף, וְאוֹמֵר שֵׁישׁ עַל זֶה תְּשׁוּבָה; אֲלֵא רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמ"א) עַל הַפְּסוּק: "אֶת לִבְכָךְ וְאֶת לִבֵּב זֶרְעֶךָ", עַל כָּל טַפַּת זֶרַע, אִם לּוֹקְחִים זְכוּכִית מִגְדֵּלֶת וּמִסְתַּפְּלִים בְּזֹה, יְכוּלִים לְרֹאוֹת שְׁמָה וְלֵד שְׁלֵם, רֹאשׁ גּוֹפָה, יָדִים וְרַגְלִים וְכוּ', מִכָּל טַפָּה יְכוּל לְהוֹלִיד וְלֵד, וְרוֹאִים בְּגִשְׁמִיּוֹת, אִם אָדָם הוֹרֵג אֶת הַשְּׁנִי — הוּא רוֹצֵחַ, שְׁנֵי אֲנָשִׁים — רוֹצֵחַ גְּדוֹל, עֲשֶׂרָה אֲנָשִׁים — זֶה רֹאשׁ הַרוֹצְחִים וְכוּ' וּמִכָּל שְׁכָן אִם אָדָם הוֹרֵג אֶת הַבֵּן שְׁלוֹ, זֶה רוֹצֵחַ וּמְשַׁעַע גַּם-בֵּן, וְאִם הוּא הוֹרֵג עוֹד בֶּן וְעוֹד בֵּת שְׁלוֹ, זֶה כֹּכֵר לְמַעֲלָה מִהַשְּׁכָל, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַבִּין אֶת זֶה וְכוּ' וְכוּ', אַף אַחַד אֵינוֹ שֵׁם לֵב, כִּי בְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אַתָּה הוֹרֵג אֶת הַיְלָדִים שְׁלֶךְ, כִּי מִכָּל טַפָּה הִיָּה יְכוּל לְהוֹלִיד וְלֵד, אֲבָל הַתַּאֲוָה כָּל-כָּף מִתְגַּבְּרַת עָלָיו, עַד שֶׁאֵינוֹ חוֹשֵׁב מָה הוּא עוֹשֶׂה, וּבֵין כֵּף הוּא הוֹרֵג אֶת יְלָדָיו וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל בְּאֵמֶת כְּשֵׁישׁ לְאָדָם תַּאֲוָה לְהוֹצִיא זֶרַעוֹ לְבִטְלָה, אֲזִי נִפְגַּם לוֹ הַמַּח, כִּי הַמַּח שְׁלוֹ פְּגוּם לְגַמְרִי, עַד שֶׁהוּא אֵינוֹ יְכוּל לְחַשֵּׁב יֶשֶׁר, וְזוֹ הַצָּרָה הִכִּי גְדוֹלָה, כִּי אִם אֵין לְאָדָם דַּעַת, אִזּוֹ רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הוּא הַעֲנִי הִכִּי גְדוֹל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (נִדְרִים מ"א): דַּעַת קְנִיית — מָה תְּסַרְתָּ? דַּעַת חֲסִרְתָּ — מָה קְנִיית? אִם אֵין לוֹ שְׁכָל, אֵין לוֹ פְּלוּם, וְאִם יֵשׁ לוֹ שְׁכָל, יֵשׁ לוֹ אֶת הַכֵּל; כִּי הַכֵּל זֶה הַשְּׁכָל שֶׁל הָאָדָם, וְלִכֵּן כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּבְרִית, וּבִפְרָט בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, בְּזֹה מְאֹבֵד אֶת הַשְּׁכָל לְגַמְרִי, עַד שֶׁאֵינוֹ חוֹשֵׁב מָה הוּא עוֹשֶׂה, וְהוּא תְּמִיד בְּכַעַס וּבְדַכְפָּאוֹן וּבְעֲצָבוֹת וּבִמְרִירוֹת, וְיֵשׁ לוֹ טְעָנוֹת עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְצַר וּמַר לוֹ כָּל הַחַיִּים.

וְעַל-כֵּן גָּלָה לָנוּ הָאֲרִיז"ל, שֶׁבְּאַרְבָּעִים יָמִים הָאֵלוּ, שְׁקוֹרָאִים אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת שְׁמוֹת, וְאֶרָא, ב'א, ב'שְׁלַח, ו'תָּרוּ, מ'שְׁפָטִים, אִזּוֹ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַזֶּה, וְעַקֵּר הַתְּקוּן שֶׁל הַתְּשׁוּבָה גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו') הוּא לְדָם וְלִשְׁתָּק, כְּשֶׁאֶחָד בָּא וּמְבַזֶּה אוֹתוֹ, וּמְדַבֵּר עָלָיו כָּל דְּבַר רַע, תְּקוּנוֹ — שִׁישְׁתָּק, וְלֹא

יַעֲנֶה לְמַחְרָפוֹ וְלִמְבוֹזוֹ שׁוּם דְּבָר. וְזֶה הַדְּבָר הַכִּי קָשָׁה, כִּי טֹבֵעַ שֶׁל אָדָם, וּבִפְרֹט מִי שֶׁחָטָא בַּחטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא מִכְרַח תְּמִיד לְהִיּוֹת עַל הַגְּבֵה, וּלְהִשָּׁיב לְמַחְרָפוֹ וְלִמְבוֹזוֹ וְכוּ', וּלְהִרְאוֹת שֶׁהוּא צוֹדֵק וְכוּ', כִּי הַדְּמִים הָעֲכוּרִים רַק רוֹצִים לְרִיב עִם הַזּוֹלָת וְכוּ', וְלִכֵּן עֵקֶר הַתְּקוּן — לְדָם וְלִשְׂתָק, שְׂאִין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב מִזֶּה, כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם שׁוֹתֵק לְמַחְרָפֵי וְלִמְבוֹזֵי נַפְשׁוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָעִים הַדְּמִים הָעֲכוּרִים אֲצִלוֹ וְכוּ', הַדָּם שֶׁבַחֲלָל הַשְּׂמָאֲלֵי וְכוּ', וּמְאִיר בּוֹ אֹר אֱלֹקֵי, וְלִכֵּן דִּיקָא בְּאַרְבָּעִים יָמִים הָאֵלּוּ, זֶהוּ דְּבָר גְּדוֹל מְאֹד לְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ תַעֲנִית הַדְּבוּר, לֹא שְׂלֵא יְדַבֵּר, אֶלֶּא לְדַעַת מֵה לְדַבֵּר וְאֵיךְ לְדַבֵּר וְכוּ' וְכוּ', וְאִם אֶחָד מִבְּנֵי אוֹתוֹ, שִׁיְהִיָּה מְלֵא שְׂמִיחָה, וְלֹא יַעֲנֶה שׁוּם דְּבָר, וְזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל — לְשִׂמְעַ בְּזִיוְנוֹ וְלְדָם וְלִשְׂתָק, וְאִין עוֹד תְּקוּן יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה — מְלִסְבֵּל חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים, בְּזִיוְנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דְּמִים, וְהֵבֵן.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תשי"

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ח חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוֹ יְאִיר.

בְּעִנְיַן שְׂשֵׂאֲלָתָּ מֵה זֶה אֱמוּנָה בְּתוֹרָה שְׂבַעֲל־פָּה וְכוּ', לָךְ רְאָה מֵה שְׂפָתַב בְּסִפֵּר "חֶסֶד לְאַבְרָהָם" (מַעֲזַן ב', נִהַר א'): עִם הִיּוֹת כִּי כָּל עֵקֶרֵי עִנְיָנֵי הַתּוֹרָה הֵם צִרְף הָאֱמוּנָה, וְכָל שְׂלֵא יֶאֱמִין אֶפְלוּ בְּשׁוּם אוֹת מְאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וְיִכְחִישֶׁהָ, הוּא יִקְרָא כּוֹפֵר, וְהוּא הַדִּין בְּתוֹרָה שְׂבַעֲל־פָּה, וְכֵן בְּדִרְשׁוֹתֶיהָ אַחַר שֶׁחֲזָקוּ הָעִנְיָנִים הֵם בְּתוֹרָה שְׂבַעֲל־פָּה, הַמְּכַחֵשׁ יִקְרָא כּוֹפֵר, זוֹלָתִי אִם נִחְלָקוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּעִנְיַן מִן הָעִנְיָנִים, שְׂיִוֵּכַל לְתַפֵּס הַלְכָה כְּמוֹ פְּלוּנִי, אִם לֹא נִפְסַק הַהֲלָכָה בְּתַלְמוּד, וְעַל-כֵּן בְּעִנְיָנִים שְׂאִינָם הַלְכָה אֶלֶּא מְדַרְשִׁים, וְהָעִנְיָנִים הַתְּלוּיִים בְּתוֹרָה, וְנִחְלָקוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּמְדַרְשׁ, זֶה

אומר בכה וזה אומר בכה, ויתקרב לשכל האדם ענין מאותן ענינים
 פדעת אחד מאותן החולקים, ויתפש פדעת אחד מהם, זה לא יקרא
 כופר, המשל בזה, שנחלקו חכמינו הקדושים בענין איוב, יש
 אומרים היה, ויש אומרים לא היה, יש אומרים ישראל היה, ויש
 אומרים גוי היה; הרי הבחירה ביד האדם לתפס פדעת אחת מדעות
 הללו, בתנאי שלא יעלה בדעתו, שיש בו כח להכריח הדעות מן
 הסברא או מדעת הפילוסופים וכיוצא. הרי שלך לפניך, שזה יסוד
 גדול באמונה בתורה שבצל-פה, כי מר אמר חדא ומר אמר חדא,
 ולא פליגא, כל אחד קבל את חלקו בהר סיני, ועלינו למסר את
 נפשנו על כל מה שחכמינו הקדושים אמרו, העקר זה לסלק את
 דעתו המטנפת וכו', ולא יאמר דעות בדברי חכמינו הקדושים כמו
 הטפשים, שקוראים עצמם משכילים וכו', ואינם אלא רק מסכילים,
 סכל בלי דעת, כי אדם צריך לבטל את עצמו לגמרי אל דברי
 חכמינו הקדושים. וכמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל: אצלי אם חכמינו
 הקדושים אמרו דבר זה — הקדוש-ברוך הוא אמר. וזה נקרא
 שלמות האמונה בתורה שבצל-פה, ואשרי מי שזוכה להתמיד תמיד
 בדברי חכמינו הקדושים. ומי שקשה עיון, שיכרה ללמד "עין
 יעקב", שהן אגדות חכמינו הקדושים, שזו סגולה ליראת שמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ז תשיא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשוון ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, שעל כל דבר שאדם עושה וכו' ורוצה לעשות
 וכו', ירגיל את עצמו לומר: "אם ירצה השם", "בעזר השם", תמיד

שָׁשִׁים שְׁמִים יִהְיֶה שְׁגוּר בְּפִיו, וְזֶהוּ דָבָר גְּדוֹל מְאֹד — לְהֵבִיא אֶת
הָאָדָם אֶל דְּבָקוֹת אֲמִתִּית, לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמִבְטָל אֶל הָאִין סוּף בְּרוּךְ
הוא, כְּמוֹכָא בְּשֵׁל"ה הַקְדוּשׁ (שְׁעַר הָאוֹתִיּוֹת, אוֹת א' אֶמֶת וְאֲמוּנָה): בְּכֻלָּל
דְּבָקוֹת הָאֲמוּנָה, שְׂיֵאמַר עַל כָּל פְּעֻלָּה שְׂרוּצָה לַעֲשׂוֹת, אֶפְלוּ לְזִמְן
קָרוֹב, יֵאמֹר: אֲעֲשֶׂה זֶה "אִם יִרְצֶה הַשָּׁם", הֵן שְׂיִהְיֶה דָבָר גְּדוֹל אוֹ
דָבָר קָטָן, וְסִימָנָךְ: "עֲצַת הַיְי"ה הִיא תְּקוּם", 'הִיא' רֵאשִׁי תְּבוּת:
אִם יִרְצֶה ה'שָׁם, וְאִז 'תְּקוּם' (הַדָּבָר שְׂרָצָה לַעֲשׂוֹת), וְכֵן אִם יִרְצֶה
ה'שָׁם רֵאשִׁי תְּבוּת: 'אִי'ה מְקוּם כְּבוֹדוֹ (כִּי בְּזֶה שְׂמִזְפִּיר עַל כָּל דָּבָר
'אִם יִרְצֶה הַשָּׁם', נִתְגַּלָּה שְׂבִמְקוּמוֹ כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ נִמְצָא), וְכֵן אִם
יִרְצֶה לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מִשָּׂא וּמִתָּן, כְּגוֹן: לְקִנּוּת אוֹ לְמִכָּר אֵיזוֹ סְחוּרָה,
יֵאמֹר: אֲנִי בּוֹטֵחַ בְּהַשָּׁם, וּמִקְוֶה בְּזוֹ הַסִּפָּה יִשְׁלַח לִי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ
מְזוֹנֹתִי וְצָרְכִי, כִּי הִיעֲשֶׂה הַשָּׁם אֲרָבוֹת בְּשָׁמַיִם לְהוֹרִיד לוֹ שֶׁק מְלֵא
מְעוֹת?! רַק הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ מְזַמֵּן בְּרִצּוֹנוֹ הַטּוֹב עַל הַטָּבַע. כְּמוֹ
שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סְפָרֵי רֵאָה טו, יח): "וּבִרְכָךְ הַיְי"ה אֶלְהִיךְ",
יְכוּל אֶפְלוּ יוֹשֵׁב בְּטֵל? תִּלְמוּד לּוֹמֵר: "אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה". וַיִּבְטַח כִּי
הַעֲסֵק זֶה הוּא הַסִּפָּה שְׂשׂוֹלֵחַ לוֹ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ הַקָּצוֹב לוֹ, וְכֵן כָּתַב
בְּחֻבַת הַלְּבָבוֹת. וְאִם הַרְוִיחַ — יֵאמֹר: "הַרְוִחְתִּי, בְּעֲזַרַת הַשָּׁם
יִתְבָּרַךְ", כְּמוֹ שְׂנֵאָמַר (דְּבָרִים ח, יח): "וַיִּדְעַתְּ כִּי הַיְי"ה הוּא הַנוֹתֵן לָךְ
כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חֵיל". וְכֵן לְהַפֵּךְ, אִם אָרַע לוֹ אֵיזָה רָעָה אוֹ הַפְּסָד,
יֵאמֹר: "מֵאֵת הַשָּׁם הִיָּתָה זֹאת לִי בְּעִבּוּר אֵיזָה חֲטָא", וַיִּפְשָׁפֶשׂ
בְּמִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה, וַיִּתְקַן הַמְעַנָּת. לֹא כְּמוֹ אֵיזָה בְּלִי דַעַת נִמְשָׁל
כְּבִהְמוֹת, כְּשִׂמְזַמֵּן הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ הַפְּסָד בְּמִמוֹן, אִז אַחֲר־כֵּן מְקַמֵּן
בְּנִתְיִנַת צְדָקָה וְכוֹיָצָא בְּזֶה, וְהָרִי הוּא כְּמִכְבָּה אֵשׁ בְּתֻבָּן, שְׁלִפִי רָגַע
נִכְבָּה הָאֵשׁ, אֲבָל אַחֲר־כֵּן מִתְלַהֵב בְּיֹתֵר, וְגַם דּוֹמָה לְמִי שֶׁהוּא
צָמָא, וּמְרוּה צָמָא בְּמִים מְלוֹחִים, שְׁלִפִי רָגַע זֶה מְרוּה הַצָּמָא, אֲבָל
אַחֲר־כֵּן יֵצֵא בְּיֹתֵר וְיֹתֵר. אֲלֵא יִפְשָׁפֶשׂ — אוֹלִי חֲטָא בְּאֵיזָה
מְמוֹן, וַיִּחְזִירוּ לְבַעֲלִיו, אוֹ אוֹלִי מְנַע אֵיזוֹ צְדָקָה, וַיִּתֵּן וַיִּחְזֹר וַיִּתֵּן,
וַיִּוְדֶה לְהַשָּׁם, וַיִּהְיֶה מוֹדָה וְעוֹזֵב. וְכֵן כְּשֶׁהוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת אֵיזָה עֲסֵק,
יֵאמֹר: אֲנִי הוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת זֶה בְּרִשְׁוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ וְלִמְעַן שָׁמוּ.
וַיִּתְפַּלֵּל תְּפִלָּה קְצָרָה, וְזוֹ נִסְחָתָה: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, בְּדַבְרֵי קְדוּשָׁךְ
כְּתוּב לֵאמֹר (תְּהִלִּים לב, י): 'בּוֹטֵחַ בִּיהוָה חֲסֵד יִסּוּכְבְּנוּ', וְכָתִיב (נְחֻמָּה

ט, ו): 'וְאַתָּה מְחִיָּה אֶת כָּל־שֵׁם, חֵלֶק לִי מִחֶסֶדְךָ לְתֵן בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂה יָדַי בְּפַעֲלָה זֹאת'. וְכָל מִה שֵׁיִקְרָה לְאָדָם יֵאָמֵן, שֶׁהוּא מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּגוֹן: שֶׁפָּגַע בּוֹ אָדָם רַע, וְזָלַז וּבִיַּשׁ אוֹתוֹ וְקָלְלוֹ — יִקְבַּל בְּאַהֲבָה, כִּי הַשֵּׁם אָמַר לוֹ קָלֵל, וְהוּא שְׁלוּחוֹ שֶׁל מְקוֹם מְפַנֵּי חֲטָאִיו, כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד עַל שְׁמֵעִי בֶן גֵּרָא. כִּכָּה יִתְנַהֵג בְּכָל הַמְאָרְעוֹת הֵן טוֹבִים הֵן רָעִים, יֵאָמֵן וַיֹּאמֶר: "מֵאֵת הַשֵּׁם הֵיִתָּה זֹאת", וְכֵן בְּכָל פַּעֲלָה וּמְלָאכָה שְׁעוֹשֶׂה הוּא בְּבַחֲרִיתּוֹ, הֵן דְּבַר מְצוּהָ הֵן דְּבַר רְשׁוּת, יִהְיֶה שֵׁם שְׁמַיִם שְׁגוּר בְּפִיו, כְּגוֹן: אִם בּוֹנֵה אֵיזָה בְּנִין אוֹ קוֹנֵה כְּלִי, אוֹ עוֹשֶׂה בְּגַד חֲדָשׁ, יִזְכִּיר שֵׁם שְׁמַיִם, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי, שֶׁיֵּצֵא מִהַכַּח אֶל הַפַּעַל מִה שְׁאֲנִי רוֹצֵה וְכוּ', וְלִכֵּן זֶהוּ דְבַר גְּדוֹל מְאֹד לְהִזְכִּיר שֵׁם שְׁמַיִם עַל כָּל דְּבַר, וּבְזֶה מִתְחַזְּקֵת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה בְּאָדָם, וְרוֹאִים אֲנִישִׁים פְּשׁוּטִים, שֶׁבְקָשֵׁי יְכוּלִים לְקַרֵּא וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן מְצַלִּיחִים מְאֹד בְּעַסְקֵיהֶם, זֶה רַק בָּא מְפַנֵּי שֶׁתְּמִיד מִזְכִּירִים אֶת שֵׁם הַשֵּׁם, וְשֵׁם שְׁמַיִם שְׁגוּר בְּפִיהֶם: "בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ", "אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ", "בְּכַחוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֲעֲשֶׂה זֹאת", "הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲנִי לֹא דוֹאֵג", "כַּפָּרָה עַל עוֹוֹנוֹתַי הַמְרַבִּים, זֶה הַכֹּל מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ", כֵּן עַל כָּל דְּבַר מִזְכִּירִים אֶת שֵׁם הַשֵּׁם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵינוּ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁרָגִיל בְּדְבַר זֶה, וְאֵז יִרְאֶה בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדָיו, וּבְכָל מִה שֵׁיִפְנֶה — יִשְׁכִּיל וַיִּצְלִיחַ.

הַמְּאָחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תשיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט הַשָּׁנָן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיִּקְרָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אָקְנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁקִבְלָתָ אֶת הַצְּלוּם שֶׁעָשִׂיתִי בְּבֵית-
חֹלִים וְכוּ', וְאָקְנָה שֶׁהַכֹּל הוֹלֵךְ אֶצְלָךְ כְּסִדְרָן.

רְאֵה לְחִזּוּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְהַעֲקֵר
בְּאֻמוֹנָה פְּשׁוּטָה, כִּי עִם אֻמוֹנָה יְכוּלִים לַעֲבֹר אֶת כָּל הַחַיִּים בְּטוֹב
וּבִנְעִימִים, כִּי תִכְףּ-וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם מְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֻמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה,
זוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל מְדַרְגּוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת מְאֹד, כִּי הָאֻמוֹנָה הַיָּא
הַדְּבָקוֹת וְהַדְּבָקוֹת הַיָּא הָאֻמוֹנָה, עַל-כֵּן הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל כֹּל-כֵּף
עַל מַדַּת הָאֻמוֹנָה, וְאָמַר (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן לֵג) שֶׁאֶצְלוֹ הָעֲקָר הוּא
אֻמוֹנָה.

חָבַל מְאֹד, שֶׁלֹּא הָיִיתָ אֶצְלִי בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ כְּשֶׁהֵייתִי בִּיבְנָאֵל. אַךְ
אֲנִי מִקְּנָה בְּקָרוֹב לְהֵיוֹת עוֹד פַּעַם, וְאֲנִי מְזַמֵּן אוֹתָךְ לְהַתְאַרְחַח
בְּבֵיתִי, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם
חֻלְקָנוּ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת
כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּגִלָּה לָנוּ אֶת אֶמֶת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבַּרְךָ, רַבֵּי אֲשֶׁר אָמַר, שֶׁהָעֲקָר אֶצְלוֹ הוּא הָאֻמוֹנָה, וְהָעֲקָר אֶצְלוֹ
רֵאשׁ הַשָּׁנָה. וּבְאֶמֶת צְרִיכִים לְהִבִּין מָה שְׂיִכּוֹת בֵּין רֵאשׁ הַשָּׁנָה
לְאֻמוֹנָה, אֲשֶׁר עַל שְׁנֵי דְבָרִים אֵלֶּה אָמַר רַבְּנוּ ז"ל שְׁנֵי הָעֲקָר? אֵלֶּה
יְדוּעַ, אֲשֶׁר רֵאשׁ הַשָּׁנָה זֶה הַיּוֹם תְּחַלַּת מַעֲשֵׂיךָ, אִזּוּ הֵייתָ בְּרִיאַת
הָאָדָם, תְּכַלִּית הַנְּבֻרָאִים, כְּדִי לְהַפִּיר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְהָאֻמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה זֶה עֲקָר שְׁלָמוֹת עֲלִית הַמְּלָכוֹת, כִּי כְּשֶׁעוֹבֵר עַל
הָאָדָם אֵילּוּ יְרִידוֹת וְנִפְלִיּוֹת, זֶה נִקְרָא נְפִילַת הַמְּלָכוֹת, כִּי אֵינוּ מְפִיר
תִּכְףּ-וּמִיָּד בְּמְלָכוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲבָל כְּשֶׁמְמַשִּׁיף אֶת אֶמֶת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבַּרְךָ בְּתוֹךְ צְרָתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מַעֲלָה אֶת הַמְּלָכוֹת לְשִׁרְשָׁה. וְעֲלִית
הַמְּלָכוֹת נַעֲשֶׂה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אִזּוּ הָאָדָם מְפִיר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וּמִתְפַּלֵּל: "הַמְּלֶךְ הַקְּדוּשׁ", "הַמְּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט", שֶׁהוּא מְמַלֵּךְ
אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל לְבוֹא אֶצְלוֹ בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן, כְּדִי לְהַשְׁלִים אֶת הָאֻמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-

הוא זָפָה אוֹתָנוּ בְּזִכְיוֹת חֲנָם לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן. וּמִי יִתֵּן,
שְׁנֹזֶפֶה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, כְּדִי לְהַשְׁלִים
אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

אֵיתָא בְּמִדְרַשׁ פְּלִיאָה: "וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בִקְרַיּוֹם יוֹם אָחָד", מִכָּאֵן
שְׂרֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁנֵי יָמִים, וְהַמִּדְרַשׁ צוּחַ וְאוֹמֵר דְּרִשְׁנֵי; וַיֵּשׁ לֹאמֵר,
כִּי הִנֵּה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירושלמי צרויבין, פֶּרֶק ג', הַלְכָה ט'): ב'
יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הֵם מִתְקַנְתָּ נְבִיאִים הָרֹאשׁוֹנִים, וְאָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בִּיצָה ה.): ב' יוֹמָא דְרִישׁ שְׁתָּא פְּיוּמָא אַרְיִכְתָּא
דְּמִי, וְכַתֵּב הָאִישׁ אֱלָקֵי רַבִּי יְהוֹנָתָן אֵיבִשְׁיָן בְּסַפְרוֹ (נְעוּרוֹת דְּבִשׁ, דְּרוּשׁ
יא): וְהַטַּעַם, מִשּׁוּם דְּאָדָם הָרֹאשׁוֹן נִבְרָא בְּעָרֵב שֶׁבֶת בְּאָחָד בְּתִשְׁרִי,
וּמִבְּאָר בְּמִדְרַשׁ רַבָּה (פְּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית, פְּרָשָׁה יב, סִימָן ו'): וְלֹא שָׁקַע אוֹרוֹ
כָּל יוֹם שֶׁבֶת עַד מוֹצָאֵי שֶׁבֶת, וְאָז חָשַׁב אָדָם עוֹלָם חֲשֵׁךְ, וְלִכְךָ יוֹם
א' וַיּוֹם ב' בְּתִשְׁרִי כִּיּוֹם אָחָד דְּמִי, עַיִן שָׁם; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(פְּסִיקְתָּא רַבְתִּי, פְּרָשָׁה מז): אָדָם הָרֹאשׁוֹן בִּיּוֹם הַשְּׁשִׁי נִבְרָא, וְלִמְחֵר
בִּיּוֹם הַשֶּׁבֶת הָיָה רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאוֹתוֹ הַיּוֹם הָאֲרִיף הַיּוֹם ל'וֹ שְׁעוֹת,
שְׁלֹא הִיְתָה מִדַּת הַלֵּילָה נוֹהֶגֶת, שְׁבִשְׁעָה שְׁחָטָא אָדָם, נִתְגַּרַשׁ בּוֹ
בִּיּוֹם, וְלִמְחֵר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה צְמַחָה כְּפָרְתּוֹ, שְׁבָאָה שֶׁבֶת וְלִמְדָה עָלָיו
זְכוּת וְכוּ', זֶה שְׁכַתוּב (בְּרֵאשִׁית ב, ג): "וַיִּבְרָךְ אֱלֹקִים אֶת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי", בְּמָה בִּרְכוּ? בְּאוֹרָה, שֶׁהוֹסִיף לוֹ אוֹרָה כָּל לַיְלֵי שֶׁבֶת,
וַיּוֹמוּ ל'וֹ שְׁעוֹת, כְּדִי שְׁלֹא לְצַעַר אָדָם הָרֹאשׁוֹן שְׁעֵדִין לֹא רָאָה
חֲשֵׁכָה וְלֵילָה, אִךְ שֶׁהִיְתָה אוֹרָה זוֹ שֶׁל שֶׁבֶת, וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה כְּאוֹרוֹ
שֶׁל יוֹם רֹאשׁוֹן שֶׁל עוֹלָם וְכוּ', עַיִן שָׁם; נִמְצָא, שְׁאָדָם הָרֹאשׁוֹן נִבְרָא
בִּיּוֹם הַשְּׁשִׁי, וְחָטָא בְּאוֹתוֹ יוֹם, וְאָז הָיָה רֹאשׁ הַשָּׁנָה בִּיּוֹם הַשֶּׁבֶת,
(כְּדַבְּרֵי הַפְּסִיקְתָּא), וְאָז כְּפָר לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עוֹנוֹתָיו,
כִּי בָּאָה שֶׁבֶת בָּאָה מְנוּחָה, וְשֶׁבֶת הִיא שְׁמָא דְקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא (וְהָר
פח:), שְׁאָז מְאִיר הָאוֹר הַגָּנוּז שֶׁבֶתְחֵלֶת הַבְּרִיאָה, וְאָדָם צוּפָה בָּהּ
מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְאָז לֵילָה כִּיּוֹם יָאִיר, כִּי בְשֶׁבֶת לֹא נִאָּמַר
"וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בִקְרַיּוֹם", כִּי אוֹרָה שֶׁל שֶׁבֶת מְאִיר ל'וֹ שְׁעוֹת, נִמְצָא,
זֶה שְׁנֹאמֵר "וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בִקְרַיּוֹם יוֹם אָחָד", שְׁזֶה סוֹכֵב עַל הַיּוֹם
הָרֹאשׁוֹן שֶׁל הַבְּרִיאָה, שְׁבוֹ נִבְרָאוּ הַמְּאוֹרוֹת, וְלֹא נִתְלוּ עַד יוֹם ד',

וביום הראשון האיר אורו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד, ואף שפתוב "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד", שמשמע שהיה ערב והיה בקר, אף-על-פי-כן פתוב יום 'אחד' ולא יום 'ראשון', כי אז ביום ראשון של הבריאה נבראו הכל, רק בכל יום יצא מנח אל הפעל חלק אחד מהבריאה, אבל עצם הבריאה היתה תכף-וימיד ביום ראשון, ואמר "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד", כי אז ביום ראשון תכף-וימיד נתגלה אחדותו יתברך בזה העולם, שאז האיר האור הגנוז, וראה הקדוש-ברוך-הוא שאין הרשעים רשאים להשתמש באורו — עמד וגנוז, ועל-כן אף ש"ויהי ערב ויהי בקר", שהיה ערב והיה בקר, עם כל זאת "יום אחד", אז נתגלה אמתתו יתברך, אף האדם נברא ביום הששי, וחסא באותו יום, ונתגשר בו ביום, והוא שב בתשובה שלמה, ותכף-וימיד נכנסה השבת ולמדה עליו זכות, ומאז נקבע ראש השנה שני ימים, כי זה היום תחלת מעשיך — נאמר על יום הששי, שבו נברא האדם. ותכלית בריאת האדם היתה כדי שיגלה את אמתת מציאותו יתברך לכל העולם כלו, שזה כל ענין ראש השנה — להשלים את הבריאה הצריכה תקון.

ועקר התקון הוא על-ידי אמונה, לגלות לכלם את אמתת מציאותו יתברך; כי עקר שלמות הבריאה היא האמונה הקדושה, שתתגלה אמתת מציאותו יתברך לכל העולם כלו (עין לקוטי-הלכות, חשן משפט, אמנין, הלכה ד', אות ח'), אף מחמת שחסא אז אדם הראשון, ונכבה ונסתתר ונעלם ממנו האור, הצרף תכף-וימיד למתנה טובה שנתן הקדוש-ברוך-הוא לישראל ושבת שמה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת י:): אמר לו הקדוש-ברוך-הוא למשה, מתנה טובה יש לי בבית גנוזי ושבת שמה, ואני מבקש לתנה לישראל וכו', עין שם; ועקר מתנת שבת היא, שבה נמחלים עוונותיו של האדם הראשון, שלמד עליו זכות, ועל-כן ראש השנה הוא שני ימים, כי ביום ראשון שהוא יום ששי בשבת, שאז נברא האדם וחסא, וביום השבת שהיה יום השני, אז נמחלו עוונותיו, וזה פרוש "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד", תכלית הבריאה היתה, כדי שתתגלה אמתתו יתברך ואחדותו הפשוטה, שאדם יחזק את

עצמו באמונת אחדות מציאות הבורא יתברך שמו בין בערב ובין בבקר, ואדם הראשון חטא, וכפר בו ביום שנברא, שהוא ראש השנה, והצריך שיום השבת יכפר עליו, ועל-כן דיקא מפאן מפסוק זה: "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד", שהוא מרמז על תחלת הבריאה ביום הראשון, שאז היתה כל הבריאה כלולה ביום אחד, שהיא אחדותו יתברך, ותכלית כל הבריאה היתה רק בשביל יום הששי, שבו נברא האדם, כי כל הבריאה לא נבראה אלא בשביל האדם, כדי שיכיר את הקדוש-ברוך-הוא, אף כשחטא באותו יום, הצריך ששבת תכפר עליו, מפאן שראש השנה שני ימים.

וזה שכתוב בכתבי האריז"ל, שיום ראשון הוא דינא קשיא, ויום שני הוא דינא רפיא, הינו כי ביום הראשון של בריאת האדם, שהוא יום הששי, אז דינא קשיא, שאז חטא, וביום השני שהוא יום השבת, נעשה דינא רפיא, שנמפק ממנו הדין שפפר לו הקדוש-ברוך-הוא, ועל-כן דיקא מפסוק זה: "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד", נתגלה שראש השנה שני ימים, כי בזה שקלקל באחדותו יתברך, כי היה צריך לגלות לכלם את אמתת מציאותו יתברך, על-ידי-זה הצריך לו יום השבת שיכפר עליו, וזה "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד", שהוא אחדותו יתברך, שהיה צריך אדם הראשון לגלות לכל העולם, ולא די שלא גלה, אלא קלקל את כל הבריאה, והצריך ליום השבת שיכפר עליו, מפאן שראש השנה שני ימים, הינו יום הששי ויום השבת, בריאת האדם וכפור עוונותיו, ודו"ק.

אחי היקר! ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתהיה תמיד מקרב אל רבנו ז"ל, ואף אחד לא יוכל לבלבל לך את דעתך ואת מחך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

נא לענות לי מה קורה וכו', ואם יש סכויים שאקבל משהו, כי אני רוצה לתרם מזה בעבור בנית בית-המדרש.

י"ז תשיג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם וְהַבְּרָכָה, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט הַשָּׁנָן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ. בְּעֵינַי הַקְּבָלָנִים אִם אַתָּה יָכוֹל
לְהַתְּנִידֵעַ מְאִיזָה קִבְלָן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אוֹלֵי הָעוֹרֶךְ דִּין יוֹדֵעַ
מְאִיזָה קִבְלָן טוֹב, וְכֵן אֲשַׁתְּדֵל לְדַבֵּר גַּם עִם ... אוֹלֵי הוּא יוֹדֵעַ,
וְצָרִיכִים לְהַזְדַּרֵּז בְּזֶה מְאֹד, כִּי חָבֵל עַל כָּל יוֹם, וּלְדַעַתִּי כְּדַאי לְקַחַת
קִבְלָן גָּדוֹל מִחִבְרָה גְּדוֹלָה, שְׂיִכּוֹל לְגַמֵּר אֶת הָעֲבוּדָה תוֹךְ אַרְבָּעָה
אוֹ חֲמִשָּׁה חֲדָשִׁים, זֹאת אוֹמְרַת שְׂעֵד חַג הַפֶּסַח יִגְמֹר בְּכָל מְכַל כָּל,
וְצָרִיכִים לוֹמַר לְכֻלָּם שְׂיֵשׁ מְזִמָּן ... כְּדֵי לְהַרְבּוֹת תְּאוֹתָם ... וְכְדֵי
לְהוֹרִיד אֶת הַמַּחִיר ... עַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יָכוֹל כְּבָר
לְהַתְּעַנֵּן — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים.

אוֹדוֹת הַהֶלְכוֹת שֶׁל הָרַב ... אַתָּה יָכוֹל לְשַׁלַּח אֶת זֶה בְּדִאָר, כִּי
זֶה מְמִילָא לֹא יִדְפֹס רַק עַד שְׁבוּעִים, וְחָבֵל לְשַׁלַּח דְּרָךְ פֶּקֶס, וְכֵן
אוֹדוֹת מְשַׁפַּחַת ... רְאֵה לְכַתֵּב יוֹתֵר פְּרָטִים מִי הָיָה ... הָאִם הָיָה
תּוֹשֵׁב יְבִנְאֵל, וּמֵה הַשְּׂאִיר אַחֲרָיו — בְּנִים אוֹ בָנוֹת, וְנַעֲשֶׂה לָהֶם
נְחוּם אֲבָלִים גָּדוֹל. כְּדַאי אַתָּה צוֹדֵק, שְׂהַסְמִיךְ-מ"ם הַסִּיתָם וְכֵן
הַסִּיתָ אֶת כָּל הַתּוֹשְׁבִים. הַקְּדוּשׁ-כְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתַהֲיָה לוֹ כְּבָר
מִפְּלֵה גְּדוֹלָה. אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלָנוּ — לְקַרֵּב אֶת
הַתּוֹשְׁבִים. וְהָיָה טוֹב, אִם הָיוּ כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הוֹלְכִים לְנַחֵם אֶת
מְשַׁפַּחַת ... וְכֵן לְלַכֵּת תְּמִיד לְנַחֵם אֲבָלִים אוֹ לְבַקֵּר חוֹלִים וְכַדוּמָה,
כְּדֵי שְׁלֹא יִהְיֶה לָהֶם שׁוֹם פְּתַחוֹן פֶּה עָלֵינוּ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ז תש"ד.

בעזרת השם והתורה, יום רביעי לסדר תולדות, כ"ט השנן ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ", הַגָּרִים
בְּ"יְבִנְאֵל עִיר בְרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם
וַיִּצִילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח הַבְּרָכָה וְהַצִּלְחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם.

אחי ורעי היקרים! אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מִכֶּם, רְאוּ לַעֲזֹר הַיּוֹם
הַזֶּה ל... שְׁיַעֲבֹר אֶת הַדִּיָּרָה מֵהַ שְׁיֹדֵת מֵהָר, וְתִאָּרְזוּ אֶת חֲפָצָיו, כִּי
תְּלַמּוּד־תּוֹרָה דְרָבִים תְּלוּי בְּזָה, וְאַנְחֵנוּ צְרִיכִים אֶת גֵּן הַתְּלַמּוּד־
תּוֹרָה "לְיַדֵּי חַן" וְאֶת גֵּן בֵּית־הַסֵּפֶר "בֵּית פֵּיִגָּא", וְחָבַל עַל כָּל יוֹם
וְעַל כָּל שְׁעָה שְׁזָה מִתְעַכֵּב, וְעַל־כֵּן אֲבַקֵּשׁ אִישִׁית מִכָּל אֶחָד וְאַחַת
מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁתַּעֲזְרוּ לוֹ לַעֲבֹר מֵהַ שְׁיֹדֵת מֵהָר. וְהַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־
הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתַּזְכְּרוּ לְכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְכֶם,
עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם גּוֹרְלְכֶם, וְאַתֶּם זוֹכִים לְגוֹר בְּיְבִנְאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב", וּבְקָרוֹב תִּרְאוּ נִפְלְאוֹת רַבּוֹת שְׁיַעֲשֶׂה הַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא
עִם כָּל אֶחָד וְאַחַת מִכֶּם, וְאַיֶּךָ שְׁיִכְנָסוּ לְגוֹר עוֹד הַרְבֵּה מִשְׁפָּחוֹת,
וַיְבַנֶּה בֵּית־הַמְדַרְשׁ בְּקָרוֹב מִמֶּשׁ.

אֵיתָא בְּמִדְרַשׁ פְּלִיאָה: "וַיְהִי עָרֵב" — זֶה עָשׂו, "וַיְהִי בֹקֶר"
— זֶה יַעֲקֹב, "יּוֹם אֶחָד" — זֶה יוֹם כַּפּוֹר, הַמְדַרְשׁ הַזֶּה אוֹמֵר
וְצוּחַ דְרָשְׁנִי; וַיֵּשׁ לוֹמֵר, כִּי מוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּי־מוֹהַר"ן,
חֻלְק א', סִימָן א'): אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיף לְהַסְתַּכֵּל תָּמִיד בְּהַשְׁכָּל שֶׁל
כָּל דָּבָר, וּלְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַחֲכָמָה וְהַשְׁכָּל שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, כְּדִי

שִׁיאִיר לוֹ הַשֶּׁכֶל שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עַל-יְדֵי
 אוֹתוֹ הַדָּבָר, כִּי הַשֶּׁכֶל הוּא אוֹר גָּדוֹל וּמְאִיר לוֹ בְּכָל דְּרָכָיו, הַיְנוּ
 שְׂצָרִיכִים לְהַגְיֵל אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לְהִסְתַּפֵּל בְּהַחֲיוֹת אֱלֹקוֹת שְׁבָכָל
 דָּבָר, שְׁזוֹהוּ הַשֶּׁכֶל אֲמַתִּי שֵׁישׁ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט בְּזֶה הָעוֹלָם; כִּי עַקֵּר
 הַחֲכָמָה הוּא רַק חֲכָמָה אֱלֹקִית, שְׂאָדָם צָרִיף לְהַשִּׁיג אֶת הַשֶּׁכֶל אֱלֹקִי
 שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר. וְזוֹ הִיְתָה עֲבוּדָתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁתָּמִיד הִסְתַּפֵּל רַק עַל
 הַחֲיוֹת אֱלֹקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר. וְעַל-כֵּן הָאִירָה לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא אוֹר
 אֱלֹקִי. לֹא-כֵן עָשׂוּ הַפְּרִיד אֶת עֲצָמוֹ מִהַשֶּׁכֶל אֱלֹקִי, וְלֹא רָצָה
 לְהִסְתַּפֵּל עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר, וְעַל-כֵּן הָיָה
 תָּמִיד חֹשֶׁךְ לוֹ, כִּי הַשֶּׁכֶל מְאִיר לְאָדָם בְּכָל דָּבָר, אֲפִלּוֹ בְּמָקוֹם שֶׁהָיָה
 אֲפֵל וְחֹשֶׁךְ, מְאִיר לוֹ הַשֶּׁכֶל, כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהִסְתַּפֵּל עַל הַשֶּׁכֶל שֵׁישׁ שֶׁם
 בְּכָל דָּבָר, וּמְקַרֵּב אוֹתוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, לֹא-כֵן מִי שְׂאִינוֹ מִסְתַּפֵּל עַל
 הַשֶּׁכֶל שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׂאָר בְּמָקוֹם אֲפֵל וְחֹשֶׁךְ. וְהִנֵּה
 אָמְרוּ בְּמַדְרָשׁ רַבֵּה (פְּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית, פְּרָשָׁה ג', סִימָן ח'): אָמַר ר' יַנָּאי,
 מִתְחַלֵּת בְּרִיתוֹ שֶׁל עוֹלָם, צָפָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַעֲשִׂיהֶן שֶׁל
 צְדִיקִים וּמַעֲשִׂיהֶן שֶׁל רָשָׁעִים, "וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תֵהוֹ" — אֵלּוּ
 מַעֲשִׂיהֶם שֶׁל רָשָׁעִים, "וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אוֹר" — אֵלּוּ מַעֲשִׂיהֶן
 שֶׁל צְדִיקִים, "וַיִּבְדֵּל אֱלֹקִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ" — בֵּין מַעֲשִׂיהֶן
 שֶׁל צְדִיקִים לְמַעֲשִׂיהֶן שֶׁל רָשָׁעִים, "וַיִּקְרָא אֱלֹקִים לְאוֹר יוֹם" —
 אֵלּוּ מַעֲשִׂיהֶן שֶׁל צְדִיקִים, "וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה" — אֵלּוּ מַעֲשִׂיהֶן
 שֶׁל רָשָׁעִים, "וַיְהִי עֶרֶב" — אֵלּוּ מַעֲשִׂיהֶן שֶׁל רָשָׁעִים, "וַיְהִי בֹקֶר"
 — אֵלּוּ מַעֲשִׂיהֶן שֶׁל צְדִיקִים, "יוֹם אֶחָד" — שְׁנֵתֵן לָהֶם
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹם אֶחָד, וְאִיזוֹהוּ? יוֹם הַכַּפּוּרִים, עֵינֵי שָׁם. וְהִנֵּה
 כְּשֶׁנּוֹלְדוֹ יַעֲקֹב וְעָשׂוֹ, כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית כה, כז): "וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי
 עָשׂוֹ אִישׁ יָדָע צִיד אִישׁ שָׂדֵה וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֹהֲלִים", 'עָשׂוֹ'
 הוּא מְלִשׁוֹן עָשׂוֹי בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְהָיָה אִישׁ שָׂדֵה, שֶׁהִמְשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ
 רַק אֶל גִּשְׁמִיּוֹת עוֹלָם הַזֶּה, וְלִהְיוֹת "יַעֲקֹב הָיָה אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב
 אֹהֲלִים" — בְּאֵהֳלָה שֶׁל תּוֹרָה, שֶׁלְמַד אֶצֶל שָׁם וְעָבַר תּוֹרָה,
 וְהִסְתַּפֵּל תָּמִיד רַק עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר, וּרְבִקָּה
 אָמַם הִצְטַעְרָה מְאֹד, וְאָמְרָה (שָׁם): "אִם כֵּן לָמָּה זֶה אֲנֹכִי כְמוֹ

שִׁפְרַשׁ רַשׁ"י: כְּשֶׁהִיְתָה עוֹבְרַת עַל פְּתַחֵי תוֹרָה שֶׁל שָׁם וְעָבַר, הִיָּה יַעֲקֹב רֵץ וּמִפְרָפֶס לְצֹאת, עוֹבְרַת עַל פְּתַחֵי עֲבוּדָה זָרָה — עֲשׂוּ מִפְרָפֶס לְצֹאת, וְהִיָּה לָהּ צֶעַר גָּדוֹל עַל שְׁנֵי הַפְּכִים שֵׁישׁ אֶצְלָה, "וּתְלַף לְדַרְשׁ אֶת הַיְיָ"ה" וְגו', וְאָמְרוּ לָהּ: "שְׁנֵי גוֹיִם בְּכַטְנֶךָ וּשְׁנֵי לְאָמִים מִמַּעֲיָן יִפְרְדּוּ" וְגו', וְזוֹ הַתְּחִיבֵנוּ גְדוּלָה לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁאֵפְלוּ שְׁנוּפֵל לְמָקוֹם שְׁנוּפֵל, עַד שְׁנוֹת־לְכַלְךָ בְּכָל מִינֵי חֲטָאִים וְעוֹנוֹת, וְנִמְשָׁךְ אַחַר גְּשָׁמִיּוֹת עוֹלָם הֶעֱשִׂיהָ בְּבַחֲנֵינָת עֲשׂוּ, עַדִּין הוּא יְכוּל לְחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה אֶל הַתּוֹרָה, בְּבַחֲנֵינָת יַעֲקֹב, שֶׁהִסְתַּפֵּל עַל הַשֶּׁכֶל שֵׁישׁ בְּכָל דְּבָר, הִזְנוּ שִׁיכוֹל לְהִיּוֹת אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׁנֵי הַפְּכִים בְּנוֹשֵׂא אֶחָד, כְּמוֹ אֶצֶל רַבְּקָה שִׁיְצֹאוּ מִמֶּנָּה עֲשׂוּ וְיַעֲקֹב, כְּמוֹ-כֵן הוּא אֶצֶל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, פֶּעַם הָאָדָם נִמְשָׁךְ אַחַר גְּשָׁמִיּוֹת תַּאֲוֹת עוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָת עֲשׂוּ, יוֹרֵד וְנוֹפֵל בְּעַמְקֵי עַמְקִים בְּשִׂאֹל תַּחֲתֵינָת וּמִתַּחֲתֵינָת, עַד שְׁנַעֲשֶׂה לוֹ עָרֵב וְחֲשָׁף, וּפֶעַם הָאָדָם נִמְשָׁךְ אַחַר רוּחַנִיּוֹת חֵינֵת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָת יַעֲקֹב, וְעוֹלָה מַעֲלָה מַעֲלָה, וּמֵאִיר לוֹ כְּאוֹר הַבְּקָר, שֶׁזֶה כָּלֵל כָּל הַעֲלִיּוֹת וְהִירִידוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְאֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, רַק לְשׁוּב תְּמִיד בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי בֵּין בַּעֲלִיָּה וּבֵין בִּירִידָה, שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָת עֲשׂוּ וְיַעֲקֹב, צְרִיכִים תְּמִיד לְהַתְעַלּוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה, וְלֹא לְהִסְתַּפֵּל אַחֲרֵינֵי — רַק לְהַתְקַדֵּם. וְזֶה פְּרוּשׁ הַמִּדְרָשׁ פְּלִיאָה: "וַיְהִי עָרֵב" — זֶה עֲשׂוּ, אֶפְלוּ כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה עָרֵב וְחֲשָׁף לְאָדָם, וְנוֹפֵל בְּעַמְקֵי עַמְקִים בְּשִׂאֹל תַּחֲתֵינָת וּמִתַּחֲתֵינָת, וְנִמְשָׁךְ אֶל תַּכְלִית הֶעֱשִׂיהָ וְהַגְּשָׁמִיּוֹת כְּמוֹ עֲשׂוּ, "וַיְהִי בִקְר" — זֶה יַעֲקֹב, אֶפְלוּ כְּשֶׁכָּבַר מֵאִיר לוֹ וּמִתְעַלָּה בַּעֲלִיָּה, וְעוֹלָה מַעֲלָה מַעֲלָה, עִם כָּל זֹאת צָרִיךְ שִׂידַע, שֶׁצְרִיכִים לְשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, "יוֹם אֶחָד" — זֶה יוֹם כְּפוּר, כִּי אֵין צָרִיךְ לוֹמַר, שְׁמִי שְׁנוּפֵל בְּעַמְקֵי דְתַהוּמָא רַבָּא, בַּחֲנֵינָת עֲשׂוּ, שְׁבֻדָּאֵי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תַּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שְׁלֹא יִשְׂאָר בַּחֲשָׁף וּבַעֲפָר וּבְתַרְדֵּמָה, אֶלָּא אֶפְלוּ מִי שְׁכָבָר זָכָה לְהַגִּיעַ לְאִיזוֹ מְדֻרְגָה, וּמֵאִיר לוֹ כְּאוֹר הַבְּקָר, הוּא גַם-כֵּן צָרִיךְ לְשׁוּב בְּתַשׁוּבָה, שְׁלֹא יַחֲשֹב שֶׁהוּא כָּבַר הַגִּיעַ לְאִיזוֹ מְדֻרְגָה, כִּי אֶפְלוּ הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים, צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת תַּשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּכָל פֶּעַם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר'); וְעַל-כֵּן בֵּין עֲשׂוּ, שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָת עָרֵב, וּבֵין יַעֲקֹב

שהוא בחינת בקר, צריכים לדעת שיש להם יום אחד — זה יום כפור, שאז נתעלים למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, כמובא (ספר-המדות, אות תשובה, חלק ב', סימן א'), יום שהאדם עושה תשובה הוא למעלה מהזמן, ומעלה כל הימים למעלה מהזמן, וכל יום הכפורים הוא למעלה מהזמן, עין שם; כי על-ידי שהאדם עושה תשובה, וזוכה ליום הכפורים, על-ידי-זה הוא עולה למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן. וכן יובן מה שאמרה רבקה (בראשית כז): "למה אשכל גם שניכם יום אחד", והוא פנ"ל, שזה סובב על יום אחד שהוא יום כפור, שאז שניהם יכולים להתעלות בתכלית העליה; הינו בין האדם שנפל בעמקי עמקים בשאול תחתית ומתחתיו, שהוא בחינת עשו, ובין האדם שפבר הגיע לאיזו מדרגה בגלוי אלקות, שהוא בחינת יעקב, שניהם צריכים לשוב בתשובה שלמה, ולהתעלות להגיע אל יום אחד, שהוא יום כפור, שאז נתגלה אחדות הבורא יתברך שמו, ודו"ק.

אחי ורעי היקרים! ראו להכניס את דבורים אלו בתוך לבכם, ותמיד תמשיכו את עצמכם אליו יתברך בין בעליה ובין בירידה. וצריכים לדעת, שכל זמן שהאדם חי, אינו יודע מה זו עליה ומה זו ירידה, כי יכול להיות שהאדם חושב שהוא נמצא עכשו בעליה, ובאמת הוא בירידה גדולה, וכן להפוך, יכול האדם לחשב כאלו נמצא עכשו בירידה גדולה, ובאמת הוא בעליה גדולה. ועל-כן צריכים תמיד לחזור בתשובה שלמה אליו יתברך, ולהתעלות מעלה מעלה, ועל-ידי-זה יהיה נעשה היחוד העליון בין החתן והכלה, שזה סוד (תהלים נא): "ח'טאתי נגדי תמיד" — ראשי תבות: ח'תן, פ"י להו"י ה'מלוכה — ראשי תבות: פ'לה, הינו זעיר אנפין שהוא בחינת החתן, שעולה מעלה מעלה, הוא תמיד צריך לחשב "ח'טאתי נגדי תמיד", ועליו לחזור בתשובה, ועל-ידי-זה תתעלה המלכות שהיא הכלה, ותתגלה אליו, פ"י להו"י ה'מלוכה ומשל בגוים. כשאדם זוכה להגיע אל ידיעות אלו, אז נכלל ביום האחד, שהוא יום הכפורים, וממשיך על עצמו בכל יום את ההשגה

בְּנַחַל

י"ז תשרי

אֲשֶׁר

שלב

שָׁל לְמַעַלָּה מִהַמְּקוֹם וּלְמַעַלָּה מִהַזְּמַן, וְזוֹכָה לְהַכְּלִיל לְגַמְרֵי בְּאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר־י מִי שְׁמַכְנִים דְּבוּרִים אֵלּוּ בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאֵז טוֹב
לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הֵם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְנוּ לְסִיַּים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ
פ'. וְזַכְנוּ הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כְּרִיךְ פ"א לְהַגְדִּיל
תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָּא.